

Службен весник

на Република Македонија

Број 72

12 април 2016, вторник

година LXXII

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
2060. Закон за нотаријатот	3	2068. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	175
2061. Закон за извршување.....	74	2069. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	175
2062. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	173	2070. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	175
2063. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	173	2071. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	175
2064. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	174	2072. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	176
2065. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	174	2073. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	176
2066. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	174	2074. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	176
2067. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	174		

	Стр.		Стр.
2075. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	176	2092. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	181
2076. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	177	2093. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	181
2077. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	177	2094. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	181
2078. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	177	2095. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	182
2079. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	177	2096. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	182
2080. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	178	2097. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	182
2081. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	178	2098. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	182
2082. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	178	2099. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	183
2083. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	178	2100. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	183
2084. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	179	2101. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	183
2085. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	179	2102. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	183
2086. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	179	2103. Одлука за утврдување на бројот на припадници на судската полиција во секој суд.....	184
2087. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	179	2104. Правилник за престанување на важењето на Правилникот за начинот на вклучување и работа на стручните лица во работата на советот при одлучување за давање на согласност	185
2088. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	180	2105. Правилник за престанување на важењето на Правилникот за начинот на водење на регистарот на запишување и бришење на стручните лица.....	185
2089. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	180	2106. Правилник за начинот на полагање на стручен испит за царински службеник во Царинската управа.....	185
2090. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	180	2107. Упатство за практикување на медицина заснована на докази во спроведувањето на рано скенирање (скрининг) со пулсоксиметрија.....	187
2091. Одлука за помилување-ослободување од гонење, без спроведување на постапка на.....	181		

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

2060.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА НОТАРИЈАТОТ

Се прогласува Законот за нотаријатот, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 5 април 2016 година.

Бр. 08-2086/1
5 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА НОТАРИЈАТОТ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Предмет на законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат организацијата на нотаријатот како јавна служба и неговите органи, постапката за именување и разрешување на нотарите, делокругот на работа и службените дејствија на нотарите, овластувањата на нотарите, составувањето на нотарски исправи, надзорот и дисциплинската одговорност на нотарите, како и други прашања кои се однесуваат на нотаријатот.

Нотаријат како јавна служба

Член 2

(1) Нотарска служба е јавна служба што ја вршат нотари, кои се самостојни и независни носители на таа служба.

(2) Нотаријатот е самостојна, независна јавна служба во која се вршат работи од видот на јавни овластувања, врз основа на закон.

Нотари и нотарска служба

Член 3

(1) Нотарот е лице што врши јавни овластувања утврдени со закон, именувано од Министерството за правда (во натамошниот текст: Министерството), кое нотарската служба ја врши како единствено професионално занимање.

(2) Нотарската служба опфаќа составување и издавање на јавни исправи за правните работи во форма на нотарски акт, изјави и потврди за факти врз основа на кои се востановуваат права или обврски, донесување решенија во постапка за издавање на нотарски платни налози, потврдување на приватни исправи (солемнизација), издавање на потврди, заверка на потпис и ракоз-

нак, на препис, на превод, примање на чување на исправи, на пари и на предмети од вредност заради нивно предавање на други лица или органи, како и вршење на доверени работи определени со закон.

(3) Нотарската служба нотарот ја врши слободно, независно, самостојно, стручно и непристрасно врз основа на Уставот, закон, меѓународни договори што се ратификувани во согласност со Уставот на Република Македонија и други прописи и општи акти засновани врз закон.

(4) Нотарската служба се врши со примена на начелата за гарантирање на законито вршење на работите, одговорност за причинетата штета во вршењето на нотарската служба, неспорност на правниот однос, надзор над законитоста во вршењето на нотарската служба, угледно и достоинствено вршење на нотарската служба и надоместок за извршената работа.

Нотарски исправи и заверки

Член 4

(1) Нотарски исправи се јавни исправи кои нотарот ги составил во рамки на делокругот на работата и службените дејствија утврдени со закон и тоа исправи за правни работи и изјави кои ги составил нотарот во форма на нотарски акт (нотарски акти), нотарски платен налог, записници за правни работи и други дејствија што ги презел нотарот или биле преземени во негово присуство (нотарски записници), потврди за факти кои нотарот ги утврдил со непосредно забележување или со помош на исправи (нотарски потврди) и потврдени (солемнизирани) приватни исправи.

(2) Нотарски заверки се заверки на потпис и ракоз-нак, заверки на идентичност на препис или извод (заверка на препис), заверки на превод и други заверки предвидени со закон.

(3) Нотарските акти, потврдените (солемнизирани) приватни исправи, нотарските платни налози и решенија донесени во оставинска постапка како доверена работа од судот, во случаите утврдени со овој закон имаат сила на извршна исправа.

(4) Нотарските исправи имаат доказна сила на јавни исправи ако при нивното составување и издавање се исполнети потребните услови предвидени со овој закон.

(5) Нотарските заверки имаат доказна сила на јавни исправи во делот на фактите кои нотарот ги потврдил.

Странска нотарска исправа

Член 5

Нотарска исправа која е издадена во странство, има иста правна важност како да е издадена согласно со овој закон, под услов на реципроцитет.

Службено седиште и службено подрачје

Член 6

Нотарот има службено седиште и службено подрачје на кое ја врши нотарската служба.

Службен печат, сув жиг, жиг за восок, штембили и квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис)

Член 7

(1) Нотарот има свој службен печат, сув жиг, жиг за восок, штембили и квалификуван сертификат издаден од овластен издавач, со кои ги заверува исправите кои ги составил или прегледал во врска со дејствијата што ги презел во вршењето на службата.

(2) Нотарот има штембили кои ги користи за поедноставно пишување на текстот на заверката.

Нотарска Комора на Република Македонија

Член 8

Нотарите во Република Македонија задолжително членуваат во Нотарската комора на Република Македонија (во натамошниот текст: Комората).

Одговорност на нотарот

Член 9

Нотарите одговараат за својата работа во согласност со закон.

II. ИМЕНУВАЊЕ НА НОТАРИТЕ И ПРЕСТАНОК НА НОТАРСКАТА СЛУЖБА

Услови за именување на нотар

Член 10

(1) За нотар може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

а) да е државјанин на Република Македонија;
б) да е деловно способно и да има општа здравствена способност, што се докажува со уверение издадено од надлежна здравствена установа од областа на медицината на трудот;

в) да е дипломиран правник со завршено четиригодишно високо образование на правни студии или дипломиран правник кој според Болоњската декларација има 300 кредити на правни студии според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) или нострифицирана диплома за завршени правни студии во странство во траење од четири години или според Болоњската декларација има 300 кредити на правни студии според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС);

г) да има положено правосуден испит;

д) да има положено квалификационен нотарски испит и испит за рангирање за нотар за конкретниот конкурс, психолошки тест и тест на интегритет;

ѓ) да има работен стаж на правни работи од најмалку две години по положен правосуден испит;

е) да не е осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор над шест месеци или да не му е изречена забрана за вршење на професија, дејност или должност;

ж) да даде изјава заверена од нотар дека ќе обезбеди соодветна опрема и простории за вршење на нотарската служба;

з) да даде изјава пред нотар дека не е презадолжено, со сите последици од давање на лажен исказ;

с) активно да го владее македонскиот јазик и негово кирилско писмо;

и) да поседува меѓународно признат сертификат за познавање на најмалку еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори на B1 (B1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно ИЕЛТС со 3,5 - 4,5 поени, ПЕТ, БЕК П, БУЛАТС, или Аптис, или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 450 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 135 бода, или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 45 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ, или Гете сертификат, ТестДаФ и

ј) да не му престанала функцијата судија, односно не му престанал работниот однос како државен службеник, помошник нотар, заменик нотар, адвокат или извршител со правосилна одлука во дисциплинска постапка додека не поминат три години од денот на правосилноста на одлуката.

(2) Кандидатот за нотар доставува пријава со прилози со кои се докажува дека се исполнети условите за именување на нотар утврдени во ставот (1) точки б), в), д)- во делот на психолошки тест и тест на интегритет, ѓ), ж), з), с), и) и ј) на овој член. Преостанатите документи за исполнување на условите за именување на нотар утврдени во став (1) точки а), г), д) - во делот на нотарскиот испит и е) на овој член, Министерството ги прибавува електронски по службена должност од имателите на соодветните информации, за што од кандидатот наплатува надоместок во висина на реалниот трошок.

Постапка за именување на нотар

Член 11

(1) Нотарот се именува со решение на Министерството врз основа на конкурс.

(2) Конкурсот за именување на нотари го распишува Министерството, а го спроведува Комората која за таа цел формира комисија составена од пет члена од кои два члена од Комората, еден член по предлог од Судскиот совет на Република Македонија, еден член по предлог од Академијата за судии и јавни обвинители и еден универзитетски професор од правните факултети акредитирани во Република Македонија. При формирањето на комисијата од овој став, Комората го применува начелото на соодветна и правична застапеност.

(3) Во конкурсот се определува службеното подрачје за кое треба да се именува нотарот, вкупниот број на објавените нотарски места и бројот на местата за припадници на заедниците од вкупниот број на објавени места, почитувајќи го начелото за соодветна и правична застапеност. Ако истовремено се распишува конкурс за повеќе нотарски места, во конкурсот се неведува можноста дека кандидатите можат да се пријават за сите објавени нотарски места. Ако кандидатот се пријавува за повеќе нотарски места, во пријавата може да го наведе приоритетот на местата на кои сака да биде именуван.

(4) Конкурсот за именување на нотари се објавува во „Службен весник на Република Македонија“ и во два дневни весници, од кои по еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и во весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(5) Рокот за пријавување на заинтересираните кандидати е 30 дена од денот на објавувањето на конкурсот во „Службен весник на Република Македонија“, во кој рок кандидатите се должни да го положат нотарскиот испит за објавениот конкурс. Воедно кандидатите се должни да достават доказ за положен психолошки тест и тест на интегритет од акредитирани лица.

(6) Пријавите заедно со прилозите во оригинал или заверен препис од членот 10 став (2) од овој закон со кои се докажува дека се исполнети условите за именување на нотар согласно со членот 10 став (1) од овој закон, се поднесуваат писмено до Комората, освен оние документи кои Министерството ги прибавува по службена должност.

(7) По истекот на рокот од ставот (5) на овој член, Комисијата е должна најдоцна во рок од пет дена од денот на завршувањето на конкурсот, да ги достави до Министерството сите примени пријави, со изготвена ранг листа на кандидати според вкупно освоените бодови од:

- нивниот успех во текот на студиите и
- постигнатиот успех на испитот за рангирање за нотар.

(8) Комисијата при изготвување на ранг листата, доколку кандидатите имаат ист број на освоени бодови, ги зема предвид времетраењето и видот на работниот стаж. Предност во рангирањето има оној кандидат со подолг работен стаж стекнат кај нотар, извршител, адвокат, во правосудни органи и органи на државна управа од областа на правосудство и финансии.

(9) Министерството именувањето на нотар го врши од ранг листата од ставот (8) на овој член, доставена од комисијата според бројот на вкупно освоените бодови, во рок од три работни дена сметано од денот на приемот на ранг-листата врз основа на рангирањето на кандидатите доставено од Комисијата.

(10) Доколку во прворангираните кандидати нема доволен број на припадници на заедниците согласно со објавениот конкурс за кој се врши именувањето, се распишува дополнителен конкурс во рок од пет дена од истекот на рокот од ставот (9) на овој член, само за оној број на припадници на заедниците за кои што не може да се изврши именување по конкурсот од ставот (3) на овој член. Во дополнителниот конкурс се утврдува потребниот минимален број на бодови кои треба да ги има кандидатот, а кој број треба да е идентичен со бројот на бодови со кои е именуван последниот кандидат од ранг листата од објавениот конкурс од ставот (3) на овој член. Во дополнителниот конкурс се определува датумот за одржување на дополнителниот испит. Рокот за пријавување на заинтересираните кандидати е 30 дена од денот на објавувањето на дополнителниот конкурс во „Службен весник на Република Македонија“, во кој рок кандидатите се должни да го положат нотарскиот испит за објавениот дополнителен конкурс. Именувањето на нотарот од дополнителниот конкурс од овој став, Министерството задолжително го врши во рок од три работни дена од денот на приемот на ранг-листата од Комисијата, врз основа на рангирањето на кандидатите само доколку кандидатот го постигнал минимално потребниот број на бодови утврдени со дополнителниот конкурс. Доколку по одржување на дополнителниот испит и доставување на дополнителната ранг листа кандидатите не ги освоиле најмалку минимално потребниот број на бодови определени во конкурсот, Министерството именувањето го врши редоследно од прворангираните кандидати кои не биле именувани од ранг-листата од претходно објавениот конкурс од ставот (3) на овој член, кои не биле именувани, во рок од три работни дена од денот на завршувањето на дополнителниот конкурс од овој став.

(11) На кандидатите кои нема да бидат именувани за нотар, во рок од 15 дена од денот на именувањето на нотарите, им се доставува писмено известување, со копија од решението за именување.

(12) Против решението, неименуваниот кандидат може да поведе управен спор пред надлежен суд.

(13) Вреднувањето на постигнатиот успех на сите циклуси на студии кои ги завршил кандидатот и од рангирањето на универзитетот според ранг-листата на домашни универзитети согласно со Законот за високо-

то образование и ранг-листите на странски универзитети и тоа следниве Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities); Times Higher Education - World University Rankings и QS World University Rankings, пропишано од министерот за информатичко општество и администрација.

Нотарска свечена изјава и повелба за поставување

Член 12

(1) По именувањето, во рок од пет работни дена од денот на приемот на записникот за преглед на простории и опрема на нотарската канцеларија, нотарот е должен да даде свечена изјава пред министерот за правда (во натамошниот текст: министерот), претседателот на Врховниот суд на Република Македонија и претседателот на Комората.

(2) Нотарската свечена изјава гласи: „Изјавувам дека нотарската служба ќе ја вршам совесно, чесно и непристрасно, во согласност со Уставот и законите на Република Македонија“.

(3) Истовремено со давањето на свечената изјава министерот или лице овластено од него, му предава на нотарот повелба за поставување.

(4) Копијата од повелбата за поставување му се предава на претседателот на Комората во моментот на давањето на изјавата. Претседателот на Комората е должен во рок од три работни дена од денот на предавањето на копијата од повелбата да го определи датумот кога нотарот ќе започне со работа и да го објави во „Службен весник на Република Македонија“.

(5) Нотарот е должен да започне со работа во рок од три месеци од датумот објавен за почетокот со работа во „Службен весник на Република Македонија“, а во спротивно ќе се смета дека воопшто не започнал со работа.

(6) Нотарот може пред истекот на рокот предвиден во ставот (5) на овој член, да побара од Министерството продолжување на рокот за уште три месеци, поради болест или други оправдани причини.

(7) Именуваниот нотар се запишува во Именикот на нотари што го води Комората, на објавениот датум за почеток со работа во „Службен весник на Република Македонија“.

(8) Именуваните нотари согласно со одредбите од овој закон полагаат стручен испит за проверка на знаењата на секои седум години од денот на именувањето, кој испит се спроведува согласно со одредбите од глава XVII од овој закон.

(9) Именуваните нотари согласно со Законот за вршење на нотарски работи („Службен весник на Република Македонија“ број 59/96, 25/98, 6/2002 и 66/2006) и Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ број 55/2007, 86/2008, 139/2009 и 135/11), полагаат стручен испит за проверка на знаењата во рок од седум години од денот на влегување во сила на овој закон, кој се спроведува согласно со одредбите од глава XVII од овој закон, а потоа проверката на знаењето на нотарите од овој став, се врши на секои седум години од денот на полагањето на последниот испит за проверка на знаењата.

(10) Нотарот пред започнувањето со работа е должен да се поврзе електронски со Агенцијата за катастар на недвижности, друг надлежен орган односно институција согласно со закон, и при вршењето на нотарската служба да ги користи податоците од Агенцијата за

катастар на недвижности, другиот надлежен орган, односно институција. Нотарот е должен во име и за сметка на странките сите нотарски исправи и решенија утврдени во членот 4 од овој закон врз основа на кои се стекнува, престанува, пренесува или ограничува право на сопственост или друго право на недвижност или права за кои се водат јавни книги заедно со пријавите за запишување и доказот за платен надоместок по електронски пат да ги достави до Агенцијата за катастар на недвижности и до друг надлежен орган, односно институција согласно со закон.

11) Нотарот е должен пред започнувањето со работа да отвори посебна депозитна сметка на која странките при пренос на правото на сопственост на недвижен имот ќе го уплатуваат данокот на промет на недвижности пресметан врз основа на проценетата вредност на недвижноста од овластен проценител, кој нотарот е должен веднаш да го пренесе на сметката на единицата на локалната самоуправа на чија територија се наоѓа недвижноста.

(12) Именуваниот нотар е должен најдоцна во рок од 30 дена од денот на именувањето, да пополни анкетен лист со детален попис на недвижен имот, подвижни предмети од поголема вредност, хартии од вредност и побарувања и долгови, како и друг имот што е во негова сопственост, или сопственост на членовите на неговото семејство, со наведување на основот на стекнување на пријавениот имот и депонира заверена изјава од нотар за откажување од заштита на банкарска тајна во однос на сите сметки во домашни и странски банки. Нотарот има обврска да пополни анкетен лист во рок од 30 дена по престанувањето на службата. Анкетниот лист се доставува до Државната комисија за спречување на корупција и Управата за јавни приходи.

(13) Доколку нотарот од ставовите (8) и (9) на овој член, не го положи стручниот испит за проверка на знаењето во предвидените рокови, е должен најдоцна во рок од 30 дена од одржувањето на стручен испит за проверка на знаењето да плати казна од 3.000 евра во денарска противвредност на наменската сметка на Нотарската академија при Комората кои ќе се користат само за стручно оспособување на нотарите во рамките на Комората. По плаќањето на казната, нотарот се стекнува со право повторно да го полага стручниот испит за проверка на знаењето во рок од шест месеци по претходното полагање на стручниот испит за проверка на знаењето. Доколку нотарот не ја плати казната или повторно не го положи стручниот испит за проверка на знаењето истото е основ за поведување на постапка за разрешување согласно со членот 20 став (1) точка f) од овој закон.

Определување на бројот и распоредот на нотарските службени седишта и службени подрачја

Член 13

(1) Нотарските службени седишта ги определува министерот по прибавено мислење од Комората, при тоа водејќи сметка на подрачјето на секој основен суд да биде именуван најмалку по еден нотар.

(2) Ако на подрачјето на основниот суд има до 20.000 жители според последниот попис на населението, домаќинствата и становите во Република Македонија, треба да има најмалку по еден нотар.

(3) За подрачјето на основните судови со проширена надлежност се именува најмалку уште по еден нотар.

(4) При определување на бројот на нотарските службени седишта министерот ќе ги земе предвид и потребите за нотарски услуги и развиеноста на трговскиот и правниот промет, бројот на доверени предмети од судовите или други органи, како и бројот на нотарски платни налози.

(5) Бројот и распоредот на службените седишта и службените подрачја за кои се именуваат нотарите, ги пропишува министерот врз основа на претходна согласност од Владата на Република Македонија.

Осигурување од одговорност за штета

Член 14

(1) Нотарот е должен пред да започне со работа да се осигура од одговорност за штета која би можел да им ја причини на странките и на трети лица при вршењето на нотарската служба. Во полисата за осигурување може да се предвиди штетата до определен износ нотарот непосредно да ја надомести.

(2) Најнискот износ на осигурување изнесува 50.000 евра во денарска противвредност, сметано според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на осигурувањето.

(3) Нотарот кој според извештајот за остварената награда во претходната година, остварил бруто нотарска награда поголема од осигурената сума од ставот (2) на овој член, во наредната година се осигурува најмалку на износ во висина на остварената награда.

(4) При измена на условите за осигурување и висината на износот за осигурување нотарот е должен, во рок од 30 дена, да го усогласи своето осигурување со изменетите услови и износот и за тоа писмено да ја извести Комората.

(5) Нотарот е должен уредно да го продолжува осигурувањето од одговорност за штета.

(6) Осигурувањето од ставот (1) на овој член го опфаќа и осигурувањето од одговорност за преземените дејствија од страна на помошникот нотар, заменикот нотар, нотарскиот стручен соработник и другите вработени во нотарската канцеларија.

(7) Комората може во име и за сметка на нотарите да го организира осигурувањето од одговорност за штета на сите нотари во Република Македонија, доколку постои согласност од сите нотари.

(8) Комората може да изврши реосигурување од одговорност за штети на сите нотари во Република Македонија на товар на нотарите, доколку постои писмена согласност од сите нотари.

(9) Секој нотар е должен во рок од 15 дена по склучувањето, односно продолжувањето на договорот за осигурување од одговорност за штета, копија од полисата за осигурување да достави до Комората.

(10) Комората е должна еднаш годишно да го извести Министерството за редовното осигурување од одговорност за штета на нотарите.

Постапка за издавање, одземање и поништување на службен печат, сув жиг, жиг за восок, штембили, потпис и квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис)

Член 15

(1) По давањето на свечената изјава, нотарот е должен без одлагање писмено да побара од Комората на негов трошок да му биде издаден службен печат, сув жиг, жиг за восок, штембили и квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис).

(2) Отпечатоците од печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите, како и потписот на нотарот ги одобрува и заверува претседателот на Комората. Заверените отпечатоци на печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите како и потписот на нотарот се депонираат на Записник во Комората. Примерок од записникот за одобриот службен печат, сув жиг, жиг за восок, штембилите и потписот, со нивните отпечатоци Комората го доставува до претседателот на основниот суд на чие подрачје нотарот има службено седиште и до Министерството.

(3) Нотарот смее да има само еден службен печат, сув жиг и жиг за восок.

(4) Нотарот е должен својот службен печат, сув жиг, жиг за восок и штембилите да ги чува со посебно внимание, а ако ги изгуби е должен веднаш писмено да ја извести Комората, судот на чие подрачје е неговото седиште и Министерството.

(5) За изгубен службен печат, сув жиг, жиг за восок и штембили, Комисија формирана од претседателот на Комората ќе објави оглас во „Службен весник на Република Македонија“, во рок од три дена од приемот на известувањето од нотарот. Во случај тие подоцна да бидат најдени, Комисија формирана од претседателот на Комората ќе ги поништи така што ќе ги пресече на два дела и за тоа ќе состави Записник, од кој по еден примерок ќе се достави до Министерството и до нотарот кој доставил известување за изгубен печат или штембил.

(6) Издавање на нов службен печат, сув жиг, жиг за восок и штембили кои се изгубени или оштетени се врши според постапка предвидена во ставовите (1), (2) и (5) на овој член. Истата постапка се спроведува и за замена на службен печат, сув жиг, жиг за восок и штембили.

(7) Формата и содржината на службениот печат, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите на нотарот, како и начинот на нивното издавање, замена, одземање и поништување ги пропишува министерот со Правилник.

Нотарска канцеларија

Член 16

(1) Нотарот има нотарска канцеларија на службеното подрачје за кое е именуван.

(2) На објектот во која се наоѓа нотарската канцеларија, на видливо место мора да биде истакната фирма на нотарот, која го содржи текстот од печатот на нотарот со стандардни димензии од 40x70 см.

(3) Нотарската канцеларија мора да биде со површина од најмалку 30 метри квадратни уредена и опремена во согласност со законските одредби за квалитетно вршење на нотарската служба.

(4) Нотарската канцеларија мора да има опрема за електронска и механичка обработка на нотарските списи, како и опрема за сместување и чување на нотарските исправи и доверените предмети во депозит и нотарските деловни книги.

(5) Поблиските услови за просторот, опремата и фирмата на нотарската канцеларија ги пропишува министерот со Правилник.

Работно време

Член 17

Работното време на нотарските канцеларии го пропишува министерот со Правилник.

Причини за престанок на службата на нотарот

Член 18

(1) Службата на нотарот престанува:

- а) со смрт на нотарот;
  - б) ако почне да користи инвалидска пензија, или наврши 64 години возраст;
  - в) по негово барање, со истекот на рокот определен во барањето за престанок на службата или рокот определен од Министерството;
  - г) ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на безусловна казна затвор над шест месеци или ако му е изречена забрана за вршење на нотарската служба, со правосилноста на кривичната пресуда;
  - д) ако без оправдани причини не започне со работа во рок од три месеци од денот на објавување на датумот за започнување со работа во „Службен весник на Република Македонија“, со денот кога требал да започне со работа;
  - ѓ) со одлука на Дисциплинскиот совет со која му е изречена дисциплинска мерка трајно одземање на правото на вршење на нотарска служба, со денот на правосилноста на одлуката на Дисциплинскиот совет и
  - е) со разрешување, со денот на правосилноста на одлуката за разрешување.
- (2) Во случаите од ставот (1) точките а), б), в), г) и д) на овој член, Министерството ќе донесе решение со кое што ќе утврди престанок на нотарската служба.

Барање за престанок на вршење на нотарската служба

Член 19

(1) Нотарот може во секое време да побара да му престане службата. Нотарот барањето го поднесува писмено до Министерството. Во барањето треба да биде определен рокот за престанок на вршење на службата.

(2) Со истекот на рокот определен во барањето за престанок на вршење службата му престанува службата на нотарот, освен ако заради обезбедување на уредно вршење на службата, Министерството не определи друг рок но не подолго од три месеци. Министерството одлуката треба да ја донесе пред истекот на рокот определен во барањето за престанок на вршење на службата.

Разрешување

Член 20

- (1) Нотарот ќе биде разрешен:
- а) ако престанат условите за именување од членот 10 став (1) од овој закон или ако дополнително се утврди дека при неговото именување не постоеле;
  - б) ако не даде свечена изјава;
  - в) ако се вработи на друго место;
  - г) ако со правосилна судска одлука му биде одземена или ограничена деловната способност;
  - д) ако поради телесен недостаток или поради болест трајно ја загуби способноста за вршење на службата утврдена со акт на надлежен орган;
  - ѓ) ако не го положи стручниот испит за проверка на знаењето во роковите утврдени во членот 12 ставови (8), (9) и (13) од овој закон;
  - е) ако не го продолжува уредно своето осигурување од одговорност за штета и

ж) ако врши адвокатска дејност или кое било друго платено занимање или функција, односно врши некоја друга дополнителна дејност во трговско друштво или друг правен субјект во кој остварува профит или е член во управни, надзорни или други органи.

(2) Решението за разрешување на нотарот го донесува Министерството.

(3) Пред донесување на решението од ставот (2) на овој член, на нотарот мора да му биде овозможено писмено да се произнесе во рок од осум дена од денот на приемот на барањето, заради произнесување за причините за разрешување.

(4) Министерството може да побара мислење од Комората за причините за разрешување на нотарот.

Правен лек

Член 21

(1) Решението на Министерството за престанок на вршење на нотарската служба или за разрешување е конечно, а против него може да се поведе управен спор.

(2) Управниот суд одлучува во рок од 30 дена од денот на приемот на тужбата против решението на Министерството за престанок на нотарската служба или разрешување на нотарот, а по поднесена жалба Вишиот управен суд одлучува во рок од 30 дена од денот на приемот на жалбата.

Известување за престанокот на нотарската служба

Член 22

(1) Конечното решение за престанок на нотарската служба или за разрешување на нотарот, Министерството го доставува до Комората, до судот на чие подрачје нотарот има службено седиште и до нотарот на кој му престанала нотарската служба.

(2) По приемот на конечно решение за престанок на нотарската служба или правосилно решение за разрешување на нотарот, Комората веднаш ќе го избрише нотарот од Именикот на нотари, а решението ќе го објави во „Службен весник на Република Македонија“.

(3) Комората ќе ги поништи службениот печат, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите на нотарот на начин утврден во членот 15 став (5) од овој закон и за тоа писмено ќе го извести судот на чие подрачје се наоѓа службеното седиште на нотарот.

Преземање и чување на списите и нотарските деловни книги во случај на престанок на нотарската служба

Член 23

(1) Ако на нотарот му престане нотарската служба или ако го премести своето седиште на подрачјето на друг надлежен суд, нотарските списи и нотарски деловни книги, како и исправите кои службено му се предадени (нотарската архива), ги предава на чување на судот на чие подрачје нотарот имал свое седиште, Комората или на друго правно лице регистрирано за дејноста архивирање и чување на предмети по претходна добиена писмена дозвола од на Министерството. Во случај на смрт на нотарот, предавањето на архивата се должни да го вршат неговите законски наследници, нотарот кој привремено ја врши нотарската служба или други лица кај кои се наоѓа архивата.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член Министерството може да одлучи нотарската архива да се предаде на чување кај друг нотар со негова согласност, кој ќе ги издава преписите и изводите од списите на нотарот на кој му престанала службата.

(3) Во случајот од ставот (1) на овој член преписите и изводите од списите на нотарот ќе ги издава нотарот кој привремено ја врши службата.

(4) Пред преземањето на списите, книгите и исправите од ставот (1) на овој член ќе се изврши нивен попис и селекција од страна на Комисија, која ја формира министерот. Комисијата ќе биде составена од претставник на Комората, надлежниот суд и Државниот архив на Република Македонија. За преземените дејствија, Комисијата изготвува записник од кој што по еден примерок се доставува до Министерството, надлежниот суд, Државниот архив на Република Македонија и Комората.

(5) Ако по престанокот на нотарската служба или преместувањето на неговото седиште, нотарот повторно биде поставен за нотар на подрачјето на кое порано имал свое седиште, нотарската архива со решение на Министерството ќе му биде вратена. Примерок од решението се доставува до Комората и до нотарот.

(6) Во однос на предавањето и чувањето на нотарската архива, се применува Законот за архивски материјал.

Обнова и замена на изгубени списи од архива на нотарот на кого му престанала нотарската служба

Член 24

(1) Ако во постапката на преземање на архивата од членот 23 од овој закон, се утврди дека некој од списите недостига, Комисијата од членот 23 став (4) од овој закон, ќе го повика нотарот на кого му престанала нотарската служба, нотарот кој привремено ја врши службата или законските наследници на починатиот нотар, да го донесе списокот во определен рок.

(2) Ако списокот од ставот (1) на овој член не биде вратен во определен рок, за тоа Комисијата ќе ги известат странките за да можат да преземат мерки за заштита на своите права.

(3) Ако кај странките, државните органи или кај некој друг нотар се наоѓа изворникот, извод или заверен препис на исправата што недостига, нотарот кој привремено ја врши службата, ќе направи заверен препис на таа исправа, кој ќе го чува наместо изворникот што недостига, а исправата ќе ја врати.

(4) Ако се утврди дека книгите не се уредно водени, нотарот што привремено ја врши службата, ако тоа е можно, ќе ги дополни и за тоа ќе состави записник.

(5) Трошоците за обнова и замена на списите, како и за пополнување на книгите, од членот нотарот кој бил должен да ги предаде списите, односно неговите наследници.

III. ОПШТИ ОДРЕДБИ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА НОТАРОТ

Службено седиште

Член 25

Службеното седиште на нотарот е адресата на нотарската канцеларија, која се наоѓа на територијата на подрачјето на основниот суд за кое е именуван.

Службено подрачје

Член 26

(1) Службеното подрачје на нотарот е подрачјето на основниот суд на кое се наоѓа службеното седиште на нотарот.

(2) Службеното подрачје на нотарите во градот Скопје е подрачјето на основните судови на градот Скопје.

(3) Нотарската служба нотарот може да ја врши само на своето службено подрачје.

(4) На службеното подрачје на кое е именуван нотарот мора да има живеалиште или престојувалиште.

(5) Нотарот не смее да има повеќе нотарски канцеларии.

(6) Во општините каде нема нотар, Комората еднаш на две недели најмалку по 4 часа, обезбедува присуство на нотар, од редот на нотарите именувани за подрачјето на основниот суд на кој територијално припаѓа општината. Комората го определува нотарот водејќи сметка за рамномерно одредување на нотарите. Делегираниот нотар дејноста ја врши во просториите на општината, која за таа цел има обврска да обезбеди соодветен простор. За примените предмети во тие општини нотарот е должен да достави извештај до Комората. Начинот на распоредот на нотарите по општините го пропишува Комората.

(7) Исправите за правните работи врз основа на кои се врши пренос на право на сопственост, размена или физичка делба на недвижности и засновање и реализација на заложно право ги потврдува исклучиво нотарот на чие подрачје се наоѓаат недвижностите, односно стварите.

(8) За потврдување на исправи за правни работи врз основа на кои се врши пренос на право на сопственост, размена или засновање на заложно право на повеќе недвижности на подрачје на повеќе судови, надлежен е кој било нотар од подрачјето на тие судови.

(9) Нотарските исправи кои нотарот ги составил спротивно на одредбите од ставот (1) до ставот (8) на овој член, не произведуваат правно дејство.

(10) По исклучок, кога службеното подрачје ќе остане без нотар именуван за тоа службено подрачје, до именувањето на нов нотар на тоа службено подрачје, нотарската служба за тоа службено подрачје ќе ја врши нотарот од соседното службено подрачје, определен со решение на претседателот на Комората, по претходно прибавено мислење од Управниот одбор на Комората. Решението се доставува до министерот, надлежниот суд и до нотарот кој е определен со решението.

Неможност за преместување на нотарот

Член 27

(1) Нотарот не може да биде преместен од едно на друго службено подрачје без негова претходна писмена согласност.

(2) Ако се укине судот на чие подрачје нотарот има свое службено седиште, за службено подрачје на нотарот ќе се смета подрачјето на судот на кое преминала надлежноста на судот кој бил укинат.

Отсуство на нотарот

Член 28

(1) Нотарот кој има потреба да биде отсутен од местото на своето службено седиште каде што ја врши работата, поради службена или друга работа, за време не

подолго од 10 работни дена, должен е пред денот на отсуството да ја извести Комората, а во исклучителни случаи најдоцна на денот на отсуството. За отсуството подолго од 10 работни дена до 40 работни дена, одобрение дава Комората, а за подолго отсуство од 60 дена одобрение дава Министерството. Одобрението за отсуство на нотарот се дава во форма на решение, кое се доставува до нотарот и до Министерството или Комората.

(2) За отсуствата на нотарите, Комората го известува Министерството, а јавноста се известува со објавување на отсуствата на веб страницата на Комората. Ако нотарот нема заменик нотар, а нотарската канцеларија е затворена, нотарот е должен да прикачи известување на вратата од нотарската канцеларија за отсуството и периодот за кој е отсутен.

(3) Ако на службеното подрачје на судот нема друг нотар, во случај од ставот (1) на овој член, нотарската служба за тоа подрачје ќе ја врши нотар од соседното службено подрачје, определен со решение на претседателот на Комората, по претходно прибавено мислење од Управниот одбор на Комората.

(4) Решението од ставот (3) на овој член се донесува во рок од 15 дена. Примерок од решението се доставува до нотарот определен со решението и до Министерството.

Службена должност на нотарот

Член 29

(1) Нотарот е должен својата служба да ја врши согласно со Уставот, законите и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот на Република Македонија.

(2) Нотарот и лицата што се вработени кај нотарот не смеат да бидат застапници на странките и не смеат да посредуваат при склучување на правни работи или во врска со нив да дадат гаранција или да дадат друго обезбедување на странката.

Одбивање на преземање на службено дејствие

Член 30

(1) Нотарот не смее без оправдани причини да одбие преземање на службено дејствие.

(2) Нотарот е должен да одбие преземање на службено дејствие ако тоа е неспојливо со неговата службена должност, а особено ако неговото учество се бара за постигнување на очигледно недозволен цели.

(3) Нотарот не смее да презема службено дејствие во кое учествува лице за кое знае или мора да знае дека е неспособно да презема или да склучи определена правна работа.

(4) Нотарот ќе одбие преземање на службено дејствие, ако странките немаат уредно овластување во согласност со прописите со кои е уредено преземањето на таквото дејствие, како и доколку исправата за правната работа не содржи адвокатски печат и потпис односно не е присутен адвокат согласно одредбите од овој закон.

(5) Ако нотарот одбие да преземе службено дејствие, по писмено барање од странката, тој е должен во рок од три дена од приемот да донесе писмено решение со образложение за причините поради кои се одбива преземање на службеното дејствие.

(6) Против решението од ставот (5) на овој член, странката има право да поднесе жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Управниот одбор на Комората, кој одлучува во рок од осум дена од приемот на жалбата.

(7) По наводите од жалбата Управниот одбор одлучува со решение, кое се доставува до нотарот против чие решение е поднесена жалбата и до странката која поднела жалба.

Задолжително пријавување на корупција

Член 31

Нотарот кој при вршењето на нотарската служба ќе дојде до сознание за корупција должен е да го одбие преземањето на службеното дејствие, а случајот веднаш да го пријави на надлежните органи.

Изземање на нотар

Член 32

(1) Нотарот, заменик - нотарот или помошник - нотарот ќе се изземат по сопствено барање или по барање на странките, доколку при изготвување на нотарски акт или потврдување (солемизирање) на приватна исправа тие самите се странка, нивниот брачен другар, нивните браќа и сестри, нивните родители или деца.

(2) Во случај на сомневање на странката, дали постојат причини за изземање, нотарот, заменикот - нотар или помошникот - нотар се должни да го прекинат вршењето на службеното дејствие.

(3) По барање за изземање од ставовите (1) и (2) на овој член одлучува претседателот на Комората, а по жалба против одлуката на претседателот на Комората одлучува Управниот одбор на Комората.

(4) За изземањето на нотар кој привремено ја врши службата, заменик-нотар или помошник-нотар, на соодветен начин се применуваат правилата за изземање на нотарот.

(5) Во случај на изземање на нотарот на подрачје на судот на кое има само еден нотар, претседателот на Комората определува нотар од соседното подрачје кој ќе го преземе дејствието, што требал да го преземе нотарот кој е изземен.

(6) Нотарската исправа составена спротивно на одредбите на овој член, не произведува правно дејство.

Нотарска тајна и слободен пристап до информации од јавен карактер

Член 33

(1) Нотарот е должен да го чува како класифицирана информација се она што го сознал при вршењето на нотарската служба во врска со преземени нотарски службени дејствија, освен ако од закон и од волјата на странката не произлегува нешто друго.

(2) Нотарската тајна се должни да ја чуваат и лицата вработени кај нотарот.

(3) Нотарот и лицата вработени кај нотарот се должни да дадат податоци од ставот (1) на овој член на суд, органи на државната управа или други надлежни органи пред кои се води судска или управна постапка, согласно со одредбите на законот кој ја уредува таа постапка.

(4) Должноста за чување на тајната останува трајно, освен ако странките не го ослободат нотарот од чување на нотарска тајна.

(5) На нотарот му е забрането да дозволи увид во тестамент или да издаде препис од тестамент, пред прогласување на тестаментот.

(6) Нотарот е должен да овозможи пристап до информации од јавен карактер, согласно со Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Соработка и здружување на нотари

Член 34

(1) Два или повеќе нотари именувани на исто службено подрачје, можат да го организираат своето работење во заеднички простории заради заедничко покривање на трошоците. Секој од нив ќе ја врши нотарската служба одвоено и на своја одговорност, без едниот да одговара за постапките на другиот.

(2) Здружените нотари можат да користат исти простории, од кои секој од нотарите треба да има засебна работна просторија.

(3) Секој од здружените нотари поединечно истакнува фирма.

(4) Нотарот не смее професионално да се поврзува со друго физичко или правно лице заради заедничко вршење на нотарската служба, ниту да користи иста и заедничка работна просторија.

Забрана за вршење на друга дејност или функција

Член 35

(1) Нотарската служба е неспојлива со вршење адвокатска и кое било друго платено занимање односно јавна функција.

(2) Нотарот не смее да врши друга професионална дејност, служба или да има друго професионално вработување или дополнителна дејност во некој државен орган, јавно претпријатие, фонд, биро, агенција, трговско друштво или друг правен субјект кој остварува профит, ниту може да биде член во нивните управни, надзорни или други органи, освен во својство на содружник или акционер.

(3) Забраната од ставовите (1) и (2) на овој член не се однесува на вршење научни, уметнички и хуманитарни дејности или настава, арбитража, почесни непрофитни и неполитички функции, судски преведувач само за потребите на својата канцеларија, како и за вршење должности во Комората и во меѓународни нотарски здруженија.

Заштита на нотарската канцеларија

Член 36

(1) Во нотарската канцеларија не може да се врши претрес без одлука на јавен обвинител или суд што ја води постапката. Претресот се врши во присуство на претседателот на Комората или лице овластено од него.

(2) Нотарската канцеларија е место коешто е заштитено од надлежните органи за одржување на јавниот ред и мир.

(3) Нотарот кој е спречен во вршењето на неговата служба може да побара заштита од надлежен орган на Министерството за внатрешни работи, кој е должен веднаш да постапи по барањето на нотарот.

(4) Врз основа на писмено барање кое ги содржи причините и законската основа поднесено од овластен државен орган, во рамките на неговите со закон утврдени надлежности, нотарот ќе издаде копија од нотарска исправа.

Ослободување од трошоците**Член 37**

Ако странката има право да биде ослободена од поднесување на трошоци во постапка според Законот за парничната постапка, може да побара од Комората да ја ослободи од плаќање на такса, награда и трошоци за преземање на дејствија од нотарот, а Комората ќе му ги надомести истите на нотарот кој постапувал.

Одговорност за штета**Член 38**

(1) Нотарот е должен да ја надомести штетата што ја причинил на друг во вршење на нотарската служба.

(2) Нотарот за причинетата штета одговара согласно со општите правила за надоместок на штета предизвикана од службено лице.

(3) Државата не одговара за штетата што ја предизвикал нотарот.

(4) Нотарот одговара солидарно со неговиот помошник - нотар и заменик - нотар за штетата што тие ќе ја причинат.

(5) Нотарот има право на регрес од лицата наведени во ставот (4) на овој член, согласно со општите правила за регрес на одговорност на службените лица.

(6) Штетата се утврдува во парнична постапка.

IV. ОПШТИ ОДРЕДБИ ЗА НОТАРСКИТЕ ИСПРАВИ**Начин на пишување на нотарските исправи и заверки****Член 39**

(1) Сите нотарски исправи што нотарот ги изготвил треба да имаат наслов „Република Македонија“.

(2) Нотарските исправи и заверки се пишуваат на македонски јазик и на неговото кирилско писмо, по правило со електронски уред за пишување на текст, кој обезбедува трајност на исправите. Во исклучителни услови кога не е достапен електронски уред за пишување, нотарските исправи може да се напишат со машина за пишување на текст или рачно, јасно и читливо, со трајно мастило или друго трајно хемиско средство. Штембилите кои ги користи нотарот се пополнуваат со електронски уред за пишување на текст, со машина за пишување или рачно.

(3) Кратенките во исправите можат да се употребуваат само ако се вообичаени или општопознати. Празните места во текстот се пополнуваат со непрекината хоризонтална линија.

(4) Формата и начинот на пишување и одбележување на нотарските исправи и заверки ги пропишува министерот.

Потпишување на нотарска исправа**Член 40**

(1) Нотарот е должен нотарската исправа своерачно да ја потпише на крајот на исправата, веднаш по нејзиното изготвување. Покрај потписот тој ќе го стави и својот службен печат.

(2) На крајот од изворникот на нотарскиот акт, но над потписот на нотарот, со потпис и рачно напишано име и презиме се потпишуваат сите учесници кои учес-

твувале при составувањето на нотарскиот акт. Доколку нотарскиот акт се состои од повеќе страници, нотарот и учесниците ја потпишуваат или парафираат секоја страница од нотарскиот акт.

(3) На крајот од потврдата на приватната исправа, но над потписот на нотарот, со потпис и рачно напишано име и презиме се потпишуваат сите учесници кои учествувале при потврдувањето на приватната исправа. Доколку потврдата на приватната исправа се состои од повеќе страници, нотарот и учесниците ја потпишуваат или парафираат секоја страница од потврдата и од приватната исправа.

(4) Ако учесникот не знае да пишува, нотарот ќе го забележи тоа во нотарската исправа. Ако учесникот не може да пишува, во нотарската исправа ќе се наведе причината за тоа.

(5) Ако учесникот не знае или не може да пишува, става ракознак на нотарската исправа во присуство на двајца сведоци, кои со својот потпис потврдуваат дека ракознакот е ставен во нивно присуство.

(6) Ако со закон поинаку не е определено, во согласност со странките и одобрение на нотарот, можат да се исклучат сведоците, а нотарот тоа ќе го забележи во нотарската исправа.

(7) На изводот од нотарскиот акт учесниците не се потпишуваат. На последната страница од изводот каде што се наведени имињата на учесниците се става ознака „с.р.“. Секоја страница на изводот од нотарскиот акт ја потпишува нотарот, а на последната страница нотарот го става и својот службен печат.

Броеви во нотарската исправа**Член 41**

(1) Броевите во нотарската исправа по правило се пишуваат со букви.

(2) Во исправите за делба на наследство, со букви ќе се запише само конечниот износ, како и износите што странките ги побаруваат една од друга.

(3) Во исправите за процени, со букви ќе се напишат само резултатите од извршената проценка.

(4) При повикување на која било друга исправа и на одредби од закон и друг пропис, датумот и броевите се пишуваат само со броеви.

(5) Одредбата од ставот (1) на овој член нема да се применува и во следниве случаи:

- датумот на составување на нотарската исправа,
- броеви содржани во исправи кои ги издаваат јавни регистри,
- броеви содржани во исправи врз основа на кои се утврдува идентитетот на учесниците,
- регистарски броеви и ознаки на возила, машини и опрема,
- броеви на нотарските списи и
- броеви содржани во нотарски платни налози.

Исправки и дополнувања во нотарски исправи**Член 42**

(1) Во нотарската исправа не смее да се допишува над под текстот на исправата, меѓу зборовите и редовите или на маргините на текстот. На исправата не смеат да се вршат корекции со коректурен лак или со друго средство за бришење. Секој збор, знак или потпис кој се наоѓа над, меѓу или покрај текстот, се смета дека не постои.

(2) За техничките и јазичните грешки, по писмено овластување на странките, нотарот може без нивно присуство сам да направи исправка на нотарската исправа, а за исправката нотарот составува посебна писмена исправка во која ќе го назначи зборот што се исправа со точно назначување на местото во нотарската исправа каде што се наоѓа зборот, буквата или бројот за кој се врши исправката. Писмената исправка е составен дел на нотарската исправа во која е извршена исправката. Примерок од писмената исправка се доставува до странките кои учествувале во конкретната правна работа.

(3) По потписот на нотарот не смеат да се допишуваат никакви измени и дополнувања. Во случај исправката да содржи грешки кои ја менуваат материјалната содржина на нотарската исправа, тогаш со учество на странките кои ја потпишале исправката се прави анекс кон актот или друга нотарска исправа кој ја заменува исправката што содржи грешки.

Означување и поврзување на страници на нотарската исправа

Член 43

(1) Ако нотарската исправа се состои од повеќе страници, тие се означуваат со редни броеви како и со деловниот број на нотарската исправа.

(2) Страниците на исправката од ставот (1) на овој член, се поврзуваат со емственик, а краевите на емственикот се прицврстуваат на последната страница со ставање на налепница на која е втиснат сувиот жиг на нотарот, службен печат и потпис на нотарот или на друг соодветен сигурен начин на поврзување.

(3) Начинот на означувањето и поврзувањето на страниците на нотарските исправи го пропишува министерот.

Нотарска исправа која нема својство на јавна исправа

Член 44

(1) Нотарска исправа која поради ненадлежност, деловна неспособност на нотарот, помошник-нотарот или заменик-нотарот или е составена или потврдена од нотар без негов потпис или печат, а е потпишана од странките, нема својство на јавна исправа и ќе се смета за приватна исправа.

(2) Нотарската исправа од ставот (1) на овој член, составена од нотар без негов потпис или печат, нема својство на нотарска исправа.

Нотарска исправа составена во електронски облик

Член 45

(1) Нотарската исправа составена во електронски облик е исправа која нотарот и сите учесници ја потпишале со квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис) и ги исполнува останатите услови предвидени со посебни закони кои се однесуваат на исправа во електронски облик.

(2) Нотарската исправа составена во електронски облик содржи податоци кои се создаваат, чуваат, пронаоѓаат и репродуцираат во информациски систем, а се архивира во електронски системи и медиуми кои овозможуваат трајност, сигурност и непроменливост на податоците.

(3) Исправата од ставот (1) на овој член има својство на јавна исправа и може да се користи само во случаи определени со закон.

(4) Странска нотарска исправа составена во електронски облик, под услови на реципроцитет има својство на јавна исправа кога е тоа определено со законот на државата чиј нотар ја составил исправата и со закон на Република Македонија, и може да се користи како јавна исправа во Република Македонија само кога користењето на јавна исправа во електронски облик е предвидено со закон на Република Македонија.

(5) Од електронската нотарска исправа од овој член нотарот може да издаде извод во хартиена форма и на истиот да стави забелешка за извод, свој потпис и службен печат.

Електронски извод на нотарска исправа

Член 46

(1) Нотарска исправа во хартиена форма која со дигитализација добила електронски облик и чија истовестност нотарот ја потврдил со квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис), се смета за извод на нотарска исправа.

(2) Нотарската исправа од ставот (1) на овој член има својство на јавна исправа ако и изворниот документ во хартиена форма кој е дигитализиран го има тоа својство.

Електронски заверен препис

Член 47

Исправа во хартиена форма која со дигитализација добила електронски облик и за која нотарот со квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис) потврдува дека преписот на исправата е идентичен со изворната исправа или нејзин заверен препис, се смета за електронски заверен препис на исправа.

Доставување на податоци, запишување и внесување на нотарски исправи во електронски облик во јавни регистри и електронска комуникација на нотарот со електронските бази на податоци

Член 48

(1) За вршење на службените дејствија нотарот има право и должност да пристапува во електронските јавни регистри кои му се достапни, во пропишан електронски облик или преку пропишани електронски обрасци, да презема, доставува и внесува податоци и запишува нотарски исправи во електронски облик, во информацискиот систем на соодветниот регистар, согласно закон.

(2) Нотарот има право на пристап и користење на податоци од други бази на податоци, во согласност со закон, а посебно во базите до лични податоци на граѓаните на Република Македонија, матичните книги и други бази на податоци потребни за вршење на нотарската служба.

Архивирање на нотарска исправа во електронски облик

Член 49

(1) Нотарот е должен да ги чува и архивира електронските документи во информацискиот систем или на медиум кој овозможува трајност на електронскиот запис за утврденото време на чување, во согласност со Законот за архивски материјал.

(2) Нотарот е должен да ги заштити податоците во електронски облик преку преземање мерки против неовластен пристап или неовластена обработка, како и мерки со кои се спречува уништување, губење, промена, злоупотреба и неовластена употреба на податоците.

(3) Комората може да воспостави централен електронски архив на нотарски исправи.

Чување и издавање на нотарски исправи

Член 50

(1) Ако со овој закон поинаку не е определено, изворниците на нотарските исправи се чуваат кај нотарот кој ги составил, а на учесниците им се издаваат изводи.

(2) Изводот има иста важност како и изворникот и тој се издава на учесниците, за што на крајот на изворникот ќе се забележи дека е издаден извод и бројот на издадени изводи.

(3) По барање на учесниците, нотарот издава преписи од изворникот.

Привремено одземање на нотарски исправи, пари и предмети

Член 51

(1) Нотарски исправи, пари и предмети во нотарска канцеларија можат да бидат одземени само во случај кога тие се наведени во одлуката на јавниот обвинител донесена согласно Законот за кривична постапка или решение за претрес донесено од судија на претходна постапка согласно Законот за кривична постапка. За одземањето на нотарски исправи, пари и предмети се составува записник, од кој еден примерок му се предава на нотарот.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член, нотарот на местото на одземената нотарската исправа ќе стави препис на исправата кон кој ќе ја приложи потврдата за одземената нотарската исправа.

Правни работи за кои нотарскиот акт е задолжителен

Член 52

(1) Нотарски акт е задолжителен за сите правни работи кои лично ги преземаат глуви лица кои не знаат да читаат или неми лица кои не знаат да пишуваат, освен во случаи предвидени со овој или друг закон.

(2) Одредбите од ставот (1) на овој член не се однесуваат на правните работи чија вредност не надминува 5.000 (пет илјади) евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на плаќањето за преземеното дејствие.

(3) Со одредбите од ставот (1) на овој член не се задирва во одредбите на овој или друг закон според кои за важноста на правната работа е потребно исправата за нив да ја состави суд или нотар.

(4) Правните работи за кои спротивно од ставот (1) на овој член не се составени во форма на нотарски акт, се ништовни.

(5) Сите измени и дополнувања на актите од ставот (1) на овој член, се вршат во форма на нотарски акт.

Извршност на нотарска исправа

Член 53

(1) Нотарската исправа е извршна исправа, ако во неа е утврдена определена обврска за чинење за која странките можат да се договорат и ако содржи изјава на обврзникот за тоа дека врз основа на таа исправа, може заради остварување на чинењето по доспеаноста на обврската непосредно да се спроведе присилно извршување.

(2) Врз основа на нотарската исправа во која е содржана обврска за засновање, пренос, ограничување или престанок на некое стварно право може да се изврши упис во јавна книга, ако должникот изречно се согласил за тоа во нотарската исправа.

(3) Врз основа на нотарската исправа со која е запишан залог во јавна книга, може непосредно да се бара извршување врз предметот на залогот заради наплата на обезбеденото побарување, по доспеаноста на обврската ако должникот со тоа во нотарската исправа изречно се согласил.

(4) Ако обврската зависи од некој услов или рок кој не е одреден календарски, за извршноста на нотарската исправа, потребно е со јавна исправа или изјава на доверителот заверена од нотар да се докаже дека настанил условот, односно настапил рокот.

(5) Нотарот кој го составил нотарскиот акт или ја потврдил (солемнизира) приватната исправа ќе стави потврда за извршност на исправата, по писмено барање на доверителот, кон која е приложена неговата заверена изјава од нотар под потполна морална, материјална и кривична одговорност, дека побарувањето или дел од него доспеало. Потврдата за извршност на нотарската исправа нотарот ја става врз основа на изготвена посебна потврда за целосна или делумна извршност на нотарскиот акт.

(6) Во случај на отсуство на нотарот кој го составил нотарскиот акт или ја потврдил (солемнизира) приватната исправа, потврдата за извршност на нотарскиот акт или на приватната исправа ќе ја стави неговиот заменик - нотар или нотар определен од страна на претседателот на Комората.

(7) Во случај на спор за исполнување на условот или настапување на рокот за извршноста на нотарската исправа одлучува надлежен суд во парнична постапка. Нотарот ќе ја укине потврдата на извршност врз основа на правосилна судска одлука или врз основа на заверена изјава од нотар од доверителот дека е согласен да се укине потврдата на извршност. Нотарот ја укинува потврдата за извршност со изготвување на посебен записник. Примерок од записникот за укинување на потврдата на извршноста, нотарот ќе им издаде на странките, доколку тоа го побараат.

(8) Судот ќе го одложи извршувањето во случаите кога ќе утврди дека при составувањето или издавањето на нотарската исправа не се почитувани условите кои мора да бидат исполнети за таа да добие својство на јавна исправа или да добие сила на извршна исправа.

Составување нотарски акт

Член 54

(1) Пред составувањето на нотарскиот акт, нотарот е должен да испита дали учесниците се способни и овластени за преземање на работите, да им ја објасни целта, да ги поучи за правните последици и да се увери во нивната вистинска и сериозна волја.

(2) Нотарот врз основа на изјавите на учесниците, целосно, јасно и одредено ќе го состави актот, потоа ќе им го прочита на учесниците и со непосредни прашања ќе се увери дали содржината на нотарскиот акт одговара на волјата на учесниците.

(3) Прилозите кон нотарскиот акт секогаш се читаат, освен ако странките не се одречат од тоа право и изјават дека се запознаени со нивната содржина, а тоа мора да се утврди во нотарскиот акт.

(4) Нотарскиот акт се смета дека е составен откако ќе го потпишат сите учесници, адвокатите како полномошници, странки и нотарот.

Потврдување на приватни исправи (солемнизација)

Член 55

(1) Ако не е во прашање правна работа за која според овој закон е задолжително постоење на нотарски акт, странките се должни приватната исправа за правната работа врз основа на кои се стекнува, престанува, пренесува или ограничува право на сопственост или друго право на недвижност, или права за кои се водат јавни книги, да ја потврдат кај нотар.

(2) Приватната исправа од ставот (1) на овој член, задолжително треба да биде составена од адвокат и да содржи адвокатски печат и потпис доколку се работи за правна работа со вредност над 10.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија, освен доколку една од странките е Република Македонија. Доколку се потврдува приватна исправа чија вредност е под 10.000 евра, каде една од странките е банка, штедилница, финансиско друштво, давател на финансиски лизинг или осигурително друштво, приватната исправа не мора да биде составена од адвокат и да содржи адвокатски печат и потпис, а доколку вредноста на правната работа е над 10.000 евра, едната страна е должна да обезбеди адвокатски печат и потпис.

(3) Нотарот ќе испита дали приватната исправа е во согласност со членот 3 став (3), членови 29, 30, 31, 32 и 54 од овој закон и ако за тоа не најде пречка, ќе ја потврди (солемнизира).

(4) Ако приватната исправа е во согласност со одредбите за содржината на нотарскиот акт од членот 65 од овој закон, нотарот таквата исправа ќе ја потврди (солемнизира) на тој начин што потврдата ќе го содржи она што е утврдено во членот 65 став (1) точки а), б), в), г), д), е) и з) од овој закон, а потврдата и приватната исправа ќе бидат потпишани во согласност со членот 40 од овој закон.

(5) Приватната исправа, која е потврдена (солемнизирана) во согласност со овој закон, има својство на јавна исправа.

Нотарски исправи за пренос на право на сопственост

Член 56

(1) Нотарските исправи за правните работи врз основа на кои се врши пренос на правото на сопственост, физичка делба на недвижност, односно размена на недвижности, нотарот ги изготвува во согласност со одредбите од овој закон, само доколку претходно утврдил дека се исполнети условите и постапката предвидени со посебни закони, во спротивно ќе постапи согласно со членот 30 став (2) од овој закон.

(2) Ако е во прашање изготвување на нотарска исправа врз основа на која се врши пренос на правото на сопственост, физичка делба на недвижност, односно размена на недвижности, кога како една од договорните страни се јавува Република Македонија, нотарот е должен да прибави мислење од Државниот правобранител. Нотарот ќе го одложи изготвувањето на исправата додека не биде дадено мислењето, а најдоцна за 30 (триесет) дена. Ако Државниот правобранител не даде мислење во определениот рок, нотарот ќе ја изготви нотарската исправа како да е дадено позитивно мислење.

(3) Договорот за продажба и преддоговорот за продажба со вредност на предметот на продажба над 10.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија, задолжително треба да го состави адвокат и задолжително да содржи адвокатски печат и потпис, без оглед дали ќе се потврдат (солемнизираат) или завери потпис на истите.

(4) Нотарските исправи изготвени спротивно на одредбите на овој член немаат својство на јавна исправа и не произведуваат правно дејство.

Утврдување на идентитет и субјективитет

Член 57

(1) Нотарот идентитетот на учесникот ќе го утврди врз основа на важечка лична карта или патна исправа. Ако тоа не е можно, или ако нотарот се посомнева во неговиот идентитет, тогаш идентитетот ќе биде посведочен од двајца сведоци кои ги исполнуваат законските услови да бидат сведоци. Сведоците мора да се легитимираат со важечка лична карта или патна исправа и пред нотарот да изјават дека лично го познаваат учесникот.

(2) Во нотарската исправа нотарот ќе наведе на кој начин го утврдил идентитетот на учесникот, со наведување на името, презимето, датумот и местото на раѓање, живеалиштето, единствениот матичен број, односно друг идентификационен број за учесникот, датумот и бројот на исправата употребена за утврдување на идентитетот и органот кој ја издал исправата.

(3) Доколку учесник е правно лице, неговиот субјективитет се утврдува врз основа на увид во надлежен регистар на денот на составување на нотарската исправа или со извод издаден од надлежен регистар, за што нотарот е должен да има приложен доказ во списите на предметот.

Сведоци на идентитет

Член 58

(1) Сведоци на идентитет мора да бидат лица кои лично го познаваат учесникот, а чиј идентитет нотарот ќе го утврди врз основа на важечка лична карта или патна исправа.

(2) Сведок на идентитет може да биде и сведок на актот.

Сведоци при составување на нотарски акт

Член 59

(1) При составување на нотарски акт се потребни двајца сведоци.

(2) По барање на нотарот или по барање на учесниците, сведоците може да бидат повикани и во други случаи.

Сведок на составување на нотарски акт**Член 60**

(1) Сведок на составување на нотарски акт мора да биде полнолетно лице кое знае да чита и да пишува и кое го знае службениот јазик на кој се составува актот.

(2) Сведок на составување на нотарски акт не може да биде лице кое:

а) не може да сведочи поради нарушена душевна и телесна состојба;

б) е вработено во нотарската канцеларија;

в) може да има некоја корист од работата при чие составување сведочел; и

г) со учесникот или со оној кој со нотарскиот акт би требало да добие некоја корист, или со самиот нотар е во однос поради кој може да се бара изземање на нотарот.

Присуство на сведок на актот**Член 61**

Ако со законот поинаку не е определено, сведоците на актот мора да бидат присутни во моментот кога нотарот им го чита на учесниците нотарскиот акт и кога тие го потпишуваат.

Писмени глуми, неми и глумонеми учесници**Член 62**

(1) Глумиот учесник кој знае да чита, мора сам да го прочита актот и изречно да изјави дека го прочитал и дека тој одговара на неговата волја.

(2) Немиот или глумонемиот учесник кој знае да чита и пишува мора на нотарскиот акт своерачно да напише дека го прочитал и дека се согласува. Тие изјави мора да се внесат во нотарскиот акт пред потписот на учесникот.

(3) Во нотарскиот акт мора да биде назначено дека е постапено согласно со одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член.

Неписмени глуми, неми и глумонеми учесници**Член 63**

(1) Ако глумиот, немиот или глумонемиот учесник не знае да чита и пишува, мора покрај сведоците на актот да се повика и толкувач.

(2) Толкувачот е лице кое има својство на сведок на актот, може да се разбере со знаци со лицето кое е учесник од ставот (1) на овој член и ужива доверба кај него.

Преведувачи**Член 64**

(1) Ако некој од учесниците не го знае службениот јазик, покрај сведоците на актот мора да биде повикан и судски преведувач кој го знае јазикот на учесникот. Во нотарскиот акт ќе се наведе дека така е постапено.

(2) Преведувач може да биде и лице вработено кај нотарот, кое мора да ги има сите други својства на сведок на нотарски акт.

(3) Преведувач не е потребен ако нотарот и двајцата сведоци на актот, го знаат јазикот на учесникот.

(4) Доколку е потребен преведувач, нотарот преку преведувачот ќе ја утврди вистинската и сериозна волја на учесникот и според тоа на службениот јазик ќе го состави нотарскиот акт, кој преведувачот усно ќе им го преведе на учесниците и тоа ќе се наведе во самиот акт.

(5) Нотарот треба да ги поучи учесниците дека можат да бараат писмен превод. Во изворникот треба да се наведе дека учесниците биле поучени на ова право, како и дали тие се одрекле од ова право. Доколку учесниците го побараат тоа, преведувачот ќе направи писмен превод на актот на јазикот на учесникот и преведениот акт нотарот ќе го припише со нотарскиот акт и со изводите кои им се издаваат на учесниците.

Содржина на нотарски акт**Член 65**

Нотарскиот акт треба да содржи:

а) податоци за денот, месецот и годината, местото, а кога со закон тоа е предвидено или учесниците тоа го бараат и часот кога актот е составен;

б) податоци (име, презиме и службено седиште и подрачје) за нотарот кој го изготвил актот;

в) податоци (име, презиме, место и датум на раѓање, живеалиште или престојувалиште, единствен матичен број, односно друг идентификациски број) за учесниците. Ако некоја од учесниците има полномошник, тогаш истите податоци треба да се внесат и за него, а полномошното треба да биде заверено, и приложено кон изворникот на актот во оригинал или заверен препис;

г) изјава за начинот на кој нотарот го утврдил идентитетот на учесниците;

д) детален опис на предметот на актот. Кога предмет на актот е недвижност се наведуваат катастарските податоци за недвижностите. Ако недвижниот имот се наоѓа во катастарска општина за која нема устроен катастар на недвижности, ниту е извршено поединечно запишување на правата на недвижностите, а имотот не е евидентиран во катастарот на земјиште, се наведуваат податоци од исправите за правниот основ, врз основа на кој е стекнато правото на недвижност, што е предмет на тој акт;

ѓ) прилози кон изворникот на актот во оригинал или заверен препис. За прилог кон актот се смета исправа од која нотарот утврдува релевантни факти за законско изготвување на актот;

е) забелешка дека актот и прилозите им биле прочитани или е постапено согласно со одредбите од овој закон. Читањето на прилозите може и да не се изврши ако тоа изречно го бараат сите странки, и тоа само во случај кога тие знаат да читаат и пишуваат, а тоа ќе се наведе во самиот акт;

ж) назначување на бројот на листовите и страниците;

з) потпис на сите учесници, а на крајот потпис и печат на нотарот. Ако некој од учесниците на нотарскиот акт не знае или не може да се потпише, треба да се наведат причините, а нотарот тоа да го забележи и

с) податок за часот на потпишувањето на тестаментот.

Ништовност на нотарски акт**Член 66**

(1) Нотарскиот акт е ништовен и нема својство на јавна исправа, ако:

а) е изготвен од нотар кој не е запишан во Именикот на нотари кој го води Комората;

б) е изготвен од нотар на кого му престанала службата, односно е разрешен;

в) е изготвен надвор од службеното подрачје на нотарот, освен во случаите предвидени со членовите 26 ставови (8) и (10), 28 став (3) и 32 став (5), од овој закон;

г) е постапено спротивно на членот 39 став (2) од овој закон;

д) не се почитувани одредбите за неписмени, глуви и неми учесници;

ѓ) не се почитувани одредбите од членот 65 точки б), г) и з) од овој закон и

е) е изготвен од нотар кој привремено е оддалечен од нотарската служба.

(2) Судот по барање на учесникот, ќе оцени од какво значење е повредата која е направена при составувањето на нотарскиот акт, во случај кога недостига:

а) датумот на составување на нотарскиот акт и седиштето на нотарот што го составил актот;

б) кога актот не им бил прочитан на учесниците и

в) кога не се почитувани одредбите од членот 65 точки а), в), д), ж) и з) од овој закон.

Составување на нотарски акт за изјавите на последна волја

Член 67

Тестаментот во форма на нотарски акт се составува согласно со одредбите од Законот за вонпарничната постапка што важат за составување на судски тестамент.

V. НОТАРСКИ ПЛАТЕН НАЛОГ

Предлог за издавање на решение за нотарски платен налог

Член 68

(1) Предлог за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа се поднесува до нотарот на чие подрачје е живеалиштето, односно престојувалиштето на должникот-физичко лице, односно седиштето на должникот-правно лице.

(2) Предлог за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа, приговорот против решението со кое е издаден нотарски платен налог или по однос на одлуката за трошоците, приговорот против решението на нотарот со кое се отфрла предлогот како неуреден, предлогот за укинување на потврдата на правосилност и извршност, приговорот против решението на нотарот за укинување на потврдата за правосилност и извршност, приговорот против одлуката на нотарот со која се одбива предлогот за укинување на потврдата на правосилност и извршност, жалбата против решението на судот, задолжително ги составува адвокат и содржат адвокатски печат и потпис, освен доколку доверител е Република Македонија.

(3) По исклучок од ставот (2) од овој член, предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог од страна на доверител за побарување кое произлегува од комунални услуги и тоа:

- за вода, смет и одржување на заеднички простории за парично побарување од веродостојна исправа до 2.000,00 денари,

- за електрична или топлинска енергија за парично побарување од веродостојна исправа до 6.000,00 денари,

- за телефонија, мобилни оператори или кабелски оператори за парично побарување од веродостојна исправа до 2.000,00 денари, се поднесува непосредно до нотарот.

(4) По исклучок од ставот (2) на овој член, предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог од страна на доверител банка, штедилница, финансиско друштво, давател на финансиски лизинг или осигурително друштво, не мора да биде составена од адвокат и да содржи адвокатски печат и потпис, доколку вредноста на побарувањето во веродостојната исправа е под 10.000 евра.

Содржина на предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог

Член 69

(1) Предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа содржи барање за издавање на платен налог со кој се задолжува должникот, под страв на присилно извршување, да го плати паричното побарување кое произлегува од исправата во определен рок, како и податоци за доверителот, должникот, видот и обемот на побарувањето, времето на исполнување на обврската и нејзината доспеаност.

(2) Ако од веродостојната исправа не се гледа кога доспева побарувањето, заедно со предлогот доверителот треба да приложи и писмена изјава дека доспеало побарувањето и да го означи денот на доспеаноста на побарувањето.

Основ за издавање на решение за нотарски платен налог

Член 70

(1) Предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог, во доволен број примероци и прилози, се поднесува за доспеано парично побарување кое се докажува со веродостојна исправа, приложена кон предлогот во оригинал или во заверен препис кај нотар.

(2) Како веродостојни исправи во смисла на овој закон, се сметаат:

1) фактура;

2) меница и чек со протест и со повратна сметка;

3) извод од заверени деловни книги на банка, штедилница, финансиско друштво, давател на финансиски лизинг или осигурително друштво;

4) јавна исправа и

5) исправи кои според посебни прописи имаат значење на јавни исправи.

Постапка по предлог за издавање на решение за нотарски платен налог

Член 71

(1) Ако нотарот оцени дека предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа е допуштен и основан, ќе донесе решение со кое го усвојува предложениот платен налог.

(2) Решението за издавање на нотарски платен налог се доставува до доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот и до должникот. На должникот со решението му се доставува и примерок од предлогот за издавање на нотарски платен налог заедно со прилозите.

(3) Ако е поднесен предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа против државни органи основани со закон, решението за издавање на нотарски платен налог се доставува и до Државниот правобранител на Република Македонија.

(4) Ако нотарот оцени дека предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог не е допуштен или не е основан, ќе го препрати предметот до надлежниот суд за натамошно постапување и одлучување како да е поднесена тужба.

(5) Ако нотарот оцени дека предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа не е уреден, ќе го врати на доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот да го уреди според дадените насоки во рок од осум дена од денот на приемот на известувањето. Ако доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот не го достави предлогот во определениот рок, нотарот ќе донесе решение со кое предлогот ќе се смета за повлечен.

(6) Ако доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот го достави предлогот, а предлогот не е уреден согласно со дадените насоки, нотарот ќе донесе решение со кое предлогот се отфрла со решение, против кое е дозволен приговор во рок од осум дена од денот на приемот на решението до надлежниот основен суд на чие подрачје се наоѓа седиштето на нотарот кој постапувал по предлогот. Приговорот се поднесува преку нотарот кој го донел решението.

(7) Против решението на судот е дозволена жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до надлежниот апелационен суд.

(8) Ако доверителот не ја плати судската такса во рок од осум дена од денот на поднесување на предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог, нотарот ќе донесе решение со кое предлогот за издавање на нотарски платен налог ќе се смета за повлечен поради неплатена судска такса.

Приговор против решението со кое е издаден нотарски платен налог

Член 72

(1) Должникот може да изјави приговор против решението со кое е издаден нотарски платен налог, како и за одлуката за трошоците.

(2) Приговорот се поднесува до надлежниот основен суд на чие подрачје се наоѓа седиштето на нотарот кој постапувал по предлогот, преку нотарот кој го донел решението со кое е издаден нотарскиот платен налог, во рок од осум дена сметано од денот на приемот на решението.

(3) Нотарот кај кој е поднесен приговор против нотарскиот платен налог, односно против решението во делот на трошоците, во рок од три дена од денот на поднесениот приговор ќе ги достави списите до надлежниот основен суд на чие подрачје е седиштето на нотарот кој постапувал по предлогот.

(4) Против решението на судот е дозволена жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до надлежниот апелационен суд.

Потврда за правосилност и извршност

Член 73

(1) Нотарот по службена должност ќе стави потврда за правосилност на решението со кое е издаден нотарски платен налог, ако во рокот од членот 72 став (2) од овој закон не прими приговор, односно приговорот го отфрлил како ненавремен или недозволен.

(2) Нотарот ќе стави потврда за извршност на решението со кое е издаден нотарски платен налог, доколку истекол рокот за доброволно исполнување на обврската определен со решението.

(3) По писмено барање на доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот, нотарот ќе стави потврда на правосилност и извршност откако ќе утврди дека примерок од решението со кое е издаден нотарски платен налог, кое му е доставено.

(4) Правосилното и извршно решение со кое се издава нотарски платен налог е извршна исправа.

Укинување на потврда на правосилност и извршност

Член 74

(1) По писмен предлог на странката или по службена должност нотарот со решение ќе ја укине потврдата на правосилност и извршност откако ќе утврди дека потврдите неосновано се ставени, во рок од осум дена по приемот на писмениот предлог на странката или откако констатирал по службена должност дека потврдите се неосновано ставени.

(2) Против решението на нотарот со која се укинува потврдата на правосилност и извршност доверителот има право на приговор во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(3) Против решението на нотарот со која се одбива предлогот за укинување на потврдата на правосилност и извршност, незадоволната странка има право на приговор во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(4) По приговор од ставовите (2) и (3) на овој член одлучува основниот суд на чие подрачје е седиштето на нотарот, кој е надлежен да одлучува по приговор против решението.

(5) Против решението на судот од ставот (4) на овој член, дозволена е жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до надлежниот апелационен суд.

Награда и трошоци во постапка за издавање на решение за нотарски платен налог

Член 75

(1) За вршењето на работите од постапката за издавање на решение за нотарски платен налог, нотарот има право на награда и надоместок на трошоците во согласност со Нотарската тарифа, а адвокатите согласност со Адвокатската тарифа на Република Македонија.

(2) Наградата и надоместокот на трошоците кои доверителот му ги платил на нотарот и адвокатот се трошоци на постапката кои треба должникот да му ги плати на доверителот.

(3) Нотарот и адвокатот се должни на доверителот да му дадат пресметка за наплатената награда и трошоци.

(4) За нотарските трошоци и адвокатските трошоци настанати по донесување на нотарскиот платен налог кои не се опфатени во него, нотарот и адвокатот му издаваат на доверителот пресметковен лист кој претставува составен дел на нотарскиот платен налог.

Повлекување на предлог за издавање на нотарски платен налог

Член 76

Доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот може да побара повлекување на предлогот за издавање на нотарски платен налог без согласност на должникот, само до поднесување на приговорот.

Ако предлогот за издавање на платен налог биде повлечен, нотарот со решение ќе констатира повлекување на предлогот и ќе го укине донесеното решение, а доколку доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот не бара изготвување на формално решение, нотарот на записник ќе го констатира повлекувањето без да донесе формално решение.

Обврска за плаќање на судска такса

Член 77

Во постапката пред нотар за издавање на решение за нотарски платен налог (за предлог и решение) се плаќа судска такса согласно Законот за судските такси, намалена според Законот за нотаријатот.

Форма и содржина на решението за нотарски платен налог

Член 78

(1) Решението со кое нотарот издава нотарски платен налог има форма на штембил. Штембилот ја има следнава содржина:

- податоци за нотарот кој го издава платниот налог,
- назначување дека е решение со кое се усвојува нотарскиот платен налог и се задолжува должникот во рок од осум дена по приемот на решението да ги намери побарувањата на доверителот заедно со каматата, одмерените трошоци на постапката, вклучувајќи ја нотарската награда, трошоците и наградата на адвокатот и судските такси, како и предупредување дека ќе следи присилно извршување ако не постапи по решението,
- правна поука дека против решението со кое е издаден нотарскиот платен налог и против одлуката за трошоците, должникот има право да поднесе приговор во рок од осум дена од денот на приемот на решението преку нотарот кој го донел решението до надлежниот основен суд и
- датум на донесување на решението, потпис и печат на нотарот.

(2) Штембилот се става на задната страна на предлогот, а доколку тоа не е можно штембилот се става на посебен лист којшто се спојува со предлогот за издавање на нотарскиот платен налог.

Начин на достава на писмена

Член 79

(1) Доставата на писмената кои произлегуваат од работата на нотарот предвидени со овој закон се врши со непосредно предавање на писменото од страна на нотарот или по пошта.

(2) Ако лицето на кое актот непосредно му се доставува не се затече на местото каде што треба да се изврши доставувањето, нотарот ќе му остави кај едно од лицата наведени во членот 136 од Законот за парничната постапка писмено известување да дојде во определен ден и час во нотарската канцеларија заради примање на писменото. Лицето од членот 136 од Законот за парничната постапка ќе се потпише на службена белешката која ќе ја состави нотарот за оставеното известување. Ако лицето не дојде да го прими актот, а доаѓањето не го оправда во рок од три дена сметано од денот кога тоа е повикано во нотарската канцеларија да го прими, актот ќе се испрати препорачано по пошта. Ако актот не биде подигнат во рок од осум дена од денот на известувањето дека актот треба да го подигне, ќе се смета дека доставата е уредно извршена.

(3) Ако доставата се врши по пошта, таа се врши со препорачана пратка. Ако доставата не биде успешна ќе се направи повторен обид и тоа во рок од осум дена со препорачана пратка. При неуспешен повторен обид нотарот доставата ја врши со јавна објава согласно со членот 80 од овој закон.

(4) Нотарот е должен секој неуспешен обид за достава да го констатира со службена белешка.

(5) За дејствијата кои ги презел за достава согласно овој член, нотарот има право на надоместок и материјални трошоци согласно со Нотарската тарифа.

Достава со јавна објава

Член 80

(1) Ако живеалиштето или престојувалиштето, односно седиштето на учесникот е непознато за нотарот чие писмено се доставува, или пак нотарот не можел да изврши уредна достава до учесникот во согласност со одредбите од членот 79 од овој закон, нотарот доставата ја врши со јавна објава.

(2) Објавата нотарот ја врши преку дневен печат кој е во оптек на целата територија на Република Македонија, секојдневно во текот на три последователни изданија.

(3) Објавата се врши и со еднократна објава во „Службен весник на Република Македонија“.

(4) Објавата ги содржи име, презиме и седиште на нотарот, името и презимето, живеалиштето/називот и седиштето на учесникот, познатата адреса, бројот на предметот и периодот во којшто учесникот треба да се обрати до нотарот.

(5) Објавата содржи и предупредување за учесникот дека таквиот начин на доставување се смета за уредна достава и дека штетните последици кои можат да настанат ги сноси самата учесникот.

(6) По истекот на периодот од ставот (4) на овој член, се смета дека учесникот е уредно известена за писменото.

(7) За извршената достава согласно овој член, нотарот има право на надоместок и материјални трошоци согласно со нотарската тарифа.

Супсидијарна примена на Законот за парничната постапка

Член 81

Во постапката за издавање на нотарски платен налог, во недостаток на одредби од овој закон и за изземање, соодветно се применуваат одредбите од Законот за парничната постапка.

VI. ЗАПИСНИЦИ, ПОТВРДИ И ЗАВЕРКИ

Потврдување на факти и изјави

Член 82

(1) Нотарот издава потврди согласно со одредбите од овој закон. Потврдите имаат својство на јавни исправи.

(2) Нотарот издава потврда за постоење на факти, дадени изјави и за постоење на нотарска исправа или заверка во своите уписници по барање на учесникот, суд или трето лице коешто има правен интерес.

Заверка на преписи

Член 83

(1) Нотарот потврдува дека преписот на исправата е идентичен со изворната исправа.

(2) Преписот мора да е идентичен со изворната исправа и во правописот, интерпункцијата и скратување-то на зборовите. Ако во исправата нешто е преиначено, бришено, пречртано, вметнато или додадено, тоа мора да биде наведено во заверката. Во заверката мора да се наведе и ако исправата е искината или оштетена.

(3) Нотарот мора точно да го спореди преписот со изворната исправа и ако утврди дека е идентичен, да го потврди тоа на самиот препис и да наведе дека тоа е препис на исправата која странката ја назначила како изворна исправа, или дека тоа е препис од заверен препис на изворна исправа.

(4) Ако на исправата има некоја забелешка или клаузула и таа ќе се внесе во преписот.

(5) Кога се заверува препис на еден дел на исправа-та или извадок од некоја исправа, од преписот мора да биде видливо на кои делови од исправата не е направен препис.

(6) Ако нотарот не го разбира јазикот на којшто е составена исправата, преписот ќе го потврди само до-колку самиот направил препис односно фотокопија на таа исправа.

(7) Согласно со овој закон со преписот е изедначена и фотокопијата на исправите.

Заверка на изводи и преписи од регистри, трговски и деловни книги

Член 84

(1) При заверка на изводи и преписи од регистри, трговски и деловни книги нотарот ќе го спореди изводот со соодветните ставки од регистарот, односно изворната книга и на изводот односно преписот ќе напише клаузула на заверката со забелешка дека изводот односно преписот целосно е идентичен со соодветната ставка во регистарот, односно изворната книга. Во заверката на изводот, односно преписот ќе се назначи датумот на прегледот на регистарот, односно трговската или деловната книга.

(2) Заверката на изводот, односно преписот од ставот (1) на овој член, ќе се забележи во соодветниот уписник.

(3) За заверка на изводи и преписи од регистри, трговски и деловни книги, нотарот има право на пристап до регистри кои содржат податоци од делокруг на работата на нотарот, согласно со закон.

Заверка на превод од овластен судски преведувач

Член 85

(1) Нотарот кој е и судски преведувач ќе потврди дека преводот е извршен од него како овластен судски преведувач.

(2) Нотарот кој не е судски преведувач, откако ќе го провери својството на судскиот преведувач кој го извршил преводот, ќе потврди дека преводот е извршен од овластен судски преведувач.

(3) Својството на судски преведувач од ставот (2) на овој член се утврдува врз основа на решение за овластен судски преведувач издадено од Министерството кое не се приклучува кон преводот или со увид во списокот на овластени судски преведувачи, објавен на веб-страницата на Министерството.

(4) Нотарот својата потврда ќе ја стави на преводот од исправата, кој ќе го спои со фотокопија од преведената исправа.

(5) Нотарот може да биде преведувач само за вршење на потребите на неговата служба.

Заверка на потпис или ракознак

Член 86

(1) Нотарот потврдува дека странката во негово присуство своерачно ја потпишала исправата, или ставила свој ракознак, или го признала потписот, односно ракознакот на писменото како свој.

(2) Идентитетот на странката се утврдува во согласност со одредбите од овој закон.

(3) Заверката со повикување на бројот на Уписникот за заверки и потврди, се става на исправата на која се заверува потписот.

(4) При заверката на потписот, односно ракознакот, нотарот се запознава со содржината на исправата, само толку за да може да ги пополни рубриките на Уписникот за заверки и потврди. Притоа нотарот не е одговорен за содржината на писменото, ниту е должен да испитува дали учесниците се овластени за преземање на таа правна работа.

(5) При заверка на потписот или ракознакот, нотарот е должен да ја запознае странката дека се потврдува само потписот, но не и содржината на исправата.

(6) Ако учесникот е слеп или не знае да чита, нотарот ќе му го прочита писменото пред да му го завери потписот или ракознакот. Ако учесникот не го знае јазикот на кој е напишано писменото, писменото ќе му го прочита судскиот преведувач, и тоа ќе се наведе во заверката.

(7) Ако се заверува потпис на лице како застапник на некое правно лице или државен орган, нотарот може во заверката да потврди дека тоа лице се потпишало за правното лице или државниот орган, само ако претходно утврдил дека е лице овластено за застапување или полномошник на правното лице или државниот орган.

(8) Лице овластено за застапување на правно лице може кај нотарот да го депонира својот потпис. Врз основа на записникот за депонирање на потпис, нотарот кај кого е извршено депонирањето е овластен да изврши заверка на потпис на лицето кое го депонирало својот потпис.

(9) Нотарот не смее да составува и да издава бланко обрасци со однапред определена содржина и на нив да заверува потписи.

Потврда за времето кога исправата е поднесена

Член 87

(1) Времето кога исправата му е поднесена на нотарот или во негово присуство на друго лице, се потврдува со составување на потврда со точно назначување на денот, месецот, годината, а ако странката бара и часот.

(2) По барање на учесникот, мора да се утврди и идентитетот на лицето кое ја поднело исправата и лицето на кое таа му е поднесена. Во потврдата ќе се назначи на кој начин е утврден идентитетот на тие лица.

Потврда дека некој е жив

Член 88

(1) Нотарот може да потврди дека некој е жив, ако неговиот идентитет го утврдил согласно одредбите од овој закон.

(2) Во потврдата ќе се наведе дека лицето било присутно пред нотарот, со назначување на денот, месецот и годината, а на барање на учесникот и часот и на кој начин е утврден неговиот идентитет.

Потврда за факти од регистар**Член 89**

(1) Нотарот може да издаде потврда за постоењето на полноважни факти, ако тие произлегуваат од јавен регистар.

(2) Нотарот ваквата потврда ќе ја издаде само ако претходно извршил увид во регистарот. Во потврдата ќе се назначи датумот кога е извршен увид во регистарот.

Соопштување на изјави и потврди за извршено соопштение**Член 90**

(1) По усмено или писмено барање на странка која сака да постигне одредена дозволена цел, нотарот може да соопшти на друго лице, на назначена адреса, усна или писмена опомена, отказ, понуда или друг вид на изјава. При соопштувањето може да се преземат и правни дејствија кои нотарот по налог на едната странка треба да ги изврши спрема другата (понуда за плаќање, предавање, преземање на некоја исправа или други предмети).

(2) Нотарот ќе ги преземе дејствијата од ставот (1) на овој член и за тоа ќе состави записник во кој целосно ќе ја наведе изјавата која треба да се соопшти, предметот, видот, местото и времето на правното дејствие кое треба да се преземе. Записникот мора да го потпише и странката.

(3) Одговорот на спротивната странка ќе се внесе во записникот, само ако таа побара или го дозволи тоа. Во тој случај, спротивната странка е должна да го потпише записникот.

(4) Ако нотарот во постапката за соопштување на изјава согласно со ставот (1) на овој член, не ја најде странката на која што треба да ја соопшти изјавата, на адреса која му е посочена од странката која бара да се соопшти изјава, или ако не му биде дозволен пристап или пак странката одбие да го сослуша, нотарот ќе го спроведе нотарското дејствие со упатување на препорачано писмо на назначената адреса, во кое е содржана изјавата која требало да биде соопштена. Тоа ќе се наведе во записникот од ставот (2) на овој член и во потврдата од ставот (5) на овој член.

(5) Нотарот за извршеното соопштение ќе издаде потврда на странката која побарала службено дејствие, како и на спротивната странка ако таа тоа го побара.

(6) Во потврдата ќе се наведат имињата и презимињата на двете странки, денот, месецот и годината, а ако е потребно и часот на соопштението. Одговорот на спротивната странка во потврдата може да се внесе само ако тој одговор е внесен во записникот и ако спротивната странка го потпишала.

(7) На барање на странката ќе се утврди и идентитетот на странката која побарала службено дејствие, и во тој случај во записникот и во потврдата ќе се наведе на кој начин е утврден нејзиниот идентитет.

(8) Нотарот може да издаде потврда за тоа дека на некоја странка, каде било таа да има живеалиште или да има седиште, со писмо или со друг вид на писмено соопштение и доставил соопштение со определена содржина. Во тој случај, нотарот во записникот и во потврдата ќе ги наведе: името и презимето, адресата на странката која го побарала тоа, точната содржина на соопштението, како и точниот препис на адресата на која соопштението е испратено. Доказот за испраќање на соопштението се прицврстува кон записникот.

Примање изјави под заклетва**Член 91**

(1) Нотарот е овластен да прими изјава под заклетва од странка.

(2) Заклетвата од ставот (1) на овој член гласи: „Се заколнувам во честа дека за сето тоа што го зборувам е вистина и дека ништо што знаев за оваа работа не премолчив”.

Водење записници и потврдување на заклучоци за одржани собранија и седници на друг орган на правно лице**Член 92**

(1) Ако нотарот е повикан од овластено лице да ги потврди заклучоците на собрание или на седница на некој друг орган на правно лице, во записникот ќе ги внесе денот и времето на седницата, се што се предложено и било изјавено, а по потреба и други факти, доколку тоа е важно за оценување на правилноста на постапката, а посебно заклучоците и одлуките донесени на седницата. Во записникот нотарот ќе внесе и ќе потврди и се друго што со закон е пропишано.

(2) Нотарот согласно со одредбите од овој закон, ќе го утврди идентитетот на лицето кое што претседавало со седницата согласно со одредбите од овој закон, а идентитетот на другите лица кои биле присутни на седницата, ќе го утврди само доколку тоа истите го барале, и ќе го наведе начинот на кој го утврдил нивниот идентитет.

(3) Записникот од ставот (1) на овој член, го потпишува и лицето кое претседавало со седницата. Ако лицето кое претседавало со седницата одбие да го потпише записникот, нотарот тоа ќе го констатира во записникот, како и причините за одбивање.

Записник за потврдување на факти**Член 93**

(1) По барање на заинтересирани лица, нотарот може да утврди факти што се случиле во негово присуство, како што се расправи за понуди, продажби, игри на среќа, изјави на лица за факти и состојби за кои нотарот сам или со учество на стручни лица ги сознал.

(2) За потврдувањата од ставот (1) на овој член, нотарот ќе состави записник во кој ќе ги наведе местото, времето, имињата и презимињата и адресите на странките и другите учесници, како и точниот опис на она што се случувало во негово присуство или што на друг начин го констатирал. Записникот го потпишуваат сите учесници. Ако некој од учесниците одбие да го потпише записникот или нема овластен учесник при утврдување на фактите, нотарот тоа ќе го констатира во записникот.

(3) Во записникот од ставот (2) на овој член, посебно ќе се назначи на кој начин е утврден идентитетот на учесниците.

Протести на меница и чек**Член 94**

Протестирање на меница и чек и водење на уписите за протести се врши согласно со прописите за меница и чек.

Полномошно**Член 95**

(1) Во постапката пред нотар, за правни работи и дејствија за кои тоа по закон е дозволено, учесникот може да презема дејствија преку полномошник, доколку истиот приложи заверено полномошно.

(2) За правните работи од ставот (1) на овој член, со кои се врши располагање или оптоварување на недвижности, полномошното мора да биде специјално и во него изречно да бидат наведени дејствијата кои може да ги презема полномошникот.

(3) За полномошното кое се однесува на преземање дејствија во постапка по доверени работи од страна на судот и издавање на нотарски платни налози се применуваат одредбите од Законот за вонпарнична постапка и од Законот за парничната постапка.

4) Полномошното издадено од адвокат се заверува со адвокатски печат и потпис.

Изворник, извод, препис, заверка и издавање на нотарски исправи Изворник на нотарска исправа**Член 96**

(1) Нотарска исправа изготвена од нотар во согласност со овој закон, претставува изворник на исправата и која се чува во архивата на нотарот кој ја составил.

(2) Во смисла на овој закон, како изворник се смета и примерокот од потврдената (солемнизирана) приватна исправа која останува во архивата на нотарот кој ја потврдил.

(3) Примероците кои при потврдувањето се издаваат на учесниците имаат својство на изводи.

Извод од нотарска исправа**Член 97**

(1) Извод во смисла на овој закон претставува целосен препис на содржината на нотарска исправа која нотарот ја потпишува како извод и кој во правниот промет го заменува изворникот на нотарската исправа.

(2) Кога согласно со одредбите на овој закон се издава извод на нотарска исправа, на него ќе се назначи дека е спореден со изворникот што го чува нотарот и дека истото претставува извод (целосен или во извадок).

(3) Ако нотарската исправа е преправена или дополнета со анекс или друг подоцнежн акт, извод или препис на поранешниот акт, задолжително ќе се издаде заедно со извод или препис од подоцнежниот нотарски акт.

(4) Нотарот кој што составил изворник, е должен да издаде изводи на секој од учесниците и за органите до кои задолжително се доставува исправата.

(5) Ако нотарот издал изводи од изворникот, не може повеќе да издава изводи, туку на барање на учесниците ќе им издаде преписи од изворникот кои имаат својства на извод.

(6) Ако изворникот на нотарската исправа содржи повеќе самостојни правни работи, може по барање на учесникот наместо целосен извод да се издаде извадок кој ќе се однесува на одделна правна работа.

(7) Извадок (исечокот) од нотарска исправа не може да биде извршна исправа.

(8) За извод на нотарска исправа се смета и извод од нотарска исправа во хартиена форма, која со дигитализација добила електронски облик и чија истоветност се утврдува врз основа на примена на членот 46 став (1) од овој закон.

Препис од изворник на нотарска исправа**Член 98**

Препис на изворник од нотарска исправа во смисла на овој закон, се смета заверен препис на изворникот од нотарската исправа, кој како таков е означен и со кој се потврдува дека во времето на заверката, постоел изворник од нотарската исправа во архивата на нотарот.

Издавање на извод и препис од изворник**Член 99**

(1) Ако во изворникот не е нешто друго определено, извод или препис од изворникот може да се издаде само:

а) на лицата кои се содржани во правното дело и исправата ја склучиле во свое име;

б) на лицата во чие име е склучено тоа правно дело;

в) на лицата во чија корист е склучено тоа правно дело и

г) на наследниците и правните следбеници на лицата од точка а) до точка в) на овој став, како и на нивните полномошници и застапници.

(2) Ако нотарот престане сам да ги чува своите списи, во случаите предвидени во овој закон, издавањето на изводите и преписите од ставот (1) на овој член го врши нотарот кој привремено ја врши нотарска служба без оглед каде се наоѓа архивата на нотарот.

(3) Нотарот е должен преписот од потврдената исправа или нотарскиот акт за правни работи врз основа на кои се стекнува, престанува, пренесува или ограничува право на сопственост или друго право на недвижност, или права за кои се водат јавни книги, заедно со пријавите за запишување и доказот за платен надоместок по електронски пат да ги достави до Агенцијата за катастар на недвижности и до друг надлежен орган, односно институција, согласно со закон.

Потврди за уписи во нотарски уписници и постоење на нотарски исправи**Член 100**

Лице кое има правен интерес може, со писмено барање, да побара од надлежен орган да му наложи на нотарот да му издаде потврда за постоење на одреден упис во уписниците или постоење на одредена нотарска исправа. Во писменото барање мора да биде објасно правниот интерес за издавање на ваквата потврда.

Прилози кон изворник и извод на нотарска исправа**Член 101**

(1) Прилозите кон изворникот на нотарски акт се приложуваат во оригинал или заверен препис и тие со емственик се поврзуваат со изворникот. Нотарот и учесниците ги потпишуваат или парафираат сите страници на прилозите на изворникот.

(2) Прилозите кон нотарските исправи се означуваат со деловниот број на нотарската исправа, со ознака дека се прилози и со ставање на голема буква од азбучниот ред на секој прилог посебно.

(3) Прилози не се приложуваат кон извод на нотарска исправа освен ако со закон или од волјата на учесниците не произлегува нешто друго.

(4) Изводи од извршна нотарска исправа мора задолжително да содржат и прилози од нотарска исправа. По барање на учесниците, кон изводот на извршна нотарска исправа нема да се приклучат прилозите. Во тој случај, изводот нема својство на извршна исправа, што ќе се прибележи во самиот извод.

Заверка на извод од нотарска исправа

Член 102

(1) Секој извод од нотарската исправа мора да биде идентичен по содржина со изворникот, да е означен како извод и да има потпис и печат од нотарот.

(2) Заверката на изводот се става на последната страница од изводот.

Рокови за издавање на изводи, потврди, извадоци и преписи

Член 103

(1) Нотарот е должен изводите, потврдите, извадоците и преписите да ги издаде веднаш по завршување на сите дејствија за правната работа за која е составена нотарската исправа и за која се платени наградата и трошоците на нотарот, освен ако правната работа не зависи од некој рок или услов кој настапува подоцна.

(2) Нотарот е должен без одлагање, да му дозволи на учесникот во негово присуство или во присуство на лице вработено кај нотарот да ги разгледа и да изврши увид во списите.

VII. ПРЕЗЕМАЊЕ НА ИСПРАВИ, ПАРИ И ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ ЗАРАДИ ЧУВАЊЕ И ПРЕДАВАЊЕ

Преземање на исправи заради чување или предавање

Член 104

(1) Нотарот е должен да ги преземе сите видови исправи, заради чување или предавање. Нотарот може да одбие преземање на некоја исправа, ако за тоа постојат оправдани причини.

(2) За преземањето на исправите се составува записник, во кој ќе се наведе местото и времето на преземањето, името, презимето и адресата на лицето кое ја предало исправата, ознака на исправата, причината поради која е дадена на чување, рокот за чување, рокот за предавање и кому треба да му биде предадена, доколку исправата е преземена на чување заради предавање. Записникот ќе го потпише лицето кое ја предало исправата и нотарот. На записникот нотарот ќе го стави својот печат.

(3) Нотарот е должен да го утврди идентитетот на лицето на кое му ја предава исправата во согласност со членот 57 од овој закон. Примателот на исправата на кој му се предава исправата, е должен да го потврди приемот на исправата на записникот за предавање.

(4) Ако нотарот не може да го изврши наложеното предавање на исправите во определениот рок, е должен по истекот на тој рок, без одлагање да ѝ ги врати на странката преземените исправи.

(5) За враќање на исправата поради истекување на рокот за чување, нотарот составува записник за враќање, во кој ќе се наведе местото и времето на враќањето, името, презимето и адресата на лицето на кое му

се враќа исправата, ознака на исправата, како и причината за враќање на исправата. Записникот ќе го потпише нотарот и лицето на кое му се враќа исправата. На записникот нотарот ќе го стави и својот печат.

Преземање на чување пари и хартии од вредност (нотарски депозит)

Член 105

(1) Нотарот може да преземе на чување готови пари, меници, чекови, јавни обврзници и други хартии од вредност.

(2) Нотарот е должен да преземе на чување готови пари, меници, чекови, јавни обврзници и други хартии од вредност само по одлука на суд или на друг орган или само ако му се дадени по повод составување на нотарска исправа за да ги пренесе на друго лице, или за да ги даде на чување кај одреден орган.

(3) Ако при составувањето на нотарската исправа преземањето не е потврдено во самиот акт, за преземањето ќе се состави записник во кој точно ќе се назначат броевите во уписникот и во депозитната книга, местото и времето на преземањето, односно ознаката и вредноста на износот на парите, преземените хартии, како и името и презимето на лицето кое ги предало и неговата изјава за тоа што треба со нив да се направи. Нотарот за преземањето ќе издаде на странката потврда, во која ќе изврши спецификација на парите по вредност и хартиите од вредност што му се предадени.

Чување и предавање на пари и хартии од вредност

Член 106

(1) Преземените пари и хартии од вредност нотарот е должен да ги чува одвоено од неговите пари и хартии од вредност, во посебна обвивка, на која ќе го напише бројот на предметот и името и презимето на странката. Парите што му се доверени, нотарот е должен да ги чува на посебна сметка во банка или во друга финансиска организација.

(2) Преземените пари и хартии од вредност нотарот без одлагање ќе ги предаде на органот или на лицето на кое треба да му се предадат, откако претходно ќе го утврди неговиот идентитет. Примателот ќе го потврди приемот на парите или хартиите од вредност. Нотарот ќе состави записник за предадените пари или хартии од вредност. На записникот нотарот ќе стави свој потпис и печат.

Неможност за предавање на пари и хартии од вредност

Член 107

Ако нотарот не може да го изврши наложеното предавање на парите и хартиите од вредност во определениот рок, е должен по истекот на тој рок, а ако рокот не е определен, најдоцна во рок од 30 дена од денот на преземањето, да ѝ ги врати на странката преземените вредности или ако тоа не е можно да ги предаде на судот на чување и за тоа да го извести подносителот со препорачано писмо.

Својство на нотарски депозит

Член 108

(1) Депозитот вложен кај нотарот има својство на судски депозит.

(2) Одредбите од овој дел ќе се применат на соодветен начин и во секој случај кога нотарот како судски повереник ќе ги преземе парите и хартиите од вредност.

(3) Ако на нотарот му престане нотарската служба, банката по налог на Комората ќе го положи депозитот во судски депозит. Депозитите кои се наоѓаат во канцеларијата на нотарот на кој му престанала службата, Комората или нотарот кој привремено ја врши службата записнички ќе ги преземе и ќе ги предаде на чување во надлежниот суд.

VIII. ЧУВАЊЕ НА АРХИВСКИ МАТЕРИЈАЛ И ОБНОВУВАЊЕ НА НОТАРСКИ ИСПРАВИ И СПИСИ

Чување на архивски материјал

Член 109

(1) Нотарот е должен архивскиот материјал кој го создал или презел, да го заштитува и да го чува од физичка злоупотреба, атмосферски влијанија, злоупотреба и неовластено користење, латентни извори на опасност како што се пожар и поплава, со цел да се заштити интегритетот на податоците содржани во тој материјал.

(2) Чувањето на архивскиот материјал, нотарот е должен да го организира самостојно во својата нотарска канцеларија.

(3) По исклучок од одредбите од ставот (2) на овој член, нотарот може по претходна писмена согласност од Комората да го предаде во специјализирана лиценцирана институција за чување на архивски материјал, во заедничка архива која ја води Комората или во друга соодветна просторија за чување на архивски материјал, за што Комората писмено ќе го извести Министерството.

Чување и обновување на нотарски исправи и списи

Член 110

(1) Ако нотарските списи и исправи во целост или делумно се изгубени, уништени или оштетени, така што истите повеќе не можат да се употребуваат, нотарот е должен да поведе постапка за обнова на списи и исправи по службена должност или по барање на учесник.

(2) Поблиските услови за начинот на архивирање, чување и обнова на нотарските исправи и списи, како и организирањето на архивирањето ги пропишува министерот.

IX. НОТАРСКИ ДЕЛОВНИ КНИГИ

Видови на нотарски деловни книги

Член 111

(1) Нотарот е должен уредно да ги води следните нотарски деловни книги:

а) Општ деловен уписник, во кој ги заведува сите нотарски акти, потврдени приватни исправи, записници и други нотарски дејствија, освен нотарските дејствија наведени во точка б) до г) на овој став;

б) Уписник за протести;

в) Уписник за заверки и потврди;

г) Уписник за доверени работи;

д) Уписник за нотарски платни налози;

ѓ) Депозитна книга;

е) Книга на потписи и

ж) Заеднички именик на странките за сите нотарски деловни книги од овој став.

(2) Покрај нотарските деловни книги нотарот е должен да прибави и води и други уписници и книги согласно со прописите за канцелариско работење.

(3) За извршените нотарски работи во општините на подрачјето на судот на кое е именуван согласно со членот 26 став (6) од овој закон, нотарот води соодветни помошни книги од ставот (1) на овој член.

(4) Уписниците од ставот (1) точка а), в), г), д) и ѓ) и ставот (3) на овој член и Заедничкиот именик од ставот (1) точка ж) на овој член, се водат во електронска форма.

(5) Комората води Книга на депонирани потписи (КДП) на овластени лица на државни органи, јавни претпријатија, други јавни институции, банки и други органи и организации за кои постои неопходна потреба за непречено извршување на нотарските службени дејствија. Овластените лица го вршат депонирањето на својот потпис пред претседателот на Комората.

(6) Комората води во електронска форма Именик на нотари, помошници - нотари, заменици - нотари, нотари кои привремено ја вршат нотарската служба, нотарски стручни соработници, нотарски приправници и други лица кои стручно се оспособуваат кај нотарот.

(7) Уписникот за протести од ставот (1) точка б) на овој член и Книгата на потписи од ставот (1) точка е) на овој член мораат да бидат поврзани, нивните листови да бидат назначени со редни броеви, прошиени со емственик и заверени со печат на Комората. Уписите се внесуваат без одлагање, по редослед како што пристигаат предметите, читливо и јасно, без празни растојанија, без прецртување, бришење и исправки.

(8) Видот, содржината, формата, начинот на водењето на актите, уписниците, книгите и именците на нотарот, помошните книги, начинот на примање и чување на нотарските исправи и предметите од вредност и нивното издавање и преземање, начинот на обнова на нотарските списи и исправи, како и преземање на други формални дејствија ги пропишува министерот со правилник.

X. ЗАМЕНИК-НОТАР, ПОМОШНИК-НОТАР, НОТАРСКИ СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ, НОТАРСКИ ПРИПРАВНИЦИ И НОТАР КОЈ ПРИВРЕМЕНО ЈА ВРШИ СЛУЖБАТА

Заменик - нотар

Член 112

(1) Ако нотарот е отсутен, болен или од други оправдани причини е спречен да ја врши својата служба, може да се именува заменик - нотар кој се запишува во Именикот на заменици - нотари што го води комората.

(2) Заменик - нотар може да биде лице кое има положено испит за заменик - нотар и ги исполнува другите условите за именување од членот 10 од овој закон како и помошник - нотар. Испитот за заменик - нотар се спроведува согласно одредбите од Глава XVII од овој закон.

(3) Нотарот е должен да ја достави целокупната документација и предлогот за заменик - нотарот и времетраењето на замената до Комората, а во случаите кога заменикот треба да биде именуван од Министер-

ството, целокупната документација се доставува до Министерството, освен кога за заменик - нотар се именува помошник-нотар, кој е вработен кај нотарот.

(4) За отсуство до 60 (шеесет) работни дена, по предлог на нотарот, заменик-нотарот го именува претседателот на Комората. Доколку за заменик - нотар е предложено лице кое ги исполнува условите за именување од членот 10 од овој закон, а не е вработено во канцеларијата на нотарот кој ќе го заменува, заменик-нотарот го именува Министерството.

(5) Кога заменик - нотарот го именува претседателот на Комората, решението за именување на заменик - нотар од ставот (4) на овој член, се доставува до Министерството, до нотарот и до заменикот-нотар.

(6) За спреченост на нотарот да ја врши својата служба за временски период повеќе од 60 (шеесет) работни дена во текот на една календарска година, по предлог на нотарот, заменик-нотарот го именува Министерството. Доколку Министерството не го именува предложениот заменик, ќе го извести нотарот да предложи друго лице за свој заменик. Ако нотарот не определи друго лице, а поради спреченост не може да ја врши својата служба повеќе од 60 (шеесет) дена и има потреба од заменик-нотар, по предлог на Комората, Министерството ќе определи заменик-нотар. Решението со кое што се именува заменик-нотар се доставува до нотарот, заменик-нотарот и Комората.

(7) Заменик-нотарот ја води нотарската канцеларија за сметка и на товар на нотарот. Правниот однос на заменик-нотарот со нотарот се уредува со меѓусебен договор кој се склучува со денот на именувањето на заменикот-нотар.

(8) Заменик-нотарот ги врши сите работи кои според закон е овластен да ги врши нотарот. При составување на актите, записниците и исправите мора да го назначи своето име, презиме и својство, бројот на решението со кое е определен, како и името и презимето на нотарот што го заменува, ги води нотарските деловни книги на нотарот, ги употребува службениот печат, сув жиг, жиг за восок и штембилите на нотарот кај кој работи, како и свој печат со назнака „заменик - нотар“ и свој потпис. Исправите што тој ги составува и заверува се чуваат во архивата на нотарот.

(9) Сите работи кои ги врши заменик-нотарот имаат иста правна важност како да ги врши нотарот кој го заменува.

(10) Заменик-нотарот е должен пред да започне да ја врши службата да го депонира својот потпис и печат со назнака „заменик-нотар“ на записник во Комората и пред претседателот на Комората да даде свечена изјава која по содржина е иста како на нотарот. Примерок од записникот се доставува до надлежниот суд на чие подрачје е именуван заменикот-нотар.

(11) Кога заменик-нотарот ја презема својата должност од нотарот се составува записник за примопредавање на службениот печат, сувиот жиг, жигот за восок, штембилите, нотарските деловни книги. Записникот го потпишува нотарот и заменик - нотарот.

(12) По престанок на причините за привремено отсуство на нотарот, нотарот ја продолжува работата во нотарската канцеларија за што писмено ја известува Комората, а Комората писмено го известува Министерството.

(13) Додека трае замената, нотарот не смее да ја врши нотарската служба.

(14) Заменик-нотарот може да го заменува нотарот најмногу до шест месеци во текот на една календарска година, а овој рок може да биде продолжен од исклучителни оправдани причини.

Помошник - нотар

Член 113

(1) Помошник - нотарот е лице кое има положено испит за помошник - нотар и ги исполнува условите за именување на нотар од членот 10 од овој закон и е вработено во канцеларијата на нотарот и тој се запишува во Именикот на помошници- нотари што го води Комората. Испитот за помошник - нотар се спроведува согласно со одредбите од Глава XVII од овој закон.

(2) По предлог на нотарот, Министерството ќе именува помошник - нотар во неговата канцеларија. Писмениот предлог за именување помошник - нотар, кон кој е приложена целокупната документација од која се гледа дека лицето кое го предложил нотарот ги исполнува условите за именување согласно со членот 10 од овој закон, се доставува до Министерството.

(3) Министерството може да не го прифати предлогот на нотарот за именување на помошник-нотар поради неисполнување на условите за именување согласно со членот 10 од овој закон или поради заштита на угледот и достоинството на нотарската служба. Доколку министерот не го прифати предлогот за именување на помошник-нотар, писмено ќе го извести нотарот, со наведување за причините за неименување.

(4) Помошник - нотарот започнува со работа од денот на уписот во Именикот на помошници нотари на Комората. Нотарот е должен без одлагање да ја извести Комората и Министерството за престанок на работа на помошник - нотарот, за што Министерството носи решение кое го доставува до Комората и до помошникот-нотар. По приемот на решението за престанок на работата на помошникот-нотар, нотарот е должен да му го одземе печатот со назнака „помошник-нотар“ и да го поништи со сечење на два дела.

(5) Помошник - нотарот е должен пред започнување со својата работа пред претседателот на Комората да даде свечена изјава, која по содржина е иста како и за нотарот. Примерок од свечената изјава му се предава на помошникот-нотар.

(6) Сите работи кои ги врши помошник - нотарот имаат иста правна сила како непосредно да ги извршил самиот нотар, за што покрај печатот на нотарот става свој печат со содржина „помошник - нотар“ и свој потпис.

(7) Помошник - нотарот е должен пред да започне да ја врши службата да го депонира својот потпис и печат со назнака „помошник - нотар“ на записник во Комората. Примерок од записникот се доставува до надлежниот суд на чие подрачје е именуван помошникот - нотар.

(8) Нотарот може во секое време на својот помошник - нотар да му ги одземе или ограничи дадените овластувања.

(9) Правниот однос помеѓу нотарот и помошник-нотарот се уредува со меѓусебен договор кој се склучува со денот на именувањето на помошникот-нотар.

Нотарски стручни соработници

Член 114

(1) Нотарските стручни соработници се дипломирани правници кои положили испит за нотарски стручни соработници, вработени се во канцеларијата на нотарот

и се запишани во Именикот на нотарски стручни соработници што го води Комората врз основа на доставена пријава и докази за исполнување на условите од страна на нотарот. Испитот за нотарски стручен соработник се спроведува согласно одредбите од Глава XVII од овој закон.

(2) Нотарскиот стручен соработник може да ги врши сите работи кои според законот е овластен да ги врши нотарот, но под контрола на нотарот, и тој не смее да потпишува.

Нотарски приправници

Член 115

(1) Нотарски приправник е дипломиран правник со завршено четиригодишно високо образование на правни студии или дипломиран правник со стекнати 300 кредити на правни студии според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС), кој е вработен или извршува волонтерски работи во нотарската канцеларија и е запишан во Именикот на нотарските приправници кој го води Комората врз основа на доставена пријава и докази за исполнување на условите од страна на нотарот.

(2) Нотарскиот приправник на работа кај нотарот, стручно се оспособува за полагање на нотарски испит или друг стручен испит. Нотарот е должен да го следи и помага стручното оспособување на приправникот и да го контролира неговото присуство и за истото писмено да ја известува Комората секој квартален период.

(3) Времето поминато како нотарски приправник се изедначува во поглед на правото на полагање на правосуден и нотарски испит, испит за извршители или друг стручен испит.

(4) Во текот на стручното оспособување на нотарскиот приправник, надзор врши Комората која со свој акт може да го пропише начинот на обуката.

Нотар кој привремено ја врши службата

Член 116

(1) Ако нотарот умре, ако е преместен, ако привремено е оддалечен од вршењето на нотарската служба, привремено или трајно му е одземено правото за вршење на нотарската служба, ако му престане нотарската служба или е отсутен, а има неопходна потреба од довршување на започнати работи а нема заменик - нотар, претседателот на Комората по службена должност, по претходно прибавено мислење од Управниот одбор на Комората ќе определи нотар кој привремено ќе ја врши службата од редот на нотарите именувани за истото службено подрачје, а доколку на тоа службено подрачје нема друг нотар од најблиското службено подрачје.

(2) Нотарот кој привремено ќе ја врши нотарската служба ги презема списите и книгите на нотарот, како и исправите и предметите од вредност што му се доверени, заради довршување на започнатите работи.

(3) За поставување на нотар кој привремено ќе ја врши нотарската служба, претседателот на Комората донесува решение во кое се овластува нотарот од ставот (1) на овој член да располага со редовната сметка на нотарот на кого му престанала службата и се назначува времето за кое е поставен. Решението се доставува до Министерството, до нотарот кој привремено ја врши службата и судот на чие службено подрачје се наоѓа нотарската канцеларија.

(4) Нотарот кој привремено ја врши нотарската служба е должен пред да започне со вршењето на службата да го депонира својот потпис и отпечаток од печатот на записник во Комората, а примерок од записникот ќе се достави до судот. Нотарот кој привремено ја врши нотарската служба се запишува во Именикот на нотари кои привремено ја вршат нотарската служба што го води Комората.

(5) Нотарот кој привремено ја врши нотарската служба ги довршува започнатите работи на нотарот од ставот (1) на овој член. Нотарот кој привремено ја врши нотарската служба не смее да презема нови работи, освен во случаите предвидени со членовите 26 став (10), 28 став (3) и 32 став (5) од овој закон. При довршување на започнатите работи, мора да го назначи своето име, презиме и својство, бројот на решението со кое е поставен и употребува службен печат со назнака „Нотар кој привремено ја врши нотарската служба“, како и својот сув жиг, жиг за восок и штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач. Исправите што тој ги составува и заверува се чуваат во архивата на нотарот кој привремено ја врши нотарската служба.

(6) Сите работи што ги врши нотарот кој привремено ја врши нотарската служба имаат иста правна важност како непосредно да ги извршил самиот нотар. За штетата која ќе ја причини нотарот кој привремено ја врши службата спрема трети лица со повреда на службената должност одговара лично согласно со одредбите од овој закон за одговорност на нотар.

XI. ОРГАНИЗАЦИЈА НА НОТАРИЈАТОТ И НЕГОВИТЕ ОРГАНИ

Нотарска комора

Член 117

(1) Комората има својство на правно лице. Седиштето на Комората е во Скопје.

(2) Комората се грижи за законито работење на нотарите, за совесно и одговорно вршење на нотарската служба, за чување на угледот и честа на нотарите, ги штити нивните права и интереси и одлучува за нивните права, обврски и одговорности, во согласност со одредбите на овој закон.

(3) Комората може да основа Нотарска академија, чија организација, делокруг на работа и финансирање ќе се уредат со основачки акт на Академијата во согласност со Статутот и други акти на Комората.

(4) Комората води регистар на полномошна и регистар на тестаменти, а може да води јавни и други регистри, во согласност со закон.

(5) Комората води Централна електронска нотарска архива, која ги опфаќа сите нотарски деловни книги кои ги водат во електронска форма како и нотарските исправи составени од нотарите во електронска форма и кои нотарите ги чуваат во електронска архива, која електронски е поврзана со единиците на локалната самоуправа, Централниот регистар, Агенцијата за катастар на недвижностите, Управата за водење на матични книги и Министерството за внатрешни работи.

(6) Органи на Комората се Собрание на Комората, Управен одбор на Комората, Претседател на Комората, Дисциплински совет, Стручен совет, Надзорен одбор и други органи предвидени со Статутот.

(7) Комората има своја Стручна служба. Врз вработените од Стручната служба на Комората се применуваат општите прописи од Законот за работните односи.

(8) Ако со овој закон не е поинаку определено, организацијата, надлежноста, начинот на избор, правата и должностите на органите на Комората се утврдуваат со Статутот и другите акти на Комората.

Статут и други општи акти на Комората

Член 118

(1) Со Статутот и други општи акти на Комората се уредува организацијата и работата на Комората, видот, составот и начинот на избор на органи на Комората и други прашања од значење за работа на Комората.

(2) Со Статутот на Комората се определуваат актите кои Комората мора да ги донесе и начинот на нивно донесување.

Приходи на Комората

Член 119

Приходи на Комората се средства остварени со наплата на членарина, парични казни изречени во дисциплинска постапка, донација и други приходи.

Собрание на Комората

Член 120

(1) Собранието на Комората го сочинуваат сите нотари на територијата на Република Македонија што се запишани во Именикот на нотари што го води Комората.

(2) Собранието на Комората го чува угледот и честа на вршењето на нотарските работи и се грижи совесно и во согласност со законот, нотарите да ги вршат своите должности.

Надлежност на Собранието на Комората

Член 121

(1) Собранието на Комората:

- а) донесува статут и други акти на Комората;
- б) дава мислење за предлог на Нотарска тарифа;
- в) избира членови на Управниот одбор, претседател на Комората, и членови на другите органи на Комората, ако со овој закон или Статутот на Комората поинаку не е определено;

г) разгледува предлози, барања и препораки за успешно работење на нотаријатот;

д) усвојува годишна сметка за изминатата година и предлог -пресметката за наредната година, разгледува и усвојува извештај за севкупните активности, изготвен од претседателот на Комората;

ѓ) одлучува за висината на членарината и начинот на нејзиното плаќање;

е) одлучува за употребата на паричните казни согласно со одредбите на овој закон и

ж) одлучува за сите други прашања предвидени со законот и Статутот на Комората.

(2) Собранието на Комората редовно се состанува еднаш годишно, и тоа најдоцна до крајот на април. На седницата е потребно присуство од најмалку половина од вкупниот број на нотари, а одлучува со мнозинство од присутните.

(3) На редовната годишна седница Собранието одлучува за годишната сметка и предлог - пресметката за наредната година и го разгледува и усвојува извештајот за севкупните активности на нотаријатот.

(4) Вонредна седница на Собранието на Комората, може да се свика од претседателот на Комората, Управниот одбор или по писмено барање од најмалку 20% (дваесет проценти) од членови на Комората. Ако претседателот на Комората не ја свика седницата во рок од триесет дена од денот на донесувањето на одлуката на Управниот одбор, односно од поднесувањето на барањето на членовите на Комората, седницата ќе ја свика членот на Управниот одбор, определен од овој орган или еден од членовите на Комората кои го поднеле барањето.

(5) Членовите на Управниот одбор, претседателот на Комората и на другите органи се избираат за време од три години, при што мора да се води сметка за национална, територијална и полова структура на членовите на Комората.

Управен одбор

Член 122

(1) Управниот одбор:

а) го утврдува нацртот на Статутот и другите акти на Комората;

б) подготвува и доставува до Министерството предлози и мислења што се однесуваат на основната поставеност на нотаријатот, како и по сите други прашања што се однесуваат на нотарската служба;

в) презема и спроведува иницијативи за разгледување на прашања од интерес на нотаријатот, како што се прашањата за социјалната заштита на нотарите, основањето на солидарен фонд за економска помош на нотарите, како и други фондови и прашања за организирање на трајно осигурување на нотарите;

г) утврдува софтверски решенија и програми кои задолжително ќе се користат за составување електронски исправи, архивирање, водење на електронски книги и програмските решенија за вршење на нотарската служба;

д) утврдува задолжително поврзување на нотарите со јавни регистри и други електронски системи;

ѓ) определува знаци и обележја кои задолжително се ставаат на нотарските исправи;

е) изготвува годишен план за вршење надзор над работењето на нотарите, дава иницијатива за вршење на надзор по конкретен предмет како и овластува нотари кои ќе вршат надзор;

ж) врши надзор над стручното оспособување на нотарските приправници и издава потврди за спроведено стручно оспособување, врз основа на потврда издадена од нотарот кај кого се врши оспособувањето;

з) одлучува по жалба на странка против решение на нотарот за одбивање на преземање на службено дејствие;

с) одлучува по жалба против одлуката на претседателот на Комората за изземање на нотар;

и) одлучува за ослободување од судска такса, награда и трошоци во постапка пред нотар;

ј) одлучува по приговори изјавени против одлуките со кои се одлучува за правата, обврските и одговорностите на вработените во Стручната служба на Комората;

к) се грижи за статусот на нотарите и за односите со други органи и воопшто кон трети лица;

л) се грижи за континуирано стручно оспособување на нотарите преку организирање семинари и предавања, за што изготвува годишна програма на почетокот на тековната година;

љ) ги подготвува седниците на Собранието на Комората;

м) ги извршува одлуките на Собранието на Комората;

н) составува предлог на годишната пресметка и предлог за пресметка за наредната година;

њ) се грижи за наплата на членарината;

о) донесува одлука за свикнување на редовна или вонредна седница на Собранието на Комората;

п) од своите членови избира потпретседатели на Управниот одбор, кои по функција се и потпретседатели на Комората;

р) на барање на Министерството дава мислење за причините за разрешување на нотар и

с) одлучува за други прашања кои со законот или Статутот на Комората се во негова надлежност, како и за сите прашања што не се во надлежност на некој друг орган на Комората.

(2) Бројот на членовите на Управниот одбор го одредува Собранието во согласност со Статут. Бројот на членовите на Управниот одбор, вклучувајќи го и претседателот на Комората, мора да биде непарен.

(3) Управниот одбор на Комората го свикнува претседателот на Комората или по барање на една третина од вкупниот број на членовите на Управниот одбор. За полноважност на одлуките на Управниот одбор потребно е на седницата да присуствуваат повеќе од половина од членовите на Управниот одбор. Одлуките се донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број на членови на Управниот одбор. Со Статутот на Комората посебно ќе се утврди за кои случаи за полноважност на одлуките е потребно двотретинско мнозинство.

Претседател на Комората

Член 123

(1) Претседателот на Комората истовремено е и претседател на Управниот одбор и претседава со Собранието на Комората.

(2) Претседателот ја претставува и застапува Комората. Во случај на негова спреченост, неговите должности ги вршат потпретседателите, а во случај на спреченост на потпретседателите, најстариот член на Управниот одбор.

(3) Претседателот на Комората:

а) ги решава конфликтите меѓу нотарите, меѓу нотарите и нивните заменици – нотари или помошници – нотари или меѓу нотарите и нивните учесници во случај на спор кој се однесува на примена на Законот или за плаќање за извршената работа;

б) се грижи Комората да дејствува во согласност со закон;

в) одлучува за правата, обврските и одговорностите на вработените во Стручната служба на Комората;

г) поднесува предлог за поведување на дисциплинска постапка против нотар;

д) одлучува по барање за изземање на нотар и определување на нотар во случај на изземање и

ѓ) ги врши другите работи предвидени со Статутот на Комората.

(4) Управниот одбор на Комората може да го овласти претседателот на Комората во итни случаи самиот да врши определени работи од негова надлежност.

Претседателот на Комората е должен за секое такво преземено дејствие да го извести Управниот одбор и да побара одобрение за преземеното дејствие. Недавањето на дополнително одобрение не влијае на важноста на правната работа спрема трети лица.

Дисциплински орган

Член 124

(1) Дисциплински орган на Комората е Дисциплинскиот совет составен од пет члена и нивни заменици со мандат од две години, без право на повторен избор. Два члена и нивни заменици од редот на судиите по предлог на Судскиот совет на Република Македонија, еден член и негов заменик од редот на јавните обвинители по предлог на Советот на јавни обвинители на Република Македонија и два члена и нивни заменици од редот на нотарите ги избира Собранието на Комората.

(2) Дисциплинскиот совет во полн состав ја спроведува дисциплинската постапка по предлог на надлежен подносител, води постапка и донесува одлука по неа.

(3) За своето работење во претходната година, Дисциплинскиот совет поднесува писмен извештај до Собранието на Комората.

(4) Другите прашања во врска со работењето на дисциплинскиот совет се уредуваат со Статутот и другите акти на Комората.

Надоместок на членови на органи на Комората

Член 125

Претседателот и членовите на Управниот одбор и на другите органи на Комората, ја вршат својата функција бесплатно, освен ако со Статутот и други акти на Комората поинаку не е определено. Тие имаат право на надоместок на трошоците што ги имале во врска со вршењето на функцијата. Одлуката за тоа ја донесува Управниот одбор на Комората. Висината и надоместокот на трошоците се уредува со акт на Комората.

Правни средства

Член 126

Против сите одлуки на органите на Комората со кои се одлучува за правата и должностите на нотарот, ако поинаку не е определено со закон, може да се поведе управен спор пред надлежен суд.

Извештај за работата на нотаријатот

Член 127

Секоја година до 15 април, Комората е должна до Министерството да достави писмен извештај за своето работење во претходната година, со изложени мислења, предлози и ставови за состојбата на нотаријатот, како и предлог на мерки што треба да се преземат заради унапредување на тие состојби.

XII. НАДЗОР НАД РАБОТЕЊЕТО НА НОТАРСКАТА СЛУЖБА

Овластувања на Министерството при надзор

Член 128

Надзор над работењето на Комората и над работењето на нотарите врши Министерството.

Надзор над работата на Комората**Член 129**

(1) Надзорот над работата на Комората го опфаќа надзорот над законитоста и ефикасноста на нејзината работа во согласност со овој закон.

(2) Претседателот на Комората е должен на Министерството да му овозможи пристап до сите простории, списи и книги. Поради спреченост на претседателот на Комората по негово овластување може да го заменува член на органот на управување на Комората.

(3) За вршење на надзорот, министерот формира комисија составена од претставници на Министерството и судија од надлежниот суд на подрачјето на кое се наоѓа седиштето на Комората. При вршењето на надзорот од страна на Министерството, мора да биде присутен претседателот на Комората или лице овластено од него.

(4) За утврдените состојби од извршениот надзор се составува записник. Примерок од записникот се доставува до Комората во рок од 45 дена од денот на извршениот надзор.

(5) Ако при вршењето на надзорот се констатира повреда на законот, ќе бидат известени надлежните органи за водење на кривична или на прекршочна постапка.

(6) Министерството може да го распушти Управниот одбор и да го разреши претседателот на Комората ако при надзорот утврди повреда на закон. Во решението, Министерството ќе определи рок за избор на нов Управен одбор и претседател на Комората, а ќе именува нотар кој привремено ќе ги врши работите до изборот на новите тела.

Надзор над законитоста на работењето на нотарот**Член 130**

(1) Министерството врши надзор над законитоста на работењето на нотарот.

(2) За вршење на надзорот, министерот формира комисија составена од претставници на Министерството и судија од надлежниот суд на подрачјето на кое се наоѓа седиштето на нотарот. При вршењето на надзорот од страна на Министерството, мора да биде присутен нотарот.

(3) При вршење на надзорот, нотарот е должен да овозможи пристап до просториите, архивата, нотарските исправи и списи и деловни книги во писмена или електронска форма.

(4) При вршењето на надзорот не смее да биде повреда тајноста на списите и заштитените информации, како и тајноста на содржината на тестамент кој што не е прогласен.

(5) За вршење на надзорот, Министерството го известува нотарот, најмалку три дена пред вршење на надзорот.

(6) По спроведениот надзор комисијата формирана од министерот составува записник за констатираната состојба при надзорот. Примерок од записникот се доставува до нотарот и Комората во рок од 45 дена од денот на извршениот надзор.

(7) Надзор се врши и по конкретен предмет на нотар, со учество и на адвокатот кој учествувал во постапката пред нотар како полномошник на учесникот по предметот на надзорот, без претходно известување на нотарот над чие работење се врши надзорот, согласно со ставовите (2), (3), (4) и (6) на овој член.

(8) Начинот на вршењето на надзор го пропишува министерот.

Овластувања на Комората за вршење надзор на нотарите**Член 131**

(1) Надзор над работата на нотарите врши и Комората.

(2) Надзорот се врши врз основа на Годишен план за надзор.

(3) При надзорот се врши преглед на канцеларијата на нотарот, кој го опфаќа целокупното работење на нотарот, нотарските исправи и нотарските деловни книги, со цел да се контролира законитоста на вршењето на нотарската служба од нотарот.

(4) При вршењето на надзорот не смее да биде повреда тајноста на списите и заштитените информации, како и тајноста на содржината на тестамент којшто не е прогласен.

(5) За спроведениот надзор се составува записник на денот на извршениот надзор, а за констатираните евентуални недостатоци се определува рок за нивно отстранување ако е тоа можно со оглед на природата на недостатокот. Записникот го потпишуваат лицата кои го вршеле надзорот и нотарот над чие работење тој е извршен.

(6) Записникот од ставот (5) на овој член се составува во три примероци. Од нив еден примерок останува во архивата на Комората, еден за нотарот кај кој е извршен надзорот и еден примерок се доставува до Министерството.

(7) Доколку при вршење на надзорот се утврдат неправилности во работењето на нотарот кои не можат да се отстранат, ќе се преземат мерки утврдени со овој закон и актите на Комората и за тоа веднаш се известува претседателот на Комората.

(8) Комората може да врши надзор и по конкретен предмет, без претходно известување на нотарот над чие работење се врши тој надзор, согласно со ставовите (5), (6) и (7) на овој член.

(9) Начинот на вршење надзор од страна на Комората се пропишува со Правилник кој го донесува Управниот одбор на Комората.

XIII. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НА НОТАРИТЕ**Дисциплинска одговорност****Член 132**

(1) Нотарот одговара дисциплински за повреда на службената должност што ќе ја стори по своја вина.

(2) За повреда на законот, Кодексот на професионалната етика на нотарите и актите на Комората нотарот одговара дисциплински.

(3) Одговорноста за сторено кривично дело, односно прекршок не ја исклучува дисциплинската одговорност на нотарот.

(4) Нотарот одговара дисциплински ако со своето однесување во вршењето на службата, спротивно на Кодексот на професионалната етика на нотарите ја нарушува честа и угледот на нотарската служба, ја доведува во прашање довербата на нотарската служба или ако ја повреди нотарската должност со незаконито, нестручно, односно несовесно постапување.

(5) Нотарот одговара дисциплински за незаконито, нестручно или несовесно постапување сторено со умисла или од крајно невнимание.

(6) Нестручно постапување е повреда на законот, со кое во вршењето на нотарските работи нотарот предизвикува повреда на правата на учесниците или на трети лица.

(7) Несовесно постапување е постапување спротивно на етичките норми, професионалните стандарди и правила на нотарската служба.

(8) Кога во постапка пред нотар учествувал адвокат, истиот одговара за преземените дејствија согласно одредбите за дисциплинска одговорност на адвокатите од Законот за адвокатура.

Дисциплинска постапка

Член 133

(1) Дисциплинската постапка против нотарот ја води и дисциплински мерки изрекува Дисциплинскиот совет при Комората, согласно со одредбите на овој закон и актите на Комората.

(2) При изрекување на дисциплинските мерки се земаат предвид тежината на повредата на службената должност, последиците од таа повреда, степенот на одговорноста на нотарот, околностите под кои е сторена повредата, поранешното негово однесување и вршењето на работите, како и други олеснителни и отежнувачки околности.

(3) Во случај на поврат сторен во период од една до три години, се изрекува потешка дисциплинска мерка се додека не се стигне до дисциплинската мерка трајно одземање на правото за вршење на нотарската служба.

Поведување на дисциплинска постапка

Член 134

(1) Дисциплинска постапка се поведува по предлог на Министерството, претседателот на основниот суд на чиешто подрачје е службеното седиште на нотарот и претседателот на Комората.

(2) Претседателот на Комората може да поднесе предлог за поведување на дисциплинска постапка заради повреди на Кодексот на професионалната етика на нотарите и обврските предвидени во законот, Статутот и другите општи акти на Комората и утврдени состојби кои укажуваат на сторена дисциплинска повреда од извршен надзор согласно со актите на Комората, како и по иницијатива на учесниците против нотар, доколку наводите во иницијативата се однесуваат на повреди определени со овој закон.

(3) Претседателот на основниот суд од ставот (1) на овој член може да поднесе предлог за поведување на дисциплинска постапка против нотар, доколку нотарот постапил спротивно на закон при постапување по доверени предмети од судот.

(4) Министерството може да поднесе предлог за поведување на дисциплинска постапка, доколку во записникот од извршен надзор се утврдени состојби кои укажуваат на сторена дисциплинска повреда.

(5) Предлогот за поведување дисциплинска постапка содржи факти и докази од кои се утврдува постоењето на дисциплинска повреда.

(6) Предлогот за поведување на дисциплинска постапка се доставува до Дисциплинскиот совет и до претседателот на Комората. Претседателот на Комората писмено го известува Министерството дека против нотар е поднесен предлог за поведување на дисциплинска постапка, освен во случај кога предлогот е поднесен од министерот.

(7) По приемот на предлогот, Дисциплинскиот совет поведува дисциплинска постапка и предлогот веднаш го доставува до нотарот против кој се поведува дисциплинска постапка заради доставување одговор. Нотарот може да даде одговор и да достави докази во рок од осум дена по приемот на предлогот за поведување на дисциплинска постапка.

Итност на дисциплинската постапка

Член 135

(1) Постапката пред дисциплинскиот совет е итна.

(2) За утврдување на факти во дисциплинската постапка, Дисциплинскиот совет може да спроведе извиди за кои се составува записник.

(3) Нотарот против кого се води постапката има право на непосредно произнесување пред Дисциплинскиот совет.

Привремено оддалечување од вршење на нотарската служба

Член 136

(1) На нотарот против кого е поведена постапка за дисциплинска повреда, со цел да се заштити достоинството на нотарската служба, по предлог на овластените предлагачи за поведување на дисциплинска постапка, Дисциплинскиот совет може да донесе одлука со која нотарот привремено се оддалечува од вршењето на нотарската служба се до правосилно завршување на дисциплинската постапка.

(2) Привременото оддалечување од вршењето на нотарската служба Дисциплинскиот совет секогаш ќе определи, без оглед на тоа дали е поведена дисциплинска постапка против нотарот во следните случаи:

а) кога се исполнети условите за разрешување на нотарот од членот 20 од овој закон;

б) ако против него е поведена постапка за одземање на деловна способност, додека трае постапката;

в) ако против нотарот е поведена постапка за разрешување од нотарската служба, додека трае постапката;

г) ако без одобрение од надлежниот орган е отсутен од своето седиште подолго од 30 (триесет) дена;

д) ако му е определена мерка притвор за кривични дела сторени во врска со вршење на нотарската служба, сè додека трае притворот;

ѓ) ако на нотарот му е изречена забрана за вршење на нотарската служба согласно со закон и

е) ако против нотарот е донесена пресуда за кривични дела сторени во врска со вршење на нотарската служба со која му е изречена безусловна казна затвор над шест месеци.

(3) Одлуката за привремено оддалечување од вршење на службата ќе се отповика веднаш штом ќе престанат причините кои ја иницирале.

(4) За одлуката за привремено оддалечување од вршење на службата Дисциплинскиот совет го известува претседателот на Комората, Претседателот на основниот суд за чие подрачје е именуван нотарот и Министерството.

(5) Одлуката по барањето за привремено оддалечување од вршење на службата се донесува во рок од 15 дена од денот на осознавањето на причините за изрекување на привремено оддалечување на нотарската служба и истата е конечна.

(6) Против одлуката за привремено оддалечување од службата, нотарот има право да поведе управен спор пред надлежен суд.

(7) Управниот суд одлучува во рок од 30 дена од денот на приемот на тужбата, а по поднесена жалба Вишиот управен суд одлучува во рок од 30 дена од приемот на жалбата.

(8) Во случај на привремено оддалечување од вршењето на службата, нотарот не смее да презема никакви службени дејствија. Сите дејствија кои се преземени од нотарот кој е привремено оддалечен од вршењето на службата се ништовни.

(9) На нотарот кој привремено е оддалечен од службата, со донесувањето на Решението за привремено оддалечување од службата, Комисијата формирана од Комората му ги одзема службениот печат, сувиот жиг, жигот за восок, штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач и за тоа писмено го известува Министерството и надлежниот суд. За одземањето на печатот, сувиот жиг, жигот за восок, штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач, комисија на Комората формирана за таа цел, составува записник.

(10) Нотарот кој привремено е оддалечен од службата не смее да го заменува заменик-нотар или помошник-нотар.

Дисциплински мерки

Член 137

За сторена дисциплинска повреда спрема нотарот може да се изречат следниве дисциплински мерки:

- писмена опомена,
- јавна опомена,
- парична казна,
- привремено одземање на правото на вршење нотарска служба и
- трајно одземање на правото на вршење нотарска служба.

Изрекување на писмена опомена или парична казна

Член 138

Дисциплинската мерка писмена опомена или парична казна во висина на една плата на претседател на основен суд со проширена надлежност ќе се изрече:

- за неистакнување или непочитување на работното време истакнато во нотарската канцеларија,
- за неистакнување на фирмата и патоказите, или нивно поставување спротивно на подзаконските акти или актите на Комората,
- за неуредно чување на службените списи и податоци,
- за непристување без оправдана причина на состаноците во Комората и други службени состаноци, на кои е должен да присуствува нотарот (семинари, советувања и друго),
- за непристоен однос со учесниците или пред учесниците,
- за однесување што го намалува угледот на нотарската служба и нотарот,
- за непристоен однос кон службени или други лица со кои нотарот презема дејствија во вршењето на нотарската служба и
- за одбивање без оправдани причини, одложување или несовесно исполнување на обврските определени со законот, подзаконските акти и актите на Комората.

Изрекување на јавна опомена или парична казна

Член 139

(1) Дисциплинската мерка јавна опомена или парична казна во висина од една до три плати на претседател на основен суд со проширена надлежност, ќе се изрече:

- за ветување на нотарот лично или преку посредник дека нотарската награда ќе биде намалена,
- за работење под дејство на алкохол или наркотични средства,
- за неуредно водење на нотарските деловни книги,
- за непријавување на своето отсуство од местото на своето седиште каде што ја врши работата и
- за непридржување кон законските одредби во однос на формата на нотарската исправа.

(2) Изречената јавна опомена се објавува во првиот нареден број на стручното списание на нотарите што го издава Комората.

Изрекување на парична казна или привремено одземање на правото на вршење на нотарската служба

Член 140

Дисциплинската мерка парична казна во висина од три до шест плати на претседател на основен суд со проширена надлежност или привремено одземање на правото на вршење на нотарската служба во траење од три до шест месеци, ќе се изрече за:

- повреда на должноста утврдена со закон со што се загрозува довербата на непристрасност на нотарот во исправите кои ги составува, особено ако презема службено дејствие за работа за која според закон не е дозволена,
- неводење евиденција за наплатена награда, трошоци и такси согласно со овој закон и подзаконските акти,
- наплата на награда или трошоци спротивно на Нотарската тарифа,
- вршење на службени дејности забранети со закон,
- застапување на странки или составување на исправи во случаи во кои со законот тоа му е забрането,
- груба повреда на должното почитување спрема судовите и надзорните органи, како и на органите на Комората,
- непостапување по одлуки на судовите за привремено одземање на нотарски исправи и по одлуки на надзорните органи за отстранување на недостатоци во работењето,
- составување приватни исправи,
- составување на нотарски исправи или заверување на приватни исправи на јазик, спротивно на одредбите на овој или друг закон со кои е уредена употребата на јазикот,
- купување предмети на јавна продажба или стекнување на други права во текот на друга постапка, која тој ја води како нотар или повереник на судот или како застапник на странка за себе или за свои роднини (во права линија или до четврти степен во странична линија),
- преземање службени дејствија надвор од службеното подрачје на нотарот,
- непридржување кон законските одредби од кои зависи важноста на нотарската исправа,
- вршење на некоја постојана или приватна служба за награда,

- вршење занимање што не е во согласност со угледот, честа и независноста на нотарот,
- преземање обврски на гаранција или одговорности во работи кои се склучуваат со негово учество во својство на нотар,
- застапување на политичко уверување во вршењето на нотарската служба,
- непреземање или делумно преземање на пропишаните мерки за осигурување на безбедноста на доверените предмети,
- предизвикување на материјална штета на странките,
- употреба на факсимил на нотарски исправи или нотарски деловни книги,
- неплаќање или ненавремено плаќање на членарина,
- преземање службени дејствија кога постојат причини за изземање на нотарот,
- пресметување или признавање на непотребни трошоци по предлог на една странка, а на штета на друга странка или неосновано зголемување на трошоците на штета на странките а во корист на нотарот,
- врши достава спротивно на одредбите од овој закон и
- повреда која како таква е предвидена со друг закон.

Изрекување на трајно одземање на правото на вршење нотарска служба

Член 141

Дисциплинската мерка трајно одземање на правото на вршење нотарска служба ќе се изрече за:

- повреда на должноста утврдена со закон со што сериозно се загрозува довербата на непристрасност на нотарот во нотарските исправи кои ги составува, особено ако презема службено дејствие за работа за која според закон не е дозволена, со кое нотарот или трето лице се стекнал со имотна корист,
- потврдување на факти што не се случиле во присуство на нотарот,
- потпишување на исправи за службени дејствија на кои не присуствувал нотарот,
- занимавање со трговија и посреднички работи,
- склучување договори во свое име за други лица или во туѓо име за себе или учество во правна работа во која презема службени дејствија како нотар или повереник на судот,
- вложување пари што му се доверени на чување на нотарот на негово име, спротивно на одредбите на овој закон,
- вршење нотарски работи за време за кое нотарот е привремено оддалечен од вршење на нотарската служба или на друг начин избегнување на мерката привремено одземање на правото за вршење нотарска служба,
- непреземање на пропишаните мерки за спречување на перење пари и други приноси од казниви дела и финансирање на тероризам кога ќе се докаже дека се работи за перење пари и други приноси од казниво дело,
- примање или давање на подароци или друг вид корист или поставување на личниот финансиски интерес во судир со положбата и статусот на нотарот,
- оддавање класификувана информација со степен на тајност определена согласно со закон,
- одбивање да се даде или давање на неточни податоци на државните органи, доколку давањето на податоци е пропишано со закон,

- незаконито располагање со материјалните средства што му се доверени,
- извршување на кривично дело или прекршок во вршењето на нотарската служба, или друго кривично дело или прекршок што го прави нотарот недостоен за вршење на нотарската служба или го нарушува угледот на нотарската служба или на нотарот,
- оставање на празна рубрика за број и цела празна хоризонтална рубрика во службените книги на нотарот, во која би можело дополнително да се изврши упис и
- неосигурување од одговорност за штета или неподоолжување на осигурувањето од одговорност за штета.

Прекин на дисциплинска постапка

Член 142

(1) Доколку во водење на дисциплинската постапка, дисциплинскиот совет стекне сознанија дека е извршено кривично дело за дејствијата за кои се води постапката, ќе ја прекине постапката и ќе поднесе пријава до надлежниот орган за постапување.

(2) На ист начин дисциплинскиот совет ќе постапи и ако има сознанија за корупција на нотар.

Застареност на дисциплинската постапка

Член 143

(1) Поведувањето на дисциплинска постапка застапува во рок од три години од денот на сторувањето на повредата.

(2) Застареноста се прекинува со секое процесно дејствие што се презема заради поведување и водење на дисциплинска постапка.

(3) Застареноста на поведувањето настапува во секој случај кога ќе изминат шест години од денот на сторувањето.

Одлуки во дисциплинска постапка

Член 144

(1) Дисциплинските мерки против нотарот ги изрекува Дисциплинскиот совет.

(2) Дисциплинскиот совет донесува:

- решение со кое се отфрла предлогот за поведување на дисциплинска постапка, доколку предлогот е недозволен, односно поднесен од неовластен подносител,
- решение со кое нотарот се ослободува од одговорност дека сторил дисциплинска повреда и
- решение со кое нотарот се огласува за виновен за сторена дисциплинска повреда и со кое му се изрекува соодветна дисциплинска мерка.

Правен лек против одлука донесена во дисциплинска постапка

Член 145

(1) Одлуката на Дисциплинскиот совет со која се изрекува дисциплинска мерка е конечна, против која нотарот има право да поведе управен спор пред надлежен суд.

(2) Управниот суд одлучува во рок од 30 дена од денот на приемот на тужбата, а по поднесена жалба Вишиот управен суд одлучува во рок од 30 дена од приемот на жалбата.

Извршување на дисциплински одлуки**Член 146**

(1) Правосилната одлука донесена во дисциплинска постапка ја извршува претседателот на Комората.

(2) Правосилната одлука за изрекување на дисциплинска мерка се доставува до нотарот и Министерството и таа се запишува во Именикот на нотарите во Комората и се објавува на веб страницата на Комората и на Министерство во согласност со одредбите за заштита на личните податоци.

(3) Правосилната одлука за изречена парична казна и за трошоците на постапката имаат сила на извршна исправа. Средствата добиени со присилното извршување на дисциплинските одлуки се приход на Комората.

(4) Извршувањето на паричната казна врз основа на писмено барање на нотарот, може да се определи во најмногу три еднакви месечни рати, што зависи од висината на изречената парична казна.

(5) По барање од ставот (4) на овој член одлучува Претседателот на Комората со решение кое се доставува до нотарот. Против решението не е дозволена жалба.

(6) Правосилната одлука за изречената мерка трајно одземање на правото на вршење на нотарската служба се извршува со бришење на нотарот од Именикот на Комората и одземање на печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач. Печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач ги одзема претседателот кој за таа цел формира комисија составена од тројца нотари на Комора. По одземањето, Комисијата ги поништува печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите и за тоа составува записник.

(7) Правосилната одлука за изрекување на мерката привремено одземање на правото за вршење на нотарската служба или привремено оддалечување од нотарската служба се извршува со запишување во Именикот на нотарите кој го води Комората и со одземање на печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач и нивно депонирање во Комората. Печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач по истекот на времето на мерката привремено одземање на правото на вршење на нотарската служба или привремено оддалечување од нотарската служба му се враќаат на нотарот што бил оддалечен од вршење на нотарската служба.

(8) Во Именикот се запишува и конечното решение со кое е изречена друга дисциплинска мерка, како и привремено оддалечување од нотарската служба во текот на дисциплинската постапка.

(9) Правосилната одлука за изрекување на мерката привремено одземање на правото на вршење нотарска служба или трајно одземање на правото на вршење нотарска служба, Комората ја објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

XIV. НОТАРИТЕ КАКО ПОВЕРЕНИЦИ НА СУДОВИТЕ И ДРУГИТЕ ОРГАНИ**Постапка за расправање на оставина****Член 147**

(1) Овластувањата на нотарите во постапката за расправање на оставина се уредуваат со Законот за воопштарнична постапка.

(2) При расправањето на оставината задолжително е присуство на адвокат во својство на полномошник за секој од учесниците.

Други работи кои можат да му се доверат на нотарот**Член 148**

(1) Судот или друг орган може на нотарот да му довери работи што се утврдени со посебен закон.

(2) Доверената работа може во секое време, од оправдани причини, да му биде одземена на нотарот.

(3) Нотарот одговара за штета која како повереник на кој било орган им ја причинил на странките.

Правната положба на нотарот како повереник**Член 149**

(1) На нотарот како повереник на судот или на друг орган на соодветен начин се применуваат правилата со кои се уредува постапката во која му е доверено вршењето на определени работи, особено правилата за изземање, за достава, барање правна помош, податоци и друго.

(2) По извршувањето на определено службено дејствие нотарот е должен без одлагање да му поднесе извештај на органот кој му ја доверил работата.

Надзор над работењето на нотарот како повереник**Член 150**

Надзорот над работењето на нотарот како повереник на судот или друг орган го врши судот, органот кој му ја доверил работата или Комората. Судот или органот кој му ја доверил работата на нотарот е овластен да му нареди актите да ги предаде и по службена должност присилно да го изврши таквиот налог.

Постапка за правна заштита**Член 151**

(1) Незадоволната странка за работите кои судот му ги доверил на нотарот има право на приговор до претседателот на судот на подрачјето за кое е именуван нотарот, затоа што нотарот не презел службено дејствие, или затоа што во содржинска и формална смисла дејствието не е преземено во согласност со законот, или затоа што го одложувал преземањето на службеното дејствие.

(2) Претседателот на судот со решение ќе му нареди на нотарот да го преземе бараното службено дејствие или ќе му го одземе предметот и ќе му го довери на друг нотар. Жалбата против решението не го одлага нејзиното извршување. Примерок од решението ќе се достави и до Комората.

Чување на актите на нотарот како повереник на судот**Член 152**

Актите за службените дејствија кои нотарот ги извршил како повереник на судот или на некој друг орган се чуваат во архивата на судот или на органот одвоено од другите акти.

**XV. НАГРАДА ЗА РАБОТАТА И НАДОМЕСТОК
НА ТРОШОЦИТЕ****Нотарска тарифа****Член 153**

(1) Нотарот има право на награда за работата и надоместок на трошоците во вршењето на службените дејствија и доверените работи во согласност со Нотарската тарифа која ја донесува министерот по претходно прибавено мислење од Комората и согласност од Владата на Република Македонија.

(2) Комората е должна мислењето од ставот (1) на овој член, да го достави до Министерството во рок од 15 дена од денот на приемот на Нотарската тарифа. Ако во овој рок Комората не достави мислење, ќе се смета дека мислењето е позитивно.

(3) Наградата на нотарите од ставот (1) на овој член се определува:

1) според вредноста, сложеноста и видот на нотарската исправа и

2) според времето и местото потребно за подготовка и вршење на одредени службени дејствија.

(4) Трошоците на нотарот за извршените службени дејствија се определуваат според реално направените трошоци за изработка на одделни нотарски исправи, трошоците за службените дејствија преземени надвор од нотарската канцеларија и трошоците за превоз.

(5) Нотарот е должен најдоцна до 15 март секоја година да достави писмен извештај за неговото работење во претходната година, во кој го наведува вкупниот број на уписи, висината на наградата остварена во текот на работењето во таа година, висината на наплатената такса, износот на трошоците на работењето и износот на остварената добивка. Претседателот на Комората во наредните 15 дена доставува извештај за добиените податоци до Министерството.

(6) Доколку во постапката пред нотар со овој закон е пропишано задолжително учество на адвокат, адвокатите без оглед на нивниот број во конкретно правно дејствие пред нотар имаат право на вкупна награда и трошоци во висина од 50% од наградата и трошоците за преземање на соодветното правно дејствие пропишани со Нотарската тарифа, додека нотарот кој го преземал соодветното правно дејствие има право на останатите 50% од наградата и трошоците.

(7) Нотарот нема да ја издаде нотарската исправа или решение кое го донесува согласно одредбите од овој закон, доколку странките претходно не ги надоместат наградата и трошоците на нотарот и адвокатот и таксите утврдени со овој закон.

**Спорови за наградата и надоместокот
на трошоците****Член 154**

(1) Забрането е спогодување на нотарот и учесникот за висината на наградата и трошоците.

(2) Ако учесникот не се согласи сметката на нотарот за висина на наградата и надоместокот на трошоците, по писмено барање на учесникот претседателот на Комората ќе го реши спорот во рок од осум дена од приемот на барањето, по претходно сослушување на нотарот и ќе ја определи висината на наградата и висината на трошоците на нотарот.

(3) За решениот спор претседателот на Комората донесува решение, кое се доставува до нотарот и до странката. Против решението на претседателот може да се поднесе жалба до Управниот одбор на Комората во рок од осум дена од денот на приемот на решението. Управниот одбор одлучува по жалбата во рок од осум дена.

Наплата на нотарска награда и трошоци**Член 155**

Ако повеќе странки учествувале при составување на правна работа пред нотар или од него побарале преземање на некое службено дејствие, солидарно му одговарат на нотарот за наплата на наградата и трошоците.

Плаќање на наградата и аванс**Член 156**

(1) Нотарот е овластен да бара наградата да му се исплати веднаш по завршената работа, а може да бара и соодветен аванс.

(2) Нотарот нема да ја издаде исправата на учесниците пред да му биде платена наградата и трошоците за завршената работа.

Забелешка и потврда за наградата и трошоците**Член 157**

(1) На секоја нотарска исправа и заверка, нотарот ќе го забележи износот на пресметаната награда и трошоците за изготвување на исправата предвидени со Нотарската тарифа.

(2) По барање на странката, нотарот ќе издаде специфицирана потврда за наплатената награда и трошоците од ставот (1) на овој член, како и за трошоците кои се направени по изготвување на исправата заради реализација на нотарската исправа и нејзиното спроведување во јавните регистри и други органи.

Наплата на нотарска такса**Член 158**

(1) За службени дејствија што ги презема нотарот се плаќа такса, врз основа на закон.

(2) Нотарот е должен да води грижа за тоа дали странката уредно ја платила таксата за службените дејствија што тој ги презел. Нотарот не смее да ја издаде бараната исправа на странката пред таа да докаже дека ја платила таксата.

(3) Видот и висината на таксата се утврдува согласно Законот за судските такси, намалена за 75%.

**XVI. МЕРКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ
И ДРУГИ ПРИНОСИ ОД КАЗНИВО ДЕЛО И
ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ****Програма за спречување на перење пари и други
приноси од казниво дело и финансирање
на тероризам****Член 159**

(1) Нотарот донесува годишна програма за примена на мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, со која се определуваат мерките и дејствијата што ги презема нотарот предвидени со Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам.

(2) Комората организира редовна и периодична задолжителна обука на нотарите за примена на мерките за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам.

(3) Неприменувањето на мерките предвидени во Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам и програмата и мерките што ги донел нотарот претставува основ за дисциплинска одговорност на нотарот.

Надзор над примената на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам

Член 160

(1) Собранието на Комората именува од редот на своите членови Комисија составена од пет члена за вршење надзор над примената на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам и на програмата на нотарот за мерки и дејствија за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам.

(2) Членовите на Комисијата од ставот (1) на овој член се именуваат за време од четири години без право на повторно именување.

(3) За именувањето и составот на Комисијата од ставот (1) на овој член, претседателот на Комората писмено ја известува Управата за финансиско разузнавање.

(4) Комисијата од ставот (1) на овој член врши надзор над примената на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам, врз основа на годишен план за вршење надзор за примената на мерките и дејствијата определени со Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам. Годишниот план за вршење надзор го донесува Комисијата.

(5) Комисијата може да врши надзор за примената на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам во работењето на нотарите, по сопствена иницијатива или по претставки на други нотари, службени лица или странки чии претставки содржат основано укажување дека е извршена сомнителна трансакција.

(6) Комисијата е должна да изврши контрола на работењето на нотарот по образложено барање на Управата за финансиско разузнавање, доставено преку претседателот на Комората, и да ја извести Управата за резултатите од извршената контрола.

(7) Комисијата редовно, а најмалку еднаш годишно, го известува Управниот одбор и Собранието на Комората за извршените надзори на нотарите и резултатите од тие надзори.

(8) Кога ќе утврди дека постои основано сомневање за сторено кривично дело или прекршок на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам, од страна на нотарот или неговите вработени, Комисијата од ставот (1) на овој член без одлагање го известува претседателот на Комората, Управниот одбор и Дисциплинскиот совет.

(9) За поведувањето на дисциплинска постапка против нотарот, или поднесување на кривична пријава или барање за прекршочна постапка во случаите од ставот (8) на овој член, претседателот на Комората без одлагање веднаш писмено ја известува Управата за финансиско разузнавање.

XVII. КВАЛИФИКАЦИОНЕН НОТАРСКИ ИСПИТ И ИСПИТ ЗА РАНГИРАЊЕ ЗА НОТАР, ИСПИТ ЗА ЗАМЕНИК-НОТАР, ПОМОШНИК-НОТАР, НОТАРСКИ СТРУЧЕН СОРАБОТНИК И СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ПРОВЕРКА НА ЗНАЕЊАТА НА НОТАРИТЕ

Квалификационен нотарски испит и испит за рангирање за нотар

Член 161

(1) Квалификационен нотарски испит можат да полагаат дипломирани правници со положен правосуден испит кои се пријавиле на конкурс за именување на нотари и до Министерството доставиле пријава за полагање испит заедно со доказ:

а) за завршено четиригодишно високо образование на правни студии VII/1 или за стекнати 300 кредити на правни студии според европскиот кредит-трансфер систем (ECTS);

б) за најмалку две години работен стаж на правни работи по положен правосуден испит и

в) за уплатениот износ на предвидените средства за полагање на испитот.

(2) Испитот за рангирање за нотар можат да полагаат кандидати со положен квалификационен нотарски испит.

(3) Испитот за заменик-нотар, помошник-нотар и нотарски стручен соработник се спроведува согласно условите определени со ставот (1) на овој член, два пати во текот на една календарска година.

(4) Со квалификациониот нотарски испит и испитот за рангирање за нотар, испитот за заменик-нотар, помошник-нотар и нотарски стручен соработник, се проверува познавањето на правните прописи со кои се уредува нотарската служба, организацијата и делокругот на нотаријатот, составувањето, заверувањето и легализацијата на исправите во односите со меѓународен елемент, кривично право за кривичните дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството, против службената должност, против правосудството и против правниот сообраќај, парничната постапка, вонпарничната постапка, облигационото, наследното, семејното, стварното право и извршувањето, трговските друштва во делот на надлежноста на нотарите и евиденцијата на правата за недвижностите.

(5) Кандидатот за полагање на квалификациониот нотарски испит и испитот за рангирање за нотар, испитот за заменик-нотар, помошник-нотар, нотарски стручен соработник и стручниот испит за проверка на знаењето на нотарите е должен да ги надомести трошоците за полагање на испитот.

(6) Министерот ја утврдува висината на реално направените трошоци за полагање на квалификациониот нотарски испит и испитот за рангирање за нотар, испитот за заменик-нотар, помошник-нотар и нотарски стручен соработник, неопходни за спроведување на првиот и вториот дел од испитот, подготовката на базите на прашања и студии на случај, како и за стручниот испит за проверка на знаењата, спроведувањето на електронскиот тест, изготвување на материјали и покани и изготвување на уверенија.

(7) Трошоците за полагање на испит се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството.

(8) Ако трошоците не се уплатени на соодветната сметка на Министерството, најдоцна седум дена пред денот определен за полагање на испитот, на кандидатот нема да му се дозволи полагање на испитот.

Програма за полагање на испит за рангирање за нотар и квалификационен нотарски испит, испит за заменик-нотар, помошник-нотар, нотарски стручен соработник и стручен испит за проверка на знаењата**Член 162**

(1) Испитот за рангирање за нотар, испитот за заменик-нотар, помошник-нотар и нотарски стручен соработник (во натамошниот текст: испитот), се состои од два дела, и тоа:

- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и

- втор дел (студија на случај), со кој се проверува способноста за примена на законите во практиката.

(2) Испитот се полага писмено по електронски пат, со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(3) Првиот дел од испитот се полага по предметите:

1) нотарска служба, организација и делокруг на нотаријатот, составување, заверување и легализација на исправите во односите со меѓународен елемент;

2) кривично право за кривичните дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството, против службената должност, против правосудството и против правниот сообраќај;

3) парнична постапка, вонпарнична постапка, облигационо, наследно, семејно, стварно право и извршување и

4) трговските друштва во делот на надлежноста на нотарите и евиденција на правата на недвижности.

(4) Вториот дел на испитот се состои од:

- опис на два индивидуални случаи кои произлегуваат од составување на нотарски исправи и заверки од областа на нотарската служба, спроведување на оставинска постапка и донесување на оставинско решение, како и изготвување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа и

- прашања кои треба кандидатот да ги одговори врз основа на анализата на случајот.

(5) Испитот се полага според програма во која се содржани градивото и прописите, која ја донесува министерот. 20% од правната литература од овој став, задолжително првенствено се состои од стручна литература што е во употреба на највисоко рангираните 100 високообразовни установи од областа на правните науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет.

(6) Квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата на нотарите се спроведуваат по посебни модули кои содржат само прашања од теоретскиот дел од областа на нотаријатот, наследно, облигационо, стварно и трговско право.

Формирање на бази на прашања**Член 163**

(1) За подготвување на прашањата од првиот дел од испитот, студиите на случај, прашањата од вториот дел на испитот, квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата, министерот на предлог на Академијата за судии и јавни обвинители, од редот на едукаторите, ангажира нотари, извршители, судии и професори на правни факултети од акредитирани универзитети во Република Македонија.

(2) Базата на прашања за првиот дел, базата на студии на случај за вториот дел од испитот, како и базите на прашања за квалификациониот нотарски испит и за стручниот испит за проверка на знаењата, ја верификува Комисија составена од:

- претседателот на Врховниот суд на Република Македонија,

- претседателот на Апелациониот суд Скопје,

- претседателот на Апелациониот суд Битола,

- претседателот на Апелациониот суд Штип,

- претседателот на Апелациониот суд Гостивар,

- претседателот на Нотарска комора на Република Македонија и

- претседателот на Комората на извршители на Република Македонија.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член врши ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на студии на случај од членот 165 став (5) од овој закон, најмалку еднаш годишно. Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на студии на случај, Комисијата од ставот (2) на овој член одлучува најмалку 30% од прашањата и студиите на случај да бидат изменети или целосно отстранети и заменети со нови од базите од членот 165 став (5) од овој закон. Прашањата можат да бидат неформално преведени и на други јазици.

(4) При ревизијата Комисијата особено ги има во предвид промените на правните прописи на кои е засновано прашањето односно случајот, бројот на кандидати кои го одговориле, успешноста во одговарањето на истите како и други критериуми кои можат да влијаат на подобрувањето на квалитетот на базите од членот 165 став (5) од овој закон.

(5) Лицата од ставот (1) на овој член и членовите на Комисијата од ставот (2) на овој член, имаат право на паричен надоместок што го определува министерот.

(6) Износот на паричниот надоместок од ставот (5) на овој член, се определува врз основа на бројот на изготвени прашања и студии на случај.

(7) Годишниот износ на паричниот надоместок од ставот (5) на овој член, не го надминува нивото на месечна плата на судија во апелационен суд, а се обезбедува од паричните средства кои ги уплаќаат кандидатите на име надоместок на трошоци за полагање на испитот.

Полагање на испитите**Член 164**

(1) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на испитите од овој закон ги врши Министерството, за што министерот определува одговорно лице кое утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на испитот. На одговорното лице за секоја одржана испитна сесија му следува паричен надоместок во износ од една третина од просечната нето плата во Република Македонија, за што Министерството донесува решение. Испитите технички ги спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар избрано од Министерството.

(2) Кандидатите на кои им е одобрено барањето за полагање на испитите и јавноста се информираат за датумот и времето на полагање на испитите, најмалку осум дена пред одржување на испитите преку веб страницата на Министерството и Јавниот радиодифузен сервис.

(3) Испитите, се полагаат во просторија за полагање на испитите, посебно опремена за полагање на испитите со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(4) Полагањето на испитите се снима и во живо се емитува на веб страницата на Министерството, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Министерството.

(5) Критериумите во однос на просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на испитите ги пропишува министерот.

(6) За време на полагањето на испитите на лицето не му се дозволува користење на мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, законски текстови, претходно подготвени предмети и слично. Исто така не е дозволено меѓусебно контактирање на лицата што ги полагаат испитите.

(7) Во просторијата за полагање на испитите, за време на полагањето присутни се по два претставници на Министерството и Министерството за информатичко општество и администрација, и еден претставник од Владата на Република Македонија по предлог на Канцеларијата на претседателот на Владата. На претставниците за секоја одржана испитна сесија им следува паричен надоместок во износ од една третина од просечната нето плата во Република Македонија, за што Министерството донесува решение.

(8) Овластените претставници од ставот (7) на овој член, за време на полагањето на испитите не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на лицето што полага, освен во случај на отстранување на технички проблем, но не подолго од пет минути.

(9) Ако техничкиот проблем со компјутерот биде отстранет за пет минути, испитите продолжуваат, а доколку проблемот не биде отстранет во овој рок испитите само за тоа лице се прекинуваат и тие ќе се одржат во рок од најмногу три дена од денот кога се прекинати. Ако има технички проблеми на повеќе од пет компјутери и тие не можат бидат отстранети во рок од пет минути, испитите се прекинуваат за сите лица кои полагаат, а испитите ќе се одржат во рок од најмногу три дена од денот на прекинот на испитите.

(10) На лице кое полага, доколку постапува спротивно на ставот (6) на овој член, нема да му биде дозволено да продолжи со полагање и во записникот од полагање на испитите се констатира дека лицето не положило, и му се изрекува забрана за полагање во траење од три години, за што Министерството донесува решение против кое може да се поведе управен спор пред надлежен суд, во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(11) Првиот дел од испитот се полага по секој од предметите наведени во членот 162 став (3) од овој закон и содржи најмалку 50 прашања со пет можности за избор од кој една е точна, две се слични, една е неточна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една е неточна во голем обем (на неа се губат поголем број поени). Ако лицето при полагање на првиот дел од испитот освои повеќе од 70% од вкупниот број поени се стекнува со право да го полага вториот дел од испитот.

(12) Вториот дел од испитот се состои од две студии на случај кои се однесуваат на составување на нотарски исправи и заверки од областа на нотарската

служба, спроведување на оставинска постапка и донесување на оставинско решение, како и изготвување на решение по нотарски платен налог и имаат десет можности на одговори од кои едната е точна, пет се слични и четири се различни. Ако лицето при полагање на вториот дел од испитот освои повеќе од 70% од вкупниот број поени, се смета дека го положил испитот и за што добива уверение за положен испит.

(13) Стручниот испит за проверка на знаењата и квалификациониот нотарски испит се полага по предметите наведени во членот 162 став (6) од овој закон, и содржи 30 прашања со пет можности за избор од кој една е точна, две се слични, една е неточна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една е неточна во голем обем (на неа се губат поголем број поени). Нотарот го положил стручниот испит ако положи повеќе од 70% од вкупниот број поени, за што добива уверение за положен стручен испит.

(14) Уверението од ставовите (12) и (13) на овој член се издава во рокот од три дена од денот на завршување на испитот.

(15) Формата и содржината на уверението од ставовите (12) и (13) на овој член ја пропишува министерот.

Начин на полагање

Член 165

(1) Полагањето на првиот дел од испитите се врши така што се одговара на прашањата кои се дадени во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот, зависно од тежината, се вреднуваат со определен број поени.

(3) Полагањето на вториот дел од испитот се врши со проучување на студијата на случај и со одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од студијата на случај, во вид на електронско, софтверско решение. Одговорите зависно од тежината се вреднуваат со поени определени во студијата на случај.

(4) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитите и нивните одговори, студиите на случај и прашањата кои произлегуваат од студиите на случај и нивните одговори, како и прашањата за квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата, се чуваат во Единствениот електронски систем за полагање на испитот (во натамошниот текст: електронскиот систем), кој го воспоставува Министерството.

(5) Електронскиот систем од ставот (4) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 2000 прашања од областа на предметите од членот 162 став (3) од овој закон, за потребите од првиот дел од испитот, јавно достапна база од најмалку 100 студии на случај за потребите на вториот дел од испитот, како и најмалку по 500 прашања за стручниот испит за проверка на знаењата и квалификациониот нотарски испит од членот 162 став (6) од овој закон.

(6) Бројот на прашања и студии на случај во базите од ставот (5) на овој член се зголемува за 10% годишно почнувајќи од 2016 година.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и правната литература во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот, како и за квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата.

(8) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот, како и од квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

(9) Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронскиот тест за првиот дел на испитот, односно електронска студија на случај за вториот дел од испитот, како и за квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата, во еден термин за повеќе од едно лице.

(10) Овластеното правно лице кое технички ги спроведува испитите е должен да го блокира радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитите за време на спроведување на испитните сесии.

(11) Агенцијата за електронски комуникации (во натамошниот текст: АЕК) врши постојан мониторинг на блокирањето на радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитите, со цел да се спречи секаков вид на електронска комуникација со околината надвор од просторијата за полагање на испитите.

(12) АЕК во просторијата за полагање на испитите инсталира мерна опрема која обезбедува електронски запис од извршените мерења во траење од 30 дена, а истите се складираат во централниот контролен систем на АЕК.

(13) АЕК формира тричлена комисија која изготвува извештај врз основа на електронските записи складирани во централниот контролен систем на АЕК и истиот го доставува до Министерството најдоцна во рок од 15 дена од завршување на испитната сесија.

(14) Условите и начинот на полагање на испитот, квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата ги пропишува министерот.

Пристапен код и времетраење на испитите

Член 166

(1) На денот на полагање на првиот, односно вториот дел од испитот, како и на квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата, претставник на Министерството му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап, до електронскиот систем од членот 165 од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот, кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот односно две електронски студии на случај за вториот дел од испитот, како и електронски тест за квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 165 став (4) од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од испитот, како и квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата содржат упатство за начинот на решавање на истиот, за кое претставникот на Министерството дава појаснување пред да започне полагањето на испитот.

(4) Вкупното траење на времето определено за првиот дел од испитот изнесува 120 минути, времето за одговарање на вториот дел од испитот изнесува 180 минути, додека времето за полагање на квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата изнесува 60 минути.

Комисија за ревизија на испитите

Член 167

(1) Министерот формира Комисија за ревизија на одржаните испити, која во својата работа ги користи материјалите од членот 166 став (2) од овој закон и во неа, покрај другите членови, членуваат и претставник од Владата на Република Македонија и информатичар од Министерството за информатичко општество и администрација определен од Владата на Република Македонија. На членовите на Комисијата им следува паричен надоместок кој на годишно ниво изнесува една просечната нето плата во Република Македонија, за што Министерството донесува решение.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член се составува по секоја одржана испитна сесија и врши ревизија на начинот на спроведување на испитите, вклучувајќи и дали испитите ги полагале кандидати кои ги исполнуваат условите за полагање на испитот согласно со членот 161 од овој закон, за што доставува извештај до министерот.

(3) Комисијата од ставот (1) на овој член има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на Комисијата, но не порано од денот на примена на овој закон.

(4) Доколку Комисијата од ставот (1) на овој член утврди нерегуларности во спроведувањето на испитите од страна на поединци во смисла на членот 164 став (6) од овој закон, ќе предложи одземање на уверението од членот 164 ставови (12) и (13) од овој закон.

(5) Министерот донесува решение за одземање на уверението врз основа на предлогот на Комисијата од ставот (1) на овој член во рок од три дена од приемот на предлогот.

(6) Против решението од ставот (5) на овој член, може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Надзор над спроведување на законот

Член 168

Надзор врз спроведувањето на овој закон, врши Министерството.

XVIII. ПРЕКРШОЧНИ И КРИВИЧНИ ОДРЕДБИ

Член 169

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на претседателот на Комората за прекршок, доколку:

- не го определи датумот за отпочнување со работа на нотарот во рокот определен со овој закон (член 12 став (4) од овој закон),
- не го запише именувањето на нотар во рокот определен со овој закон (член 12 став (7) од овој закон),
- не определи нотар кој ќе ги издава реписите и изводите од списите на нотарот чија нотарска служба престанала (членот 23 став (3) од овој закон),
- не определи нотар кој ќе ја врши нотарската служба од соседното службено подрачје, кога определено службено подрачје ќе остане без нотар (член 26 став (10) од овој закон),
- не определи нотар од соседното подрачје ако поради отсуство на нотарот од одредено службено подрачје, тоа подрачје остане без нотар (член 28 став (3) од овој закон),

- не определи нотар од соседното подрачје во случај на иземање на нотарот од одредено службено подрачје, на кое има само еден нотар (член 32 став (5) од овој закон),

- не определи нотар кој ќе стави потврда на извршеност во случај на отсуство на нотарот кој го составил нотарскиот акт или ја потврдил приватната исправа (член 53 став (6) од овој закон),

- не свика вонредна седница на Собранието на Комората во рок од 30 (триесет) дена од денот на донесувањето на одлуката на Управниот одбор, односно од поднесувањето на барањето на членовите на Комората (член 121 став (4) од овој закон),

- не го свика Управниот одбор по барање од една третина од вкупниот број на членовите на Управниот одбор (член 122 став (3) од овој закон),

- не даде мислење во рок од осум дена од поднесувањето на барањето од странката во случај на спор меѓу нотарите и нивните странки, кој се однесува на плаќање на извршената работа (член 123 став (3) од овој закон),

- не му овозможи пристап на Министерството до сите простории, списи и книги во Комората, во случај на надзор над работата на Комората (член 129 став (2) од овој закон),

- не го известил Министерството дека против нотар е поднесен предлог за поведување на дисциплинска постапка (член 134 став (6) од овој закон),

- не доставил извештај до Министерството за добиените податоци од нотарите (член 153 став (5) од овој закон) и

- не го реши спорот во рок од осум дена од приемот на барањето и не ја определи висината на наградата и висината на трошоците на нотарот (член 154 став (2) од овој закон).

(2) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на нотарот што нема да поднесе анкетен лист до Државната комисијата за спречување на корупција (член 12 став (12) од овој закон).

Член 170

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на нотарот на кој му престанала нотарската служба, нотарот кој привремено ја врши нотарската служба или наследниците на починатиот нотар, ако не постапат во согласност со одредбите од членот 24 став (1) од овој закон.

Член 171

(1) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице од членот 164 став (1) од овој закон кое технички го спроведува испитот доколку не го снима, емитува во живо на веб страницата на Министерството или не ја постави снимката на целиот испит на веб страницата на Министерството согласно со членот 164 став (4) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице од членот 164 став (1) од овој закон кое технички го спроведува испитот, доколку не го прекине испитот согласно со членот 164 став (9) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот од членот 165 став (10) од овој закон, доколку не го блокира радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитот.

Член 172

(1) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на овластените претставници од членот 164 став (7) од овој закон, ако дозволат кандидатот да постапи спротивно на членот 164 ставови (6) и (8) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се казни лицето од членот 164 став (1) од овој закон, кое ќе дозволи да полага кандидат кој не ги исполнува пропишаните услови од овој закон.

(3) Глоба во износ од 100 до 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на кандидатот кој постапува спротивно на членот 164 од овој закон.

Член 173

(1) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се казнат членовите на комисијата од членот 167 од овој закон, доколку утврдат неправилности во спроведувањето на испитот, а тоа не го констатираат во извештајот до министерот.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на министерот ако не го донесе решението во рокот утврден во членот 167 став (5) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на министерот ако не го повика нотарот да даде свечена изјава во рокот определен во овој закон (член 12 став (1) од овој закон).

Член 174

За непостапувањето во рокот утврден во членот 11 став (7) од овој закон, членовите на комисијата сносат кривична одговорност согласно со одредбите на Кривичниот законик на Република Македонија.

Член 175

Непостапувањето на службеното лице од Министерството во рокот утврден во членот 11 ставови (9) и (10) од овој закон, претставува основ за кривична одговорност согласно со одредбите од Кривичниот законик на Република Македонија.

Член 176

(1) За прекршоците предвидени во овој закон, прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува надлежен суд.

(2) Одмерување на глобата за правно лице ќе се врши согласно со Законот за прекршоци.

XIX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 177

(1) Со денот на започнување на примената на овој закон престануваат да важат одредбите од членот 16-а) до 16-ж) од Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13).

(2) Постапките за донесување на решение врз основа на веродостојна исправа што започнале според Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13), продолжуваат според одредбите од тој закон.

(3) Дисциплинските постапки кои започнале според Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ број 55/2007, 86/2008, 139/2009 и 135/11), продолжуваат според одредбите од тој закон.

Член 178

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 179

Со денот на започнувањето на примената на овој закон, престанува да важи Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ број 55/2007, 86/2008, 139/2009 и 135/11).

Член 180

Уверенијата за положен нотарски испит согласно со одредбите на Законот за вршење на нотарските работи („Службен весник на Република Македонија“ број 59/1996, 25/1998, 6/2002 и 66/2006) и Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ број 55/2007, 86/2008, 139/2009 и 135/11), се признаваат како уверенија за положен квалификационен нотарски испит и претставуваат услов за пријавување за полагање на испитот за рангирање за нотар по распишан конкурс за именување на нотари.

Член 181

Замениците-нотари и помошниците-нотари кои се именувани за заменици-нотари и помошници-нотари, продолжуваат со работа како заменици-нотари и помошници-нотари.

Член 182

(1) Комората ќе го изготви софтверот и ќе ја воспостави Централната електронска нотарска архива од членот 117 став (5) од овој закон во рок од една година од денот на влегување во сила на овој закон, во кој рок Комората и нотариите електронски ќе се поврзат со единиците на локалната самоуправа, Централниот регистар, Агенцијата за катастар на недвижностите, Управата за водење на матични книги и Министерството за внатрешни работи.

(2) Адвокатската комора е должна да ја усогласи Адвокатската тарифа согласно со одредбите од овој закон во рок од два месеца од денот на влегување во сила на овој закон.

(3) Министерот за правда е должен да донесе Нотарска тарифа согласно со одредбите од овој закон, во рок од два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 183

Нотарската комора на Република Македонија формирана согласно со одредбите на Законот за вршење на нотарските работи („Службен весник на Република Македонија“ број 59/96, 25/98, 6/2002 и 66/2006) и на Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ број 55/2007, 86/2008, 139/2009 и 135/11) продолжува со работа, согласно со одредбите од овој закон.

Член 184

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува по четири месеци од денот на неговото влегување во сила.

L I G J PËR NOTERI

I. DISPOZITA THEMELORE

Lënda e ligjit

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen organizimi i noterisë si shërbim publik dhe organet e tij, procedura për emërimin dhe shkarkimin e noterëve, fushëveprimi i punës dhe veprimet zyrtare të noterëve, autorizimet e noterëve, hartimi i dokumenteve të noterit, mbikëqyrja dhe përgjegjësia disiplinore e noterëve, si dhe çështje tjera që kanë të bëjnë me noterinë.

Noteria si shërbim publik

Neni 2

(1) Shërbimi i noterit është shërbim publik që e kryejnë noterët, të cilët janë të bartës të mëvetësishëm dhe të pavarur të këtij shërbimi.

(2) Noteria është shërbim publik i pavarur dhe i mëvetësishëm në të cilin kryhen punët nga lloji i autorizimeve publike në bazë të ligjit.

Noterët dhe shërbimi i noterit

Neni 3

(1) Noteri është personi që kryen autorizime publike të përcaktuara me ligj, i emëruar nga Ministria e Drejtësisë (në tekstin e mëtejshëm: Ministria), i cili shërbimin e noterit e kryen si професии të vetëm професионал.

(2) Shërbimi i noterit përfshinë hartimin dhe lëshimin e dokumenteve publike për punët juridike në formën e aktit të noterit, deklaratave dhe vërtetimeve për факте në bazë të së cilave vendohen të drejtat dhe obligimet, miratimi i aktvendimeve në procedurën për lëshimin e urdhërpagesave të noterit, vërtetimi i dokumenteve private (solemnizimi), lëshimi i vërtetimeve, verifikimi i nënshkrimit dhe gjurmës së gishtave, të përshkrimit, të përkthimit, pranimin në ruajtje të dokumenteve, të parave dhe lëndëve me vlerë për shkak të dorëzimit të tyre personave тјерë apo organeve, si dhe kryerje të punëve të besuara të caktuara me ligj.

(3) Shërbimin e noterit noteri e kryen lirisht, në mënyrë të pavarur dhe të mëvetësishme, në mënyrë професионале dhe të paanshme në bazë të Kushtetutës, ligjit, marrëveshjeve ndërkombëtare që janë ratifikuar në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Македонисë dhe rregullat tjera dhe aktet e përgjithshme të bazuara në ligj.

(4) Shërbimi i noterit kryhet me zbatimin e parimit për garantimin e kryerjes ligjore të punëve, përgjegjësinë për dëmin e shkaktuar në kryerjen e shërbimit të noterit, moskontestimin e marrëdhënies juridike, mbikëqyrjen në ligjshmërinë në kryerjen e shërbimit të noterit, kryerjen e denjë të shërbimit të noterit dhe kompensim për punën e kryer.

Dokumentet e noterit dhe verifikimet

Neni 4

(1) Dokumentet e noterit janë dokumente publike që noteri i ka hartuar në kornizat e fushëveprimit të punës dhe veprimeve zyrtare të përcaktuara me ligj, edhe atë: dokumente për punët juridike dhe deklaratat që i ka hartuar noteri në formë të aktit të noterit (akte të noterit),

urdhërpagesa të noterit, procesverbale për punët juridike dhe veprimet tjera që i ka marrë noterit apo kanë qenë të marra në prezencën e tij (procesverbalet e noterit), vërtetimet për faktet që noterit i ka përcaktuar me vërejtjen e drejtpërdrejtë apo me ndihmën e dokumenteve (vërtetimet e noterit) dhe dokumentet e vërtetuara (të solemnizuara) private.

(2) Verifikimet e noterit janë verifikime të nënshkrimit dhe gjurmë të gishtërinjve, verifikime të identitetit të përshkrimit apo certifikatës (verifikimi i përshkrimit), verifikime të përthimit dhe verifikime tjera të parapara me ligj.

(3) Aktet e noterit, dokumentet e vërtetuara private (të solemnizuara), urdhërpagesat e noterit dhe aktvendimet e miratuara në procedurën e trashëgimisë si punë e besuar nga gjykata, në rastet e përcaktuara me këtë ligj kanë fuqi të dokumentet ekzekutiv.

(4) Dokumentet e noterit kanë fuqi dëshmuuese të dokumenteve publike nëse gjatë hartimit dhe lëshimit të tyre janë të përmbushura kushtet e nevojshme të parapara me këtë ligj.

(5) Verifikimet e noterit kanë fuqi dëshmuuese të dokumenteve publike në pjesën e fakteve që noterit i ka vërtetuar.

Dokumenti i huaj i noterit

Neni 5

Dokumenti i noterit që është i lëshuar jashtë vendit, ka vlefshmëri të njëjtë juridike sikurse të jetë i lëshuar në pajtim me këtë ligj, me kusht të reciprocitetit.

Selia zyrtare dhe rajoni zyrtar

Neni 6

Noteri ka selia zyrtare dhe zonë zyrtare në të cilën e kryen shërbimin e noterit.

Vula zyrtare, vula e thatë, vula për dyllë, vulat katrore dhe certifikata e kualifikuar e lëshuar nga lëshuesi i autorizuar (nënshkrimi elektronik)

Neni 7

(1) Noteri ka vulën e tij zyrtare, vulën e thatë, vulën për dyllë, vulat katrore dhe certifikatën e kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar, me të cilat i verifikon dokumentet që i ka hartuar apo kontrolluar në lidhje me veprimet që i ka marrë në kryerjen e shërbimit.

(2) Noteri ka vula katrore që i shfrytëzon për të shkruarit e rëndomtë të tekstit të verifikimit.

Oda e Noterëve e Republikës së Maqedonisë

Neni 8

Noterët në Republikën e Maqedonisë detyrimisht anëtarësohen në Odën e Noterëve të Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejshëm: Oda).

Përgjegjësia e noterit

Neni 9

Noterët përgjigjen për punën e tyre në pajtim me ligjin.

II. EMËRIMI I NOTERËVE DHE NDËRPRERJA E SHËRBIMIT TË NOTERIT

Kushtet për emërim të noterit

Neni 10

(1) Noter mund të emërohet personi i cili i përmbush kushtet në vijim:

a) të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë;

b) të jetë i aftë për punë dhe të ketë aftësi të përgjithshme shëndetësore, që dëshmohet me certifikatë të lëshuar nga institucioni shëndetësor kompetent nga sfera e mjekësisë së punës;

v) të jetë jurist i diplomuar me arsim të lartë të mbaruar katërvjeçar të studimeve juridike apo jurist i diplomuar i cili sipas Deklaratës së Bolonjës ka 300 kredi në studime juridike sipas Sistemit Evropian për Transfer të Kredisë (SETK) apo diplomës së nostrifikuar për studimet e mbaruara juridike jashtë vendit në kohëzgjatje prej katër vitesh apo sipas Deklaratës së Bolonjës ka 300 kredi në studime juridike sipas Sistemit Evropian për Transfer të Kredisë (SETK);

g) ka ketë të dhënë provimin e jurisprudencës;

d) të ketë të dhënë provimin kualifikues të noterit dhe provimin për rangim për noter për konkursin konkret, testin psikologjik dhe testin e integritetit;

gj) të ketë përvojë pune të punëve juridike prej së paku dy vjet për provim të dhënë të jurisprudencës;

e) të mos jetë i gjykuar me vendim të prerë gjyqësor me dënim të pakushtëzuar me burg mbi gjashtë muaj apo të mos i është shqiptuar ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë apo detyrës;

zh) të japë deklaratë të verifikuar nga noterit se do të sigurojë pajisje përkatëse dhe hapësirat për kryerje të shërbimit të noterit;

z) të japë deklaratë para noterit se nuk është i stërngarkuar me borxh, me të gjitha pasojat nga dhënia e deklaratës së rrejshme;

x) në mënyrë aktive ta zotërojë gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cilirrik;

i) të posedojë certifikatë të njohur ndërkombëtarisht për njohjen e së paku njëres ndër tre gjuhët më shpesh të shfrytëzuara të Bashkimit Evropian (anglisht, frëngjisht, gjermanisht) të lëshuar nga testatori evropian zyrtar, anëtar i shoqatës ALTE të testatorëve evropianë të nivelit B1 të CEFR, përkatësisht IELTS me 3,5 – 4,5 pikë, PET, BEK P, BULATS, apo Aptis apo TOEFEL PBT së paku 450 pikë, TOEFEL CBT së paku 135 pikë, apo TOEFEL IBT së paku 45 pikë, apo DELF, TCF, TEF, apo certifikata Gete, TestDaf dhe

j) të mos i jetë ndërprerë funksioni gjykatës, përkatësisht nuk i ka pushuar marrëdhënia e punës si nëpunës shtetëror, ndihmës noter, zëvendës noter, avokat apo përmbarues me vendim të prerë në procedurë disiplinore derisa nuk kalojnë tre vjet nga dita e plotfuqishmërisë së vendimit.

(2) Kandidati për noter dërgon fletëparaqitje me shtojka me të cilat dëshmohet se janë përmbushur kushtet për emërimin e noterit të përcaktuara në paragrafin (1) pikat b), v), d) në pjesën e testit psikologjik dhe testit të integritetit, gj), zh), z), x), i) dhe j) të këtij neni. Dokumentet e tjera për përmbushjen e kushteve për emërimin e noterit të përcaktuara në paragrafin (1) pikat a), g), d) në pjesën e provimit të noterit dhe e) të këtij neni, Ministria i siguron në mënyrë elektronike me detyrë zyrtare nga pronarët e informatave përkatëse, për çka nga kandidati arkëton kompensim në lartësi të shpenzimit real.

Procedura për emërim të noterit

Neni 11

(1) Noteri emërohet me aktvendim të Ministrisë në bazë të konkursit.

(2) Konkursin për emërim të noterëve e shpall Ministria, kurse e zbaton Oda që për këtë qëllim formon komision të përbërë prej pesë anëtarëve prej të cilëve dy anëtarë të Odës, një anëtar me propozim të Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë, një anëtar me propozim nga Akademia për Gjykatës dhe Prokurorë Publikë dhe një profesor universitar nga fakultetet juridike të akredituara në Republikën e Maqedonisë. Gjatë formimit të komisionit nga ky paragraf, Oda e zbaton parimin e përfaqësimit të drejtë dhe adekuat.

(3) Në konkurs caktohet zona zyrtare për të cilën duhet të emërohet noteri, numri i përgjithshëm i vendeve të publikuara dhe numri i vendeve materiale për pjesëtarët e bashkësive nga numri i përgjithshëm i vendeve të publikuara, duke e respektuar parimin e përfaqësimit të drejtë dhe adekuat. Nëse njëkohësisht shpallet konkurs për më tepër vende të noterit, në konkurs theksohet mundësia se kandidatët mund të paraqiten për të gjitha vendet e shpallura për noter. Nëse kandidati paraqitet për më tepër vende për noter, në fletëparaqitjen mund ta theksojë prioritetin e vendeve në të cilat dëshiron të emërohet.

(4) Konkursi për emërimin e noterëve botohet në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" dhe në dy gazeta ditore, prej të cilave nga një ndër gazetatat që botohen në gjuhën maqedonase dhe në gazetatat që botohen në gjuhën që e flasin së paku 20% të qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

(5) Afati për paraqitjen e kandidatëve të interesuar është 30 ditë nga dita e botimit të konkursit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", në të cilin afat kandidatët kanë për detyrë ta japin provimin e noterit për konkursin e shpallur. Njëherit kandidatët kanë për detyrë të dërgojnë provë për testin psikologjik të dhënë dhe testin e integritetit nga personat e akredituar.

(6) Fletëparaqitjet bashkë me shtojcat në origjinal ose përshkrim të verifikuar nga neni 10 paragrafi (2) të këtij ligji me të cilat dëshmohet se janë përmbyshur kushtet për emërimin e noterit në pajtim me nenin 10 paragrafi (1) të këtij ligji, parashtrihen me shkrim të Dhoma, përveç atyre dokumenteve që ministria i siguron me detyrë zyrtare.

(7) Pas skadimit të afatit nga paragrafi (5) të këtij neni, Komisioni ka për detyrë më së voni në afat prej pesë ditësh nga dita e përfundimit të konkursit, t'i dërgojë në Ministrinë të gjitha fletëparaqitjet e pranuar, me rang listën e përgatitur të kandidatëve sipas totalit të pikëve të fituara nga:

- suksesi i tyre gjatë studimeve dhe
- suksesi i arritur i provimit për rangim të noterit.

(8) Komisioni gjatë përgatitjes së rang listës, nëse kandidatët kanë numër të njëjtë të pikëve të fituara, e merr parasysh kohëzgjatjen dhe llojin e përvojës së punës. Përparësi në rangimin ka ai kandidat me stazh më të gjatë të punës të fituar te noteri, përmbaruesi, avokati, në organet e jurisprudencës dhe organet e administratës shtetërore nga sfera e jurisprudencës dhe financave.

(9) Ministria emërimin e noterit e bën nga rang lista nga paragrafi (8) i këtij neni, të dërguar nga komisioni sipas numrit të gjithsej pikëve të fituara, në afat prej tri ditësh pune duke llogaritur nga dita e pranimit të rang listës në bazë të rangimit të kandidatëve të dërguar nga Komisioni.

(10) Nëse në kandidatët e parë të ranguar nuk ka numër të mjaftueshëm të pjesëtarëve të bashkësive në pajtim me konkursin e shpallur për të cilin bëhet emërimi, shpallet konkurs shtesë në afat prej pesë ditësh nga skadimi i afatit nga paragrafi (9) i këtij neni, vetëm për atë numër të pjesëtarëve të bashkësive për të cilat nuk mund të bëhet

emërimi me konkursin nga paragrafi (3) i këtij neni. Në konkursin shtesë përcaktohet numri i nevojshëm minimal i pikëve që duhet t'i ketë kandidati, i cili numër duhet të jetë identik me numrin e pikëve me të cilët është emëruar kandidati nga rang lista nga konkursi i shpallur nga paragrafi (3) i këtij neni. Në konkursin shtesë caktohet data për mbajtjen e provimit shtesë. Afati për paraqitjen e kandidatëve të interesuar është 30 ditë nga dita e botimit të konkursit shtesë në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", në të cilin afat kandidatët kanë për detyrë ta japin provimin e noterit për konkursin shtesë të shpallur. Emërimin e noterit nga konkursi shtesë nga ky paragraf, Ministria detyrimisht e bën në afat prej tri ditësh pune nga dita e pranimit të rang listës nga Komisioni, në bazë të rangimit të kandidatëve vetëm nëse kandidati e ka arritur numrin e nevojshëm minimal të pikëve të përcaktuar me konkursin shtesë. Nëse pas mbajtjes së provimit shtesë dhe dërgimit të rang listës shtesë kandidatët nuk i kanë fituar së paku numrin e nevojshëm minimal të pikëve të caktuara në konkurs, Ministria emërimin e bën me radhë nga kandidatët e parë të ranguar që nuk kanë qenë të emëruar nga rang lista nga konkursi i shpallur paraprakisht nga paragrafi (3) i këtij neni, të cilët nuk kanë qenë të emëruar në afat prej tri ditësh pune nga dita e përfundimit të konkursit shtesë nga ky paragraf.

(11) Kandidatëve të cilët nuk do të emërohen noter, në afat prej 15 ditësh nga dita e emërimit të noterëve, u dërgohet njoftim me shkrim, me kopje të aktvendimit për emërim.

(12) Kundër aktvendimit, kandidati i paemëruar mund të ngrit kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(13) Vlerësimi i suksesit të arritur në të gjitha ciklet e studimeve që i ka mbaruar kandidati dhe nga rangimi i universitetit sipas rang listës së universiteteve vendore në pajtim me Ligjin për arsim të lartë dhe rang listave të universiteteve të huaja janë si vijon: Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities); Times Higher Education - World University Rankings dhe QS World University Rankings, të përcaktuar nga ministri i Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

Deklarata solemne e noterit dhe karta për veprim

Neni 12

(1) Pas emërimit, në afat prej pesë ditësh pune nga dita e pranimit të procesverbalit për kontrollin e lokaleve dhe pajisjes së zyrës së noterit, noteri ka për detyrë të japë deklaratë solemne para ministrit të Drejtësisë (në tekstin e mëtejshëm: ministri), kryetarit të Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë dhe kryetarit të Odës.

(2) Deklarata solemne e noterit është si vijon: "Deklaroj se shërbimin e noterit do ta kryej në mënyrë të vetëdijshme, në mënyrë të ndershme dhe në mënyrë të paanshme, në pajtim me Kushtetutën dhe ligjet e Republikës së Maqedonisë".

(3) Njëkohësisht me dhënien e deklaratës solemne ministri apo personi i autorizuar prej tij, i jep noterit kartë për veprim.

(4) Kopja nga karta për veprim i dorëzohet kryetarit të Odës në momentin e dhënies së deklaratës. Kryetari i Dhomës ka për detyrë në afat prej tri ditësh pune nga dita e dhënies së kopjes së veprimit ta caktojë datën kur noteri do të fillojë me punë dhe ta botojë në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(5) Noteri ka për detyrë të fillojë me punë në afat prej tre muajsh nga data e botuar për fillim me punë në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", e në të kundërtën do të llogaritet se aspak nuk ka filluar me punë.

(6) Noteri mund para skadimit të afatit të parapare në paragrafin (5) të këtij neni, të kërkojë nga Ministria vazhdimin e afatit edhe për tre muaj, për shkak të sëmundjes apo shkaqeve tjera të arsyeshme.

(7) Noteri i emëruar regjistrohet në Listën e emrave të noterëve që e mban Oda, në datën e publikuar për fillimin me punë në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(8) Noterët e emëruar në pajtim me dispozitat e këtij ligji japin provim profesional për kontrollin e njohurive në çdo shtatë vjet nga dita e emërimit, i cili provim zbatohet në pajtim me dispozitat nga kapitulli XVII i këtij ligji.

(9) Noterët e emëruar në pajtim me Ligjin për kryerje të punëve të noterit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 59/96, 25/98, 6/2002 dhe 66/2006) dhe Ligjin për noterit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 55/2007, 86/2008, 139/2009 dhe 135/11), japin provim profesional për kontrollin e njohurive më së voni në afat prej shtatë vitesh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, i cili zbatohet në pajtim me dispozitat e kapitullit XVII të këtij ligji, e pastaj kontrollin e njohurisë së noterëve nga ky paragraf bëhen në çdo shtatë vjet nga dita e dhënies së provimit të fundit për kontrollin e njohurive.

(10) Noteri para fillimit me punë ka për detyrë të lidhet në mënyrë elektronike me Agjencinë për Kadastrën e Patundshmërive, organin përkatësisht institucionin tjetër kompetent në pajtim me ligj, dhe gjatë kryerjes së shërbimit të noterit t'i shfrytëzojë të dhënat nga Agjencia për Kadastrë të Patundshmërive, organin përkatësisht institucionin tjetër kompetent. Noteri ka për detyrë në emër dhe për llogari të palëve të gjitha dokumentet dhe aktvendimet e noterit të përcaktuara në nenin 4 të këtij ligji në bazë të të cilave fitohet, pushon, bart apo kufizon të drejtë të pronësisë apo të drejtës tjetër të patundshmërisë apo të drejtave për të cilat mbahen libra publike së bashku me fletëparaqitjet për regjistrim dhe provën për kompensimin e paguar në formë elektronike t'i dërgojë tek Agjencia për Kadastrë të Patundshmërive dhe tek organi përkatësisht institucioni tjetër kompetent në pajtim me ligjin.

(11) Noteri ka për detyrë para fillimit me punë të hap llogari të veçantë depozitore në të cilën palët gjatë bartjes së të drejtës së pronësisë së pronës së patundshme ta paguajnë tatimin mbi qarkullim të patundshmërisë të llogaritur në bazë të vlerës së përcaktuar të patundshmërisë nga vlerësuesi i autorizuar, që noterit ka për detyrë menjëherë ta bart te llogaria e njesisë së vetëqeverisjes lokale në territorin e së cilës gjendet patundshmëria.

(12) Noteri i emëruar ka për detyrë më së voni në afat prej 30 ditësh nga dita e emërimit, të plotësojë listë anketuese me regjistrimin e hollësishëm të pronës së patundshme, sendet e tundshme me vlerë më të madhe, letrat me vlerë dhe kërkesat dhe borxhet, si dhe pronën tjetër që është në pronësi të tij, apo pronësi e anëtarëve të familjes së tij, me theksimin e bazës së fitimit të pronës së paraqitur dhe deponon deklaratë të verifikuar nga noterit për tërheqjen nga mbrojtja e sekretit bankar në lidhje me të gjitha llogaritë në bankat vendore dhe të huaja. Noteri ka obligim të plotësojë listë anketuese në afat prej 30 ditësh pas pushimit të shërbimit. Lista anketuese dërgohet te Komisioni Shtetëror për Parandalim të Korrupsionit dhe Drejtoria e të Hyrave Publike.

(13) Nëse noterit nga paragrafët (8) dhe (9) të këtij neni, nuk e jep provimin profesional për kontroll të njohurisë në afatet e parapara detyrohet që më së voni në afat prej 30 ditësh nga mbajtja e provimit profesional për kontroll të

njohurisë të paguajë dënim prej 3000 euro në kundërvlerë me denarë në llogarinë me dedikim të Akademisë së noterëve të Odës, që do të shfrytëzohen vetëm për aftësim profesional të noterëve në kuadër të Odës. Pas pagesës së dënit, noterit e merr të drejtën sërish ta jep provimin profesional për kontroll të njohurisë në afat prej gjashtë muaj pas dhënies paraprake të provimit profesional për kontroll të njohurisë. Nëse noterit nuk e paguan dënimin ose sërish nuk e jep provimin profesional për kontroll të njohurisë e njëjta është bazë për ngritjen e procedurës për shkarkim në pajtim me nenin 20 paragrafi (1) pika gj) e këtij ligji.

Caktimi i numrit dhe renditjes së selive zyrtare të noterit dhe rajoneve zyrtare

Neni 13

(1) Selitë zyrtare të noterit i cakton ministri pas mendimit të marrë nga Oda, me këtë rast duke mbajtur llogari që në rajonin e secilës gjykatë themelore të emërojnë së paku nga një noter.

(2) Nëse në rajonin e gjykatës themelore ka deri më 20.000 banorë sipas regjistrimit të fundit të popullsisë, ekonomive familjare dhe banesave në Republikën e Maqedonisë, duhet të ketë së paku nga një noter.

(3) Për rajonin e gjykatave themelore me kompetencë të zgjeruar emërohet së paku edhe nga një noter.

(4) Gjatë caktimit të numrit të selive zyrtare të noterit ministri do t'i marrë parasysh edhe nevojat për shërbimet e noterit dhe zhvillimin e qarkullimit tregtar dhe juridik, numrin e lëndëve të besuara nga gjykatat apo organet tjera si dhe numrin e urdhërpagesave të noterit.

(5) Numrin dhe renditjen e selive zyrtare dhe zonave zyrtare për të cilat emërohen noterët, i përcakton ministri në bazë të pëlqimit paraprak nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Sigurimi nga përgjegjësia për dëmin

Neni 14

(1) Noteri ka për detyrë para se të fillojë me punë të sigurohet nga përgjegjësia për dëmin i cili mund t'u shkaktohet palëve dhe personave të tretë gjatë kryerjes së shërbimit të noterit. Në policën për sigurim mund të parashihet dëmi deri në shumën e caktuar që noterit drejtpërdrejtë ta kompensojë.

(2) Shuma më e ulët e sigurimit arrin 50.000 euro në kundërvlerë me denarë, llogaritur sipas kursit të mesëm të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë në ditën e sigurimit.

(3) Noteri i cili sipas raportit për shpërblimin e realizuar në vitin paraprak, ka realizuar bruto shpërblim noterial më të madh se shumata e siguruar nga paragrafi (2) i këtij neni, në vitin e ardhshëm sigurohet së paku në shumën në lartësi të shpërblimit të realizuar.

(4) Gjatë ndryshimit të kushteve për sigurim dhe lartësia e shumës për sigurim noterit ka për detyrë në afat prej 30 ditësh, ta harmonizojë sigurimin e tij me kushtet e ndryshuara dhe shumën dhe për atë me shkrim ta njoftojë Odën.

(5) Noteri ka për detyrë me rregull ta vazhdojë sigurimin nga përgjegjësia për dëmin.

(6) Sigurimi nga paragrafi (1) i këtij neni e përfshinë edhe sigurimin nga përgjegjësia për veprimet e ndërmarra të ndihmësit të noterit, zëvendës-noterit, bashkëpunëtorit profesional të noterit dhe të punësuarve tjerë në zyrën e noterit.

(7) Oda mund në emër dhe për llogari të noterëve ta organizojë sigurimin e përgjegjësisë për dëmin e të gjithë noterëve në Republikën e Maqedonisë, nëse ekziston pëlqimi nga të gjithë noterët.

(8) Oda mund të kryejë sigurimin e përgjegjësisë për dëmin e të gjithë noterëve në Republikën e Maqedonisë në ngarkim të noterëve, nëse ekziston pëlqimi me shkrim nga të gjithë noterët.

(9) Secili noter ka për detyrë në afat prej 15 ditësh pas lidhjes, përkatësisht vazhdimit të marrëveshjes për sigurim nga përgjegjësia për dëmin, kopje të policës për sigurim të dërgojë te Oda.

(10) Oda ka për detyrë një herë në vit ta njoftojë Ministrinë për sigurimin e rregullt nga përgjegjësia për dëmin e noterëve.

Procedura për lëshimin, heqjen dhe anulimin e vulës zyrtare, vulës së thatë, vulës për dyllë, vulave katrore, nënshkrimit dhe certifikatës së kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar (nënshkrimi elektronik)

Neni 15

(1) Pas dhënies së deklaratës solemne, noteri ka për detyrë pa prolongim me shkrim të kërkojë nga Oda në shpenzim të tij t'i lëshohet vula zyrtare, vula e thatë, vula për dyllë, vulat katrore dhe certifikata e kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar (vulë elektronike).

(2) Gjurmët e vulës, vulës së thatë, vulës për dyllë dhe vulave katrore, si dhe nënshkrimin e noterit i lejon dhe i verifikon kryetari i Odës. Gjurmët e verifikuara të vulës, vulës së thatë, vulës për dyllë dhe vulave katrore si dhe nënshkrimi i noterit deponohen në Procesverbal në Odë. Ekzemplari i procesverbalit për vulën e lejuar zyrtare, vulën e thatë, vulën për dyllë, vulat katrore dhe nënshkrimin, me gjurmët e tyre Oda e dërgon te kryetari i gjykatës themelore në rajonin e së cilës noteri ka seli zyrtare dhe te Ministria.

(3) Noteri guxon të ketë vetëm një vulë zyrtare, vulë të thatë dhe vulë për dyllë.

(4) Noteri ka për detyrë që vulën e vet zyrtare, vulën e thatë, vulën për dyllë dhe vulat katrore t'i ruajë me kujdes të madh, e nëse i humb ka për detyrë menjëherë me shkrim ta njoftojë Odën, gjykatën në rajonin e së cilës është selia e tij dhe Ministrinë.

(5) Për vulën e humbur zyrtare, vulën e thatë, vulën për dyllë dhe vulat katrore, komisioni i formuar nga kryetari i Odës do të publikojë shpallje në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" në afat prej tri ditësh nga pranimi i njoftimit nga noteri. Në rast se ato më vonë gjenden, Komisioni i formuar nga kryetari i Odës do t'i anulojë ashtu që do t'i presë në dy pjesë dhe për këtë do të përpilojë procesverbal, nga i cili nga një kopje do të te ministria dhe te noteri i cili ka dorëzuar njoftim për vulë apo vulë katrore të humbur.

(6) Lëshimi i vulës së re zyrtare, vulës së thatë, vulës për dyllë dhe vulave katrore që janë humbur apo dëmtuar bëhet sipas procedurës të paraparë në paragrafët (1), (2) dhe (5) të këtij neni. Procedura e njëjtë zbatohet edhe për zëvendësimin e vulës, vulës së thatë, vulës për dyllë dhe vulave katrore.

(7) Formën dhe përmbajtjen e vulës zyrtare, vulës së thatë, vulës për dyllë dhe vulave katrore të noterit, si dhe mënyrën e lëshimit të tyre, zëvendësimit, heqjes dhe anulimit i përcakton ministri me Rregullore.

Zyra e noterit

Neni 16

(1) Noteri ka zyrë noteriale në rajonin zyrtar për të cilin është emëruar.

(2) Në objektin në të cilin gjendet zyra e noterit, në vend të dukshëm doemos duhet të vendoset firma e noterit, që e përmban tekstin e vulës së noterit me dimensionet standarde prej 40x70cm.

(3) Zyra e noterit doemos duhet të jetë me sipërfaqe prej së paku 30 metra katrorë të rregulluar dhe të pajisur në pajtim me dispozitat ligjore për kryerje cilësore të shërbimit të noterit.

(4) Zyra e noterit duhet të ketë pajisje për përpunim elektronik dhe mekanik të shkresave të noterit si dhe pajisje për vendosje dhe ruajtje të dokumenteve të noterit dhe lëndëve të besuara në depozitë dhe librat afariste të noterit.

(5) Kushtet e afërta për lokalin, pajisjen dhe firmën e zyrës së noterit i përcakton ministri me Rregullore.

Orari i punës

Neni 17

Orarin e punës në zyrat e noterit e përcakton ministri me rregullore.

Shkaqet për ndërprerje të shërbimit të noterit

Neni 18

(1) Shërbimi i noterit ndërpritet:

a) me vdekjen e noterit;

b) nëse fillon të shfrytëzojë pension të invalidit, apo mbush 64 vjet;

v) me kërkesë të tij, me skadimin e afatit të caktuar në kërkesën për pushimin e shërbimit apo afatin e caktuar nga Ministria;

g) nëse është i gjykuar me vendim të prerë gjyqësor për vepër penale të dënimit me burg të pakushtëzuar mbi gjashtë muaj apo nëse i shqiptohet ndalimi për kryerjen e shërbimit të noterit, me plotfuqishmërinë e aktgjykimit penal;

d) nëse pa shkaqe të arsyeshme nuk fillon me punë në afat prej tre muajsh nga dita e publikimit të datës për fillimin me punë në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", me ditën kur është dashur të fillojë me punë;

gj) me vendimin e Këshillit Disiplinor me të cilin i shqiptohet masë disiplinore heqje e përhershme e së drejtës së kryerjes së shërbimit të noterit, me ditën e plotfuqishmërisë së vendimit të Këshillit Disiplinor dhe

e) me shkarkim, me ditën e plotfuqishmërisë së vendimit për shkarkim.

(2) Në rastet nga paragrafi (1) pikat a), b), v), g) dhe d) të këtij neni, Ministria do të miratojë aktvendim me të cilin do ta përcaktojë ndërprerjen e shërbimit të noterit.

Kërkesa për ndërprerjen e kryerjes së shërbimit të noterit

Neni 19

(1) Noteri mund në çdo kohë të kërkojë t'i ndërpritet shërbimi. Noteri kërkesën e parashtron me shkrim te Ministria. Në kërkesën duhet të caktohet afati për ndërprerjen e kryerjes së shërbimit.

(2) Me skadimin e afatit të caktuar në kërkesën për ndërprerjen e kryerjes së shërbimit i ndërpritet shërbimi i noterit, përveç nëse për shkak të sigurimit të kryerjes së

rregullt të shërbimit, Ministria nuk cakton afat tjetër por jo më gjatë se tre muaj. Ministria vendimin duhet ta miratojë para skadimit të afatit të caktuar në kërkesën për ndërprerjen e kryerjes së shërbimit.

Shkarkimi

Neni 20

- (1) Noteri do të shkarkohet:
- a) nëse pushojnë kushtet për emërim nga neni 10 paragrafi (1) të këtij ligji apo nëse në mënyrë plotësuese përcaktohet se gjatë emërimit të tij nuk kanë ekzistuar;
  - b) nëse nuk jep deklarata solemne;
  - v) nëse punësohet në vend tjetër;
  - g) nëse me vendim të prerë gjyqësor i hiqet apo kufizohet aftësia e punës;
  - d) nëse për shkak të mungesës trupore apo për shkak të sëmundjes përherë e humb aftësinë për kryerje të shërbimit të përcaktuar me akt të organit kompetent;
  - gj) nëse nuk e jep provimin profesional për kontrollin e njohurisë në afatet e përcaktuara në nenin 12 paragrafet (8), (9) dhe (13) të këtij ligji;
  - e) nëse nuk e vazhdon sigurimin e tij të rregullt nga përgjegjësia për dëmin dhe
  - zh) nëse kryen veprimtari të avokatit apo cilindo profesion apo funksion tjetër që paguhet, përkatësisht kryen ndonjë veprimtari tjetër shtesë në shoqërinë tregtare apo subjektin tjetër juridik në të cilin realizon fitim apo është anëtar në organet administrative, mbikëqyrëse apo organet tjera.

(2) Aktvendimin për shkarkimin e noterit e miraton Ministria.

(3) Para miratimit të aktvendimit nga paragrafi (2) i këtij neni, noterit duhet t'i mundësohet me shkrim të prononcohet në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të kërkesës për prononcimin për shkaqet për shkarkim.

(4) Ministria mund të kërkojë mendim nga Oda për shkaqet për shkarkim të noterit.

Mjeti juridik

Neni 21

(1) Aktvendimi i Ministrisë për ndërprerjen e kryerjes së shërbimit të noterit apo për shkarkimin është përfundimtar, kurse kundër tij mund të ngrihet kontest administrativ.

(2) Gjykata Administrative vendos në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të padisë kundër aktvendimit të Ministrisë ndërprerjen e shërbimit të noterit apo shkarkimin e noterit, kurse për ankesën e parashtuar Gjykata e Lartë Administrative vendos në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të ankesës.

Njoftimi për ndërprerjen e shërbimit të noterit

Neni 22

(1) Aktvendimin përfundimtar për ndërprerjen e shërbimit të noterit apo për shkarkimin e noterit, Ministria e dërgon te Oda, te gjykata në rajonin e të cilës noterit ka seli zyrtare dhe te noterit të cilit i është ndërprerë shërbimi i noterit.

(2) Pas pranimit të aktvendimit përfundimtar për ndërprerjen e shërbimit të noterit apo aktvendimit të plotfuqishëm për shkarkimin e noterit, Oda menjëherë do ta shlyejë noterin nga Lista emërore e noterëve, kurse aktvendimin do ta botojë në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(3) Oda do t'i anulojë vulën zyrtare, vulën e thatë, vulën për dyllë dhe vulat katrore të noterit në mënyrën e përcaktuar në nenin 15 paragrafi (5) të këtij ligji dhe për këtë me shkrim do ta njoftojë gjykatën në rajonin e të cilës gjendet selia zyrtare e noterit.

Marrja dhe ruajtja e shkresave dhe librave afariste materiale në rast të ndërprerjes së shërbimit të noterit

Neni 23

(1) Nëse noterit i ndërpritet shërbimi i noterit apo nëse e zhvendos selinë e tij në rajonin e gjykatës tjetër kompetente, shkresat dhe librat afariste të noterit, si dhe dokumentet që zyrtarisht i janë dhënë (arkivi i noterit), i dorëzon në ruajtje te gjykata në rajonin e të cilës noterit ka pasur selinë e tij, Odën apo te personi tjetër juridik i regjistruar për veprimtarinë arkivimi dhe ruajtja e lëndëve me leje të marrë paraprake të Ministrisë. Në rast të vdekjes së noterit, dorëzimin e arkivit kanë për detyrë ta bëjnë trashëgimtarët e tij ligjorë, noterit i cili përkohësisht e kryen shërbimin e noterit apo personat tjerë te të cilët gjendet arkivi.

(2) Në rast nga paragrafi (1) i këtij neni Ministria mund të vendos që arkivi i noterit të dorëzohet në ruajtje te noterit tjetër me pëlqimin e tij, i cili do t'i lëshojë përshkrimet dhe ekstraktet nga shkresat e noterit të cilit i është ndërprerë shërbimi.

(3) Në rast nga paragrafi (1) të këtij neni përshkrimet dhe ekstraktet nga shkresat e noterit do t'i lëshojë noterit i cili përkohësisht e kryen shërbimin.

(4) Para marrjes së shkresave, librave dhe dokumenteve nga paragrafi (1) i këtij neni do të bëhet regjistrimi dhe selektimi i tyre nga Komisioni, të cilin e formon ministri. Komisioni do të përbëhet nga përfaqësuesi i Odës, gjykata kompetente dhe Arkivi Shtetëror i Republikës së Maqedonisë. Për veprimet e marra, Komisioni harton procesverbal prej të cilit nga një ekzemplar dërgohet te Ministria, gjykata kompetente, Arkivi Shtetëror i Republikës së Maqedonisë dhe Oda.

(5) Nëse pas ndërprerjes së shërbimit të noterit apo zhvendosjes së selisë së tij, noterit përsëri vendoset si noter në rajonin në të cilin më herët ka pasur selinë e tij, arkivi i noterit me aktvendim të Ministrisë do t'i kthehet. Ekzemplari i aktvendimit dorëzohet te Oda dhe te noterit.

(6) Në lidhje me dorëzimin dhe ruajtjen e arkivit të noterit, zbatohet Ligji për material arkivor.

Përtëritja dhe zëvendësimi i shkresave të humbura nga arkivi i noterit të cilit i është ndërprerë shërbimi i noterit

Neni 24

(1) Nëse në procedurën e marrjes së arkivit nga neni 23 të këtij ligji, përcaktohet se ndonjë nga shkresat mungon, Komisioni nga neni 23 paragrafi (4) të këtij ligji, do ta thërrasë noterin të cilit i është ndërprerë shërbimi i noterit, noterin i cili përkohësisht e kryen shërbimin apo trashëgimtarët ligjorë të noterit të vdekur, ta miratojë shkresën në afatin e caktuar.

(2) Nëse shkresa nga paragrafi (1) i këtij neni nuk kthehet në afatin e caktuar, për të Komisioni do t'i njoftojë palët që të mund t'i marrin masat për mbrojtjen e të drejtave të tyre.

(3) Nëse te palët, organet shtetërore apo te ndonjë noter tjetër gjendet origjinali, certifikata apo dokumenti i verifikuar i dokumentit që mungon, noterit i cili përkohësisht e kryen shërbimin, do të bëjë rregull të verifikuar të atij dokumenti, të cilin do ta ruajë në vend të origjinalit që mungon, kurse dokumentin do ta kthejë.

(4) Nëse përcaktohet se librat nuk janë mbajtur në mënyrë të rregullt, noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin, nëse kjo është e mundur, do t'i plotësojë dhe për atë do të hartojë procesverbal.

(5) Shpenzimet për përtëritje dhe zëvendësim të shkresave, si dhe për plotësimin e librave, i bart noteri i cili ka pasur për detyrë t'i dorëzojë shkresat, përkatësisht trashëgimtarët e tij.

III. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME PËR PUNËN E NOTERIT

Selia zyrtare

Neni 25

Selia zyrtare e noterit është adresa e zyrës së noterit që gjendet në territorin e rajonit të gjykatës themelore për të cilën është emëruar.

Rajoni zyrtar

Neni 26

(1) Rajoni zyrtar i noterit është rajoni i gjykatës themelore në të cilën gjendet selia zyrtare e noterit.

(2) Rajoni zyrtar i noterit në Qytetin e Shkupit është rajoni i gjykatave themelore të Qytetit të Shkupit.

(3) Shërbimin e noterit noteri mund ta kryejë vetëm në rajonin e tij zyrtar.

(4) Në rajonin zyrtar në të cilën është emëruar noteri duhet të ketë vendbanim apo vendqëndrim.

(5) Noteri nuk guxon të ketë më tepër zyra të noterit.

(6) Në komunat ku nuk ka noter, Oda një herë në dy javë së paku nga katër orë siguron prani të noterit, nga radhët e noterëve të emëruar për rajonin e gjykatës themelore në të cilin komuna i përket me territor. Oda e cakton noterin duke mbajtur llogari për caktim të barabartë të noterëve. Noteri i deleguar veprimtarinë e kryen në hapësirat e komunës, që për këtë qëllim kanë obligim të sigurojnë hapësirë përkatëse. Për lëndët e pranuar në ato komuna, noteri ka për detyrë të dërgojë raport te Oda. Mënyrën e sistemit të noterëve nëpër komuna e përcakton Oda.

(7) Dokumentet për punët juridike në bazë të së cilave kryhet bartja e së drejtës së pronësisë, shkëmbimit apo ndarjes fizike të patundshmërive dhe themelimit dhe realizimit të së drejtës së pengut i vërteton vetëm noteri në zonën e të cilit gjenden patundshmëritë, përkatësisht sendet.

(8) Për vërtetimin e dokumenteve për punët juridike në bazë të së cilave bëhet bartja e së drejtës së pronësisë, shkëmbimit apo themelimit të së drejtës së pengut të më tepër patundshmërive në rajonin e më tepër gjykatave, kompetent është cilido noter nga rajoni i atyre gjykatave.

(9) Dokumentet e noterit që noteri i ka hartuar në kundërshtim me dispozitat nga paragrafi (1) deri te paragrafi (8) i këtij neni, nuk prodhojnë veprim juridik.

(10) Me përjashtim, kur rajoni zyrtar do të mbetet pa noter të emëruar për këtë rajon zyrtar, deri në emërimin e noterit të ri në atë rajon zyrtar, shërbimin e noterit për atë rajon zyrtar do ta kryejë noteri nga rajoni zyrtar fqinj, i caktuar me aktvendimin e kryetarit të Odës, pas mendimit të marrë paraprakisht nga Bordi Drejtues i Odës. Aktvendimi dorëzohet te ministri, gjykata kompetente dhe te noteri i cili është i caktuar me aktvendim.

Pamundësia për zhvendosjen e noterit

Neni 27

(1) Noteri nuk mund të zhvendoset prej njërit rajon në rajonin tjetër zyrtar pa pëlqimin e tij me shkrim.

(2) Nëse shuhet gjykata në rajonin e së cilës noteri ka selinë e tij zyrtare, rajon zyrtar i noterit do të konsiderohet rajoni i gjykatës në të cilën ka kaluar kompetenca e gjykatës që është shuar.

Mungesa e noterit

Neni 28

(1) Noteri i cili ka nevojë të mungojë nga vendi i selisë së tij zyrtare ku e kryen punën, për shkak të punës zyrtare apo punës tjetër, për kohë jo më të gjatë se 10 ditë pune, ka për detyrë para ditës së mungesës ta njoftojë Odën, kurse në raste të jashtëzakonshme më së voni në ditën e mungesës. Për mungesë më të gjatë se 10 ditë pune deri në 40 ditë, leje jep Oda, kurse për mungesë më të gjatë se 60 ditë leje jep Ministria. Leja për mungesë të noterit jepet në formë të aktvendimit, që dorëzohet te noteri dhe te ministria ose oda.

(2) Për mungesat e noterëve, Oda e njofton Ministrinë, kurse opinioni njoftohet me publikimin e mungesave në faqen e internetit të Odës. Nëse noteri nuk ka zëvendës-noter, kurse zyra e noterit është e mbyllur, noteri detyrohet të vë njoftim në derën e zyrës së noterit për mungesën dhe periudhën për të cilën mungon.

(3) Nëse në rajonin zyrtar të gjykatës nuk ka noter tjetër, në rast nga paragrafi (1) i këtij neni, shërbimin e noterit për atë rajon do ta kryejë noteri nga rajoni zyrtar fqinj, i caktuar me aktvendimin e kryetarit të Odës, pas mendimit të marrë paraprakisht nga Bordi Drejtues i Odës.

(4) Aktvendimi nga paragrafi (3) i këtij neni, miratohet në afat prej 15 ditësh. Ekzemplari nga aktvendimi dorëzohet te noteri i caktuar me aktvendimin dhe te ministria.

Detyra zyrtare e noterit

Neni 29

(1) Noteri ka për detyrë shërbimin e tij ta kryejë në pajtim me Kushtetutën, ligjet dhe marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë.

(2) Noteri dhe personat që janë të punësuar te noteri nuk guxojnë të jenë përfaqësues të palëve dhe nuk guxojnë të ndërmjetësojnë gjatë lidhjes së punëve juridike apo në lidhje me to të japin garanci apo të japin sigurim tjetër palës.

Refuzimi i marrjes së veprimit zyrtar

Neni 30

(1) Noteri nuk guxon pa shkaqe të arsyeshme të refuzojë marrjen e veprimit zyrtar.

(2) Noteri ka për detyrë të refuzojë marrjen e veprimit zyrtar nëse ky nuk përputhet me detyrën e tij zyrtare, veçanërisht nëse pjesëmarrja e tij kërkohet për arritjen e qëllimeve të palejuara.

(3) Noteri nuk guxon të marrë veprim zyrtar në të cilin merr pjesë personi për të cilin di apo doemos duhet të dijë se është i paaftë të marrë apo të lidh punë të caktuara juridike.

(4) Noteri do të refuzojë marrjen e veprimit zyrtar, nëse palët nuk kanë autorizim të rregullt në pajtim me rregullat me të cilat është rregulluar marrja e veprimit të tillë, si dhe nëse dokumente për punën juridike nuk përmban vullë të avokatit dhe nënshkrim, përkatësisht nuk është i pranishëm avokat në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(5) Nëse noteri refuzon të marrë veprim zyrtar, me kërkesë me shkrim të palës, ai ka për detyrë në afat prej tri ditësh të miratojë aktvendim me shkrim me arsyetimin për shkak që refuzohet marrja e veprimit zyrtar.

(6) Kundër aktvendimit nga paragrafi (5) të këtij neni, pala ka të drejtë ankese në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit te Bordi Drejtues i Odës, i cili vendos në afat prej tetë ditësh nga pranimi i ankesës.

(7) Për konstatimet nga ankesa Bordi drejtues vendos me aktvendim, që dorëzohet te noteri kundër aktvendimit të të cilit është parashtruar ankesa dhe te pala që ka parashtruar ankesë.

Paraqitja e detyrueshme e korrupsionit

Neni 31

Noteri i cili gjatë kryerjes së shërbimit të noterit do të vijë te njohuria për korrupsion ka për detyrë ta refuzojë marrjen e veprimit zyrtar, kurse rastin menjëherë ta paraqesë në organet kompetente.

Përfashtimi i noterit

Neni 32

(1) Noteri, zëvendësnoteri apo ndihmësnoteri do të përfashtohen me kërkesë personale apo me kërkesë të palëve, nëse gjatë hartimit të aktit të noterit apo vërtetimit (solemnizimit) të dokumentit privat këta vetë janë palë, bashkëshort i tyre, vëllezërit dhe motrat e tyre, prindërit apo fëmijët e tyre.

(2) Në rast të dyshimit të palës, nëse ekzistojnë shkaqe për përfashtim, noteri, zëvendësnoteri apo ndihmësnoteri kanë për detyrë ta ndërpresin kryerjen e veprimit zyrtar.

(3) Për kërkesën për përfashtimin nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni vendos kryetari i Odës, kurse me ankesë kundër vendimit të kryetarit të Odës vendos Bordi Drejtues i Odës.

(4) Për përfashtimin e noterit i cili përkohësisht e kryen shërbimin, zëvendësnoter apo ndihmësnoter, në mënyrë përkatëse zbatohen rregullat për përfashtimin e noterit.

(5) Në rast të përfashtimit të noterit në rajonin e gjykatës në të cilin ka vetëm një noter, kryetari i Odës cakton noter nga rajoni fqinj i cili do ta marrë veprimin, të cilin është dashur ta marrë noteri i cili është përfashtuar.

(6) Dokumenti i noterit i hartuar në kundërshtim me dispozitat e këtij neni, nuk prodhon veprim juridik.

Sekreti i noterit dhe qasja e lirë te informatat me karakter publik

Neni 33

(1) Noteri ka për detyrë ta ruajë si informatë të klasifikuar tërë atë që e ka kuptuar gjatë kryerjes së shërbimit të noterit në lidhje me marrjen e veprimeve zyrtare të noterit, përveç nëse nga ligji apo nga vullneti i palës nuk del diçka tjetër.

(2) Sekretin e noterit kanë për detyrë ta ruajnë edhe personat e punësuar te noteri.

(3) Noteri dhe personat e punësuar te noteri kanë për detyrë të japin të dhëna nga paragrafi (1) i këtij neni në gjykatë, organet e administratës shtetërore apo organet

tjera kompetente para të cilave mbahet procedurë gjyqësore apo administrative, në pajtim me dispozitat e ligjit i cili e rregullon këtë procedurë.

(4) Detyra për ruajtjen e sekretit mbetet e përhershme, përveç nëse palët nuk e lirojnë noterin nga ruajtja e sekretit të noterit.

(5) Noterit i ndalohet të lejojë këqyrje në testament apo të lëshojë përshkrim të testamentit, para shpalljes së testamentit.

(6) Noteri ka për detyrë të mundësojë qasje te informatat me karakter publik, në pajtim me Ligjin për qasje të lirë te informatat me karakter publik.

Bashkëpunimi dhe shoqërimi i noterëve

Neni 34

(1) Dy apo më tepër noterë të emëruar në rajonin e njëjtë zyrtar, mund ta organizojnë punën e tyre në lokale të përbashkëta për shkak të mbulimit të përbashkët të shpenzimeve. Secili prej tyre do ta kryejë shërbimin e noterit veçmas dhe në përgjegjësinë e tij, pa u përgjigjur njëri për veprimet e tjetrit.

(2) Noterët e shoqëruar mund të shfrytëzojnë lokale të njëjta prej të cilave secili prej noterëve duhet të ketë lokal të veçantë të punës.

(3) Secili prej noterëve të shoqëruar veçmas vendos firmë.

(4) Noteri nuk guxon profesionalisht të lidhet me personin tjetër fizik apo juridik për shkak të kryerjes së përbashkët të shërbimit të noterit, as të shfrytëzojë lokal të njëjtë dhe të përbashkët të punës.

Ndalimi për kryerjen e veprimtarisë ose funksionit tjetër

Neni 35

(1) Shërbimi noterial është i papërputhshëm me kryerjen e avokatisë dhe cilitdo profesion tjetër të paguar përkatësisht funksion publik.

(2) Noteri nuk guxon të kryejë veprimtari, shërbim tjetër profesional ose të ketë punësim tjetër profesional ose veprimtari plotësuese në ndonjë organ shtetëror, ndërmarrje publike, fond, byro, agjenci, shoqëri tregtare ose subjekt tjetër juridik që realizon profit, as nuk mund të jetë anëtar në organet e tyre drejtuese, mbikëqyrëse ose organet tjera, përveç në cilësi të bashkëpronar ose aksionarit.

(3) Ndalimi nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni nuk ka të bëjë me kryerjen e veprimtarive shkencore, artistike dhe humanitare ose mësimin, arbitrazhin, funksionet joprofitabile dhe jopolitike të nderit, përkthyes gjyqësor vetëm për nevojat e zyrës së vet, si dhe për kryerjen e detyrave në Odën dhe në shoqatat noteriale ndërkombëtare.

Mbrojtja e zyrës noteriale

Neni 36

(1) Në zyrën noteriale nuk mund të bëhet kontroll pa vendimin e prokurorit publik ose gjykatës e cila e udhëheq procedurën. Kontrolli bëhet në prezencë të kryetarit të Odës ose personit të autorizuar prej tij.

(2) Zyra noteriale është vend i cili është i mbrojtur nga organet kompetente për ruajtjen e rendit dhe qetësisë publike.

(3) Noteri i cili është i penguar në kryerjen e shërbimit të tij mund të kërkojë mbrojtje nga organi kompetent i Ministrisë së Punëve të Brendshme, i cili është i detyruar që të veprojë me kërkesë të noterit.

(4) Në bazë të kërkesës me shkrim që i përmban shkaqet dhe bazën ligjore të parashtruar nga organi i autorizuar shtetëror, në kuadër të kompetencave të tij të përcaktuara me ligj, noteri do të lëshojë kopje nga dokumenti noterial.

Lirimi nga shpenzimet

Neni 37

Nëse pala ka të drejtë të jetë e liruar nga bartja e shpenzimeve në procedurë sipas Ligjit për procedurë kontestimore, mund të kërkojë nga Oda që ta lirojë nga pagesa e taksës, shpërblimit dhe shpenzimet për ndërmarrjen e veprimeve nga noteri, ndërsa Oda do t'ia kompensojë të njëjtat noteri i cili ka vepruar.

Përgjegjësia për dëmin

Neni 38

(1) Noteri është i detyruar që ta kompensojë dëmin që ia ka shkaktuar tjetrit në kryerjen e shërbimit noterial.

(2) Noteri për dëmin e shkaktuar përgjigjet në pajtim me rregullat e përgjithshme për kompensim të dëmit të shkaktuar nga personi zyrtar.

(3) Shteti nuk përgjigjet për dëmin që e ka shkaktuar noteri.

(4) Noteri përgjigjet në mënyrë solidare me ndihmës-noterin e tij dhe zëvendës-noterin për dëmin të cilin e shkaktojnë ato.

(5) Noteri ka të drejtë të regresit nga personat e cekur në paragrafin (4) të këtij neni, në pajtim me rregullat e përgjithshme për regres të përgjegjësive së personave zyrtarë.

(6) Dëmi përcaktohet në procedurë kontestimore.

IV. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME PËR DOKUMENTET NOTERIALE

Mënyra të shkruarit të dokumenteve noteriale dhe verifikimeve

Neni 39

(1) Të gjitha dokumentet noteriale të cilat i ka përgatitur noteri duhet të kenë titullin "Republika e Maqedonisë".

(2) Dokumentet noteriale dhe verifikimet shkruhen në gjuhën maqedonase dhe në alfabetin e saj cirilik, sipas rregullës me mjet elektronik për shkrim të tekstit, i cili siguron qëndrueshmëri të dokumenteve. Në kushte të jashtëzakonshme kur nuk ka në dispozicion mjet elektronik për shkrim, dokumentet noteriale mund të shkruhen me makinë për shkrimin e tekstit ose me dorë, në mënyrë të qartë dhe të lexueshme, me ngjyrë të përhershëm shkrimi ose mjet tjetër të përhershëm kimik. Vulat katrore që i shfrytëzon noteri mbushen me mjet elektronik për shkrim të tekstit, me makinë për shkrim ose me dorë.

(3) Shkurtesat në dokumentet mund të përdoren vetëm nëse janë të zakonshme ose të njohura mirë. Vendet boshe në tekstin plotësohen me vijë të ndërprerë horizontale.

(4) Formën dhe mënyrën e shkrimit dhe shënimin e dokumenteve noteriale dhe verifikimeve i përcakton ministri.

Nënshkrimi i dokumentit noterial

Neni 40

(1) Noteri është i detyruar që dokumentin noterial ta nënshkruajë me dorë në fund të dokumentit, menjëherë pas përpilimit të tij. Pranë nënshkrimit ai do ta vendosë edhe vulën e tij zyrtare.

(2) Në fund të origjinalit të aktit noterial, por mbi nënshkrimin e noterit, me nënshkrim dhe emrin dhe mbiemrin e shkruar me dorë nënshkruhen të gjithë pjesëmarrësit që kanë marrë pjesë në përpilimin e aktit noterial. Nëse akti noterial përbëhet nga më shumë faqe, noteri dhe pjesëmarrësit e nënshkruajnë ose parafojnë çdo faqe të aktit noterial.

(3) Në fund të vërtetimit të dokumentit privat, por mbi nënshkrimin e noterit, me nënshkrim dhe emrin dhe mbiemrin e shkruar me dorë nënshkruhen të gjithë pjesëmarrësit që kanë marrë pjesë gjatë vërtetimit të dokumentit privat. Nëse vërtetimi i dokumentit privat përbëhet nga më shumë faqe noteri dhe pjesëmarrësit e nënshkruajnë ose parafojnë çdo faqe të vërtetimit dhe dokumentit privat.

(4) Nëse pjesëmarrësi nuk di të shkruajë, noteri do ta shënojë atë në dokumentin noterial. Nëse pjesëmarrësi nuk mund të shkruajë, në dokumentin noterial do të shënohet shkaku për atë.

(5) Nëse pjesëmarrësi nuk di ose nuk mund të shkruajë, vë gjurmë të gishtave në dokumentin noterial në prani të dy dëshmitarëve të cilët me nënshkrimin e tyre vërtetojnë se gjurma e gishtave është vendosur në praninë e tyre.

(6) Nëse me ligj nuk është përcaktuar më ndryshe, në pajtim me palët dhe aprovimin e noterit, mund të përfshihen dëshmitarët, ndërsa noteri atë do ta shënojë në dokumentin noterial.

(7) Në ekstraktin e aktit noterial nuk nënshkruhen pjesëmarrësit. Në faqen e fundit të ekstraktit ku janë shënuar emrat e pjesëmarrësve vihet shenja "d.v." Çdo faqe e ekstraktit të aktit noterial e nënshkruan noteri, ndërsa në faqen e fundit noteri e vendos edhe vulën e tij zyrtare.

Numrat në dokumentet noteriale

Neni 41

(1) Numrat në dokumentin noterial sipas rregullës shkruhen me shkronja.

(2) Në dokumentet për ndarjen e trashëgimisë me shkronja do të shënohet vetëm shuma finale, si dhe shumat të cilat i kërkojnë palët njëra prej tjetrës.

(3) Në dokumentet për vlerësim, me shkronja do të shënohen vetëm rezultatet nga vlerësimi i kryer.

(4) Gjatë thirrjes në cilindo dokument dhe në dispozitat e ligjit dhe rregull tjetër, data dhe numrat shënohen vetëm me numra.

(5) Dispozita nga paragrafi (1) i këtij neni nuk do të zbatohet edhe në rastet në vijim:

- data e përpilimit të dokumentit noterial;
- numrat e përmbajtur në dokumentet që i lëshojnë regjistrat publikë;
- numrat e përmbajtur në dokumentet në bazë të të cilave përcaktohet identiteti i pjesëmarrësve;
- numrat e regjistrimit dhe shenjat e automjeteve, makinave dhe pajisjes;
- numrat e shkresave noteriale dhe
- numrat e përmbajtur në urdhërpagesat noteriale.

Korrigjime dhe plotësime në dokumente noteriale

Neni 42

(1) Në dokumentin noterial nuk guxon të shkruhet nën tekstin e dokumentit, ndërmjet fjalëve dhe rreshtave ose marginave të tekstit. Në dokumentin nuk guxojnë të bëhen korrigjime me llak korrigjues ose me mjet tjetër për fshirje. Çdo fjalë, shenjë ose nënshkrim i cili gjendet mbi, ndërmjet ose pranë tekstit, konsiderohet se nuk ekziston.

(2) Për gabimet teknike dhe gjuhësore, me autorizim me shkrim palëve, noteri mund pa prezencën e tyre të bëjë korrigjimin e dokumentit noterial, ndërsa për korrigjimin noterit përpilon korrigjim të veçantë me shkrim në të cilin do ta shënojë fjalën që korrigjohet me shënim të saktë në vendin e dokumentit noterial ku gjendet fjala, shkronja ose numri për të cilin bëhet korrigjimi. Korrigjimi me shkrim është pjesë përbërëse e dokumentit noterial në të cilin është bërë korrigjimi. Ekzemplar nga dokumenti me shkrim dorëzohet te palët që kanë marrë pjesë në punën konkrete juridike.

(3) Pas nënshkrimit të noterit nuk guxojnë të shkruhen në mënyrë shtesë kurrfarë ndryshime dhe plotësime. Në rast dokumenti të përmbajë gabime të cilat e ndryshojnë përmbajtjen materiale të dokumentit të noterit, atëherë me pjesëmarrje të palëve të cilat e nënshkruajnë dokumentin bëhet aneks i aktit ose dokumentit tjetër noterial i cili e zëvendëson dokumentin i cili përmban gabime.

Shënimi dhe lidhja e fletëve të dokumentit noterial

Neni 43

(1) Nëse dokumenti noterial përbëhet nga më shumë faqe, ato shënohen me numra rendorë si dhe me numrin afarist të dokumentit noterial.

(2) Faqet e dokumentit nga paragrafi (1) i këtij neni, lidhen me shirit të sigurisë, ndërsa anët e shiritit të sigurisë shtrëngohen për faqen e fundit me vendosje të ngjitesës në të cilën është shtypur vula e thatë e noterit, vula zyrtare dhe nënshkrimi i noterit ose mënyrë tjetër adekuate e sigurt e lidhjes.

(3) Mënyrën e shënimit dhe lidhjes së faqeve të dokumenteve noteriale e përcakton ministri.

Dokumenti noterial i cili nuk ka cilësi të dokumentit publik

Neni 44

(1) Dokumenti noterial i cili për shkak të moskompetencës, paaftësisë afariste të noterit, ndihmës-noterit ose zëvendësnoterit ose është përpiluar ose vërtetuar nga noter i pa nënshkrimin ose vulën e tij, ndërsa është nënshkruar nga palët, nuk ka cilësi të dokumentit publik dhe do të konsiderohet si dokument privat.

(2) Dokumenti noterial nga paragrafi (1) i këtij neni, është përpiluar nga noter i pa nënshkrimin ose vulën e tij, nuk ka cilësi të dokumentit të noterit.

Dokumenti noterial i përpiluar në formë elektronike

Neni 45

(1) Dokumenti noterial i përpiluar në formë elektronike është dokument të cilin noter dhe të gjithë pjesëmarrësit e kanë nënshkruar me certifikatë të kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar (nënshkrimi elektronik) dhe i përmbush kushtet tjera të paraparë me ligje të veçanta që kanë të bëjnë me dokumentin në formë elektronike.

(2) Dokumenti noterial i përpiluar në formë elektronike përmban të dhëna të cilat krijohen, ruhen, gjenden dhe riprodhohen në sistem informativ, ndërsa arkivohet në sisteme dhe media elektronike të cilat mundësojnë qëndrueshmëri, siguri dhe pandryshueshmëri të të dhënave.

(3) Dokumenti nga paragrafi (1) i këtij neni ka cilësi të dokumentit publik dhe mund të shfrytëzohet vetëm në raste të përcaktuara me ligj.

4) Dokumenti i huaj noterial i përpiluar në formë elektronike, nën kushte të reciprocitetit ka cilësi të dokumentit publik kur kjo është përcaktuar me ligjin e shtetit noter i të cilit e ka përpiluar dokumentin dhe me ligj të Republikës së Maqedonisë, dhe mund të shfrytëzohet si dokument publik në Republikën e Maqedonisë vetëm kur shfrytëzimi i dokumentit publik në formë elektronike është paraparë me ligj të Republikës së Maqedonisë.

(5) Nga dokumenti noterial elektronik nga ky nen noter mund të lëshojë ekstrakt në formë të letres dhe në të të vë shënim për ekstraktin, nënshkrim të tij dhe vulë zyrtare.

Ekstrakti elektronik i dokumentit noterial

Neni 46

(1) Dokumenti noterial në formë të letres i cili me digjitalizim ka marrë formë elektronike dhe përputhjen e të cilit noter e ka vërtetuar me certifikatë të kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar (nënshkrim elektronik), konsiderohet si ekstrakt i dokumentit noterial.

(2) Dokumenti noterial nga paragrafi (1) i këtij neni ka cilësi të dokumentit publik nëse edhe dokumenti burimor në formë të letres i cili është digjitalizuar e ka atë cilësi.

Përshkrim i verifikuar elektronik

Neni 47

Dokumenti në formë të letres e cila me digjitalizim ka marrë formë elektronike dhe për të cilën noter me certifikatë të kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar (nënshkrim elektronik) vërteton se përshkrimi i dokumentit është identik me dokumentin burimor ose kopjen e saj të verifikuar, konsiderohet si kopje e verifikuar elektronike e dokumentit.

Dorëzimi i të dhënave, shënimi dhe futja e dokumente noteriale në formë elektronike në regjistrat publikë dhe komunikimi elektronik i noterit me bazat noteriale të të dhënave

Neni 48

(1) Për kryerjen e veprimeve zyrtare noter ka të drejtë dhe detyrë të hyjë në regjistrat publikë elektronikë të cilët i janë në dispozicion, në formë të përcaktuar elektronike ose përmes formularëve të përcaktuar elektronikë, të merr, dorëzon dhe fut të dhëna dhe shënon dokumente noteriale në formë elektronike, në sistemin informativ të regjistrat adekuat, në pajtim me ligjin.

(2) Noteri ka të drejtë të qasjes dhe shfrytëzimit të të dhënave nga baza tjera të të dhënave, në pajtim me ligji, e veçanërisht në bazat në të dhënat personale të qytetarëve të Republikës së Maqedonisë, librat e amzës dhe bazat tjera të të dhënave të nevojshme për kryerjen e shërbimit noterial.

Arkivimi i dokumentit noterial në formë elektronike

Neni 49

(1) Noteri është i detyruar që t'i ruajë dhe arkivojë dokumentet elektronike në sistemin informativ ose në medium i cili mundëson qëndrueshmëri të regjistrim elektronik për kohën e përcaktuar të ruajtjes, në pajtim me Ligjin për material arkivor.

(2) Noteri është i detyruar që t'i mbrojë të dhënat në formë elektronike përmes marrjes së masave kundër qasjes së paautorizuar ose përpunimit të paautorizuar, si dhe masat me të cilat pengohet shkatërrimi, humbja, ndryshimi, keqpërdorimi dhe përdorimi i paautorizuar i të dhënave.

(3) Oda mund të vendosë arkiv elektronik qendror të dokumenteve noteriale.

Ruajtja dhe lëshimi i dokumenteve noteriale

Neni 50

(1) Nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar më ndryshe, origjinalet e dokumenteve noteriale ruhen te noteri i cili i ka lënë, ndërsa pjesëmarrësve u lëshohen ekstrakte.

(2) Ekstrakti ka mundësinë e njëjtë si origjinali dhe ai u lëshohet pjesëmarrësve, për të cilin në fund të origjinalit do të shënohet se është lëshuar ekstrakt dhe numri i ekstrakteve të lëshuara.

(3) Me kërkesë të pjesëmarrësve, noteri lëshon kopje të origjinalit.

Marrja e përkohshme e dokumenteve noteriale, parave dhe lëndëve

Neni 51

(1) Dokumentet noteriale, parat dhe lëndët në zyrën e noterit mund të merren vetëm në rast kur ato janë çekur në vendimin e prokurorit publik të miratuar në pajtim me Ligjin për procedurë penale ose aktvendimin për bastisje të miratuar nga gjykatësi në procedurë paraprake në pajtim me Ligjin për procedurë penale. Për marrjen e dokumenteve noteriale, parave dhe lëndëve përpilohet procesverbal, nga i cili një ekzemplar i dorëzohet noterit.

(2) Në rastin nga paragrafi (1) i këtij neni, noteri në vendin e dokumentit noterial të marrë do të vë kopje të dokumentit të cilës do t'ia bashkëngjisë vërtetimin për dokumentin e marrë noterial.

Punët juridike për të cilat akti noterial është i detyrueshëm

Neni 52

(1) Akti noterial është i detyrueshëm për të gjitha punët juridike të cilat personalisht i ndërmarrin personat e shurdhër që nuk dinë të lexojnë ose personat memecë që nuk dinë të shkruajnë, përveç në raste të paraparë me këtë ose ligj tjetër.

(2) Dispozitat nga paragrafi (1) pika g) e këtij neni nuk kanë të bëjnë me punët juridike vlera të cilave nuk tejkalon 5.000 (pesëmijë) euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit të mesëm të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë në ditën e pagesës për veprimin e ndërmarrë.

(3) Me dispozitat nga paragrafi (1) i këtij neni nuk cenohen dispozitat e këtij ligji ose ligji tjetër sipas të cilave për vlefshmërinë e punëve juridike nevojitet që korrigjimin për to ta përpilojë gjykata ose noteri.

(4) Punët juridike për të cilat në kundërshtim me paragrafin (1) të këtij neni nuk janë përpiluar në formë të aktit noterial, janë të pavlefshme.

(5) Të gjitha ndryshimet dhe plotësimet e akteve nga paragrafi (1) i këtij neni, bëhen në formë të aktit noterial.

Përbarimi i dokumentit noterial

Neni 53

(1) Dokumenti noterial është dokument përbarues, nëse në të është përcaktuar detyrim i caktuar për kosto për të cilën palët mund të merren vesh dhe nëse përmban

deklaratë të detyrës për atë se në bazë të atij dokumenti, mund për shkak të realizimit të koston pas arritjes së detyrimit drejtpërdrejtë të realizohet përbarim i detyrueshëm.

(2) Në bazë të dokumentit noterial në të cilin është përfshirë detyrimi për themelim, bartje, kufizim ose ndërprerje të ndonjë të drejte reale mund të bëhet regjistrimi në librin publik, nëse debitori është pajtuar në mënyrë të prerë për atë në dokumentin noterial.

(3) Në bazë të dokumentit noterial me të cilin është shënuar pengu në librin publik, mund drejtpërdrejtë të kërkohet përbarim mbi sendin e pengut për arkëtim të kërkesës së siguruar, pas arritjes së detyrimit nëse debitori me atë në dokumentin noterial është pajtuar në mënyrë të prerë.

(4) Nëse detyrimi varet nga kushti ose afati i cili nuk është caktuar në mënyrë kalendarike, për përbarimin e dokumentit noterial, nevojitet që me dokument publik ose deklaratë të kreditorit të verifikuar nga noteri të dëshmohet se është krijuar kushti përkatësisht është krijuar afati.

(5) Noteri i cili e ka përpiluar aktin noterial ose e ka vërtetuar (solemnizuar) dokumentin privat do të vendos vërtetimin për përbarimin e dokumentit, pas kërkesës me shkrim të kreditorit, të cilës i është bashkëngjitur deklarata e tij e verifikuar nga noteri nën përgjegjësi të plotë morale, materiale dhe penale, se kërkesa ose një pjesë e saj ka arritur. Vërtetimin për përbarim të dokumentit noterial noteri e vë në bazë të vërtetimit të veçantë të përgatitur për përbarimin e plotë ose të pjesshëm të aktit noterial.

(6) Në rast të mungesës së noterit i cili e ka përpiluar aktin noterial ose e ka vërtetuar (solemnizuar) dokumentin privat, vërtetimin për përbarim të aktit noterial ose për dokumentin privat do ta vë zëvendës-noteri i tij ose noteri i caktuar nga ana e kryetarit të Odës.

(7) Në rast të kontestit për përmbushjen e kushtit ose të krijimit të afatit për përbarim të dokumentit noterial vendos gjykata kompetente në procedurë kontestimore. Noteri do ta shfuqizojë vërtetimin e përbarimit në bazë të vendimit të plotfuqishëm gjyqësor ose në bazë të deklaratës së verifikuar nga noteri nga kreditori se është pajtuar të shfuqizohet vërtetimi i përbarimit. Noteri e shfuqizon vërtetimin e përbarimit me përpilim të procesverbalit të veçantë. Ekzemplar nga procesverbali për shfuqizimin e vërtetimit të përbarimit, noteri do t'u jap palëve nëse këtë e kërkojnë.

(8) Gjykata do ta prolongojë përbarimin në rastet kur do të përcaktohet se gjatë përpilimit ose lëshimit të dokumentit noterial nuk respektohen kushtet të cilat doemos duhet të përmbushen që ai të merr cilësi të dokumentit publik ose të marrë fuqi të dokumentit përbarues.

Përpilimi i aktit noterial

Neni 54

(1) Para përpilimit të aktit noterial, noteri është i detyruar që të hulumtojë nëse pjesëmarrësit janë të aftë dhe të autorizuar për ndërmarrjen e punëve, t'ua sqarojë qëllimin, t'i këshillojë për pasojat juridike dhe të bindet në vullnetin e tyre të vërtetë dhe serioz.

(2) Noteri në bazë të deklaratave të pjesëmarrësve, plotësisht, qartë dhe në mënyrë të përcaktuar do ta përpilojë aktin, pastaj do t'ua lexojë pjesëmarrësve dhe me pyetje të drejtpërdrejta do të bindet nëse përmbajtja e aktit noterial i konvenon vullnetit të pjesëmarrësve.

(3) Shtojcat a aktit noterial gjithmonë lexohen, përveç nëse palët nuk tërhiqen nga ajo e drejtë dhe deklarojnë se janë të njohuar me përmbajtjen e tyre, e kjo doemos duhet të përcaktohet në aktin noterial.

(4) Akti noterial konsiderohet se është përpiluar pasi do ta nënshkruajnë të gjithë pjesëmarrësit, avokatët si të autorizuar, palët dhe noteri.

Vërtetimi i dokumenteve private (solemnizimi)

Neni 55

(1) Nëse nuk është në pyetje puna juridike për të cilën sipas këtij ligji është i detyrueshëm ekzistimi i aktit noterial, palët janë të detyruara që dokumentin privat për punën juridike në bazë të të cilave merret, ndërpritet, bartet ose kufizohet e drejta e pronësisë ose e drejta tjetër e patundshmërisë, ta vërtetojnë te noteri.

(2) Dokumenti privat nga paragrafi (1) i këtij neni, detyrimisht duhet të përpilohet nga avokat dhe të përmbajë vullë dhe nënshkrim të avokatit nëse bëhet fjalë për punë juridike me vlerë mbi 10.000 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit të mesëm të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë, përveç nëse njëra prej palëve është Republika e Maqedonisë. Nëse vërtetohet dokumenti privat vlera e të cilit është nën 10.000 euro, ku njëra prej palëve është bankë, kursimore, shoqëri financiare, dhënës i lizingut financiar ose shoqëri e sigurimit, dokumenti privat nuk duhet doemos të hartohet nga avokat dhe të përmbajë vullë të avokatit dhe nënshkrim, e nëse vlera e punës juridike është mbi 10.000 euro, njëra palë detyrohet të sigurojë vullë të avokatit dhe nënshkrim.

(3) Noteri do të hetojë nëse dokumenti juridik është në pajtim me nenin 2 paragrafi (3), nenet 29, 30, 31, 32 dhe 54 të këtij ligji dhe nëse për atë nuk gjen pengesë, do ta vërtetojë (solemnizojë).

(4) Nëse dokumenti privat është në pajtim me dispozitat për përmbajtjen e aktit noterial nga neni 65 i këtij ligji, noteri dokumentin e tillë do ta vërtetojë (solemnizojë) në atë mënyrë që vërtetimi do ta përmbajë atë që është përcaktuar në nenin 65 paragrafi (1) pika a), b), v), g), gj), e) dhe z) të këtij ligji, ndërsa vërtetimi dhe dokumenti privat do të nënshkruhen në pajtim me nenin 40 të këtij ligji.

(5) Dokumenti privat që është i vërtetuar (i solemnizuar) në pajtim me këtë ligj ka cilësi të dokumentit publik.

Dokumenti noterial për bartjen e të drejtës së pronësisë

Neni 56

(1) Dokumenti noterial për punët juridike në bazë të të cilave bëhet bartja e të drejtës së pronësisë, ndarja fizike e patundshmërisë, përkatësisht këmbimit të patundshmërisë, noteri i përpilon në pajtim me dispozitat e këtij ligji, vetëm nëse paraprakisht ka konstatuar se janë përmbushur kushtet dhe procedura të paraparë me ligje të veçanta, në të kundërtën do të veprojë në pajtim me nenin 30 paragrafi (2) i këtij ligji.

(2) Nëse është në pyetje përpilimi i dokumentit noterial në bazë të të cilit do të bëhet bartja e të drejtës së pronësisë, ndarja fizike e patundshmërive, përkatësisht këmbimi i patundshmërive kur si një nga palët kontraktuese paraqitet Republika e Maqedonisë, noteri është i detyruar që të marrë mendim nga Avokati i Popullit. Noteri do ta prolongojë përpilimin e dokumentit derisa nuk jepet mendim, e më së voni për 30 ditë. Nëse Avokati i popullit nuk jep mendim në afatin e përcaktuar, noteri do ta përpilojë dokumentin noterial sikur të jetë dhënë mendim pozitiv.

(3) Marrëveshja për shitje dhe paramarrëveshja për shitje me vlerë të lëndës së shijes mbi 10.000 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit mesatar të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë, detyrimisht duhet ta përpilojë avokati dhe detyrimisht të përmbajë vullë dhe nënshkrim të avokatit, pa marrë parasysh nëse do të vërtetohen ose verifikohet nënshkrimi i tyre.

(4) Dokumentet noteriale të përpiluara në kundërshtim me dispozitat e këtij neni nuk kanë cilësi të dokumentit publik dhe nuk prodhojnë veprim juridik.

Përcaktimi i identitetit dhe subjektivitetit

Neni 57

(1) Noteri identitetin e pjesëmarrësit do ta përcaktojë në bazë të letërnjoftimit ose dokumentit të udhëtimit të vlefshëm. Nëse kjo nuk është e mundur, ose nëse noteri dyshon në identitetin e tij, atëherë identiteti do të dëshmohej nga dy dëshmitarë të cilët i përmbushin kushtet ligjore për të qenë dëshmitarë. Dëshmitarët doemos duhet të legjitimohen me letërnjoftim ose pasaportë të vlefshme dhe para noterit të deklarojnë se personalisht e njohin pjesëmarrësin.

(2) Në dokumentin noterial do të shënojë se në cilën mënyrë e ka përcaktuar identitetin e pjesëmarrësit, duke shënuar emrin, mbiemrin, datën dhe vendin e lindjes, vendbanimin, numrin unik të amzës, përkatësisht numër tjetër identifikues, datën dhe numrin e dokumentit të përdorur për përcaktimin e identitetit dhe organin i cili e ka lëshuar dokumentin.

(3) Nëse pjesëmarrësi është person juridik, subjektiviteti i tij përcaktohet në bazë të këqyrjes në regjistrin kompetent në ditën e përpilimit të dokumentit noterial ose me ekstrakt të lëshuar nga regjistri kompetent, për të cilin noteri është i detyruar që të ketë dëshmi të bashkëngjitur në shkresat e lëndës.

Dëshmitarët e identitetit

Neni 58

(1) Dëshmitarët e identitetit doemos duhet të jenë persona të cilët personalisht e njohin pjesëmarrësin, ndërsa identitetin e të cilit noteri do ta përcaktojë në bazë të letërnjoftimit ose dokumentit të udhëtimit të vlefshëm.

(2) Dëshmitari i identitetit doemos duhet të jetë edhe dëshmitar i aktit.

Dëshmitarët gjatë përpilimit të aktit noterial

Neni 59

(1) Gjatë përpilimit të aktit noterial nevojiten dy dëshmitarë.

(2) Me kërkesë të noterit ose me kërkesë të pjesëmarrësve, dëshmitarët mund të thirren edhe në raste tjera.

Dëshmitari i përpilimit të aktit noterial

Neni 60

(1) Dëshmitar i përpilimit të aktit noterial doemos duhet të jetë person madhor i cili di të lexojë dhe shkruajë dhe i cili e di gjuhën zyrtare në të cilën përpilohet akti.

(2) Dëshmitar i përpilimit të aktit noterial nuk mund të jetë personi i cili:

a) nuk mund të dëshmojë për shkak të gjendjes së tij të çrregulluar shpirtërore dhe trupore;

b) është i punësuar në zyrën noteriale;

v) mund të ketë ndonjë dobi nga puna gjatë përpilimit të të cilit ka dëshmuar dhe

g) me pjesëmarrësin ose me atë i cili me akt noterial do të duhet të marrë ndonjë dobi, ose me vetë noterin është në raport për shkak të të cilit mund të kërkohej përjashtim të noterit.

Prezenca e dëshmitarit të aktit

Neni 61

Nëse me ligjin nuk është përcaktuar më ndryshe, dëshmitarët e aktit doemos duhet të jenë prezentë në momentin kur noteri ua lexon pjesëmarrësve aktin noterial dhe kur ato e nënshkruajnë.

Pjesëmarrës të shurdhër që dinë shkrim e lexim, memecë dhe shurdhmemecë

Neni 62

(1) Pjesëmarrësi i shurdhër i cili di të lexojë, doemos vetë duhet ta lexojë aktin dhe të deklarojë në mënyrë eksplicite se e ka lexuar dhe se ai përkon me vullnetin e tij.

(2) Pjesëmarrësi memec dhe shurdhmemecë i cili di të lexojë dhe shkruajë doemos duhet që në aktin noterial të shkruajë me dorën e vet se e ka lexuar dhe se pajtohet. Ato deklarata doemos duhet të futen në aktin noterial para nënshkrimit të pjesëmarrësit.

(3) Në aktin noterial doemos duhet të shënohet se është vepruar në pajtim me dispozitat e paragrafëve (1) dhe (2) të këtij neni.

Pjesëmarrës të shurdhër analfabetë, memecë dhe shurdhmemecë

Neni 63

(1) Nëse pjesëmarrësi i shurdhër, memec ose shurdhmemec nuk di të lexojë dhe shkruajë, doemos duhet që përveç dëshmitarëve të aktit të ftojë edhe interpretues.

(2) Interpretuesi është person i cili ka cilësi të dëshmitarit të aktit, mund të merret vesh me shenja me personi i cili është pjesëmarrës nga paragrafi (1) i këtij neni dhe gëzon besim tek ai.

Përkthyesi

Neni 64

(1) Nëse ndonjë prej pjesëmarrësve nuk e di gjuhën zyrtare, përveç dëshmitarëve të aktit doemos duhet të ftohet edhe përkthyes gjyqësor i cili e di gjuhën e pjesëmarrësit. Në aktin noterial do të shënohet se është vepruar ashtu.

(2) Përkthyesi mund të jetë edhe person i punësuar te noteri, i cili doemos duhet t'i ketë të gjitha cilësitë tjera të dëshmitarit të aktit noterial.

(3) Nuk nevojitet përkthyes nëse noteri dhe dy dëshmitarët e aktit, e dinë gjuhën e pjesëmarrësit.

(4) Nëse nevojitet përkthyes, noteri përmes përkthyesit do ta përcaktojë vullnetin e vërtetë dhe serioz të pjesëmarrësit dhe sipas kësaj aktin noterial do ta përpilojë në gjuhën zyrtare, të cilin përkthyesi do t'ua përkthejë gojarisht pjesëmarrësve dhe kjo do të shënohet në aktin.

(5) Noteri duhet t'i këshillojë pjesëmarrësit se mund të kërkojnë përkthim me shkrim. Në origjinalin duhet të shënohet se pjesëmarrësit janë këshilluar në këtë të drejtë si dhe nëse ato janë tërhequr nga kjo e drejtë. Nëse pjesëmarrësit e kërkojnë këtë, përkthyesi do të bëjë përkthim me shkrim të aktit në gjuhën e pjesëmarrësit dhe aktin e përkthyer noteri do ta qep me aktin noterial dhe me ekstraktet që u lëshohen pjesëmarrësve.

Përmbytja e aktit noterial

Neni 65

Akti noterial duhet të përmbytet:

a) të dhënat për ditën, muajin dhe vitin, vendin, e kur me ligj kjo është paraparë ose pjesëmarrësit këtë e kërkojnë dhe orën kur është përpiluar akti;

b) të dhënat (emri, mbiemri dhe selia zyrtare dhe rajoni) për noterin i cili e ka përpiluar aktin;

v) të dhënat (emri, mbiemri, vendi dhe datëlindja, vendbanimi ose vendqëndrimi, numri unik i amzës, përkatësisht numri tjetër identifikues) për pjesëmarrësit. Nëse ndonjëri prej pjesëmarrësve ka të autorizuar, atëherë të dhënat e njëjta duhet të futen edhe për të, ndërsa autorizimi duhet të verifikohet, dhe t'i bashkëngjitet origjinalit të aktit në përshkrim origjinal ose të verifikuar;

g) deklaratën për mënyrën në të cilën noteri e ka përcaktuar identitetin e pjesëmarrësve;

d) përshkrimin e detajuar të lëndës së aktit. Kur lënda e aktit është patundshmëri shënohen të dhënat kadastrale për patundshmërinë. Nëse prona e patundshme gjendet në komunën kadastrale për të cilën nuk ka kadastrë të organizuar të patundshmërive, e as nuk është bërë shënimi individual i të drejtave të patundshmërive, ndërsa prona nuk është evidentuar në kadastrën e tokës, shënohen të dhënat nga dokumentet për bazën juridike, në bazë të të cilit është fituar e drejta e patundshmërisë, që është lëndë e atij akti;

gj) shtojcat ndaj origjinalit të aktit në përshkrim origjinal ose të verifikuar. Si shtojcë e aktit konsiderohet dokumenti nga i cili noteri konstaton fakte relevante për përpilimin ligjor të aktit;

e) shënimin se akti dhe shtojcat u janë lexuar ose është vepruar në pajtim me dispozitat e këtij ligji. Leximi i shtojcave mund edhe të mos kryhet nëse këtë e kërkojnë në mënyrë eksplicite të gjitha palët, dhe atë vetëm në rast kur ato dinë të lexojnë dhe shkruajnë, ndërsa kjo do të shënohet në vetë aktin;

zh) shënimi i numrit në listat dhe faqet;

z) nënshkrimi i të gjithë pjesëmarrësve, e në fund nënshkrimi dhe vula e noterit. Nëse ndonjë prej pjesëmarrësve të aktit noterial nuk di ose nuk mund nënshkruhet, duhet të shënohen shkaqet, ndërsa noteri atë ta shënojë dhe

x) të dhënë për orën e nënshkrimit të testamentit.

Pasojat nga shkelja e rregullave për përpilimin e aktit noterial

Neni 66

(1) Akti noterial është i pavlefshëm dhe nuk ka cilësi të dokumentit publik, nëse:

a) është përpiluar nga noteri i cili nuk është i regjistruar në Listën e emrave të noterëve që e mban oda;

b) është përpiluar nga noteri të cilit i është ndërprerë shërbimi, përkatësisht është shkarkuar;

v) është përpiluar jashtë rajonit zyrtar të noterit, përveç në rastet e paraparë me nenin 26 paragrafët (8) dhe (10), neni 28 paragrafi (3) dhe neni 32 paragrafi (5), i këtij ligji;

g) është vepruar në kundërshtim me nenin 39 paragrafi (2) të këtij ligji;

d) nuk janë respektuar dispozitat për pjesëmarrës analfabet, të shurdhër dhe memecë;

gj) nuk janë respektuar dispozitat nga neni 65 pikat b), g) dhe z) të këtij ligji dhe

e) nëse është përpiluar nga noteri i cili përkohësisht është larguar nga shërbimi noterial

(2) Gjykata me kërkesë të pjesëmarrësit do të vlerësojë se me çfarë rëndësie është shkelja e cila është bërë gjatë përpilimit të aktit noterial, në rast kur mungon:

- a) data e përpilimit të aktit noterial dhe selia e noterit i cili e ka përpiluar aktin;
- b) kur akti nuk u është lexuar pjesëmarrësve dhe
- v) kur nuk janë respektuar dispozitat nga neni 65 pikat a), v), d), zh) dhe x) të këtij ligji.

Përpilimi i aktit noterial për deklaratat e vullnetit të fundit

Neni 67

Testamenti në formë të aktit noterial përpilohet në pajtim me dispozitat nga Ligji për procedurë jashtëkontestimore që vlejnë për përpilimin e testamentit gjyqësor.

V. URDHËRPAGESA NOTERIALE

Propozim për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesën noteriale

Neni 68

(1) Propozimi për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale në bazë të dokumentit të besueshëm parashtrohet te noteri në rajonin e të cilit është vendbanimi, përkatësisht vendqëndrimi i debitorit-person fizik, përkatësisht selia e debitorit-person juridik.

(2) Propozimi për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale në bazë të dokumentit të besueshëm, kundërshtimin kundër aktvendimit me të cilin është lëshuar urdhërpagesa noteriale ose në lidhje me vendimin për shpenzimet, kundërshtimin kundër aktvendimit të noterit me të cilin refuzohet propozimi si i parregullt, propozimin për shfuqizimin e vërtetimit të plotfuqishmërisë dhe përmbarimit, kundërshtimin kundër aktvendimit të noterit për anulimin e klauzolës për plotfuqishmërinë dhe përmbarimin, kundërshtimin kundër vendimit të noterit me të cilin refuzohet propozimi për anulimin e vërtetimit të plotfuqishmërisë dhe përmbarimit, ankesën kundër aktvendimit të gjykatës, detyrimisht i përpilon avokati dhe përmbajnë vulë dhe nënshkrim të avokatit, përveç nëse kreditor është Republika e Maqedonisë.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (2) i këtij neni, propozimi për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale nga kreditori për kërkesë që del nga shërbime komunale, si vjon:

-për ujë, bërlllok dhe mirëmbajtje të hapësirave të përbashkëta për kërkesë në para nga dokument autentik deri 2.000,00 denarë,

- për energji elektrike apo termike për kërkesë në para nga dokument autentik deri 6.000,00 denarë,

- për telefoni, operatorë mobilë apo operatorë kabllorikë për kërkesë në para nga dokument autentik deri 2.000,00 denarë, parashtrohet drejtpërdrejt te noteri.

(4) Me përjashtim nga paragrafi (2) i këtij neni, propozimi për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale nga kreditori bankë, kursimore, shoqëri financiare, dhënës i lizingut financiar ose shoqëri e sigurimit, nuk duhet doemos të hartohet nga avokati dhe të përmbajë vulë të avokatit dhe nënshkrim, nëse vlera e kërkesës në dokument autentik është nën 10.000 euro.

Përmbajtja e propozimit për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale

Neni 69

(1) Propozimi për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale në bazë të dokumentit autentik përmban kërkesë për lëshimin e urdhërpagesës me të cilin detyrohet debitori, nën frikën e përmbarimit të detyrueshëm, ta paguajë kërkesën me para e cila del nga dokumenti në afatin e caktuar, si dhe të dhënat për kreditorin, debitorin, llojin dhe vëllimin e kërkesës, kohën e përmbushjes së detyrimit dhe maturimin e tij.

(2) Nëse nga dokumenti autentik nuk shihet kur maturon kërkesa, bashkë me propozimin kreditori duhet të bashkëngjisë edhe deklaratë me shkrim se ka maturuar kërkesa dhe ta shënojë ditën e maturimit të kërkesës.

Bazë për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale

Neni 70

(1) Propozimi për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale, në numër të mjaftueshëm ekzemplarësh dhe shtojcash, parashtrohet për kërkesë të arritur në para e cila dëshmohej me dokument autentik, bashkëngjitur propozimit në original ose në përshtypim të verifikuar te noteri.

(2) Si dokumente autentike në kuptimin e këtij ligji, konsiderohen:

1) fatura;

2) kambiali dhe çeku me protestë dhe me llogari kthyese;

3) ekstrakt nga librat e verifikuara afariste në bankë, kursimore, shoqëri financiare, dhënës i lizingut financiar ose shoqëri e sigurimit;

4) dokumenti publik dhe

5) dokumente të cilat sipas rregullave të veçanta kanë rëndësinë e dokumenteve publike.

Procedura për propozimin për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale

Neni 71

(1) Nëse noteri vlerëson se propozimi për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale në bazë të dokumentit autentik është i lejuar dhe i bazuar, do të miratojë aktvendim me të cilin e miraton urdhërpagesën e propozuar.

(2) Aktvendimi për lëshimin e urdhërpagesës noteriale dorëzohet te kreditori ose avokati si i autorizuar i kreditorit dhe te debitori. Debitorit me aktvendimin i dorëzohet edhe ekzemplar i propozimit për lëshimin e urdhërpagesës noteriale bashkë me shtojcat.

(3) Nëse është parashtruar propozim për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale në bazë të dokumentit autentik kundër organeve shtetërore të themeluara me ligj, aktvendimi për urdhërpagesën noteriale i dorëzohet edhe Avokatit Publik të Republikës së Maqedonisë.

(4) Nëse noteri vlerëson se propozimi për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale nuk është i lejuar ose nuk është i bazuar, do ta ridërgojë lëndën te gjykata kompetente për veprim dhe vendosje të metutjeshme sikur të jetë parashtruar padi.

(5) Nëse noteri vlerëson se propozimi për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale në bazë të dokumentit autentik nuk është i rregullt, do t'ia kthejë

kreditorit ose avokatit si të autorizuar të kreditorit për ta rregulluar sipas udhëzimeve të dhëna në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të njoftimit. Nëse kreditori ose avokati si i autorizuar i kreditorit nuk e dorëzon propozimin në afatin e caktuar, noteri do të miratojë aktvendim me të cilin propozimi do të konsiderohet i tërhequr.

(6) Nëse kreditori ose avokati si i autorizuar i kreditorit e dorëzon propozimin, ndërsa propozimi nuk është rregulluar në pajtim me drejtimet e dhëna, noteri do të miratojë aktvendim me të cilin propozimi do të refuzohet me aktvendim, kundër të cilit lejohet kundërshtim në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit në gjykatën themelore kompetente në rajonin e të cilit është selia e noterit i cili ka vepruar për propozimin. Kundërshtimi parashtrohet përmes noterit i cili e ka miratuar aktvendimin.

(7) Kundër aktvendimit të gjykatës lejohet ankesë në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit në gjykatën kompetentet të apelit.

(8) Nëse kreditori nuk e paguan taksën gjyqësore në afat prej tetë ditësh nga dita e parashtrimit të propozimit për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë materiale, noteri do të miratojë aktvendim me të cilin propozimi për lëshimin e urdhërpagesës materiale do të konsiderohet i tërhequr për shkak të taksës së papaguar gjyqësore.

Kundërshtim kundër aktvendimit me të cilin është lëshuar urdhërpagesë materiale

Neni 72

(1) Debitori mund të parashtrojë kundërshtim kundër aktvendimit me të cilin është lëshuar urdhërpagesa materiale, si dhe për vendimin për shpenzimet.

(2) Kundërshtimi parashtrohet te gjykata themelore kompetente në rajonin e të cilit gjendet selia e noterit i cili ka vepruar për propozimin, përmes noterit i cili e ka miratuar aktvendimin me të cilin është lëshuar urdhërpagesa materiale, në afat prej tetë ditësh llogaritur nga dita e pranimit të aktvendimit.

(3) Noteri te i cili është parashtruar kundërshtimi kundër urdhërpagesës materiale, përkatësisht kundër aktvendimit në pjesën e shpenzimeve, në afat prej tre ditësh nga dita e kundërshtimit të parashtruar do t'i dorëzojë shkresat te gjykata themelore kompetente në rajonin e të cilit është selia e noterit i cili ka vepruar për propozimin.

(4) Kundër aktvendimit të gjykatës lejohet ankesë në afat prej tetë ditësh nga pranimi i aktvendimit në gjykatën kompetentet të apelit.

Vërtetimi për plotfuqishmërinë dhe përbarimin

Neni 73

(1) Noteri me detyrë zyrtare do të vë vërtetim për plotfuqishmërinë e aktvendimit me të cilin është lëshuar urdhërpagesa materiale, nëse në afatin nga neni 72 paragrafi (2) i këtij ligji nuk pranon kundërshtim, përkatësisht kundërshtimin e ka hedhur poshtë si të paraqitur jo në kohë ose si të palejuar.

(2) Noteri do të vë vërtetim për përbarimin e aktvendimit me të cilin është lëshuar urdhërpagesë materiale, nëse ka skaduar afati për përmbushjen vullnetare të detyrimit të përcaktuar me aktvendimin.

(3) Me kërkesë me shkrim të kreditorit ose avokatit si i autorizuar i kreditorit, noteri do të vë vërtetim të plotfuqishmërisë dhe përbarimit në ekzemplarin e tij të aktvendimit me të cilin është lëshuar urdhërpagesë materiale, e cila i është dorëzuar.

(4) Aktvendimi i plotfuqishëm dhe përbarues me të cilin lëshohet urdhërpagesa materiale është dokument përbarues.

Shfuqizimi i vërtetimit të plotfuqishmërisë dhe përbarimit

Neni 74

(1) Me propozim me shkrim të palës ose me detyrë zyrtare noteri me aktvendim do ta anulohë vërtetimin e plotfuqishmërisë dhe përbarimit pasi do të konstatojë se vërtetimet janë vendosur në mënyrë të pabazë, në afat prej tetë ditësh pas pranimit të propozimit me shkrim të palës ose pasi ka konstatuar me detyrë zyrtare se klauzolat janë lënë në mënyrë të pabazë.

(2) Kundër aktvendimit të noterit me të cilin anulohet vërtetimi i plotfuqishmërisë dhe përbarimit kreditori ka të drejtë të kundërshtimit në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(3) Kundër aktvendimit të noterit me të cilin refuzohet propozimi për anulimin e vërtetimit të plotfuqishmërisë dhe përbarimit, pala e pakënaqur ka të drejtë të kundërshtimit në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(4) Për kundërshtim nga paragrafi (2) dhe (3) i këtij neni vendos gjykata themelore në rajonin e të cilit është selia e noterit, e cila është kompetente të vendosë për kundërshtimin kundër aktvendimit.

(5) Kundër aktvendimit të gjykatës nga paragrafi (4) i këtij neni, lejohet ankesë në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit në gjykatën kompetente të apelit.

Shpërblimi dhe shpenzimet në procedurën për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë materiale

Neni 75

(1) Për kryerjen e punëve nga procedura për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë materiale, noteri ka të drejtë të shpërblimit dhe kompensimit të shpenzimeve në pajtim me Tarifën materiale, ndërsa avokatët në pajtim me Tarifën e avokatit të Republikës së Maqedonisë.

(2) Shpërblimi dhe kompensimi i shpenzimeve të cilat kreditori ia ka paguar noterit dhe avokatit janë shpenzime të procedurës të cilat debitori duhet t'ia paguajë kreditorit.

(3) Noteri dhe avokati janë të detyruar që kreditorit t'i japin përllogaritje për shpërblimin e arkëtuar dhe shpenzimet.

(4) Për shpenzimet materiale dhe shpenzimet e avokatit të krijuara pas miratimit të urdhërpagesës materiale të cilat nuk janë përfshirë në të, noteri dhe avokati i lëshojnë kreditorit listë përllogaritëse e cila paraqet pjesë përbërëse të urdhërpagesës materiale.

Tërheqja e propozimit për lëshimin e urdhërpagesës materiale

Neni 76

Kreditori ose avokati si i autorizuar i kreditorit mund që të kërkojë tërheqjen e propozimit për lëshimin e urdhërpagesës materiale pa pëlqimin e debitorit, vetëm deri në parashtrimin e kundërshtimit. Nëse propozimi për lëshimin e urdhërpagesës tërhiqet, noteri me aktvendim do

ta konstatojë tërheqjen e propozimit dhe do ta anulojë aktvendimin e miratuara, ndërsa nëse kreditori ose avokati si i autorizuar i kreditorit nuk kërkon përpilimin e aktvendimit formal, noteri në procesverbalin do të konstatojë tërheqjen pa miratuar aktvendim formal.

Detyrimi për pagesën e taksës gjyqësore

Neni 77

Në procedurën para noterit për lëshimin e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale (për propozim dhe aktvendim) paguhet taksë gjyqësore në pajtim me Ligjin për taksa gjyqësore, të zvogëluar sipas Ligjit për noteri.

Forma dhe përmbajtja e aktvendimit për urdhërpagesë noteriale

Neni 78

(1) Aktvendimi me të cilin noteri lëshon urdhërpagesë noteriale ka formë të vulës katrore. Vula katrore ka përmbajtjen në vijim:

- të dhënat për noterin i cili e lëshon urdhërpagesën;
- shënim se është aktvendim me të cilin miratohet urdhërpagesa noteriale dhe detyrohet debitori në afat prej tetë ditësh pas pranimit të aktvendimit t'i shlyejë kërkesat e kreditorit bashkë me kamatën, shpenzimet e matura të procedurës, përfshirë shpërblimin noterial, shpenzimet dhe shpërblimin e avokatit dhe taksat gjyqësore, si dhe paralajmërimet se do të vijojë përmbartimi i detyrueshëm nëse nuk vepron për aktvendimin;
- këshillën juridike kundër aktvendimit me të cilin është lëshuar urdhërpagesa noteriale dhe kundër vendimit për shpenzimet, debitori ka të drejtë të parashtrojë kundërshtim në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit përmes noterit i cili e ka miratuar aktvendimin në gjykatën kompetente dhe
- data e miratimit të aktvendimit, nënshkrimi dhe vula e noterit.

(2) Vula katrore vihet në anën e prapme të propozimit, e nëse kjo nuk është e mundshme vula katrore vihet në listë të veçantë e cila i bashkëngjitet propozimit për lëshimin e urdhërpagesës noteriale.

Mënyra e dorëzimit të dokumenteve

Neni 79

(1) Dorëzimi i dokumenteve të cilat dalin nga puna e noterit të paraparë me këtë ligj bëhet me dorëzim të drejtpërdrejtë të dokumentit nga noteri ose përmes postës.

(2) Nëse personi të cilit akti i dorëzohet drejtpërdrejt nuk haset në vendin ku duhet të bëhet dorëzimi, noteri do t'i lë të njëri nga personat e cekur në nenin 136 të Ligjit për procedurë kontestimore njoftim me shkrim që të vijë në ditën dhe orën e caktuar në zyrën e noterit për pranimin e dokumentit. Personi nga neni 136 i Ligjit për procedurë kontestimore do të nënshkruhet në shënimin zyrtar të cilin do ta përpilojë noteri për njoftimin e lënë. Nëse personi nuk vjen ta pranojë aktin, ndërsa ardhjen nuk e arsyeton në afat prej tre ditësh llogaritur nga dita kur kjo është ftuar në zyrën e noterit ta pranojë, akti do të dërgohet në mënyrë rekomanduese përmes postës. Nëse akti nuk ngrihet në afat prej tetë ditësh nga dita e njoftimit se aktin duhet ta ngrejë, do të konsiderohet se dorëzimi është kryer në mënyrë të rregullt.

(3) Nëse dorëzimi bëhet përmes postës ai bëhet me dërgesë rekomanduese. Nëse dorëzimi nuk ka sukses do të bëhet tentim i sërishëm edhe atë në afat prej tetë ditësh me

dërgesë rekomanduese. Gjatë tentimit të sërishëm të pasuksesshëm noteri dorëzimin e bën me shpallje publike në pajtim me nenin 80 të këtij ligji.

(4) Noteri është i detyruar që çdo tentim të pasuksesshëm për dorëzim ta konstatojë me shënim zyrtar.

(5) Për veprimet të cilat i ka ndërmarrë për dorëzim në pajtim me këtë nen noteri ka të drejtë të kompensimit dhe shpenzime materiale në pajtim me Tarifën noteriale.

Dorëzimi me shpallje publike

Neni 80

(1) Nëse vendbanimi ose vendqëndrimi, përkatësisht selia e pjesëmarrësit është e panjohur për noterin dokumenti i të cilit dorëzohet, ose noteri nuk ka mundur të kryejë dërgim të rregullt të pjesëmarrësi në pajtim me dispozitat e nenit 79 të këtij ligji, noteri dërgimin e kryen me shpallje publike.

(2) Shpalljen noteri e kryen përmes shtypit ditor i cili është në qarkullim në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë, çdo ditë gjatë tre botimeve të njëpasnjëshme.

(3) Shpallja bëhet edhe me botim të njëhershëm në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(4) Shpallja përmban: emrin, mbiemrin dhe selinë e noterit, emrin dhe mbiemrin, vendbanimin/emërtimin dhe selinë e pjesëmarrësit, adresën e njohur, numrin e lëndës dhe periudhën në të cilën pjesëmarrësi duhet t'i drejtohet noterit.

(5) Shpallja përmban edhe paralajmërim për pjesëmarrësin se mënyra e tillë e dorëzimit konsiderohet si dërgesë e rregullt, dhe se pasojat e dëmshme të cilat mund të ndodhin i bart vetë pjesëmarrësi.

(6) Pas skadimit të periudhës nga paragrafi (4) i këtij neni, konsiderohet se pala është njoftuar në mënyrë të rregullt për shkresën.

(7) Për dërgesën e kryer në pajtim me këtë nen, noteri ka të drejtë të kompensimit dhe shpenzimeve materiale në pajtim me tarifën e noterit.

Zbatimi subsidiar i Ligjit për procedurën kontestimore

Neni 81

Në procedurën për lëshimin e urdhërpagesës noteriale, në mungesë të dispozitave të këtij ligji dhe për përjashtim, zbatohen në mënyrë adekuate dispozitat e Ligjit për procedurë kontestimore.

VI. PROCESVERBALE, VËRTETIME DHE VERIFIKIME

Vërtetimi i fakteve dhe deklaratave

Neni 82

(1) Noteri lëshon vërtetime në pajtim me dispozitat e këtij ligji. Vërtetimet kanë cilësi të dokumenteve publike.

(2) Noteri lëshon vërtetim për ekzistimin e fakteve, deklaratave të dhëna dhe për ekzistimin e dokumentit noterial ose verifikimit në fletëregjistrimit e tyre me kërkesë të pjesëmarrësit, gjykatës ose personit të tretë i cili ka interes juridik.

Verifikimi i përshkrimeve

Neni 83

(1) Noteri vërteton se përshkrimi i dokumentit është identik me dokumentin burimor.

(2) Пërshkrimi doemos duhet të jetë identik me dokumentin burimor edhe në drejtshkrimin, shenjat e pikësimit dhe shkurtesat e fjalëve. Nëse në dokumentin diçka është ndryshuar, fshirë, përshekruar, futur ose shtuar, kjo doemos duhet të shënohet në verifikimin. Në verifikimin doemos duhet të shënohet edhe nëse dokumenti është grisur ose dëmtuar.

(3) Noteri doemos duhet ta krahasojë përshekrimin me dokumentin burimor dhe nëse konstaton se është identik ta vërtetojë atë në vetë përshekrimin dhe të shënojë se ai është përshekrim i dokumentit të cilin pala e ka shënuar si dokument burimor, ose se ai është përshekrim nga përshekrimi i verifikuar i dokumentit burimor.

(4) Nëse në dokumentin ka ndonjë vërejtje ose klauzolë edhe ajo do të futet në përshekrimin.

(5) Kur verifikohet përshekrim i një pjese të dokumentit ose ekstraktit të ndonjë dokumenti, nga përshekrimi doemos duhet të jetë i dukshëm se në cilat pjesë të dokumentit nuk është bërë përshekrim.

(6) Nëse noteri nuk e kupton gjuhën në të cilën është përpiluar dokumenti, përshekrimin do ta vërtetojë vetëm nëse vetë ka bërë përshekrim përkatësisht fotokopje të atij dokumenti.

(7) Në pajtim me këtë ligj me përshekrimin është i barazuar edhe fotokopja e dokumenteve.

Verifikimi i ekstrakteve dhe përshekimeve nga regjistrat, librat tregtarë dhe afaristë

Neni 84

(1) Gjatë verifikimeve të ekstrakteve dhe përshekimeve nga regjistrat, librat tregtarë dhe afaristë do ta krahasojë ekstraktin me zëra përkatës nga regjistri, përkatësisht libri burimor dhe në ekstraktin përkatësisht përshekrimin do të shënojë klauzolë të verifikimit me shënim se ekstrakti përkatësisht përshekrimi është plotësisht identik me zërin përkatës në regjistrin, përkatësisht librin burimor. Në verifikimin e ekstraktit, përkatësisht përshekrimin do të shënohet data e kontrollit të regjistrit, përkatësisht librit tregtar ose afarist.

(2) Verifikimi i ekstraktit, përkatësisht përshekrimin nga paragrafi (1) i këtij neni, do të shënohet në regjistrin përkatës.

(3) Për verifikimin e ekstrakteve dhe përshekimeve nga regjistrat, librat tregtarë dhe afaristë, noteri ka të drejtë të qasjes në regjistrat të cilat përmbajnë të dhënat nga fushëveprimi i punës së noterit, në pajtim me ligjin.

Verifikimi i përkthimit nga përkthyesi i autorizuar gjyqësor

Neni 85

(1) Noteri i cili është edhe përkthyes gjyqësor do të vërtetojë se përkthimi është kryer nga noteri si përkthyes i autorizuar gjyqësor.

(2) Noteri i cili nuk është përkthyes gjyqësor, pasi ta kontrollojë cilësinë e përkthyesit gjyqësor i cili e ka kryer përkthimin, do të vërtetojë se përkthimi është kryer nga përkthyesi i autorizuar gjyqësor.

(3) Cilësia e përkthyesit gjyqësor nga paragrafi (2) i këtij neni përcaktohet në bazë të aktvendimit për përkthyes të autorizuar gjyqësor të lëshuar nga Ministria që nuk i bashkëngjitet përkthimit, ose me këqyrje në listën e përkthyesve të autorizuar gjyqësor, të publikuar në ueb faqen e Ministrisë.

(4) Noteri vërtetimin e vet do ta vë në përkthimin e dokumentit, të cilin do t'ia bashkëngjitet fotokopjes nga dokumenti i përkthyer.

(5) Noteri mund të jetë përkthyes vetëm për kryerjen e nevojave të shërbimit të tij.

Verifikimi i nënshkrimit ose gjurmës së gishtave

Neni 86

(1) Noteri vërteton se pala në prezencë të tij e ka nënshkruar me dorën e vet dokumentin, ose ka lënë gjurmën e gishtit, ose e ka pranuar nënshkrimin, përkatësisht gjurmën e gishtërinjve në dokumentin si të tijin.

(2) Identiteti i palës përcaktohet në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(3) Verifikimi me thirrje të numrit të Regjistrat për verifikime dhe vërtetime, vihet në dokumentin në të cilin verifikohet nënshkrimi.

(4) Gjatë verifikimit të nënshkrimit, përkatësisht gjurmës së gishtit, noteri njoftohet me përmbajtjen e dokumentit, vetëm atë që të mund t'i përmbushë rubrikat e Regjistrat për verifikime dhe vërtetime. Me këtë rast noteri nuk është përgjegjës për përmbajtjen e dokumentit, as nuk është i detyruar të hetojë nëse pjesëmarrësit janë të autorizuar për marrjen e asaj pune juridike.

(5) Gjatë kontrollit të nënshkrimit ose gjurmës së gishtit, noteri është i detyruar që ta njoftojë palën se vërtetohet vetëm nënshkrimi, por jo edhe përmbajtja e dokumentit.

(6) Nëse pjesëmarrësi është i verbër ose nuk di të lexojë, noteri do t'ia lexojë dokumentin para se t'ia verifikojë nënshkrimin ose gjurmën e gishtit. Nëse pjesëmarrësi nuk e di gjuhën në të cilën është shkruar dokumenti, dokumentin do t'ia lexojë përkthyesi gjyqësor, dhe kjo do të shënohet në verifikimin.

(7) Nëse verifikohet nënshkrimi i personit si përfaqësues i ndonjë personi juridik ose organi shtetëror, noteri mund në verifikimin të vërtetojë se ai person është nënshkruar për personin juridik ose organin shtetëror, vetëm nëse ka konstatuar paraprakisht se është person i autorizuar për përfaqësim ose i autorizuar i personit juridik ose organit shtetëror.

(8) Personi i autorizuar për përfaqësim të personit juridik mund të noteri ta deponojë nënshkrimin e tij. Në bazë të procesverbalit për deponim të nënshkrimit, noteri të i cili është kryer deponimi është i autorizuar të kryejë verifikim të nënshkrimit të personit i cili e ka deponuar nënshkrimin e vet.

(9) Noteri nuk guxon të përpilojë dhe të lëshojë formularë të zbrazët me përmbajtje të përcaktuara paraprakisht dhe në to të verifikojë nënshkrime.

Vërtetimi për kohën kur është parashtruar dokumenti

Neni 87

(1) Koha kur i është parashtruar dokumenti noterit ose në prezencë të tij personit tjetër, vërtetohet me përpilim të vërtetimit me shënim të saktë të ditës, muajit, vitit, e nëse pala kërkon edhe orën.

(2) Me kërkesë të pjesëmarrësit, doemos duhet të përcaktohet edhe identiteti i personit i cili e ka parashtruar dokumentin dhe personit të cilit i është parashtruar ai. Në vërtetimin do të shënohet se në cilën mënyrë është përcaktuar identiteti i atyre personave.

Vërtetimi se dikush është gjallë

Neni 88

(1) Noteri mund të vërtetojë se dikush është gjallë, nëse identitetin e ka përcaktuar në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(2) Në vërtetimin do të shënohet se personi ka qenë i pranishëm para noterit, me shënim të ditës, muajit dhe vitit, e me kërkesë të pjesëmarrësit dhe orës, dhe në cilën mënyrë është përcaktuar identiteti i tij.

Vërtetimi për fakte nga regjistri

Neni 89

(1) Noteri mund të lëshojë vërtetim për ekzistimin e fakteve të plotfuqishme nëse ato dalin nga regjistri publik.

(2) Noteri vërtetimin e tillë do ta lëshojë vetëm nëse paraprakisht ka kryer këqyrje në regjistrin. Në vërtetimin do të shënohet data kur është kryer këqyrja në regjistrin.

Kumtimi i deklarave dhe vërtetimeve për kumtesën e kryer

Neni 90

(1) Me kërkesë me gojë ose me shkrim të palës e cila dëshiron të arrijë qëllim të caktuar të lejuar, noteri mund t'i kumtojë personit tjetër, në adresën e shënuar, vërejtje me gojë ose me shkrim, dorëheqje, ofertë ose lloj tjetër të deklarates. Gjatë kumtesës mund të ndërmerret edhe veprime juridike të cilat noteri me urdhër të njëres palë duhet t'i kryejë ndaj tjetrës (ofertë për pagesë, dorëzim, marrje të ndonjë dokumenti ose lëndë tjera).

(2) Noteri do t'i ndërmarrë veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni dhe për atë do të përpilojë procesverbal në të cilin plotësisht do ta shënojë deklaratën të cilën duhet ta kumtohet, lëndën, llojin, vendin dhe kohën e veprimit juridik që duhet të ndërmerret. Procesverbalin doemos duhet ta nënshkruajë edhe pala.

(3) Përgjigjia e palës së kundërt do të shënohet në procesverbalin vetëm nëse ajo kërkon ose e lejon këtë. Në atë rast, pala e kundërt është e detyruar që ta nënshkruajë procesverbalin.

(4) Nëse noteri në procedurën për kumtimin e deklaratës në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, nuk e gjen palën të cilës duhet t'ia kumtojë deklaratën, në adresën e cila i është dhënë nga pala e cila kërkon të kumtohet deklarata, ose nëse nuk i lejohet qasja ose pala refuzon ta dëgjojë, noteri do ta realizojë veprimin noterial me dërgim të shkresës së rekomanduar në adresën e shënuar, në të cilën është deklarata e cila është dashur të kumtohet. Kjo do të shënohet në procesverbalin nga paragrafi (2) i këtij neni dhe në vërtetimin nga paragrafi (5) i këtij neni.

(5) Noteri për kumtesën e kryer do t'i lëshojë vërtetim palës e cila ka kërkuar veprim zyrtar, si edhe palës së kundërt nëse ajo këtë e kërkon.

(6) Në vërtetimin do të shënohen: emrat dhe mbiemrat e të dyja palëve, dita, muaji dhe viti, e nëse nevojitet edhe ora e kumtesës. Përgjigjia e palës së kundërt në vërtetimin mund të shënohet vetëm nëse ajo përgjigje është shënuar në procesverbalin dhe nëse pala e kundërt e ka nënshkruar.

(7) Me kërkesë të palës do të konstatohet edhe identiteti i palës e cila ka kërkuar veprim zyrtar, dhe në atë rast në procesverbalin dhe në vërtetimin do të shënohet në cilën mënyrë është përcaktuar identiteti i saj.

(8) Noteri mund të lëshojë vërtetim për atë se ndonjë palë, kudo qoftë që ajo ka vendbanim ose që ka seli, me letër ose me lloj tjetër të kumtesës me shkrim i ka dërguar kumtesë me përmbajtje të caktuar. Në atë rast, noteri në procesverbalin dhe në vërtetimin do t'i shënojë: emrin dhe

mbiemrin, adresën e palës e cila e ka kërkuar atë, përmbajtjen e saktë e kumtesës, si dhe përshkrimin e saktë të adresës në të cilën është dërguar kumtesa. Dëshmia për dërgimin e kumtesës i bashkëngjitet procesverbalit.

Pranimi i deklarave me betim

Neni 91

(1) Noteri është i autorizuar që të pranojë deklaratë nën betim nga pala.

(2) Betimi nga paragrafi (1) i këtij neni vijon: "Betohej në nderin se gjithë atë që e thash është e vërtetë dhe se për asgjë që dija për këtë punë nuk heshta".

Mbajtja e procesverbaleve dhe vërtetimi i konkluzioneve për kuvendet dhe mbledhjet e mbajtura të organit tjetër të personit juridik

Neni 92

(1) Nëse noteri është ftuar nga personi i autorizuar t'i vërtetojë konkluzionet në kuvend ose në mbledhje të ndonjë organi tjetër të personit juridik, në procesverbalin do t'i fusë ditën dhe kohën e mbledhjes, gjithçka që është propozuar dhe që është deklaruar, ndërsa sipas nevojës edhe fakte tjera, nëse kjo është e rëndësishme për vlerësimin e rregullshmërisë së procedurës, ndërsa veçanërisht konkluzioneve dhe vendimeve të miratuara në mbledhje. Në procesverbalin noteri do të shënojë dhe do të vërtetojë edhe gjithçka tjetër që është përcaktuar me ligj.

(2) Noteri në pajtim me dispozitat e këtij ligji, do ta përcaktojë identitetin e personit i cili ka kryesuar me mbledhjen në pajtim me dispozitat e këtij ligji, ndërsa identiteti i personave tjerë që kanë qenë të pranishëm në mbledhjen, do ta përcaktojë vetëm nëse atë e kanë kërkuar të njëjtë, dhe do të shënohet mënyra në të cilën e ka përcaktuar identitetin e tyre.

(3) Procesverbalin nga paragrafi (1) i këtij neni, e nënshkruan edhe personi i cili ka kryesuar me mbledhjen. Nëse personi i cili ka kryesuar me mbledhjen refuzon ta nënshkruajë procesverbalin, noteri atë do ta konstatojë në procesverbalin si dhe shkaqet për refuzim.

Procesverbali për vërtetimin e fakteve

Neni 93

(1) Me kërkesë të personave të interesuar, noteri mund të konstatojë fakte që kanë ndodhur në prezencë të tij, siç janë: diskutime për oferta, shitje, lojëra të fatit, deklarata të personave për fakte dhe gjendje për të cilat noteri vetë ose me pjesëmarrje të personave profesionalë i ka mësuar.

(2) Për vërtetimet nga paragrafi (1) i këtij neni, noteri do të përpilojë procesverbal në të cilin do t'i shënojë vendin, kohën, emrat dhe mbiemrat dhe adresat e palëve dhe pjesëmarrësve tjerë, si dhe përshkrimin e saktë të asaj se çfarë ka ndodhur në prezencë të tij ose që e ka konstatuar në mënyrë tjetër. Procesverbalin e nënshkruajnë të gjithë pjesëmarrësit. Nëse ndonjë prej pjesëmarrësve refuzon ta nënshkruajë procesverbalin ose nuk ka pjesëmarrës të autorizuar gjatë përcaktimit të faktit, noteri atë do ta konstatojë në procesverbal.

(3) Në procesverbalin nga paragrafi (2) i këtij neni, veçanërisht do të shënohet se në cilën mënyrë është përcaktuar identiteti i pjesëmarrësve.

Protesta të kambialit dhe çekut

Neni 94

Protestimi i kambialit dhe çekut dhe mbajtja e regjistrave për protesta bëhet në pajtim me rregullat për kambial dhe çek.

Autorizimi

Neni 95

(1) Në procedurën para noterit, për punë juridike dhe veprime për të cilat kjo është e lejuar me ligj, pjesëmarrësi mund të ndërmarrë veprime përmes të autorizuarit nëse i njëjti paraqet autorizim të verifikuar.

(2) Për punët juridike nga paragrafi (1) i këtij neni, me të cilat bëhet disponimi ose ngarkesë e patundshmërive, autorizimi doemos duhet të jetë special dhe në të shënohen në mënyrë eksplicite veprimet të cilat mund t'i ndërmarrë i autorizuari.

(3) Për autorizimin i cili ka të bëjë me ndërmarrjen e veprimeve në procedurë për punët e besuara nga ana e gjykatës dhe lëshimin e urdhërpagesave noteriale zbatohen dispozitat e Ligjit për procedurë jashtëkontestimore dhe të Ligjit për procedurë kontestimore.

(4) Autorizimi i lëshuar nga avokati verifikohet me vulë të avokatit dhe nënshkrim.

Origjinali, ekstrakti, përshkrimi, verifikimi dhe lëshimi i dokumenteve noteriale

Origjinali i dokumentit noterial

Neni 96

(1) Dokumenti noterial i përpiluar nga noteri në pajtim me këtë ligj paraqet origjinal të dokumentit dhe e cila ruhet në arkivin e noterit që e ka përpiluar.

(2) Në kuptim të këtij ligji, si origjinal konsiderohet edhe ekzemplari nga dokumenti i vërtetuar (solemnizuar) privat që mbetet në arkivin e noterit që e ka vërtetuar.

(3) Ekzemplarët të cilat gjatë vërtetimit u lëshohen palëve kanë cilësi të ekstrakteve.

Ekstrakti nga dokumenti noterial

Neni 97

(1) Ekstrakt në kuptimin e këtij ligji paraqet përshkrim i plotë i përmbajtjes së dokumentit noterial të cilin noteri e nënshkruan si ekstrakt dhe të cilin në qarkullimin juridik e zëvendëson origjinalin e dokumentit noterial.

(2) Kur në pajtim me dispozitat e këtij ligji lëshohet ekstrakt i dokumentit noterial, në të do të shënohet se është krahasuar me origjinalin që e ruan noteri dhe se ky paraqet ekstrakt (i plotë ose në fragment).

(3) Nëse dokumenti noterial është modifikuar ose plotësuar me aneks ose akt tjetër më të mëvonshëm, ekstrakt ose përshkrim të aktit të mëhershëm, detyrimisht do të lëshohet bashkë me ekstraktin ose përshkrimin nga akti i mëvonshëm noterial.

(4) Noteri i cili e ka përpiluar origjinalin, është i detyruar që t'u lëshojë ekstrakte secilit prej pjesëmarrësve edhe për organet të cilat detyrimisht dorëzohet dokumenti.

(5) Nëse noteri ka lëshuar ekstrakte nga origjinali, nuk mund që më shumë të lëshojë ekstrakte, por me kërkesë të pjesëmarrësve do t'u lëshojë përshkrime nga origjinali të cilat kanë cilësi të ekstraktit.

(6) Nëse origjinali i dokumentit noterial përmban më shumë punë të mëvetësishme juridike, mund që me kërkesë të pjesëmarrësit në vend të ekstraktit të plotë të lëshojë ekstrakt i cili do t'i referohet punës së caktuar juridike.

(7) Ekstrakti (fragmenti) nga dokumenti noterial nuk mund të jetë dokument përmbarues.

(8) Për ekstrakt të dokumentit noterial konsiderohet edhe ekstrakti i dokumentit noterial në formë të letrës i cili me digjitalizim ka marrë formë elektronike dhe njëjtësimi i të cilit përcaktohet në bazë të zbatimit të nenit 46 paragrafi (1) i këtij ligji.

Përshkrim i origjinalit të dokumentit noterial

Neni 98

Përshkrim i origjinalit të dokumentit noterial në kuptim të këtij ligji, konsiderohet kopja e verifikuar e origjinalit të dokumentit noterial, i cili si i tillë është shënuar dhe me të cilin vërtetohet se në kohën e verifikimit, ka ekzistuar origjinal nga dokumenti noterial në arkivin e noterit.

Lëshimi i ekstraktit dhe përshkrimit të origjinalit

Neni 99

(1) Nëse në origjinalin nuk është përcaktuar diçka tjetër, ekstrakt ose përshkrim nga origjinali mund t'u jepet vetëm:

a) personave të cilët janë përfshirë në veprën juridike dhe dokumentin e kanë lidhur në emër të tyre;

b) personave në emër të të cilëve është lidhur ajo vepër juridike;

v) personave në favor të të cilëve është lidhur ajo vepër juridike dhe

g) trashëgimtarëve dhe pasuesve juridikë të personave nga pika a) deri në pikën v) të këtij paragrafi, si dhe të autorizuarve dhe përfaqësuesve të tyre.

(2) Nëse noteri pushon vetë t'i ruajë shkresat e tij, në rastet e parapara me këtë ligj, lëshimin e ekstrakteve dhe përshkrimeve nga paragrafi (1) i këtij neni e bën noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin e noterit pa dallim se ku gjendet arkiva e noterit.

(3) Noteri detyrohet përshkrimin nga dokumenti i konfirmuar ose akti noterial për punë juridike në bazë të të cilave fitohet, ndërpritet, bartet ose kufizohet e drejta e pronësisë ose e drejtë tjetër e patundshmërisë, ose të drejta për të cilat mbahen libra publikë bashkë me fletëparaqitjet për regjistrimin dhe dëshminë për kompensim të paguar në formë elektronike t'i dërgojë në Agjencinë për Kadastro të Patundshmërive dhe deri te organi tjetër kompetent përkatësisht institucioni në pajtim me ligj.

Vërtetime për regjistrime në fletëregjistrime të noterit dhe ekzistimi i dokumenteve të noterit

Neni 100

Personi i cili ka interes juridik mundet, me kërkesë me shkrim, të kërkojë nga organi kompetent ta obligojë noterin që t'i lëshojë vërtetim për ekzistimin e regjistrimit të caktuar në fletëregjistrimet ose ekzistimin e dokumentit të caktuar noterial. Në kërkesën me shkrim domosdoshëm të arsyetohet interesi juridik për lëshimin e vërtetimit të këtillë.

Shtojca të origjinalit dhe ekstraktit nga dokumenti noterial

Neni 101

(1) Shtojcat e origjinalit të aktit noterial bashkëngjiten në formë origjinale ose përshkrim të verifikuar dhe ato me shirit të sigurisë lidhen me origjinalin. Noteri dhe pjesëmarrësit i nënshkruajnë ose i parafojnë të gjitha faqet e shtojcave të origjinalit.

(2) Shtojcat ndaj aktit noterial shënohen me numër të dokumentit noterial, me shenjë se janë shtojca dhe me vënie e shkronjës së madhe sipas radhës së alfabetit në çdo shtojcë veçmas.

(3) Shtojcat nuk dorëzohen me ekstrakt të dokumentit noterial përveç nëse me ligj ose nga vullneti i pjesëmarrësve nuk del diçka tjetër.

(4) Ekstraktet nga dokumenti noterial përbarues duhet detyrimisht të përmbajnë edhe shtojca nga dokumenti noterial. Me kërkesë të pjesëmarrësve, ndaj ekstraktit të dokumentit noterial përbarues nuk do të bashkëngiten shtojcat. Në këtë rast, ekstrakti nuk ka cilësi të dokumentit përbarues, që do të shënohet në vetë ekstraktin.

Verifikimi i ekstraktit nga dokumenti noterial

Neni 102

(1) Çdo ekstrakt nga dokumenti noterial doemos duhet të jetë identik sipas përmbajtjes me originalin, të shënohet si ekstrakt dhe të ketë nënshkrim dhe vulë të noterit.

(2) Verifikimi i ekstraktit vihet në faqen e fundit të ekstraktit.

Afatet për lëshimin e ekstrakteve, vërtetimeve, fragmenteve dhe përshkrimeve

Neni 103

(1) Noteri detyrohet ekstraktet, vërtetimet, fragmentet dhe kopjet t'i lëshojë menjëherë pas përfundimit të të gjitha veprimeve për punën juridike për të cilën është përpiluar akti noterial dhe për të cilën janë paguar shpërblym dhe shpenzimet e noterit, përveç nëse puna juridike nuk varet nga ndonjë afat ose kusht i cili krijohet më vonë.

(2) Noteri detyrohet pa prolongim, t'i lejojë pjesëmarrësit në prezencën e tij ose në prezencën e personit të punësuar te noteri t'i shqyrtojë dhe të kryejë këqyrje në shkresat.

VII. MARRJA E DOKUMENTEVE, PARAVE DHE LETRAVE ME VLERË PËR RUAJTJE DHE DORËZIM

Marrja e dokumenteve për ruajtje ose dorëzim

Neni 104

(1) Noteri detyrohet që t'i marrë të gjitha llojet e dokumenteve, për ruajtje ose dorëzim. Noteri mund të refuzojë marrje të ndonjë dokumenti, nëse për atë ekzistojnë shkaqe të arsyeshme.

(2) Për marrjen e dokumenteve përpilohet procesverbal, në të cilin do të shënohet vendi dhe koha e marrjes, emri, mbiemri dhe adresa e personit i cili e ka dorëzuar dokumentin, shenja e dokumentit, arsye se përse është dhënë në ruajtje, afati i ruajtjes, afati i dorëzimit dhe kujt duhet t'i dorëzohet, nëse dokumenti është marrë në ruajtje për dorëzim. Procesverbalin do të nënshkruajë personi i cili e ka dorëzuar dokumentin dhe noteri. Në procesverbal noteri do ta vë vulën e tij.

(3) Noteri është i obliguar ta përcaktojë identitetin e personit të cilit ia dorëzon dokumentin në pajtim me nenin 57 të këtij ligji. Pranuesi i dokumentit të cilit i dorëzohet dokumenti, është i obliguar ta konfirmojë pranimin e dokumentit në procesverbalin për dorëzim.

(4) Nëse noteri nuk mund ta realizojë dorëzimin e urdhëruar të dokumenteve në afatin e caktuar, është i obliguar pas skadimit të atij afati, pa prolongim t'ia kthen palës dokumentet e marra.

(5) Për kthim të dokumentit për shkak të skadimit të afatit për ruajtje, noteri përpilon procesverbal për kthim, në të cilin do të shënohet vendi dhe koha e kthimit, emri, mbiemri dhe adresa e personit të cilit i kthehet dokumenti, shenja e dokumentit, si dhe shkak për kthimin e dokumentit. Procesverbalin do ta nënshkruajë noteri dhe personi të cilit i kthehet dokumenti. Në procesverbalin noteri do ta vë edhe vulën e vet.

Marrja për ruajtje e parave dhe letrave me vlerë (depozitë noteri)

Neni 105

(1) Noteri mund të marrë për ruajtje para të gatshme, kambiale, çeqe, obligacione publike dhe letra tjera me vlerë.

(2) Noteri është i obliguar të marrë për ruajtje para të gatshme, kambiale, çeqe, obligacione publike dhe letra tjera me vlerë vetëm me vendim të gjykatës ose organit tjetër ose vetëm nëse i janë dhënë me rast të përpilimit të dokumentit noterial për t'ia transferuar personit tjetër, ose t'i japë në ruajtje në organ tjetër të caktuar.

(3) Nëse gjatë përpilimit të dokumentit të noterit marrja nuk është vërtetuar në vetë aktin, për ndërmarrjen do të përpilohet procesverbal në të cilin saktësisht do të caktohen numrat në regjistrin dhe në librin depozitar, vendi dhe koha e marrjes, përkatësisht shenja dhe vlera e shumës së parave, letrat e marra, si dhe emri dhe mbiemri i personit i cili i ka dorëzuar dhe deklaratën e tij për atë çka duhet të bëhet me to. Noteri për marrjen do t'i lëshojë palës vërtetim në të cilin do të bën specifikim i parave sipas vlerës dhe letrave me vlerë që i janë dorëzuar.

Ruajtja dhe dorëzimi i parave dhe letrave me vlerë

Neni 106

(1) Paratë dhe letrat me vlerë të marra noteri ka për detyrë t'i ruaj veças nga paratë e tij dhe letrat me vlerë, në mbështjellës të posaçme, në të cilën do ta shkruajë numrin e lëndës dhe emrin dhe mbiemrin e palës. Paratë të cilat i janë besuar, noteri doemos duhet t'i ruajë në llogari të veçantë në bankë ose në organizatë tjetër financiare.

(2) Paratë e marra dhe letrat me vlerë noteri pa prolongim do t'i dorëzojë te organi ose personi të cilit duhet t'i dorëzohet, nëse paraprakisht e përcakton identitetin e tij. Pranuesi do ta vërtetojë pranimin e parave ose letrave me vlerë. Noteri do të përpilojë procesverbal për paratë e dorëzuara ose letrat me vlerë. Në procesverbal noteri do të vë nënshkrimin e tij dhe vulën.

Pamundësia për dorëzimin e parave dhe letrave me vlerë

Neni 107

Nëse noteri nuk mund ta bën dorëzimin e urdhëruar të parave dhe letrave me vlerë në afatin e caktuar, është i obliguar pas skadimit të atij afati, kurse nëse afati nuk është i caktuar, më së voni në afat prej 30 ditëve nga dita e marrjes, t'ia kthen palës vlerat e marra ose nëse kjo nuk është e mundur t'i dorëzon në gjykatë për ruajtje dhe për këtë ta njoftojë parashtruesin me letër rekomanduese.

Cilësia e depozitës së noterit

Neni 108

(1) Depozita e deponuar te noteri ka cilësi të depozitës gjyqësore.

(2) Dispozitat e kësaj pjese do të zbatohen në mënyrë përkatëse dhe në çdo rast kur noteri si i autorizuar gjyqësor do t'i marr paratë dhe letrat me vlerë.

(3) Nëse noteri i ndërpritet shërbimi noterial, banka me urdhër të Odës do ta deponojë depozitën në depozitë gjyqësore. Depozitat që gjenden në zyrën e noterit të cilit i është ndërprerë shërbimi, Oda ose noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin me procesverbal do t'i marrë dhe do t'i dorëzon në ruajtje në gjykatën kompetente.

VIII. RUAJTJA E MATERIALIT ARKIVOR DHE PËRTËRITJA E DOKUMENTEVE DHE SHKRESAVE TË NOTERIT

Ruajtja e materialit arkivor

Neni 109

(1) Noteri është i obliguar materialin arkivor të cilin e ka krijuar ose marr, ta mbrojë dhe ta ruajë nga keqpërdorimi fizik, ndikimet atmosferike, keqpërdorimi dhe përdorimi i paautorizuar, burime latente të rrezikut siç janë zjarri dhe vërshimi, me qëllim të mbrohet integriteti i të dhënave të përfshira në atë material.

(2) Ruajtjen e materialit arkivor, noteri është i obliguar ta organizojë në mënyrë të pavarur në zyrën e vet të noterit.

(3) Me përjashtim të dispozitave të paragrafit (2) të këtij neni, noteri mund me pëlqim paraprak me shkrim të Odës ta dorëzon në institucion të specializuar të licencuar për ruajtje të materialit arkivor, në arkiv të përbashkët që e menaxhon Oda ose në hapësirë tjetër adekuate për ruajtje të materialit arkivor, për çka Oda me shkrim do ta njoftojë Ministrinë.

Ruajtja dhe përtëritja e dokumenteve dhe shkresave të noterit

Neni 110

(1) Nëse shkresat dhe dokumentet e noterit në tërësi ose pjesërisht janë të humbura, të shkatërruara ose dëmtuara, ashtu që të njëjtat nuk mund të përdoren më, noteri detyrohet të ngrëjë procedurë për përtëritje të shkresave dhe dokumenteve me detyrë zyrtare ose me kërkesë të palës.

(2) Kushtet më të afërta për mënyrën e arkivimit, ruajtjen dhe përtëritjen e dokumenteve dhe shkresave të noterit, si dhe organizimin e arkivimit i përcakton ministri.

IX. LIBRA AFARISTË TË NOTERIT

Llojet e librave afaristë të noterit

Neni 111

(1) Noteri është i obliguar në mënyrë të rregullt t'i mbajë librat afaristë të noterit në vijim:

a) Regjistër i përgjithshëm afarist, në të cilin i regjistron të gjitha aktet e noterit, dokumentet e vërtetuara private, procesverbalet dhe veprimet tjera noteriale, përveç veprimeve noteriale të përmendura në pikën b) deri gj) të këtij paragrafi;

b) Regjistër për protesta;

v) Regjistër për verifikime dhe vërtetime;

g) Regjistër për punë të besuara;

d) Regjistër për urdhërpagesa noteriale;

gj) Libër depozitar;

e) Libër të nënshkrimeve dhe

zh) Listë të përbashkët të emrave të palëve për të gjitha librat afaristë të noterit nga ky paragraf.

(2) Krahas librave afaristë të noterit, noteri është i obliguar të sigurojë dhe mbajë edhe regjistra dhe libra tjerë në pajtim me rregullat për punë në zyrë.

(3) Për punët e kryera të noterit në komunat e rajonit të gjykatës në të cilin është emëruar në pajtim me nenin 26 paragrafi (6) i këtij ligji, noteri mban libra adekuate ndihmës nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Fletëregjistrimet nga paragrafi (1) pikat a), v), g), d) dhe gj) dhe paragrafi (3) i këtij neni dhe Lista e përbashkët e emrave nga paragrafi (1) pika zh) e këtij neni, mbahen në formë elektronike.

(5) Oda mban Libër të nënshkrimeve të deponuara (LND) të personave të autorizuar të organeve shtetërore, ndërmarrjeve publike, institucioneve tjera publike, bankave dhe organeve tjera dhe organizatave për të cilat ekziston nevojë e domosdoshme për kryerjen e papenguar të veprimeve zyrtare të noterit. Personat e autorizuar kryejnë depozimin e nënshkrimit të vet para kryetarit të Odës.

(6) Oda mban në formë elektronike Listë të emrave të noterëve, ndihmës-noterëve, zëvendës-noterëve, noterëve të cilët përkohësisht e kryejnë shërbimin e noterit, bashkëpunëtorëve profesionalë noterialë, noterëve praktikantë dhe personave tjerë të cilët profesionalisht aftësohen te noteri.

(7) Regjistri për protesta nga paragrafi (1) pika b) e këtij neni dhe Libri i nënshkrimeve nga paragrafi (1) pika e) e këtij neni duhet të jenë të lidhura, listat e tyre duhet të jenë të shënuara me numra rendor, të qepura me shirit të sigurisë dhe të verifikuara me vulë të Odës. Regjistrat futen pa prolongim, sipas radhës që vijnë lëndët, të lexueshëm dhe qartazi, pa distanca të zbrazëta, pa shlyerje, fshirje dhe korrigjime.

(8) Llojin, përmbajtjen, formën, mënyrën e mbajtjes së akteve, fletëregjistrimeve, librave dhe listave të emrave të noterit, librave ndihmës, mënyrën e pranimit dhe ruajtjes së dokumenteve dhe lëndëve të noterit me vlerë dhe lëshimin e tyre dhe marrjen e tyre, mënyrën e përtëritjes së shkresave dhe dokumenteve të noterit, si dhe marrjen e veprimeve tjera formale i përcakton ministri me rregullore.

X. ZËVENDËS-NOTER, NDIHMËS-NOTER, BASHKËPUNËTORË PROFESIONALË NOTERIALË, NOTER PRAKTIKANT I CILI PËRKOHËSISHT E KRYEN SHËRBIMIN

Zëvendësnoteri

Neni 112

(1) Nëse noteri mungon, është i sëmurë ose për shkaqe tjera të arsyeshme është i penguar ta kryen shërbimin e vet, mund të emëron zëvendësnoter i cili regjistrohet në Listën e emrave të zëvendës-noterëve që e mban oda.

(2) Zëvendësnoter mund të jetë person i cili ka dhënë provimin për zëvendës - noter dhe i plotëson kushtet tjera për emërim nga neni 10 i këtij ligji dhe ndihmës-noter. Provimi për zëvendës-noter zbatohet në pajtim me dispozitat e Kapitullit XVII të këtij ligji.

(3) Noteri është i obliguar ta parashtron dokumentacionin e tërësishëm dhe propozimin për zëvendësnoterin dhe kohëzgjatjen e zëvendësimit në Odën, kurse në rastet kur zëvendësi duhet të emërohet nga Ministria, dokumentacioni i tërësishëm parashtrohet në Ministrinë, përveç kur për zëvendës-noter emërohet ndihmës-noter, i cili është i punësuar te noteri.

(4) Për mungesë deri 60 (gjashtëdhjetë) ditë pune, me propozim të noterit, zëvendës-noterin e emëron kryetari i Odës. Nëse për zëvendës - noter është propozuar person i

cili i plotëson kushtet për emërim nga neni 10 i këtij ligji, kurse nuk është punësuar në zyrën e noterit të cilin do ta zëvendëson, zëvendëson noterin e emëron Ministria.

(5) Kur zëvendës-noterin e emëron kryetari i Odës, aktvendimi për emërim të zëvendës-noterit nga paragrafi (4) i këtij neni, parashtrohet në Ministrinë të noterit dhe te zëvendësnoteri.

(6) Për pengesë të noterit të kryen obligimin e vet për periudhë kohore më tepër se 60 (gjashtëdhjetë) ditë pune gjatë një viti kalendarik, me propozim të noterit, zëvendës – noterin e emëron Ministria. Nëse Ministria nuk e emëron zëvendësin e propozuar, do ta njofton noterin të propozon person tjetër për zëvendës të tij. Nëse noterit nuk cakton person tjetër, kurse për shkak të pengesës nuk mund ta kryen shërbimin e vet më shumë se 60 (gjashtëdhjetë) ditë dhe ka nevojë për zëvendës-noter, me propozim të Odës, Ministria do të cakton zëvendës-noter. Aktvendimi me të cilin emërohet zëvendës-noter parashtrohet te noterit, zëvendës-noteri dhe Oda.

(7) Zëvendësnoteri e menaxhon zyrën e noterit për llogari dhe në ngarkim të noterit. Marrëdhënia juridike e zëvendës-noterit me noterin rregullohet me marrëveshje të ndërsjellë që lidhet me ditën e emërimit të zëvendës-noterit.

(8) Zëvendësnoteri i kryen të gjitha punët të cilat sipas ligjit është i autorizuar t'i kryen noterit. Gjatë përpilimit të akteve, procesverbaleve dhe dokumenteve doemos duhet ta shënojnë emrin e vet, mbiemrin dhe cilësinë, numrin e aktvendimit me të cilin është caktuar, si dhe emrin dhe mbiemrin e noterit të cilin e zëvendëson, i mban librat afariste noteriale të noterit, i përdor vulën zyrtare, vulën e thatë, vulën për dyllë dhe vulën katrore të noterit te i cili punon, si dhe vulën e vet me shenjë "zëvendës-noter" dhe nënshkrimin e vet. Dokumentet të cilat ai i përpilon dhe verifikon ruhen në arkivin e noterit.

(9) Të gjitha punët të cilat i kryen zëvendës-noteri kanë vlefshmërinë e njëjtë juridike sikur t'i ketë kryer noterit të cilin e zëvendëson.

(10) Zëvendësnoteri është i obliguar para se të fillojë ta kryejë shërbimin ta deponon nënshkrimin e vet dhe vulën me shenjë "zëvendës-noter" në procesverbal në Odën dhe para kryetarit të Odës të japë deklaratë solemne e cila sipas përmbajtjes është si e noterit. Ekzemplari i procesverbalit dërgohet në gjykatën kompetente në rajonin e së cilës është i emëruar zëvendës-noteri.

(11) Kur zëvendësnoteri e merr obligimin e vet nga noterit përpilohet procesverbal për praninë-dorëzim të vulës zyrtare, vulës së thatë, vulës për dyllë, vulës katrore, librave afariste noteriale. Procesverbalin e nënshkruan noterit dhe zëvendësnoteri.

(12) Pas pushimit të shkaqeve për mungesë të përkohshme të noterit, noterit e vazhdon punën në zyrën e noterit për çka me shkrim e njofton Odën, ndërsa Oda me shkrim e njofton Ministrinë.

(13) Derisa zgjat zëvendësimi, noterit nuk guxon ta kryejë shërbimin e noterit.

(14) Zëvendësnoteri mund ta zëvendëson noterin më së shumti deri 6 (gjashtë) muaj brenda një viti kalendarik, kurse ky afat mund të vazhdohet për shkaqe të jashtëzakonshme dhe të arsyetuara.

Ndihmësnoteri

Neni 113

(1) Ndihmësnoteri është person i cili ka dhënë provimin për ndihmës-noter dhe i plotëson kushtet për emërim të noterit nga neni 10 i këtij ligji dhe është i

punësuar në zyrën e noterit dhe ai regjistrohet në Listën e emrave të ndihmës-noterëve që e mban Oda. Provimi për ndihmësnoter zbatohet në pajtim me dispozitat nga Kapitulli XVII i këtij ligji.

(2) Me propozim të noterit, Ministria do të emërojë ndihmës-noter në zyrën e tij. Propozimi me shkrim për emërim të ndihmësnoterit, me të cilin është parashtuar dokumentacioni i plotë prej të cilit vërtetohet se personi të cilin e ka propozuar noterit i plotëson kushtet për emërim në pajtim me nenin 10 të këtij ligji, parashtrohet në Ministri.

(3) Ministria nuk do ta pranë propozimin e noterit për emërim të ndihmës-noterit për shkak të mosplotësimit të kushteve për emërim në pajtim me nenin 10 të këtij ligji ose për shkak të mbrojtjes së prestigjit dhe dinjitetit të shërbimit të noterisë. Nëse ministri nuk e pranë propozimin për emërim të zëvendës noterit, me shkrim do ta njoftojë noterin, me shënimin e shkaqeve për mosemërim.

(4) Ndihmësnoteri fillon me punë nga dita e regjistrimit në Listën e emrave të ndihmës-noterëve të Odës. Noteri është i obliguar pa prolongim ta njofton Odën dhe Ministrinë për ndërprerje të punës së ndihmës-noterit, për çka Ministria miraton aktvendim të cilin e dorëzon te Oda dhe te ndihmës-noteri. Pas pranimi të aktvendimit për ndërprerje të punës të ndihmës-noterit, noterit detyrohet t'ia marrë vulën me shenjë "ndihmës-noter" dhe ta anulojë me prerje të të dyja pjesëve.

(5) Ndihmësnoteri është i obliguar para fillimit me punë para kryetarit të Odës të jep deklaratë solemne, e cila për nga përmbajtja është e njëjtë si edhe për noterin. Ekzemplar nga deklarata solemne i dorëzohet ndihmësnoterit.

(6) Të gjitha punët të cilat i kryen ndihmësnoteri kanë të njëjtën fuqi juridike sikur t'i ketë kryer vetë noterit drejtpërdrejt, për çka krahas vulës së noterit vendos vulën e vet me përmbajtje "ndihmësnoter" dhe nënshkrimin e vet.

(7) Ndihmës-noteri është i obliguar para se të fillon të kryen shërbimin të deponon nënshkrimin e vet dhe vulën me shenjë "ndihmësnoter" në procesverbal në Odën. Ekzemplar nga procesverbalin dorëzohet te gjykata kompetente në rajonin e së cilës është emëruar ndihmës-noter.

(8) Noteri ndihmësnoterit të vet në çdo kohë mund t'ia heq ose kufizon autorizimet e dhëna.

(9) Marrëdhënia juridike ndërmjet noterit dhe ndihmësnoterit rregullohet me marrëveshje që lidhet me ditën e emërimit të ndihmësnoterit.

Bashkëpunëtorët profesionalë noteriale

Neni 114

(1) Bashkëpunëtorët profesionalë noteriale janë juristë të diplomuar të cilët kanë dhënë provimin për bashkëpunëtor profesionalë noteriale, janë të punësuar në zyrën e noterit dhe janë të regjistruar në Listën e emrave të bashkëpunëtorëve profesionalë noteriale që e mban Oda, në bazë të fletëparaqitjes së dorëzuar dhe dëshmimeve për plotësimin e kushteve nga noterit. Provimi për bashkëpunëtor profesional noterial zbatohet në pajtim me dispozitat nga Kapitulli XVII i këtij ligji.

(2) Bashkëpunëtori profesional noterial mund t'i kryejë të gjitha punët të cilat sipas ligjit është i autorizuar t'i kryejë noterit, por nën kontroll të noterit, dhe ai nuk guxon të nënshkruajë.

Noteri praktikant

Neni 115

(1) Noteri praktikant është jurist i diplomuar me arsim të mbaruar të lartë katërvjeçar të studimeve për drejtësi ose jurist i diplomuar me 300 kredi të fituara në studimet juridike sipas Sistemit Evropian për Transfer të Kredisë (SETK) që është i punësuar ose kryen punë vullnetare në zyrën e noterit dhe është i regjistruar në Listën e emrave të noterëve praktikantë që e mban Oda, në bazë të fletëparaqitjes së dorëzuar dhe dëshmimeve për plotësimin e kushteve nga noteri.

(2) Noteri praktikant në punë te noteri, profesionalisht aftësohet për dhënien e provimit të noterit ose provim tjetër profesional. Noteri është i obliguar ta përcjell dhe ndihmon aftësimin profesional të praktikantit dhe ta kontrollojë prezencën e tij dhe për të njëjtën me shkrim e njofton odën çdo periudhë kuartale.

(3) Koha e kaluar si noter praktikant barazohet në aspekt të së drejtës për dhënien e provimit të jurisprudence dhe për noter, provim për përmbartues ose provim tjetër profesional.

(4) Gjatë aftësimit profesional të noterit praktikant, mbikëqyrjen e bën Oda e cila me akt të vet mund ta përcaktojë mënyrën e trajnimit.

Noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin

Neni 116

(1) Nëse noteri vdes, nëse është zhvendosur, ose përkohësisht është i larguar nga kryerja e shërbimit të noterit, përkohësisht ose përgjithmonë i është hequr e drejta për kryerjen e shërbimit të noterit, nëse i ndërpritet shërbimi për noter ose mungon, kurse ka nevojë të paprolongueshme të përfundohen punë të filluara ndërkaq nuk ka zëvendës-noter, kryetari i Odës me detyrë zyrtare, pas mendimit paraprakisht të siguruar nga Bordi drejtues i Odës do të cakton noteri i cili përkohësisht do ta kryen shërbimin nga radhët e noterëve të emëruar për të njëjtin rajon zyrtar, kurse nëse në atë rajon zyrtar nuk ka noter tjetër prej rajonit më të afërt zyrtar.

(2) Noteri i cili përkohësisht do ta kryejë shërbimin e noterit i merr shkresat dhe librat e noterit, si dhe dokumentet dhe sendet me vlerë që i janë besuar, për shkak të përfundimit të punëve filluara.

(3) Për vendosjen e noterit i cili përkohësisht do ta kryen shërbimin e noterit, kryetari i Odës miraton aktvendim në të cilin autorizohet noteri nga paragrafi (1) i këtij të disponojë me llogarinë e rregullt të noterit të cilit i është ndërprerë shërbimi dhe caktohet koha për të cilën është vendosur. Aktvendimi parashtrohet në Ministrinë, te noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin dhe gjykata në rajonin zyrtar të së cilës gjendet zyra e noterit.

(4) Noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin e noterit është i obliguar para se të fillon me kryerjen e shërbimit të deponon nënshkrimin e vet dhe gjurmë të vulës në procesverbalin e Odës, kurse ekzemplari i procesverbalit do të parashtrohet në gjykatë. Noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin e noterit regjistrohet në Listën e emrave të noterëve të cilët përkohësisht e kryejnë shërbimin e noterit që e mban Oda.

(5) Noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin e noterit i përfundon punët e filluara të noterit nga paragrafi (1) i këtij neni. Noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin e noterit nuk guxon të merr punë të reja, përveç në rastet e parapara me nenin 26 paragrafi (10), neni 28 paragrafi (3) dhe neni 32 paragrafi (5) i këtij ligji. Gjatë përfundimit të

punëve të filluara, doemos duhet ta shënojë emrin e vet, mbiemrin dhe cilësinë, numrin e aktvendimit me të cilin është vendosur dhe përdor vulën zyrtare me shenjën "Noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin e noterit", si dhe vulën e vet të thatë, vulën për dyllë dhe vulat katrore dhe certifikatën e kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar. Dokumentet të cilat ai i përpilon dhe verifikon ruhen në arkivin e noterit i cili përkohësisht e kryen shërbimin e noterit.

(6) Të gjitha punë të cilat i kryen noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin e noterit kanë të njëjtën vlefshmëri juridike sikur t'i ketë kryer drejtpërdrejtë vetë noteri. Për dëmin që do ta shkakton noteri i cili përkohësisht e kryen shërbimin ndaj personave të tretë me shkelje të detyrës zyrtare përgjigjet personalisht në pajtim me dispozitat e këtij ligji për përgjegjësi të noterit.

XI. ORGANIZIMI I NOTERISË DHE ORGANET E SAJ

Oda e Noterisë

Neni 117

(1) Oda ka cilësi të personit juridik. Selia e Odës është në Shkup.

(2) Oda kujdeset për punën ligjore të noterëve, për kryerje të ndërgjegjshme dhe me përgjegjësi të shërbimit të noterit, për ruajtjen e prestigjit dhe nderit të noterëve, i mbron të drejtat dhe interesat e tyre dhe vendos për të drejtat e tyre, obligimet dhe përgjegjësitë, në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(3) Oda mund të themelon Akademi Noteriale, organizimi i të cilës, fushëveprimi i punës dhe financimi do të rregullohen me akt themelues të Akademisë në pajtim me Statutin dhe aktet tjera të Odës.

(4) Oda mban regjistër të autorizimeve dhe regjistër të testamenteve, kurse mund të mban edhe regjistra tjerë publik dhe të tjerë, në pajtim me ligjin.

(5) Oda mban Arkiv Noterial Qendror Elektronik, që i përfshin të gjitha librat afariste noteriale që i mbajnë në formë elektronike dhe të cilët noterët i ruajnë në arkiv elektronik, që është e lidhur në mënyrë elektronike me njësitë e vetëqeverisjes lokale, Regjistrin Qendror, Agjencinë për Kadastër të Patundshmërive, Drejtorinë për Mbajtjen e Librave Amë dhe Ministrinë e Punëve të Brendshme.

(6) Organe të Odës janë Kuvendi i Odës, Bordi drejtues i Odës, Kryetari i Odës, Këshilli disiplinor, Këshilli profesional, bordi mbikëqyrës dhe organe tjera të parapara me Statutin.

(7) Oda ka Shërbimin Profesional të vet. Mbi të punësuarit e Shërbimit profesional të Odës aplikohen dispozitat e përgjithshme të Ligjit për marrëdhëniet e punës.

(8) Nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe, organizimi, kompetenca, mënyra e zgjedhjes, të drejtat dhe obligimet e organeve të Odës përcaktohen me Statutin dhe aktet tjera të Odës.

Statuti dhe aktet tjera të përgjithshme të Odës

Neni 118

(1) Me Statutin dhe aktet tjera të përgjithshme të Odës rregullohet organizimi dhe puna e Odës, lloji, përbërja dhe mënyra e zgjedhjes së organeve të Odës dhe çështje tjera të rëndësishme për punën e Odës.

(2) Me Statutin e Odës përcaktohen aktet të cilat Oda doemos duhet t'i miraton dhe mënyra e miratimit të tyre.

Të hyrat e Odës

Neni 119

Të hyrat e Odës janë mjete të realizuara me arkëtim të taksës së anëtarësisë, dënimeve me para të shqiptuara në procedurë disiplinore, donacionit dhe të hyrave tjera.

Kuvendi i Odës

Neni 120

(1) Kuvendin e Odës e përbëjnë të gjithë noterët në territorin e Republikës së Maqedonisë të cilët janë të regjistruar në Listën e emrave të noterëve të cilin e mban Oda.

(2) Kuvendi i Odës e ruan prestigjin dhe nderin e kryerjes së punëve të noterit dhe kujdeset me ndërgjegje dhe në pajtim me ligjin, që noterët t'i kryejnë detyrat e veta.

Kompetenca e Kuvendit të Odës

Neni 121

(1) Kuvendi i Odës:

- a) miraton statut dhe akte tjera të Odës;
- b) jep mendim për propozim të Tarifës së noterit;
- v) zgjedh anëtarë të Bordit drejtues, kryetar të Odës, dhe anëtarë të organeve tjera të Odës, nëse me këtë ligj ose Statut të Odës më ndryshe nuk është caktuar.
- g) shqyrton propozime, kërkesa dhe rekomandime për punë të suksesshme të noterisë;
- d) miraton llogari vjetore për vitin paraprak dhe propozim-përlllogaritje për vitin e ardhshëm, shqyrton dhe miraton raport për aktivitetet e përgjithshëm, të përpiluar nga kryetari i Odës;
- gj) vendos për lartësinë e taksës së anëtarësisë dhe mënyrën e pagesës së saj;
- e) vendos për përdorimin e dënimeve në para në pajtim me dispozitat të këtij ligji dhe
- zh) vendos për të gjitha çështjet thëra të parapara me ligjin dhe Statutin e Odës.

(2) Kuvendi i Odës rregullisht mbledhet një herë në vit, edhe atë më së voni deri në fund të prillit. Në mbledhje nevojitet prania e së paku gjysmës së numrit të përgjithshëm të noterëve, ndërsa vendos me shumicë të të pranishmëve.

(3) Në seancën e rregullt vjetore Kuvendi vendos për llogarinë vjetore dhe propozim – përlllogaritjen për vitin e ardhshëm dhe e shqyrton dhe e miraton raportin për aktivitetet të përgjithshme të noterisë.

(4) Mbledhja e jashtëzakonshme e Kuvendit të Odës, mund të konvokohet nga kryetari i Odës, Bordi drejtues ose pas kërkesës me shkrim nga më së paku 20% (njëzet përqind) nga anëtarë të Odës. Nëse kryetari i Odës nuk e konvokon mbledhjen në afat prej tridhjetë ditëve nga dita e miratimit të vendimit të Bordit drejtues, përkatësisht nga parashtrimi i kërkesës të anëtarëve të Odës, mbledhjen e konvokon anëtar i Bordit drejtues, i caktuar nga ky organ ose një nga anëtarët të Odës të cilët e kanë parashtruar kërkesën.

(5) Anëtarët e Bordit drejtues, kryetari i Odës dhe të organeve tjera zgjidhen për kohë prej tre vjet, me ç'rast doemos duhet të mbahet llogari për strukturën nacionale, territoriale dhe gjinore të anëtarëve të Odës.

Bordi drejtues

Neni 122

(1) Bordi drejtues:

- a) e përcakton draftin e Statutit dhe aktet thëra të Odës;

b) përgatit dhe dorëzon te Ministria propozime dhe mendime të cilat kanë të bëjnë me organikën themelore të noterisë, si dhe për të gjitha çështjet tjera të cilat kanë të bëjnë me shërbimin e noterisë;

v) merr dhe zbaton iniciativa për shqyrtim të çështje me interes të noterisë, siç janë çështjet për mbrojtje sociale të noterëve, themelimi i fondit solidar për ndihmë ekonomike të noterëve, si dhe fonde tjera dhe çështje për organizim të sigurimit të përhershëm të noterëve;

g) përcakton zgjidhje softuerike dhe programe të cilat në mënyrë të obligueshme do të shfrytëzohen për përpilim të dokumenteve elektronike, arkivim, mbajtje të librave elektronikë dhe zgjidhje programore për kryerje të shërbimeve të noterit;

d) përcakton lidhje të obligueshme të noterëve me regjistra publikë dhe sisteme tjera elektronike;

gj) cakton shenja dhe shënime të cilat në mënyrë të obligueshme vihen në dokumentet noteriale;

e) përpilon plan vjetor për kryerje të mbikëqyrjes mbi punën e noterëve, jep iniciativë për kryerje të mbikëqyrjes për lëndë konkrete si dhe autorizon noterë që do të kryejnë mbikëqyrje;

zh) kryen mbikëqyrje mbi aftësimin profesional të noterëve praktikantë dhe jep vërtetime për aftësim profesional të zbatuar, në bazë të vërtetimit të dhënë nga noteri te i cili bëhet aftësimi;

z) vendos për ankesë të palës kundër aktvendimit të noterit për refuzim të marrjes së veprimit zyrtar;

x) vendos për ankesë kundër vendimit të kryetarit të Odës për përjashtim të noterit;

i) vendos për lirim nga taksa gjyqësore, shpërblime dhe shpenzime në procedurë para noterit;

j) vendos për kundërshtime të paraqitura kundër vendimeve me të cilat vendoset për të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë e të punësuarve në Shërbimin profesional të Odës;

k) kujdeset për statusin e noterëve dhe për marrëdhëniet ndaj organe tjera dhe përgjithësisht ndaj personave të tretë;

ll) kujdeset për aftësimin e vazhdueshëm profesional të noterëve nëpërmjet organizimit të seminareve dhe ligjëratave, për çka përpilon program vjetor në fillim të vitit rrjedhës;

l) i përgatit seancat e Kuvendit të Odës;

m) i kryen vendimet të Kuvendit të Odës;

n) përpilon propozim të përlllogaritjes vjetore dhe propozim për përlllogaritje për vitin e ardhshëm;

nj) kujdeset për arkëtim të taksës së anëtarësisë;

o) miraton vendim për konvokim të mbledhjeve të rregullta dhe të jashtëzakonshme të Kuvendit të Odës;

p) nga anëtarët e vet zgjedh kryetar të Bordit drejtues, të cilët sipas funksionit janë edhe nënkryetarë të Odës;

r) me kërkesë të ministrisë jep mendim për shkaqet për shkarkim të noterit

s) vendos për çështje tjera të cilat me ligjin ose Statutin të Odës janë në kompetencë të tij, si dhe për të gjitha çështjet tjera të cilat nuk janë në kompetencë të ndonjë organi tjetër të Odës.

(2) Numrin e anëtarëve të Bordit drejtues e cakton Kuvendi në pajtim me Statutin. Numri i anëtarëve të Bordit drejtues, duke përfshirë edhe kryetarin e Odës, doemos duhet të jetë tek.

(3) Bordin drejtues të Odës e konvokon kryetari i Odës ose me kërkesë të një të tretës të numrit të përgjithshëm të anëtarëve të Bordit drejtues. Për plotfuqishmëri të vendimeve të Bordit drejtues është e nevojshme në seancë të jenë të pranishëm më shumë se gjysma e anëtarëve të

Bordit drejtues. Vendimet miratohen me shumicë të votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Bordit drejtues. Me Statutin e Odës veçanërisht do të përcaktohet për cilat raste për plotfuqishmëri të vendimeve është e nevojshme shumicë e dy të tretave.

Kryetari i Odës

Neni 123

(1) Kryetari i Odës njëkohësisht është edhe kryetar i Bordit drejtues dhe kryeson me Kuvendin e Odës.

(2) Kryetari e prezanton dhe përfaqëson Odën. Në rast të pengesës së tij, detyrat e tij i kryejnë nënkryetarët, ndërsa në rast të pengesës së nënkryetarëve, anëtari më i vjetër i Bordit drejtues.

(3) Kryetari i Odës:

a) i zgjidh konfliktet ndërmjet noterëve, ndërmjet noterëve dhe zëvendës- noterëve të tyre ose ndihmës – noterëve ose ndërmjet noterëve dhe pjesëmarrësve të tyre në rast të kontestit i cili ka të bëjë me zbatimin e Ligjit ose për pagesë për punën e kryer;

b) kujdeset Oda të veprojë në pajtim me ligjin;

v) vendos për të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë e të punësuarve në Shërbimin profesional të Odës;

g) parashtron propozim për ngritje të procedurës disiplinore kundër noterit;

d) vendos për kërkesë për përjashtim të noterit dhe caktim të noterit në rast të përjashtimit dhe

gj) i kryen punët të tjera të parapara me Statutin e Odës.

(4) Bordi drejtues i Odës mund ta autorizojë kryetarin e Odës në raste urgjente vetë të kryej punë të caktuara nga kompetenca e vet. Kryetari i Odës është i obliguar për çdo veprim të tillë të marrë ta njoftojë Bordin Drejtues dhe të kërkojë leje për veprimin e marrë. Mosdhënia e lejes plotësuese nuk ndikon në rëndësinë e punës juridike ndaj personave të tretë.

Organi disiplinor

Neni 124

(1) Organ disiplinor i Odës është Këshilli disiplinor i përbërë nga pesë anëtarë dhe zëvendës të tyre me mandat prej dy vjet, pa të drejtë të zgjedhjes të sërishme. Dy anëtarë dhe zëvendës të tyre nga radhët e gjykatësve me propozim të Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë, një anëtar dhe zëvendës i tij nga radhët e prokurorëve publikë me propozim të Këshillit të Prokurorëve Publikë të Republikës së Maqedonisë dhe dy anëtarë dhe zëvendës të tyre nga radhët e noterëve i zgjedh Kuvendi i Odës.

(2) Këshilli disiplinor në përbërje të plotë e zbaton procedurën disiplinore me propozim të parashtruesit kompetent, mban procedurë dhe miraton vendim për të.

(3) për punën e tij në vitin paraprak, Këshilli disiplinor parashtron raport me shkrim të Kuvendi i Odës.

(4) Çështje tjera në lidhje me punën e këshillit disiplinor rregullohen me Statutin dhe aktet tjera të Odës.

Shpërblimi dhe kompensimi i anëtarëve të organeve të Odës

Neni 125

Kryetari dhe anëtarët e Bordit drejtues dhe të organeve tjera të Odës, e kryejnë funksionin e vet falas, përveç nëse me Statut dhe akte tjera të Odës më ndryshe nuk është caktuar. Ato kanë të drejtë të kompensimit të shpenzimeve

të cilat i kanë pasur në lidhje me ushtrimin e funksionit. Vendimin për atë e miraton Bordi drejtues i Odës. Lartësia dhe kompensimi i shpenzimeve rregullohet me akt të Odës.

Mjete juridike

Neni 126

Kundër të gjitha vendimeve të organeve të Odës me të cilat vendoset për të drejtat dhe detyrat e noterit, nëse më ndryshe nuk është caktuar me ligj, mund të ngrihet kontest administrativ para gjykatës kompetente.

Raport për punën e noterisë

Neni 127

Çdo vit deri në 15 prill, Oda është e obliguar të Ministria të dorëzojë raport me shkrim për punën e vet në vitin paraprak, me mendime të ekspozuara, propozime dhe qëndrime për gjendjen e noterisë, si dhe propozim të masave të cilat duhet të ndërmerren për shkak të avancimit të atyre gjendjeve.

XII.MBIKËQYRJA MBI PUNËN E SHËRBIMIT NOTERIAL

Autorizimi i Ministrisë gjatë mbikëqyrjes

Neni 128

Mbikëqyrje mbi punën e Odës dhe mbi punën e noterëve kryen Ministria.

Mbikëqyrje mbi punën e Odës

Neni 129

(1) Mbikëqyrja mbi punën e Odës e përfshin mbikëqyrjen e ligjshmërisë dhe efikasitetit të punës së saj në pajtim me këtë ligj.

(2) Kryetari i Odës është i obliguar që Ministrisë t'i mundësojë qasje të të gjitha hapësirave, shkresat dhe librat. Për shkak të pengesës së kryetarit të Odës me autorizim të tij mund ta zëvendësojë anëtar i organit të menaxhimit të Odës.

(3) Për kryerje të mbikëqyrjes, ministri formon komision të përbërë nga përfaqësues të Ministrisë dhe gjykatës nga gjykata kompetente në rajonin në të cilin gjendet selia e Odës. Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes nga ana e Ministrisë, doemos duhet të jetë i pranishëm kryetari i Odës ose person i autorizuar nga ai.

(4) Për gjendet e përcaktuara nga mbikëqyrja e kryer përpilohet procesverbal. Një ekzemplar i procesverbalit dorëzohet te Oda në afat prej 45 ditësh nga dita e mbikëqyrjes së kryer.

(5) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes konstatohet cenim i ligjit, do të njoftohen organet kompetente për mbajtje të procedurës penale ose të kundërvajtjes.

(6) Ministria mund ta shpërndajë Bordin drejtues dhe ta shkarkojë kryetarin e Odës nëse gjatë mbikëqyrjes përcakton cenim të ligjit. Në aktvendim, Ministria do të caktojë afat për zgjedhje të Bordi të ri drejtues dhe kryetarit të Odës, ndërsa do të emërojë noter i cili përkohësisht do t'i kryejë punët deri në zgjedhjen e trupave të rinj.

Mbikëqyrje mbi ligjshmërinë e punës së noterit

Neni 130

(1) Ministria kryen mbikëqyrje mbi ligjshmërinë e punës së noterit.

(2) Për kryerje të mbikëqyrjes, ministri formon komision të përbërë nga përfaqësues të Ministrisë dhe gjykatës nga gjykata kompetente e rajonit në të cilin gjendet selia e noterit. Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes nga ana e Ministrisë, doemos duhet të jetë i pranishëm noterit.

(3) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes, noterit është i obliguar të mundësoj qasje të hapësirat, arkivat, dokumenteve të noterisë dhe shkresa dhe libra afariste në formë të shkruar ose elektronike.

(4) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes nuk guxon të cenohet fshehtësia e shkresave dhe informatave të mbrojtura, si dhe fshehtësia e përmbytjes të testamentit i cili nuk është i shpallur.

(5) Për kryerje të mbikëqyrjes, Ministria e njofton noterin, më së paku 3 (tri) ditë para kryerjes së mbikëqyrjes.

(6) Pas mbikëqyrjes së zbatuar komisioni i formuar nga ministri përpilon procesverbal për gjendjen e konstatuar gjatë mbikëqyrjes. Ekzemplar nga procesverbali dorëzohet te noterit dhe Oda në afat prej 45 ditëve nga dita e mbikëqyrjes së kryer.

(7) Mbikëqyrja kryhet edhe për lëndë konkrete të noterit, me pjesëmarrje edhe të avokatit i cili ka marrë pjesë në procedurën para noterit si i autorizuar i pjesëmarrësit për lëndën e mbikëqyrjes, pa njoftim paraprak të noterit mbi punën e të cilit bëhet mbikëqyrja, në pajtim me paragrafët (2), (3), (4) dhe (6) të këtij neni.

(8) Mënyrën e kryerjes të mbikëqyrjes e përcakton ministri.

Autorizimet e Odës për kryerje të mbikëqyrjes së noterëve

Neni 131

(1) Mbikëqyrje mbi punën e noterëve kryen edhe Oda.

(2) Mbikëqyrja bëhet në bazë të Planit vjetor për mbikëqyrje.

(3) Gjatë mbikëqyrjes bëhet kontroll i zyrës së noterit, e cila e përfshin punën e tërësishme të noterit, dokumentet e noterit dhe librat afariste noteriale, me qëllim që të kontrollohet ligjshmëria e kryerjes të shërbimit noterial nga noterit.

(4) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes nuk guxon të cenohet fshehtësia e shkresave dhe informatave të mbrojtura, si dhe fshehtësia e përmbytjes së testamentit i cili nuk është i shpallur.

(5) Për mbikëqyrjen e zbatuar përpilohet procesverbal në ditën e mbikëqyrjes të kryer, ndërsa për mangësitë të konstatuara eventuale caktohet afat për mënjanimin e tyre nëse ajo është e mundshme duke e pasur parasysh natyrën e mangësisë. Procesverbalin e nënshkruajnë personat të cilët e kanë kryer mbikëqyrjen dhe noterit mbi punën e të cilit ajo është kryer.

(6) Procesverbali nga paragrafi (5) i këtij neni përbëhet në 3 (tre) shembuj. Nga to një shembull mbetet në arkivin e Odës, një për noterin te i cili është kryer mbikëqyrja dhe një shembull dorëzohet te Ministria.

(7) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes përcaktohen parregullsi në punën e noterit të cilat nuk mund të mënjanojnë, do të ndërmerren masa të përcaktuara me këtë ligj dhe aktet e Odës edhe për këtë menjëherë do të njoftohet kryetari i Odës.

(8) Oda mund të kryejë mbikëqyrje edhe për lëndë konkrete, pa njoftim paraprak të noterit mbi punën e të cilit bëhet ajo mbikëqyrje, në pajtim me paragrafët (5), (6) dhe (7) të këtij neni.

(9) Mënyra e kryerjes së mbikëqyrjes nga Oda përcaktohet me Rregullore të cilën e miraton Këshilli administrativ i Odës.

XIII. PËRGJEGJËSIA DISIPLINORE E NOTERËVE

Përgjegjësia disiplinore

Neni 132

(1) Noteri përgjigjet në mënyrë disiplinore për cenim të detyrës zyrtare të cilin do ta kryejë me faj të tij.

(2) Për cenim të ligjit, Kodeksit të etikës profesionale të noterëve dhe akteve të Odës noterit përgjigjet në mënyrë disiplinore.

(3) Përgjegjësinë për veprë të kryer penale, përkatësisht kundërvajtje nuk e përjashton përgjegjësinë disiplinore të noterit.

(4) Noteri përgjigjet në mënyrë disiplinore nëse me sjelljen e tij në kryerjen e shërbimit, në kundërshtim me Kodeksin e etikës profesionale të noterëve e rrezikon nderin dhe prestigjin e shërbimit noterial, e sjell në pikëpyetje besimin në shërbimin noterial ose nëse e cenon detyrën e noterit me veprim joligjor, joprofesional përkatësisht të pavetëdijshëm.

(5) Noteri përgjigjet në mënyrë disiplinore për veprimin joligjor, joprofesional përkatësisht të pavetëdijshëm të kryer me paramendim ose nga pakujdesia e skajshme.

(6) Veprim joprofesional është cenim i ligjit, me të cilin në kryerjen e punëve të noterisë noterit shkakton cenim të të drejtave të pjesëmarrësve ose të personave të tretë.

(7) Veprim pavetëdije është veprim në kundërshtim me normat etike, standardet profesionale dhe rregullat e shërbimit noterial.

(8) Kur në procedurën para noterit ka marrë pjesë avokat, i njëjti përgjigjet për veprimet e ndërmarra në pajtim me dispozitat për përgjegjësi disiplinore të avokatëve të Ligjit për avokati.

Procedurë disiplinore

Neni 133

(1) Procedurën disiplinore kundër noterit e mban dhe masë disiplinore shqipton Këshilli disiplinor i Odës, në pajtim me dispozitat të këtij ligji dhe aktet e Odës.

(2) Gjatë shqiptimit të masave disiplinore merren parasysh pesha e cenimit të detyrës zyrtare, pasojat nga ai cenim, shkalla e përgjegjësisë së noterit, rrethanat në të cilat është kryer cenimi, sjellja e tij e mëparshme dhe kryerja e punëve, si dhe rrethanat tjera lehtësuese dhe vështirësuese.

(3) Në rast të përsëritjes të kryer në periudhë prej një deri në tre vjet, shqiptohet masë më e rëndë disiplinore deri sa nuk arrihet te masa disiplinore heqje e përhershme e të drejtës për kryerje të shërbimit noterial.

Ngritja e procedurës disiplinore

Neni 134

(1) Procedura disiplinore ngrihet me propozim të Ministrisë, kryetarit të gjykatës themelore në rajonin e të cilës është selia zyrtare e noterit dhe kryetarit të Odës.

(2) Kryetari i Odës mund të parashtrijë propozim për ngritje të procedurës disiplinore për shkak të cenimeve të Kodeksit të etikës profesionale të noterëve dhe detyrimeve të parapara me ligj, Statutit dhe akteve tjera të përgjithshme të Odës dhe gjendjeve të konstatuara të cilat

sugjerojnë për shkelje të kryer disiplinore nga mbikëqyrja e kryer në pajtim me aktet e Odës, si dhe me iniciativë të pjesëmarrësve kundër noterit, nëse konstatimet në iniciativë kanë të bëjnë me shkelje të caktuara me këtë ligj.

(3) Kryetari i gjykatës themelore nga paragrafi (1) i këtij neni mund të parashtrojë propozim për ngritje të procedurës disiplinore kundër noterit, nëse noteri ka vepruar në kundërshtim me ligjin gjatë veprimit për lëndë të besuara nga gjykata.

(4) Ministria mund të parashtrojë propozim për ngritje të procedurës disiplinore, nëse në procesverbalin e mbikëqyrjes së kryer janë përcaktuar gjendje të cilat sugjerojnë në shkelje të kryer disiplinore.

(5) Propozimi për ngritje të procedurës disiplinore përmban fakte dhe dëshmi me të cilat përcaktohet ekzistimi i shkeljes disiplinore.

(6) Propozimi për ngritje të procedurës disiplinore dorëzohet te Këshilli disiplinor dhe te kryetari i Odës. Kryetari i Odës me shkrim e njofton Ministrinë se kundër noterit është parashtruar propozim për ngritje të procedurës disiplinore, përveç në rast kur propozimi është parashtruar nga ministri.

(7) Pas pranimit të propozimit, Këshilli disiplinor ngrit procedurë disiplinore dhe propozimin menjëherë e dorëzon te noteri kundër të cilit ngritet procedurë disiplinore për shkak të dërgimit të përgjigjes. Noteri mund të japë përgjigje dhe të dorëzojë dëshmi në afat prej tetë ditëve pas pranimit të propozimit për ngritje të procedurës disiplinore.

Urgjenca e procedurës disiplinore

Neni 135

(1) Procedura para këshillit disiplinor është urgjente.

(2) Për përcaktimin e fakteve në procedurë disiplinore, Këshilli disiplinor mund të zbatojë vëzhgime për të cilat përpilohet procesverbal.

(3) Noteri kundër të cilit mbahet procedura ka të drejtë për prononcim të drejtpërdrejtë para Këshilli disiplinor.

Largimi i përkohshëm nga kryerja e shërbimit të noterit

Neni 136

(1) Noterit kundër të cilit është ngritur procedurë për shkelje disiplinore, me qëllim që të mbrohet dinjiteti i shërbimit të noterit, me propozim të propozuesve të autorizuar për ngritjen e procedurës disiplinore, Këshilli disiplinor mund të miratojë vendim me të cilin noteri përkohësisht largohet nga kryerja e shërbimit të noterit deri në përfundimin e plotfuqishëm të procedurës disiplinore.

(2) Largimin e përkohshëm nga kryerja e shërbimit të noterit Këshilli disiplinor çdoherë do të caktojë, pa marrë parasysh atë nëse është ngritur procedurë disiplinore kundër noterit në rastet si vijon:

a) kur janë plotësuar kushtet për shkarkimin e noterit nga neni 20 nga ky ligj;

b) nëse kundër tij është ngritur procedurë për heqjen e aftësisë afariste, derisa zgjatë procedura;

v) nëse kundër noterit është ngritur procedurë për shkarkim nga shërbimi i noterit, derisa zgjatë procedura;

g) nëse pa leje nga organi kompetent mungon në selinë e tij më gjatë se 30 (tridhjetë) ditë;

d) nëse i është caktuar masa paraburgim për vepra penale të kryera në lidhje me kryerjen e shërbimit të noterit, derisa zgjatë paraburgimi;

gj) nëse noterit i është shqiptuar ndalim për kryerjen e shërbimit të noterit në pajtim me ligj dhe

e) nëse kundër noterit është miratuar aktgjykim për vepra penale të bëra në lidhje me kryerjen e shërbimit të noterit me të cilin i është shqiptuar dënim pa kusht burg mbi gjashtë muaj.

(3) Vendimi për largim të përkohshëm nga kryerja e shërbimit do të revokohet menjëherë pasi që të përfundojnë shkaqet të cilat e kanë iniciuar.

(4) Për vendimin për largimin e përkohshëm nga kryerja e shërbimit Këshilli disiplinor e njofton kryetarin e Odës, Kryetarin e gjykatës themelore për rajonin e të cilës është emëruar noteri dhe Ministrinë.

(5) Vendimi për kërkesën për largim të përkohshëm nga kryerja e shërbimit miratohet në afat prej 15 ditësh nga dita e kuptimit të shkaqeve për shqiptimin e largimit të përkohshëm të shërbimit të noterit dhe i njëjti është përfundimtar.

(6) Kundër vendimit për largimin e përkohshëm nga shërbimi, noteri ka të drejtë të ngrejë kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(7) Gjykata Administrative vendos në afat prej 30 ditëve nga dita e pranimit të padisë, ndërsa pas ankesës së parashtruar Gjykata e Lartë Administrative vendos në afat prej 30 ditësh nga pranimi i ankesës.

(8) Në rast të largimit të përkohshëm nga kryerja e shërbimit, noteri nuk guxon të ndërmerr kurrfarë veprime zyrtare. Të gjitha veprimet që janë ndërmarrë nga noteri i cili është larguar përkohësisht nga kryerja e shërbimit janë të pavlefshme.

(9) Noterit i cili është larguar përkohësisht nga shërbimi, me miratimin e Aktvendimit për largim të përkohshëm nga shërbimi, Komisioni i formuar nga Oda ia merr vulën zyrtare, vulën e thatë, vulën për dyllë, vulat katrore dhe certifikatën e kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar dhe për këtë me shkrim e njofton Ministrinë dhe gjykatën kompetente. Për marrjen e vulës, vulës së thatë, vulës për dyllë, vulave katrore dhe certifikatës së kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar, komisioni i Odës së formuar për këtë qëllim, përpilon procesverbal.

(10) Noterin i cili përkohësisht është larguar nga shërbimi nuk guxon ta zëvendësojë zëvendës-noteri apo ndihmës-noteri.

Masa disiplinore

Neni 137

Për shkeljen e bërë disiplinore ndaj noterit mund të shqiptohen masat disiplinore si vijojnë:

- vërejtje me shkrim,
- vërejtje publike,
- dënim me para,
- heqje e përkohshme e të drejtës për kryerjen e shërbimit noterial dhe
- heqja e përhershme e të drejtës për kryerjen e shërbimit të noterit.

Shqiptimi i vërejtjes me shkrim apo dënimit me para

Neni 138

Masa disiplinore vërejtje me shkrim apo dënim me para në lartësi të një roge të kryetarit të gjykatës themelore me kompetencë të zgjeruar do të shqiptohet:

- për mostheksimin apo mosrespektimin e kohës së punës të theksuar në zyrën e noterit,
- për mostheksimin e firmës dhe udhërrëfyesve, apo vendosjen e tyre në kundërshtim me aktet nënligjore apo aktet e Odës,

- për ruajtjen e parregullt të shkresave dhe të dhënave zyrtare,
- për mosprezencën pa shkak të arsyeshëm në mbledhjet në Odën dhe mbledhje tjera zyrtare, në të cilat është i obliguar të jetë prezent noteri (seminare, këshillime dhe të tjera),
- për marrëdhënie të pahijshme me pjesëmarrësit apo para pjesëmarrësve,
- për sjellje që e ul prestigjin e shërbimit noterial dhe të noterit,
- për marrëdhënie të pahijshme ndaj personave zyrtarë apo personave tjerë me të cilët noterit merr veprime në kryerjen e shërbimit të noterit dhe
- për refuzim pa shkaqe të arsyeshme, prolongim apo plotësim të pavetëdijshëm të obligimeve të caktuara me ligj, akte nënligjore dhe akte të Odës.

Shqiptimi i vërejtjes publike apo dënimit me para

Neni 139

(1) Masa disiplinore vërejtje publike apo dënim me para në lartësi prej një deri në tre rroga të kryetarit të gjykatës themelore me kompetencë të zgjeruar, do të shqiptohet:

- për premtim të noterit personalisht apo nëpërmjet ndërmjetësuesit se shpërblimi i noterit do të zvogëlohet;
- për punë nën veprim të alkoolit apo mjeteve narkotike;
- për mbajtjen e parregullt të librave afariste të noterit;
- për mosparaqitjen e mungesës së tij nga vendi i selisë së tij ku e kryen punën dhe
- për mosrespektim të dispozitave ligjore në lidhje me formën e dokumentit noterial.

(2) Vërejtja publike e shqiptuar shpallet në numrin e parë të ardhshëm të revistës profesionale të noterëve që e boton Oda.

Shqiptimi i dënimit me para apo heqja e përkohshme e të drejtës së kryerjes së shërbimit të noterit

Neni 140

Masa disiplinore dënim me para në lartësi prej tre deri në gjashtë rroga të kryetarit të gjykatës themelore me kompetencë të zgjeruar apo heqje e përkohshme e të drejtës për kryerjen e shërbimit të noterit në kohëzgjatje prej tre deri në gjashtë muaj, do të shqiptohet për:

- shkeljen e detyrës së përcaktuar me ligj me çka rrezikohet besimi i paanshmërisë së noterit në dokumentet të cilat i përpilon, posaçërisht nëse merr veprim zyrtar për punë për të cilën sipas ligjit nuk është e lejuar,
- mosmbajtjen e evidencës për shpërblim të arkëtuar, shpenzime dhe taksa në pajtim me këtë ligj dhe aktet nënligjore,
- arkëtimin e shpërblimit apo shpenzimeve në kundërshtim me Tarifën e noterit,
- kryerjen e veprimeve zyrtare të ndaluara me ligj,
- përfaqësimin e palëve apo përpilimin e dokumenteve në raste në të cilat me ligj i është ndaluar,
- shkelje brutale të respektimit të detyruar ndaj gjykatave dhe organeve kompetente, si dhe të organeve të Odës,
- mosveprimin sipas vendimeve të gjykatave për heqjen e përkohshme të dokumenteve të noterit dhe sipas vendimeve të organeve kompetente për mënjanimin e mangësive në punën,
- përpilimin e dokumenteve private,

- përpilimin e dokumenteve të noterit apo verifikimin e dokumenteve private në gjuhë, në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji apo ligji tjetër me të cilët është rregulluar përdorimi i gjuhës,

- blerjen e sendeve në shitje publike apo fitimin e të drejtave tjera gjatë procedurës tjetër, të cilën ai e mban si noter apo i besuar i gjykatës apo si përfaqësues i palës për vete apo për farefisin e tij (në linjë të drejtë apo deri në shkallën e katërt në linjë anësore),

- ndërmarrjen e veprimeve zyrtare jashtë nga rajoni zyrtar i noterit,

- mosrespektimin e dispozitave ligjore prej të cilave varet vlefshmëria e dokumentit të noterit,

- kryerjen e ndonjë shërbimi të përhershëm apo privat për shpërblim,

- kryerjen e profesionit që nuk është në pajtim me dinjitetin, nderin dhe pavarësinë e noterit,

- ndërmarrjen e obligimeve të garancisë apo përgjegjësisë në punë të cilat lidhen me pjesëmarrjen e tij në cilësi të noterit,

- përfaqësimin e bindjes politike në kryerjen e shërbimit të noterit,

- mosndërmarrjen apo ndërmarrjen e pjesshme të masave të përcaktuara për garantimin e sigurisë së lëndëve të besuara,

- shkaktimin e dëmit material të palëve,

- përdorimin e faksimiles së dokumenteve të noterit apo librave afariste të noterit,

- mospagimin apo pagimin me vonesë të taksës së anëtarësimit,

- ndërmarrjen e veprimeve zyrtare kur ekzistojnë shkaqe për përjashtimin e noterit,

- përlogaritjen apo pranimin e shpenzimeve të panevojshme me propozim të një pale ndërsa në dëm të palës tjetër apo rritjen pabazë të shpenzimeve në dëm të palëve ndërsa në dobi të noterit,

- bën dorëzimin në kundërshtim me dispozitat nga ky ligj dhe

- shkelje e cila si e tillë është paraparë me ligj tjetër.

Shqiptimi i heqjes së përhershme të së drejtës për kryerjen e shërbimit të noterit

Neni 141

Masa disiplinore heqje e përhershme e të drejtës për kryerjen e shërbimit të noterit do të shqiptohet për:

- shkeljen e detyrës së përcaktuar me ligj me çka në mënyrë serioze rrezikohet besimi i paanshmërisë së noterit në dokumentet e noterit të cilat i përpilon, posaçërisht nëse ndërmerr veprim zyrtar për punë për të cilën sipas ligjit nuk është e lejuar, me të cilën noterit apo personi i tretë ka fituar dobi pronësore,

- vërtetimin e fakteve që nuk kanë ndodhur në prezencë të noterit,

- nënshkrimin e dokumenteve për veprime zyrtare në të cilat nuk ka qenë prezent noterit,

- marrjen me tregti dhe punë ndërmjetësuese,

- lidhjen e marrëveshjeve në emër të tij për persona tjerë apo në emër të huaj për vete apo pjesëmarrje në punë juridike në të cilën ndërmerr veprime zyrtare si noter apo i autorizuar i gjykatës,

- investimin e parave që i janë besuar për ruajtje noterit në emër të tij, në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji,

- kryerjen e punëve të noterit për kohën për të cilën noterit është larguar përkohësisht nga kryerja e shërbimit të noterit apo në mënyrë tjetër shmangien e masës heqje e përkohshme e të drejtës për kryerjen e shërbimit të noterit,

- mosndërmarrjen e masave të përcaktuara për parandalimin e larjes së parave dhe të ardhurave tjera nga veprat ndëshkuese dhe financimin e terrorizmit kur do të dëshmohej se bëhet fjalë për para dhe të ardhura tjera nga vepra ndëshkuese,

- pranimin apo dhënien e dhuratave apo llojit tjetër e dobisë apo vendosjen e interesit financiar personal në konflikt me gjendjen dhe statusin e noterit,

- zbulimin e informatës së klasifikuar me shkallën e fshehtësisë të caktuar në pajtim me ligj,

- refuzimin që të jepet apo dhënien e të dhënave të pasakta organeve shtetërore, nëse dhënia e të dhënave është përcaktuar me ligj,

- disponimin e paligjshëm me mjete materiale që i janë besuar,

- ekzekutimi e veprës penale apo kundërvajtjes në kryerjen e shërbimit të noterit, apo veprë penale apo kundërvajtje që e bën noterit i padenjë për kryerjen e shërbimit të noterit apo e prish autoritetin e shërbimit të noterit apo të noterit,

- lënien e rubrikës së zbrazët për numër dhe rubrikën e plotë horizontale të zbrazët në librat zyrtare të noterit, në të cilin do të mundet në mënyrë plotësuese të bëhet regjistrimi dhe

- mospagësimi nga përgjegjësia për dëmin ose mosvazhdimi i sigurimit nga përgjegjësia për dëmin.

Ndërprerja e procedurës disiplinore

Neni 142

(1) Nëse në mbajtjen e procedurës disiplinore, këshilli disiplinor merr informata se është bërë veprë penale për veprimet për të cilat mbahet procedura, do ta ndërpresë procedurën dhe do të paraqet kallëzim te organi kompetent për veprim.

(2) Në mënyrën e njëjtë këshilli disiplinor do të vepron dhe nëse ka informata për korrupsion të noterit.

Parashkrimi i procedurës disiplinore

Neni 143

(1) Ngritja e procedurës disiplinore parashkruhet në afat prej tre vjet nga dita e ndodhjes së shkeljes.

(2) Parashkrimi ndërpritet me secilin veprim të procesit që ndërmerret për shkak të ngritjes dhe mbajtjes së procedurës disiplinore.

(3) Parashkrimi i ngritjes shfaqet në secilin rast kur do të kalojnë gjashtë vjet nga dita e kryerjes.

Vendime në procedurë disiplinore

Neni 144

(1) Masat disiplinore kundër noterit i shqipton Këshilli Disiplinor.

(2) Këshilli Disiplinor miraton:

- aktvendim me të cilin e hedh poshtë propozimin për ngritjen e procedurës disiplinore nëse propozimi nuk lejohet, respektivisht është paraqitur nga parashtrues i paautorizuar;

- aktvendim me të cilin noterit lirohet nga përgjegjësia se ka kryer shkelje disiplinore dhe

- aktvendim me të cilin noterit shpallet si fajtor për kryerjen e shkeljes disiplinore dhe me të cilin i shqiptohet masë disiplinore përkatëse.

Mjeti juridik kundër vendimit të miratuar në procedurë disiplinore

Neni 145

(1) Vendimi i Këshillit Disiplinor me të cilin shqiptohet masa disiplinore është përfundimtar, kundër tij noterit ka të drejtë të ngrejë kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(2) Gjykata Administrative vendos në afat prej 30 ditëve nga dita e pranimi të padisë, ndërsa lidhur me ankesën e paraqitur te Gjykata e Lartë Administrative vendos në afat prej 30 ditëve nga pranimi i ankesës.

Ekzekutimi i vendimeve disiplinore

Neni 146

(1) Vendimin e plotfuqishëm të miratuar gjatë procedurës disiplinore e ekzekuton kryetari i Odës.

(2) Vendimi i plotfuqishëm për shqiptimin e masës disiplinore paraqitet te noterit dhe Ministria dhe ai regjistrohet në Listën e emrave të noterëve të Odës dhe publikohet në ueb faqen e Odës dhe të Ministrisë në pajtim me dispozitat për mbrojtjen e të dhënave personale.

(3) Vendimi i plotfuqishëm për dënim me para të shqiptuar edhe për shpenzimet e procedurës kanë fuqinë e dokumentit ekzekutiv. Mjetet e marra me ekzekutimin e detyrueshëm të vendimeve disiplinore janë të ardhura të Odës.

(4) Kryerja e dënimit me para në bazë të kërkesës me shkrim të noterit, mund të përcaktohet në më së shumti tre kështe mujore të barabarta, që varet nga lartësia e dënimit të shqiptuar me para.

(5) Për kërkesën nga paragrafi (4) i këtij neni vendos kryetari i Odës me aktvendim që i dorëzohet noterit. Kundër aktvendimit nuk lejohet ankesë.

(6) Vendimi i plotfuqishëm për shqiptimin e masës heqje e përhershme e të drejtës për kryerjen e shërbimit noterial kryhet me shlyerjen e noterit nga Lista e emrave të Odës dhe marrjen e vulës, vulës së thatë, vulës për dyllë, vulave katrore dhe certifikatës së kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar. Vulën, vulën e thatë, vulën për dyllë, vulën katrore dhe certifikatën e kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar i heq kryetari i cili për këtë qëllim formon komision të përbërë prej tre noterëve të Odës. Pas heqjes, Komisioni i asgjëson vulën, vulën e thatë, vulën për dyllë, vulën katrore dhe për këtë përpilon procesverbal.

(7) Vendimi i plotfuqishëm për shqiptimin e masës heqje e përkohshme e të drejtës për kryerjen e shërbimit noterial ose largim i përkohshëm nga shërbimi noterial kryhet me regjistrim në Librin e emrave të notarëve të cilin e mban Oda dhe me marrjen e vulës, vulës së thatë, vulës me dyllë dhe vulave katrore dhe certifikatës së kualifikuar të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar dhe deponimin e tyre te Oda. Vula, vula e thatë, vula për dyllë, vula katrore dhe certifikata e kualifikuar e lëshuar nga lëshuesi i autorizuar pas kalimit të kohës së masës heqje e përkohshme e të drejtës për kryerje të shërbimit noterial ose largim i përkohshëm nga shërbimi noterial i kthehen noterit që ishte i larguar nga kryerja e shërbimit noterial.

(8) Në Librin e emrave regjistrohet edhe aktvendimi i plotfuqishëm në të cilin është shqiptuar masë tjetër disiplinore, di dhe largim i përkohshëm nga shërbimi noterial gjatë procedurës disiplinore.

(9) Vendimin e plotfuqishëm për shqiptimin e masës heqje e përkohshme e të drejtës për kryerjen e shërbimit noterial ose marrje e përhershme e të drejtës për kryerjen e shërbimit noterial, Oda e boton në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

XIV. NOTERËT SI TË AUTORIZUAR TË GJYKATAVE DHE ORGANEVE TJERA

Procedura për shqyrtimin e trashëgimisë

Neni 147

(1) Autorizimet e noterëve në procedurën për shqyrtimin e trashëgimisë rregullohen me Ligjin për procedurë jashtëkontestimore.

(2) Gjatë shqyrtimit të trashëgimisë në mënyrë të detyrueshme është i pranishëm avokati në cilësinë e të autorizuarit për secilin pjesëmarrës.

Punë tjera të cilat mund t'i besohen noterit

Neni 148

(1) Gjykata ose organ tjetër, noterit mund t'i besojë punë që përcaktohen me ligj të veçantë.

(2) Puna e besuar në çdo kohë mund t'i hiqet noterit për shkaqe të arsyeshme.

(3) Noteri përgjigjet për dëmin të cilin si i autorizuar i cilitdo organ ua ka shkaktuar palëve.

Pozita juridike e noterit si i autorizuar

Neni 149

(1) Për noterin si i autorizuar i gjykatës ose organit tjetër në mënyrë përkatëse zbatohen rregullat me të cilat rregullohet procedura në të cilën i besohet kryerja e punëve të caktuara, në veçanti rregullat për përjashtim, dorëzim, kërkesë për ndihmë juridike, të dhëna e të tjera.

(2) Pas kryerjes së veprimit të caktuar zyrtar noteri është i obliguar pa prolongim të paraqesë raport të organi i cili ia ka besuar punën.

Mbikëqyrje mbi punën e noterit si i autorizuar

Neni 150

Mbikëqyrje mbi punën e noterit si i autorizuar i gjykatës ose organ tjetër e kryen gjykata, organi i cili ia ka besuar punën ose Oda. Gjykata ose organi i cili ia ka besuar punën noterit është i autorizuar t'i urdhërojë aktet t'i dorëzojë edhe me detyrë zyrtare në mënyrë të detyrueshme ta ekzekutojë urdhëresën e tillë.

Procedura për mbrojtje juridike

Neni 151

(1) Pala e pakënaqur për punët të cilat gjykata ia ka besuar noterit ka të drejtë për kundërshtim te kryetari i gjykatës në rajonin për të cilin është emëruar noteri, për shkak se noteri nuk ka ndërmarrë veprime zyrtare, ose për shkak se në kuptimin përmbajtësor dhe formal nuk është ndërmarrë në pajtim me ligjin, ose për shkak se e ka prolonguar marrjen e veprimit zyrtar.

(2) Kryetari i gjykatës me aktvendim do t'i urdhërojë noterit ta ndërmarrë veprimin zyrtar të kërkuar ose do t'ia heq lëndën dhe do t'ia besojë noterit tjetër. Ankesa kundër aktvendimit nuk e prolongon ekzekutimin e tij. Ekземplar nga aktvendimi do t'i dorëzohet edhe Odës.

Ruajtja e akteve të noterit si i autorizuar i gjykatës

Neni 152

Aktet për veprimet zyrtare të cilat noteri i ka kryer si i autorizuar i gjykatës ose ndonjë organi tjetër, ruhen në arkivin e gjykatës ose të organit veças nga aktet tjera.

XV. SHPËRBLIMI PËR PUNËN DHE KOMPENSIMI I SHPENZIMEVE

Tarifa e noterit

Neni 153

(1) Noteri ka të drejtë për shpërblim për punën e tij dhe kompensim të shpenzimeve gjatë kryerjes së veprimeve zyrtare dhe punëve të besuara në pajtim me Tarifën e noterit të cilën e miraton ministri me mendim paraprakisht të marrë nga Oda dhe pëlqim të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë.

(2) Oda është e obliguar mendimin nga paragrafi (1) i këtij neni, ta paraqesë te Ministria në afat prej 15 ditëve nga dita e pranimit të Tarifës së noterit. Nëse në këtë afat Oda nuk paraqet mendim do të konsiderohet se mendimi është pozitiv.

(3) Shpërblimi i noterëve nga paragrafi (1) të këtij neni, përcaktohet:

1) në bazë të vlerës, kompleksitetit dhe llojit të dokumentit të noterit dhe

2) në bazë të kohës dhe vendit të nevojshme për përgatitjen dhe kryerjen e veprimeve të caktuara zyrtare.

(4) Shpenzimet e noterit për veprimet zyrtare të kryera përcaktohen sipas shpenzimeve të bëra për përpilimin e dokumenteve të caktuara noteriale, shpenzimet për veprimet zyrtare të marra jashtë zyrës noteriale dhe shpenzimet për transport.

(5) Noteri është i obliguar më së voni deri më 15 mars të çdo viti të paraqesë raport me shkrim për punën e vet gjatë vitit të kaluar, në të cilin thekson numrin e përgjithshëm të regjistrimeve, lartësinë e shpërblimit të realizuar gjatë punës gjatë atë vit, lartësinë e taksës së arkëtuar, shumën e shpenzimeve për punën dhe shumën e fitimit të realizuar. Kryetari i Odës gjatë 15 ditëve të ardhshme paraqet raport të Ministria për të dhënat e marra.

(6) Nëse gjatë procedurës para noterit me këtë ligj është përcaktuar pjesëmarrje e detyrueshme e avokatit, avokatëve pa marrë parasysh numrin e tyre në veprim juridik konkret para noterit kanë të drejtë për shpërblim të përgjithshëm dhe shpenzime në lartësi prej 50% të shpërblimit dhe shpenzimet për ndërmarrjen e veprimit juridik përkatës të përcaktuara me Tarifën noteriale, ndërsa noterit i cili ka ndërmarrë veprim juridik përkatës ka të për 50% tjera nga shpërblimi dhe shpenzimet.

(7) Noteri nuk do të lëshojë dokument noterial ose aktvendim të cilin e miraton në pajtim me dispozitat e këtij ligji, nëse palët paraprakisht nuk i kompensojnë shpërblimin dhe shpenzimet e noterit dhe avokatit dhe taksat e përcaktuara me këtë ligj.

Kontestet për shpërblim dhe kompensimin e shpenzimeve

Neni 154

(1) Ndalohe marrëveshja e noterit dhe pjesëmarrësit për lartësinë e shpërblimit dhe shpenzimeve.

(2) Nëse pjesëmarrësi nuk e pranon llogarinë e noterit për lartësinë e shpërblimit dhe kompensimit të shpenzimeve, me kërkesë me shkrim të pjesëmarrësit kryetari i Odës do të zgjidhë kontestin në afat prej tetë ditë nga dita e pranimit të kërkesës me dëgjimin paraprak të noterit dhe do ta përcaktojë lartësinë e shpërblimit dhe lartësinë e shpenzimeve të noterit.

(3) Për kontestin e zgjidhur kryetari i Odës miraton aktvendim, i cili i dorëzohet noterit dhe palës. Kundër aktvendimit të kryetarit mund të parashtrohet ankesë te Bordi drejtues i Odës në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit. Bordi drejtues vendos për ankesën në afat prej tetë ditësh.

Arkëtimi i shpërblimit të noterit dhe shpenzimeve

Neni 155

Nëse më tepër palë kanë marrë pjesë gjatë përpilimit të punës juridike para noterit ose nga ai kanë kërkuar ndërmarrjen e ndonjë veprimi zyrtar, në mënyrë solidarë i përgjigjen noterit për arkëtimin e shpërblimit dhe shpenzimeve.

Pagesa e shpërblimit dhe avancës

Neni 156

(1) Noteri është i autorizuar të kërkojë shpërblimi 'ti paguhet menjëherë pas kryerjes së punës, ndërkaq mund të kërkojë edhe avancë përkatëse.

(2) Noteri nuk do t'i lëshojë dokumentin pjesëmarrësve para se t'i paguhet shpërblimi dhe shpenzimet për punën e kryer.

Vërejtje dhe vërtetim për shpërblimin dhe shpenzimet

Neni 157

(1) Në secilin dokument noterial dhe vërtetim, noteri do të shënojë shumën e shpërblimit të përlllogaritur dhe shpenzimet për përpilimin r dokumentit të parashikuar me Tarifën noteriale.

(2) Me kërkesë të palës, noteri do të lëshojë vërtetim të specifikuar për shpërblimin e arkëtuar dhe shpenzimet nga paragrafi (1) i këtij neni, si dhe për shpenzimet të cilat janë bërë pas përpilimit të dokumentit për shkak të realizimit të dokumentit noterial dhe zbatimin e tij në regjistrat publik dhe organet tjera.

Arkëtimi i taksës noteriale

Neni 158

(1) Për veprimet zyrtare të cilat i ndërmerr noteri paguhet taksë, në bazë të ligjit.

(2) Noteri është i obliguar të kujdeset për atë nëse pala në mënyrë të rregullt e ka paguar taksën për veprimet zyrtare që ai i ka ndërmarrë. Noteri nuk guxon t'i lëshojë dokumentin e kërkuar palës para se ajo të dëshmojë se e ka paguar taksën.

(3) Lloji dhe lartësia e taksës përcaktohet në pajtim me Ligjin për taksa gjyqësore, e zvogëluar për 75%.

XVI. MASA PËR PARANDALIMIN E PASTRIMIT TË PARAVE DHE TË ARDHURAVE TË TJERA NGA VEPRAT NDËSHKUESE DHE FINANCIMIN E TERRORIZMIT

Programi për parandalimin e pastrimit të parave dhe të ardhurave të tjera nga veprat ndëshkuese dhe financimin e terrorizmit

Neni 159

(1) Noteri miraton program vjetor për zbatimin e masave dhe veprimeve për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimin e terrorizmit, me të cilin përcaktohen masat dhe veprimet që i merr noteri të

parashikuara me Ligjin për parandalimin e pastrimit të parave dhe të ardhurave të tjera nga vepra ndëshkuese dhe financimin e terrorizmit.

(2) Oda organizon trajnim të detyrueshëm të rregullt dhe periodik të noterëve për parandalimin e pastrimit të parave dhe të ardhurave të tjera nga vepra ndëshkuese dhe financimin e terrorizmit.

(3) Moszbatimi i masave të parashikuara në Ligjin për parandalimin e pastrimit të parave dhe të ardhurave të tjera nga vepra ndëshkuese dhe financimin e terrorizmit dhe programit dhe masave që i ka miratuar noteri paraqesin bazë për përgjegjësi disiplinore të noterit.

Mbikëqyrje mbi zbatimin e dispozitave të Ligjit për parandalimin e pastrimit të parave dhe të ardhurave të tjera nga vepra ndëshkuese dhe financimin e terrorizmit

Neni 160

(1) Kuvendi i Odës emëron nga radhët e anëtarëve të vet, Komision të përbërë prej pesë anëtarëve për kryerjen e mbikëqyrjes mbi zbatimin e dispozitave të Ligjit për parandalimin e pastrimit të parave dhe të ardhurave të tjera nga vepra ndëshkuese dhe financimin e terrorizmit dhe të programit të noterit për masa dhe veprime për parandalimin e pastrimit të parave dhe të ardhurave tjera nga vepra penale dhe financimin e terrorizmit.

(2) Anëtarët e Komisionit nga paragrafi (1) të këtij neni emërohen për kohë prej katër vjet pa të drejtë të emërimit të sërishëm.

(3) Për emërimin dhe përbërjen e Komisionit nga paragrafi (1) të këtij neni, kryetari i Odës me shkrim e njofton Drejtorinë e Zbulimit Financiar.

(4) Komisioni nga paragrafi (1) të këtij neni kryen mbikëqyrje mbi zbatimin e dispozitave të Ligjit për parandalimin e pastrimit të parave dhe të ardhurave të tjera nga vepra ndëshkuese dhe financimin e terrorizmit, në bazë të planit vjetor për kryerjen e mbikëqyrjes për zbatimin e masave dhe veprimeve të përcaktuara me Ligjin për parandalimin e pastrimit të parave dhe të ardhurave të tjera nga vepra ndëshkuese dhe financimin e terrorizmit. Planin vjetor për kryerjen e mbikëqyrjes e miraton Komisioni.

(5) Komisioni mund të kryejë mbikëqyrje mbi dispozitat nga Ligji për parandalimin e pastrimit të parave dhe të ardhurave të tjera nga vepra ndëshkuese dhe financimin e terrorizmit në punën e noterëve, me vetiniciativë ose në bazë të parashitësve të noterëve të tjerë, të personave zyrtarë ose të palëve, parashtesat e të cilave përmbajnë sugjerim të bazuar se është kryer transaksion i dyshimtë.

(6) Komisioni është i detyruar të bëjë kontroll mbi punën e noterit në bazë të kërkesës së arsyetuar të Drejtorisë për Zbulim Financiar, të dorëzuar përmes kryetarit të Odës, dhe ta njoftojë Drejtorinë për rezultatet nga kontrolli i kryer.

(7) Komisioni rregullisht, e së paku një herë në vit, e njofton Bordin drejtues dhe Kuvendin e Odës për mbikëqyrjet e kryera të noterëve dhe rezultatet nga ato mbikëqyrje.

(8) Kur të vërtetohet se ekziston dyshim i bazuar për veprë të kryer të ndëshkueshme ose kundërvajtje për pastrim të parave dhe të ardhurave të tjera nga vepra ndëshkuese dhe financimin e terrorizmit, nga ana e noterit ose punëtorëve të tij, Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni pa shtyrje e njofton kryetarin e Odës, Bordin drejtues dhe Këshillin disiplinor.

(9) Për ngritjen e procedurës disiplinore kundër noterit, ose paraqitjes së kallëzimit penal ose kërkesës për procedurë për kundërvajtje në rastet nga paragrafi (5) i këtij neni, kryetari i Odës menjëherë me shkrim e njofton Drejtorinë për Zbulim Financiar.

XVII. PROVIMI KUALIFIKUES DHE NOTERIAL DHE PROVIMI PËR RANGIM TË NOTERIT, PROVIMI PËR ZËVENDËS-NOTER, NDIHMËS-NOTER, BASHKËPUNËTOR PROFESIONAL NOTERIAL DHE PROVIMI PROFESIONAL PËR KONTROLLIN E NJOHURIVE TË NOTERËVE

Provimi kualifikues noterial dhe provimi për rangim të noterit

Neni 161

(1) Provimin kualifikues noterial mund ta japin juristët e diplomuar me provim të kaluar të jurisprudence të cilët janë paraqitur në konkursin për emërimin e noterëve dhe të Ministria kanë paraqitur fletëparaqitje për dhënien e provimit së bashku me provë:

a) arsim të lartë katërvjeçar të kryer në studimet juridike VII/1 ose me 300 kredi të fituara në studimet juridike sipas sistemit evropian për transfer të kredive (SETK).

b) për së paku dy vjet stazh pune në punë juridike me provim të dhënë të jurisprudence dhe

v) për shumën e paguar të mjeteve të parashikuara për dhënien e provimit.

(2) provimin për rangim të noterit mund ta japin kandidatë me provim të dhënë kualifikues noterial.

(3) Provimi për zëvendës – noter, ndihmës noter dhe bashkëpunëtor profesional noterial realizohet në pajtim me kushtet e përcaktuara me paragrafin (1) të këtij neni, dy herë gjatë një viti kalendarik.

(4) Me provimin kualifikues noterial dhe provimin për rangim të noterit, provimin për zëvendës-noter, ndihmës-noter dhe bashkëpunëtor profesional noterial, kontrollonhet njohuria e rregullave juridike, me të cilat rregullohet shërbimi noterial, organizimi dhe fushëveprimi i noterisë, përpilimi, verifikimi dhe legalizimi i dokumenteve në marrëdhëniet me element ndërkombëtar, e drejta penale për veprat penale kundër financave publike, qarkullimit pagesor dhe ekonomisë, kundër detyrës zyrtare, kundër jurisprudence dhe kundër qarkullimit juridik, procedurë kontestimore, procedurë jashtëkontestimore, e drejta obligative, trashëgimore, familjare, reale dhe përmbartimi, shoqëritë tregtare në pjesën e kompetencës së noterëve dhe evidenca e të drejtave për patundshmëritë.

(5) Kandidati për dhënien e provimit kualifikues për noter dhe provimit për rangim të noterit, provimit për zëvendës-noter, ndihmës-noter, bashkëpunëtor profesional noterial dhe provimin profesional për kontrollin e dijes së noterit është i obliguar t'i kompensojë shpenzimet për dhënien e provimit.

(6) Ministri e përcakton lartësinë e shpenzimeve reale të bëra për dhënien e provimit kualifikues për noter dhe provimit për rangim të noterit, provimit për zëvendës-noter, ndihmës-noter, bashkëpunëtor profesional noterial, të nevojshme për realizimin e pjesës së parë dhe të dytë të provimit, përpilimin e bazës të pyetjeve dhe studimeve të rastit, si dhe për provimin profesional për kontrollin e dijeve, realizimin e testit elektronik, përpilimin e materialit dhe ftesave dhe përpilimin e dëshmimeve.

(7) Shpenzimet për dhënien e provimit paguhen në llogarinë e të ardhurave personale të Ministrisë.

(8) Nëse shpenzimet nuk paguhen në llogarinë përkatëse të Ministrisë, më së voni shtatë ditë para ditës së përcaktuar për dhënien e provimit, kandidatit nuk do t'i lejohet ta japë provimin.

Programi për dhënien e provimit për rangim të noterit dhe provimit kualifikues për noter, provimit për zëvendës-noter, ndihmës-noter, bashkëpunëtor profesional noterial dhe provimi profesional për kontroll të njohurive

Neni 162

(1) Provimi për rangim të noterit, provimi për zëvendës-noter, ndihmës-noter, bashkëpunëtor profesional noterial (në tekstin në vijim: provimi) përbëhet nga dy pjesë, si vijon:

- pjesa e parë (pjesa teorike), me të cilën kontrollonhet dija teorike e kandidatëve dhe

- pjesa e dytë (studim i rastit) me të cilën kontrollonhet aftësia për zbatimin e ligjeve në praktikë.

(2) Provimi jepet me shkrim në mënyrë elektronike, me përgjigjen e numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(3) Pjesa e parë e provimit jepet për lëndët:

1) shërbimi noterial, organizimi dhe fushëveprimi i noterisë, përpilimi, vërtetimi dhe legalizimi i dokumenteve në marrëdhëniet me element ndërkombëtar;

2) e drejta penale për vepra penale kundër financave publike, qarkullimit pagesor dhe ekonomisë, kundër detyrës zyrtare, kundër jurisprudence dhe kundër qarkullimit juridik;

3) procedurë kontestimore, procedurë jashtëkontestimore, e drejta obligative, trashëgimore, familjare, reale dhe përmbartimi dhe

4) shoqëritë tregtare në pjesën e kompetencës së noterëve dhe evidenca e të drejtave të patundshmërive.

(4) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga:

- përshkrimi i dy rasteve individuale të cilat rezultojnë nga përpilimi i dokumenteve noteriale dhe vërtetim nga sfera e shërbimit noterial, realizimi i procedurës së trashëgimisë dhe miratimi i aktvendimit për trashëgimi, si dhe përpilimi i aktvendimit me të cilin lejohet përmbartimi në bazë të dokumentit autentik dhe

- pyetje të cilave kandidati duhet t'u përgjigjet në bazë të analizës së rastit.

(5) Provimi jepet sipas programit në të cilin përfshihen materiali dhe rregullat, të cilin e miraton ministri. 20% e literaturës juridike të këtij paragrafi, në mënyrë të detyrueshme fillimisht përbëhet nga literatura profesionale që është në përdorim në institucionet e larta arsimore të ranguara ndër 100 më të mirat nga sfera e shkencave juridike në botë në listën e fundit të publikuar nga Qendra për Universitete të Klasës Botërore pranë Universitetit të Shangait Xhiao Tong.

(6) Provimi kualifikues për noter dhe provimi profesional për kontrollin e dijeve të noterëve realizohet me module të veçanta të cilat përmbajnë vetëm pyetje nga pjesa teorike nga sfera e noterisë, të drejtës trashëgimore, obligative, reale dhe tregtare.

Formimi i bazës të pyetjeve

Neni 163

(1) Për përgatitjen e pyetjeve të pjesës së parë të provimit, studimeve të rastit, pyetjeve të pjesës së dytë të provimit, provimit kualifikues për noter dhe provimit profesional për kontrollin e dijeve, ministri me propozim të Akademisë së Gjykatësve dhe Prokurorëve Publikë, nga

radhët e edukatorëve, angazhon noterë, përmbarues, gjykatës dhe profesorë të fakulteteve juridike nga universitetet e akredituara në Republikën e Maqedonisë.

(2) Bazën e pyetjeve për pjesën e parë, bazën e studimeve të rastit për pjesën e dytë të provimit, si dhe bazat e pyetjeve për provimin kualifikues për noter dhe për provimin profesional për kontrollin e dijeve, e verifikon Komisioni i përbërë nga:

- kryetari i Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë;
- kryetari i Gjykatës së Apelit Shkup,
- kryetari i Gjykatës së Apelit Manastir,
- kryetari i Gjykatës së Apelit Shtip,
- kryetari i Gjykatës së Apelit Gostivar,
- kryetari i Odës së Noterëve të Republikës së Maqedonisë dhe
- kryetari i Odës së Përmbaruesve të Republikës së Maqedonisë.

(3) Komisioni nga paragrafi (2) të këtij neni kryen revizion dhe azhurnim të bazave të pyetjeve dhe bazave të studimeve të rastit nga neni 165 paragrafi (5) të këtij ligji, të paktën një herë në vit. Në bazë të revizionit të kryer dhe azhurnimit të bazave të pyetjeve dhe bazave të studimeve të rastit, Komisioni nga paragrafi (2) të këtij neni vendos të paktën 30% e pyetjeve dhe studimeve të rastit të ndryshohen ose tërësisht të largohen dhe zëvendësohen me të reja nga bazat e nenit 165 paragrafi (5) të këtij ligji. Pyetjet mund të përkthehen joformalisht edhe në gjuhë tjera.

(4) Gjatë revizionit Komisioni në veçanti i ka parasysh ndryshimet e dispozitave juridike mbi të cilat bazohet pyetja respektivisht rasti, numrin e kandidatëve të cilët janë përgjigjur, suksesin në përgjigjen e të njëjtave si dhe kritere tjera të cilat mund të ndikojnë në përmirësimin e cilësisë së bazave të nenit 165 paragrafi (5) të këtij ligji.

(5) Personat nga paragrafi (1) të këtij neni dhe anëtarët e Komisionit nga paragrafi (2) të këtij neni, kanë të drejtë për kompensim me para të cilin e përcakton ministri.

(6) Shuma e kompensimit me para nga paragrafi (5) të këtij neni përcaktohet në bazë të numrit të pyetjeve të përpiluara dhe studimet e rastit.

(7) Shuma vjetore e kompensimit me para nga paragrafi (5) të këtij neni, nuk e kalon nivelin e rrogës mujore të gjykatësit në gjykatën e apelit, ndërsa sigurohet nga mjetet pagesore të cilat i paguajnë kandidatët në emër kompensim të shpenzimeve për dhënien e provimit.

Dhënia e provimeve

Neni 164

(1) Punët profesionale dhe administrative për nevojat e realizimit të provimeve të këtij ligji i kryen Ministria, për çka ministri përcakton person përgjegjës i cili përcakton nëse kandidati i plotëson kushtet për dhënien e provimit. Personit përgjegjës për çdo sesion të provimit të mbajtur i takon kompensim me para në shumë prej një të tretës së neto rrogës mujore mesatare në Republikën e Maqedonisë, për çka Ministria miraton aktvendim. Provimet nga aspekti teknik i realizon personi juridik i regjistruar në Regjistrin Qendror i zgjedhur nga Ministria.

(2) Kandidatët të cilëve u është aprovuar kërkesa për dhënien e provimeve dhe publiku informohen për datën dhe kohën e dhënies së provimeve, së paku tetë ditë para mbajtjes së provimeve nëpërmjet ueb faqes së Ministrisë dhe Servisit Publik Radiodifuziv.

(3) Provimet, jepen në lokalit për dhënien e provimit, në veçanti e pajisur për dhënien e provimeve me pajisje materiale - teknike dhe informatike, internet lidhje dhe pajisje për incizimin e provimit.

(4) Dhënia e provimeve incizohet dhe drejtpërdrejt transmetohet në ueb faqen e Ministrisë, ndërsa nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi i gjithë provimit vendoset në ueb - faqen e Ministrisë.

(5) Kriteret për kushtet e lokalit dhe pajisjen materiale teknike dhe pajisjen informatike të lokaleve për dhënie të provimeve i përcakton ministri.

(6) Gjatë dhënies së provimeve personit nuk i lejohet përdorimi i telefonit mobil, pajisjeve kompjuterike bartëse dhe mjeteve tjera teknike dhe informatike, tekste ligjore, lëndë të përgatitura paraprakisht dhe ngjashëm. Gjithashtu nuk lejohet kontaktimi i ndërsjellë ndërmjet personave që i japin provimet.

(7) Në lokalit ku jepet provimi, gjatë kohës së dhënies së provimit janë të pranishëm nga dy përfaqësues të Ministrisë dhe Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës dhe një përfaqësues i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë me propozim të Zyrës së Kryetarit të Qeverisë. Përfaqësuesve për çdo sesion të mbajtur të provimit u takon kompensim me para në shumë prej një të tretës së neto rrogës mesatare në Republikën e Maqedonisë për çka Ministria miraton aktvendim.

(8) Përfaqësuesit e autorizuar nga paragrafi (7) i këtij neni, gjatë dhënies së provimeve nuk guxojnë të qëndrojnë më tepër se pesë sekonda në afërsi të drejtpërdrejtë të personit i cili jep provimin, përveç në rastin kur duhet të mënjanohej ndonjë problem teknik, por jo më gjatë se pesë minuta.

(9) Nëse problemi teknik me kompjuterin mënjanohej për pesë minuta, provimet vazhdojnë, ndërsa nëse problemi nuk mënjanohej në këtë afat provimet vetëm për atë person ndërpritet dhe ato do të mbahen në afat prej tre ditëve nga dita kur janë ndërprerë. Nëse ka probleme teknike në më tepër se pesë kompjuterë dhe ato nuk mund të mënjanohej në afat prej pesë minuta, provimet ndërpritet për të gjithë personat të cilët e japin provimin, ndërsa provimet do të mbahet në afat prej më së shumti tre ditë nga dita e ndërprerjes së provimeve.

(10) Personi i cili jep provimin, nëse vepron në kundërshtim me paragrafin (6) të këtij neni, nuk do t'i lejohet të vazhdojë të japë provimin dhe në procesverbalin për dhënien e provimeve konstatohet se personi nuk e ka kaluar provimin, dhe i shqiptohet ndalim për dhënien e provimit në kohëzgjatje prej tre vjet, për çka Ministria miraton aktvendim kundër të cilit mund të ngrihet kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 30 ditë nga dita e pranimi të aktvendimit.

(11) Pjesa e parë e provimit jepet për secilën nga lëndët e përcaktuara në bazë të nenit 162 paragrafi (3) të këtij ligji dhe përmban të paktën 50 pyetje me pesë mundësi për zgjedhje prej të cilave njëra është e saktë, dy të ngjashme, njëra është e pasaktë në masë të vogël (në atë humben numër i vogël i pikëve) dhe njëra është e pasaktë në masë të madhe (për atë humben numër i madh i pikëve). Nëse personi gjatë dhënies së pjesës të parë të provimit fiton më shumë se 70% të numrit të përgjithshëm të pikëve fitohet me të drejtën të japë pjesën e dytë të provimit.

(12) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga dy studime të rastit të cilat kanë të bëjnë me përpilimin e dokumenteve noteriale dhe verifikimeve nga sfera e shërbimit noterial, zbatimi i procedurës trashëgimore dhe miratimi i aktvendimit për trashëgimi, si dhe përpilimi i aktvendimit sipas urdhërpagesës noteriale dhe kanë dhjetë mundësi të përgjigjeve prej të cilave njëra është e saktë, pesë janë të ngjashme dhe katër të ndryshme. Nëse personi gjatë

dhënies së pjesës së dytë të provimit fiton më tepër se 70% të numrit të përgjithshëm të pikëve, konsiderohet se e ka dhënë provimin dhe për këtë merr vërtetim për dhënien e provimit.

(13) Provimi profesional për kontrollin e dijeve jepet për lëndët e përcaktuara me nenin 162 paragrafi (6) të këtij ligji, dhe përmban 30 pyetje me pesë zgjidhje të mundshme prej të cilave njëra është e saktë, dy të ngjashme, njëra është e pasaktë në masë të vogël (në atë humben numër i vogël i pikëve) dhe njëra është e pasaktë në masë të madhe (për atë humben numër i madh i pikëve). Noteri e ka dhënë provimin profesional nëse ka fituar më tepër se 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve, për çka merr vërtetim për kalimin e provimit profesional.

(14) Vërtetimi nga paragrafët (12) dhe (13) të këtij neni lëshohet në afat prej tri ditësh nga dita e përfundimit të provimit.

(15) Formën dhe përmbajtjen e dëshmisë nga paragrafët (12) dhe (13) të këtij neni e përcakton ministri.

Mënyra e dhënies së provimit

Neni 165

(1) Dhënia e pjesës së parë të provimeve kryhet në mënyrë që përgjigjet në pyetje të cilat jepen në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(2) Pyetjet e testit, varësisht nga rëndësia e tyre vlerësohen me numër të caktuar të pikëve.

(3) Dhënia e pjesës së dytë të provimit profesional kryhet me studimin e rastit dhe me përgjigjen e numrit të caktuar të pyetjeve të cilat rezultojnë nga studimi i rastit, në formë të zgjidhjes elektronike softuerike. Përgjigjet varësisht nga rëndësia e tyre vlerësohen me pikë të përcaktuara në studimin e rastit.

(4) Pyetjet e përmbajtura në teste për dhënien e pjesës së parë të provimeve dhe përgjigjet e tyre, studimet e rastit dhe pyetjet të cilat rezultojnë nga studimi i rastit dhe përgjigjet e tyre si dhe pyetjet e provimit të kualifikuar noterial dhe provimit profesional për kontrollin e dijeve, ruhen në Sistemin unik elektronik për dhënien e provimit (në tekstin në vijim: sistemi elektronik) të cilin e vendos Ministria.

(5) Sistemi elektronik nga paragrafi (4) i këtij neni përmban edhe bazë publikisht të qasshme prej të paktën 2000 pyetje nga sfera e lëndëve nga neni 162 paragrafi (3) të këtij ligji, për nevojat e pjesës së parë të provimit, bazës publikisht të qasshme prej të paktën 100 studime të rastit për nevojat e pjesës së dytë të provimit, si dhe të paktën 500 pyetje për provimin profesional për kontrollin e dijeve nga neni 162 paragrafi (6) të këtij ligji.

(6) Numri i pyetjeve dhe studimeve të rastit në bazat nga paragrafi (5) i këtij neni rritet për 10% në nivel vjetor duke filluar nga viti 2016.

(7) Në sistemin elektronik përmbahet edhe udhëzim i rregullave dhe literatura juridike në të cilat përmbahen përgjigjet e pyetjeve të pjesës së parë të provimit dhe rregullat për pjesën e dytë të provimit, si dhe për provimin kualifikues noterial dhe provimin profesional për kontrollin e dijeve.

(8) Rezultatet nga dhënia e pjesës së parë dhe të dytë të provimit, si dhe nga provimi kualifikues noterial dhe provimi profesional për kontrollin e dijeve janë të qasshme për kandidatin në kompjuterin në të cilin ka dhënë provimin, menjëherë pas përfundimit të tij.

(9) Sistemi elektronik për dhënien e provimit nuk mund të lejojë ekzistimin e përmbajtjes identike të testit elektronik për pjesën e parë të provimit, respektivisht

studim elektronik të rastit për pjesën e dytë të provimit si dhe për provimin kualifikues noterial dhe provimin profesional për kontrollin e dijeve, në një termin për më tepër se një person.

(10) Personi juridik i autorizuar i cili teknikisht e realizon provimin është i obliguar ta bllokojë shtrirjen e radio frekuencave në lokalit ku jepen provimet gjatë realizimit të sesioneve të provimit.

(11) Agjencia për Komunikime Elektronike (në tekstin në vijim: AKE) kryen monitorim të vazhdueshëm mbi bllokimin e shtrirjes së radio frekuencave në lokalit për dhënien e provimeve me qëllim të ndalohej çdo lloj i komunikimit elektronik me rrethin jashtë lokalit për dhënien e provimeve.

(12) AKE në lokalit për dhënien e provimeve instalon pajisje matëse e cila siguron regjistrim elektronik për matjet e kryera në kohëzgjatje prej 30 ditë ndërsa të njëjtat depozitohen në sistemin qendror kontrollues të AKE.

(13) AKE formon komision prej tre anëtarëve i cili përpilon raport në bazë të regjistrimeve elektronike të depozituara në sistemin qendror kontrollues të AKE dhe të njëjtat ia dorëzon Ministrisë më së voni në afat prej 15 ditëve nga dita e përfundimit të sesionit.

(14) Kushtet dhe mënyrën e dhënies së provimit, provimit kualifikues noterial dhe provimit profesional për kontrollin e dijeve i përcakton ministri.

Kodi qasës dhe kohëzgjatja e provimeve

Neni 166

(1) Në ditën e dhënies së pjesës së parë të provimit, respektivisht pjesës së dytë të provimit, si dhe të provimit kualifikues noterial dhe provimit profesional për kontrollin e dijeve, përfaqësuesi i Ministrisë i jep kandidatin kod qasës, respektivisht fjalëkalim me të cilin i lejohet qasje te sistemi elektronik nga neni 165 të këtij ligji.

(2) Pas aprovimit të qasjes, kandidati merr test elektronik për pjesën e parë të provimit respektivisht dy studime elektronike të rastit për pjesën e dytë të provimit, si dhe test elektronik për provimin kualifikues noterial dhe provimin profesional për kontrollin e dijeve, në kompjuter, përmbajtjen e të cilave sipas zgjedhjes së rastësishme i përcakton softueri i sistemit elektronik nga neni 165 paragrafi (4) të këtij ligji.

(3) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit, si dhe provimi kualifikues noterial dhe provimi profesional për kontrollin e dijeve përmbajnë udhëzim për mënyrën e zgjidhjes së të njëjtit, për të cilin përfaqësuesi i Ministrisë jep sqarim para se të fillojë dhënia e provimit.

(4) Kohëzgjatja e përgjithshme e përcaktuar për pjesën e parë të provimit është 120 minuta, koha për të dhënë përgjigje për pjesën e dytë të provimit është 180 minuta, ndërsa koha për dhënien e provimit kualifikues noterial dhe provimit profesional për kontrollin e dijeve është 60 minuta.

Komisioni për revizionin e provimeve

Neni 167

(1) Ministri formon Komision për revizion për provimet e mbajtura, i cili në punën e vet i shfrytëzon materialet nga neni 166 paragrafi (2) të këtij ligji dhe në të, krahas anëtarëve tjerë, anëtarë janë edhe përfaqësuesi i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe informatikani nga Ministria e Shqipërisë Informatike dhe Administratës i përcaktuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Anëtarëve të Komisionit u takon kompensim me para i cili në nivel vjetor është një neto rrogë mesatare në Republikën e Maqedonisë për çka Ministria miraton aktvendim.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) të këtij neni mbledhet pas çdo sesioni të mbajtur të provimeve dhe kryen revizion për mënyrën e realizimit të provimeve, përfshirë edhe nëse provimet i kanë dhënë kandidatë të cilët i plotësojnë kushtet për dhënien e provimit në pajtim me nenin 161 të këtij ligji, për çka paraqet raport te ministri.

(3) Komisioni nga paragrafi (1) të këtij neni ka të drejtë të kryejë revizion edhe të mënyrës së realizimit të provimeve të mbajtura në pesë vitet e fundit deri në ditën e mbajtjes së mbledhjes së Komisionit, por jo më herët se dita e zbatimit të ligjit.

(4) Nëse Komisioni nga paragrafi (1) të këtij neni konstaton pa rregullsi në realizimin e provimeve nga individë në kuptimin e nenit 164 paragrafi (6) të këtij ligji, do të propozojë heqjen e dëshmisë nga neni 164 paragrafët (12) dhe (13) të këtij ligji.

(5) Ministri miraton aktvendim për heqjen e certifikatës në bazë të propozimit të Komisionit nga paragrafi (1) të këtij neni në afat prej tre ditë nga pranimi i propozimit.

(6) Kundër aktvendimit nga paragrafi (5) të këtij neni, mund të ngrihet kontest administrativ te gjykata kompetente në afat prej 30 ditëve nga pranimi i aktvendimit.

Mbikëqyrje mbi zbatimin e ligjit

Neni 168

Mbikëqyrje mbi zbatimin e këtij ligji, kryen Ministria.

XVIII. DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE DHE PENALE

Neni 169

Gjobë në shumë prej 1.000 deri në 1.500 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet kryetarit të Odës për kundërvajtje, nëse:

- nuk e përcakton datën për fillimin me punë të noterit në afatin e përcaktuar me këtë ligj (neni 12 paragrafi (4) të këtij ligji),

- nuk e regjistron noterin e emëruar në afatin e përcaktuar me këtë ligj (neni 12 paragrafi (7) të këtij ligji),

- nuk e përcakton noterin i cili i lëshon përshkrimet dhe ekstraktet e shkresave të noterit shërbimi noterial i të cilit ka pushuar (neni 23 paragrafi (3) të këtij ligji),

- nuk cakton noter i cili do ta kryejë shërbimin noterial në rajonin zyrtar fqinj, kur rajon zyrtar i caktuar do të ngelë pa noter (neni 26 paragrafi (10) të këtij ligji),

- nuk përcakton noter në rajonin zyrtar fqinj nëse për shkak të mungesës së noterit në rajonin e caktuar zyrtar, ai rajon ka ngelur pa noter (neni 28 paragrafi (3) të këtij ligji),

- nuk përcakton noter në rajonin zyrtar fqinj në rast të përjashtimit të noterit nga rajon i caktuar zyrtar ku ka vetëm një noter (neni 32 paragrafi (5) të këtij ligji),

- nuk përcakton noter i cili do të vendosë vërtetim mbi realizimin në rast të mungesës së noterit i cili ka përpiluar aktin noterial ose ka përpiluar dokumentin privat (neni 53 paragrafi (6) të këtij ligji),

- nuk konvokon mbledhje të jashtëzakonshme të Kuvendit të Odës në afat prej 30 (tridhjetë) ditë nga dita e miratimit të vendimit të Bordit Drejtues, respektivisht nga paraqitja e kërkesës së anëtarëve të Odës (neni 121 paragrafi (4) të këtij ligji),

- nuk e konvokon Bordin Drejtues me kërkesë të një të tretës së numrit të përgjithshëm të anëtarëve të Bordit Drejtues (neni 122 paragrafi (3) të këtij ligji),

- nuk jep mendim në afat prej tetë ditësh nga parashtimi i kërkesës nga pala në rast të kontestit ndërmjet noterëve dhe palëve të tyre i cili ka të bëjë me pagesën e punës së kryer (neni 123 paragrafi (3) të këtij ligji),

- nuk i mundëson qasje Ministrisë në të gjitha hapësirat, shkresave dhe librave në Odë, në rast të mbikëqyrjes mbi punën e Odës (neni 129 paragrafi (2) të këtij ligji),

- nuk e njofton Ministrinë se kundër noterit është paraqitur propozim për ngritjen e procedurës disiplinore (neni 134 paragrafi (6) të këtij ligji),

- nuk paraqet raport te Ministria për të dhënat e marra nga noterët (neni 153 paragrafi (5) të këtij ligji) dhe

- nuk e zgjidh kontestin në afat prej 8 (tetë) ditëve nga dita e pranimit të kërkesës dhe nuk e përcakton lartësinë e shpërblimit dhe lartësinë e shpenzimeve të noterit (neni 154 paragrafi (2) të këtij ligji).

(2) Gjobë në shumë prej 500 deri në 1.000 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet për kundërvajtje noterit i cili nuk do të paraqesë listë anketuese te Komisioni Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit (neni 12 paragrafi (12) të këtij ligji).

Neni 170

Gjobë në shumë prej 1.000 deri në 1.500 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet noterit të cilit i është ndërprerë shërbimi i noterit, noterit i cili përkohësisht e kryen shërbimin e noterit ose trashëgimtarët e noterit të vdekur, nëse nuk veprojnë në pajtim me dispozitat e nenit 24 paragrafi (1) të këtij ligji.

Neni 171

(1) Gjobë në shumë prej 5.000 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet personit të autorizuar nga neni 164 paragrafi (1) të këtij ligji i cili teknikisht realizon provimin nëse nuk e incizon, transmeton drejtpërdrejt në ueb faqen e Ministrisë ose nuk e vendos incizimin nga i gjithë provimi në ueb faqen e Ministrisë në pajtim me nenin 164 paragrafi (4) të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 5.000 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet personit juridik nga neni 164 paragrafi (1) të këtij ligji i cili teknikisht realizon provimin nëse nuk e ndërpret provimin në pajtim me nenin 164 paragrafi (9) të këtij ligji.

(3) Gjobë në shumë prej 10.000 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet personit juridik të autorizuar i cili teknikisht e realizon provimin nga neni 165 paragrafi (10) të këtij ligji nëse nuk e bllokoi shtrirjen e radio frekuencave në lokalit për dhënien e provimit.

Neni 172

(1) Gjobë në shumë prej 2.000 deri në 3.000 euro në kundërvlerë të denarit do t'u shqiptohet përfaqësuesve të autorizuar nga neni 164 paragrafi (7) të këtij ligji nëse lejojnë kandidati për dhënien e provimit të veprojnë në kundërshtim me nenin 164 paragrafët (6) dhe (8) të këtij ligji.

(2) Me gjobë në shumë prej 2.000 deri në 3.000 euro në kundërvlerë të denarit do të dënohet personi nga neni 164 paragrafi (1) të këtij ligji i cili do të lejojë të kalojë provimin kandidat i cili nuk i plotëson kushtet e përcaktuara të këtij ligji.

(3) Gjobë në shumë prej 100 deri në 200 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet kandidati i cili vepron në kundërshtim me nenin 164 të këtij ligji.

Neni 173

(1) Me gjobë prej 2000 deri në 3000 euro në kundërvlerë të denarit do të dënohen anëtarët e komisionit nga neni 167 të këtij ligji nëse konstatojnë parregullsi gjatë realizimit të provimit, ndërsa këtë nuk e konstatojnë në raportin për ministrin.

(2) Gjobë në shumë prej 1000 deri në 1500 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet ministrit nëse nuk miraton aktvendim në afatin e përcaktuar në nenin 167 paragrafi (5) të këtij ligji.

(3) Gjobë në shumë prej 1000 deri në 1500 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet ministrit nëse nuk e thërret noterin të japë deklaratë solemne në afatin e përcaktuar në këtë ligj (neni 12 paragrafi (1) të këtij ligji).

Neni 174

Për mosveprimin në afatet e përcaktuara në nenin 11 paragrafi (7) të këtij ligji, anëtarët e Komisionit bartin përgjegjësi penale në pajtim me dispozitat e Kodit penal të Republikës së Maqedonisë.

Neni 175

Mosveprimi i personit zyrtar të Ministrisë në afatin e përcaktuar në nenin 11 paragrafi (9) dhe (10) të këtij ligji, paraqet bazë për përgjegjësi penale në pajtim me dispozitat e Kodit penal të Republikës së Maqedonisë.

Neni 176

(1) Për kundërvajtjet e parashikuara me këtë ligj, procedurë kundërvajtëse mban dhe sanksione kundërvajtëse shqipton gjykata kompetente.

(2) Matja e gjobës për personin juridik kryhet në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

XIX. DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 177

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji shfuqizohen dispozitat e nenit 16-a) deri në 16-zh) të Ligjit për përmbarrim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 dhe 187/13).

(2) Procedurat për miratimin e aktvendimit në bazë të dokumentit autentik që kanë filluar në pajtim me Ligjin për përmbarrim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 dhe 187/13), vazhdojnë në pajtim me dispozitat e atij ligji.

(3) Procedurat disiplinore të cilat kanë filluar në bazë të Ligjit për noteri ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 55/2007, 86/2008, 139/2009 dhe 135/11), vazhdojnë sipas dispozitave të atij ligji.

Neni 178

Aktet nënligjore të parashikuara me këtë ligj, do të miratohen në afat prej dy muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 179

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, shfuqizohet Ligji për noteri ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 55/2007, 86/2008, 139/2009 dhe 135/11).

Neni 180

Vërtetimet për provim të kaluar noterial në pajtim me dispozitat e Ligjit për kryerjen e punëve noteriale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 59/1996, 25/1998, 6/2002 dhe 66/2006) dhe Ligjit për noteri

("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 55/2007, 86/2008, 139/2009 dhe 135/11), pranohen si vërtetime për provim kualifikues noterial të dhënë dhe paraqesin kusht për paraqitje për dhënien e provimit për rangim të noterit pas konkursit të paraqitur për emërimin e noterëve.

Neni 181

Zëvendësnoterët dhe ndihmësnoterët të cilët janë emëruar zëvendësnoterë dhe ndihmësnoterë, vazhdojnë me punë si zëvendësnoterë dhe ndihmësnoterë.

Neni 182

(1) Oda do ta përpilojë softuerin dhe do ta themelojë Arkivin qendror elektronik noterial të nenit 117 paragrafi (5) të këtij ligji, në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, afat në të cilit Oda dhe noterët në mënyrë elektronike do të lidhen me njësitë e vetëqeverisjes lokale, Regjistrin Qendror, Agjencinë për Kadastër të Patundshmërive, Drejtorinë për Mbajtjen e Librave të Amzës dhe Ministrinë e Punëve të Brendshme.

(2) Oda e Avokatëve është e obliguar ta harmonizojë Tarifën e avokatëve sipas dispozitave të këtij ligji në afat prej dy muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(3) Ministri i Drejtësisë është i obliguar të miratojë Tarifën e noterëve në pajtim me dispozitat e këtij ligji, në afat prej dy muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 183

Oda e Noterëve të Republikës së Maqedonisë e formuar në pajtim me dispozitat e Ligjit për kryerjen e punëve noteriale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 59/96, 25/98, 6/2002 dhe 66/2006) dhe të Ligjit për noteri ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 55/2007, 86/2008, 139/2009 dhe 135/11) vazhdon me punë, në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Neni 184

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet pas katër muajsh nga dita e hyrjes në fuqi.

2061.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ИЗВРШУВАЊЕ

Се прогласува Законот за извршување, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 5 април 2016 година.

Бр. 08-2087/1
5 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

**ЗАКОН
ЗА ИЗВРШУВАЊЕ****ДЕЛ ПРВИ****ОСНОВНИ ОДРЕДБИ****Член 1**

(1) Со овој закон се уредуваат правилата според кои извршителите постапуваат заради присилно извршување на судска одлука која гласи на исполнување на обврска, освен ако со друг закон поинаку не е определено.

(2) Одредбите на овој закон се применуваат и врз присилно извршување на одлука донесена во управна постапка која гласи на исполнување на парична обврска, освен ако со друг закон поинаку не е определено.

(3) Одредбите на овој закон се применуваат и врз присилно извршување на нотарски исправи и други извршни исправи предвидени со закон.

(4) Одредбите на овој закон се применуваат и на извршување на брод и на воздухоплов.

Основа за извршување и започнување на извршувањето**Член 2**

(1) Основа за извршување претставува извршната исправа.

(2) Извршувањето започнува по барање од доверителот.

(3) Извршување на извршната исправа може да се спроведува само кај еден извршител.

Надлежност**Член 3**

(1) Извршителот го спроведува извршувањето.

(2) Извршителот не смее да го одбие спроведување на извршувањето, освен во случај ако се исполнети условите за негово изземање и ако има сознание дека за истата извршна исправа се спроведува извршување кај друг извршител.

Обем на извршување**Член 4**

Извршувањето заради остварување на парично побарување ќе се спроведе во обем што е потребен за намирување на тоа побарување.

Заштита на странките, учесниците во постапката за извршување и нивните семејства**Член 5**

(1) Извршувањето заради остварување на парично побарување не може да се спроведе врз предмети или врз права кои се нужно неопходни за задоволување на основните животни потреби на должникот и на лицата кои тој според законот е должен да ги издржува, или за вршење на самостојна дејност која е должников главен извор на средствата за живот.

(2) При спроведување на извршувањето извршителот е должен да води сметка за достоинството на личноста на странките, учесниците во постапката на извршување и нивните семејства, како и за тоа извршувањето да биде поповолно за должникот.

Итност и редослед на постапувањето**Член 6**

(1) Извршителот при спроведување на извршувањето е должен да постапува веднаш и предметите да ги земе во работа по редот како што ги примил, освен ако природата на побарувањето или посебните околности бараат да се постапи поинаку за што е должен да состави службена белешка.

(2) Извршителот ќе преземе извршно дејствие по плаќање на цената за администрирање, првичниот налог за извршување и реалните трошоци од доверителот, за секое поединечно извршно дејствие.

Редослед на намирување на повеќе доверители**Член 7**

Повеќе доверители што ги остваруваат своите парични побарувања спрема ист должник и на ист предмет на извршување, се намируваат по оној ред по кој стекнале право да се намират од тој предмет, освен во случаите во кои со овој закон поинаку е определено.

Извршување на одлука на странски суд**Член 8**

Извршување на одлука на странски суд може да се спроведе во Република Македонија ако одлуката ги исполнува претпоставките за признавање утврдени со закон или меѓународен договор ратификуван во согласност со Уставот на Република Македонија.

Извршување врз имот на странска држава**Член 9**

Врз имот на странска држава во Република Македонија не може да се спроведе извршување без претходна согласност на Владата на Република Македонија по предлог на Министерството за правда, освен ако странската држава изрично се согласила со извршувањето.

Примена на одредбите од Законот за парничната постапка**Член 10**

(1) При спроведување на извршувањето сообразно се применуваат одредбите на Законот за парничната постапка, ако со овој или со друг закон поинаку не е определено.

(2) Одредбите на Законот за парничната постапка кои се однесуваат на употребата на јазиците, се применуваат и во извршувањето.

Значење на одделни изрази**Член 11**

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1) „побарување“ е право на наплата на паричен износ или право на некое сторување или несторување или трпење;

2) „доверител“ е лице чие побарување се остварува;

3) „должник“ е лице спрема кое се остварува побарување;

4) „странка“ е доверител и должник;

5) „учесник“ е лице кое во извршувањето остварува некое свое право или правен интерес, а не е странка во извршувањето;

6) „трето лице“ е лице кое тврди дека во поглед на предметот на извршувањето има некое право;

7) „извршител“, „заменик на извршител“ и „помошник на извршител“ се лица кои вршат јавни овластувања утврдени со закон, именувани/назначени согласно со одредбите на овој закон и кои директно одлучуваат за дејствијата што треба да се преземат во рамките на нивните овластувања, за да се спроведе извршната исправа и да ги преземат извршните дејствија;

8) „земјоделец“ е лице на кое земјоделското производство му е претежен извор на приходи и е регистриран како индивидуален земјоделец;

9) „јавна книга“ и „регистра“ се Катастар на недвижности, Централен депозитар за хартии од вредност, Централен регистар на Република Македонија - Заложен регистар, Централен регистар на Република Македонија - Регистар на вложувања во недвижности на нерезиденти во Република Македонија, Регистар на воздухоплови на Република Македонија, Единствен регистар на даночни обврзници, Евидентен регистар за стечај, Судски регистар, Трговски регистар, Единствен регистар на трансакциски сметки, Регистар на моторни и приклучни возила и евиденција на регистрираните моторни и приклучни возила, матична книга на умрени, матична книга на венчани, матична книга на родени, Регистар на трговски марки и другите права од индустриска сопственост и други регистри востановени со закон;

10) „впаричување“ е претворање на имотот и имотните права во пари;

11) „парични средства“ претставуваат сите средства на трансакциските и жиро сметки, штедни влогови, нерезидентни сметки, како и готови пари кои ги поседуваат должниците;

12) „плата“ се сите примања на должникот врз основа на тековниот и минатиот труд;

13) „веродостојна исправа“ во смисла на овој закон се смета фактура, пресметка на камата, јавна исправа, извод од заверени деловни книги, осигурителна полиса, товарен лист, времена градежна ситуација и друга исправа која според закон има карактер на јавна исправа и

14) „вонсудската наплата на долгови“ претставува обид за наплата на парично побарување по фактури за комунални сметки (електрична енергија, топлинска енергија, вода, смет, телефонија, мобилни оператори, кабелски оператори, трошоци за редовно одржување на заедничките делови на зградата што е во етажна сопственост), што го спроведува извршител по барање на доверителот, со согласност на должникот.

ДЕЛ ВТОРИ

ИЗВРШУВАЊЕ

Раздел први

ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБИ

Глава прва

ОСНОВИ И ПРЕДМЕТ НА ПРИСИЛНО ИЗВРШУВАЊЕ

Извршна исправа

Член 12

(1) Извршни исправи се:

- 1) извршна судска одлука и судско порамнување;
- 2) извршна одлука и порамнување во управна постапка, ако гласат на исполнување на парична обврска;

3) извршна нотарска исправа;

4) заклучокот на извршителот за утврдување на трошоците на извршувањето;

5) решение за издавање на нотарски платен налог и

6) друга исправа која како извршна исправа е предвидена со закон.

(2) Потврда за извршност става судот, односно органот кој одлучувал за побарувањето во прв степен.

(3) Неоснованата потврда за извршноста со решение ќе ја укине истиот суд, односно орган кој ја ставил по предлог или по службена должност.

Одлука и порамнување

Член 13

(1) Како судска одлука, во смисла на овој закон, се смета пресуда, решение, платен и друг налог на судовите, на избраните судови и на арбитражите, а како судско порамнување се смета порамнувањето склучено пред тие судови.

(2) Како одлука во управна постапка, во смисла на овој закон, се смета решение и заклучок на орган на државната управа, како и на правно лице, донесени во вршењето на нивните јавни овластувања утврдени со закон, а како порамнување во управна постапка се смета порамнување склучено во смисла на Законот за општата управна постапка.

Извршност на одлука

Член 14

(1) Судската одлука е извршна ако станала правосилна и ако истекол рокот за доброволно исполнување на должниковата обврска.

(2) Одлуката донесена во управна постапка е извршна ако станала конечна и ако истекол рокот за доброволно исполнување на обврската.

(3) Рокот за доброволно исполнување на обврската тече од денот на доставување на одлуката до должникот.

(4) Врз основа на одлука која во еден дел станала извршна, извршувањето ќе се спроведе само во тој дел.

(5) Извршувањето ќе се спроведе и врз основа на судска одлука која не станала правосилна и одлука донесена во управна постапка која не станала конечна, ако со закон е пропишано дека жалбата не го задржува извршувањето на одлуката.

Извршност на порамнувањето

Член 15

(1) Судското порамнување, односно порамнувањето склучено во управна постапка е извршно, ако побарувањето пристигнало по порамнувањето.

(2) Пристигнатоста на побарувањето се докажува со записник за порамнувањето или со според закон заверена исправа.

(3) Пристигнатоста која не може да се докаже на начинот од ставот (2) на овој член, се докажува со правосилна одлука донесена во парнична постапка со која се утврдува пристигнатоста.

(4) Врз основа на порамнување кое станало извршно во еден дел, извршувањето ќе се спроведе само во тој дел.

Извршност на нотарска исправа**Член 16**

(1) Нотарската исправа е извршна исправа, ако станала извршна според посебен пропис кој ја уредува извршноста на таквата исправа.

(2) Решение за издавање на нотарски платен налог станува извршна исправа со ставање на потврда за правосилност и извршност од нотарот.

(3) Врз основа на нотарска исправа која станала извршна во еден дел, извршувањето ќе се спроведе само во тој дел.

Подобност на извршната исправа за извршување**Член 17**

(1) Извршната исправа е подобна за извршување ако во неа се назначени доверителот и должникот, како и предметот, видот, обемот и времето на исполнувањето на обврската.

(2) Ако во извршната исправа не е определен рокот за доброволно исполнување на обврската, извршителот го повикува должникот во рок од осум дена од денот на доставувањето на поканата да ја исполни обврската утврдена во извршната исправа.

(3) Извршителот, во случај кога должник е физичко лице, а доверител правно лице кое овозможува комунални услуги дефинирани во член 11 точка 14) од овој закон, задолжително пред да преземе било какви други извршни дејствија со налог, ќе го повика должникот во рок од 3 дена да го намири побарувањето и истовремено ќе побара од него да ја соопшти својата имотна состојба, статусот на вработено лице и висината на приходите од плата и други надоместоци.

Наплата на камата и законска казнена камата**Член 18**

(1) Кога во извршната исправа е определена наплата на камата од должникот, истата се пресметува и наплатува до денот на исплатата на средствата на посебната сметка на извршителот.

(2) Ако во извршната исправа се определени и трошоците на постапката, извршителот, по предлог од доверителот, ќе пресмета и ќе изврши наплата на законска казнена камата на износот на определените трошоци согласно пропишаната стапка, од денот на донесувањето на извршната исправа до наплатата.

Премин на побарување или на обврска**Член 19**

(1) Извршувањето се спроведува и по барање од лице кое во извршната исправа не е означено како доверител, ако тоа со нотарски акт, солемнизирана приватна исправа или друга јавна исправа докаже дека побарувањето е пренесено или на друг начин преминало врз него, а во случај тоа да не е можно преносот на побарувањето се докажува со правосилна одлука донесена во парнична постапка.

(2) Како јавна исправа не се смета адвокатско полномошно или полномошно заверено кај нотар со кое се определува побарувањето на доверителот да се исплати на друго лице.

(3) Одредбата на ставот (1) на овој член согласно се применува и во однос на извршување против лице кое во извршната исправа не е означено како должник.

Условна и заемна обврска**Член 20**

(1) Извршувањето кое зависи од претходното исполнување на некоја доверителова обврска или од настапувањето на некој услов, се извршува ако доверителот со јавна или со заверена исправа кај нотар докаже дека ја исполнил обврската, односно дека настапил условот.

(2) Исполнувањето на обврската, односно настапувањето на условот, се докажува со правосилна одлука донесена во парнична постапка, ако доверителот не е во можност тоа да го докаже на начинот определен во ставот (1) на овој член.

(3) Ако должникот по извршната исправа е должен да ја исполни обврската, но при услов истовремено да се исполни обврската спрема него, извршителот ќе спроведе извршување ако доверителот поднесе доказ дека го обезбедил исполнувањето на својата обврска.

(4) Се смета дека доверителот обезбедил исполнување на својата обврска, во смисла на ставот (3) на овој член, ако предметот на обврската го положил кај судот или за иста цел постапил на друг погоден начин.

(5) Доверителот кој тврди дека својата обврска веќе ја исполнил, треба тоа да го докаже на начинот предвиден во ставовите (1) и (2) на овој член.

Алтернативна обврска по избор на должникот**Член 21**

(1) Ако должникот по извршната исправа има право да избира меѓу повеќе предмети на својата обврска, доверителот е должен во барањето за извршување да го назначи предметот со кој обврската треба да биде исполнета.

(2) Должникот има право на избор се додека доверителот макар и делумно не го примил предметот што го барал во барањето за извршување.

Факултативно овластување на должникот**Член 22**

Должникот спрема кого со извршна исправа е изречена непарична обврска со право да може да се ослободи од исполнување на таа обврска со плаќање на определен паричен износ определен во извршната исправа, може тој износ да го плати се додека доверителот макар и делумно не го примил исполнувањето на обврската.

Извршување спрема солидарни должници**Член 23**

Против два или повеќе должници кои солидарно одговараат според извршната исправа, извршителот може да донесе налози за извршување за секој должник посебно.

Средства на извршување**Член 24**

Извршување заради остварување на парично побарување може да се изврши само со продажба на подвижни предмети, продажба на недвижности, продажба

на хартии од вредност и удели во трговски друштва, пренос на парично побарување, претворање во пари на други имотни права и пренос на средства што се водат на сметката кај носител на платен промет согласно со прописите за платен промет.

Предмет на извршување

Член 25

Предмет на извршување заради намирување на парично побарување може да биде секој должников предмет, имотно право, и недвижност запишана во катастарот на недвижности, што со закон не се изземени од извршување, односно доколку извршувањето врз нив не е ограничено со закон.

Обврска за соработување

Член 26

(1) Должникот е обврзан по барање на извршителот да ги даде неговите податоци за идентификација кои се од значење исклучиво за потребите на извршувањето (ЕМБГ, ЕМБС, ЕДБ, живеалиште односно престојувалиште, седиште), како и да ги изнесе сите неопходни податоци за неговиот личен имот, приход и права, неопходни за извршување на извршната исправа.

(2) За давање неточни или нецелосни податоци или недавање податоци за имотот, приходот и правата, должникот и одговорното лице во правното лице, кога должникот е правно лице, одговараат како за давање на лажен исказ во постапка пред суд.

Поништување на трансакции

Член 27

(1) Трансакциите преземени пред извршувањето на извршната исправа, кои се неопходни за исполнување на побарувањата на доверителот, или со кои одредени доверители се ставаат во поповолна положба, или кои се преземаат само со цел да се спречи извршувањето врз тој предмет или право врз таа сопственост, нема да имаат правно значење врз извршувањето на извршната исправа.

(2) Трансакциите од ставот (1) на овој член ќе се сметаат за ништовни ако се преземени во период од шест месеци пред донесувањето на извршната исправа.

(3) Ништовноста на трансакциите се утврдува со правосилна одлука донесена во парнична постапка.

Поднесување на барање за извршување

Член 28

(1) Барањето за извршување на извршната исправа доверителот го поднесува до извршителот во писмена форма со приложување на извршната исправа во оригинал. Барање за извршување на извршната исправа чија вредност на главното побарување е над 10.000 евра задолжително го составува адвокат и содржи адвокатски печат и потпис, освен во случаите кога доверител при извршувањето е Република Македонија, банка, штедилница, финансиско друштво, давател на финансиски лизинг или друштво за осигурување како правно лице.

(2) Барањето за извршување од доверител за побарување кое произлегуваат од комунални услуги опишани во членот 11 точка 14) од овој закон, против долж-

ниците должен е непосредно да бара од Комората на извршителите од членот 75 на овој закон, да одреди извршител, кому треба да го поднесе барањето од ставот (1) на овој член.

(3) Комората е должна да му одговори на доверителот и да му посочи извршител, во рок од 48 часа сметано од денот на приемот на писменото од ставот (2) на овој член, водејќи сметка извршителите да ги одредува рамномерно според азбучниот ред во Именикот на извршителите, водејќи сметка за надлежноста на извршителот.

(4) Со акт на Комората поблиску се уредуваат: начинот на распределба на предметите по извршители од страна на Комората, содржината и начинот на поднесување на барањето на доверителот до Комората, содржината на одговорот на Комората и начинот на доставување на одговорот на Комората до доверителот.

(5) Извршителот е должен да постапува по барањето за извршување.

(6) Со врачувањето на извршната исправа чие извршување се бара, извршителот е овластен да избере средства на извршување и предмети на должникот заради целосно извршување на извршната исправа.

Повлекување на барањето за извршување

Член 29

(1) Доверителот во текот на постапката може, да го повлече барањето за извршување во целост или делумно. Во тој случај извршителот ќе го запре извршувањето.

(2) Доколку со повлекувањето на барањето за извршување се злоупотребуваат правата на доверителот, извршителот ќе го одбие таквото повлекување на барањето за извршување.

(3) Доверителот по повлекување на барањето може да поднесе ново барање за извршување.

(4) Ако извршувањето е започнато, а повлекувањето на барањето за извршување од страна на доверителот предизвика штета за должникот или за трети лица, штетата е должен да ја надомести доверителот.

(5) Повлекувањето на барањето за извршување не влијае на течењето на рокот за застареност.

Прекин на извршувањето

Член 30

(1) Кога во текот на спроведувањето на извршувањето настапила смрт на странката или на нејзиниот законски застапник, извршувањето се прекинува.

(2) За прекинет на извршувањето извршителот ќе ги известат наследниците на странката, ако се познати и ако е познато нивното живеалиште или престојувалиште, како и противната странка.

(3) Ако постапката за расправање на оставината на должникот не е поведена по службена должност, а наследниците во рок од 60 дена од денот кога настапила смртта на должникот, односно од денот на правосилноста на решението на судот за прогласување на исчезнато лице за умрено, не поднеле предлог за расправање на оставина, или наследниците не се познати, или не е познато нивното живеалиште или престојувалиште, извршителот ќе побара од Центарот за социјални работи без одлагање да им постави привремен старател на наследниците согласно со Законот за семејство.

(4) Кога за странката која е правно лице настапиле правни последици од отворањето на стечајната постапка извршувањето се прекинува.

Гаранција

Член 31

(1) Кога овој закон утврдува полагање гаранција износот на гаранцијата се полага во готови пари на посебната сметка на извршителот, освен во случај кога со закон е определено да се положи во судот.

(2) Република Македонија и државните органи не полагаат гаранција.

Глава втора

ИЗВРШИТЕЛ

Поим и број на извршители

Член 32

(1) Извршителот е лице кое врши јавни овластувања утврдени со закон именувано од Министерството за правда (во натамошниот текст: Министерството), согласно со одредбите од овој закон.

(2) Извршителот се именува за подрачјето на основен суд и извршува извршни исправи на судот, нотарот или органот чие седиште е на подрачјето за коешто е именуван, а при спроведување на извршувањето презема дејствија на целата територија на Република Македонија.

(3) Извршителот може да врши и други работи утврдени со закон.

(4) Бројот на извршителите за подрачјето на основниот суд го определува министерот врз основа на претходно прибавена согласност од Владата на Република Македонија. Бројот на местата се определува врз основа на мислење од претседателот на основниот суд за бројот на правосилните и извршните одлуки на основниот суд, од Нотарската комора на Република Македонија податок за бројот на извршни нотарски исправи, како и по прибавено мислење на Комората на извршители.

Услови за именување на извршител

Член 33

(1) За извршител може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

- 1) да е државјанин на Република Македонија;
- 2) да е деловно способно и да има општа здравствена способност, што се докажува со уверение издадено од надлежна здравствена установа од областа на медицина на трудот;
- 3) да е дипломиран правник со завршено четиригодишно високо образование на правни студии или дипломиран правник со стекнати 300 кредити на правни студии според Европскиот кредит-трансфер систем (ECTS);
- 4) да има положено правосуден испит;
- 5) да има положено квалификационен испит и испит за рангирање за конкретниот конкурс, психолошки тест и тест на интегритет;
- 6) да има работен стаж на правни работи од најмалку две години по положен правосуден испит;
- 7) активно да го владее македонскиот јазик;
- 8) да поседува меѓународно признат сертификат за познавање на најмалку еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори на

B1 (B1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно ИЕЛТС со 3,5 - 4,5 поени, ПЕТ, БЕК П, БУЛАТС, или Аптис, или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 450 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 135 бода, или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 45 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ, или Гете сертификат, ТестДаФ;

9) да не е осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор над шест месеци, или да не му е изречена казна забрана за вршење за вршење на професија, дејност или должност;

10) да даде изјава пред нотар дека ќе обезбеди опрема и простор кои се потребни и соодветни за вршење на извршни работи и

11) да даде изјава пред нотар за својата имотна состојба, со сите последици од давање на лажен исказ.

(2) Министерот ги пропишува видот на опремата и просторот за исполнување на условот од ставот (1) точка 10) на овој член.

(3) Условот од ставот (1) точка 11) на овој член подразбира изјава дадена пред нотар во којашто лицето ќе ја изнесе својата финансиска состојба, во смисла на имотна состојба, финансиски побарувања, обврски, долгови и слично, сето тоа условено со последиците од кривичното дело давање на лажен исказ (член 367 од Кривичниот законик).

Именување на извршител

Член 34

(1) Извршителот се именува со решение на Министерството врз основа на конкурс.

(2) Конкурсот за именување на извршители го распишува Министерството, а го спроведува Комората на извршители на Република Македонија (во натамошниот текст: Комората), која за таа цел формира комисија составена од пет члена од кои два члена од Комората, еден член од Судскиот совет на Република Македонија, еден член од Академијата за судии и јавни обвинители, еден универзитетски професор од правните факултети акредитирани во Република Македонија. При формирање на Комисијата од овој став Комората да го применува начелото на соодветна и правична застапеност.

(3) Во конкурсот се определува подрачјето за кое треба да се именува извршителот, вкупниот број на објавените места и бројот на местата за припадници на заедниците од вкупниот број на објавени места, почитувајќи го начелото за соодветна и правична застапеност. Ако истовремено се распишува конкурс за повеќе извршителски места, во конкурсот се соопштува можноста дека кандидатите можат да се пријават за сите огласени извршителски места. Кандидатите го определуваат приоритетот на местата на кои сакаат да бидат именувани.

(4) Конкурсот за именување на извршители се објавува во „Службен весник на Република Македонија“ и во најмалку два дневни весника од кои во по еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и во весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот.

(5) Рокот за пријавување на заинтересираните кандидати е 30 дена од денот на објавувањето на конкурсот во „Службен весник на Република Македонија“, во кој рок кандидатите се должни да го положат испитот за извршители за објавениот конкурс. Воедно кандидатите се должни да достават доказ за положен психолошки тест и тест на интегритет од акредитирани лица.

(6) Кандидатот за извршител доставува писмена пријава до Комората со прилози со кои се докажува дека се исполнети условите за именување на извршител утврдени во член 33 став (1) точки 1) до 3), 5) – во делот на психолошки тест и тест на интегритет, 6), 7), 8), 10) и 11) од овој закон. Преостанатите документи за исполнување на условите за именување на извршител утврдени во член 33 став (1) точки 4), 5) – во делот на испит за извршители и 9) од овој закон, Министерството ги прибавува електронски по службена должност од имателите на соодветните информации, за што наплатува од кандидатот надомест во висина на реалниот трошок.

(7) По истекот на рокот од ставот (5) на овој член, Комисијата од ставот 2 на овој член е должна најдоцна во рок од пет дена од денот на завршување на конкурсот, да ги достави до Министерството примените пријави со изготвена ранг листа на кандидати според вкупно освоените поени од:

- нивниот успех во текот на студиите,
- постигнатиот успех на испитот за рангирање на извршители.

(8) Комисијата при изготвување на ранг листата, доколку кандидатите имаат ист број на освоени поени, го зема превид времетраењето и видот на работниот стаж. Предност во рангирањето има оној кандидат со подолг работен стаж стекнат кај извршител, нотар, адвокат, во правосудни органи и органи на државна управа од областа на правосудство и финансии.

(9) Министерството именувањето го врши од ранг листата од ставот (8) на овој член, доставена од комисијата според бројот на вкупно освоените поени, во рок од три дена сметано од денот на приемот на ранг листата врз основа на рангирањето на кандидатите доставено од Комисијата.

(10) Доколку во прворангираните кандидати нема доволен број на припадници на заедниците согласно објавениот конкурс за кој се врши именувањето, се распишува дополнителен конкурс во рок од пет дена од истекот на рокот од ставот (9) на овој член, само за оној број на припадници на заедниците за кои што не може да се изврши именување по конкурсот од ставот (3) на овој член. Во дополнителниот конкурс се утврдува потребниот минимален број на поени кои треба да ги има кандидатот, а кој број треба да е идентичен со бројот на поени со кои е именуван последниот кандидат од ранг листата од објавениот конкурс од ставот (3) на овој член. Во дополнителниот конкурс се определува терминот за одржување на дополнителниот испит. Рокот за пријавување на заинтересираните кандидати е 30 дена од денот на објавувањето на дополнителниот конкурс во „Службен весник на Република Македонија“, во кој рок кандидатите се должни да го положат испитот за извршители за објавениот дополнителен конкурс. Именувањето на извршителот од дополнителниот конкурс од овој став, Министерството задолжително го врши во рок од три дена од денот на приемот на ранг-листата од Комисијата, врз основа на рангирањето на кандидатите само доколку кандидатот го постигнал најмалку минимално потребниот број на бодови утврдени со дополнителниот конкурс. Доколку по одржување на дополнителниот испит и доставување на дополнителната ранг-листа кандидатите не ги освоиле минимално потребниот број на поени определени во конкурсот, Министерството изборот го врши редоследно од прворангираните кандидати кои не биле

именувани од Ранг листата од претходно објавениот конкурс од ставот (3) на овој член, во рок од три дена од денот на завршувањето на дополнителниот конкурс од овој став.

(11) На кандидатите кои нема да бидат именувани за извршител, во рок од 15 дена од денот на именувањето на извршителите, им се доставува писмено известување, со копија од решението за именување.

(12) Против решението, неименуваниот кандидат може да поведе управен спор пред надлежен суд.

(13) Вреднувањето на постигнатиот успех на сите циклуси на студии кои ги завршил кандидатот и од рангирањето на универзитетот според ранг-листата на домашни универзитети согласно со Законот за високо образование и ранг-листите на странски универзитети и тоа следниве Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities); Times Higher Education - World University Rankings и QS World University Rankings, пропишано од министерот за информатичко општество и администрација.

Свечена изјава, повелба за именување и започнување со работа

Член 35

(1) По именувањето извршителот во рок од пет дена е должен да даде свечена изјава пред министерот.

(2) Свечената изјава гласи:

„Изјавувам дека извршувањето ќе го спроведувам совесно, чесно и непристрасно, во согласност со Уставот и законите на Република Македонија.“

(3) Истовремено со давањето на свечената изјава, министерот му предава на извршителот повелба за именување. Копија од повелбата за именување во рок од три дена од денот на предавањето на повелбата, се доставува до Комората.

(4) Само извршителот именуван од страна на Министерството може да го користи називот извршител.

(5) Комората веднаш, а не подоцна од три дена од денот на изготвувањето на мислењето од претседателот на Комората за утврдување на просторните услови и склучениот договор за осигурување од одговорност за штета сторена на трети лица, ќе го определи и објави во „Службен весник на Република Македонија“ датумот на почетокот со работа на извршителот.

(6) Ако извршителот не започне со работа во рок од три месеца од објавувањето на датумот на почетокот со работа во „Службен весник на Република Македонија“ односно шест месеци од именувањето за извршител, го губи правото да се запише во Именикот на извршители и правото да ја врши должноста извршител, освен во случај од ставот (7) на овој член, а повелбата од ставот (3) на овој член не произведува правно дејство.

(7) Извршителот може пред истекот на рокот предвиден во ставот (6) на овој член да побара од Министерството продолжување на рокот за уште три месеци, поради лични здравствени причини на извршителот, или пак во неговото потесно семејство.

(8) Именуваните извршители се запишуваат во Именикот на извршителите што го води Комората во електронска форма, со денот на започнување со работа.

(9) Именуваните извршители согласно со одредбите од овој закон полагаат стручен испит за проверка на знаењето на секои седум години од денот на именувањето, кој испит се спроведува согласно одредбите од членовите 245 до 252 од овој закон.

(10) Именуваните извршители согласно Законот извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 1 71/10, 148/11 и 187/13) полагаат стручен испит за проверка на знаењето во рок од седум години од денот на влегување во сила на овој закон, кој се спроведува согласно со одредбите од членовите 245 до 252 од овој закон, а потоа проверката на знаењето на извршителите од овој став, се врши на секои седум години од денот на полагањето на последниот испит за проверка на знаењето.

(11) Доколку извршителот од ставовите (9) и (10) на овој член, не го положи стручниот испит за проверка на знаењето во предвидените рокови, должен е најдоцна во рок од 30 дена од одржувањето на стручен испит за проверка на знаењето да плати казна од 3.000 евра во денарска противвредност на наменската сметка на Комората кои ќе се користат само за стручно оспособување на извршителите во рамките на Комората. По плаќањето на казната, извршителот се стекнува со право повторно да го полага стручниот испит за проверка на знаењето во рок од шест месеци по претходното полагање на стручниот испит за проверка на знаењето. Доколку извршителот не ја плати казната или повторно не го положи стручниот испит за проверка на знаењето истото е основ за поведување на постапка за разрешување согласно со членот 73 став (1) точка 3) од овој закон.

(12) Именуваниот извршител е должен најдоцна во рок од 30 дена од денот на именувањето, да пополни анкетен лист со детален попис на недвижен имот, подвижни предмети од поголема вредност, хартии од вредност и побарувања и долгови, како и друг имот што е во негова сопственост, или сопственост на членовите на неговото семејство, со наведување на основот на стекнување на пријавениот имот и депонира заверена изјава од нотар за откажување од заштита на банкарска тајна во однос на сите сметки во домашни и странски банки. Извршителот има обврска да пополни анкетен лист во рок од 30 дена по престанувањето на должноста. Анкетниот лист се доставува до Државната комисија за спречување на корупција и Управата за јавни приходи.

Седиште, печат, штембил, плomba, потпис, дигитален сертификат издаден од овластен издавач на сертификати (електронски потпис), посебна сметка и електронско поврзување

Член 36

(1) Извршителот има седиште во местото, кое територијално припаѓа на подрачјето на основниот суд, за кој тој е именуван. Во градовите каде нема именувано извршител, Комората, еднаш на две недели најмалку по 4 часа, обезбедува присуство на извршител, од редот на извршителите именувани за подрачјето на основниот суд на кој територијално припаѓа градот. Комората, водејќи сметка за рамномерно одредување на извршителите, го определува извршителот чија задача е да прима барања за извршување од физички лица, на начин пропишан со акт на Комората. Делегираниот извршител дејноста ја врши во просториите на општината, која за таа цел има обврска да обезбеди соодветен простор. За примените барања за извршување од тие градови, извршителот е должен да достави извештај до Комората.

(2) Печатот и штембилот на извршителот го содржи грбот на Република Македонија ознака извршител, личното име на извршителот и местото каде што му е седиштето. Отисоците од печатот, штембилот и плomba ги одобрува и заверува претседателот на Комората, а истите се депонираат во судот на чие подрачје е именуван извршителот и Комората. Печатот, штембилот и плomba по престанок на должноста извршител се депонираат во Комората. Во случај на оштетување или потрошување, потрошените односно уништените печати се депонираат во Комората заради уништување. Кога се издаваат нови печати и штембили тие се означуваат со редни броеви.

(3) По давањето на свечената изјава извршителот депонира потпис, отисок од печат и плomba во основниот суд, за чие подрачје тој е именуван и во Комората.

(4) Извршителот е должен да обезбеди дигитален сертификат издаден од овластен издавач на сертификати (електронски потпис) веднаш по давањето на свечената изјава.

(5) Извршителот пред започнувањето со работа, независно од редовната сметка, треба да отвори посебна сметка кај еден од носителите на платниот промет на која ќе се уплатуваат единствено парите од реализираните извршувања и ќе се користи исклучиво за намиравање на доверителите. Извршителот е должен парите од реализираните извршувања кои се наоѓаат на посебната сметка, да ги пренесе на сметка на доверителот веднаш, односно првиот следен работен ден по релизираното извршување, но не подолго од 15 дена од денот на релизираното извршување во случај на негова болест или други оправдани причини. Во случај кога е изјавена жалба на решението на судот по приговор за сторени незаконитости при извршувањето или по барањето за одлагање на извршувањето, извршителот ги пренесува парите од посебната сметка по правосилноста на решението независно од рокот определен понапред во овој став.

(6) Ако на посебната сметка на извршителот се пристигнати средства за кои што не може да се утврди за кој предмет се уплатени или од кого се уплатени, по истекот на пет години сметано од денот на уплатата на парите, извршителот истите ќе ги пренесе на сметка на Комората. Вака пренесените средства се сметаат за приход на Комората.

(7) Посебната сметка на извршителот не може да биде предмет на присилно извршување на извршна исправа против извршителот како должник.

(8) Извршителот е должен својот печат и штембил да ги чува со посебно внимание. Во случај на губење на печатот или штембилот извршителот е должен веднаш по електронски и писмен пат да ги известат судот, на чие подрачје е неговото седиште и Комората.

(9) За изгубениот печат, штембил и плomba судот од ставот (2) на овој член ќе објави оглас во „Службен весник на Република Македонија“. Во случај печатот, штембилот и плomba подоцна да бидат најдени, тие ќе бидат поништени со сечење на два дела.

(10) Извршителот пред започнувањето со работа е должен да се поврзе електронски со Агенцијата за катастар на недвижности, Клириншките куќи, банките, Централниот регистар, Управата за водење на матични книги, Министерството за внатрешни работи и за конкретен предмет по електронски пат да ги доставува наложите, записниците, заклучоците, и другите документи кои произлегуваат од вршењето на неговата работа.

Легитимација**Член 37**

(1) Министерството на именуваниот извршител и заменик на извршител им издава легитимација.

(2) Министерот ја пропишува формата и содржината на легитимацијата, начинот на нејзиното издавање, одземање и поништување.

(3) Извршителот, заменикот на извршителот и помошникот на извршителот при спроведување на извршните дејствија задолжително се легитимираат.

(4) Извршителот и заменикот извршител кој ја уништил, оштетил, или изгубил легитимацијата или на друг начин останал без неа, должен е веднаш, а најдоцна во рок од три дена да го извести Министерството за правда и да ги изнесе причините, по што се отвора постапка за поништување на старата и издавање на нова легитимација а за старата легитимација во евиденција-та се става забелешка.

(5) Извршителот и заменикот извршител кој престанал со вршењето на должноста веднаш ја предава легитимацијата во Министерството за правда. Во случај на непредавање на легитимацијата кога престанал основот по кој е издадена, Министерството за правда по службена должност ја поништува легитимацијата и врши објава во „Службен весник на Република Македонија“.

(6) Министерството за правда со податоците потребни за издавање на легитимациите и со поништените легитимации, постапува во согласност со Законот за заштита на лични податоци.

Евиденција на извршители**Член 38**

(1) Министерството за правда води електронска евиденција на извршителите, замениците на извршителите и помошниците на извршителите.

(2) Во евиденцијата од ставот (1) на овој член се водат следниве податоци:

- лично име, датум на раѓање и седиште на извршителот,
- датум кога е именуван за извршител,
- подрачјето на основниот суд за кое е именуван извршителот,
- дисциплински мерки, кои му биле изречени на извршителот и
- лично име, датум на раѓање на заменикот на извршителот или на помошникот на извршителот и името на извршителот во чија канцеларија работи, како и дисциплинските мерки кои им биле изречени на заменикот на извршителот и на помошникот на извршителот.

(3) Министерот го пропишува начинот на водење на евиденцијата.

(4) Министерството за правда со податоците од Евиденцијата утврдени во ставот (2) на овој член, постапува во согласност со Законот за заштита на лични податоци.

Забрана за вршење на други дејности и функции**Член 39**

(1) Извршителот не смее да врши јавни функции, или раководни, надзорни и управни функции во: трговски друштва, државни заводи и фондови, политички партии, служби за наплата, трговски дејности, посреднички, нотарски и адвокатски работи.

(2) Извршителот не смее да биде во служба на верска заедница или религиозна група.

(3) Забраната од ставовите (1) и (2) на овој член не се однесува за вршење научни, уметнички и наставни дејности, дејноста судски преведувач, како и за вршење должности во Комората и во меѓународните здруженија на извршители.

Глава трета**ОПШТИ ОДРЕДБИ ЗА ПОСТАПУВАЊЕ НА ИЗВРШИТЕЛОТ****Дејствија кои ги презема извршителот****Член 40**

(1) Извршителот ги презема следниве дејствија:

- прима барања за извршување,
- врши достава на судски писмена врз основа на решение на суд согласно одредбите на Законот за парнична постапка,
- врши достава на налози, записници, заклучоци и други документи кои произлегуваат од вршењето на неговата работа,
- врши легитимирање на странките и учесниците во извршувањето,
- прибира податоци за имотната состојба и други податоци за должникот во функција на извршувањето,
- донесува налози и заклучоци, составува записници, барања, потврди и службени белешки, согласно со одредбите на овој закон,
- врши попис, процена, пленидба и продажба на подвижни предмети, права и недвижности, прима средства од должникот, предава во владение,
- распределува средства од извршување,
- врши продажба на подвижни и недвижни предмети и спроведува извршување врз други имотни права во стечајна постапка, по барање на стечајниот управник, освен продажба на деловниот потфат,
- врши пломбирање (запечатување) на подвижни предмети и недвижности заради оневозможување на нивната употреба или трошење со ставање жиг на извршителот,
- врши испразнување од луѓе и од ствари и предавање на недвижности и презема други дејствија потребни за спроведување на извршувањето определени со закон,
- врши објавување во средствата за јавно информирање,
- поднесува барање за поставување на старател за посебни случаи до Центарот за социјални работи кога адресата на должникот е непозната или нема застапник,
- поднесува барање за добивање на податоци за поседување на трансакциска сметка до правното лице кое го води Единствениот регистар на трансакциски сметки во врска со предметот на извршување,
- поднесува барање за распишување на потрага и запирање на моторното возило предмет на извршување до Министерството за внатрешни работи,
- дава известување за состојба на предмет по барање на странките,
- презема други дејствија во врска со доверени работи од судот,
- презема дејствија за обезбедување на материјални докази како доверена работа од судот,

- издава потврда за намиреноста на побарувањето,
- презема дејствија за вонсудска наплата на долгови и

- презема и други дејствија предвидени со закон.

(2) При спроведување на дејствијата утврдени со ставот (1) на овој член, извршителот може да врши фото и видео документирање на дејствието во согласност со закон.

(3) Извршителот е должен со личните податоци да постапува согласно со прописите за заштита на личните податоци, при спроведување на извршувањето согласно со овој закон.

(4) Извршителот е должен да го чува како тајна се она што е од личен карактер што го сознал при спроведување на извршувањето, освен ако од закон или од волјата на странките не произлегува нешто друго (извршителска тајна). Извршителската тајна се должни да ја чуваат и лицата вработени кај извршителот. Должноста за чување на тајната останува трајна.

(5) При преземањето на дејствијата, извршителот ги изготвува наложите, заклучоците, записниците, барањата, службените белешки, потврдите и другите акти со форма пропишана од министерот. Актите кои не се во пропишаната форма се сметаат за неважечки.

(6) На извршителот само врз основа на одлука на суд или јавен обвинител, може привремено да му се одземат списите на извршниот предмет, за што се издава писмена потврда за одземените списи, која се заведува во Уписникот утврден во член 45 од овој закон.

Обврска за соработка со извршителите

Член 41

(1) Со цел за непречено спроведување на извршувањето, извршителот има право на пристап до сите информации и податоци од работодавецот, банките, јавните книги и регистрите за конкретен должник.

(2) Извршителот при спроведување на извршувањето е должен по електронски пат, за конкретен должник да побара податок од евиденциите кои ги водат органите на државната управа, или од правно лице кое води регистар. Органот на државната управа, односно правното лице кое води регистар бараните податоците на извршителот му ги дава веднаш, а не подоцна од 3 дена по примено барање, по електронски пат. Органот на државната управа податоците на извршителот му ги дава без надомест.

(3) Извршителот има право да побара асистенција од орган на државна управа за спроведување на предметот на извршувањето во согласност со овој закон.

(4) Субјектите од ставовите (1), (2) и (3) на овој член се должни да соработуваат со извршителот.

Спроведување на извршните дејствија и вработување на други лица

Член 42

(1) Извршните дејствија извршителот ги спроведува лично или по негово овластување заменикот на извршителот или помошникот на извршителот.

(2) Лицата од ставот (1) на овој член, дејствуваат во име и за сметка на извршителот.

(3) За поединечни дејствија при спроведувањето на извршувањето извршителот по потреба може да вработува и други лица.

Одговорност за штета

Член 43

(1) Извршителот е одговорен за целата штета што ја причинил на странката или спрема трети лица, со незаконско спроведување на извршните дејствија и со неисполнување на должностите што ги има како извршител според овој закон.

(2) Извршителот не одговара за причинетата штета доколку незаконитоста или неисполнувањето на должностите, не е утврдено во постапка по изјавен приговор по членот 86 од овој закон.

(3) Извршителот е одговорен за штетата која произлегла од извршување на поединечни дејствија што ги предизвикале лицата од членот 42 од овој закон.

(4) Осигурителното друштво има право на регрес од извршителот за надоместената штета само во случај кога штетата е причинета по вина на извршителот.

(5) Штетата се утврдува во парнична постапка.

(6) Најнискиот износ на осигурување за кој извршителот мора да склучи договор за осигурување изнесува 100.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на склучување на полисата за осигурување.

(7) Извршителот е должен до Комората да достави доказ за секој склучен договор за осигурување од одговорност од штета веднаш по склучување на истиот.

(8) Претседателот на Комората го известува Министерството, за извршителот кој не постапил согласно со одредбите на овој став и ставовите (5) и (6) на овој член, во рок од 30 дена по истекот на полисата за осигурување.

Изземање на извршител

Член 44

(1) Извршител или заменик на извршител не може да презема дејствија во конкретен предмет, ако:

- е странка, законски застапник или полномошник на странката, ако со странката е во однос на сопственик, солидарен должник, или регресен должник, или ако бил сослушан како сведок или вештак, или учествувал во донесувањето на судската или пак одлуката на друг орган,

- странката, законскиот застапник, или полномошникот на странката му е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или му е брачен или вонбрачен другар, или роднина по сватовство до втор степен, без оглед дали бракот престанал или не,

- е старател, посвоител, посвоеник, хранител или храненик на странката, на нејзин законски застапник или полномошник,

- извршната исправа е донесена од лице за кое постојат услови за изземање според Законот за парничната постапка и

- донел Заклучок за утврдување на трошоци за извршување како извршна исправа.

(2) Доколку извршител или заменик на извршител постапувал спротивно на ставот (1) на овој член, преземените дејствија од страна на надлежен суд во парнична постапка ќе бидат прогласени за ништовни.

(3) По барањето на странката за изземање на извршителот и заменикот на извршителот одлучува Претседателот на Комората во рок од 72 часа од подне-

сување на барањето. Доколку барањето за изземање се однесува на Претседателот на Комората, одлучува Управниот одбор на Комората во рок од 72 часа.

(4) Извршувањето непрекинато тече без оглед на поднесеното барање за изземање.

Уписник за примени барањата за извршување

Член 45

(1) За примените барања за извршување, кои ги прима за спроведување, извршителот е должен да води Уписник за примените барања за извршување во електронска форма.

(2) Министерот ја пропишува формата, содржината и начинот на водењето на Уписникот.

Награда и надоместок на трошоци за работа на извршителот

Член 46

(1) Извршителот за извршените дејствија има право на:

- надоместок за администрирање,
- надоместок за спроведените дејствија и
- награда за реализација на извршната исправа во согласност со Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работата на извршителот. Наградата за делумна или целосна реализација на извршната исправа извршителот ја наплаќа од должникот во текот на извршувањето.

(2) Доколку доверителот не ја плати цената за администрирање и првичниот налог за извршување со поднесување на барањето за извршување, извршителот со заклучок ќе го одбие барањето за извршување.

(3) Доколку доверителот не ги плати трошоците за преземање на поединечни дејствија во рок од 30 дена од денот кога извршителот ќе го задолжи доверителот за плаќање на истите, извршителот со заклучок ќе го запре извршувањето.

(4) Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работата на извршителите ја донесува министерот, по претходно прибавено мислење од Комората на извршители, според следниве критериуми:

1) цена за администрирање која се определува според износот на главното побарување, односно вредноста на предметот на извршување утврдена во извршната исправа;

2) цена на извршените дејствија која се определува според видот, обемот и времетраењето на извршувањето на дејствијата и местото на нивното извршување и

3) награда на извршителот за извршените дејствија - реализација на извршната исправа се определува според видот на извршната исправа и видот на побарувањето кое треба да се изврши и тоа:

- кај паричните побарувања наградата се определува според износот на наплатеното побарување,

- кај непаричните побарувања наградата се определува според вредноста на предметот на спорот утврдена во извршната исправа. Ако вредноста на непаричното побарување не е утврдена во извршната исправа, наградата изнесува 300 евра во денарска противвредност по средниот курс на НБРМ на денот на пресметувањето.

(5) Вредноста на предмет на извршувањето кај паричните побарувања е износот наведен во барањето за извршување определен од доверителот.

Доставување на писмена

Член 47

(1) Доставата на актите кои произлегуваат од работата на извршителот предвидени со овој закон се врши со непосредно предавање на актот од страна на извршителот или по пошта.

(2) Ако лицето на кое актот непосредно му се доставува не се затече таму каде што треба да се изврши доставувањето, извршителот ќе му остави кај едно од лицата наведени во членот 136 од Законот за парничната постапка писмено известување да дојде во определен ден и час во канцеларијата на извршителот заради примање на актот. Ако лицето не дојде да го прими актот, а доаѓањето не го оправда во рок од три дена сметано од денот кога тоа е повикано во канцеларијата на извршителот да го прими, актот ќе се испрати препорачано по пошта. Ако актот не биде подигнат во рок од осум дена од денот на известувањето дека актот треба да го подигне, ќе се смета дека доставата е уредно извршена.

(3) Ако доставата се врши по пошта таа се врши со препорачана пратка. Ако доставата не успее ќе се направи повторен обид во рок од осум дена со препорачана пратка. При неуспешен повторен обид извршителот доставата ја врши со јавна објава согласно со членот 48 од овој закон.

(4) Извршителот е должен секој неуспешен обид за достава да го констатира со службена белешка.

(5) За дејствијата кои ги презел за достава согласно овој член извршителот има право на надоместок и материјални трошоци согласно со Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работата на извршителите.

Достава со јавна објава

Член 48

(1) Ако живеалиштето или престојувалиштето, односно седиштето на странката е непознато за извршителот чие писмено се доставува, или пак извршителот не можел да изврши уредна достава до странката во согласност со одредбите од членот 47 од овој закон извршителот доставата ја врши со јавна објава.

(2) Објавата извршителот ја врши преку дневен печат кој е во оптек на целата територија на Република Македонија, секојдневно во текот на три последователни броја.

(3) Објавата се врши и со еднакратна објава во „Службен весник на Република Македонија“.

(4) Објавата ги содржи називот на извршителот, името/називот на странката, познатата адреса, бројот на предметот и периодот во којшто странката треба да се обрати до извршителот.

(5) Објавата содржи и предупредување за странката дека таквиот начин на доставување се смета за уредна достава, а штетните последици кои можат да настанат ги сноси самата странка.

(6) По истекот на времето предвидено во објавата од ставовите (2) и (3) на овој член се смета дека странката уредно е известена за писменото.

Глава четврта

ЗАМЕНИК НА ИЗВРШИТЕЛ И ПОМОШНИК
НА ИЗВРШИТЕЛ

Заменик на извршител

Член 49

(1) Заменикот на извршителот е лице вработено во канцеларијата на извршителот, кое го заменува извршителот кога тој е спречен да спроведува извршни дејствија заради болест, отсуство, смрт или изречена дисциплинска мерка-привремено одземање на правото на вршење на должноста извршител или привремена забрана за вршење на должноста - суспензија. Заменикот на извршителот го именува Министерството со решение по предлог на извршителот, за определено или на неопределено време. Секој извршител има обврска да достави предлог за именување на заменик на извршител во рок од 30 дена од денот на започнување со работа.

(2) За заменик на извршител може да биде именувано лице кое има положено испит за заменик извршител и ги исполнува другите услови да биде именувано за извршител. Испитот за заменик извршител се спроведува согласно одредбите од членовите 245 до 252 од овој закон.

(3) Лицето од ставот (2) на овој член кое за прв пат е именувано за заменик на извршител, дава свечена изјава од членот 35 став (2) од овој закон.

(4) Заменикот на извршителот поднесува барање за упис во Именик на заменици при Комората. Заменикот на извршител по уписот во Именикот на заменици, депонира печат и потпис во надлежниот суд на подрачјето за кое што е именуван извршителот и во Комората. Печатот на заменикот на извршителот е во правоаголна форма и го содржи името и презимето на заменикот со назнака кој извршител го заменува и подрачјето на судот за кое е именуван извршителот. Заменикот на извршителот е должен покрај печатот на извршителот ко-го го заменува да го стави и својот печат и потпис на актите што ги донесува во времето додека го заменува извршителот. Отисоците од печатот, штембилот и пломбата ги одобрува и заверува претседателот на Комората на извршители на Република Македонија (во натамошниот текст: Комората), а истите се депонираат во судот на чие подрачје е именуван извршителот, чиј заменик е, и Комората. Печатот, штембилот и пломбата по престанок на должноста заменик извршител, се депонираат во Комората. Заменик извршителот е должен да обезбеди и дигитален сертификат издаден од овластен издавач на сертификати (електронски потпис) веднаш по именувањето за заменик извршител.

(5) Должноста на заменик извршителот престанува со:

- разрешување од страна на министерството,
- враќање на должност на извршителот чиј заменик бил, откако за тоа претходно е информиран министерството,
- истекот на времето за кое бил именуван и
- денот на предавање на евиденцијата на извршителот чија должност престанала, на именуваниот односно определениот извршител согласно со членот 74 од овој закон.

(6) Извршителот е должен да го извести министерството и Комората во рок од осум дена од денот на престанокот на работниот однос на заменикот на извршител и истовремено да побара од министерството да му именува нов заменик на извршителот.

Права, обврски и одговорности на заменикот на извршителот

Член 50

(1) Заменикот на извршителот ги има истите права, обврски и одговорности како и извршителот, кога го заменува извршителот.

(2) Заменикот на извршителот кога го заменува извршителот кому му е изречена дисциплинска мерка привремено одземање на правото за вршење на должност извршител, како и за привремена забрана за вршење на должноста-суспензија, не смее да прима нови барања за извршување.

(3) Извршителот е должен да му овозможи пристап на заменикот на извршителот до списите.

(4) Заменикот на извршителот ги презема и продолжува со работа по списите на извршителот.

(5) При спроведувањето на дејствија, заменикот на извршителот се легитимира во кое својство настапува. Тој освен своето име и презиме, го наведува името, презимето и подрачјето на судот за кое е именуван извршителот кого го заменува. Заменикот на извршителот за преземените дејствија кои што тој ги презел има право на надомест за преземените дејствија согласно Тарифата за награда и надоместок на други трошоци за работа на извршителот, освен кога заменикот е вработен кај извршителот.

(6) Извршителот е должен, истовремено со именувањето на неговиот заменик-извршител, да му издаде овластување на заменикот да располага со редовната и посебна сметка, со цел да овозможи редовно функционирање на работата во неговата канцеларија во случај кога тој е спречен.

(7) Во случај на привремена спреченост на извршителот и неговиот заменик подолго од 30 дена, по барање од претседателот на Комората, министерството во рок од пет дена именува друг заменик извршител од редот на извршителите, додека не се стекнат услови извршителот да продолжи со работа.

(8) По престанокот на причините за привремената спреченост на извршителот, извршителот ја продолжува работата во канцеларијата, за што писмено го известува министерството.

(9) Должноста на заменикот што бил именуван од министерството за времето на привремената спреченост на извршителот и неговиот заменик, ќе престане со враќањето на извршителот или на заменикот на извршителот кои што биле привремено спречени за работа.

Помошник на извршител

Член 51

(1) Помошник на извршител е лице кое во согласност со одредбите на овој закон, му дава помош на извршителот при спроведувањето на извршните дејствија.

(2) За помошник на извршител може да се назначи лице кое ги исполнува следниве услови:

- 1) да е државјанин на Република Македонија;
- 2) да е деловно способно и да има општа здравствена способност;
- 3) да има завршено правен факултет со завршено четиригодишно високо образование на правни студии или дипломиран правник со стекнати 300 кредити на правни студии според Европскиот кредит-трансфер систем (ECTS);

4) активно да го владее македонскиот јазик и
5) да не е осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор над шест месеци.

(3) Претседателот на Комората врз основа на предлог од извршителот назначува лице кое ќе работи во неговата канцеларија како помошник на извршител и му издава легитимација.

(4) Претседателот на Комората може да не го прифати предлогот на извршителот за назначување на помошник извршител поради неисполнување на условите за именување согласно ставот (2) на овој член или поради заштита на угледот и достоинството на дејноста извршител.

(5) Предлогот од ставот (3) на овој член го поднесуваат заедно извршителот и лицето кое треба извршителот да го назначи за помошник и тоа треба да содржи:

- име, презиме, место и датум на раѓање на лицето кое треба да се назначи за помошник и единствен матичен број на граѓанинот (во натамошниот текст: ЕМБГ);
- име, презиме и место на работа на извршителот и
- ако лицето кое треба да се назначи за помошник претходно работело како помошник на извршител, периодот во кој работело, како и имињата и местата на работа на извршителите кај кои претходно работело како помошник на извршител.

(6) На помошникот на извршителот ќе му престане должноста на помошник извршител:

- кога ќе му престане работниот однос кај извршителот,
- со повлекување на Решението за назначување на помошник од страна на претседателот на Комората, а по претходно барање на извршителот,
- со разрешување или престанок на должноста на именуваниот извршител и
- по барање на помошникот на извршителот.

Права, обврски и одговорности на помошникот на извршителот

Член 52

При спроведувањето на дејствијата, помошникот на извршителот се легитимира во кое својство настапува. Тој освен своето име и презиме, го наведува и името, презимето и подрачјето за кое е именуван извршителот за кого тој постапува.

Приправници кај извршител

Член 53

(1) Извршителот во својата канцеларија може да ангажира приправници.

(2) Приправниците кај извршител се дипломирани правници со завршено четиригодишно високо образование на правни студии или дипломирани правници со стекнати 300 кредити на правни студии според Европскиот кредит-трансфер систем (ECTS), кои се вработени или извршуваат волонтерски работи во канцеларијата на извршителот. Приправниците се запишуваат во Именикот на приправници кај извршителите, кој во електронска форма го води Комората.

(3) Приправникот стручно се оспособува, а извршителот е должен да го следи и да го помага неговото стручно оспособување и да го контролира неговото присуство.

(4) Времето поминато како приправник кај извршител се издначува во однос на правото на полагање на правосуден и нотарски испит, испит за извршители или друг стручен испит, доколку ги исполнуваат условите предвидени за полагање на соодветните испити.

Глава петта

НАДЗОР НАД РАБОТАТА НА ИЗВРШИТЕЛИТЕ

Надзор над работата

Член 54

(1) Министерството за правда врши надзор над работата на извршителите, при што следи:

- водење на евиденцијата на извршителот согласно законот и подзаконските акти;
- чување на службените списи и податоци,
- редослед на заведување на предметите во Уписникот на примени барања за извршување,
- следење на постапувањето на извршителот според редоследот на примените барања за извршување,
- уредно и навремено скенирање на предметните списи кои не произлегуваат од постапувањето на извршителот,

- уредно осигурување од штета на извршителот,
- уредно и навремено водење на евиденција за трошоците и наградата на извршителот,
- реализација на законската обврска за именување на заменик извршител,
- реализација на обврската за издавање на овластување на заменикот да располага со неговата редовна и посебна сметка,

- постапувањето на извршителот по барање на странка за изготвување на пресметка за наплата на побарувањето, каматата, цената за администрирање, цена за извршни дејствија, наградата на извршителот како и реалните трошоци и такси кои се настанати при спроведување на извршувањето,
- постапување на извршителот по одлуките на судовите донесени по приговор и барање за одлагање на извршувањето,
- спроведување на заклучокот за одлагање на извршувањето по барање на доверителот,
- уредно и навремено постапување по поднесоци од странки, судови и државни органи и
- подготвување на извештаите за неговата работа согласно одредбите на овој закон.

(2) Министерството за правда врши и надзор над работата на Комората, при што следи:

- уредно и навремено водење на евиденциите на Комората кои ги води согласно закон и подзаконските акти,
- уредно и навремено водење на евиденциите на Дисциплинската комисија и почитување на законскиот рок за изготвување и доставување на дисциплинските одлуки,
- почитување на обврските на Комората определени со закон и подзаконските акти и
- уредно и навремено постапување по поднесоци на странки, судови и државни органи.

(3) За вршење на надзорот Министерството е должно најмалку во рок од три дена пред денот на вршење на надзорот, да го извести извршителот, односно Комората.

(4) При вршењето на надзорот од страна на Министерството, треба да биде присутен извршителот кај кого се врши надзор, претседателот на Комората или лице овластено од него, доколку надзорот се врши над работата на Комората.

(5) Надзорот од ставовите (1) и (3) на овој член го врши комисија составена од најмалку двајца претставници на Министерството, овластена од министерот.

Записник за извршен надзор**Член 55**

(1) За извршениот надзор од членот 54 од овој закон се составува записник, кој го потпишуваат овластените лица од Министерството што го вршат надзорот и извршителот. Ако извршителот одбие да го потпише записникот, должен е да ги изнесе причините за тоа, а овластеното лице ги внесува во записникот.

(2) За утврдената фактичка состојба од извршениот надзор се составува извештај кој го потпишуваат овластените лица од Министерството.

(3) Примерок од извештај се доставува само до извршителот и до Комората на извршители во рок од 15 дена од денот на завршениот надзор.

(4) При вршењето на надзорот извршителот или претседателот на Комората, должни се да овозможат пристап до просториите, книгите, предметните списи и целокупната евиденција на извршителот, односно Комората, и одговараат за точноста на податоците и списите презентирани при надзорот.

(5) Во зависност од констатираните состојби во извештајот за извршениот надзор, Министерството одлучува дали има основ за поднесување на предлог за поведување на дисциплинска постапка или за преземање на други мерки во согласност со закон.

(6) При вршењето на надзорот не смее да биде повредена тајноста на списите и класифицираните информации, како и нарушена тајност и заштита на личните податоци.

(7) Начинот на вршење на надзорот го пропишува министерот.

Извештај за работа на извршителот**Член 56**

(1) Извршителот доставува до Министерството во електронска форма квартален извештај за својата работа најдоцна во рок од 10 дена по истекот на кварталот. Формата и содржината на извештајот го дефинира Комората, врз основа на претходна согласност на Министерството.

(2) Извршителот доставува годишен писмен извештај до Комората за неговото работење во претходната година, најдоцна до 15 март во тековната година, во кој го наведува:

- број на примени барања за извршување,
- број на реализирани извршни исправи од примените во извештајната година,
- вкупен број на реализирани извршни исправи,
- износ на наплатени средства за: цена за администрирање на предметите, трошоци за преземени дејствија и награда за реализираните извршни исправи применени во извештајната година,
- износ на трошоците за работењето на извршителот и
- остварената нето добивка на извршителот.

(3) Комората најдоцна до 1 април до Министерството доставува збирен годишен извештај за работата на сите извршители во кои се содржани сите податоци од ставот (2) на овој член.

(4) Извршителот во прилог на писмениот извештај од ставот (2) на овој член доставува копија од завршна-та сметка доставена до Управата за јавни приходи.

Глава шеста**ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НА ИЗВРШИТЕЛИТЕ****Дисциплинска одговорност на извршителот****Член 57**

(1) Извршителот одговара дисциплински за своето нестручно и несовесно работење предвидено во закон, подзаконските актите и актите на Комората, со кои се уредува работењето на извршителот.

(2) Нестручно постапување е повреда на законот со кое при спроведувањето на извршувањето извршителот причинил штета или предизвикува повреда на правата на странките во постапката или на трети лица.

(3) Несовесно постапување е постапување спротивно на Кодексот за професионалната етика на извршителите и обврските предвидени во Статутот и другите општи акти на Комората.

(4) Под истите услови определени со овој закон дисциплински одговара и заменик извршителот за повредите сторени во време кога го заменува извршителот.

Дисциплинска комисија**Член 58**

(1) Дисциплинската комисија е орган на Комората составен од пет члена и нивни заменици кој го избира Собранието на Комората, со мандат од три години со право на уште еден повторен избор. Со Дисциплинската комисија раководи претседател избран од редот на извршителите членови на комисијата.

(2) Дисциплинската комисија ја води дисциплинската постапка против извршителот согласно со одредбите на овој закон и актите на Комората.

(3) Два члена и нивни заменици на Дисциплинската комисија се избираат од редот на членовите на Комората, два члена и нивни заменици од редот на судиите по предлог на Судскиот совет на Република Македонија и еден член и негов заменик по предлог на Советот на јавни обвинители од редот на обвинителите.

(4) Дисциплинската комисија ја спроведува дисциплинската постапка во полн состав по предлог на овластен подносител и донесува одлука по предлогот, а начинот и поблиските услови во врска со работењето на Дисциплинската комисија ќе бидат уредени со Статутот и другите акти на Комората.

(5) Замениците членови на Дисциплинската комисија од редот на судиите заменуваат било кој член на Дисциплинската комисија од редот на судиите во случај на нивно оправдано отсуство и замениците членови од редот на извршителите заменуваат било кој член на Дисциплинската комисија од редот на извршителите.

Поведување на дисциплинска постапка**Член 59**

(1) Дисциплинска постапка против извршител или заменик извршител се поведува по предлог на претседателот на Комората, претседателот на основниот суд на чиешто подрачје е седиштето на извршителот и министерството.

(2) Претседателот на Комората може да поднесе предлог за поведување на дисциплинска постапка заради повреди на Тарифата, Кодексот за професионална етика на извршителите и обврските предвидени во Ста-

тутот и другите општи акти на Комората. Предлог за поведување на дисциплинска постапка ќе се поднесе и за утврдени состојби кои укажуваат на сторена дисциплинска повреда од извршен надзор од страна на Управниот одбор на Комората, како и по иницијатива на странките, третите лица и учесниците во извршувањето за поведување на дисциплинска постапка, доколку наводите во барањето се однесуваат на повреди определени со овој закон. Со поднесување на барањето странката, третото лице или учесникот е должен да ги наведе фактите, да приложи докази за истите, а доколку не може да приложи докази да докаже дека се обидел да ги прибави доказите.

(3) Претседателот на основниот суд од ставот (1) на овој член поднесува предлог за поведување на дисциплинска постапка против извршител доколку, судот одлучувајќи по приговор против незаконитости при извршувањето утврдил незаконитости при извршувањето, односно пропуштање за преземање на законски дејствија, со кои извршителот причинил штета на странката, третото лице или учесникот.

(4) Министерството може да поднесе предлог за поведување на дисциплинска постапка, доколку во извештајот од извршен надзор се утврдени состојби кои укажуваат на сторена дисциплинска повреда.

(5) Предлогот за поведување дисциплинска постапка се доставува до Дисциплинската комисија на Комората.

(6) Предлогот за поведување дисциплинска постапка треба да содржи факти и докази од кои се утврдува постоењето на дисциплинската повреда и да биде поднесен во два примероци.

(7) По приемот на предлогот, Дисциплинската комисија веднаш, а најдоцна во рок од три дена, предлогот го доставува на одговор до извршителот на кој се однесува предлогот.

(8) Извршителот во рок од осум дена од приемот на предлогот има право да поднесе одговор на предлогот од ставот (5) на овој член и во одговорот да приложи докази.

Тек на постапката

Член 60

(1) Постапката пред Дисциплинската комисија е итна, а одлука по предлогот мора да се донесе најдоцна во рок од 60 дена од денот на поднесувањето на предлогот.

(2) Извршителот против кого се води постапката има право на непосредно произнесување пред Дисциплинската комисија.

(3) За утврдување на факти од значење за одлучувањето, Дисциплинската комисија може да изврши увид во списите на предметот на извршителот, а по потреба да изведе и други докази.

(4) Дисциплинската комисија може да овласти нејзин член да изврши увид во списите на извршителот и да прибави други докази, за што се составува записник.

Видови решенија на Дисциплинската комисија

Член 61

(1) Дисциплинската комисија донесува:
- решение со кое се отфрла предлогот за поведување на дисциплинска постапка, ако предлогот е нецелосен, недозволен, или ненавремен односно поднесен од неовластен подносител,

- решение со кое се одбива предлогот и се утврдува дека не е сторена дисциплинска повреда и

- решение со кое се усвојува предлогот и извршителот се огласува за виновен за сторена дисциплинска повреда, при што му се изрекува дисциплинска мерка.

(2) Дисциплинската комисија е должна веднаш по завршување на претресот за утврдување на дисциплинската одговорност јавно да ја соопшти донесената одлука, а Претседателот на Дисциплинската комисија веднаш за истото да го извести предлагачот и Министерството за правда.

(3) Дисциплинската комисија го изготвува решението за утврдување на дисциплинска одговорност најдоцна во рок од 15 дена од денот на донесувањето на одлуката и истото веднаш го доставува до извршителот и Министерството за правда.

(4) Решението на Дисциплинската комисија е конечно. Против решението на Дисциплинската комисија, извршителот има право да поведе управен спор пред надлежен суд.

Видови дисциплински мерки

Член 62

За сторена дисциплинска повреда на извршител можат да му се изречат следниве дисциплински мерки:

- а) писмена опомена;
- б) јавна опомена;
- в) парична казна во висина од 500 до 5.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на изрекувањето;
- г) привремено одземање на правото за вршење на должноста извршител во траење од три до шест месеци и
- д) трајно одземање на правото за вршење на должноста извршител.

Определување на дисциплински мерки

Член 63

(1) При изрекувањето на дисциплинските мерки се земаат предвид тежината на повредата, последиците од таа повреда, степенот на одговорност на извршителот, околностите под кои е сторена повредата, поранешното негово однесување, како и други олеснителни и отежителни околности, особено побудите од кои е сторена повредата, јачината на загрозувањето или повредата на заштитеното добро, неговите лични прилики и неговото однесување по сторената повреда, како и други околности што се однесуваат на личноста на извршителот. При одмерување на казната за повреда сторена во поврат, посебно ќе се има предвид дали поранешната повреда е од ист вид како и новата повреда, дали се сторени од исти побуди и колку време поминало од поранешната дисциплинска мерка.

(2) Ако со сторената дисциплинска повреда, извршителот стекнал имотна корист, паричната казна може да му се изрече до двојниот износ на висината на таа казна, независно од ограничувањето од членот 62 точка в) од овој закон.

Писмена опомена, јавна опомена или парична казна

Член 64

Дисциплинска мерка писмена опомена, јавна опомена или парична казна ќе му се изрече на извршителот ако:

- службените списи и електронските податоци ги чува спротивно на Законот за архивски материјал,
- ги повредува правилата на Етичкиот кодекс на однесување на извршителите,
- со своето однесување кон службените или други лица при спроведување на извршни дејствија го нарушува угледот и честа на извршителите, како и угледот и честа на службените или други лица или органот што го претставуваат, а кои се учесници во постапката,
- не ги исполнува обврските определени со актите на Комората,
- при изготвување на актите внесува неточни податоци за должникот,
- на дава предлог за именување на заменик извршител во рокот определен со овој закон,
- во поднесоци и други писмена, како и со своето однесување ги навредува судот, органите на државната управа и органите на Комората,
- неуредно и неточно ја води евиденцијата која извршителот е должен да ја води, а која не засега во правата на странките,
- ненавремено и/или неточно ги доставува извештаите за неговата работа утврдени со овој закон,
- го зема предметот во работа без наплатена цена за администрирање и првичниот налог за извршување и
- презема дејствија за извршување без авансирана цена за дејствијата.

Парична казна или привремено одземање на правото на вршење на должноста извршител

Член 65

- (1) Дисциплинска мерка парична казна или привремено одземање на правото за вршење на должноста извршител, ќе му се изрече на извршител, ако:
- при спроведување на извршните дејствија не води сметка за достоинството на личноста на странките, учесниците во постапката на извршувањето и нивните семејства,
  - ја избегнува обврската за континуирано стручно оспособување и едукација која се одвива преку семинари и предавања,
  - бара пристап до податоци за лице кое не е должник,
  - наплати поголема или помала награда за извршување или други трошоци спротивно на Тарифата,
  - не дава или дава неточни податоци за цели на вршење на надзорот,
  - врши достава спротивно на одредбите од овој закон,
  - пропуштил да преземе должно дејствие или презел дејствие спротивно на одредбите од овој закон, утврдено од страна на суд во постапка по приговор против неправилности на извршувањето,
  - не води евиденција за наплатена награда и други трошоци согласно со овој закон и подзаконските акти,
  - неоправдано го одложува извршувањето,
  - не ги евидентира барањата за извршување според времето на нивниот прием во евиденцијата, која извршителот е должен да ја води,
  - работи под дејство на алкохол или наркотични средства,
  - не ја чува службената евиденцијата и списите по предметите во својата канцеларија,
  - оригиналните барања за извршување, документите, записниците, списите и актите, како и доставниците кои произлегуваат од вршењето на неговата работа не се наоѓаат во обвивката на списите на предметот,

- не му издава овластување на заменик-извршителот за располагање со неговата редовна и посебна сметка,
- не се изземал, а биле исполнети условите за изземање,
- во своето работење употребува факсимил,
- не постапува според редоследот на примените барања за извршување или не преземал дејствија по барањето за извршување,
- го промени седиштето на извршителската канцеларијата а во рок од 15 дена не ја извести Комората,
- не ја доставил полисата за осигурување за одговорност од штета до Комората во рокот определен со овој закон и
- при преземање на дејствијата сторил повреда која како таква е пропишана со друг закон.

(2) Дисциплинската мерка од ставот (1) ќе му се изрече и на заменик извршител, ако не депонира потпис кај носителот на платен промет за располагање со сметките на извршителот.

Привремено или трајно одземање на правото за вршење на должноста извршител

Член 66

На извршителот ќе му се изрече мерката привремено или трајно одземање на правото за вршење на должноста извршител, ако:

- не ги презема пропишаните мерки за спречување на перење пари и други приноси од казниви дела,
- не постапува по правосилните одлуки на судовите донесени по приговор, или за одлагање на извршувањето,
- е именуван, свесно прикривајќи го постоењето на законските пречки,
- за времето за кое привремено му е одземено правото за вршење на должноста или суспензија врши работи на извршување или вонсудска наплата на долгови или на друг начин ја избегнува казната,
- при извршувањето презема дејствија кои не се предвидени со овој закон или се спротивни на овој закон утврдено од страна на суд во постапка по приговор против неправилности во извршувањето,
- за себе или за свои роднини (во права линија или до четврти степен во странична линија), купува предмети на јавна продажба или стекнува други права во текот на извршувањето кое го спроведува,
- искористил или злоупотребил личен податок на странките, учесниците во извршувањето или трети лица спротивно на целите на овој закон или на Законот за заштита на лични податоци,
- одава класифицирана информација со степен на тајност определена согласно со закон,
- врши трговска дејност и посреднички работи,
- склучува договори во свое име за други лица, или во туѓо име за себе, или учествува во правна работа во која презема службени дејствија како извршител, спротивно на овој закон,
- прима подароци или друг вид корист во врска со спроведување на извршувањето или го поставува личниот финансиски интерес во судир со положбата и статусот на извршител,
- незаконито располага со материјалните средства што ги прибавил во текот на извршувањето,
- не ги евидентира барањата за извршување според времето на нивниот прием во евиденцијата, која извршителот е должен да ја води,

- парите што му се доверени на чување ги вложи на свое име спротивно на одредбите од овој закон,

- врши јавни функции, или раководни, надзорни и управни функции во трговски друштва, политички партии, државни заводи и фондови, служби за наплата, нотарски и адвокатски работи, и служба во верска заедница или религиозна група и

- изврши злоупотреба на личните податоци утврдена со правосилна судска одлука, согласно со закон.

Привремена забрана за вршење на должноста –суспензија

Член 67

(1) На извршителот против кого е поведена постапка за дисциплинска повреда, со цел да се заштити достоинството на должноста извршител, по барање на овластените предлагачи за поведување на дисциплинска постапка, Дисциплинската комисија може да донесе одлука со која му се изрекува суспензија се до завршувањето на дисциплинската постапка.

(2) Суспензија може да се изрече, ако:

а) се исполнети условите за разрешување на извршителот од членот 73 од овој закон;

б) на извршителот му е изречена дисциплинска мерка-привремено или трајно одземање на правото за вршење на должноста извршител, до правосилноста на одлуката;

в) против извршителот е донесено неправосилно решение за одземање на деловната способност;

г) против извршителот е донесен правосилен обвинителен акт за кривични дела сторени во врска со службените дејствија, се до правосилно завршување на кривичната постапка;

д) на извршителот му е изречена забрана за вршење на должноста согласно со закон; и

ѓ) против извршителот е донесена неправосилна пресуда со која му е изречена безусловна казна затвор над шест месеци.

(3) Одлуката за суспензија се донесува и изготвува веднаш, а најдоцна во рок од пет дена од денот на созанието за причините од ставот (2) на овој член.

(4) Одлуката за суспензија ќе се отповика веднаш штом ќе престанат причините кои ја иницирале.

(5) За одлуката за суспензија, Дисциплинската комисија ќе го извести претседателот на Комората, претседателот на основниот суд за чие подрачје е именуван извршителот и министерството. Одлуката веднаш се доставува до извршителот и до заменикот на извршителот.

(6) Во случај на суспензија извршителот не смее да презема никакви службени дејствија. Сите дејствија преземени од извршителот за кого е донесена одлука за суспензија не произведуваат правно дејство.

Извршување на дисциплинските одлуки

Член 68

(1) За извршување на конечните одлуки донесени во дисциплинската постапка се грижи претседателот на Комората.

(2) Конечната одлука за изречената дисциплинската мерка писмена опомена веднаш се доставува до извршителот.

(3) Конечната дисциплинска одлука за изречена дисциплинска мерка јавна опомена, веднаш се доставува до извршителот, а претседателот на Комората веднаш ја огласува на Огласна табла на Комората и стои 60 дена од денот на објавувањето.

(4) Конечните дисциплински одлуки за изречената парична казна имаат својство на извршна исправа и претседателот на Комората е должен да поднесе барање за присилно извршување во рок од 15 дена од денот на извршноста на одлуката. Средствата добиени со присилното извршување одат на наменската сметка на Комората и тие можат да се користат само за стручно оспособување на извршителите во рамките на Комората. На барање на извршителот, плаќањето на паричната казна може да се определи во најмногу шест еднакви месечни рати за што претседателот на Комората донесува решение.

(5) Конечната дисциплинска одлука за изречена мерка привремено одземање на правото на вршење на должност извршител, претседателот на Комората е должен да ја изврши одлуката веднаш а најдоцна во рок од три дена од конечноста на одлуката. Претседателот на Комората ја извршува, така што, го констатира последниот број во Уписникот за примени барања за извршување, ги одзема сите печати и штембили од извршителската канцеларија и ги предава на заменикот на извршител, се додека трае мерката привремено одземање на правото на вршење на должност извршител. Претседателот на Комората ја констатира последната состојба на посебната сметка на извршителот. За преземените дејствија од овој став Претседателот на Комората ќе состави записник кој се доставува до извршителот и до заменикот.

(6) По престанокот на мерката привремено одземање на правото на вршење на должност на извршител, претседателот на Комората е должен веднаш а најдоцна во рок од три дена од денот на истекот на изречената мерка записнички да констатира дека забраната престанала со наведување на денот и часот на отпочнување на повторно вршење на должност извршител.

(7) Конечната одлука за суспензијата ја извршува претседателот на Комората веднаш штом истата ќе биде вратена на извршителот на начин што го констатира последниот број во Уписникот на примени барања за извршување, ги одзема сите печати и штембили од извршителската канцеларија и истите ги предава на заменикот на извршител се додека трае суспензијата, и ја констатира последната состојба на посебната сметка на извршителот. За преземените дејствија од овој став претседателот на Комората ќе состави записник кој се доставува до извршителот и до заменикот.

(8) Дисциплинската мерка трајно одземање на правото на вршење на должноста извршител, ја извршува претседателот на Комората по правосилноста на одлуката на Дисциплинската комисија така што: го констатира последниот број од Уписникот за примени барања за извршување, ја констатира состојбата на посебната сметка, а одземените печати ги предава во Комората на чување. Претседателот на Комората ќе донесе решение за престанок на важењето на печатите и нивно уништување. Решението се објавува во „Службен весник на Република Македонија“. За преземените дејствија од овој став претседателот на Комората ќе состави записник кој се доставува до разрешениот извршител и до неговиот заменик.

(9) Конечната дисциплинска одлука со која е изречена друга дисциплинска мерка, како и неправосилна одлука за суспензија, по конечност се запишуваат веднаш во Именикот на извршителите, односно во Именикот на замениците на извршителите.

(10) По истекот на четири години од денот на изрекувањето на дисциплинските мерки Претседателот на Комората донесува решение со кое се бришат изречените дисциплински мерки од Именикот, освен дисциплинската мерка трајно одземање на правото за вршење на должноста извршител.

(11) Ако со правосилната дисциплинска одлука е изречена дисциплинска мерка суспензија, привремено одземање на правото за вршење на должноста или трајно одземање на правото за вршење на должноста, Комората изречените дисциплински мерки ги објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

(12) Правосилните одлуки за утврдување дисциплинска одговорност на извршителите се објавуваат на веб локацијата на Комората и на Министерството за правда, во согласност со прописите за заштита на личните податоци.

Застареност за поведување на дисциплинска постапка

Член 69

(1) Рокот на застареност за поведување на дисциплинска постапка изнесува една година, од денот кога дисциплинската повреда е направена.

(2) Прекин на застареноста настапува со преземање на секое дејствие што се презема заради поведување на постапка за сторената дисциплинска повреда.

(3) Застареност на дисциплинската одговорност настапува во секој случај по истекот на две години од денот на сторената повреда.

Бришење од Именикот на извршители

Член 70

По правосилноста на одлуката за изречена дисциплинска мерка трајно одземање на правото за вршење на должноста и правосилноста на решението на министерството за престанок на должноста извршител и неговото објавување во „Службен весник на Република Македонија“, Претседателот на Комората го брише извршителот од Именикот на извршители.

Глава седма

ПРЕСТАНОК НА ДОЛЖНОСТА ИЗВРШИТЕЛ

Причини за престанок на должноста извршител

Член 71

(1) Должноста на извршителот престанува во следните случаи:

- а) со смрт - со денот на смртта на извршителот;
- б) со навршување на 64 години возраст согласно закон;
- в) по негово барање - со истекот на рокот определен во барањето за престанок на службата;
- г) ако биде осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор над шест месеци - со правосилноста на кривичната пресуда;
- д) ако му биде изречена казна-забрана за вршење на должноста извршител - со денот на правосилноста на одлуката на судот;

ѓ) ако со одлука на дисциплинската комисија му е изречена дисциплинска мерка - трајно одземање на правото на вршење на должноста извршител - со денот на правосилноста на одлуката на дисциплинската комисија; и

е) со разрешување - со правосилноста на одлуката за разрешување.

(2) Во случаите од ставот (1) точки а) до д) на овој член министерството во рок од 15 дена ќе донесе решение со кое констатира дека должноста на извршителот престанала.

(3) Против решението од ставот (2) на овој член извршителот нема право на жалба, а може да поведе управен спор.

(4) Правосилното решение за престанокот на должноста извршител Министерството веднаш го објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

Барање за престанок на вршење на должноста извршител

Член 72

(1) Извршителот во секое време може да побара да биде ослободен од вршење на должноста извршител.

(2) Барањето се поднесува писмено до министерството. Во барањето треба да биде определен рокот за престанок на вршење на должноста.

(3) Со истекот на рокот определен во барањето, престанува должноста на извршителот, освен ако заради обезбедување на уредно вршење на должноста, министерството не определи друг рок, но не подолго од 90 дена од поднесување на барањето од ставот (1) на овој член. Својата одлука министерството треба да ја донесе пред истекот на рокот определен во барањето.

Разрешување

Член 73

(1) Извршителот ќе биде разрешен, ако:

- а) престанат да постојат условите за именување од членот 33 од овој закон или дополнително се утврди дека при именувањето тие не постоеле;
- б) не даде свечена изјава;
- в) се вработи;
- г) со правосилна судска одлука му биде одземена или ограничена деловната способност;
- д) не го продолжува уредно своето осигурување од одговорност;

ѓ) ако извршителот бил именуван, свесно прикривајќи го постоењето на законските пречки за именување на извршител;

е) ако без оправдани причини не започне со работа во роковите утврдени во членот 35 ставови (6) и (7) од овој закон;

ж) го променил седиштето на канцеларијата и престанал да ги исполнува просторните, техничките како и другите услови за вршење на должноста утврдени во членот 36 од овој закон и

з) ако не го положи стручниот испит за проверка на знаењето во роковите утврдени во членот 35 ставови (9), (10) и (11) од овој закон.

(2) Одлуката за разрешување на извршителот ја донесува министерството. Пред донесување на одлуката, на извршителот мора да му биде овозможено да се изјасни за причините за разрешување.

(3) Против одлуката на министерството извршителот може да поведе управен спор.

Именување на извршител во случај на престанок на должноста на извршителот

Член 74

(1) По правосилноста на решението за престанок на должноста извршител, Министерството веднаш ќе започне постапка за именување на извршител за испразнетото место за подрачјето на основниот суд, освен ако

бројот на извршителите за определено подрачје определен со подзаконскиот акт е понизок од постојниот број на извршители на тоа подрачје. Именуваниот извршител е должен да ги преземе и да продолжи да постапува по предметите на извршителот чија должност престанала. Постапката за именување ќе се заврши најдоцна во рок од 60 дена сметано од денот на констатирањето на престанокот на должност извршител.

(2) Ако на објавениот оглас не се јави ниту еден кандидат кој ги исполнува условите за именување, односно не изврши именување на ниеден кандидат, Министерството во рок од 15 дена по прибавено мислење од Комората ќе донесе решение со кое ќе определи извршител од редот на именувани извршители од истото подрачје којшто веднаш ќе ги превземе предметите на извршителот чија должност престанала и ќе ја продолжи работата по предметите, со сите овластувања кои му припаѓаат на извршител согласно овој Закон. Комората ќе објави известување во „Службен весник на Република Македонија“ и во два дневни весници, од кои што едниот на службен јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија, на кои што македонскиот јазик и кирилско писмо не им е мајчин јазик, кој извршител ги презема предметите од извршителот чија должност престанала.

(3) Доверителот којшто не сака извршувањето на неговиот предмет да го продолжи новоименуваниот извршител, може да го повлече барањето за извршување и да го довери на друг извршител, со тоа што сите дејствија кои што ги преземал дотогаш извршителот имаат правна важност. Извршителот ќе го продолжи извршувањето од стадиумот каде што се наоѓа. Доверителот поднесува барање за продолжување кај друг извршител во рок од 30 дена од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“ за именувањето на новиот извршител. Извршителот кај кого се наоѓаат списите, предметите и парите од конкретниот предмет ќе ги достави кај избраниот извршител.

(4) Трошоците за извршување за кои постои доказ дека се наплатени кај извршителот чија должност престанала му се признаваат на доверителот, а извршителот којшто ќе продолжи со спроведување на извршувањето е должен да ги наплати од должникот и да ги пренесе на доверителот.

(5) Претседателот на Комората со решение ќе го овласти именуваниот, односно определениот извршител да располага со посебната сметка на извршителот чија должност престанала.

(6) Претседателот на Комората или лице кое тој ќе го овласти, ќе изврши примопредавање на списите, книгите, електронската евиденција и состојбата на сметките на извршителот чија должност престанала, на именуваниот извршител. Доколку не се именува нов извршител списите, книгите, електронската евиденција и состојбата на сметките ги презема Комората и ги чува три месеци сметано од денот на објавата на престанокот на должност извршител во „Службен весник на Република Македонија“. По истекот на тој рок Комората ги распределува преземените предмети по азбучен ред на сите надлежни извршители од соодветното подрачје. Одземените печати на извршителот чија должност престанала се поништуваат согласно одредбите на член 36 ставовите (2) и (9) од овој закон.

(7) Именуваниот или избраниот извршител, кој го продолжува извршувањето на предметите на извршителот чија должност престанала за сите преземени из-

вршни дејствија има право на надомест на трошоците и наградата согласно Тарифата, врз основа на обемот на вложениот труд, кое се уредува со акт на комората.

(8) Ако на посебната сметка на извршителот на кој што му престанала должноста се затекнати парични средства за кои што не се знае од кого се уплатени, ниту за кого се уплатени, ќе се префрлат на сметката на Комората, по истекот на пет години сметано од денот на уплатата на тие средства. Вака пренесените средства претставуваат приход на Комората.

Глава осма

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ИЗВРШИТЕЛИТЕ

Комора на извршители

Член 75

(1) Извршителите и замениците на извршителите во Република Македонија, задолжително се здружуваат во Комора на извршители.

(2) Седиштето на Комората е во Скопје.

(3) Комората на извршители има својство на правно лице.

(4) Највисок орган на Комората е Собранието на Комората.

(5) Други органи на Комората се Управен одбор на Комората, Претседател на Комората и Дисциплинска комисија на Комората.

(6) Членовите на Управниот одбор, претседателот на Комората и на другите органи се избираат за време од три години.

Собрание на Комората

Член 76

(1) Собранието на Комората го сочинуваат сите извршители на територијата на Република Македонија.

(2) Собранието на Комората ги штити угледот и честата на вршењето на должноста и се грижи извршителите да ги вршат своите овластувања совесно и во согласност со закон.

(3) Организацијата, надлежноста, составот, начинот на избор, правата и должностите на органите на Комората, се уредуваат со овој закон, Статутот и другите акти на Комората.

Надлежност на Собранието на Комората

Член 77

(1) Собранието на Комората:

- а) донесува Статут и други акти на Комората;
- б) избира членови на Управниот одбор, претседател на Комората и членови на другите органи на Комората, ако со овој закон или со Статутот на Комората поинаку не е определено;
- в) дава мислење по Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работата на извршителите;
- г) разгледува предлози, барања и препораки за успешно работење на извршителите;
- д) ги усвојува годишната сметка за изминатата година и предлогот на пресметката за наредната година, го разгледува и усвојува извештајот за севкупните активности, подготвен од претседателот на Комората;
- ѓ) одлучува за висината на членарината и начинот на нејзиното плаќање;

е) одлучува за употребата на паричните казни согласно со одредбите на овој закон и

ж) одлучува за сите други прашања предвидени со овој закон и Статутот на Комората.

(2) Собранието на Комората се состанува редовно еднаш годишно и тоа во текот на месец февруари. На седницата е потребно присуство од најмалку половина од вкупниот број извршители, а одлучува со мнозинство од присутните.

(3) На редовната годишна седница Собранието на Комората одлучува за годишната сметка и за предлогот на пресметката за наредната година и го разгледува и усвојува извештајот за севкупните активности на извршителите.

(4) Вонредна седница на Собранието на Комората може да свика претседателот на Комората, а врз основа на одлука на Управниот одбор или пописмено барање од најмалку 30 члена на Комората. Ако претседателот не ја свика седницата во рок од еден месец од денот на донесувањето на одлуката на Управниот одбор, односно поднесувањето на барањето од членовите на Комората, седницата ќе ја свика членот на Управниот одбор одреден од овој орган, односно членовите на Комората кои го поднеле барањето.

Управен одбор

Член 78

(1) Управниот одбор:

а) утврдува нацрт на статутот и другите акти на Комората;

б) подготвува и доставува до министерството предлози и мислења што се однесуваат на основната поставеност на извршителите, како и по сите други прашања што се однесуваат на должноста извршител;

в) презема и спроведува иницијативи за разгледување на прашања од интерес на извршителите, како што се прашањата за социјалната заштита на извршителите, основањето на солидарен фонд за економска помош на извршителите, како и фонд за помош на лица кои трајно се оспособуваат за самостојно вршење на дејноста и прашања за организирање на трајно осигурување на извршителите;

г) формира Комисија за вршење надзор над работењето на извршителите со цел воедначено постапување на извршителите и правилна примена на тарифата и дава иницијатива за поведување на дисциплинска постапка;

д) усвојува Програма за континуирана задолжителна едукација на извршителите и замениците на извршителите предложена од Комисијата за едукација и врши надзор на стручното оспособување на извршителите и издава уверенија за спроведено стручно оспособување, врз основа на потврда издадена од извршителот кај кого се врши оспособувањето;

ѓ) се грижи за статусот на извршителите и за односите кон други органи, и институции со цел за унапредување на извршителската должност;

е) го организира континуираното стручно оспособување на извршителите со организирање семинари, предавања и други форми согласно со Програмата за едукација. Учество на семинарите и предавањата е задолжително за извршителите, замениците на извршителите и помошниците на извршителите, а нивното неоправдано отсуство претставува дисциплинска повреда;

ж) води Именик на извршителите, замениците на извршители, помошниците на извршители, приправниците и волонтерите кај извршителите во електронска форма;

з) ги подготвува седниците на Собранието на Комората;

с) ги извршува одлуките на Собранието на Комората;

и) составува предлог на годишен финансиски извештај за работата на Комората и предлог финансиски план за наредната година;

ј) се грижи за наплата на членарината и иницира постапка за присилна наплата на членарината и

к) одлучува за други прашања кои со закон или со Статутот на Комората се ставени во негова надлежност, како и за сите прашања кои не се ставени во надлежност на некој друг орган на Комората.

(2) Бројот на членовите на Управниот одбор го одредува Собранието во согласност со Статутот. Бројот на членовите на Управниот одбор, вклучувајќи го и претседателот на Комората, мора да биде непарен.

Претседател на Комората

Член 79

(1) Претседателот на Комората истовремено е и Претседател на Управниот одбор. Управниот одбор од своите членови избира потпретседател на Комората.

(2) Претседателот ја претставува и застапува Комората. Во случај на негова спреченост, неговите должности ги врши потпретседателот, а во случај на спреченост на потпретседателот, најстариот член на Управниот одбор.

(3) Претседателот на Комората:

а) се грижи и одговара Комората да дејствува во согласност со закон;

б) издава потврда за приправнички и волонтерски стаж врз основа на евиденцијата од Имениците на приправници и волонтери, како и други потврди од евиденциите што ги води Комората;

в) се грижи и одговара за овозможување на надзор над Комората и за точноста на податоците и списите при надзорот, како и за преземање на мерки за отстранување на недостатоците констатирани со надзорот во роковите определени од страна на Министерството;

г) ги решава конфликтите помеѓу извршителите, или меѓу извршителите и нивните странки кои се однесуваат на примената на овој закон и

д) врши други работи предвидени со Статутот на Комората;

(4) Управниот одбор на Комората може да го овласти претседателот на Комората во итни случаи самиот да врши одредени работи што се од негова надлежност. Претседателот на Комората е должен за секое такво преземено дејствие да го известува Управниот одбор и да побара одобрение за преземеното дејствие. Недавањето на дополнително одобрение не влијае на важноста на правната работа спрема трети лица.

Надоместок на членовите на органите на Комората

Член 80

Претседателот на Комората, претседателот и членовите на Дисциплинската комисија, членовите на Управниот одбор и членовите на комисиите при Комората за вршењето на функцијата примаат надоместоци од средства на Комората согласно Статутот на Комората.

Правни средства**Член 81**

Против сите одлуки на органите на Комората со кои се одлучува за правата и должностите на извршителот, ако поинаку не е уредено со закон, може да се поведе управен спор.

Извештај за работата**Член 82**

Секоја година до крајот на месец април, Комората е должна до министерството да достави писмен извештај за своето работење, со изложени мислења, предлози и ставови за состојбата на извршителите, како и предлог на мерките кои би требало да се преземат заради унапредување на тие состојби.

Раздел втори**СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИЗВРШУВАЊЕТО****Глава деветта****ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБИ****Време на извршувањето****Член 83**

(1) Извршувањето по правило се спроведува секој ден од 06,00 до 21,00 часот.

(2) Со дозвола на основниот суд на чие подрачје се спроведува извршувањето, извршувањето може да се спроведе независно од термините утврдени во ставот (1) на овој член.

Постапување на извршителот**Член 84**

(1) Извршителот е должен при преземање на дејствија во станот на должникот, при пребарување на облеката што тој ја носи на себе и при преземање на другите дејствија, да постапува со должна почит спрема личноста на должникот и членовите на неговото домаќинство. За преземање на секое дејствие во станот на должникот, кој е физичко лице, извршителот обезбедува еднократна писмена дозвола за конкретно дејствие од Претседателот на основниот суд на чие подрачје се спроведува извршувањето, во која не се назначува денот на преземањето на дејствието, а важи до завршувањето на дејствието кое се презема.

(2) Писмената дозвола важи 30 дена од денот на издавањето.

(3) На преземените дејствија во станот на должникот на кои не присуствува должникот, негов законски застапник, полномошник или полнолетен член на неговото домаќинство, мора да присуствува полиција и двајца полнолетни сведоци. Доколку при тоа е променета бравата од станот, новиот клуч се остава кај старател за посебни случаи (во понатамошниот текст: старател), кој на барање на извршителот го определува Центарот за социјални работи.

(4) Кога дејствието треба да се спроведе во просторија на правно лице која не е заклучена, извршителот дејствието ќе го спроведе во присуство на кое било лице кое ќе се затекне во просторијата. Доколку нема присутни лица дејствието се спроведува во присуство на двајца полнолетни сведоци.

(5) Кога дејствието треба да се спроведе во просторија што е заклучена, а должникот не е присутен или не сака да ја отвори просторијата, извршителот ќе ја отвори просторијата во присуство на полиција и двајца полнолетни сведоци.

(6) Ако претставникот на правното лице одбие да постапи во согласност со барањето на извршителот или ако извршителот не го затече во просториите на правното лице при преземањето на дејствието, дејствието ќе го преземе во присуство на полиција и двајца полнолетни сведоци.

(7) Доколку извршителот при преземањето на дејствијата од ставовите (3), (4), (5) и (6) на овој член не може да обезбеди присуство на двајца полнолетни сведоци, тој може да повика нотар.

(8) Извршителот за преземените дејствија од ставовите (1) до (7) на овој член составува записник кој го потпишуваат присутните сведоци и полицијата. Доколку извршителот дејствијата ги преземал во присуство на нотар, нотарот составува записник согласно со Закон за нотаријатот.

Попречување на извршителот при преземањето на дејствија**Член 85**

Извршителот е овластен да го отстрани лицето кое го попречува спроведувањето на извршувањето, а според околноста на случајот и да побара и асистенција од полиција.

Приговор за незаконитости при извршувањето**Член 86**

(1) Странката, учесникот или трето лице кое што смета дека извршителот при извршувањето постапувал незаконито, или пак пропуштил да преземе определено законско дејствие, може да поднесе приговор до основниот суд на чие подрачје извршувањето, или пак дел од него, се спроведува. Приговорот на извршно дејствие во предметите по извршната исправа чија вредност на главното побарување е над 10.000 евра задолжително го составува адвокат и содржи адвокатски печат и потпис, освен во случаите кога како странка во извршувањето се јавуваат Република Македонија, банка, штедилница, финансиско друштво, давател на финансиски лизинг или друштво за осигурување како правно лице.

(2) Приговорот образложен, аргументиран и поткрепен со соодветни докази во доволен број на примероци, се поднесува во рок од три дена по денот на осознавање на незаконитоста односно непреземањето на дејствие, но не подоцна од три месеци по преземеното, односно непревземеното дејствие. Приговор во никаков случај не може да се поднесе по истекот на 15 дена сметано од денот на донесувањето на заклучокот за намирување.

(3) Приговорот веднаш, а најдоцна во рок од 48 часа по приемот на приговорот до судот се доставува на одговор, до извршителот, кој е должен во рок од 24 часа да се произнесе по приговорот. По потреба приговорот во истиот рок се доставува и до странките и учесниците. Доколку судот смета дека е потребно да ги сослуша странките, учесниците и извршителот пред судот, поканата во која се утврдени датумот и времето на сослушување ги доставува заедно со приговорот.

(4) Надлежен судија определен со годишниот распоред за работа на Судот, одлучува по приговорот во рок од 72 часа од истекот на рокот за одговор на извршителот.

(5) Судот, донесува решение по приговорот во рокот определен во ставот (4) на овој член, без оглед на тоа дали спротивната странка навремено дала одговор по приговорот или пак изјавила дека истиот не го оспорува.

(6) Со решението од ставот (5) на овој член приговорот може да се отфрли, одбие или усвои.

(7) Судот со решението со кое го усвојува приговорот, ги утврдува сторените незаконитости и ги става вон сила преземените извршни дејствија, или пак го утврдува пропуштањето за преземање на определено законско дејствие.

(8) Судот со решението не може да го запре извршувањето, ниту да го задолжува извршителот да презема извршни дејствија.

(9) Приговорот не го задржува извршувањето, освен ако не е поинаку определено со овој закон.

Жалба против решението по приговор

Член 87

(1) Против решението од член 86 од овој закон, странката, учесникот или третото лице и извршителот има право да поднесе жалба до Апелациониот суд на чие подрачје се наоѓа основниот суд. Жалбата против решението донесено по приговор на извршно дејствие во предметите по извршната исправа чија вредност на главното побарување е над 10.000 евра задолжително го составува адвокат и содржи адвокатски печат и потпис освен во случаите кога жалбата ја поднесува извршителот кој преземал извршни дејствија, или кога како странка при извршувањето се јавуваат Република Македонија, банка, штедилница, финансиско друштво, давател на финансиски лизинг или друштво за осигурување како правно лице.

(2) Жалбата се поднесува преку основниот суд кој го донел решението во рок од три дена по приемот на решението од членот 86 од овој закон.

(3) Примерок од жалбата се доставува до спротивната странка во постапката по приговорот, кој може во рок од три дена да поднесе одговор на жалба.

(4) По добивањето на одговорот на жалбата или по истекот на рокот за одговор, предметот веднаш, а најдоцна во рок од три дена ќе се достави до апелациониот суд, кој е должен во рок од пет дена да одлучи по жалбата.

(5) Жалбата не го задржува извршувањето, освен ако со овој закон поинаку не е определено.

(6) Доставувањето на жалбата, одговорот на жалбата и решенијата на судот, до странките и учесникот, се врши преку извршител чие седиште е на подрачјето на судот на која е преземено оспореното дејствие.

(7) Апелациониот суд од ставот (1) на овој член, одлучувајќи по жалбата, може решението да го укине, потврди или да го преиначи.

(8) Против правосилната одлука на судот, не се дозволени ревизија и повторување на постапката.

Глава десетта

ПРОТИВИЗВРШУВАЊЕ

Причини за противизвршување

Член 88

(1) Кога извршувањето е веќе спроведено, должникот може да поднесе до судот, предлог за противизвршување, барајќи доверителот да му го врати она што го добил со извршувањето, ако извршната исправа е правосилно укината, преиначена, поништена или ставена вон сила или ако должникот пред започнување на присилното извршување го намирил побарувањето на доверителот.

(2) Предлогот за противизвршување може да се поднесе во рок од 30 дена од денот кога должникот дознал за причината за противизвршување, а најдоцна во рок од една година од денот на завршувањето на извршувањето.

(3) Должникот не може пред истекот на рокот од ставот (2) на овој член да го остварува своето побарување во парнична постапка.

Постапка по предлогот за противизвршување

Член 89

(1) Предлогот за противизвршување судот ќе го достави до доверителот и ќе го повика да поднесе одговор во рок од осум дена од денот на доставувањето.

(2) Ако во тој рок доверителот во одговорот го оспори предлогот, судот со решение ќе одлучи по предлогот. Судот по исклучок, ценејќи ги фактите на предметот, заради донесување на решението може да закаже и рочиште.

(3) Ако доверителот не поднесе одговор на предлогот, ненавремено поднесе одговор, или пак изјави дека не се противи на предлогот, судот со решение го усвојува предлогот и му наложува на доверителот во рок од 15 дена да му го врати на должникот она што го добил со извршувањето.

(4) Решението се извршува според одредбите од овој закон.

Неможност на противизвршување

Член 90

Предлогот за противизвршување нема да се усвои ако се бара враќање на предмет во поглед на кој настапиле такви фактички или правни промени што веќе враќањето не е можно. Во тој случај должникот може своето право да го остварува во парнична постапка пред истекот на рокот од членот 88 став (2) од овој закон.

Глава единаесетта

ОДЛАГАЊЕ И ЗАПИРАЊЕ НА ИЗВРШУВАЊЕТО

Одлагање на извршувањето

Член 91

(1) Одлагање на извршувањето е можно по барање на доверителот.

(2) Доверителот може да побара одлагање на извршувањето за одреден временски период најмногу двапати во вкупно траење од 30 дена.

(3) Претседателот на судот, може најмногу еднаш на барање на една од странките или учесниците да го одложи извршувањето за одредено време, но не подолго од 90 дена. Претседателот на судот е должен во решението со кое го одлага извршувањето да го наведе почетниот датум и крајниот датум на одлагањето.

(4) Жалбата поднесена против решението од ставот (3) на овој член не го одлага извршувањето на решението за одлагање.

(5) По жалбата од ставот (4) на овој член Апелациониот суд постапува согласно со одредбите од членот 87 од овој закон.

(6) Претседателот на судот според фактите на предметот, го условува одложувањето на извршувањето со депонирање на гаранција, во висина на вредноста на главното побарување.

(7) Во периодот додека е одложено извршувањето, дотогаш преземените дејствија остануваат во сила.

Последици од барано одлагање на извршувањето

Член 92

(1) Во времето за кое е одложено извршувањето по барање на доверителот, доверителот не го губи стекнатиот редослед за првенствена наплата кој го стекнал во времето на поднесеното барање за извршување.

(2) По истекот на времето за кое е одложено извршувањето, извршителот без посебно барање од доверителот, продолжува со извршувањето.

Запирање на извршувањето

Член 93

(1) Покрај другите случаи предвидени во овој закон, извршителот ќе го запре извршувањето по службена должност и ако:

- извршната исправа е правосилно укината, преиначена, поништена или ставена вон сила, односно ако потврдата за извршеност е укината,
- во случаи кога извршителот е изземен од натамошното извршување,
- доверителот побарал одлагање повеќе од два пати,
- кога извршителот побарал авансирање на трошоците на извршувањето, а доверителот не ги авансира трошоците во рок не подолг од 30 дена.

(2) Кога странката е правно лице и кога е донесено решение за заклучување на стечајната постапка и определено бришење од трговскиот односно друг регистар, во кој е запишан стечајниот должник, со што странката престанала да постои, извршителот со заклучок го запира извршувањето.

Раздел трети

ИЗВРШУВАЊЕ ЗАРАДИ НАПЛАТА НА ПАРИЧНО ПОБАРУВАЊЕ

Глава дванаесетта

ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ПОДВИЖНИ ПРЕДМЕТИ

Дејствија за извршување и изземање од извршување

Член 94

(1) Извршување врз подвижни предмети се спроведува со попис, процена, пленидба и продажба на предметите и намирување на доверителот од износот добиен со продажбата.

(2) Предмет на извршување не можат да бидат:

1) облека, обувки, долна облека и други предмети за лична употреба, постелнина, садови, мебел, шпорет, ладилник и други предмети со вообичаена вредност што служат за задоволување на основните потреби за домаќинството, доколку му се потребни на должникот и на членовите на неговото домаќинство;

2) храна и огрев за потребите на должникот и на членовите на неговото домаќинство за три месеци;

3) работен и расплоден добиток, земјоделски машини и други орудија за работа, семе, добиточна храна, алат, машини и други предмети што на должникот земјоделец или занаетчија му се неопходни за одржување на земјоделското стопанство, односно за вршење на занаетчиската дејност, во мера во која е потребно со тоа да се оствари минимален приход за неговото издржување и за издржување на членовите на неговото семејство;

4) книги и други предмети што му се потребни на должникот кој врши научна, уметничка или друга професионална дејност;

5) готови пари на должникот до месечниот износ кој според закон е изземен од извршување;

6) ордени, медали, воени споменици и други знаци на одликување и признание, венчален прстен, лични писма, ракописи и други лични списи на должникот, како и семејни фотографии и

7) помагала што на инвалидот или на друго лице со телесни недостатоци му се дадени врз основа на прописите или што ги набавил сам, а се неопходни за извршување на неговите животни функции.

(3) Одредбите од ставот (2) точка 3) на овој член не се однесуваат на извршувањето заради остварување на парични побарувања на банките по основа на наменски кредити за развој на земјоделската, односно на занаетчиската дејност под услов таа можност да е изрично предвидена со договорот за кредитот.

(4) Поштенска пратка или поштенска парична дознака упатена до должникот не може да биде предмет на извршување пред да му се врати.

(5) Со закон може да се определи дека и други подвижни предмети не можат да бидат предмет на извршување.

Дејствија за извршување врз возила

Член 95

(1) Ако предмет на извршување е возило, за кое извршителот издал барање за потрага и запирање, потрагата и запирањето го врши Министерството за внатрешни работи.

(2) Кога возилото што е предмет на потрага, ќе биде пронајдено и запрено извршителот е должен истото да го преземе од полицискиот службеник веднаш но не подолго од три часа од моментот на запирањето на возилото. Доколку извршителот не го преземе возилото во определениот рок полицискиот службеник го ослободува возилото.

(3) Полицискиот службеник го предава возилото на извршителот или од него овластено лице, за што се издава потврда за извршено предавање.

(4) Во случај кога предмет на потрага е товарно моторно возило, извршителот е должен со моторното возило предмет на потрагата да го преземе и приклучното возило.

(5) Извршителот е должен да обезбеди транспорт за лицата кои ќе се затекнат во возилото до првото населено место.

(6) Трошоците за секое реализирано барање за потрага по моторно возило претставуваат трошоци на извршувањето.

1. ПОПИС, ПРОЦЕНА И ПЛЕНИДБА НА ПРЕДМЕТИТЕ

Известување за пописот

Член 96

(1) Извршителот пред да пристапи кон пописот со налог ќе му наложи на должникот да го плати износот утврден во извршната исправа заедно со каматата и трошоците.

(2) Налогот од ставот (1) на овој член содржи:

- име/назив на должникот, живеалиште/престојува-
лиште или седиште и ЕМБГ или даночен број,
- име/назив на доверителот, живеалиште/престоју-
валиште или седиште,
- бројот на извршната исправа која се извршува и
органот кој ја донел,
- долгуван износ како главен долг,
- споредни побарувања,
- трошоци на постапката и на извршувањето,
- забрана за располагање,
- рок од три дена за плаќање на долгот по извршна-
та исправа,
- место на пописот и
- начин на вршење на пописот.

(3) Во налогот задолжително се укажува на долж-
никот дека доколку го намирал долгот кон доверителот
согласно со извршната исправа, е должен за тоа вед-
наш да го извести извршителот. Во налогот задолжи-
телно се предупредува должникот дека доколку не по-
стапи согласно со извршната исправа во рокот опреде-
лен со налогот, ќе се пристапи кон попис, проценка и
пленидба на подвижни предмети.

(4) За времето и местото на пописот се известува
доверителот, ако го бара тоа.

(5) Отсуството на доверителот или на должникот не
спречува да се пристапи кон пописот.

(6) За извршениот попис веднаш ќе се извести
странката која не присуствувала на пописот.

Предмет на пописот

Член 97

(1) Можат да се попишат предметите кои се наоѓаат
во владение на должникот, како и неговите предмети
што се наоѓаат во владение на доверителот.

(2) Должниковите предмети што се наоѓаат во вла-
дение на трето лице можат да се попишат само со сог-
ласност од тоа лице, освен кога е во прашање извршу-
вање врз подвижен предмет врз кој што има веќе зас-
новано заложно право во корист на доверителот.

(3) Ако третото лице не се согласува да се изврши
попис, извршителот ќе му укаже на доверителот своето
право да го оствари пред суд.

Обем на пописот

Член 98

(1) Ќе се попишат онолку предмети колку што е
потребно за намирување на доверителовото побарува-
ње и на трошоците на извршувањето.

(2) Првенствено се попишуваат предметите во пог-
лед на кои нема забелешки за постоење на правото кое
би го спречувало извршувањето и предметите кои нај-
лесно можат да се претворат во пари, при што за тоа ќе
се земе предвид и изјавата од присутните странки,
учесници и од третите лица.

Чување на попишаните предмети

Член 99

(1) Извршителот ќе ги остави попишаните предме-
ти на чување кај должникот ако, по предлог од довери-
телот, не определи попишаните предмети да му се пре-
дадат на чување на доверителот или на трето лице.

(2) Последиците од уништување или оштетување на
предметите дадени на чување на доверителот или на
трето лице ги поднесува доверителот, освен ако униш-
тувањето или оштетувањето е последица од виша сила.

(3) На попишаните предмети што му се оставени на
должникот на чување, видно ќе се назначи дека се зе-
мени во попис.

(4) Готови пари, хартии од вредност и скапоценос-
ти извршителот веднаш ги предава во судски депозит
кој записнички веднаш ги прима.

Забрана на располагање со попишаните предмети

Член 100

(1) На должникот му е забрането да располага со
попишаните предмети.

(2) Во налогот за извршување се внесува таа заб-
рана, како и предупредување на должникот за кри-
вично-правните последици од постапување спротивно
на забраната.

(3) Ако престанала потребата од намирување со по-
пишаните предмети извршителот е должен веднаш да
го извести должникот за престанок на забраната за рас-
полагање со попишаните предмети.

Стекнување на заложно право

Член 101

(1) Со пописот доверителот стекнува заложно право
врз попишаните предмети.

(2) Кога пописот е извршен во корист на повеќе до-
верители, редот на првенство на заложното право стек-
нато со пописот или со забелешка во записникот за по-
писот се определува според денот кога е извршен по-
писот, односно според денот кога е ставена забелеш-
ката.

(3) Кога попис на предмети се врши истовремено во
корист на повеќе доверители, редот на првенство се оп-
ределува според денот и времето кога барањето за из-
вршување е примено кај извршителот.

(4) Ако барањето за извршување е упатено по пош-
та во препорачана пратка, денот на предавањето на
пошта се смета како ден на приемот кај извршителот.

Безуспешен обид за попис

Член 102

(1) Ако при пописот не се најдат предмети кои мо-
жат да бидат предмет на извршување, извршителот за
тоа ќе го извести доверителот кој не присуствувал на
пописот.

(2) Извршителот врз основа на сознание дека кај должникот се наоѓаат предмети кои можат да бидат предмет на извршување, може да пристапи кон повторен попис.

Процена

Член 103

Истовремено со пописот на предметите ќе се изврши и нивна проценка, од страна на овластен проценител. По исклучок процената може да се изврши дополнително откако извршителот ќе обезбеди овластен проценител.

Записник за пописот и процената

Член 104

(1) За пописот и процената извршителот составува записник.

(2) Во записникот, покрај другото, посебно се назначуваат поединечно опишаните предмети, нивната проценета вредност, изјавите од странките и од учесниците во постапката, како и изјавите од трети лица за постоењето на права што го спречуваат извршувањето.

(3) Записникот за извршен попис на подвижни предмети со вредност поголема од 1.000 евра, задолжително се доставува до Заложниот регистар заради упис на заложното право.

Забелешка наместо попис

Член 105

(1) Ако по пописот извршителот прими подоцнежнo барање за извршување врз опишаните предмети за наплата на друго побарување на ист доверител или за наплата на побарување на друг доверител, нема да се врши повторен попис и проценка на тие предмети.

(2) Во записникот за извршениот попис задолжително се забележуваат и податоците од извршната исправа од подоцнежното барање за извршување.

Пристапување кон извршен попис од друг извршител

Член 106

(1) Кога друг извршител издал налог за извршување со попис и проценка на подвижни предмети на должник каде што претходно е извршен попис од извршител, нема да се врши повторен попис и проценка на тие предмети.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член, доверителот пристапува кон веќе спроведениот попис, така што извршителот ќе донесе заклучок за пристапување, кој ќе го достави до заложникот регистар заради упис на заложното право кое доверителот го стекнува со моментот на прием на заклучокот во заложниот регистар.

(3) За пристапувањето извршителот веднаш ќе ги известат извршителот кој што прв го спровел пописот и доверителите кои имаат првенствено заложно право, со доставување на заклучокот за пристапување и копија од потврдата од заложниот регистар.

Бришење на права и товари во заложен регистар

Член 107

Доколку побарувањето на доверителот е намирено, или пак барањето за извршување е повлечено, или настанале правните последици од одлагање на извршувањето по барање на доверителот од членот 92 став (1) од

овој закон, извршителот со заклучок, ќе наложи во заложниот регистар да се бришат запишаните права и товари на подвижните предмети врз кои спроведува извршување.

2. ПРОДАЖБА НА ПРЕДМЕТИ

Време на продажба

Член 108

(1) Продажбата на опишаните предмети ја определува извршителот. Меѓу денот на пописот и денот на продажбата мора да изминат најмалку 15 дена.

(2) Доколку како предмет на продажбата се јавуваат предмети што се подложни на брзо расипување, или ако постои опасност од значително паѓање на цената на опишаните предмети, продажбата може да се спроведе и пред истекот на рокот утврден во ставот (1) на овој член.

Начин на продажба

Член 109

(1) Продажба на предмети се врши со усно јавно наддавање или со непосредна спогодба меѓу купувачот, од една страна и извршителот, од друга страна.

(2) Продажба преку непосредна спогодба извршителот определува ако се во прашање предмети чија вредност е еднаква или помала од 5.000 евра во денарска противвредност по средниот курс на НБРМ на денот на продажбата.

(3) Во случај кога вредноста на предметите е поголема од 5.000 евра во денарска противвредност по средниот курс на НБРМ извршителот продажбата ја врши по пат на усно јавно наддавање, при што се применуваат одредбите за полагање на гаранција од членот 183 од овој закон.

(4) Јавната продажба на предметите се објавува во средствата за јавно информирање најмалку седум дена пред одржувањето на јавното наддавање. Ако е во прашање продажба на повеќе од 50 различни по вид на предмети, во огласот поединечно не се наведуваат предметите, туку се објавува информација дека спецификацијата на предметите кои се предмет на јавна продажба е достапна во канцеларијата на извршителот кој ја врши продажбата.

(5) Доверителот и должникот се известуваат за местото, денот и часот на продажбата.

(6) За извршената продажба со усно јавно наддавање извршителот изготвува Записник за продажба кој се доставува до странките, а на учесниците на јавното наддавање по нивно барање.

Продажна цена

Член 110

(1) На првото усно јавно наддавање почетната, продажна цена за опишаните предмети е проценетата вредност на предметите.

(2) Ако на првото јавно наддавање предметите не се продадени, извршителот ќе определи второ јавно наддавање на кое продажната цена може да ја намали најмногу за 1/2 од проценетата пазарна вредност. Второто јавно наддавање ќе се одржи не подоцна од 30 дена од одржаното прво јавно наддавање.

(3) Ако предметите не се продадени ниту на второто јавно наддавање доверителот во рок од осум дена може да предложи продажбата да се изврши со непосредна спогодба по продажна цена определена како за втората јавна продажба.

(4) Договорот за продажба со непосредна спогодба се склучува во писмена форма. Договорот го потпишуваат купувачот и извршителот во име и за сметка на должникот.

(5) Договорот од ставот (4) на овој член произведува правно дејство од денот на донесување на потврдата за предавањето на подвижните предмети во владение на купувачот.

Запирање на извршувањето спрема попишани предмети

Член 111

Извршителот ќе го запре извршувањето спрема попишаните непродадени предмети, ако:

1) предметите не можеле да се продадат ни на второто јавно наддавање;

2) доверителот по одржаното второ јавно наддавање во рокот од осум дена не предложил продажба со непосредна спогодба и

3) непосредната спогодба за продажба на попишаните предмети не се реализирала во рок од 60 дена по поднесениот предлог на доверителот.

Обврски и права на купувачот

Член 112

(1) Купувачот е должен цената да ја плати веднаш по заклучувањето на наддавањето, односно склучувањето на договорот за продажба со непосредна спогодба, а предметите да ги преземе веднаш по извршената уплата на продажната цена. Во случајот од членот 110 став (3) од овој закон купувачот е должен цената да ја положи во рок од три дена.

(2) Кога природата на предметот бара одредени подготовки за предавање во владение, предавањето ќе се изврши најдоцна во рок од осум дена од денот на извршената уплата на продажната цена.

(3) Купувачот станува сопственик на купените предмети.

(4) На купувачот не му припаѓаат правата врз основа на гаранција поради материјален недостаток на предметите.

3. НАМИРУВАЊЕ НА ДОВЕРИТЕЛИТЕ

Намирување на доверителот во случај на еден доверител

Член 113

(1) Ако од продажната цена се намирува само еден доверител, извршителот со заклучок ќе определи од износот добиен со продажба на предметите и од добиените средства да се намират по ред трошоците за извршувањето, каматата на трошоците определени во извршната исправа, трошоците определени во извршната исправа, каматата до денот на продажбата на предметите во пари и главното побарување.

(2) Вишокот на продажната цена кој ќе остане по намирувањето ќе му се предаде на должникот, освен, доколку кај извршителот против должникот е доставено и друго барање за извршување на друга извршна исправа.

(3) Доколку против заклучокот за намирување од ставот (1) на овој член е вложен приговор, исплатата на средствата од посебната сметка на извршителот предвидена во членот 36 став (5) од овој закон, ќе се изврши по правосилноста на решението на судот по приговорот.

Кога има повеќе доверители

Член 114

(1) Повеќе доверители се намируваат од продажната цена по оној ред по кој го стекнале заложното право, ако со закон за определени побарувања не е пропишано првенствено право на намирување, за што извршителот изготвува Заклучок за намирување согласно со одредбите на членот 113 став (1) од овој закон.

(2) Доверителите од ист ред кои не можат да се намират целосно од продажната цена, се намируваат сразмерно на износите на своите побарувања.

(3) Трошоците за извршувањето, трошоците определени со извршната исправа и каматата имаат ист ред на намирување, како и главното побарување.

(4) Доколку против заклучокот за намирување од ставот (1) на овој член е вложен приговор, исплатата на средствата од посебната сметка на извршителот предвидена во членот 36 став (5) од овој закон ќе се изврши по правосилноста на решението на судот по приговорот.

Примена на одредбите за извршување врз недвижности

Член 115

Одредбите на овој закон за извршување врз недвижности што се однесуваат на прашањето кој не може да биде купувач од членот 184 од овој закон, на оспорувањето на побарување и на заклучокот за намирување од членовите 197, 202 и 203 од овој закон, се применуваат согласно и во поглед на извршување врз подвижни предмети заради намирување на парично побарување.

Глава тринаесетта

ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ПАРИЧНО ПОБАРУВАЊЕ НА ДОЛЖНИК

1. Изземање од извршување и ограничување на извршувањето

Изземање од извршување

Член 116

Изземени се од извршување:

1) примање врз основа на законска издршка, надоместок на штета настаната поради нарушување на здравјето или намалување, односно губење на работната способност и надоместок на штета за загубена издршка поради смрт на давачот на издршката;

2) примање врз основа на надоместок поради телесно оштетување според прописите за инвалидското осигурување;

3) примање врз основа на права на парична помош од социјална заштита;

4) примање врз основа на привремена невработеност;

- 5) примање врз основа на додаток на деца;
- 6) примање врз основа на стипендија, кредит и помош на ученици и студенти;
- 7) примање на питомци на Воената академија;
- 8) надоместок за работа на осуден во казнено-поправен дом, освен за побарување врз основа на законско издржување, како и за побарување на надоместок на штета предизвикана со кривично дело на осудениот;
- 9) примање врз основа на патни трошоци и
- 10) средствата на посебната сметка која ја поседува извршителот согласно со членот 36 став (5) од овој закон.

Ограничување на извршувањето

Член 117

(1) Извршувањето врз плата и пензија, како и врз надоместок наместо плата, за побарување врз основа на законска издршка, надоместок на штета настаната поради нарушување на здравјето или намалување, односно губење на работната способност и надоместок на штета за загубена издршка поради смрт на давачот на издршката, може да се спроведе до износот од една половина, а за побарувања по друга основа - до износот од една третина на платата или пензијата.

(2) Одредбата од ставот (1) на овој член се применува и врз примањата на лица во резервниот состав на армијата и полицијата.

(3) Извршувањата врз примањата на воени и мирновременски воени инвалиди врз основа на инвалиднина, ортопедски додаток и инвалидски додаток, може да се спроведе само за побарувања врз основа на законска издршка, надоместок на штета настаната поради нарушување на здравјето или намалување, односно губење на работната способност и надоместок на штета за загубена издршка поради смрт на давачот на издршката и тоа до износот од една половина на тоа примање.

(4) Извршување врз примањето врз основа на договор за доживотна издршка и доживотна рента, како и врз примањето врз основа на договор за осигурување на животот, може да се спроведе само на делот кој го надминува износот на најниската социјална помош која се исплатува на подрачјето на кое должникот има живеалиште.

2. Извршни дејствија

Начин и обем на спроведување на извршувањето

Член 118

(1) Извршувањето врз парично побарување се спроведува со забрана и со пренос, ако со овој закон за одделни случаи поинаку не е определено.

(2) Забрана и пренос на парично побарување се спроведува во износ кој е потребен за намирување на доверителовото побарување, освен ако е во прашање неделиво побарување од членот 129 од овој закон.

(3) Ако повеќе доверители бараат извршување врз исто побарување кое е деливо, забрана и пренос се спроведува во соодветни износи, посебно во корист на секој доверител.

3. Забрана на побарување

Дејство

Член 119

(1) Со налогот со кој се спроведува забрана врз парично побарување му се забранува на должниковиот должник да му го намери тоа побарување на должникот, а на должникот му се забранува тоа побарување да го наплати или поинаку да располага со него и со залогот што е даден за негово обезбедување. Со издавањето на налогот се воспоставува заложно право во корист на доверителот.

(2) Налогот од ставот (1) на овој член веднаш се доставува до должниковиот должник и должникот.

(3) Налогот од ставот (1) од овој член веднаш се доставува до заложниот регистар заради упис на заложното право.

(4) Забраната е спроведена со денот кога налогот за забрана е доставен до заложниот регистар.

Забрана на побарување врз хартии од вредност

Член 120

(1) Забрана на побарување засновано врз хартија од вредност која се пренесува со индосамент или за чие остварување инаку е потребна таа хартија, се спроведува на тој начин што извршителот таквата хартија ќе ја одземе од должникот.

(2) Правните дејствија кои се потребни за зачувување или за вршење на правата од хартиите наведени во ставот (1) на овој член ги врши извршителот од името на должникот.

Забрана на побарување врз парични средства на физичко лице

Член 121

(1) Забрана на побарување врз парични средства на физичко лице како должник, во банка или штедилница, може да се спроведе и без одземање на документот врз основа на кој се депонирани паричните средства.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член, ако доверителот во барањето за извршување не ги навел потребните податоци за паричните средства на должникот, извршителот ќе ги побара тие податоци од банката или штедилницата каде што се наоѓаат тие средства.

(3) Банката или штедилницата е должна без одлагање да му ги даде на извршителот бараните податоци и не смее да го извести должникот дека тие податоци се барани.

(4) Извршителот е должен да го достави налогот најдоцна во рок од 72 часа од денот на приемот на потребните податоци.

(5) Забраната е спроведена со денот на доставување на налогот за забрана до банката или штедилницата кај која се водат паричните средства.

(6) Извршителот ќе го достави налогот за забрана до должникот дури кога банката или штедилницата кај која се водат неговите парични средства ќе го извести извршителот дека е спроведена забраната.

Заложно право врз камати

Член 122

Заложното право стекнато врз побарување по кое тече камата, се однесува и на каматите кои пристигнуваат по забраната.

Ред на првенство**Член 123**

(1) Редот на првенство на заложни права на повеќе доверители се определува според денот и времето на приемот на барањето за извршување кај извршителот.

(2) Ако барањето за извршување е упатено по пошта со препорачана пратка, денот на предавањето на поштата се смета како ден на прием кај извршителот.

(3) Ако барањата за извршување на повеќе доверители се примени кај извршителот истиот ден и време, нивните заложни права имаат ист ред на првенство.

(4) Во случајот од ставот (3) на овој член побарувањата се намируваат сразмерно, ако не можат да се намират во целост.

Изјаснување на должниковиот должник**Член 124**

(1) Извршителот, во рок што тој ќе го определи, ќе побара од должниковиот должник да се изјасни за тоа дали и во кој износ го признава забранетото побарување и дали е согласен да го намири, како и дали неговата обврска да го намири тоа побарување е условена со исполнување на некоја друга обврска.

(2) Изјаснувањето од ставот (1) на овој член се доставува до доверителот и должникот во рок од 72 часа по приемот на изјаснувањето.

(3) Доколку должниковиот должник се изјасни дека не го признава забранетото побарување или не се изјасни во определениот рок, извршителот ќе запре со извршувањето со тоа средство.

Одговорност на должниковиот должник**Член 125**

(1) Должниковиот должник одговара пред доверителот за штетата што му ја нанел со тоа што не се изјаснил или што се изјаснил неистинито или нецелосно.

(2) Извршителот ќе го предупреди должниковиот должник на таа негова одговорност.

Забрана на побарување обезбедено со заложно право запишано во јавна книга**Член 126**

(1) Забраната на побарување обезбедено со заложно право запишано во јавна книга во која се запишуваат права на недвижности, се спроведува со запишување на забраната во тие книги.

(2) Запишувањето се врши врз основа на налог на извршителот до органот што ја води јавната книга, со назначување дека забраната врз основа на која е стекнато заложно право на побарувањето е определена заради намирување на доверителовото побарување.

(3) Ако има повеќе доверители, редот на првенство на нивните побарувања се определува според времето на запишувањето.

4. Пренос на побарување**а) Општи одредби****Вид на пренос****Член 127**

Забранетото побарување се пренесува врз доверителот, за наплата или наместо исплата.

Налог за пренос**Член 128**

По доставувањето на изјаснувањето на должниковиот должник до доверителот и должникот дека е согласен да го намири побарувањето, извршувањето продолжува со налог за пренос на побарувањето за наплата или наместо исплата.

Посебни услови за пренос на неделиво побарување**Член 129**

(1) Побарување што се заснова на хартија од вредност која се пренесува со индосамент или за чие остварување е потребно поднесување на таа хартија, или кое од други причини не може да се дели во поглед на преносот или остварувањето, може да се пренесе само во неговиот полн износ.

(2) Ако повеќе доверители поднеле барање за пренос во различни денови, извршителот ќе го пренесе побарувањето на доверителот кој прв поднел барање, а ако повеќе доверители поднеле барање во ист ден и време побарувањето ќе се пренесе врз доверителот чие побарување е најголемо.

Спроведување на преносот**Член 130**

(1) Преносот на побарувањето е спроведен кога налогот за пренос на побарувањето е доставен до должниковиот должник.

(2) Пренос на побарување засновано врз хартија од вредност која се пренесува со индосамент или за чие остварување инаку е потребно да биде поднесена, е спроведен кога извршителот ќе стави на таа хартија изјава за преносот и хартијата снабдена со таа изјава ќе му ја предаде на доверителот.

Обврски на должникот и доверителот**Член 131**

(1) Должникот е должен во рокот што ќе го определи извршителот, а на барање од доверителот врз кого е пренесено побарувањето, да даде објаснувања што му се потребни на доверителот заради остварување на тоа побарување и да му ги предаде исправите што се однесуваат на тоа побарување.

(2) Доверителот врз кого е пренесен дел од побарувањето е должен, ако тоа го бара должникот, во рокот што ќе го определи извршителот, да положи гаранција дека, по остварувањето на тоа побарување, ќе ги врати исправите кои се однесуваат на побарувањето.

(3) Извршителот ќе спроведе извршување против должникот заради предавање на исправите, ако тој сам не ги предаде.

(4) Предавање на исправите што се наоѓаат кај трето лице доверителот може да бара со тужба, ако тоа право би го имал должникот.

(5) На исправата што му се предава на доверителот, извршителот ќе забележи дека е спроведен пренос на побарувањето за кое е наложено извршување.

Полагање на побарување кај судот**Член 132**

(1) Ако во поглед на пренесено побарување, покрај доверителот и други лица истакнуваат некое право, должниковиот должник може во корист на сите тие лица во судот да го положи целиот износ на тоа побарување, или само пристигнатиот износ.

(2) Доверителот врз кого е пренесено побарувањето, во поглед на кое и други лица истакнуваат некое право, може преку извршителот да го повика должниковиот должник износот на пренесеното побарување да го положи кај тој суд.

б) Пренос на наплата**Овластувања за доверителот****Член 133**

(1) Со пренос на побарувањето за наплата доверителот се овластува да бара од должниковиот должник исплата на износот назначен во налогот за пренос, ако тој износ пристигнал, да ги врши сите дејствија што се потребни заради зачувување и остварување на пренесеното побарување и да ги користи правата во врска со залогот што е даден за обезбедување на тоа побарување.

(2) Со пренос на побарувањето за наплата, доверителот не е овластен на товар на должникот да склучи порамнување, на должниковиот должник да му го прости долгот или со пренесеното побарување да располага поинаку, како ни со должниковиот должник да склучи договор одлуката за побарувањето, ако е тоа спорно, да ја донесе избран суд.

(3) На доверителот врз кого е пренесено побарувањето за наплата должниковиот должник може да му истакне само приговор, што би можел да му го истакне на должникот.

(4) Отстапувањето на пренесено побарување извршено од страна на должникот по преносот нема правно дејство врз правата што доверителот ги стекнал со преносот.

Пренос за наплата на побарување запишано во јавна книга**Член 134**

Пренос за наплата на побарување запишано во јавна книга во која се запишуваат правата на недвижности, ќе се забележи по налог на извршителот.

Условеност на обврската на должниковиот должник со предавање на предметот**Член 135**

(1) Ако обврската на должниковиот должник да го исплати побарувањето зависи од обврската на должникот да му предаде определен предмет што се наоѓа во владение на должникот, а таа обврска е утврдена со правосилна пресуда извршителот, заради наплата, ќе побара должникот да му го предаде тој предмет на извршителот заради предавање на должниковиот должник.

(2) Извршителот спрема должникот, кој не го предал предметот во определен рок, ќе спроведе извршување заради предавање на предметот.

Задоцнување на наплата на пренесено побарување**Член 136**

(1) Доверителот кој не се грижи како што треба за наплата на пренесеното побарување, одговара за штетата што со тоа му е нанесена на друг доверител заради чие побарување е забрането должниковото побарување, односно е издаден налог за пренос на побарувањето или на должникот.

(2) Во тој случај, по приговор од друг доверител, судот во рок од 72 часа, ќе го укине налогот за пренос на побарувањето врз неуредниот доверител, со што се смета дека побарувањето е пренесено врз оној доверител кој до судот го поднел приговорот за укинување на налогот за пренос на побарувањето врз неуредниот доверител.

Намирување на доверителот**Член 137**

Доверителот врз кого е пренесено побарувањето за наплата е намирен во висината во која го наплатил тоа побарување.

Наплата на износот над доверителовото побарување и наплата на побарување што е делумно изземено од извршување или што веќе е забрането во корист на други лица**Член 138**

(1) Доверител кој од пренесено побарување наплатил повеќе отколку што изнесува неговото побарување или е наплатено побарување што е делумно изземено од извршување или што веќе е забрането во корист на други лица е должен тој вишок или наплатеното без основа, да го положи кај извршителот.

(2) Извршителот ќе им го предаде тој вишок или наплатеното без основа на други заложни доверители и на должникот, ако имаат право на тоа.

в) Пренос наместо исплата**Член 139**

(1) Забрането побарување преминува со пренос наместо исплата врз доверителот до пренесениот износ, со дејство на остварување на побарувањето со надоместок.

(2) Ако пренесеното побарување е обезбедено со заложно право запишано во јавна книга во која се запишуваат правата на недвижности, извршителот ќе издаде налог за пренос на должниковите права врз доверителот и за бришење на заложното право запишано во корист на должникот.

(3) Доверител врз кого е пренесено побарувањето наместо исплата се смета за намирен и со самиот пренос, во висината на тоа побарување.

(4) Со одредбата на ставот (3) на овој член не се засега во правилата за одговорноста на должникот за вистинитоста и наплативоста на пренесеното побарување.

5. Посебни одредби за извршување врз плата и врз други парични примања**Примена на одредбите од оваа глава****Член 140**

Во поглед на извршувањето врз платата се применуваат одредбите од оваа глава, ако со одредбите од овој закон поинаку не е утврдено.

Налог за извршување**Член 141**

(1) Со налогот за извршување врз плата се определува забрана на определен дел од платата и му се наложува на работодавецот, кој на должникот му ја исплатува платата, паричниот износ за кој е наложено извршувањето да му го исплати, односно да му го исплатува на доверителот.

(2) Ако со налогот за извршување на должникот му се наложува плаќање на повремени давања што пристигнуваат по определени временски интервали (законска издршка, парична рента поради губење или намалување на животната или работната способност или поради лишување од живот на давачот на издршката), извршителот врз основа на истиот налог ќе врши наплата на тие давања по нивното пристигнување.

(3) Ако работодавецот примил повеќе налози за извршување против ист должник, е должен истите да ги евидентира, чува и да ги спроведува по редоследот по кој ги примил. На барање на извршителот, работодавецот е должен да го извести извршителот за редоследот на наплата.

Зголемување на платата**Член 142**

Извршувањето се спроведува и врз зголемувањето на платата што ќе настане по доставувањето на налогот за извршување.

Обврска за соработка на работодавецот**Член 143**

(1) Работодавецот е должен на барање на извршителот да достави информација за висината на платата на должникот.

(2) Против работодавецот, кој што нема да ја достави информацијата за висината на платата на должникот во рокот кој го определил извршителот, или достави неточна информација, извршителот од судот ќе побара да му се изрече парична казна согласно членот 230 од овој закон.

(3) Извршителот задолжително ќе го предупреди работодавецот за последиците од непостапување по неговото барање.

Кога право на издршка имаат повеќе лица**Член 144**

(1) Ако право на законска издршка, односно право на рента за загубена издршка поради смрт на давачот на издршката, спрема ист должник имаат повеќе лица, а вкупниот износ на нивните побарувања го надминува делот од платата кој може да биде предмет на извршување, извршувањето се спроведува во корист на секој од таквите доверители сразмерно на висината на нивните побарувања.

(2) Ако по започнатото спроведување на извршување врз плата, односно врз друго постојано парично примање, работодавецот прими друг налог за извршување за побарувањата од ставот (1) на овој член, работодавецот сразмерно ги извршува примените налози.

Престанување на работниот однос**Член 145**

(1) Кога на должникот му престанал работниот однос, налогот за извршување има дејство и спрема работодавецот кај кого должникот потоа засновал работен однос и тоа од денот кога до тој работодавец е доставен налогот за извршување.

(2) Работодавецот кај кого должникот повеќе не е во работен однос е должен без одлагање со препорачана пратка да го достави налогот за извршување до работодавецот кај кого должникот засновал работен однос и за тоа да го извести извршителот.

(3) Работодавецот кај кого должникот повеќе не е во работен однос, без одлагање го известува извршителот и кога не му е познато кај кој работодавец должникот засновал работен однос.

Одговорност за пропуштено запирање и исплата на пристигнати рати**Член 146**

(1) Работодавецот е должен редовно да го спроведува налогот за извршување.

(2) Ако работодавецот не го спроведува редовно налогот за извршување, извршителот со налог до носителот на платниот промет кај кој се води сметката на работодавецот, ќе му наложи на носителот на платниот промет паричниот износ во висината на сите пропуштени рати, за кој е издаден налог за извршување, да го исплати на посебната сметка на извршителот утврдена во членот 36 став (5) од овој закон.

(3) Работодавецот кој не постапил според налогот за извршување или пропуштил да постапи според членот 145 ставови (2) и (3) од овој закон, одговара и за штетата што ја претрпел доверителот поради тоа.

Забрана по согласност од должникот**Член 147**

(1) Забраната ставена на платата на должникот по негова согласност (административна забрана) има правно дејство на налог за извршување врз плата.

(2) По исклучок на одредбата од ставот (1) на овој член, административна забрана нема влијание врз спроведувањето на извршувањето врз платата за намирување на побарување врз основа на законска издршка, за надоместок на штета настаната врз основа на нарушување на здравјето или намалување, односно губење на работната способност и надоместок на штетата врз основа на загубена издршка поради смрт на давачот на издршката.

Примена на одредбите од овој оддел**Член 148**

Одредбите од овој оддел согласно се применуваат и врз примањата врз основа на социјално осигурување и други постојани парични примања.

6. Извршување врз побарување по сметка кај банка на физичко лице**Член 149**

(1) Извршување врз парично побарување кое по сметка кај банка му припаѓа на физичко лице, се спроведува така што со налог за извршување и се наложува на банката паричниот износ за кој е издаден налог за извршување да го исплати на сметката на извршителот предвидена во членот 36 став (5) од овој закон. Едновременно со доставување на налогот до банката, извршителот е должен да го извести должникот за доставениот налог.

(2) Средствата исплатени од сметката на физичкото лице врз основа на ставот (1) на овој член, извршителот е должен да ги чува на својата посебна сметка 15 дена по извршениот пренос на средствата.

(3) Физичкото лице од чија сметка се исплатени средствата има право во рокот определен во ставот (2) на овој член да пристапи пред извршителот и да презентира постоење на основи утврдени во членовите 116 и 117 од овој закон, за ограничување или изземање од извршување.

(4) Доколку физичкото лице не постапи во согласност со ставот (3) на овој член, извршителот веднаш, односно првиот нареден работен ден ќе изврши исплата на средствата од ставот (1) на овој член.

(5) Доколку физичкото лице пристапи во рокот определен во ставот (2) на овој член и презентира доказ за постоење на основи за ограничување или изземање од извршување на средствата, извршителот веднаш, односно првиот нареден работен ден ќе изврши исплата на соодветниот износ, почитувајќи ги ограничувањето и изземањето на извршување на средствата од членовите 116 и 117 од овој закон, а остатокот од средствата ќе му ги врати на должникот.

(6) Доколку против налогот од ставот (1) на овој член е вложен приговор, исплатата на средствата од посебната сметка на извршителот предвидена во членот 36 став (5) од овој закон ќе се изврши по правосилноста на решението на судот по приговорот.

Глава четиринаесетта**ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ПОБАРУВАЊЕ ДА СЕ ПРЕДАДАТ ИЛИ ИСПОРАЧААТ ПОДВИЖНИ ПРЕДМЕТИ ИЛИ ДА СЕ ПРЕДАДЕ НЕДВИЖНОСТ****1. Општи одредби****Начин на спроведување на извршувањето****Член 150**

Извршување врз должниковото побарување со предавање на определен подвижен или недвижен предмет или со испорачување на определено количество подвижни предмети се спроведува со забрана на тоа побарување, со негов пренос врз доверителот и со продажба на предмети.

Дејство на преносот**Член 151**

Преносот на забрането должниково побарување има дејство на пренос на должниковото парично побарување заради наплата.

Неприситигнатост на должниковото побарување и тужба спрема должниковиот должник**Член 152**

(1) Ако должниковото побарување се уште неприситигнало, извршителот ќе наложи предметите да бидат предадени по пристигнувањето.

(2) Против должниковиот должник кој не сака да ги предаде предметите, доверителот може со тужба да бара предавање ако за обврската за предавање нема извршна исправа.

Примена на одредбите за извршување врз парично побарување**Член 153**

Одредбите за извршување врз парично побарување согласно се применуваат и на извршувањето врз побарување да се предадат или испорачат подвижни предмети или да се предаде недвижност, ако со одредбите на оваа глава не е определено нешто друго.

2. Подвижни предмети**Предавање на предмети на чување****Член 154**

(1) Со налогот за пренос на должниковото побарување, извршителот ќе му наложи на должниковиот должник подвижните предмети на кои се однесува тоа побарување, да му ги предаде на извршителот или на друго лице на чување.

(2) Во поглед на чувањето на предмети согласно се применуваат одредбите на членот 89 од овој закон.

Продажба на предмети и намирување на доверителот**Член 155**

Продажба на подвижни предмети, предадени на извршителот или на друго лице, во смисла на членот 154 од овој закон, како и намирување на доверителот, се врши според одредбите на овој закон за извршување врз подвижни предмети.

3. Недвижност**Предавање на доверителот****Член 156**

(1) Со налогот за пренос на должниковото побарување, извршителот ќе му наложи на должниковиот должник недвижноста на која се однесува тоа побарување да му ја предаде на доверителот.

(2) Доверителот е должен да управува со недвижноста од името и за сметка на должникот, како добар стопанственик, односно добар домаќин и на должникот, по негово барање, да му положи сметка за управувањето.

Продажба**Член 157**

Заради намирување на своето побарување доверителот може, во рок кој не може да биде подолг од 30 дена од денот кога недвижноста му е предадена, да му предложи на извршителот продажба на таа недвижност.

Примена на одредбите за извршување врз недвижности**Член 158**

Продажба на недвижности, како и намирување на доверителот се врши според одредбите на овој закон за извршување врз недвижности.

Глава петнаесетта**ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ И ВРЗ УДЕЛ ВО ТРГОВСКО ДРУШТВО****1. Извршување врз хартии од вредност****Извршни дејствија****Член 159**

Врз хартии од вредност извршувањето се спроведува со забрана за располагање и оптоварување, нивна продажба и намирување на доверителот.

Забрана за располагање и оптоварување на хартии од вредност**Член 160**

(1) Забрана за располагање и оптоварување на хартии од вредност се врши со доставување на налогот за забрана за располагање и оптоварување до Депозитарот за хартии од вредност. Со запишување на забраната доверителот стекнува заложно право на хартиите од вредност. Бришењето на прилежувањето се врши со налог за бришење на прилежката од извршителот.

(2) Депозитарот за хартии од вредност е должен без одлагање да ја запише забраната за располагање и оптоварување и за извршениот упис да го извести извршителот.

(3) По доставувањето на налогот за забрана за располагање и оптоварување, Депозитарот за хартии од вредност не смее во однос на хартиите од вредност опфатени со забраната, да врши никакви уписи врз основа на располагања на должникот. Депозитарот за хартии од вредност е должен без одлагање да го извести извршителот за секоја промена во поглед на хартиите од вредност, опфатени со забраната за располагање и оптоварување, особено за присилното извршување за наплата на друго побарување или за обезбедување на такво побарување.

(4) На должникот му е забрането да располага со хартиите од вредност опфатени со забраната за располагање и оптоварување. Предупредувањето за таа забрана ќе се внесе во налогот.

(5) Доколку против налогот од ставот (1) на овој член е вложен приговор, забраната за располагање и оптоварување на хартии од вредност се спроведува, а продажбата на истите и исплатата на средствата од посебната сметка на извршителот предвидена во членот 36 став (5) од овој закон ќе се изврши по правосилноста на решението на судот по приговорот.

Продажба на хартиите од вредност и намирување на доверителот**Член 161**

(1) Продажбата на хартиите од вредност од страна на извршителот се врши преку берза согласно со Законот за хартии од вредност и подзаконските акти кои произлегуваат од тој закон.

(2) Извршителот склучува договор за продажба на хартиите од вредност со овластениот учесник на пазарот на хартии од вредност во име на должникот. Извршителот е овластен да го потпишува налогот за продажба на хартиите од вредност и другите документи во врска со продажбата во име на должникот.

(3) Паричните средства од продажбата на хартиите од вредност се префрлаат на посебната сметка на извршителот.

(4) Намирувањето на доверителот после продажбата на хартиите од вредност се врши согласно со одредбите од членовите 113 и 114 од овој закон.

2. Извршување на удел во трговско друштво**Дејствија****Член 162**

Врз уделот во трговско друштво извршувањето се спроведува со заплenuвање на уделот, негова процена и продажба и намирување на доверителот.

Заплenuвање на удел**Член 163**

(1) Заплenuвање на удел се врши со доставување на налогот за заплена на уделот на трговското друштво кое води книга на удели. Налогот за заплена на уделот се доставува и до Централниот регистар заради прилежување во Трговскиот регистар. Со прилежување на налогот за заплена на уделот во Централниот регистар доверителот се стекнува со заложно право на уделот. Бришењето на прилежувањето се врши со налог за бришење на прилежката од извршителот.

(2) Трговското друштво од ставот (1) на овој член е должно во книгата на удели да запише дека уделот е запленист истиот ден и време кога на трговското друштво му е доставен налогот за заплена на уделот. Тоа е должно без одлагање да го извести извршителот за извршениот упис.

(3) По доставувањето на налогот за заплена на уделот, трговското друштво од ставот (1) на овој член не смее во однос на запленистиот удел во книгата на удели да врши никакви уписи врз основа на располагања на должникот. Тоа е должно без одлагање да го извести извршителот за секоја промена во поглед на запленистиот удел, особено за присилното извршување за наплата на друго побарување или за обезбедување на такво побарување. Секое располагање со уделот спротивно на налогот за заплена на уделот, сметано од денот на приемот на налогот е ништовно.

(4) Трговското друштво од ставот (1) на овој член одговара за штетата која доверителот би можел да ја претрпи поради тоа што друштвото не постапило во согласност со одредбите на ставовите (2) и (3) на овој член. За штетата особено одговара управителот на друштвото, односно органот на управување на друштвото. Во налогот за заплена на уделот ќе се внесе предупредувањето за одговорност на трговското друштво, на управителот на друштвото, односно на органот на управување на друштвото. Доверителот може своето право на надомест на штета да го остварува со тужба.

(5) На должникот му е забрането да располага со запленистиот удел. Предупредувањето за таа забрана ќе се внесе во налогот за заплена на уделот.

(6) Извршителот има право да изврши увид во книгата на удели и во другите акти на друштвото потребни за извршувањето.

(7) Против трговското друштво, управителот на друштвото, односно органот на управување на друштвото, кои го спречуваат или оневозможуваат извршувањето, извршителот може да бара од судот да изрече парични казни според одредбите на овој закон за извршување на дејствие што може да го изврши само должникот.

(8) Судот е должен да се произнесе по барањето на извршителот во рок од 48 часа сметано од денот на приемот на барањето во судот.

Процена и продажба на уделот и намирување на доверителот

Член 164

(1) Запленетиот удел се продава на усна јавна продажба.

(2) Запленетиот удел се продава со непосредна спогодба, ако проценетата вредност на уделот е еднаква или пониска од 5.000 евра во денарска противвредност по средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на продажбата. Извршителот склучува договор за продажба на уделот во име на должникот.

(3) Ако уделот се продава на јавна продажба или со непосредна спогодба, тој претходно мора да биде проценет. Извршителот ја утврдува вредноста на уделот со овластен проценител.

(4) Процената, утврдувањето на продажната цена и продажбата на уделот, како и намирувањето на доверителот се вршат со соодветна примена на одредбите на овој закон, кои се однесуваат на продажба врз подвижни предмети.

(5) Купувачот на уделот се стекнува со права и обврски согласно со Законот за трговските друштва.

(6) Содружниците во трговското друштво имаат право на првенствено купување на уделите согласно со членот 180 од овој закон, а сразмерно на своите удели во друштвото, освен ако тие поинаку не се договориле.

(7) Доколку против налогот од членот 163 став (1) од овој закон е вложен приговор, запленувањето на уделот се спроведува, а продажбата на истиот и исплатата на средствата од посебната сметка на извршителот предвидена во членот 36 став (5) од овој закон ќе се изврши по правосилноста на решението на судот по приговорот.

Глава шеснаесетта

ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ДРУГИ ИМОТНИ ПРАВА

Начин на спроведување на извршувањето

Член 165

Извршувањето врз авторски и сродни права, права од индустриска сопственост или врз некое слично должниково право се спроведува со забрана на располагање со тоа право, како и со негово претворање во пари согласно со одредбите за продажба на подвижни предмети и намирување на доверителите.

Глава седумнаесетта

ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ НЕДВИЖНОСТИ

1. Општи одредби

Дејствија на извршување

Член 166

Извршување врз недвижности се спроведува со прибелешка на налогот за извршување врз недвижности во јавна книга, со утврдување на вредноста на недвижноста, со продажба на недвижноста и со намирување на доверителите од износот добиен со продажбата.

Предлог на должникот извршувањето да се определи со други средства или врз друга недвижност

Член 167

(1) Должникот може во рок од три дена од денот на приемот на налогот за извршување врз недвижности да предложи извршувањето да се спроведе врз друго средство на извршување или извршувањето да се спроведе врз друга недвижност, од онаа определена во налогот за извршување врз недвижности.

(2) Извршителот ќе го прифати предлогот ако должникот стори веројатно дека побарувањето ќе се намира со друго средство на извршување или со продажба на друга недвижност.

(3) Ако е прифатено друго средство на извршување, прибелешката на налогот за извршување врз недвижности останува во сила се до намирувањето на доверителовото побарување.

Прибелешка за извршување

Член 168

(1) Во јавната книга ќе се изврши прибелешка на налогот за извршување врз недвижности.

(2) Со таа прибелешка доверителот стекнува право своето побарување да го намира од недвижноста (право на намирување) и во случај трето лице подоцна, односно по прибележување на налогот за извршување врз истата недвижност да стекне право на сопственост или право на располагање, освен во случај кога ќе дојде до реализирање на предбележувањето со укинување во јавната книга согласно одредбите на Законот за катастар на недвижности.

(3) Доверителот кој барал извршување, а порано не стекнал заложно право, со прибелешката на налогот за извршување врз недвижности стекнува право од недвижноста да се намира пред лицето кое подоцна ќе стекне заложно право врз таа недвижност или право на намирување.

Пристапување кон извршување

Член 169

(1) По запишувањето на прибелешката на налогот за извршување врз недвижности не може за намирување на друго побарување на истиот или на друг доверител да се спроведе извршување врз истата недвижност.

(2) Доверителот за чие побарување подоцна е издаден налог за пристапување кон извршувањето врз истата недвижност, стапува во веќе поведеното извршување, со прибелешка на налогот за пристапување на извршување во јавната книга.

(3) Кон извршувањето може да се пристапи до започнување на рочиштето за усна јавна продажба. Ако продажбата се врши со непосредна спогодба кон извршувањето може да се пристапи до потпишување на договорот за продажба.

(4) За пристапувањето кон извршувањето извршителот ќе го извести доверителот во чија корист порано е извршена прибелешката.

(5) Во случај да се запре извршувањето кон кое се приклучил друг доверител, тогаш налогот на извршителот за пристапување доверителот кон извршувањето, ќе се смета за налог за извршување, а другите налози за пристапување го задржуваат редоследот по кој се запишани во јавната книга.

Намирување на заложен доверител

Член 170

(1) Со извршувањето врз недвижност се намирава и заложниот доверител кој не барал извршување.

(2) Извршителот внимава дали врз недвижноста која е предмет на извршување е заснован залог, во корист на друг доверител кој не барал извршување.

(3) За пристапување кон извршувањето од ставот (1) на овој член, извршителот ќе го извести доверителот по чие барање се спроведува извршувањето.

Престанување на залогот

Член 171

(1) Купувачот на недвижноста и заложниот доверител можат да се спогодат залогот да остане врз недвижноста и по донесувањето на заклучокот за извршена продажба, а купувачот да го преземе должниковиот долг спрема тој доверител во износ што би му припаднал во извршувањето. Во тој случај, цената се намалува за износот на преземениот долг.

(2) Спогодбата од ставот (1) на овој член ја составува во форма на нотарски акт или ја потврдува нотар.

(3) Залогот запишан врз недвижност се гаси со денот на донесувањето на заклучокот за намирување (член 189) иако заложните доверители не се наполно намирени.

Службености и реални товари

Член 172

(1) Стварните службености врз недвижност не се гасат со продажба на недвижноста.

(2) Со продажба на недвижноста не се гасат ни личните службености ни реалните товари што се запишани во јавната книга пред правата на заложните доверители и правата на намирување на доверителот на чие барање е спроведено извршувањето.

(3) Другите лични службености и реални товари се гасат со продажба на недвижноста, ако меѓу носителот на тие права и купувачот не е договорено нешто друго.

Закуп на станбена зграда и стан и деловна зграда и просторија

Член 173

(1) Со продажба на станбена зграда или стан, деловна зграда или деловна просторија не престанува закупот на таа зграда, стан, односно деловна просторија.

(2) Купувачот стапува во права и обврски на закуподавач.

(3) Договорите за закуп склучени по поднесување на барањето за извршување со продажба на предметната недвижност не произведуваат правно дејство. Во таков случај закупецот е должен станбената зграда или станот, деловната зграда или деловната просторија веднаш да ја испразни.

(4) Ако закупецот не постапи согласно со ставот (3) на овој член и не ја испразни станбената зграда или станот, деловната зграда или деловната просторија, извршителот на предлог од купувачот ќе го изврши испразнувањето според одредбите за испразнување и предавање на недвижности (членови 226-228).

Разгледување на недвижности

Член 174

На лицето заинтересирано за купување на недвижност, по негово барање, извршителот ќе му дозволи да ја разгледа недвижноста.

2. Изземање од извршување

Член 175

(1) Предмет на извршување не може да биде земјоделско земјиште и стопански згради на земјоделец во обем нужно неопходен за негова издршка и за издршка на членовите на неговото потесно семејство и на други лица кои според закон е должен да ги издржува.

(2) Одредбата на ставот (1) на овој член не се однесува на извршување заради остварување на парични побарувања обезбедени со договорно заложно право над недвижности (хипотека).

3. Утврдување на вредноста на недвижноста

Начин на утврдување на вредноста

Член 176

(1) Извршителот со заклучок ќе определи проценител кој во рок од осум дена по приемот на заклучокот ќе изврши и ќе му достави на извршителот процена на вредноста на недвижноста врз основа на нејзината пазарна вредност, на денот на процената и врз основа на други факти кои влијаат на нејзината висина.

(2) По барање од проценителот, ако постојат оправдани причини, извршителот може да го продолжи овој рок определен во ставот (1) на овој член, но не повеќе од 30 дена.

(3) При утврдувањето на вредноста на недвижноста ќе се води сметка и за тоа колку недвижноста помалку вреди поради тоа што врз недвижноста остануваат определени права и по продажбата.

(4) Заради идентификација на недвижноста извршителот со заклучок може да определи вешто лице.

Заклучок за утврдување на вредноста

Член 177

По приемот на процената од проценител, извршителот со заклучок ја утврдува вредноста на недвижноста.

Запирање на извршување по предлог

Член 178

(1) Доверителот кој има право да се намира од продажната цена на недвижноста, а кое по редот на првенство доаѓа пред доверителот што барал извршување,

може да предложи извршувањето да се запре ако утврдената вредност на недвижноста не го покрива ни делумно износот на побарувањето на тој доверител.

(2) Извршителот според околностите на случајот, ќе цени дали продажбата е целесообразна со оглед на висината на износот за делумно намирување на доверителот што барал извршување.

4. Продажба на недвижности

Заклучок за продажба со усно јавно наддавање

Член 179

(1) Извршителот донесува заклучок за продажба на недвижноста со усно јавно наддавање со кој се определуваат условите, времето и местото на продажбата.

(2) Заклучокот за продажба со усно јавно наддавање се објавува во најмалку еден дневен весник кој излегува на целата територија на Република Македонија и електронски на веб страницата на Комората.

(3) Од објавувањето на заклучокот за продажба во средствата за јавно информирање до денот на продажбата мораат да изминат најмалку 15 дена, но не повеќе од 30 дена.

(4) Секој заклучок за продажба се доставува до странките, до заложните доверители, до учесниците во постапката, до лицата кои имаат запишано или законско право на првенствено купување и до надлежниот орган на управата.

(5) Доставата до лицата кои имаат запишано или законско право на првенствено купување, со исклучок на Република Македонија, се врши со еднакратна објава во дневен весник.

Право на првенствено купување

Член 180

(1) Лицето кое има законско право на првенствено купување на недвижност која е предмет на извршување со продажба има првенство пред најповолниот понудувач ако веднаш по заклучувањето на наддавањето изјави дека недвижноста ја купува под исти услови.

(2) Ако недвижноста е продадена со непосредна спогодба, извршителот ќе го повика носителот на законско право на првенствено купување на записник да се изјасни дали сака да го користи тоа право.

Начин на продажба

Член 181

(1) Продажба на недвижности се врши со усно јавно наддавање или со непосредна спогодба.

(2) Усното јавно наддавање за продажба на недвижност се одржува пред извршителот во простории што тој ќе ги определи.

(3) Јавното наддавање на недвижност ќе се одржи и кога присуствува само еден понудувач.

(4) Странките и заложните доверители можат во секое време по одржаното прво јавно наддавање да се спогодат продажбата на недвижноста да се изврши со непосредна спогодба во определен рок.

Услови за продажбата

Член 182

(1) Условите за продажбата, покрај другите податоци, содржат:

1) поблизок опис на недвижноста со припадоците;

2) назначување на службеностите и на стварните товари што ги презема купувачот;

3) вредноста на недвижноста утврдена со заклучок на извршителот;

4) цена по која недвижноста може да се продаде;

5) рок во кој купувачот е должен да ја положи цената;

6) начин на продажба и

7) износ на гаранцијата.

(2) Рокот во кој купувачот е должен да ја положи цената не може да биде подолг од 15 дена од денот на продажбата.

(3) По исклучок, а по претходна согласност од доверителот, рокот од ставот (2) на овој член, може да биде продолжен до три месеци.

Полагање гаранција

Член 183

(1) Во јавното наддавање можат да учествуваат само лица кои претходно положили гаранција.

(2) При продажба со непосредна спогодба, купувачот му полага гаранција на извршителот и тоа непосредно пред склучувањето на договорот.

(3) Од полагање гаранција се ослободени доверителот по чие барање е спроведено извршување и заложниот доверител, доколку нивните побарувања го достигнуваат износот на гаранцијата и ако, со оглед на нивниот ред на првенство и утврдената вредност на недвижноста, тој износ би можел да се намира од цената.

(4) Доверителот и заложниот доверител од ставот (3) на овој член кој претходно учествувал на јавно наддавање и понудил највисока цена, а цената не ја уплатил во определениот рок, не е ослободен од полагање на гаранција за наредните продажби.

(5) Гаранцијата изнесува една десетина од утврдената вредност на недвижноста. Гаранцијата се уплаќа во рокот што го определил извршителот.

(6) На понудувачите чија понуда не е прифатена, гаранцијата им се враќа веднаш по заклучувањето на јавното наддавање.

Кој не може да биде купувач

Член 184

Купувач не може да биде ниту врз основа на наддавање ниту врз основа на непосредна спогодба должникот, извршителот или друго лице кое службено учествува во постапката на продажба.

Продажна цена

Член 185

(1) На првото јавно наддавање, недвижноста не може да се продаде под утврдената вредност.

(2) Ако недвижноста не можела да се продаде на првото јавно наддавање, извршителот ќе закаже второ јавно наддавање за кое почетната цена ќе ја определи намалена за 1/3 од утврдената вредност.

(3) Од првото до второто јавно наддавање мора да изминат најмалку 15 дена, но не повеќе од 30 дена, освен за време на спроведување на продажба на недвижноста со непосредна спогодба.

(4) Доколку недвижноста не се продаде по истекот на роковите од ставот (3) на овој член, извршителот ќе го запре извршувањето спрема оваа недвижност.

Продажба на недвижноста**Член 186**

(1) Откако ќе утврди дека се исполнети условите за одржување на јавно наддавање, извршителот објавува дека се пристапува кон наддавање.

(2) Наддавањето се заклучува по истекот на три минути непосредно по ставањето на најповолна понуда.

(3) По заклученото наддавање, извршителот утврдува кој понудувач понудил највисока цена и објавува дека на тој понудувач му се продава недвижноста.

(4) За продажбата на недвижноста, извршителот изготвува записник во кој е содржан заклучокот за продажба, кој го доставува до странките и сите учесници на наддавањето.

(5) Ако недвижноста не можела да се продаде на усното јавно наддавање, доверителот може веднаш да предложи недвижноста да му биде продадена нему, по почетна цена еднаква со почетната цена за тоа јавно наддавање. Ако продажната цена е повисока од побарувањето на доверителот, доверителот е должен разликата од цената да ја положи кај извршителот во рок определен во членот 182 од овој закон. Ако продажната цена е пониска од побарувањето на доверителот, тој е должен на извршителот да му ги плати трошоците на извршувањето, кои во Заклучокот за намирување ќе бидат ставени на товар на должникот.

(6) По уплатата на цената на недвижноста за извршената продажба со јавно наддавање извршителот во рок од три дена донесува заклучок за извршена продажба кој претставува правна основа за стекнување на правото на сопственост за запишување во Агенцијата за катастар на недвижности на Република Македонија.

Продажба со непосредна спогодба**Член 187**

(1) По исполнување на условите од членот 181 став (4) од овој закон извршителот донесува Заклучок за продажба со непосредна спогодба во кој се определуваат условите и времето на продажбата со непосредна спогодба, кој ќе се објави во најмалку еден дневен весник кој излегува на целата територија на Република Македонија и електронски на веб страницата на Комората најмалку осум дена пред денот на продажбата.

(2) Продажба со непосредна спогодба може да се склучи во секое време по одржана прва јавна продажба, но не подоцна од 90 дена по одржана втора јавна продажба.

(3) Договорот за продажба со непосредна спогодба се склучува во писмена форма. Договорот го потпишуваат купувачот и извршителот во име и за сметка на должникот.

(4) Договорот произведува правно дејство од денот на донесувањето на заклучок за предавање на недвижноста во владение. Договорот, кон кој е приложен и заклучок за предавање на недвижноста во владение претставува правна основа за стекнување на правото на сопственост со запишување во Катастарот на недвижности.

Полагање на цената**Член 188**

(1) Купувачот е должен да ја положи цената во рок определен во членот 182 став (2) од овој закон.

(2) Ако купувачот во определениот рок не ја положи цената, извршителот со заклучок ќе ја огласи продажбата како неважечка и ќе определи нова продажба.

(3) На купувачот кој не ја платил продажната цена во определениот рок не му се враќа уплатената гаранција, а положените средства се сметаат за наплатени средства во извршувањето.

Предавање на недвижноста во владение на купувачот**Член 189**

(1) По уплатата на цената во рок од осум дена извршителот донесува Заклучок за предавање на недвижноста во владение на купувачот.

(2) Заклучокот од ставот (1) на овој член се доставува до странките и купувачот.

(3) За предавањето на недвижноста во владение се составува записник.

Заштита на правата на купувачот**Член 190**

(1) Поништувањето на заклучокот за продажба на недвижноста на купувачот, по составување на записникот за предавање во владение нема влијание врз неговите права стекнати согласно со членот 189 од овој закон.

(2) Учесникот на јавното наддавање може да поднесе тужба против Заклучокот за продажба содржан во записникот од членот 186 став (4) од овој закон во рок од 15 дена, сметано од денот на одржаното јавно наддавање или од денот на потпишувањето на договорот за продажба со непосредна спогодба.

(3) Ако судот по поднесената тужба од ставот (2) на овој член издаде привремена мерка во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на тужбата, се одложува стекнувањето на правото на сопственост врз предметот на продажбата, на начин што се одложува донесувањето на Заклучокот за извршена продажба и Заклучокот за предавање во владение, до денот кој судот го одредил со привремената мерка. Ако тужителот го изгуби спорот одговара и за надомест на штета на новиот сопственик. Барањето за издавање на привремена мерка во зависност од околностите на предметот поткрепени со веродостојни докази, се обезбедува со гаранција не помала од 1/3 од вредноста на постигната цена на предметот на продажбата.

(4) Тужбата изјавена по истекот на рокот определен во ставот (2) на овој член, е без правно дејство во однос на новиот сопственик кој го стекнал правото на сопственост.

(5) Поднесената тужба не го задржува спроведувањето на заклучокот за продажба од членот 186 став (4) од овој закон.

(6) По уплатата на цената за недвижноста, извршителот во рок од три дена донесува заклучок за извршена продажба кој претставува правна основа за стекнување на правото на сопственост.

5. Намирување на доверителите**Кога се пристапува кон намирување****Член 191**

Извршителот пристапува кон намирување, по извршено предавање на недвижноста во владение на купувачот.

Лица кои се намируваат

Член 192

Од продажната цена се намируваат доверителите по чие барање е спроведено извршувањето, заложните доверители, иако не ги пријавиле своите побарувања, лицата кои имаат право на надоместок за лични службености и стварни товари, надлежните органи за побарувања на данок на имот и лицата кои имаат побарувања наведени во членот 193 став (1) точки 1) и 2) од овој закон.

Првенствено намирување

Член 193

(1) Од износот добиен со продажбата првенствено се намируваат и тоа по овој ред:

1) трошоците на извршувањето и данокот на додадена вредност пресметан согласно Законот за данокот на додадена вредност.

2) данокот на имот пристигнат за последната година на кој ја товари продадената недвижност.

(2) Побарувањата од ставот (1) точка 2) на овој член се намируваат, ако се пријавени во времето за намирување на доверителот и ако се докажуваат со извршна исправа или се предвидени со Законот за данокот на додадена вредност.

(3) Времето определено во ставот (1) точка 2) на овој член се смета од денот на извршеното предавање на недвижноста во владение на купувачот.

Ред на намирување на други побарувања

Член 194

(1) По намирување на побарувањата од членот 193 од овој закон, се намируваат побарувањата обезбедени со заложно право, побарувањата на доверителите по чие барање е спроведено извршување и надоместок за лични службености и стварни товари кои се гаснат со продажбата.

(2) Доверителите од ставот (1) на овој член се намируваат по редот на стекнување на заложното право и право на намирување на доверителите што барале извршување, односно по редот на запишувањето во јавната книга на личните службености и стварните товари.

(3) Трошоците и каматите определни со извршната исправа се пресметуваат до денот на рочиштето за делба и се намируваат по иститот ред како и главното побарување.

(4) По намирувањето на побарувањата од ставот (1) на овој член се намируваат побарувањата наведени во членот 193 став (1) точка 2) од овој закон за времето за кое не се намируваат според тие одредби.

Висина на надоместокот за лични службености и стварни товари

Член 195

(1) Висината на надоместокот за лични службености и стварни товари кои се гаснат ја утврдува извршителот со заклучок, при што го зема предвид особено времето за кое службеноста, односно товарот уште би траел, нивната вредност и годините на возраст на носителите на тие права.

(2) Ако за висината на надоместокот за личните службености или стварните товари кои се гаснат со продажбата, не постои согласност меѓу носителите на тие права и доверителите кои по редот за намирување доаѓаат по нив, за разликата од утврдениот до бараниот износ на висината на надоместокот, извршителот ги упатува носителите на правата да заведат спор во рок од 30 дена.

(3) Купувачот и носителот на правото на лична службеност или стварен товар можат да се спогодат купувачот да ја преземе службеноста, односно стварниот товар, а износот на надоместокот, утврден според ставот (1) на овој член да се одбие од куповната цена.

Сразмерно намирување

Член 196

Повеќе побарувања што имаат ист ред на намирување се намируваат сразмерно на износите, ако износот добиен со продажбата не е доволен за целосно намирување.

Оспорување на побарување

Член 197

(1) Доверителот или друго лице кое се намирува од продажната цена може, доколку е тоа од влијание врз неговото намирување, да му оспори на друг постоење на побарување, висината и редот по кој има право да го намира, во времето на намирување.

(2) Доколку доверителот или друго лице приговори на редот на намирувањето, извршителот не застанува со намирувањето, а лицето кое приговара на редот на намирување го упатува да заведе спор во рок од 30 дена.

6. Посебни одредби за начинот на намирување на некои побарувања

Непристигнато побарување

Член 198

(1) Побарувањето на заложниот доверител кое не пристигнало до денот на донесувањето на заклучокот за намирување, а за кое не е договорена камата, ќе се исплати, по одбивање на износот кој одговара на законската казнена камата, од денот на донесувањето на заклучокот за намирување до денот на пристигнатоста на тоа побарување.

(2) Непристигнатото побарување за кое е договорена камата ќе се исплати заедно со износот на договорената камата пресметана до денот на донесувањето на заклучокот за намирување.

Непристигнато побарување на повремени примања

Член 199

(1) Побарувањата на повремени примања врз основа на законска издршка, врз основа на надоместокот на штета настаната поради нарушување на здравјето или намалување, односно загубување на работната способност и врз основа на надоместок на штета за загубена издршка поради смрт на давачот на издршка, кои се обезбедени со залог, а пристигнуваат по денот на донесувањето на заклучокот за намирување, се намируваат на изрично барање од доверителот.

(2) Тие побарувања се пресметуваат согласно со начинот на кој се пресметува надоместокот за лична службеност или стварен товар.

Побарување под услов

Член 200

(1) Износот на побарувањето што е обезбедено со заложно право, а зависи од услов, ќе се издвои, ќе се стави во судски депозит и ќе се исплати кога ќе настапи одложниот услов или кога ќе биде извесно дека нема да настапи раскинувачки услов.

(2) Ако одложен услов не настапи или настапи раскинувачки услов, издвоениот износ служи за намирување на доверителите чии побарувања не се целосно или не се воопшто намирени, а ако такви доверители нема или целиот износ не е исцрпен со нивното намирување тој износ, односно остатокот ќе му се предаде на должникот.

Прибелешка на заложно право и прибелешка на спор

Член 201

(1) Ако во јавната книга е запишана прибелешка на заложно право, а лицето во чија корист е запишана прибелешката докаже дека е во тек постапка за нејзино оправдување, односно дека уште не изминал рокот за поведување на таа постапка, побарувањето на кое се однесува прибелешката се намирува на начинот на кој се намирува побарување под одложен услов.

(2) Побарување за кое во јавната книга е запишана прибелешка на спор заради бришење на заложно право или прибелешка за друг спор се намирува на начин на кој се намирува побарување под раскинувачки услов.

7. Делба, намирување и бришење на право и товар

Делба

Член 202

(1) По донесување на заклучокот за предавање на недвижноста во владение на купувачот, извршителот го определува и одржува рочиштето за делба на износот постигнат со продажбата во рок од 15 дена.

(2) За закажаната делба, покрај странките, се известуваат и лицата кои според состојбата на списите и според податоците од јавната книга полагаат право да се намират од тој износ.

(3) Во поканата тие лица ќе се предупредат дека побарувањето на доверителот кој нема да дојде на делбата ќе се земе според состојбата што произлегува од јавната книга и од списите, како и тоа дека, најдоцна во времето на делбата, може да му приговори на друг за постоење на побарување, висината и редот по кој има право да се намира.

(4) На делбата се разгледуваат барањата за намирување на доверителите и на други лица кои поставиле барање за намирување.

Намирување

Член 203

(1) За намирувањето на доверителите и на други лица кои полагаат право на намирување, извршителот одлучува со заклучок по одржаната делба и во рок од

осум дена го доставува до доверителите и другите лица кои полагаат право на намирување, земајќи ја предвид состојбата која произлегува од списите и од јавната книга, како и состојбата утврдена на делбата.

(2) Доколку против заклучокот за намирување од ставот (1) на овој член е вложен приговор, исплатата на средствата од посебната сметка на извршителот предвидена во членот 36 став (5) од овој закон ќе се изврши по правосилноста на решението на судот по приговорот.

Бришење на права и на товари

Член 204

Во заклучокот за намирување, извршителот ќе наложи во јавната книга да се бришат запишаните права и товари, освен оние што остануваат врз недвижноста и по предавањето на недвижноста на купувачот во владение или кои ги презел купувачот.

8. Престанок на правото на должникот врз продаден стан

Член 205

(1) Должникот кој како сопственик домува во продадена семејна станбена зграда или стан, не го задржува правото да домува, и е должен зградата, односно станот да ги испразни во рок од 30 дена од денот на доставување на заклучокот за предавање во владение на недвижноста од членот 189 став (1) од овој закон.

(2) Ако должникот во рокот од ставот (1) на овој член не ја испразни зградата, односно станот извршителот на предлог од купувачот ќе го изврши испразнувањето според одредбите за испразнување и предавање на недвижности од членовите 226-228 од овој закон.

Глава осумнаесетта

ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ИМОТОТ НА ПРАВНИ ЛИЦА ЗАРАДИ НАПЛАТА НА ПАРИЧНО ПОБАРУВАЊЕ

1. Изземање и ограничување

Предмети надвор од промет и природни богатства

Член 206

Предмет на извршување не можат да бидат предмети надвор од промет, како ни рудно богатство и други природни богатства.

Средства потребни за одбрана, државна и јавна безбедност и за извршување на санкциите

Член 207

Предмет на извршување не можат да бидат објекти, вооружување и опрема наменети за одбрана, државна и јавна безбедност и за извршување на санкциите.

2. Извршување врз средства на сметка на должникот

Обем на извршување спрема правно лице

Член 208

Извршување заради остварување на парично побарување спрема правно лице може да се спроведе врз сите расположливи средства на неговите сметки кај носителите на платен промет каде што должникот има сметки.

Редослед на наплатата**Член 209**

(1) Носителот на платен промет врши наплата редоследно, според времето на приемот на налози за извршување, ако со закон поинаку не е определено.

(2) Носителот на платен промет води евиденција за редоследот на налозите за извршување според денот и часот на приемот и му издава на доверителот, по негово барање, потврда за местото на неговото побарување во тој редослед.

(3) Носителот на платен промет не може да изврши налог на должникот пред исплатата на побарувањето по налогот за извршување, ако со закон поинаку не е определено.

Налог за извршување**Член 210**

(1) Извршителот со налогот за извршување назначува еден од носителите на платен промет каде што се водат доверителовите и должниковите парични средства, бројот на доверителовата и должниковата сметка и нивните потсметки доколку ги има, доверителовиот и должниковиот даночен број или ЕМБГ и долгуваниот износ.

(2) Со налогот за извршување врз парични средства што се водат на сметка на должникот кај носителот на платен промет, на носителот му се наложува паричниот износ за кој е наложено извршување да го пренесе од сметките на должникот на сметката на извршителот предвидена во членот 36 став (5) од овој закон.

(3) Налозите за извршување кои ги задолжуваат трезорските сметки, односно сметката на должникот која се наоѓа во рамките на трезорските сметки, носителот на платен промет ги извршува на начин што врз основа на налозите за извршување изготвува налози кои ги доставува до Трезорот при Министерството за финансии, односно Трезорот на Фондот за здравствено осигурување каде што на должникот му се води сметката.

(4) Трезорот при Министерството за финансии, односно Трезорот на Фондот за здравствено осигурување налозите од ставот (3) на овој член ги извршува согласно со овој закон и согласно со прописите за платен промет.

(5) Извршителот е должен да го достави налогот за извршување до должникот, откако налогот за извршување врз средства на сметката на должникот е евидентиран кај носителот на платен промет.

Исправка на неточни налози**Член 211**

(1) Примените налози за извршување кај кои носителот на платниот промет констатирал неточни податоци од кои не може да се идентификува должникот или доверителот, носителот на платен промет ги враќа до извршителот во рок од два работни дена.

(2) Извршителот е должен неточните податоци од ставот (1) на овој член да ги исправи во рок од три дена и да го врати налогот за извршување со точно наведени податоци.

Повремени давања**Член 212**

(1) Ако со налогот за извршување на должникот му се наложува плаќање на повремени давања што пристигнуваат по определени временски интервали (парична рента поради губење или намалување на животната или работната способност или поради лишување од живот на давачот на издршката), носителот на платен промет без повторно барање ќе врши исплата на тие давања по нивното пристигнување.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член редоследот на наплатата на сите идни рати се смета според времето на приемот на налогот за извршување.

(3) Носителот на платен промет води посебна евиденција на налозите за извршување за наплатата на идни повремени давања.

Запирање со извршување од сметка**Член 213**

(1) Ако доверителот пред извршителот изјавил дека се откажува од натамошното извршување врз средства на сметка на должникот, извршителот ќе донесе Заклучок за запирање на извршувањето со ова средство.

(2) Заклучокот од ставот (1) на овој член веднаш се доставува до носителот на платен промет, до кој е доставен налогот за извршување врз средства на сметка на должникот.

Случај кога нема средства на сметката**Член 214**

Ако во времето кога носителот на платен промет го примил налогот за извршување нема средства на сметката на должникот, извршителот нема да го запре извршувањето, а носителот на платен промет ќе го држи налогот во евиденција и според него ќе изврши пренос кога ќе пристигнат средства на сметката.

3. Извршување врз парично побарување на должникот**Начин на извршување****Член 215**

(1) Во поглед на извршување врз парично побарување на должникот спрема неговиот должник на средства од неговата сметка кај носителот на платниот промет согласно се применуваат одредбите од овој закон за извршување врз парично побарување.

(2) Во тој случај, должниковиот должник ако сака да ја намира својата обврска, ја намирува така што му дава налог на носителот на платниот промет да го пренесе износот за кој е наложено извршување на посебната сметка на извршителот од членот 36 став (5) од овој закон.

Извршување врз побарување по девизна сметка за наплата на побарувања во странска валута**Член 216**

Ако обврската по извршната исправа гласи на странска валута, извршувањето ќе се спроведе и врз побарување што во таа валута должникот го има спрема банката по девизна сметка.

Изземање на давачки од извршување**Член 217**

Предмет на извршување не можат да бидат побарувања на Република Македонија и на единиците на локалната самоуправа и фондовите врз основа на даноци, придонеси и други давачки.

4. Извршување врз подвижни предмети и права спрема Република Македонија и нејзините органи, единиците на локалната самоуправа и јавните претпријатија

Член 218

(1) Врз предмети и права на Република Македонија и нејзините органи, единиците на локалната самоуправа и јавните претпријатија не може да се спроведе извршување за наплата на парични побарувања, доколку тие се неопходни за вршење на нивната дејност, односно задачи.

(2) Кои предмети и права се неопходни за вршење на дејноста и задачите на должникот ќе определи претседателот на судот на чие подрачје се спроведува извршното дејство, ако во текот на спроведувањето на извршувањето, странките за тоа прашање не се согласат или инаку се укаже тоа како потреба.

Глава деветнаесетта**ИЗВРШУВАЊЕ НА СУДСКИ ПЕНАЛИ****Член 219**

(1) Наплатата на судските пенали може да се бара се додека не е барано извршување на извршната исправа.

(2) Правото на судските пенали не му припаѓа на доверителот од денот на поднесувањето барање за извршување.

Раздел четврти**ИЗВРШУВАЊЕ ЗАРАДИ ОСТВАРУВАЊЕ НА НЕПАРИЧНО ПОБАРУВАЊЕ****Глава дваесетта****ПРЕДАВАЊЕ И ИСПОРАКА НА ПОДВИЖНИ ПРЕДМЕТИ****1. Предавање на определени предмети****Кога предметите се наоѓаат кај должникот или кај трето лице****Член 220**

(1) Извршување заради предавање на еден или повеќе определени предмети што се наоѓаат кај должникот се спроведува така што извршителот издава налог со кој му наложува на должникот да ги предаде тие предмети во рок определен од извршителот но не подолго од 30 дена од приемот на налогот. Доколку должникот во определениот рок не ги предаде предметите, извршителот пристапува кон одземање на предметите и истите му ги предава на присутниот доверител за што составува записник. Примерок од записникот се доставува на странките.

(2) Според одредбата на ставот (1) од овој член извршување се спроведува и кога предметите се наоѓаат кај трето лице кое сака да му ги предаде на извршителот.

(3) Ако третото лице не сака да ги предаде предметите, доверителот може да му предложи на извршителот врз него да го пренесе должниковото побарување спрема трето лице на предавање на предмети.

(4) Во постапката по предлогот од ставот (3) на овој член се применуваат одредбите за извршување врз побарување да се предадат или испорачаат подвижни предмети.

(5) Ако во случајот од ставот (1) на овој член, доверителот не е присутен на дејствието на предавање на предметите, предавањето ќе се одложи, а трошоците предизвикани со одложувањето ќе паднат на товар на доверителот.

Кога предметите не се најдени ни кај должникот ни кај трето лице**Член 221**

(1) Кога предметите не се најдени ни кај должникот ни кај трето лице, по предлог на доверителот извршителот, ќе овласти проценител кој согласно со членот 103 став (2) од овој закон, ќе ја процени вредноста на предметите и со заклучок ќе определи должникот во определен рок да му го исплати износот на таа вредност.

(2) Доверителот може да даде предлог, во смисла на ставот (1) од овој член, во рок од осум дена од денот на известувањето дека предметите не се најдени.

(3) Врз основа на тој заклучок, доверителот може да предложи извршување против должникот.

(4) Ако доверителот во определениот рок не даде предлог должникот да му ја исплати вредноста на предметите, извршителот ќе го запре извршувањето.

2. Испорака на заменливи предмети кога предметите се наоѓаат кај должникот или кај трето лице**Член 222**

Кога извршната исправа гласи на испорака на определено количество на заменливи предмети што се наоѓаат кај должникот или кај трето лице, извршувањето се спроведува на начинот пропишан за предавање на определени предмети.

Кога предметите не се најдени ни кај должникот ни кај трето лице**Член 223**

(1) Кога предметите не се најдени ни кај должникот ни кај трето лице, извршувањето се спроведува така што извршителот ќе го овласти доверителот во определен рок на трошок на должникот да ги набави тие предмети на друго место или пак на друг начин.

(2) Извршителот, со заклучок ќе му наложи на должникот однапред да му го положи на извршителот износот потребен за набавка на предметите.

(3) Предлог да ги набави предметите, доверителот може да даде во рок од осум дена од денот кога извршителот го известил дека извршувањето не може да се спроведе.

(4) Ако доверителот во тој рок не дал предлог за набавка на предметите ни на друго место ни на поинаков начин, извршителот ќе го запре извршувањето, освен кога доверителот навремено дал и предлог должникот да му ја исплати вредноста на предметите што бил должен да ги испорача.

Кога предметите не можат да се набават ни на друго место, ни на поинаков начин

Член 224

(1) Ако доверителот не можел, во рокот што го определил извршителот, предметите да ги набави ни на друго место ни на поинаков начин, или ако доверителот сторил веројатно дека предметите не можат да се набават ни на друго место ни на поинаков начин, по негов предлог извршителот ќе овласти проценител кој согласно со членот 103 став (2) од овој закон, ќе ја процени вредноста на предметите и со заклучок ќе определи должникот во определен рок да му го исплати износот на таа вредност.

(2) Предлог, должникот да му ја исплати вредноста на предметите, доверителот може да даде во рок од осум дена од денот на истекот на рокот за набавка на предметите на друга страна, односно во рокот што извршителот ќе му го определи кога доверителот сторил веројатно дека предметите не можат да се набават на друга страна.

(3) Ако доверителот во тој рок не даде предлог, извршителот ќе го запре извршувањето.

3. Право на надоместок на штета

Член 225

Со одредбите на овој закон за набавка на замениви предмети на друго место и на поинаков начин и за исплата на вредноста на определени или замениви предмети, не се засега во правото на доверителот во парница да бара од должникот надоместок на штетата што му е нанесена со тоа што предавањето, односно испораката на предметите не му е извршена.

Глава дваесет и прва

ИСПРАЗНУВАЊЕ И ПРЕДАВАЊЕ НА НЕДВИЖНОСТИ

Начин на спроведување на извршувањето

Член 226

(1) Извршување заради испразнување и предавање на недвижности се спроведува така што извршителот, во присуство на доверителот откако ќе ги отстрани лицата и предметите од таа недвижност, му ја предава недвижноста во владение на доверителот. За испразнувањето и предавањето се составува записник.

(2) Извршувањето од ставот (1) на овој член се спроведува спрема сите лица и предмети затекнати на недвижноста во моментот на спроведувањето на извршувањето.

(3) Кон испразнување и предавање на недвижности може да се пристапи по истекот на рокот од осум дена од денот на доставувањето на налогот за извршување до должникот.

(4) Доколку против налогот од ставот (3) на овој член е вложен приговор, испразнувањето ќе се изврши по правосилноста на решението на судот по приговорот.

(5) Ако во случајот од ставот (1) од овој член, доверителот не е присутен на дејствието на предавање во владение, дејствието на предавање ќе се одложи, а трошоците предизвикани со одложувањето ќе паднат на товар на доверителот.

Отстранување на подвижни предмети

Член 227

(1) Подвижните предмети што треба да се отстранат му се предаваат на должникот, а ако овој не е присутен, на полнолетен член на неговото домаќинство или на негов полномошник.

(2) Ако при преземањето на извршните дејствија не е присутно ни едно од лицата на кои можат да им се предадат предметите или тие лица не сакаат да ги примат, предметите ќе му се предадат на чување на друго лице, на трошок на должникот.

(3) За ова предавање и за трошоците за чување извршителот го известува должникот, оставајќи му рок од осум дена во кој може да бара предметите да му се предадат, откако ќе ги надомести трошоците за чување.

(4) Покрај ова известување, извршителот ќе го предупреди должникот дека, по истекот на тој рок, предметите ќе бидат продадени и од продажната цена намирени трошоците за чување и продажба на предметите.

Продажба на подвижни предмети

Член 228

(1) Извршителот со заклучок ќе определи продажба на предметите за сметка на должникот, ако овој во оставениот рок не бара предавање на предметите и не ги надомести трошоците за чување.

(2) Дел од цената постигната со продажбата, што ќе преостане по намирувањето на трошоците за чување и продажба на предметите, се полага кај судот во корист на должникот.

(3) Продажбата на предметите се врши според одредбите на овој закон за извршување врз подвижни предмети.

(4) Доколку против заклучокот од ставот (1) на овој член е вложен приговор, исплатата на средствата од посебната сметка на извршителот предвидена во членот 36 став (5) од овој закон ќе се изврши по правосилноста на решението на судот по приговорот.

Глава дваесет и втора

ОБВРСКА НА ДЕЈСТВИЕ, ТРПЕЊЕ ИЛИ НЕСТОРУВАЊЕ

Дејствие што може да изврши и друго лице

Член 229

(1) Според извршната исправа според која должникот е должен да стори определено дејствие што може да го стори друго лице, извршувањето се спроведува така што извршителот го овластува доверителот на трошок на должникот да му довери на друго лице да го стори тоа дејствие или да го стори тој сам.

(2) Во барањето за извршување доверителот може да предложи извршителот со налог да му наложи на должникот однапред да го положи износот потребен за намирување на трошоците што ќе настанат со извршувањето на дејствието од страна на друго лице или од доверителот.

(3) Заклучок за висината на трошоците од ставот (2) на овој член донесува извршителот по предлог од доверителот, односно должникот. Врз основа на заклучокот извршителот изготвува налог за наплата или враќање на трошоците.

Дејствие што може да го изврши само должник

Член 230

(1) Ако според извршната исправа должникот е должен да стори определено дејствие кое наместо него не може да го стори друго лице, извршителот со налог за извршување ќе му остави на должникот рок потребен за исполнување на обврската.

(2) Со налогот за извршување извршителот го известува должникот дека доколку должникот во определениот рок не ја исполни обврската, судот, во рок од 48 часа со решение ќе изрече парична казна и тоа на физичко лице од 20.000,00 до 80.000,00 денари, а на правно лице од 100.000,00 до 30.000.000,00 денари и на одговорното лице во правното лице од 20.000,00 до 80.000,00 денари, а средствата од казната претставуваат приход во Буџетот на Република Македонија.

(3) Ако должникот во тој рок не ја исполни обврската, извршителот ќе го спроведе решението за изречената парична казна.

(4) Во тој случај, извршителот истовремено ќе донесе нов налог со кој на должникот ќе му остави нов рок за исполнување на обврската и ќе го извести дека доколку должникот во определениот рок не ја исполни обврската, судот во рок од 48 часа со решение ќе изрече нова парична казна во поголем износ отколку со претходното решение.

(5) Против должникот кој и покрај таа казна нема да ја исполни својата обврска извршителот и судот и натаму ќе постапуваат на начинот определен во ставовите (2), (3) и (4) на овој член, се додека вкупниот збир на паричните казни по одделни решенија не достигне десеткратен износ на првата изречена казна.

(6) При одмерувањето на висината на паричната казна во пропишаните граници, судот ќе води сметка за значењето на дејствието што должникот бил должен да го изврши, како и за другите околности на случајот.

(7) Жалбата по решение за изречена парична казна не го задржува спроведувањето на извршувањето на решението.

Трпење и несторување

Член 231

(1) На начинот предвиден во членот 230 ставови (1) до (4) од овој закон извршување се спроведува и кога должникот се однесува спротивно на обврската да трпи преземање на определено дејствие или да не стори определено дејствие.

(2) Извршителот, по предлог од доверителот, со налог ќе му наложи на должникот да положи гаранција за штетата, ако доверителот стори веројатно дека би претрпел штета со тоа што должникот и натаму би се однесувал спротивно на својата обврска.

(3) Времето на траењето на гаранцијата, според околностите на случајот, го определува извршителот.

(4) Врз основа на налогот за полагање на гаранција, извршувањето се спроведува по предлог на доверителот.

Воспоставување на поранешната состојба

Член 232

(1) Ако поради должниковото однесување спротивно на обврската од извршната исправа настанала промена која не е во согласност со доверителовото право, извршителот ќе го овласти доверителот, по негов предлог, сам, а по потреба и со негова помош, да ја воспостави поранешната состојба на трошок и ризик на должникот.

(2) Во поглед на полагањето на износот потребен за намирување на трошоците за воспоставување на поранешната состојба и за определување на конечната висина на тие трошоци се применуваат одредбите за трошоците за извршување на дејствие што може, покрај должникот, да го изврши и друго лице.

Повторно смеќавање на владение

Член 233

(1) Ако врз основа на извршната исправа, донесена во постапката по тужба поради смеќавање на владение, извршувањето е спроведено или должникот доброволно ја исполнил својата обврска, па потоа повторно стори смеќавање на владение, кое всушност не се разликува од поранешното, извршителот на барање на доверителот, врз основа на истата извршна исправа донесува нов налог со кој се наложува враќање на предметите во владение или воспоставување на состојбата пред смеќавање на владението.

(2) Барање за извршување според ставот (1) на овој член, доверителот може да поднесе во рок од 30 дена од денот на дознавањето за повторното смеќавање на владението, а најдоцна во рок од една година по повторното смеќавање.

Глава дваесет и трета

ВРАЌАЊЕ НА РАБОТНИК НА РАБОТА

Рок за поднесување барање за извршување

Член 234

Барање за извршување на извршната исправа според која работодавецот е должен работникот да го врати на работа или одново да му ги довери работите што ги вршел порано, може да се поднесе во рок од шест месеци од денот кога работникот стекнал право да го поднесе тоа барање.

Начин на спроведување на извршувањето

Член 235

(1) Извршувањето според извршна исправа по која работодавецот е должен работникот повторно да го врати на работа, се спроведува со изрекување на парична казна спрема работодавецот и одговорното лице кај работодавецот.

(2) Парична казна се спроведува согласно според одредбите на членот 230 од овој закон за извршување на дејствие што може да го изврши само должникот.

Глава дваесет и четвртта**ФИЗИЧКА ДЕЛБА НА ПРЕДМЕТИ****Физичка делба на предмети****Член 236**

(1) Извршителот со налог ќе ги задолжи странките да ја спроведат физичката делба во рок не подолг од 30 дена.

(2) Ако во рокот од ставот (1) на овој член делбата не биде спроведена, делбата ќе ја спроведе извршителот.

(3) Извршителот ќе ги повика странките да присустваат на делбата.

Начин на физичка делба**Член 237**

Ако врз основа на извршната исправа заедничкиот предмет треба да се продаде заради негова делба, продажбата ќе се спроведе на начинот пропишан со овој закон за извршување врз подвижен, односно недвижен предмет, доколку странките за одделни прашања поинаку не се спогодат.

Трошоци на извршувањето**Член 238**

(1) Трошоци за спроведување на извршувањето според одредбите на оваа глава ги поднесуваат сите сопственици, односно носители на правото на располагање сразмерно на вредноста на своите делови во заедничкиот предмет.

(2) Сопственикот кој предизвикал посебни трошоци е должен да им ги надомести на оние сопственици што ги имале.

Глава дваесет и петта**ДАВАЊЕ ИЗЈАВА НА ВОЛЈА****Член 239**

(1) Обврска за давање на изјава на волја, содржана во одлуката што има својство на извршна исправа, се смета како исполнета со правосилноста на таа одлука.

(2) Обврската за давање изјава на волја, содржана во порамнување (член 15), ќе се смета како исполнета со денот на нејзиното пристигнување.

(3) Кога исполнувањето на обврската за давање изјава на волја зависи од исполнувањето на некоја обврска на доверителот, ќе се смета дека должникот дал изјава кога доверителот ја исполнил својата обврска.

Глава дваесет и шеста**ВОНСУДСКА НАПЛАТА НА ДОЛГОВИ ПО ОСНОВ НА ВЕРОДОСТОЈНА ИСПРАВА****Барање за вонсудска наплата на долгови****Член 240**

(1) Доверителот за побарување кое произлегува од комунални услуги опишани во членот 11 точка 14) од овој закон, против должниците должен е непосредно, да поднесе барање за вонсудска наплата на долг, пред

започнување на постапка за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа, согласно одредбите на Законот за нотаријатот и тоа:

- за веродостојна исправа за вода, смет и одржување на заедничките простории за износ до 2.000,00 денари,

- за веродостојна исправа за електрична или топлинска енергија за износ до 6.000,00 денари,

- за веродостојна исправа за телефонија, мобилни оператори или кабелски оператори за износ до 2.000,00 денари.

Доколку износот на неплатените комунални услуги го надминува износот определен со овој став, доверителот поведува постапка за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа, согласно со одредбите на Законот за нотаријатот.

(2) Доверителот пред да го поднесе барањето за вонсудска наплата на долгови, непосредно бара од Комората на извршителите од членот 75 од овој закон, да одреди извршител, кому треба да го поднесе барањето од ставот (1) на овој член.

(3) Комората е должна да му одговори на доверителот и да му посочи извршител, во рок од 5 дена сметано од денот на приемот на писменото од ставот (2) на овој член, водејќи сметка извршителите да ги одредува рамномерно според азбучниот ред во Именикот на извршителите, водејќи сметка за надлежноста на извршителот според живеалиштето/престојувалиштето на должникот.

(4) Извршителот е должен со заклучок да го одбие барањето од ставот (1) на овој член доколку доверителот:

- кон барањето не го достави дописот од Комората дека токму тој е посочен да постапува по барањата на доверителот за вонсудска наплата на долгови,

- не достави доказ Комората не му одговорила на дописот за посочување на извршител во рокот од ставот (1) на овој член,

- не ја авансира цената за администрирање на барањето и материјалните трошоци за достава.

(5) Со акт на Комората, донесен врз основа на претходна согласност на Министерството за правда, поблиску се уредуваат начинот на распределба на предметите по извршители од страна на Комората, содржината и начинот на поднесување на барањето на доверителот до Комората, содржината на одговорот на Комората и начинот на доставување на одговорот на Комората до доверителот.

Не применување на одредбите за присилно извршување**Член 241**

(1) Вонсудската наплата на долгови за комунални сметки извршителот ја спроведува со согласност на должникот.

(2) Одредбите од овој закон за присилно извршување не се применуваат при вонсудска наплата на долгови од членовите 240 до 244 од овој закон.

Започнување со вонсудска наплата на долгови**Член 242**

(1) По приемот на барањето за вонсудска наплата на долгови од доверителот, извршителот го повикува должникот да го подмири долгот во рок не подолг од 15 дена и му ги предочува на должникот сите постапки и трошоци во случај на неуспешна вонсудска наплата.

(2) По исклучок и со согласност на доверителот, наплата на долгот може да се врши и во рок подолг од 15 дена.

Начин на повикување и наплата**Член 243**

(1) Повикувањето на должникот за вонсудска наплата, извршителот го врши во писмена форма.

(2) Средствата за наплата на долгот должникот ги уплаќа на посебната сметка на извршителот утврдена со членот 36 став (5) од овој закон.

Надоместоци на извршителот за вонсудска наплата на долгови**Член 244**

(1) За наплата на долгот извршителот има право на надоместок за преземените дејствија и материјалните трошоци кои што се авансираат од доверителот согласно со Тарифата, а наплатуваат од должникот.

(2) Награда извршителот наплатува само по успешно извршена наплата на долгот чија вредност надминува 5.000,00 денари.

(3) Во случај на неуспешна вонсудска наплата на долгови надоместокот за преземените дејствија и материјалните трошоци паѓаат на трошок на доверителот и истите доверителот може да ги предјави во постапката за издавање на решение за нотарски платен налог согласно Законот за нотарскиот.

ДЕЛ ТРЕТИ**ИСПИТ, ПРЕКРШОЧНИ, ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ****Глава дваесет и седма****Квалификационен испит и испит за рангирање за извршители, испит за заменици извршители и стручен испит за проверка на знаењата на извршителите****Услови за полагање на испит****Член 245**

(1) Квалификационен испит можат да полагаат дипломирани правници со положен правосуден испит кои се пријавиле на Конкурс за именување на извршители и до Министерството за правда доставиле пријава за полагање испит заедно со доказ за:

а) завршено четиригодишно високо образование на правни студии VII/1 или 300 кредити според европскиот кредит-трансфер систем (ЕКТС) во Република Македонија;

б) најмалку две години работен стаж на правни работи по положен правосуден испит;

в) за уплатениот износ на предвидените средства за полагање на испитот.

(2) Испит за рангирање можат да полагаат кандидати со положен квалификационен испит.

(3) Испит за заменик извршител се спроведува согласно условите определени во ставот (1) на овој член, два пати во текот на една календарска година.

(4) Со квалификациониот испит и испитот за рангирање за извршители и испитот за заменици извршители се проверува познавањето на правните прописи со кои се уредува должноста извршител, начинот на извршувањето на извршните исправи, уредувањето на сферата на трговските друштва, претпријатијата и правните лица, платен промет, евиденција на правата на недвижности, наследното, семејното и стварното право, кривичното право, парничната постапка, вонпарничната постапка и други прописи неопходни за вршење на должноста извршител.

(5) Кандидатот за полагање на квалификациониот испит и испитот за рангирање за извршители, заменик извршител и стручниот испит за проверка на знаењата е должен да ги надомести трошоците за полагање на испитот.

(6) Министерот ја утврдува висината на реално наплатените трошоци за полагање на квалификациониот испит и испитот за рангирање за извршител, испитот за заменик извршител, неопходни за спроведување на првиот и вториот дел од испитот, подготовката на базите на прашања и студии на случај, како и за стручниот испит за проверка на знаењата, спроведувањето на електронскиот тест, изготвување на материјали и покани, и изготвување на уверенија.

(7) Трошоците за полагање на испит се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството за правда.

(8) Ако трошоците не се уплатени на соодветната сметка на Министерството за правда, најдоцна седум дена пред денот определен за полагање на испитот, на кандидатот нема да му се дозволи полагање на испитот.

Програма за полагање на испитот за рангирање, заменици извршители и стручен испит за проверка на знаењата**Член 246**

(1) Испитот за рангирање и испитот за заменици извршители (во понатамошниот текст „испитот“), се состои од два дела и тоа:

- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и

- втор дел (студија на случај), со кој се проверува способноста за примена на законите во практиката.

(2) Испитот се полага писмено по електронски пат, со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(3) Првиот дел од испитот се полага по предметите:

1) Организација на правосудството, управата и локалната самоуправа

2) Извршување, парнична постапка, вонпарнична постапка и нотаријат;

3) Кривично право (посебен дел);

4) Стварно право и катастар и

5) Трговско право и стечај.

(4) Вториот дел на испитот се состои од:

- опис на два индивидуални случаи од спроведување на извршување на извршна исправа и

- прашања кои треба кандидатот да ги одговори врз основа на анализата на случајот.

(5) Испитот се полага според Програма во која се содржани градивото и прописите, која ја донесува министерот. 20% од правната литература од овој став, задолжително првенствено се состои од стручна литература што е во употреба на највисоко рангираните 100 високообразовни установи од областа на правните науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет.

(6) Квалификациониот испит за извршители и стручниот испит за проверка на знаењата на извршителите се спроведуваат по посебни модули кои содржат само прашања од теоретскиот дел од областа на извршување, сопственост, договорен залог, катастар, трговско право, стечај, земјоделско и градежно земјиште.

Формирање на базата на прашања за првиот дел и базата на студии на случај за вториот дел од испитот за рангирање и квалификациониот и стручниот испит за проверка на знаењата

Член 247

(1) За подготвување на прашањата од првиот дел од испитот за рангирање, студиите на случај, прашањата од вториот дел на испитот, и квалификациониот и стручниот испит за проверка на знаењата министерот на предлог на Академијата за судии и обвинители, од редот на едукаторите ангажира извршители, нотари, судии и професори на правни факултети од акредитирани универзитети во Република Македонија.

(2) Базата на прашања за првиот дел и базата на студии на случај за вториот дел од испитот за рангирање ја верификува Комисија составена од:

- Претседателот на Врховниот суд на Република Македонија,
- Претседателот на Апелациониот суд Скопје,
- Претседателот на Апелациониот суд Битола,
- Претседателот на Апелациониот суд Штип,
- Претседателот на Апелациониот суд Гостивар,
- Претседателот на Комората на извршители Република Македонија и
- Претседателот на Нотарска комора на Република Македонија.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член врши ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на студии на случај од член 249 став (4) од овој закон, најмалку еднаш годишно. Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на студии на случај. Комисијата од ставот (2) одлучува најмалку 30% од прашањата и студиите на случај да бидат изменети или целосно отстранети и заменети со нови од базите од членот 249 став (4) од овој закон. Прашањата можат да бидат неформално преведени и на други јазици.

(4) При ревизијата Комисијата особено ги има во предвид промените на правните прописи на кои е засновано прашањето односно случајот, бројот на кандидати кои го одговорале, успешноста во одговарањето на истите како и други критериуми кои можат да влијаат на подобрувањето на квалитетот на базите од членот 249 став (5) од овој закон.

(5) Лицата од ставот (1) на овој член и членовите на Комисијата од ставот (2) на овој член, имаат право на паричен надоместок што го определува министерот.

(6) Износот на паричниот надомест од ставот (5) на овој член, се определува врз основа на бројот на изготвени прашања и студии на случај.

(7) Годишниот износ на паричниот надомест од ставот (5) на овој член, не го надминува нивото на месечна плата на судија во апелационен суд, а се обезбедува од паричните средства кои ги уплаќаат кандидатите на име надомест на трошоци за полагање на испитот.

Полагање на испитот

Член 248

(1) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на испитот за рангирање и за квалификациониот и стручниот испит за проверка на знаењата ги врши Министерството, за што министерот определува одговорно лице кое утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на испитот. На одговорното лице за секоја одржана испитна сесија му следува паричен надоместок во износ од една третина од просечната нето плата во Република Македонија, за што Министерството донесува решение. Испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар избрано од Министерството.

(2) Кандидатите на кои им е одобрено барањето за полагање на испитот и јавноста се информираат за датумот и времето на полагање на испитот, најмалку осум дена пред одржување на испитот преку веб-страницата на Министерството за правда и Јавниот радиодифузен сервис.

(3) Испитот се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(4) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб-страницата на Министерството, а ако поради технички причини снимањето се прекине, сминката од целиот испит се поставува на веб-страницата на Министерството.

(5) Потребниот простор и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на испитот ги пропишува министерот.

(6) За време на полагањето на испитот на лицето не му се дозволува користење на мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, законски текстови, претходно подготвени предмети и слично. Воедно не е дозволено меѓусебно контактирање на лицата кои го полагаат испитот.

(7) Во просторијата за полагање на испитот, за време на полагањето присутни се по два претставници на Министерството и Министерството за информатичко општество и администрација, и еден претставник од Владата на Република Македонија на предлог на Канцеларијата на претседателот на Владата. На претставниците за секоја одржана испитна сесија им следува паричен надоместок во износ од една третина од просечната нето плата во Република Македонија, за што Министерството донесува решение.

(8) Овластените претставници од ставот (7) на овој член, за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на лицето кое го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

(9) Ако техничкиот проблем со компјутерот биде отстранет за пет минути, испитот продолжува, а доколку не биде отстранет во овој рок испитот само за тоа лице прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинатиот испит. Ако има технички проблеми на повеќе од пет компјутери и тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите лица кои го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинатиот испит.

(10) Доколку лицето кое го полага испитот постапува спротивно на ставот (6) на овој член, не му се дозволува натамошно полагање на испитот, и се констатира дека лицето не го положило испитот во записникот од полагање на испитот и му се изрекува забрана за полагање на испитот во траење од три години, за што Министерството донесува решение против кое може да се поведе управен спор пред надлежен суд, во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(11) Првиот дел од испитот се полага по секој од предметите наведени во членот 246 став (3) од овој закон и содржи најмалку 50 прашања со пет опции за избор од кој едната е точна, две се слични, едната е неточна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една е неточна во голем обем (на неа се губат поголем број поени). Ако лицето при полагање на првиот дел од испитот освои повеќе од 70% од вкупниот број поени, тогаш се стекнува со право да го полага вториот дел од испитот.

(12) Вториот дел од испитот се состои од две студии на случај кои се однесуваат на спроведување на извршување на извршна исправа, преземање на извршни дејствија за да се изврши извршната исправа и имаат десет можни опции на одговори од кои едната е точна, пет се слични и четири се различни. Ако лицето при полагање на вториот дел од испитот освои повеќе од 70% од вкупниот број поени, се смета дека го положил испитот, за што добива Уверение за положен испит.

(13) Стручниот испит за проверка на знаењата се полага по секој од предметите наведени во членот 246 ставови (6) од овој закон и содржи 30 прашања со пет опции за избор од кој едната е точна, две се слични, едната е неточна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една е неточна во голем обем (на неа се губат поголем број поени). Извршителот го положил стручниот испит, ако освои повеќе од 70% од вкупниот број поени, за што добива Уверение за положен стручен испит.

(14) Уверението од став (12) и (13) на овој член се издава во рокот од 3 дена од денот на завршување на испитот.

(15) Формата и содржината на Уверението од став (12) и (13) на овој член ја пропишува министерот.

Начин на полагање

Член 249

(1) Полагањето на првиот дел од испитот се врши со одговарање на прашањата, во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот, зависно од тежината, се вреднуваат со определен број поени.

(3) Полагањето на вториот дел од стручниот испит се врши со проучување на студијата на случај и одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од студијата на случај, во вид на електронско, софтверско решение. Одговорите зависно од тежината се вреднуваат со поени определени во студијата на случај.

(4) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитот и нивните одговори, студиите на случај и прашањата кои произлегуваат од студиите на случај и нивните одговори, како и прашањата за стручниот испит се чуваат во Единствениот електронски систем за полагање на испитот (во натамошниот текст: електронскиот систем), кој го воспоставува Министерството за правда.

(5) Електронскиот систем од ставот (4) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 2000 прашања од областа на предметите од членот 246 став (3) од овој закон, за потребите од првиот дел од испитот, јавно достапна база од најмалку 100 студии на случај за потребите на вториот дел од испитот како и најмалку 500 прашања за стручниот испит од членот 246 став (6) од овој закон.

(6) Бројот на прашања и студии на случај во базите од ставот (4) на овој член се зголемува за 10% годишно почнувајќи од 2015 година.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и правната литература во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот како и за стручниот испит.

(8) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот како и од стручниот испит за проверка на знаењата му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

(9) Електронскиот систем не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронскиот тест за првиот дел на испитот, односно електронска студија на случај за вториот дел од испитот, како и за стручниот испит за проверка на знаењата во еден термин за повеќе од едно лице.

(10) Овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот е должен да го блокира радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитот за време на спроведување на испитните сесии.

(11) Агенцијата за електронски комуникации (во натамошниот текст: АЕК) врши постојан мониторинг на блокирањето на радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитот, со цел да се спречи секаков вид на електронска комуникација со околината надвор од просторијата за полагање на испитот.

(12) АЕК во просторијата за полагање на испитот инсталира мерна опрема која обезбедува електронски запис од извршените мерења во траење од 30 дена, а истите се складираат во централниот контролен систем на АЕК.

(13) АЕК формира тричлена комисија која изготвува извештај врз основа на електронските записи складирани во централниот контролен систем на АЕК и истиот го доставува до Министерството најдоцна во рок од 15 дена од завршување на испитната сесија.

(14) Условите и начинот на полагање на испитот и стручниот испит за проверка на знаењата ги пропишува министерот за правда.

Пристапен код и времетраење на испитот

Член 250

(1) На денот на полагање на првиот, односно вториот дел од испитот, како и на стручниот испит за проверка на знаењата, претставник на Министерството за правда му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап, до електронскиот систем од членот 249 од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот, кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот односно две електронски студии на случај за вториот дел од испитот, како и за квалификациониот и стручниот испит за проверка на знаењата компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 249 став (4) од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од испитот за рангирање како и квалификациониот и стручниот испит за проверка на знаењата содржат упатство за начинот на решавање на истиот, за кое претставник на Министерството за правда дава појаснување пред да започне полагањето на испитот.

(4) Вкупното траење на времето определено за првиот дел од испитот изнесува 120 минути, времето за одговарање на вториот дел од испитот изнесува 180 минути, додека времето за одговарање на квалификациониот и стручниот испит за проверка на знаењата изнесува 60 минути.

Комисија за ревизија на испитите

Член 251

(1) Министерот формира Комисија за ревизија на одржаните испити, која во својата работа ги користи материјалите од членот 250 став (2) од овој закон и во која, покрај другите членови членуваат и претставник од Владата на Република Македонија и информатичар од Министерството за информатичко општество и администрација определен од Владата на Република Македонија. На членовите на Комисијата им следува паричен надоместок кој на годишно ниво изнесува една просечната нето плата во Република Македонија, за што Министерството донесува решение.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член се составува по секоја одржана испитна сесија и врши ревизија на начинот на спроведување на испитот, вклучувајќи и дали испитот го полагале кандидати кои ги исполнуваат условите за полагање на испитот согласно со членот 245 од овој закон, за што доставува извештај до министерството.

(3) Комисијата од ставот (1) на овој член има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на примена на овој закон.

(4) Доколку Комисијата од ставот (1) на овој член утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот од страна на поединци во смисла на член 248 став (6) од овој закон, предлага одземање на Уверението од членот 248 став (12) и (13) од овој закон.

(5) Министерството донесува решение за одземање на Уверението врз основа на предлогот на Комисијата од ставот (1) на овој член во рок од три дена од приемот на предлогот.

(6) Против решението од ставот (5) на овој член, може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

(7) Условите и начинот на полагање на испитот и на стручниот испит за проверка на знаењата ги пропишува министерот.

Надзор над спроведување на законот

Член 252

Надзор врз спроведувањето на овој закон, врши Министерството.

Глава дваесет и осма

ПРЕКРШОЧНИ И КРИВИЧНИ ОДРЕДБИ

Член 253

(1) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на претседателот на Комората за прекршок, доколку:

- не го определи датумот за отпочнување со работа на извршителот во рокот определен со овој закон (член 35 став (5) од овој закон),
- не го запише именувањето на извршител во рокот определен со овој закон (член 35 став (8) од овој закон).

- не го води уредно Именикот на извршители, заменици на извршители, помошници на извршители, приправници и волонтери кај извршителите (член 78 став (1) точка ж) од овој закон);

- оневозможува пристап до просториите на Комората или списите при вршење на надзорот (член 54 став (8) од овој закон);

- не постапува по барањето на Министерството за правда во роковите за отстранување на недостатоците констатирани при надзор на Комората (член 79 став (3) точка в) од овој закон);
- не доставува податоци за полисите за осигурување до Министерството за правда (член 43 став (6) од овој закон);

- не ги извршува одлуките на Дисциплинската комисија (член 68 од овој закон);

- не доставува годишни извештаи до Министерството за правда (член 56 став (3) и член 82 од овој закон);

- не свика вонредна седница на Собранието на Комората врз основа на одлука на Управниот одбор или по писмено барање од најмалку 30 члена на Комората (член 77 став (4) од овој закон); и

- неосновано не издава потврди приправнички и волонтерски стаж (член 79 став (3) точка б) од овој закон).

(2) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на извршителот што нема да поднесе анкетен лист до Државната комисија за спречување на корупција (член 35 став 11 од овој закон).

Член 254

За непостапување во рокот утврден во членот 34 став (7) од овој закон, членовите на Комисијата од членот 34 став (2) од овој закон снесат кривична одговорност согласно со одредбите на Кривичниот законик на Република Македонија.

Член 255

(1) Глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правното лице кое постапува спротивно на членот 41 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршокот од членот 41 став (1) од овој закон, на одговорното лице во правното лице кое постапува спротивно на членот 41 од овој закон.

(3) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на функционерот кој раководи со органот на државна управа кој нема да го повика извршителот да даде свечена изјава или да достави копија од повелбата во рокот определен во законот (член 35 став 1 и 3 од овој закон).

(4) Глоба во износ од 300 до 450 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на функционерот кој раководи со органот на државна управа кој постапува спротивно на членот 41 од овој закон.

Член 256

(1) Глоба од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното правно лице од членот 248 став (1) од овој закон кое технички го спроведува испитот, доколку не го снима, емитува во живо на веб страницата на Министерството за правда или не ја постави снимката на целиот испит на веб страницата на Министерството за правда согласно со членот 248 став (4) од овој закон.

(2) Глоба од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното правно лице од членот 248 став (1) од овој закон кое технички го спроведува испитот, доколку не го прекине испитот согласно со членот 248 став (9) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот од членот 249 став (10) од овој закон, доколку не го блокира радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитот.

Член 257

(1) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на овластените претставници од членот 248 став (7) од овој закон, ако дозволат кандидатот да постапи спротивно на членот 248 ставови (6) и (8) од овој закон.

(2) Глоба од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се казни лицето од членот 248 став (1) од овој закон, кое ќе дозволи да полага кандидат кој не ги исполнува пропишаните услови од овој закон.

(3) Глоба во износ од 100 до 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на кандидатот кој постапува спротивно на членот 248 од овој закон.

Член 258

Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се казнат членовите на комисијата од членот 251 од овој закон, доколку утврдат неправилности во спроведувањето на испитот, а тоа не го констатираат во извештајот до министерството.

Член 259

За непостапувањето во рокот утврден во членот 34 став (7) од овој закон, членовите на комисијата сносат кривична одговорност согласно со одредбите на Кривичниот законик на Република Македонија.

Член 260

Непостапувањето на службеното лице од Министерството во рокот утврден во членот 34 став (9) и (10) од овој закон, претставува основ за кривична одговорност согласно одредбите од Кривичниот законик на Република Македонија.

Надлежен орган за водење на прекршочна постапка**Член 261**

(1) За прекршоците пропишани со овој закон, прекршочна постапка ќе води и прекршочна санкција ќе изрече надлежен суд.

(2) Одмерувањето на висината на глобата за правно лице се врши согласно со Законот за прекршоците.

Глава дваесет и деветта**ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ****Член 262**

(1) Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Тарифата за наградата и надоместокот на другите трошоци за работата на извршителите ќе се донесе во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(3) До донесувањето на подзаконските акти од ставовите (1) и (2) на овој член, ќе се применуваат подзаконските акти донесени согласно Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13).

Член 263

Комората на извршители ќе ги усогласи актите на Комората со одредбите од овој закон во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 264

(1) До достигнување на двојно поголем број на лица со положен испит за заменик извршител од бројот на извршителите утврден за секое од подрачјата на основните судови согласно со членот 32 став (4) од овој закон и подзаконскиот акт со кој се определува бројот на извршителите за подрачјата на основниот суд, за заменик извршител може да биде именуван друг извршител.

(2) За достигнувањето на бројката согласно со ставот (1) на овој член, Министерството за правда ја известува Комората на извршителите на Република Македонија, која за истото ги известува сите именувани извршители.

(3) Во рок од три месеци по достигнувањето на бројот на лица согласно со ставот (1) на овој член, извршителите кои за свој заменик имаат друг именуван извршител, се должни да иницираат постапка за именување на заменик извршител во согласност со членот 49 став (2) од овој закон.

Член 265

Започнатите извршни дејствија од извршителите по конкретно средство за извршување, започнатите постапки за именување на извршители, како и започнатите дисциплински постапки до денот на влегување во сила

на овој закон ќе се завршат согласно одредбите од Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13).

Член 266

(1) Извршителите именувани до денот на влегување во сила на овој закон согласно со одредбите од Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13) продолжуваат со работа, согласно со одредбите од овој закон.

(2) Замениците извршители именувани до денот на влегување во сила на овој закон согласно со одредбите од Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13) продолжуваат со работа, согласно со одредбите од овој закон.

(3) Електронското поврзување на извршителите со институциите согласно со членот 36 став (10) од овој закон ќе се изврши во рок од една година сметано од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(4) Уверенијата за положен испит за извршители согласно одредбите на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13), се признаваат како уверенија за положен квалификационен испит и претставуваат услов за пријавување на полагање на испит за рангирање по распишан конкурс за именување на извршител.

(5) Адвокатската комора е должна да ја усогласи Адвокатската тарифа согласно со одредбите од овој закон, во рок од два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(6) Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работењето на извршителите ќе ја донесе министерот за правда, во рок од два месеца од денот на стапување во сила на овој закон.

Член 267

Комората на извршители на Република Македонија формирана согласно со одредбите на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13) продолжува со работа, согласно со одредбите од овој закон.

Член 268

Со денот на започнување со примената на овој закон престанува да важи Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13).

Член 269

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“ а ќе започне да се применува по четири месеци од денот на неговото влегување во сила.

L I G J PËR PËRMBARIM

PJESA E PARË

DISPOZITA THEMELORE

Neni 1

(1) Me këtë ligj aranzhohen rregullat sipas të cilave përmbauesit veprojnë për shkak të përmbaimit të detyrueshëm të vendimit gjyqësor që referohet në plotësimin e obligimit, përveç nëse me ligj tjetër nuk është caktuar ndryshe.

(2) Dispozitat e këtij ligjit zbatohen dhe në bazë të përmbaimit të detyrueshëm të vendimit të miratuar në procedurë administrative që ka të bëjë me plotësimin e obligimit monetar, përveç nëse me ligj tjetër nuk është përcaktuar ndryshe.

(3) Dispozitat e këtij ligjit zbatohen edhe në bazë të përmbaimit të detyrueshëm të dokumenteve të noterit dhe dokumenteve tjera përmbauese të parapara me ligj.

(4) Dispozitat e këtij ligji vlejné edhe për përmbaimit në anije dhe mjet fluturimi.

Baza për përmbaimit dhe fillim të përmbaimit

Neni 2

(1) Bazë për përmbaimit paraqet dokumenti përmbaues.

(2) Përmbaimit fillon me kërkesë të kreditorit.

(3) Përmbaimit i dokumentit përmbaues mund të zbatohet vetëm te një përmbaues.

Kompetenca

Neni 3

(1) Përmbauesi e zbaton përmbaimit.

(2) Përmbauesi nuk guxon të refuzojë zbatimin e përmbaimit, përveç në rast se janë plotësuar kushtet për tërheqjen e tij dhe nëse ka njohuri se për dokumentin e njëjtë përmbaues zbatohet përmbaimit te përmbaues tjetër.

Vëllimi i përmbaimit

Neni 4

Përmbaimit për shkak të realizimit të kërkesës me para do të zbatohet në vëllim që është i nevojshëm për përmbushjen e asaj kërkesë.

Mbrojtja e palëve, pjesëmarrësve në procedurën për përmbaimit dhe familjet e tyre

Neni 5

(1) Përmbaimit për shkak të realizimit të kërkesës me para nuk mund të zbatohet mbi lëndë ose në bazë të të drejtave të cilat janë të domosdoshme për plotësimin e nevojave themelore jetësore të debitorit dhe të personave të cilët sipas ligjit ai është i obliguar t'i mbajë, ose për kryerjen e veprimtarisë së pavarur e cila është burim kryesor i mjeteve për jetë të debitorit.

(2) Gjatë zbatimit të përmbaimit, përmbauesi është i obliguar të mbajë llogari për dinjitetin e personalitetit të palëve, pjesëmarrësit në procedurën e përmbaimit dhe familjet e tyre, si dhe për atë përmbaimit të jetë më i përshtatshëm për debitorin.

Urgjenca dhe rendi gjatë veprimit

Neni 6

(1) Përmbaruesi gjatë realizimit të përmbarimit është i obliguar të veprojë menjëherë dhe t'i marrë në shqyrtim çështjet sipas rendit që i ka pranuar, përveç në rast se natyra e kërkesës ose rrethanat e veçanta kërkojnë të veprohet ndryshe për çka është i obliguar të hartojë shënim zyrtar.

(2) Përmbaruesi do të ndërmarrë veprim përmbarues pas pagesës së çmimit për administrim, urdhrit fillestar për përmbarim dhe shpenzimet reale nga kreditori, për secilin veprim përmbarues veçmas.

Kronologjia (rendi) i shlyerjes së disa kreditorëve

Neni 7

Më tepër kreditorë që i realizojnë kërkesat e tyre ndaj një debitori të njëjtë dhe të lëndës së njëjtë për përmbarim, shlyhen sipas rendit që e kanë fituar për t'u shlyer nga ajo lëndë, përveç në raste në të cilat me këtë ligj është përcaktuar ndryshe.

Përmbarimi i vendimit të gjykatës së huaj

Neni 8

Përmbarimi i aktvendimit të gjykatës së huaj mund të realizohet në Republikën e Maqedonisë nëse vendimi i plotëson supozimet e njohjes, të përcaktuara me ligj ose me marrëveshje ndërkombëtare të ratifikuara, në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë

Përmbarim mbi pronë të shtetit të huaj

Neni 9

Mbi pronë të shtetit huaj në Republikën e Maqedonisë nuk mund të realizohet përmbarim pa pëlqim paraprak të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë me propozim të Ministrisë së Drejtësisë, përveç nëse shteti i huaj prerazi është pajtuar me përmbarimin.

Zbatimi i dispozitave nga Ligji për procedurë gjyqësore

Neni 10

(1) Gjatë realizimit të përmbarimit, në mënyrë konforme, zbatohen dispozitat e Ligjit për procedurë gjyqësore, nëse me këtë ligj ose ligj tjetër nuk është përcaktuar ndryshe.

(2) Dispozitat e Ligjit për procedurë kontestimore që kanë të bëjnë me përdorimin e gjuhëve, zbatohen edhe në përmbarim.

Domethënia e nocioneve të veçanta

Neni 11

Nocione të veçanta që janë përdorur në këtë ligj e kanë këtë domethënie:

1) "kërkesë" është e drejta për të arkëtuar shumë me para ose e drejtë për ndonjë veprim ose joveprim ose pësim;

2) "kreditor" është personi kërkesa e të cilit realizohet;

3) debitor është personi ndaj të cilit realizohet kërkesa;

4) "palë" është kreditori dhe debitori;

5) "pjesëmarrës" është personi i cili në përmbarim realizon ndonjë të drejtë ose interes juridik të tij, ndërsa nuk është palë në përmbarim;

6) "person i tretë" është personi i cili pohon se në pikëpamje të lëndës së përmbarimit ka ndonjë të drejtë;

7) "përmbarues", "zëvendës i përmbaruesit" dhe "ndihmës i përmbaruesit" janë personat të cilët kryejnë autorizime publike të përcaktuara me ligj, të emëruar/aktuar në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe të cilët vendosin në mënyrë të drejtpërdrejtë për veprimet që duhet të ndërmerren në kuadër të autorizimeve të tyre, për të realizuar dokumentin përmbarues dhe t'i ndërmarrin veprimet përmbaruese;

8) "bujk" është personi i cili prodhimtarinë bujqësore e ka burim kryesor të të ardhurave dhe është i regjistruar si bujk individual;

9) "libër publik" dhe "regjistra" janë Kadastra e patundshmërive Depozituesi Qendror për Letra me Vlerë, Regjistri qendror i Republikës së Maqedonisë-Regjistri i pengut, Regjistri qendror i Republikës së Maqedonisë-Regjistri i investimeve në patundshmëri nga jorezidentë në Republikën e Maqedonisë, Regjistri i mjeteve fluturuese në Republikën e Maqedonisë, Regjistër i unik tatimpaguesve, Regjistër unik për falimentime, Regjistri gjyqësor, Regjistri tregtar, Regjistri unik i llogarive të transaksionit, Regjistri i mjeteve motorike dhe rimorkiove dhe evidenca e mjeteve motorike dhe rimorkiove të regjistruara, Libri amë i personave të vdekur, Libri amë i personave të martuar, Libri amë i personave të lindur, Regjistri i markave tregtare dhe të drejtat tjera të pronës industriale dhe regjistra të tjerë të themeluar me ligj;

10) "monetarizim" është shndërrim i pronës dhe të të drejtave pronësore në para;

11) "mjete me para" paraqesin të gjitha mjetet e llogarive të transaksioneve dhe gjiro llogarive, depozitat e kursimit, llogaritë jorezidente si dhe para në dorë që i posedojnë debitorët;

12) "pagë" janë të gjitha të ardhurat në bazë të punës rrjedhëse dhe asaj të kaluar;

13) "dokument autentik (i besueshëm)" në kuptim të këtij ligji konsiderohet faturë, përlogaritja e interesit, dokument publik, ekstrakt nga libra biznesi të vërtetuara, polica e sigurimit, lista e ngarkimit, situatë e përkohshme e ndërtimit dhe dokument tjetër që sipas ligjit e ka karakterin e dokumentit publik dhe

14) "arkëtim jashtëgjyqësor i borxhit" paraqet përpjekje për arkëtim të kërkesës me para në bazë të faturave për llogaritë komunale (energji elektrike, energji për ngrohje, ujë, mbeturina (plehra), telefoni, operatorë celularë, operatorë kablovikë, shpenzime për mirëmbajtje të rregullt të pjesëmarrjeve të përbashkëta në ndërtesa që është me pronësi sipas kateve) që e realizon përmbaruesi, me pajtim të debitorit

PJESA E DYTË

PËRMBARIMI

Seksioni i parë

DISPOZITA TË PËRBASHKËTA

Kapitulli i parë

BAZA DHE LËNDA E PËRMBARIMIT TË DETYRUESHËM

Dokumenti përmbarues

Neni 12

(1) Dokumente përmbaruese janë:

1) vendimi gjyqësor për përmbarim dhe shlyerje gjyqësore

2) vendimi për përmbarrim dhe shlyerje në procedurë administrative, nëse votojnë për plotësim të obligimit monetar;

3) dokument për përmbarrim nga noteri;

4) konkluzioni i përmbarruesit për përcaktimin e shpenzimeve të përmbarrimit;

5) aktvendimi për lëshim të urdhërpagesës së noterit; dhe

6) dokument tjetër që si dokument përmbarrues është paraparë me ligj.

(2) Vërtetimin për përmbarrim vendos gjykata, gjegjësisht organi i cili ka vendosur për kërkesën në shkallë të parë.

(3) Vërtetimin e pabazuar për përmbarrim me aktvendim do ta shfuqizojë gjykata e njëjtë, gjegjësisht organi i cili e ka vendosur në bazë të propozimit ose të detyrës zyrtare.

Vendimi dhe shlyerja

Neni 13

(1) Si vendim gjyqësor në kuptim të këtij ligji, konsiderohet gjykimi, aktvendimi, urdhërpagesa dhe çdo lloj tjetër urdhërese e gjykatave, gjykatave të zgjedhura dhe të arbitrazhit, ndërsa si shlyerje gjyqësore konsiderohet shlyerja që është arritur para atyre gjykatave.

(2) Si vendim në procedurë administrative, në kuptim të këtij ligji, konsiderohet aktvendimi dhe konkluzioni i organit të administratës shtetërore, si dhe e personit juridik, që janë miratuar gjatë zbatimit të autorizimeve të tyre publike të përcaktuara me ligj, ndërsa si shlyerje në procedurë administrative konsiderohet shlyerja e arritur në kuptim të Ligjit për procedurë të përgjithshme administrative.

Përmbarrimi i vendimit

Neni 14

(1) Vendimi gjyqësor është përmbarrues nëse ka hyrë në fuqi dhe nëse ka skaduar afati i plotësimit vullnetar të obligimit të debitorit.

(2) Vendimi i miratuar në procedurë administrative është përmbarrues nëse është bërë përfundimtar dhe nëse ka skaduar afati i plotësimit vullnetar të obligimit.

(3) Afati i plotësimit vullnetar të obligimit rrjedh nga dita kur aktvendimi i dorëzohet debitorit.

(4) Në bazë të vendimit që në një pjesë është bërë përmbarrues, përmbarrimi do të zbatohet vetëm në atë pjesë.

(5) Përmbarrimi do të zbatohet edhe në bazë të vendimit gjyqësor që nuk është bërë fuqiplotë dhe vendimi i miratuar në procedurë administrative që nuk është bërë fuqiplotë, nëse me ligj është paraparë se ankesa nuk e ndalë zbatimin e vendimit.

Përmbarrimi i shlyerjes

Neni 15

(1) Shlyerja gjyqësore, gjegjësisht shlyerja e arritur në procedurë administrative është përmbarruese, nëse kërkesa ka arritur pas shlyerjes.

(2) Arritja e kërkesës dëshmohe me procesverbal për shlyerje ose me dokument të verifikuar në përputhje me ligjin.

(3) Arritja, që nuk mënd të dëshmohe, në mënyrën e paragrafit (2) të këtij neni, dëshmohe me vendim fuqiplotë të miratuar në procedurë gjyqësore me të cilën vërtetohet arritja.

(4) Në bazë të shlyerjes që është bërë fuqiplotë në një pjesë, përmbarrimi do të zbatohet vetëm në atë pjesë.

Përmbarrimi i dokumentit të noterit

Neni 16

(1) Dokumenti i noterit është dokument përmbarrues, nëse është bërë përmbarrues në bazë të rregullës së veçantë që e rregullon përmbarrimin e dokumentit të tillë.

(2) Aktvendimi për lëshim të urdhërpagesës së noterit bëhet dokument përmbarrues me vendosjen e vërtetimit e të genit fuqiplotë dhe përmbarrues nga noteri.

(3) Në bazë të dokumentit të noterit që është bërë përmbarrues në një pjesë, përmbarrimi do të zbatohet vetëm në atë pjesë.

Pranueshmëria e dokumentit përmbarrues për përmbarrim

Neni 17

(1) Dokumenti përmbarrues është i pranueshëm për përmbarrim nëse në të janë emëruar kreditori dhe debitori, si dhe lënda, vëllimi dhe koha e realizimit të obligimit.

(2) Nëse në dokumentin përmbarrues nuk është përcaktuar afati për përmbushje vullnetare të obligimit, përmbarruesi e fton debitorin në afat prej tetë ditësh nga dita e dorëzimit të ftesës ta përmbush obligimin e përcaktuar në dokumentin përmbarrues.

(3) Përmbarruesi, në rast kur debitori është person fizik, e kreditori person juridik që mundëson shërbime komunale të definuara në nenin 11 pika 14) të këtij ligji, detyrimisht para se të ndërmarrë çfarëdo veprimesh tjera përmbarruese me urdhëresë, do ta thirr debitorin në afat prej 3 ditësh ta shlyejë kërkesën e njëkohësisht nga ai do të deklarojë gjendjen e tij pronësore, statusin e personit të punësuar dhe lartësinë e të ardhurave nga paga dhe kontribute tjera.

Arkëtimi i kamatës dhe kamatëvonesës ligjore

Neni 18

(1) Kur në dokumentin përmbarrues është përcaktuar arkëtim i kamatës nga debitori, kamata përllogaritet dhe arkëtohet në ditën e pagesës së mjeteve në llogarinë e veçantë të përmbarruesit.

(2) Nëse në dokumentin përmbarrues janë përcaktuar edhe shpenzimet e procedurës, përmbarruesi, me propozim të kreditorit, do të përllogaritet dhe do të arkëtojë kamatëvonesën ligjore të shumës së shpenzimeve të përcaktuara në përputhje me normën e përcaktuar, nga dita e miratimit të dokumentit përmbarrues deri në ditën e arkëtimit.

Kalimi i kërkesës ose obligimit

Neni 19

(1) Përmbarrimi realizohet edhe me kërkesë të personit i cili në dokumentin përmbarrues nuk është i emëruar si kreditor, nëse kjo me akt të noterit, dokument privat të solemnizuar ose dokument tjetër publik e vërteton se kërkesa është bartur ose në ndonjë mënyrë tjetër ka kaluar tek ai, ndërsa në rast se kjo nuk është e mundur bartja e kërkesës dëshmohe me vendim fuqiplotë të miratuar në procedurë gjyqësore.

(2) Si dokument publik nuk konsiderohet autorizimi të avokati ose autorizimi i vërtetuar te noteri me të cilin përcaktohet që kërkesat e kreditorit t'i paguhen personit tjetër.

(3) Dispozita e paragrafit (1) të këtij neni aplikohet edhe në lidhje me përbarimin kundër personit i cili në dokumentin përbarues nuk është emëruar si debitor.

Obligimi i kushtëzuar dhe i ndërsjellë

Neni 20

(1) Përbarimi që varet nga përmbushja paraprake e ndonjë obligimi nga ana e kreditorit ose për shkak të paraqitjes së ndonjë kushti, përbarohet nëse kreditori me dokument publik ose të vërtetuar te noteri dëshmon se e ka përmbushur obligimin, gjegjësisht se kushti është paraqitur.

(2) Plotësimi i obligimit, përkatësisht paraqitja e kushtit, dëshmohet me vendim të plotfuqishëm të miratuar në procedurë kontestimore, nëse kreditori nuk është në gjendje të dëshmojë në mënyrën e caktuar në paragrafin (1) të këtij neni.

(3) Nëse debitori pas dokumentit ekzekutiv është i obliguar të përmbushë obligimin, mirëpo me kusht në të njëjtën kohë të plotësohet obligimi ndaj tij, përbaruesi do të zbatojë përbarimin nëse kreditori parashtroon dëshmi se ka siguruar plotësimin e obligimit të vet.

(4) Konsiderohet se kreditori ka siguruar plotësimin e obligimit të vet, në aspekt të paragrafit (3) të këtij neni, nëse lëndën e obligimit e ka parashtuar në gjyq ose për qëllim të njëjtë ka vepruar në mënyrë tjetër të përshtatshme.

(5) Kreditori i cili deklaron se obligimin e vet e ka plotësuar, duhet ta dëshmojë këtë në mënyrën e parapare në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni.

Obligimi alternativ për zgjedhje të debitorit

Neni 21

(1) Nëse debitori sipas dokumentit ekzekutiv ka të drejtë të zgjedh mes më shumë lëndëve të obligimit të vet, kreditori është i obliguar në kërkesën për përbarim të caktojë lëndën me të cilën obligimi duhet të plotësohet.

(2) Debitori ka të drejtë për zgjedhje derisa kreditori qoftë edhe pjesërisht nuk e ka pranuar lëndën që e ka kërkuar në kërkesën për përbarim.

Autorizimi fakultativ i debitorit

Neni 22

Debitori ndaj të cilit me dokument përbarues i është shqiptuar obligim jomonetar me të drejtën të mund të çlirohet nga plotësimi i atij obligimi me pagesë të shumës së caktuar me para të caktuar në dokumentin përbarues, këtë shumë mund ta paguajë derisa kreditori qoftë edhe pjesërisht nuk e ka pranuar plotësimin e obligimin.

Përbarimi ndaj debitorëve solidarë

Neni 23

Kundër dy ose më tepër debitorëve të cilët në mënyrë solidarë përgjigjen sipas dokumentit ekzekutiv, përbaruesi mund të miratojë urdhëresa për përbarimin e secilit debitor në veçanti.

Mjetet për përbarim

Neni 24

Përbarimi për shkak të realizimit të kërkesës me para mund të realizohet vetëm me shitjen e sendeve të luajshme, shitjen e patundshmërive, shitjen e letrave me

vlerë dhe pjesëmarrjeve në shoqëri tregtare, transmetimin e kërkesës në para, shndërrimin në para të të drejtave tjera pronësore dhe transmetimin e mjeteve që mbahen në llogarinë të bartësi i qarkullimit pagesor në pajtim me rregullat për qarkullim pagesor.

Lënda e përbarimit

Neni 25

Lëndë e përbarimit për shkak të shlyerjes së kërkesës në para mund të jetë çdo lëndë debitore, e drejtë pronësore, dhe patundshmëri e regjistruar në kadastër të patundshmërive, që me ligj nuk janë liruar nga përbarimi, përkatësisht nëse përbarimi ndaj tyre nuk është i kufizuar me ligj.

Obligimi për bashkëpunim

Neni 26

(1) Debitori është i obliguar që me kërkesën e përbaruesit t'i japë të dhënat e tij për identifikim të cilat janë të rëndësishme vetëm për nevojat e përbarimit (NUAQ, NUAS, NUT, vendbanimi përkatësisht vendqëndrimi, selia), si dhe t'i paraqesë të gjitha të thënat e domosdoshme për pronën e tij personale, të hyrat dhe të drejtat, të domosdoshme për përbarimin e dokumentit përbarues.

(2) Për dhënien e të dhënave të pasakta dhe jo të plota ose mosdhënien e të dhënave për pronën, të ardhurat dhe të drejtat, debitori dhe personi përgjegjës te personi juridik kur debitori është person juridik, mbajnë përgjegjësi për dhënie të deklaratës së rrejshme në procedurë në gjyq.

Anulimi i transaksioneve

Neni 27

(1) Transaksionet e ndërmarra para përbarimit të dokumentit përbarues, të cilat janë të domosdoshme për plotësimin e kërkesave të kreditorit, ose me të cilat kreditorë të caktuar vihen në pozitë më të volitshme, ose të cilat merren vetëm me qëllim të pengohet përbarimi ndaj asaj lënde ose të drejte ndaj asaj prone, nuk do të kenë rëndësi juridike ndaj përbarimit të dokumentit përbarues.

(2) Transaksionet nga paragrafi (1) i këtij neni do të konsiderohen të pavlefshme nëse janë ndërmarrë në periudhën prej gjashtë muajsh para miratimit të dokumentit përbarues.

(3) Pavlefshmëria e transaksioneve përcaktohet me vendim të plotfuqishëm e miratuar në procedurë kontestimore.

Paraqitja e kërkesës për përbarim

Neni 28

(1) Kërkesën për përbarim të dokumentit përbarues kreditori e paraqet te përbaruesi në formë të shkruar me bashkëngjitjen e dokumentit përbarues në origjinal. Kërkesën për përbarim të dokumentit përbarues vlera e kërkesës kryesore të së cilës është mbi 10.000 euro detyrimisht e përpilon avokati dhe përmban vulë dhe nënshkrimin të avokatit, përveç në rastet kur kreditor gjatë përbarimit është Republika e Maqedonisë, banka, kursimorja, shoqëria financiare, dhënësi i lizingut financiar ose shoqëria për sigurim si person juridik.

(2) Kërkesa për përmbarim nga kreditori për kërkesë që del nga shërbime komunale të përshkruara në nenin 11 pika 14) të këtij ligji, kundër debitorëve obligohet që drejtpërdrejt të kërkojë nga Oda e Përmbaruesve nga neni 75 i këtij ligji, të caktojë përmbarues të cilit duhet t'ia parashtrijë kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Oda obligohet që t'i përgjigjet kreditorit dhe t'i caktojë përmbarues, në afat prej 48 orësh duke llogaritur nga dita e pranimit të shkresës nga paragrafi (2) i këtij neni, duke pasur kujdes që përmbaruesit t'i caktojë në mënyrë të barabartë me radhë sipas alfabetit në Listën emërore të përmbaruesve, duke pasur kujdes për kompetencat e përmbaruesit.

(4) Me aktin e Odës më afërsisht rregullohen: mënyra e ndarjes ë lëndëve për përmbarues nga ana e Odës, përmbajtja dhe mënyra e paraqitjes së kërkesës së kreditorit te Oda, përmbajtja e përgjigjes së Odës dhe mënyra e paraqitjes së përgjigjes së Odës te kreditori.

(5) Përmbaruesi obligohet të veprojë sipas kërkesës për përmbarim.

(6) Me dorëzimin e dokumentit përmbarues përmbarimi i të cilit kërkohet, përmbaruesi autorizohet të zgjedhë mjetet për përmbarim dhe sendet e debitorit për përmbarimin e plotë të dokumentit përmbarues.

Tërheqja e kërkesës për përmbarim

Neni 29

(1) Kreditori gjatë procedurës mund ta tërheqë kërkesën për përmbarim tërësisht ose pjesërisht. Në këtë rast përmbaruesi e ndërpret përmbarimin.

(2) Nëse me tërheqjen e kërkesës për përmbarim keqpërdoren të drejtat e kreditorit, përmbaruesi do ta refuzojë tërheqjen e tillë të kërkesës për përmbarim.

(3) Kreditori pas tërheqjes së kërkesës mund të paraqesë kërkesë të re për përmbarim.

(4) Nëse përmbarimi ka filluar, ndërsa tërheqja e kërkesës për përmbarim nga ana e kreditorit shkakton dëm për debitorin ose për persona të tretë, kreditori është i obliguar ta kompensojë dëmin.

(5) Tërheqja e kërkesës për përmbarim nuk ndikon rrjedhën e afatit për vjetërsim.

Ndërprerja e përmbarimit

Neni 30

(1) Nëse gjatë zbatimit të përmbarimit ka ndodhur vdekje e palës ose e përfaqësuesit të saj ligjor, përmbarimi ndërpritet.

(2) Për ndërprerjen e përmbarimit, përmbaruesi i njofton trashëgimtarët e palës, nëse njihen dhe nëse dihet vendbanimi ose vendqëndrimi i tyre, si dhe palën e kundërt.

(3) Nëse procedura për debatin e trashëguesit të debitorit nuk është ngritur me detyrë zyrtare, ndërsa trashëgimtarët në afat prej 60 ditëve nga dita kur ka ndodhur vdekja e debitorit, përkatësisht nga dita e aktvendimit të plotfuqishëm të gjykatës për shpalljen e personit si të zhdukur për të vdekur, nuk kanë paraqitur propozim për shqyrtim të trashëgimit, ose trashëgimtarët nuk njihen, ose nuk është i njohur vendbanimi ose vendqëndrimi i tyre, përmbaruesi do të kërkojë nga Qendra për Punë Sociale pa prolongim t'u caktojë kujdestar të përkohshëm trashëgimtarëve në pajtim me Ligjin për familje.

(4) Kur për palën e cila është person juridik kanë ndodhur pasoja juridike nga hapja e procedurës falimentuese, përmbarimi ndërpritet.

Garancia

Neni 31

(1) Kur ky ligj përcakton depozitimin e garancisë, shuma e garancisë depozitohet me para në dorë në llogari të posaçme të përmbaruesit, përveç kur me ligj është përcaktuar të depozitohet në gjyq.

(2) Republika e Maqedonisë dhe organet shtetërore nuk depozitojnë garanci.

Kapitulli i dytë

PËRMBARUESI

Nocioni dhe numri i përmbaruesve

Neni 32

(1) Përmbaruesi është person i cili kryen autorizime publike të përcaktuara me ligj i emëruar prej Ministrisë së Drejtësisë (në tekstin e mëtejme: Ministria), në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(2) Përmbaruesi emërohet për rajonin e gjyqit themelor dhe përmbaron dokumente përmbaruese të gjyqit, noterit ose të organit, selia e të cilit gjendet në rajonin për të cilin është emëruar, ndërsa gjatë zbatimit të përmbarimit ndërmerr veprime në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë.

(3) Përmbaruesi mund të kryejë edhe veprime të tjera të përcaktuara me ligj.

(4) Numrin e përmbaruesve për rajonin e gjyqit themelor e cakton ministri në bazë të pajtimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë. Numri i vendeve përcaktohet në bazë të mendimit të kryetarit të gjykatës themelore për numrin e vendimeve të plotfuqishme dhe përmbaruese të gjykatës themelore, nga Dhoma e Noterëve të Republikës së Maqedonisë, e dhënë për numrin e dokumenteve përmbaruese të noterit, si dhe nga marrja e mendimit nga Dhoma e Përmbaruesve.

Kushtet për emërimin e përmbaruesit

Neni 33

(1) Përmbarues mund të emërohet personi që i plotëson kushtet si vijon:

1) të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë;
2) të jetë i aftë për punë dhe të ketë aftësi të përgjithshme shëndetësore, që dëshmohet me certifikatë të dhënë nga institucioni kompetent shëndetësor nga lëmi i mjekësisë së punës;

3) të jetë jurist i diplomuar me arsim të lartë katërvjeçar të kryer në studime juridike ose jurist i diplomuar me 300 kredi të fituara në studime juridike sipas kredit-transfer sistemit evropian (EKTC);

4) të ketë të dhënë provimin e jurispruencës;

5) ta ketë dhënë provimin kualifikues dhe provimin për rangim për konkursin konkret, testin psikologjik dhe testin e integritetit;

6) të ketë stazh pune në punë juridike prej së paku dy vjet pas provimit të dhënë të jurispruencës;

7) ta njohë në mënyrë aktive gjuhën maqedonase;

8) të posedojë certifikatë të pranuar ndërkombëtarisht për njohjen e së paku një nga tre gjuhët më shpesh të përdorura të Bashkimit Evropian (anglisht, frëngjisht, gjermanisht) të dhënë nga testator oficial evropian, anëtar i shoqatës ALTE të testatorëve evropian të nivelit B1 (B1) të CEFP (CEFR), përkatësisht IELLTS me 3,5-4, 5 poenë, PET, BEKP, BULLATS, ose Aptis ose TOEFELL IBT më së shumti 450 poenë, TOEFELL CBT së paku 135 poenë, ose TOEFELL IBT së paku 45 poenë, ose DELF, TCF, TEF, ose Gete certifikatë, TestDaf;

9) të mos jetë i dënuar me vendim të plotfuqishëm gjyqësor me dënim me burg pa kusht mbi gjashtë muaj, ose të mos i jetë shqiptuar dënim ndalim për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose detyrës;

10) të paraqesë deklaratë të noteri se do të sigurojë pajisje dhe lokal që janë adekuate dhe të duhura për kryerjen e punëve përmbarese; dhe

11) të paraqesë deklaratë të noteri për gjendjen e tij materiale, me tërë pasojat nga dhënia e deklaratës së rrejshme.

(2) Ministri i përcakton llojin e pajisjes dhe lokalit për plotësimin e kushtit nga paragrafi (1) pika 10) të këtij neni.

(3) Kushti nga paragrafi (1) pika 11) të këtij neni nënkupton deklaratën e dhënë të noteri në të cilën personi e paraqet gjendjen e vet financiare, në kuptim të gjendjes materiale, kërkesat financiare, obligimet, borxhet e ngjashëm, tërë kjo e kushtëzuar me pasojat nga vepra penale për dhënie të deklaratës së rrejshme (neni 367 nga Kodi penal).

Emërimi i përmbareut

Neni 34

(1) Përmbareut emërohet me aktvendim të Ministrisë në bazë të konkursit.

(2) Konkursin për emërimin e përmbareut e shpall Ministria, ndërsa e zbaton Oda e Përmbareut e Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtuqeshëm: Oda), e cila për atë qëllim formon komision të përbërë prej pesë anëtarësh prej të cilëve dy anëtarë nga Oda, një anëtarë nga Këshilli Gjyqësorë i Republikës së Maqedonisë, një anëtar nga Akademia për Gjykatës dhe Prokurorë Publikë, një profesor universitar nga fakultetet juridike të akredituara në Republikën e Maqedonisë. Gjatë formimit të Komisionit nga ky paragraf Oda ta zbatojë parimin e përfaqësimit adekuat dhe të drejtë.

(3) Në konkurs përcaktohet rajoni për të cilin duhet të emërohet përmbareut, numri i përgjithshëm i vendeve të shpallura dhe numri i vendeve për pjesëtarë të bashkësive nga numri i përgjithshëm i vendeve të shpallura, duke e respektuar parimin për përfaqësim adekuat dhe të drejtë. Nëse njëkohësisht shpallet konkurs për më shumë vende të përmbareut, në konkurs shpallet mundësia se kandidatët mund të paraqiten për të gjitha vendet e shpallura të përmbareut. Kandidatët e caktojnë prioritetin e vendeve në të cilat dëshirojnë të emërohen.

(4) Konkursi për emërimin e përmbareut shpallet në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" dhe së paku në dy gazeta ditore nga të cilat në një nga gazetat që botohen në gjuhën maqedonase dhe në gazetata që botohen në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve të cilët flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

(5) Afati për paraqitjen e kandidatëve të interesuar është 30 ditë nga dita e shpalljes së konkursit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", në të cilin afat kandidatët janë të detyruar të japin provimin për

përmbareut për konkursin e shpallur. Njëherësh kandidatët janë të detyruar të dorëzojnë dëshmi për testin psikologjik të dhënë dhe testin e integritetit nga personat e akredituar.

(6) Kandidati për përmbareut dorëzon fletëparaqitje me shkrim të Oda me shtojca me të cilat dëshmohej se janë plotësuar kushtet për emërimin e përmbareut të përcaktuara në nenin 33 paragrafin (1) pikat 1) deri 3), 5) – në pjesën e testit psikologjik dhe testit të integritetit, 6), 7), 8), 10) dhe 11) nga ky ligj. Dokumentet tjera për plotësimin e kushteve për emërimin e përmbareut të përcaktuara në nenin 33 paragrafin (1) pikat 4), 5) – në pjesën e provimit për përmbareut dhe 9) nga ky ligj, Ministria i siguron në mënyrë elektronike me detyrë zyrtare nga poseduesit e informatave adekuate, për çka arkëton nga kandidati kompensim në lartësi të shpenzimit real.

(7) Pas kalimit të afatit nga paragrafi (5) i këtij neni, Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni është i obliguar në afat prej pesë ditësh nga dita e mbarimit të konkursit, t'i dorëzojë të Ministria fletëparaqitjet e pranuar me rang listë të përgatitur të kandidatëve sipas gjithsej pikëve të fituara nga:

- suksesi i tyre gjatë studimeve,
- suksesi i arritur në provimin për rangim për përmbareut.

(8) Komisioni gjatë përpilimit të rang listës, nëse kandidatët kanë numër të njëjtë të pikëve të fituara, e merr parasysh kohëzgjatjen dhe llojin e stazhit të punës. Përparësi në rangim ka ai kandidat me stazh më të gjatë pune të fituar të përmbareut, noteri, avokati, në organe të jurisprudence dhe organe të administratës shtetërore nga sfera e jurisprudence dhe financave.

(9) Ministria emërimin e bën nga rang lista nga paragrafi (8) i këtij neni, të dorëzuar nga komisioni sipas numrit të pikëve të fituara gjithsej, në afat prej 3 ditësh duke llogaritur nga dita e pranimi të rang listës në bazë të rangimit të kandidatëve të dorëzuar nga Komisionit.

(10) Nëse në kandidatët e parë të ranguar nuk ka numër të mjaftueshëm të pjesëtarëve të bashkësive në pajtim me konkursin e shpallur për të cilin bëhet emërimi, shpallet konkurs plotësues në afat prej pesë ditësh nga kalimi i afatit nga paragrafi (9) i këtij neni, vetëm për atë numër të pjesëtarëve të bashkësive për të cilët nuk mund të bëhet emërimi sipas konkursit nga paragrafi (3) i këtij neni. Në konkursin plotësues përcaktohet numri minimal i nevojshëm i pikëve të cilët duhet t'i ketë kandidati, ndërsa i cili numër duhet të jetë identik me numrin e pikëve me të cilat është emëruar kandidati i fundit nga rang lista nga konkursi i shpallur nga paragrafi (3) i këtij neni. Në konkursin plotësues caktohet koha për mbajtjen e provimit plotësues. Afati për paraqitjen e kandidatëve të interesuar është 30 ditë nga dita e shpalljes së konkursit plotësues në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", në të cilin afat kandidatët janë të detyruar të japin provimin për përmbareut për konkursin plotësues të shpallur. Emërimin e përmbareut nga konkursi plotësues nga ky paragraf, Ministria në mënyrë të detyrueshme e kryen në afat prej 3 ditësh nga dita e pranimi të rang listës nga Komisioni, në bazë të rangimit të kandidatëve vetëm nëse kandidati e ka arritur së paku numrin e nevojshëm minimal të pikëve të përcaktuara me konkursin plotësues. Nëse pas mbajtjes së provimit plotësues dhe dorëzimit të rang listës plotësuese kandidatët nuk e kanë fituar numrin e nevojshëm minimal të pikëve të caktuara në konkurs, Ministria zgjedhjen e bën me radhë nga kandidatët e parë të ranguar të cilët nuk janë

emëruar nga Rang lista e konkursit të shpallur paraprakisht nga paragrafi (3) i këtij neni, në afat prej tri ditësh nga dita e përfundimit të konkursit plotësues nga ky paragraf.

(11) Kandidatëve të cilët nuk do të emërohen, në afat prej 15 ditësh nga dita e emërimit të përmbaruesve, u dorëzohet njoftim, me kopje nga aktvendimi për emërim.

(12) Kundër aktvendimit, kandidati i paemëruar mund të ngrit kontest administrativ para gjyqit kompetent.

(13) Vlerësimi i suksesit të arritur të të gjitha cikleve të studimeve të cilat i ka mbaruar kandidati dhe nga rangimi në universitetin sipas rang-listës së universiteteve të vendit në pajtim me Ligjin për arsimin e lartë dhe rang listat e universiteteve të huaja edhe atë këto: Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities); Times Higher Education - World University Rankings dhe QS World University Rankings, të përcaktuar nga ministri i Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

Deklarata solemne, dokumenti për emërimin dhe fillimin me punë

Neni 35

(1) Pas emërimit përmbaruesi në afat prej pesë ditësh obligohet të japë deklaratë solemne para ministrit.

(2) Deklarata solemne është si vijon:

“Deklaroj se përmbarimin do ta zbatojë me vetëdije, nder dhe paanshmëri, në pajtim me Kushtetutën dhe ligjet e Republikës së Maqedonisë.”

(3) Njëkohësisht me dhënien e deklaratës solemne, ministri ia dorëzon përmbaruesit dokumentin për emërim. Kopje nga dokumenti për emërimin në afat prej 3 ditësh nga dita e dorëzimit të dokumentit, dorëzohet te Oda.

(4) Vetëm përmbaruesi i emëruar nga ana e Ministrisë mund ta shfrytëzojë emrin përmbarues.

(5) Dhoma menjëherë ndërsa jo më vonë se 3 ditë nga dita e përpilimit të mendimit nga kryetari i Odës për përcaktimin e kushteve hapësinore dhe marrëveshjen e lidhur për siguri nga përgjegjësia për dëmin e shkaktuar personave të tretë, do ta caktojë dhe botojë në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë” datën e fillimit me punë të përmbaruesit.

(6) Nëse përmbaruesi nuk fillon me punë në afat prej tre muajsh nga shpallja e datës së fillimit të punës në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë” përkatësisht gjashtë muaj nga emërimi për përmbarues, e humb të drejtën që të regjistrohet në Listën përmbaruesve dhe të drejtën ta kryejë detyrën e përmbaruesit, përveç në rastin nga paragrafi (7) i këtij neni, ndërsa dokumenti nga paragrafi (3) i këtij neni nuk shkakton veprim juridik.

(7) Përmbaruesi, para kalimit të afatit të paraparë në paragrafin (6) të këtij neni, mund të kërkojë nga Ministria vazhdimin e afatit edhe për tre muaj, për shkaqe shëndetësore personale të përmbaruesit, ose në familjen e tij më të ngushtë.

(8) Përmbaruesit e emëruar regjistrohen në Listën e përmbaruesve që e mban Dhoma në formë elektronike, me ditën e fillimit me punë.

(9) Përmbaruesit e emëruar në pajtim me dispozitat nga ky ligj japin provimin profesional për kontroll të dëturisë në çdo shtatë vjet nga dita e emërimit, i cili provim zbatohet në pajtim me dispozitat nga nenet 245 deri 252 të këtij ligji.

(10) Përmbaruesit e emëruar në pajtim me Ligjin për përmbarim (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 35/2005, 50/2006, 12920/06, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 dhe 187/13) e japin

provimin profesional për kontroll të dëturisë më së voni në afat prej 7 vitesh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, i cili zbatohet në pajtim me dispozitat nga nenet 245 deri 252 nga ky ligj, ndërsa pastaj kontrolli i dëturisë së përmbaruesve nga ky paragraf, bëhet në çdo shtatë vjet nga dita e dhënies së provimit të fundit për kontroll të dëturisë.

(11) Nëse përmbaruesi nga paragrafët (9) dhe (10) të këtij neni, nuk e jep provimin profesional për kontroll të dëturisë në afatet e parapara, është i obliguar që më së voni në afat prej 30 ditësh nga mbajtja e provimit profesional për kontroll të dëturisë të paguajë dënim prej 3000 eurosh në kundërvlerë me denarë në llogarinë për dedikim të Odës që do të shfrytëzohet vetëm për përsosje profesionale të përmbaruesve në kuadër të Odës. Pas pagesës së dënit, përmbaruesi e fiton të drejtën që sërish ta japë provimin profesional për kontroll të dëturisë në afat prej gjashtë muajsh pas dhënies paraprake të provimit profesional për kontroll të dëturisë. Nëse përmbaruesi nuk e paguan dënimin ose sërish nuk e jep provimin profesional për kontroll të dëturisë kjo paraqet bazë për ngritjen e procedurës për shkarkim sipas nenit 73 paragrafi (1) pika z) të këtij ligji.

(12) Përmbaruesi i emëruar është i obliguar në afat prej 30 ditësh nga dita e emërimit, të plotësojë listë anketuese me regjistrim të hollësishëm të pronës së patundshme, sendeve të tundshme me vlerë të madhe, letrave me vlerë dhe kërkesave dhe borxheve, si dhe pronës tjetër që është në pronësi të tij, apo pronësi të anëtarëve të familjes së tij, me theksimin e bazës së marrjes së pronës së paraqitur dhe deponon deklaratë të verifikuar nga noteri për refuzimin nga mbrojtja e fshehtësisë bankare në lidhje me të gjitha llogaritë në banka të vendit dhe të huaja. Përmbaruesi ka obligim të plotësojë listë anketuese në afat prej 30 ditësh pas pushimit të detyrës. Lista anketuese dorëzohet te Komisioni Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit dhe te Drejtoria e të Hyrave Publike.

Selia, vula, vula katrore, plumbi, nënshkrimi, certifikata digjitale të lëshuar nga dhënësi i autorizuar i certifikatave (nënshkrim elektronik), llogaria e veçantë dhe lidhja elektronike

Neni 36

(1) Përmbaruesi ka seli në vendin, i cili me territor i takon rajonit të gjyqit themelor, për të cilin ai është emëruar. Në qytete ku nuk ka të emëruar përmbarues, Oda një herë në dy javë së paku nga 4 orë, siguron prani të përmbaruesit, nga radhët e përmbaruesve të emëruar për rajonin e gjyqit themelor të cilit me territor i takon qyteti. Oda duke pasur kujdes caktimin në mënyrë të barabartë të përmbaruesve, e cakton përmbaruesin detyra e të cilit është të pranojë kërkesa për përmbarim nga persona fizikë, në mënyrë të përcaktuar me aktin e Odës. Përmbaruesi i deleguar veprimtarinë e kryen në lokalet e komunës, e cila për këtë qëllim obligohet të sigurojë lokal përkatës. Për kërkesat e pranuar për përmbarim nga ato qytete, përmbaruesi është i obliguar të dorëzojë raport te Oda.

(2) Vula dhe vula katrore e përmbaruesit e mban stemën e Republikës së Maqedonisë shenjë për përmbarues, emrin personal të përmbaruesit dhe të vendit ku e ka selinë. Shenjat e vulës, vulës katrore dhe plumbit i miraton dhe vërteton kryetari Odës, e të njëjtat janë deponuar në gjyq në rajonin e të cilit është emëruar përmbaruesi dhe Oda. Vula, vula katrore dhe plumbi pas

ndalimit të obligimit përbarues deponohen në Odën. Në rast të dëmtimit apo harxhimit, vulat e harxhuara përkatësisht shkatërruara deponohen në Odë për tu asgjësuar. Kur jepen vula dhe vula katrore të reja ato shënohen me numra rendorë.

(3) Pas dhënies së deklaratës solemne përbaruesi deponon nënshkrimin, shenjat e vulës dhe plumbit në gjyqin themelor, për rajonin e të cilit ai është emëruar edhe në Odë.

(4) Përbaruesi është i obliguar të sigurojë certifikatë digjitale të lëshuar nga lëshuesi i autorizuar i certifikatave (nënshkrim elektronik) menjëherë pas lëshimit së deklaratës solemne.

(5) Përbaruesi para fillimit me punë, pavarësisht nga llogaria e rregullt, duhet të hapë llogari të veçantë të ndonjëri nga bartësit e qarkullimit pagesor në të cilin do të paguhet vetëm paratë nga përbarimet e realizuara dhe do të shfrytëzohet ekskluzivisht për përmbushjen e kreditorëve. Përbaruesi obligohet që paratë nga përbarimet e realizuara të cilat gjenden në llogari të veçantë, menjëherë t'i bartë në llogari të kreditorit, përkatësisht ditën e parë vijuese të punës pas përbarimit të realizuar, por jo më vonë se 15 ditë nga dita e përbarimit të realizuar në rast të sëmundjes së tij apo shkaqe tjera të arsyeshme. Në rastin kur është paraqitur ankesë të aktvendimit të gjyqit sipas kundërshtimit për paligjshmëri të bëra gjatë përbarimit apo sipas kërkesës për prolongimin e përbarimit, përbaruesi i transferon paratë nga llogaria e veçantë për plotfuqishmërinë e aktvendimit pavarësisht nga afati i caktuar më parë në këtë paragraf.

(6) Nëse në llogarinë e veçantë të përbaruesit kanë arritur mjetet për të cilat nuk mund të përcaktohet për cilën lëndë janë paguar apo nga kush janë paguar, pas kalimit të pesë viteve duke konsideruar nga dita e pagimit të parave, përbaruesi ato do t'i transferojë në llogari të Odës. Mjetet e transferuara në këtë mënyrë konsiderohen si të hyra të Odës.

(7) Llogaria e veçantë e përbaruesit nuk mund të jetë lëndë e përbarimit me detyrim të dokumentit përbarues kundër përbaruesit si debitor.

(8) Përbaruesi është i obliguar pulën dhe vulën katrore të tij t'i rruajë me vëmendje të veçantë. Në rast të humbjes së vulës apo vulës katrore përbaruesi është i obliguar menjëherë në formë elektronike dhe me shkrim t'i njoftojë gjyqin, në rajonin e të cilit është selia e tij dhe Odën.

(9) Për vulën, vulën katrore dhe plumbin e humbur gjyqi nga paragrafi (2) i këtij neni do të shpall konkurs në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë". Në rast se vula, vula katrore dhe plumbi më vonë gjinden, ato do të asgjësohen me prerje në dy pjesë.

(10) Përbaruesi para fillimit me punë është i obliguar të lidhet në mënyrë elektronike me Agjencinë për Kadastër të Patundshmërive, Shtëpitë e Kliringut, bankat, Regjistrin qendror, Drejtorinë për Mbajtjen e Librave Amë, Ministrinë e Punëve të Brendshme dhe për lëndë konkrete në mënyrë elektronike t'i dorëzojë urdhëresat, procesverbalet, konkluzionet, dhe dokumentet tjera të cilat dalin nga kryerja e punës së tij.

Legjitimacioni

Neni 37

(1) Ministria përbaruesit të emëruar dhe zëvendëspërbaruesit u lëshon legjitimacion.

(2) Ministri e përcakton formën dhe përmbajtjen e legjitimacionit, mënyrën e dhënies, marrjes dhe asgjësimin e tij.

(3) Përbaruesi, zëvendëspërbaruesi dhe ndihmëspërbaruesi gjatë zbatimit të veprimeve përbaruese legjitimohen në mënyrë obligative.

(4) Përbaruesi dhe zëvendëspërbaruesi i cili e ka asgjësuar, dëmtuar, apo humbur legjitimacionin apo në mënyrë tjetër ka mbetur pa të, është i obliguar menjëherë, ndërsa më së voni në afat prej tri ditësh ta njoftojë Ministrinë e Drejtësisë dhe t'i tregojë shkaqet, me çka hapet procedurë për asgjësimin e legjitimacionit të vjetër dhe lëshimin e legjitimacionit të ri ndërsa për legjitimacionin e vjetër në evidencë shënohet vërejtje.

(5) Përbaruesi dhe zëvendëspërbaruesi i cili e ka ndërprerë kryerjen e obligimit menjëherë e dorëzon legjitimacionin në Ministrinë e Drejtësisë. Në rast të mosdorëzimit të legjitimacionit kur është ndërprerë baza për të cilin është lëshuar, Ministria e Drejtësisë me detyrë zyrtare e asgjëson legjitimacionin dhe bën shpalljen në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(6) Ministria e Drejtësisë me të dhënat e nevojshme për lëshimin e legjitimacioneve dhe me legjitimacionet e asgjësuar, vepron në pajtim me Ligjin për mbrojtje të të dhënave personale.

Evidenca e përbaruesve

Neni 38

(1) Ministria e Drejtësisë mban evidencë elektronike për përbaruesit, zëvendëspërbaruesit dhe ndihmëspërbaruesit.

(2) Në evidencën nga paragrafi (1) i këtij neni mbahen të dhënat si vijon:

- emri personal, datëlindja dhe selia e përbaruesit;
- data kur është emëruar si përbarues;
- rajoni i gjyqit themelor për të cilin është emëruar përbaruesi;
- masat disiplinore, që i janë shqiptuar përbaruesit, dhe

-emri personal, datëlindja e zëvendëspërbaruesit ose ndihmëspërbaruesit dhe emri i përbaruesit në zyrën e të cilit punon, si dhe masat disiplinore të cilat u janë shqiptuar zëvendëspërbaruesit dhe ndihmëspërbaruesit.

(3) Ministri e përcakton mënyrën e mbajtjes së evidencës.

(4) Ministria e Drejtësisë me të dhënat nga Evidenca të përcaktuara në paragrafin (2) të këtij neni, vepron në pajtim me Ligjin për mbrojtjen e të dhënave personale.

Ndalimi për kryerjen e veprimeve dhe funksioneve të tjera

Neni 39

(1) Përbaruesi nuk guxon të kryejë funksione publike, ose udhëheqëse, mbikëqyrëse dhe drejtuese në: shoqëri tregtare, ente dhe fonde shtetërore, parti politike, shërbime për pagesa, veprimtari tregtare, punë ndërmjetësimi, noterie dhe avokature.

(2) Përbaruesi nuk guxon të jetë në shërbim të bashkësisë fetare ose grupit religjioz.

(3) Ndalimi nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni nuk ka të bëjë për kryerjen e veprimtarive shkencore, artistike e arsimore, veprimtarinë e përkthyesit gjyqësor, si dhe për kryerjen e detyrave në Odën dhe në shoqatat ndërkombëtare të përbaruesve.

Kapitulli i tretë**DISPOZITA TË PËRGJITHSHME PËR VEPRIMIN E PËMBARUESIT****Veprimet të cilat i ndërmerr përmbaruesi****Neni 40**

- (1) Përmbaruesi i ndërmerr veprimet si vijon:
- pranon kërkesa për përmbarim;
  - kryen dërgimin e shkresave gjyqësore në bazë të aktvendimit të gjyqit në pajtim me dispozitat e Ligjit për procedurë kontestimore;
  - kryen dërgimin e urdhërësive, procesverbaleve, konkluzioneve dhe dokumenteve tjera që dalin nga kryerja e punës së tij;
  - kryen legjitimimin e palëve dhe pjesëmarrësve në përmbarim;
  - grumbullon të dhëna për gjendjen pronësore dhe të dhëna tjera të debitorit në funksion të përmbarimit;
  - miraton urdhëresa dhe konkluzione, përpilon procesverbale, kërkesa, vërtetime dhe shënime zyrtare, në pajtim me dispozitat e këtij ligji;
  - bën regjistrimin, vlerësimin, sekuestrimin dhe shitjen e sendeve të tundshme, të drejtave dhe patundshmërive, pranon mjete nga debitori, dorëzon në zotërim;
  - ndan mjete nga përmbarimi;
  - bën shitjen e sendeve të tundshme dhe të patundshme dhe zbaton përmbarimin mbi të drejta tjera pronësore në procedurë falimentuese, me kërkesë të drejtuesit falimentues, përveç shitjes së përfshirjes afariste;
  - Bën plumbimin (vulosjen) e sendeve të tundshme dhe patundshme për shkak të pamundësisë të përdorimit apo shpenzimit të tyre me vënien e vulës së përmbaruesit;
  - kryen zbrazjen nga njerëzit dhe nga sendet dhe dorëzimin e patundshmërive dhe ndërmerr veprime tjera të nevojshme për zbatimin e përmbarimit të përcaktuara me ligj;
  - bën shpalljet në mjetet për informim publik;
  - parashtron kërkesë për vendosjen e kujdestarit për raste të veçanta të Qendra për Punë Sociale kur adresa e debitorit është e panjohur apo nuk ka përfaqësues;
  - parashtron kërkesë për marrjen e të dhënave për posedimin e llogarisë së transaksionit të personi juridik i cili e mban Regjistrin e vetëm të llogarive të transaksionit në lidhje me lëndën e përmbarimit;
  - parashtron kërkesë për shpalljen e ndjekjes dhe ndaljen e automjetit motorik lëndë e përmbarimit të Ministria e Punëve të Brendshme;
  - jep njoftim për gjendjen e lëndës me kërkesë të palëve;
  - ndërmerr veprime tjera në lidhje me punë të besuara nga gjyqi;
  - ndërmerr veprime për sigurimin e provave materiale si punë e besuar nga gjyqi;
  - jep vërtetim për përmbushjen e kërkesës;
  - ndërmerr veprime për pagim jashtëgjyqësorë të borxheve; dhe
  - ndërmerr edhe veprime tjera të parapara me ligj.
- (2) Gjatë zbatimit të veprimeve të përcaktuara me paragrafin (1) të këtij neni, përmbaruesi mund të bëjë foto dhe video dokumentim të veprimit në pajtim me ligj.
- (3) Përmbaruesi është i detyruar me të dhënat personale të veprojë në pajtim me rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale, gjatë zbatimit të përmbarimit në pajtim me këtë ligj.

(4) Përmbaruesi është i obliguar ta ruajë si fshehtësi gjithë atë që është me karakter personal që e ka krijuar gjatë zbatimit të përmbarimit, përveç nëse nga ligji apo nga vullneti i palëve nuk del diçka tjetër (fshehtësi përmbaruese). Fshehtësinë përmbaruese janë të obliguar ta ruajnë edhe personat e punësuar te përmbaruesi. Obligimi për ruajtjen e fshehtësisë mbetet i përhershëm.

(5) Gjatë ndërmarrjes së veprimeve, përmbaruesi i përpilon urdhëresat, konkluzionet, procesverbale, kërkesat, shënime zyrtare, vërtetimet dhe aktet tjera me formë të përcaktuar nga ministri. Aktet të cilat nuk janë në formë të përcaktuar konsiderohen si të pavlefshme.

(6) Përmbaruesit vetëm në bazë të vendimit të gjyqit apo prokurorit publik, mundet përkohësisht t'i merren shkresat e lëndës përmbaruese, për çka jepet vërtetim me shkrim për shkresat e marra, i cili regjistrohet në Listën për regjistrim në nenin 45 nga ky ligj.

Obligimi për bashkëpunim me përmbaruesit**Neni 41**

(1) Me qëllim të zbatimit të papenguar të përmbarimit, përmbaruesi ka të drejtë për qasje te të gjitha informatat dhe të dhënat nga punëdhënësi, bankat, librat publik dhe regjistrat për debitorin konkret.

(2) Përmbaruesi gjatë zbatimit të përmbarimit është i obliguar në formë elektronike, për debitorë konkret të kërkojë të dhënë nga evidencat të cilat i mbajnë organet e administratës shtetërore, apo nga personi juridik i cili mban regjistrë. Organi i administratës shtetërore, përkatësisht personi juridik i cili mban regjistrë të dhënat e kërkuara përmbaruesit ia jep menjëherë, e jo më vonë se 3 ditë pas kërkesës me shkrim, në formë elektronike. Organi i administratës shtetërore të dhënat përmbaruesit ia jep pa kompensim.

(3) Përmbaruesi ka të drejtë të kërkojë asistencë nga organi i administratës shtetërore për zbatimin e lëndës së përmbarimit në pajtim me këtë ligj.

(4) Subjektet nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni janë të obliguar të bashkëpunojnë me përmbaruesin.

Zbatimi i veprimeve përmbaruese dhe punësimi i personave të tjerë**Neni 42**

(1) Veprimet përmbaruese përmbaruesi i zbaton personalisht ose me autorizimin e tij zëvendëspërmbaruesi ose ndihmëspërmbaruesi.

(2) Personat nga paragrafi (1) i këtij neni, veprojnë në emër dhe për llogari të përmbaruesit.

(3) Për veprime të veçanta gjatë zbatimit të përmbarimit përmbaruesi sipas nevojës mund të punësojë edhe persona të tjerë.

Përgjegjësia për dëmin**Neni 43**

(1) Përmbaruesi është përgjegjës për tërë dëmin që i është shkaktuar palës ose personave të tretë, me zbatimin e paligjshëm të veprimeve përmbaruese dhe me mosplotësimin e detyrave që i ka si përmbarues sipas këtij ligji.

(2) Përmbaruesi nuk përgjigjet për dëmin e shkaktuar nëse paligjshmëria ose mosplotësimi i detyrave, nuk është përcaktuar në procedurë pas kundërshtimit të paraqitur sipas nenit 86 të këtij ligji.

(3) Përmbarusi është përgjegjës për dëmin që ka rezultuar nga përmbarimi i veprimeve të veçanta që i kanë shkaktuar personat nga neni 42 i këtij ligji.

(4) Shqëria e sigurimit ka të drejtë të regresit nga përmbarusi për dëmin e kompensuar vetëm në rast kur dëmi është shkaktuar me fajin e përmbarusit.

(5) Dëmi përcaktohet në procedurë kontestimore.

(6) Shuma më e vogël për sigurim për të cilën përmbarusi duhet doemos të lidhë marrëveshje për sigurim, është 100.000 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit të mesëm të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë në ditën e lidhjes së policës për sigurim.

(7) Përmbarusi është i detyruar për Dhomën të dorëzojë dëshmi për secilën marrëveshje të lidhur për sigurim nga përgjegjësia e dëmit menjëherë pas lidhjes së të njëjtës.

(8) Kryetari i Dhomës e njofton Ministrinë, për përmbarusin i cili nuk ka vepruar në pajtim me dispozitat e këtij paragrafi dhe paragrafëve (5) dhe (6) të këtij neni, në afat prej 30 ditëve pas kalimit të policës për sigurim.

Përfashtimi i përmbarusit

Neni 44

(1) Përmbarusi ose zëvendëspërmbarusi nuk mund të ndërmerr veprime në lëndë konkrete, nëse:

- nëse është palë, përfaqësues i ligjshëm ose i autorizuar i palës, nëse me palën është në raport bashkëpronari, debitor solidar ose debitor regresiv, ose nëse është marrë në pyetje si dëshmitar ose ekspert, ose ka marrë pjesë në miratimin e vendimit gjyqësor ose vendimit të organit tjetër;

- nëse pala, përfaqësuesi i ligjshëm ose i autorizuar i palës është familjar nga gjaku në vijë të drejtë në çfarëdo shkalle, ndërsa në vijë anësore deri në shkallën e katërt, ose është bashkëshort/e i/e kurorëzuar apo pakurorëzuar, ose familjar nga miqësia deri në shkallën e dytë, pa dallim nëse martesë është ndërprerë apo jo;

- nëse është tutor, adoptues, i adoptuar, ushqyes ose i ushqyer i palës, i përfaqësuesit të saj të ligjshëm ose i të autorizuarit;

- dokumenti përmbarus është miratuar nga person për të cilin ekzistojnë kushte për përjashtim sipas Ligjit për procedurë kontestimore; dhe

- ka miratuar Konkluzion për përcaktimin e shpenzimeve për përmbarim si dokument përmbarus.

(2) Nëse përmbarusi ose zëvendëspërmbarusi ka vepruar në kundërshtim me paragrafin (1) të këtij neni, veprimet e ndërmarra nga gjyqi kompetent në procedurën kontestimore do të shpallen të pavlefshme.

(3) Me kërkesë të palës për përjashtim të përmbarusit dhe zëvendëspërmbarusit vendos Kryetari i Dhomës në afat prej 72 orëve nga parashtrimi i kërkesës. Nëse kërkesa për përjashtim i përket kryetarit të dhomës, vendos Këshilli Drejtues i dhomës në afat prej 72 orësh.

(4) Përmbarimi rrjedh pa pengesë pa marrë parasysh kërkesën e parashtruar për përjashtim.

Mbajtja e evidencës së kërkesave për përmbarim

Neni 45

(1) Për kërkesat e pranuar për përmbarim, që i pranon për zbatim, përmbarusi obligohet të mbajë evidencë për kërkesat e pranuar për përmbarim në formë elektronike.

(2) Ministri e përcakton formën, mbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës.

Shpërblimi dhe kompensimi i shpenzimeve për punë të përmbarusit

Neni 46

(1) Përmbarusi për veprimet e përmbaruara ka të drejtë të:

- kompensimit për administrim,
- kompensimit për veprimet e zbatuara dhe
- shpërblimit për realizimin e dokumentit përmbarus në pajtim me Tarifën për shpërblim dhe kompensim të shpenzimeve tjera për punë të përmbarusit. Shpërblimin për realizim të pjesshëm ose të plotë të dokumentit përmbarus e paguan debitori gjatë përmbarimit.

(2) Nëse kreditori nuk e paguan çmimin për administrim dhe urdhëresën fillestare për përmbarim me paraqitjen e kërkesës për përmbarim, përmbarusi me konkluzion do të refuzojë kërkesën për përmbarim.

(3) Nëse kreditori nuk i paguan shpenzimet për ndërmarrjen e veprimeve të veçanta në afat prej 30 ditëve nga dita kur përmbarusi do ta detyrojë kreditorin për pagesë të të njëjtave, përmbarusi me konkluzion do ta ndërpresë përmbarimin.

(4) Tarifën për shpërblim dhe kompensim të shpenzimeve tjera për punë të përmbarusve do ta miratojë ministri, me mendim të marrë paraprakisht nga Dhoma e Përmbarusve, sipas këtyre kritereve:

1) çmimi për administrim e cila përcaktohet sipas shumës së kërkesës kryesore, përkatësisht vlera e lëndës së përmbarimit e përcaktuar në dokumentin përmbarus;

2) çmimi i veprimeve të përmbaruara i cili caktohet sipas llojit, vëllimit dhe kohëzgjatjes së përmbarimit të veprimeve dhe vendin e përmbarimit të tyre; dhe

3) shpërblimi i përmbarusit për veprimet përmbaruese - realizimin e dokumentit përmbarus me përcaktim sipas llojit të dokumentit përmbarus dhe llojit të kërkesës që duhet të përmbarohet edhe atë:

- te kërkesat me para në dorë shpërblimi caktohet sipas shumës së kërkesës së paguar;

- te kërkesat pa para në dorë shpërblimi përcaktohet sipas vlerës së lëndës së kontestit të përcaktuar në dokumentin përmbarus. Nëse vlera e kërkesës me para në dorë nuk është përcaktuar në dokumentin përmbarus, shpërblimi arrin 300 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit të mesëm të BPRM-së në ditën e llogaritjes.

(5) Vlera e lëndës së përmbarimit në kërkesat me para në dorë është shuma e caktuar në kërkesën për përmbarim i përcaktuar nga kreditori.

Dorëzimi i shkrimit

Neni 47

(1) Dorëzimi i akteve të cilat dalin nga puna e përmbarusit të parapara me këtë ligj bëhet me dorëzim të drejtpërdrejtë të aktit nga ana e përmbarusit ose nëpërmjet postës.

(2) Nëse personi të cilit akti i dorëzohet drejtpërdrejt nuk takohet aty ku duhet të kryhet dorëzimi, përmbarusi do t'i lë njoftim me shkrim të njëri nga personat e theksuar në nenin 136 të ligjit për procedurë kontestimore që të vijë në ditën dhe orën e përcaktuar në zyrën e përmbarusit për shkak të pranimit të aktit. Nëse personi nuk vjen ta pranojë aktin, dhe ardhjen nuk arsyeton në afat prej tri ditësh nga dita kur është thirrur në zyrën e përmbarusit ta pranojë, akti do të dërgohet me rekomandim nga posta. Nëse akti nuk ngrihet në afat prej tetë ditësh nga dita e njoftimit se aktin duhet ta ngritë, do të konsiderohet se dorëzimi është kryer në rregull.

(3) Nëse dorëzimi kryhet nëpërmjet postës ajo kryhet me dërgesë me rekomandim. Nëse dorëzimi nuk ka sukses do të bëhet tentim i sërishëm në afat prej tetë ditësh me dërgesë me rekomandim. Pas tentimit të dytë pa suksesshëm përmbaruesi dërgesën e kryen me shpallje publike në pajtim me nenin 48 të këtij ligji.

(4) Përmbaruesi është i obliguar që çdo tentim të pasuksesshëm ta konstatojë me shënim zyrtar.

(5) Për veprimet të cilat i ka ndërmarrë për dërgesë në pajtim me këtë nen përmbaruesi ka të drejtë për kompensim dhe shpenzime materiale në pajtim me Tarifën për shpërbllim dhe kompensim të shpenzimeve tjera për punën e përmbaruesve.

Dërgesa me shpallje publike

Neni 48

(1) Nëse vendbanimi ose vendqëndrimi, respektivisht selia e palës është e pa njohur për përmbaruesin letra e të cilit dërgohet, ose përmbaruesi ka mundur të kryej dërgesë të rregullt te pala në pajtim me dispozitat nga neni 47 i këtij ligji përmbaruesi dërgesën e kryen me shpallje publike.

(2) Shpalljen përmbaruesi i kryen nëpërmjet shtypit ditorë i cili është në përfshirje të tërë territorit të Republikës së Maqedonisë, për çdo ditë me tre numra të njëpasnjëshëm.

(3) Shpallja kryhet edhe me publikim të njëfishtë në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(4) Shpallja i përmban: Emrin e përmbaruesit, emrin/titullin e palës, adresën e njohur, numrin e lëndës dhe periudhën në të cilën pala duhet ti drejtohet përmbaruesit.

(5) Shpallja përmban edhe vërejtje për palën se mënyra e atillë e dorëzimit konsiderohet si dërgesë e rregullt, ndërsa pasojat e dëmshme të cilat mund të shkaktohen i mban vetë pala.

(6) Pas kalimit të kohës së paraparë në shpallje nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni konsiderohet se pala në mënyrë të rregullt është njoftuar për shkresën.

Kapitulli i katërt

ZËVENDËS PËRMBARUESI DHE NDIHMËS PËRMBARUESI

Zëvendës përmbaruesi

Neni 49

(1) zëvendës përmbaruesi është person i punësuar në zyrën e përmbaruesit, i cili e zëvendëson përmbaruesin kur ai është i penguar të zbatojë veprime të kryera për shkak të sëmundjes, mungesës, vdekjes ose masës së shqiptuar disiplinore të përkohshme për kryerjen e detyrës -suspension. Zëvendës përmbaruesin e emëron Ministria me vendim me propozim të përmbaruesit, për kohë të përcaktuar ose të pa caktuara. Çdo përmbarues ka për obligim të dorëzojë propozim për emërimin e zëvendës përmbaruesit në afat prej 30 ditësh nga dita e fillimit me punë.

(2) si zëvendës përmbarues mund të emërohet personi i cili ka dhënë provimin për zëvendës përmbarues dhe i plotëson kushtet tjera që të emërohet si përmbarues. Provimi për zëvendës përmbarues zbatohet në pajtim me dispozitat e neneve 245 dhe 252 të këtij ligji.

(3) Personi nga paragrafi (2) i këtij neni që për herë të parë është emëruar për zëvendës përmbarues, jep deklaratë solemne nga neni 35 paragrafi (2) i këtij ligji.

(4) Zëvendës përmbaruesi parashtron kërkesë për regjistrim në listën e emrave të zëvendësve në Odë. Zëvendës përmbarues pas regjistrimit në Listën e zëvendësve, deponon vulë dhe nënshkrim në gjykatën kompetente të rajonit për të cilin është emëruar përmbaruesi dhe në Odë. Vula e zëvendës përmbaruesit është në formë katërkëndëshe dhe e përmban emrin dhe mbiemrin e zëvendësit me shenjë se cilin përmbarues e zëvendëson dhe rajonin e gjykatës për të cilin është emëruar përmbaruesi. Zëvendës përmbaruesi është i obliguar krahas vulës së përmbaruesit të cilin e zëvendëson ta vendosë edhe vulën e vet dhe nënshkrim të akteve që i miraton në kohën përderisa e zëvendëson përmbaruesin. Shenjat e vulës, vulën katrore dhe vulën e pumbosur i miraton dhe i regjistron kryetari i Odës së përmbaruesve të Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejme: Oda), dhe të njëjtit deponohen në gjykatën në të cilin rajoni është emëruar përmbaruesi, zëvendësi i të cilit është, dhe Oda. Vula, plumbi pas ndërprerjes së detyrës si zëvendës përmbarues, deponohen në Odën. Zëvendës përmbaruesi është i obliguar të sigurojë edhe certifikatë digjitale të lëshuar nga realizuesi i autorizuar i certifikatës (nënshkrim elektronik) menjëherë pas emërimit për zëvendës përmbarues

(5) Detyra e zëvendës përmbaruesit ndërpritet me:

- shkarkim nga ana e ministrisë;
- kthimi i detyrës përmbaruesit zëvendës i të cilit ishte, pasi që për atë paraprakisht është informuar ministria;
- kalimi i kohës për të cilin është emëruar dhe
- Dita e dorëzimit të evidencës së përmbaruesit detyra e të cilit është ndërprerë, për përmbaruesin e emëruar ose të përcaktuar në pajtim me nenin 74 të këtij ligji.

(6) Përmbaruesi është i obliguar ta njoftojë ministrinë dhe Odën në afat prej tetë ditësh nga dita e ndërprerjes së marrëdhënies së punës së zëvendës përmbaruesit dhe njëkohësisht të kërkojë nga ministri ti emërojë tjetër zëvendës përmbarues.

Të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e zëvendës përmbaruesit

Neni 50

(1) Zëvendës përmbaruesi i ka të drejtat e njëjta, obligimet dhe përgjegjësitë si edhe përmbaruesi, kur e zëvendëson përmbaruesin.

(2) Zëvendës përmbaruesi kur e zëvendëson përmbaruesin të cilit i është shqiptuar masë e përkohshme e marrjes së të drejtës për kryerjen e detyrës si përmbarues, si dhe për ndalim të përkohshme për kryerjen e detyrës-suspension, nuk guxon të pranojë kërkesa të reja për përmbarim.

(3) Përmbaruesi është i obliguar ti mundësojë qasje zëvendës përmbaruesit te shkresat.

(4) Zëvendës përmbaruesi i ndërmerr dhe vazhdon me punë për shkresat e përmbaruesit.

(5) Gjatë zbatimit të veprimeve, zëvendës përmbaruesi legjitimohet në cilën cilësi vepron. Ai përveç emrit dhe mbiemrit të tij, e thekson emrin, mbiemrin dhe rajonin e gjykatës për të cilin është emëruar përmbaruesi të cilin e zëvendëson. Zëvendës përmbaruesi për veprat e ndërmarra të cilat ai i ka ndërmarrë ai ka të drejtë për kompensim për veprat e ndërmarra në pajtim me Tarifën për shpërbllim dhe kompensim të shpenzimeve tjera për punën e përmbaruesit, përveç kur zëvendësi është punësuar te përmbaruesi.

(6) Пërмбарuesi është i obliguar, njëkohësisht me emërimin e zëvendëspërмбарuesit të tij, t'i lëshojë autorizim zëvendësit që të disponojë me llogarinë e rregullt dhe të veçantë, me qëllim që të mundësojë funksionim të rregullt të punës në zyrë në rastet kur ai është i penguar.

(7) Në rastet e pengimit të përkohshëm të përмбарuesit dhe zëvendësit të tij më shumë se 30 ditë, me kërkesë të kryetarit të Odës, ministria në afat prej pesë ditësh emëron përмбарues tjetër nga radhët e përмбарuesve, përndryshe nuk arrihen kushte që përмбарuesi të vazhdojë me punë.

(8) Pas ndërprerjes së shkaqeve për pengimin e përkohshëm të përмбарuesit, përмбарuesi e vazhdon punën në zyrë, për çka me shkrim e njofton ministrinë.

(9) Detyra e zëvendësit që është emëruar nga ministria për kohën e pengesës së përkohshme të përмбарuesit dhe zëvendësit të tij, do të ndërpritet me kthimin e përмбарuesit ose të zëvendës përмбарuesit të cilët janë penguar përkohësisht për punë.

Ndihmësi i përмбарuesit

Neni 51

(1) Ndihmësi i përмбарuesit është person i cili në pajtim me dispozitat e këtij ligji, i jep ndihmë përмбарuesit gjatë zbatimit të veprimeve përмбарuese.

(2) Për ndihmës përмбарues mund të emërohet personi i cili i plotëson këto kushte:

1) të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë;

2) të jetë mjaft i aftë dhe të ketë aftësi të përgjithshme shëndetësore;

3) të ketë kryer fakultetin juridik me arsim të lartë katërvjeçar në studimet juridike ose jurist i diplomuar me 300 kredi të fituara në studimet juridike sipas sistemit Evropian kredit-transfer (SEKT);

4) rrjedhshëm ta zotërojë gjuhën maqedonase; dhe

5) të mos jetë dënuar me vendim të plotfuqishëm gjyqësor me dënim me burg pa kusht mbi gjashtë muaj.

(3) Kryetari i Odës në bazë të propozimit të përмбарuesit emëron person i cili do të punojë në zyrën e tij si ndihmës përмбарuesi dhe i jep legjitimacion.

(4) Kryetari i Odës mund ta pranojë propozimin e përмбарuesit për emërimin e ndihmës përмбарuesit për shkak të mosplotësimit të kushteve për emërim në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni ose për shkak të mbrojtjes së prestigjit dhe dinjitetit të veprimtarisë përмбарues.

(5) Propozimin nga paragrafi (3) i këtij neni e parashtrajnë së bashku përмбарuesi dhe personi i cili duhet ta emërojë përмбарuesin si ndihmës edhe atë duhet të përmbajë:

- emrin, mbiemrin, vendin dhe datëlindjen e personit i cili duhet të emërohet si ndihmës dhe numrin unik amë të qytetarit (në tekstin e mëtejshëm: NUAQ);

- emrin, mbiemrin dhe vendin e punës së përмбарuesit dhe

- nëse personi i cili duhet të emërohet për ndihmës paraprakisht ka punuar si ndihmëspërмбарues, periudha në të cilën ka punuar, si dhe emrat dhe vendet e punës së përмбарuesve të të cilët paraprakisht ka punuar si ndihmëspërмбарues.

(6) Ndihmëspërмбарuesit do t'i pushojë detyra ndihmëspërмбарues:

- kur do t'i ndërpritet marrëdhënia e punës të përмбарuesi;

- me tërheqjen e Vendimit për emërim të ndihmësit nga ana e kryetarit të Odës, dhe me kërkesë paraprake të përмбарuesit;

- me shkarkimin ose ndërprerjen e detyrës së përмбарuesit të emëruar dhe

- me kërkesë të ndihmëspërмбарuesit.

Të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e ndihmëspërмбарuesit

Neni 52

Gjatë zbatimit të veprimeve, ndihmësi i përмбарuesit legjitimohet se në cilën cilësi vepron. Ai përveç emrit dhe mbiemrit të tij, e thekson emrin, mbiemrin dhe rajonin për të cilin është emëruar përмбарuesi për të cilin ai vepron.

Praktikantët te përмбарuesi

Neni 53

(1) Пërмбарuesi në zyrën e vet mundet të angazhojë praktikantë.

(2) Praktikantët te përмбарuesi janë juristë të diplomuar me arsim të lartë katërvjeçar të kryer për studime juridike ose juristë të diplomuar me 300 kredi të fituara të studimeve juridike sipas sistemit Evropian Kredit-transfer (SEKT), të cilët janë punësuar ose kryejnë punë vullnetare në zyrën e përмбарuesit. Praktikantët regjistrohen në Librin e emrave të praktikantëve të përмбарuesit, që në formë elektronike e mban Oda.

(3) Praktikanti aftësohet për profesionin, ndërsa përмбарuesi është i obliguar ta përcjellë dhe ta ndihmojë aftësimin e vet profesional dhe ta kontrollojë prezencën e vet.

(4) Koha e kaluar si praktikant te përмбарuesi barazohet lidhur me të drejtën e dhënies së provimit të jurisprudencës dhe të noterit, provim përмбарues ose provim tjetër profesional, nëse i plotësojnë kushtet e parapara për dhënie e provimeve adekuate.

Kapitulli i pestë

МБИКЕЌЫРЈЕ МБИ ПУНËН Е ПËРМБАРУЕСВЕ

Мбикëqyrje mbi punën

Neni 54

(1) Ministria e Drejtësisë bën mbikëqyrje mbi punën e përмбарuesve, me çka përcjell;

- mbajtjen e evidencës së përмбарuesit në pajtim me ligjin dhe aktet nënligjore;

- ruajtjen e shkresave dhe të dhënave zyrtare;

- radhitjen e regjistrimit të lëndëve në taksën e regjistrimit të kërkesave të pranuar për përмбарim;

- përcjelljen e veprimit të përмбарuesit sipas radhitjes së kërkesave të pranuar për përмбарim;

- skenimin e rregullt dhe në kohë të shkresave të lëndëve të cilat nuk dalin nga veprimi i përмбарuesit;

- sigurimin e rregullt nga dëmi i përмбарuesit;

- mbajtjen në rregull dhe në kohë të evidencës për shpenzimet dhe shpërblimin e përмбарuesit;

- realizimin e obligimit ligjor për emërimin e zëvendëspërмбарuesit;

- realizimin e obligimit për lëshimin e autorizimit të zëvendësit që të disponojë me llogarinë e tij të rregullt dhe të veçantë;

- veprimin e përmbaruesit me kërkesë për palën për përgatitjen e përlogaritjes për pagesë të kërkesës, kamatës, qëllimi për administrim, çmimi për veprime të kryera, shpërblimi i shpenzimeve të përmbaruesit dhe të atyre reale dhe taksat të cilat janë shkaktuar gjatë zbatimit të përmbarimit;

- veprimin e përmbaruesit sipas vendimeve të gjykatave të miratuara me kundërshtim dhe me kërkesë për prolongimin e përmbarimit;

- zbatimin e ligjit për prolongimin e kryerjes së kërkesës së kreditorit;

- veprimin e rregullt dhe në kohë për të dhënat nga palët, gjykatat dhe organet shtetërore dhe

- përgatitjen e raporteve për punën e vet në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(2) Ministria e Drejtësisë bën edhe mbikëqyrje mbi punën e Odës, me çka përcjell;

- mbajtjen e rregullt dhe në kohë të evidencave të Odës të cilat i mban në pajtim me ligjet dhe aktet nënligjore;

- mbajtjen e rregullt dhe në kohë të evidencave të Komisionit Disiplinor dhe respektimi i afatit ligjor për përgatitjen dhe dorëzimin e vendimeve disiplinore;

- respektimin e obligimeve të Odës të përcaktuara me ligjin dhe aktet nënligjore; dhe

- veprimin e rregullt dhe në kohë për dërgesat nga ana e palëve, gjykatave dhe organeve shtetërore.

(3) Për kryerjen e mbikëqyrjes Ministria është e obliguar të paktën tri ditë para ditës së kryerjes së mbikëqyrjes, ta njoftojë përmbaruesin, respektivisht Odën.

(4) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes nga ana e Ministrisë, duhet të jetë prezent përmbaruesi të i cili kryhet mbikëqyrje, kryetari i Odës ose personi i autorizuar nga ai, nëse mbikëqyrja kryhet mbi punën e Odës.

(5) Mbikëqyrjen nga paragrafët (1) dhe (3) të këtij neni e kryen komisioni i përbërë prej të paktën dy përfaqësuesve të Ministrisë, i autorizuar nga ministri.

Procesverbali për mbikëqyrje

Neni 55

(1) Për mbikëqyrjen e kryer nga neni 54 i këtij ligji përpilohet procesverbal, të cilin e nënshkruajnë personat e autorizuar të Ministrisë që e kryejnë mbikëqyrjen dhe përmbaruesi. Nëse përmbaruesi refuzon ta nënshkruajë procesverbalin, është i obliguar t'i tregojë shkaqet për atë, ndërsa personi i autorizuar i fut në procesverbal.

(2) Për gjendjen e përcaktuar faktike të mbikëqyrjes së kryer përpilohet raport të cilin e nënshkruajnë personat e autorizuar të Ministrisë.

(3) Kopje nga raporti shtohet vetëm për përmbaruesin dhe për Odën e përmbaruesve në afat prej 15 ditësh nga dita e mbikëqyrjes së kryer.

(4) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes përmbaruesi ose kryetari i Odës, janë të obliguar të mundësojnë qasje të lokalet, librat, lëndët dhe shkresat dhe të e gjithë evidenca, respektivisht Oda, dhe përgjigjen për saktësinë e të dhënave dhe shkresave të prezantuara gjatë mbikëqyrjes.

(5) Varësisht nga gjendjet e konstatuara në raportin për mbikëqyrjen e kryer, Ministria vendos nëse ka bazë për parashtrimin e propozimit për ngritjen e procedurës disiplinore ose për ndërmarrjen e masave tjera në pajtim me ligjin.

(6) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes nuk guxon të cenohet sekreti i shkresave dhe klasifikimi i informatave, si dhe prishja e sekretit dhe mbrojtja e të dhënave personale.

(7) Mënyrën e kryerjes së mbikëqyrjes e përcakton ministri.

Raportet për punën e përmbaruesit

Neni 56

(1) Përmbaruesi dorëzon te Ministria në formë elektronike raport tremujor për punën e vet më së voni në afat prej 10 ditësh pas kalimit të tremujorit. Formën dhe përmbajtjen e raportit e saktëson Oda, në bazë të pëlqimit paraprak në pajtim me Ministrinë.

(2) Përmbaruesi dorëzon raport me shkrim te Oda për punën e vet në vitin paraprak, më së voni deri më 15 mars në vitin rrjedhës, në të cilin e thekson:

- numrin e kërkesave të pranuar për përmbarim,

- numrin e dokumenteve të realizuara përmbaruese nga ato që janë pranuar në vitin raportues,

- numrin e përgjithshëm të dokumenteve të realizuara përmbaruese,

- shumën e mjeteve të paguara për: çmimin për administrimin e lëndëve, shpenzimet për veprimet e marra dhe shpërblimi për dokumentet e realizuara përmbaruese të pranuar në vitin raportues,

- shumën e shpenzimeve për punën e përmbaruesit dhe

- neto fitimi i realizuar i përmbaruesit.

(3) Oda më së voni deri më 1 prill te Ministria dorëzon raport vjetor përmbledhës për punën e të gjithë përmbaruesve në të cilat janë përfshirë të gjitha të dhënat nga paragrafi (2) i këtij neni.

(4) Përmbaruesi në shtojcë të raportit me shkrim nga paragrafi (2) i këtij neni dorëzon kopje nga llogaria përfundimtare e dorëzuar te Drejtoria për të Hyra Publike.

Kapitulli i gjashtë

PËRGJEGJËSIA DISIPLINORE E PËRMBARUESVE

Përgjegjësia disiplinore e përmbaruesit

Neni 57

(1) Përmbaruesi përgjigjet me procedurë disiplinore për punën e vet jo profesionale dhe të pa ndërgjegjshme në ligj, aktet nënligjore dhe aktet e Odës, me të cilat rregullohet puna e përmbaruesit.

(2) Veprimi jo profesional është shkelje e ligjit me çka gjatë zbatimit të përmbarimit përmbaruesi ka shkaktuar dëm ose shkakton shkelje të të drejtave të palëve në procedurë ose personave të tretë.

(3) Veprim pa ndërgjegje e veprimi në kundërshtim me Kodeksin për etikë profesionale të përmbaruesve dhe obligimeve të parapara në Gjykatën dhe në aktet tjera të përgjithshme të Odës.

(4) Nën kushtet e njëjta të përcaktuara me këtë ligj me masë disiplinore përgjigjet edhe zëvendëspërmbaruesi për shkeljet e kryera në kohën kur e ka zëvendësuar përmbaruesin.

Komisioni disiplinor

Neni 58

(1) Komisioni disiplinor është organ i Odës i përbërë prej pesë anëtarëve dhe zëvendësve të tyre të cilët i zgjedh Kuvendi i Odës, me mandat prej tre vitesh me të drejtë për rizgjedhje. Me Komisionin Disiplinor udhëheq kryetari i zgjedhur nga radhët e përmbaruesve anëtarë të komisionit.

(2) Komisioni Disiplinor e mban procedurën disiplinore kundër përmbaruesit në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe aktet e Odës.

(3) Dy anëtarë dhe zëvendësit e tyre të Komisionit disiplinor zgjidhen nga radhët e anëtarëve të Odës, dy anëtarë dhe zëvendësit e tyre nga radhët e gjykatësve me propozim të Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë dhe një anëtar dhe zëvendës i tij me propozim të Këshillit të Prokurorëve Publikë nga radhët e prokurorëve.

(4) Komisioni Disiplinor e zbaton procedurën disiplinore në përbërje të plotë me propozim të parashtruesit të autorizuar dhe miraton vendim me propozimin, ndërsa mënyra dhe kushtet më të afërta lidhur me punën e Komisionit Disiplinor do të përcaktohen me Statusin dhe aktet tjera të Odës.

(5) Zëvendësanëtarët e Komisionit Disiplinor nga radhët e gjykatësve zëvendësojnë cilin do anëtar të Odës Disiplinore nga radhët e gjykatësve në raste të mungesës së tyre të arsyeshme dhe zëvendësanëtarëve nga radhët e përmbarsuesve zëvendësojnë cilin do anëtar të Komisionit Disiplinor nga radhët e përmbarsuesve.

Ngritja e procedurës disiplinore

Neni 59

(1) Procedura disiplinore kundër përmbarsuesit ose zëvendës përmbarsuesit ngrihet me propozim të kryetarit të Odës, kryetarit të gjykatës themelore në rajonin e të cilit është selia e përmbarsuesit dhe ministrisë.

(2) Kryetari i Odës mund të parashtojë propozim për ngritjen e procedurës disiplinore për shkak të shkeljeve të Tarifës, Kodeksit për etikë profesionale të përmbarsuesve dhe obligimet e parapara në Status dhe aktet tjera të përgjithshme të Odës. Propozim për ngritjen e procedurës disiplinore do të parashtrohet edhe për gjendjet e përcaktuara të cilat sugjerojnë për shkelje të kryer disiplinore nga mbikëqyrja e kryer nga ana e Këshillit Administrativ të Odës, si dhe me iniciativë të palëve, personave të tretë dhe pjesëmarrësve në përmbarim për ngritjen e procedurës disiplinore, nëse propozimet në kërkesë kanë të bëjnë me shkeljet e përcaktuara me këtë ligj. Me parashtrimin e kërkesës pala, personi i tretë ose pjesëmarrësi është i obliguar ti theksojë faktet, të dorëzojë dëshmi për të njëjtat, ndërsa nëse nuk mund të dorëzojë dëshmi të dëshmojë se ka tentuar ti sigurojë dëshmitë.

(3) Kryetari i gjykatës themelore nga paragrafi (1) i këtij neni parashtron propozim për ngritjen e procedurës disiplinore kundër përmbarsuesit nëse, gjykata duke vendosur për kundërshtimin kundër paligjshmërive gjatë kryerjes ka përcaktuar paligjshmëri gjatë kryerjes, respektivisht lirimit për ndërmarrjen e veprimeve ligjore, me të cilat përmbarsuesi i ka shkaktuar dëm palës, personit të tretë ose pjesëmarrësit.

(4) Ministria mund të parashtojë propozim për ngritjen e procedurës disiplinore, nëse në raport nga mbikëqyrja inspektuese janë përcaktuar gjendje të cilat sugjerojnë për shkelje të kryer disiplinore.

(5) Propozimi për ngritjen e procedurës disiplinore dorëzohet te Komisioni Disiplinor i Odës.

(6) Propozimi për ngritjen e procedurës disiplinore duhet të përmbajë fakte dhe dëshmi nga të cilat përcaktohet ekzistimi i shkeljes disiplinore dhe të parashtrohet në dy ekzemplar.

(7) Pas pranimit të propozimit, Komisioni Disiplinor menjëherë, dhe më së voni në afat prej tri ditësh, propozimin e dorëzon për përgjigje te përmbarsuesi me të cilin ka të bëjë propozimi.

(8) Përmbarsuesi në afat prej tetë ditësh nga pranimi i propozimit ka të drejtë të parashtojë përgjigje për propozimin e paragrafit (5) të këtij neni dhe përgjigjes t'ia bashkëngjisë dëshmitë.

Rrjedha e procedurës

Neni 60

(1) Procedura para Komisionit Disiplinor është urgjente, ndërsa vendimi për propozimin duhet të miratohet më së voni në afat prej 60 ditësh nga parashtrimi i propozimit.

(2) Përmbarsuesi kundër të cilit mbahet procedura ka të drejtë për prononcim të drejtpërdrejtë në Komisionin Disiplinor.

(3) Për përcaktimin e fakteve me rëndësi për vendimmarrje, Komisioni Disiplinor mundet të bëjë mbikëqyrje në shkresat e lëndës së përmbarsuesit, dhe sipas nevojës të nxjerrë edhe dëshmi tjera.

(4) Komisioni Disiplinor mundet të autorizojë anëtar të tij që të kryej mbikëqyrje në shkresat e përmbarsuesit dhe të furnizojë dëshmi tjera, për çka përpilon procesverbal.

Llojet e aktvendimeve të Komisionit Disiplinor

Neni 61

(1) Komisioni Disiplinor miraton:

- vendim me të cilin hidhet propozimi për ngritjen e procedurës disiplinore, nëse propozimi është jo i plotë, i pa lejuar, ose i vonuar respektivisht i parashtruar nga parashtruesi i pa autorizuar;

- aktvendim me të cilin refuzohet propozimi dhe përcaktohet se nuk është kryer shkelje disiplinore dhe

- aktvendim me të cilin miratohet propozimi i përmbarsuesit shpallet fajtor për shkeljen e kryer disiplinore, me çka i shqiptohet masë disiplinore.

(2) Komisioni Disiplinor është i obliguar menjëherë pas përfundimit të debatit për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore publikisht ta kumtojë vendimin e miratuar, ndërsa Kryetari i Komisionit Disiplinor menjëherë për të njëjtën ta njoftojë propozuesin dhe Ministrinë e Drejtësisë.

(3) Komisioni Disiplinor e përpilon aktvendimin për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore më së voni në afat prej 15 ditësh nga dita e miratimit të vendimit dhe të njëjtën menjëherë ta dorëzojë te përmbarsuesi i Ministrisë së Drejtësisë.

(4) Vendimi i Komisionit Disiplinor është përfundimtar. Kundër aktvendimit të Komisionit Disiplinor, përmbarsuesi ka të drejtë të ngritë kontest juridik para gjykatës kompetente.

Llojet e masave disiplinore

Neni 62

Për shkeljen e kryer disiplinore përmbarsuesit mund t'i shqiptohen këto masa disiplinore:

- a) vërejtje me shkrim;

- b) vërejtje publike;

- v) dënim me para në lartësi prej 500 deri 5.000 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit mesatar të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë deri në ditën e shqiptimit;

- g) heqja e përkohshme e të drejtës për kryerjen e detyrës përmbarsues në kohëzgjatje prej tre deri gjashtë muaj; dhe

- d) heqje e përkohshme e të drejtës për kryerjen e detyrës përmbarsues.

Përcaktimi i masave disiplinore

Neni 63

(1) Gjatë shqiptimit të masave disiplinore merren parasysh pesha e shkeljes, pasojat e asaj shkelje, shkalla e përgjegjësisë së përmbaruesit, rrethanat në të cilat është kryer shkelja, sjellja e tij e mëparshme, si dhe rrethana tjera lehtësuese dhe penguese, në veçanti motivet prej të cilave është kryer shkelja, fuqia dhe rrezikimi ose shkelja e të mirës së mbrojtur, rastet e tij personale dhe sjellja e tij pas shkeljes së kryer, si dhe rrethana tjera që kanë të bëjnë me personalitetin e përmbaruesit. Gjatë matjes së dënimit për shkeljen e kryer në kthim, në veçanti do të merret parasysh nëse shkelja e mëparshme është e llojit të njëjtë si edhe e reja, nëse janë kryer nga shtytje të njëjta dhe sa kohë ka kaluar nga masa e mëhershme disiplinore.

(2) Nëse me kundërvajtjen e kryer disiplinore, përmbaruesi ka fituar interes pronësor, dënimi në para mund t'i shqiptohet deri në shumën e dyfishit të lartësisë së atij dënimi, pavarësisht nga përkufizimi i nenit 62 pikës v) të këtij ligji.

Vërejtja me shkrim, vërejtja publike ose dënimi me para

Neni 64

Masa disiplinore vërejtje me shkrim, vërejtje publike ose dënim me para do të shqiptohet edhe përmbaruesit nëse:

- shkresat zyrtare dhe të dhënat elektronike i ruan në kundërshtim me Ligjin për materiale arkivore;
- i shkel rregullat e Kodeksit etnik të sjelljes së përmbaruesve;
- me sjelljen e vet drejt nëpunësve ose personave tjerë gjatë zbatimit të veprimeve të kryera e prish prestigjin dhe nderin e përmbaruesve, si dhe prestigjin dhe nderin e personave zyrtarë ose personave tjerë ose të organit që e përfaqësojnë, dhe të cilët janë pjesëmarrës në procedurë;
- nuk i plotëson obligimet e përcaktuara me aktet e Odës;
- gjatë përpilimit të akteve fut të dhëna të pasakta për debitorin;
- nuk jep propozim për emërimin e zëvendëspërmbaruesit në afatin e përcaktuar me këtë ligj;
- gjatë dërgesave dhe shkresave tjera, si dhe me sjelljen e vet e fyen gjykatën, organet e administratës shtetërore dhe organet e Odës;
- në mënyrë të pa rregullt dhe të pa saktë e mban evidencën të cilën përmbaruesi është i obliguar ta mbajë, dhe e cila na takon për të drejtat e palëve;
- me vonesë dhe/ose me pasaktësi i dorëzon raportet për punën e vet të përcaktuara me këtë ligj;
- e merr lëndën në punë pa çmim të paguar për administrim dhe urdhëresa paraprak për përbarim; dhe
- ndërmerr veprime për kryerje pa çmim të avancuar për veprimet.

Dënimi me para ose heqja e përkohshme e të drejtës së kryerjes së detyrës përmbarues

Neni 65

(1) Masë disiplinore dënim me para ose heqje e përkohshme e të drejtës për kryerjen e detyrës përmbarues, do t'i shqiptohet përmbaruesit, nëse:

- gjatë zbatimit të veprimeve përmbaruese nuk mban llogari për dinjitetin e personalitetit të palëve, pjesëmarrësve në procedurën e përbarimit dhe familjeve të tyre;

- e shmang obligimin për përsosje të vazhdueshme profesionale dhe edukim i cili zhvillohet nëpërmjet seminareve dhe ligjëratave;

- kërkon qasje te të dhënat për person i cili nuk është debitor;

- merr shpërblim më të madh ose më të vogël me para për përbarim ose për shpenzime tjera në kundërshtim me Tarifen;

- nuk jep ose jep të dhëna të pa sakta për qëllimet e kryerjes së mbikëqyrjes;

- kryen dorëzim në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji;

- lë pas dore marrjen e veprimit të detyrueshëm ose ka ndërmarrë veprim në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji, përcaktuar nga ana e gjykatës në procedurën për kundërshtim kundër parregullsive në përbarim;

- nuk mban evidencë për shpërblimin e paguar dhe shpenzimet tjera në pajtim me këtë ligj dhe me aktet nënligjore;

- pa arsye e prolongon përbarimin;

- nuk i evidenton kërkesat për përbarim sipas kohës së pranimit të tyre në evidencë, të cilën përmbaruesi është i obliguar ta mbajë;

- punon nën ndikimin e alkoolit ose të mjeteve narkotike;

- nuk e mban evidencën zyrtare dhe shkresat sipas lëndëve në zyrën e vet;

- kërkesat origjinale për përbarim, dokumentet, procesverbalet, shkresat dhe aktet, si dhe dërgesat të cilat dalin nga kryerja e punës së tij nuk gjenden në obligimin e shkresave të lëndës;

- nuk i lëshon autorizim zëvendëspërmbaruesit për dispozicionin me llogarinë e rregullt të tij të veçantë;

- nuk është përjashtuar, ndërsa janë plotësuar kushtet për përjashtim,

- në punën e vet përdor faksimile;

- nuk vepron sipas radhitjes së kërkesave të pranuar për përbarim ose nuk ka ndërmarrë veprime sipas kërkesës për përbarim;

- e ndryshon selinë e zyrës për përbarim dhe në afat prej 15 ditësh nuk e njofton odën;

- nuk e ka vendosur policën për sigurim për përgjegjësi nga dëmi te Oda në afatin e përcaktuar me këtë ligj; dhe

- gjatë marrjes së veprimeve ka bërë shkelje e cila si e atillë është përcaktuar me ligj tjetër.

(2) Masa disiplinore nga paragrafi (1) do t'i shqiptohet edhe zëvendëspërmbaruesit, nëse nuk deponon nënshkrim të bartësi i qarkullimit pagesor për të disponuar me llogaritë e përmbaruesit.

Heqja e përkohshme ose e përhershme e të drejtës për kryerjen e detyrës përmbarues

Neni 66

Përmbaruesit do t'i shqiptohet masa heqje e përkohshme ose e përhershme e të drejtës për kryerjen e detyrës përmbarues, nëse:

- nuk i ndërmerr masat e përcaktuara për pengimin e larjes së parave dhe rendimenteve tjera të veprave ndëshkuese,

- nuk vepron sipas vendimeve të plotfuqishme të gjykatave të miratuara me kundërshtim, ose për prolongimin e përbarimit,

- është emëruar, duke e fshehur me vetëdije ekzistimin e pengesave ligjore,

- për kohën për të cilën përkohësisht i është marrë e drejta për kryerjen e detyrës ose suspendimit kryen punë për përmbarim ose pagesë jashtëligjore të borxheve ose në mënyrë tjetër e shmang dënimin,

- gjatë përmbarimit ndërmerr veprime të cilat nuk janë paraparë me këtë ligj ose janë në kundërshtim me këtë ligj përcaktuar nga ana e gjykatës në procedurën për kundërshtim kundër parregullsive në përmbarim,

- për vete ose për familjarët e vet (në linjë të drejtë ose në shkallë të katërt në linjë anësore), blen lëndë në shitje publike ose fiton të drejta tjera gjatë përmbarimit të cilin e zbaton,

- ka shfrytëzuar ose ka keqpërdorur të dhënë personale të palëve, pjesëmarrësve në përmbarim ose të personave të tretë në kundërshtim me qëllimet e këtij ligji ose të Ligjit për mbrojtjen e të dhënave personale,

- shton informatë të klasifikuar me një shkallë të fshehtësisë të përcaktuar në pajtim me ligjin,

- kryen veprimtari tregtare dhe punë ndërmjetësuese,

- lidh marrëveshje në emër të vet për persona tjerë, ose në emër të dikujt tjetër për vete, ose merr pjesë në punë juridike ku ndërmerr veprime zyrtare si përmbarues, në kundërshtim me këtë ligj,

- pranon dhurata ose lloj tjetër të dobisë lidhur me zbatimin e përmbarimit ose e vendos interesin e vet personal financiar ndesh me pozitën dhe statusin e përmbaruesit,

- pavarësisht disponon me mjetet materiale që i ka furnizuar gjatë përmbarimit,

- nuk i evidenton kërkesat për përmbarim sipas kohës së pranimit të tyre në evidencë, të cilën përmbaruesi është i obliguar që ta mbajë;

- paratë që i janë besuar për ruajtje i investon në emër të vet në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji,

- kryen funksione publike, ose udhëheqëse, funksione mbikëqyrëse dhe administrative në shoqëritë tregtare, partitë politike, entet shtetërore, shërbimet për pagesë, punët e noterit dhe të avokatit, dhe shërbimin bashkësisë fetare ose grupit religjioz dhe

- kryen keqpërdorim të të dhënave personale përcaktuar me vendim të plotfuqishëm gjyqësor, në pajtim me ligjin.

Ndalimi i përkohshme për kryerjen e detyrës - suspendimi

Neni 67

(1) Për përmbaruesin kundër të cilit është ngritur procedurë për shkelje disiplinore, me qëllim të mbrojtjes së dinjitetit të detyrës përmbarues, me kërkesë të propozuesve të autorizuar për ngritjen e procedurës disiplinore, Komisioni Disiplinor mund të miratojë vendim me të cilin do t'i shqiptohet suspendim deri në përfundimin e procedurës disiplinore.

(2) Suspendim mund t'i shqiptohet, nëse:

a) plotësohen kushtet për shkarkimin e përmbaruesit nga neni 73 i këtij ligji;

b) përmbaruesit i shqiptohet masë e përkohshme disiplinore ose marrje e përhershme e të drejtës për kryerjen e detyrës përmbarues, deri në plotfuqishmërinë e vendimit;

v) kundër përmbaruesit është miratuar vendim jo i plotfuqishëm për marrjen e aftësisë afariste;

g) kundër përmbaruesit është miratuar akt i plotfuqishëm i prokurorisë për vepra penale të kryera lidhur me veprimet zyrtare, deri në realizimin e plotfuqishëm të procedurës penale;

d) përmbaruesit i është shqiptuar ndalim për kryerjen e detyrës në pajtim me ligjin dhe

gj) kundër përmbaruesit është miratuar aktgjykim jo i plotfuqishëm me të cilin i shqiptohet dënim me burg pa kusht mbi gjashtë muaj.

(3) Vendimi për suspendim miratohet dhe përgatitet menjëherë, ndërsa më së voni në afat prej pesë ditësh nga dita e njohurive për shkaqet e paragrafit (2) të këtij neni.

(4) Vendimi për suspendim do të revokohet menjëherë pasi që të ndërpriten shkaqet të cilat e kanë inskenuar.

(5) Për vendimin e suspendim, Komisioni Disiplinor do ta informojë kryetarin e Odës, kryetari i gjykatës themelore për rajonin e të cilës është emëruar përmbaruesi dhe ministri. Vendimi menjëherë dorëzohet te përmbaruesi dhe deri te zëvendëspërmbaruesi.

(6) Në rast të suspendimit përmbaruesi nuk guxon të ndërmarrë asnjë veprim zyrtar. Të gjitha veprimet e ndërmarra nga përmbaruesi për të cilin është miratuar vendimi për suspendim nuk nxjerrin veprim juridik.

Përmbarimi i vendimeve disiplinore

Neni 68

(1) Për zbatimin e vendimeve përfundimtare të miratuara në procedurë disiplinore kujdeset kryetari i Odës.

(2) Vendimi përfundimtar për shqiptimin e masave disiplinore vërejtje me shkrim menjëherë dorëzohet te përmbaruesi.

(3) Vendimi përfundimtar disiplinor për shqiptimin e masës disiplinore, menjëherë dorëzohet te realizuesi, ndërsa kryetari i Odës menjëherë e shpallë në Tabelën zyrtare të Odës dhe qëndron 60 ditë nga dita e publikimit.

(4) Vendimet përfundimtare disiplinore për shqiptimin e dënimit me para kanë cilësinë e dokumentit realizues dhe kryetari i Odës është i obliguar të ngritë kërkesë për realizim të detyrueshëm në afat prej 15 ditësh nga dita e realizimit të vendimit. Mjetet e marra me realizim të detyrueshëm shkojnë në llogarinë e dedikuar të Odës dhe ato mund të shfrytëzohet vetëm për aftësim profesional të përmbaruesve në suaza të Odës. Me kërkesë të përmbaruesit, pagimi i dënimit me para mund të përcaktohet në më së shumti gjashtë këste të barabarta mujore për të cilën kryetari i Odës miraton vendim.

(5) Vendimin disiplinor përfundimtar për masat e shqiptuara marrje e përkohshme e të drejtës së kryerjes së detyrës përmbarues, kryetari i Odës është i obliguar ta kryejë vendimin menjëherë ndërsa më së voni në afat prej ditëve nga vendimi përfundimtar. Kryetari i Odës e kryen ashtu që: e konstaton numrin e fundit të Regjistrimit për pranimin e kërkesave për realizim, e merr të gjitha vulat dhe vulat katrore nga zyra e përfundimit dhe i dorëzon te zëvendëspërmbaruesi, derisa zgjat masa e përkohshme marre e të drejtës për kryerjen e detyrës përmbarues. Kryetari i Odës e konstaton gjendjen e fundit në llogarinë e përmbaruesit. Për veprimet e marra nga ky paragrafi kryetari i Odës do të përpilojë procesverbal i cili do të dorëzohet te përmbaruesi dhe zëvendësi.

(6) Pas ndërprerjes së masës marrje e përkohshme e të drejtës për kryerjen e detyrës së përmbaruesit, kryetari i Odës është i obliguar menjëherë e më së voni në afat prej tri ditësh nga dita e kalimit të masës së shqiptuar me procesverbal të konstatojë se ndalimi është ndërprerë me cekjen e ditës dhe orës së fillimit të kryerjes së përsëritshme të detyrës së përmbaruesit.

(7) Vendimin përfundimtar për suspendim e kryen kryetari i Odës menjëherë pasi që ai do të kthehet përmbarsuesit në mënyrë që: e konstaton numrin e fundit në Regjistrin për pranimin e kërkesave për realizim, i merr të gjitha vultat dhe vultat katrore nga zyra e përmbarsuesit dhe i dorëzon ato te zëvendëspërmbarsuesi, derisa sa zgjat suspendimi, dhe e konstaton gjendjen e fundit të llogarisë së veçantë të përmbarsuesit. Për veprimet e marra nga ky paragraf kryetari i Odës do të përpilojë procesverbal i cili do të dorëzohet te përmbarsuesi dhe zëvendësi.

(8) Masën disiplinore marrje e përhershme e të drejtës për kryerjen e detyrës përmbarsues, e kryen kryetari i Odës me plotfuqishmërinë e vendimit të Komisionin Disiplinore ashtu që: e konstaton numrin e fundit nga Regjistri për zbatimin e kërkesave të pranuar për realizim, e konstaton gjendjen e llogarive të veçanta, ndërsa marrjen e vulave e dorëzon në Odën për ruajtje. Kryetari i Odës do të miratohet aktvendim për ndërprerjen e vlefshmërisë së vulave dhe shkatërrimin e tyre. Vendimi publikohet në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë". Për veprimet e marra nga ky paragrafi kryetari i Odës do të përpilojë procesverbal i cili do të dorëzohet te përmbarsuesi dhe zëvendësi.

(9) Vendimi disiplinor përfundimtar me të cilin shqiptohet masa tjetër disiplinore, si dhe vendimi i plotfuqishëm për suspendim, pas përfundimit menjëherë regjistrohen në listën e emrave të përmbarsuesve në listën e zëvendësve të përmbarsuesve.

(10) Pas kalimit të katër viteve nga dita e shqiptimit të masave disiplinore Kryetari i Odës miraton aktvendim me të cilin shlyhen masat e shqiptuara disiplinore nga lista e emrave, përpos masës disiplinore marrje e përhershme e të drejtës për kryerjen e detyrës përmbarsues.

(11) Nëse me vendimin e plotfuqishëm disiplinor është shqiptuar masë disiplinore suspendim, marrje e përkohshme e të drejtës për kryerjen e detyrës ose marrje e përhershme e të drejtës për kryerjen e detyrës, Oda masat e shqiptuara disiplinore i publikon në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(12) Vendimet e plotfuqishme për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore të përmbarsuesve publikohen në Odë dhe në Ministrinë e Drejtësisë, në pajtim me dispozitat për mbrojtjen e të dhënave personale.

Parashkrimi për vendosjen e procedurës disiplinore

Neni 69

(1) Afati për parashkrim për ngritjen e procedurës disiplinore është një vit, nga dita kur është bërë shkelja disiplinore.

(2) Ndërprerja e parashkrimit shkaktohet me marrjen e çdo veprimi që merret për shkak të ngritjes së procedurës për shkeljen e kryer disiplinore.

(3) Parashkrimi i përgjegjësisë disiplinore shkaktohet në çdo rast pas kalimit të dy viteve nga dita e shkeljes së kryer.

Shlyerja nga lista e emrave të përmbarsuesve

Neni 70

Pas vendimit të plotfuqishëm për shqiptimin e masave disiplinore heqje e përhershme e të drejtës për kryerjen e detyrës dhe plotfuqishmërisë së vendimit të ministrisë për ndërprerjen e detyrës përmbarsues dhe publikimi i tyre në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", Kryetari i Odës e shlyen përmbarsuesin nga Lista e përmbarsuesve.

Kreu i shtatë

NDËRPRERJA E DETYRËS PËRMBARUES

Shkaqet për ndërprerjen e detyrës përmbarsues

Neni 71

- (1) Detyra e përmbarsuesit ndërpritet në këto raste:
  - a) me vdekje - me ditën e vdekjes së përmbarsuesit;
  - b) me mbushjen e moshës 64 vjeçare në pajtim me ligjin;
  - v) me kërkesë të tij - pas kalimit të afatit të përcaktuar në kërkesë për ndërprerjen e shërbimit;
  - g) nëse është i gjykuar me vendim të plotfuqishëm me dënim pa kusht me burg mbi gjashtë muaj - me plotfuqishmërinë e aktgjykimit penal;
  - d) nëse i shqiptohet dënim - ndalim për kryerjen e detyrës përmbarsues - me ditën e plotfuqishmërisë së vendimit gjyqësor;
  - gj) nëse me vendim të komisionit disiplinor i shqiptohet masë disiplinore - marrje e përhershme e të drejtës për kryerjen e detyrës përmbarsues - me ditën e plotfuqishmërisë së vendimit të komisionit disiplinor; dhe
  - e) me shkarkimin - me plotfuqishmërinë e vendimit për shkarkim.

(2) Në rastet e paragrafit (1) pika a) deri d) të këtij neni ministria në afat prej 15 ditësh do të miratohet aktvendim me të cilin konstaton se detyra e përmbarsuesit është ndërprerë.

(3) Kundër aktvendimit nga paragrafi (2) i këtij neni përmbarsuesi nuk ka të drejtë në ankesë, ndërsa mund të ngritë kontest administrativ.

(4) Aktvendimin e plotfuqishëm për ndërprerjen e detyrës përmbarsues Ministria menjëherë e boton në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Kërkesa për ndërprerjen e detyrës përmbarsues

Neni 72

(1) Përmbarsuesi në çdo kohë mund të kërkojë të jetë i liruar nga kryerja e detyrës përmbarsues.

(2) Kërkesa dorëzohet me shkrim në ministri. Në kërkesë duhet të përcaktohet afati për ndërprerjen e kryerjes së detyrës.

(3) Me kalimin e afatit të përcaktuar në kërkesë, ndërpritet detyra e përmbarsuesit, vetëm nëse për shkak të sigurimit të kryerjes së rregullt të detyrës, ministria nuk përcakton afat tjetër, por jo më të gjatë se 90 ditë nga dorëzimi i kërkesës nga paragrafi (1) i këtij neni. Vendimin e vet ministria duhet ta miratohet para kalimit të afatit të përcaktuar në kërkesë.

Shkarkimi

Neni 73

- (1) Përmbarsuesi do të jetë i shkarkuar, nëse:
  - a) pushojnë së ekzistuari kushtet për emërim nga neni 33 i këtij ligji ose në mënyrë plotësuese përcaktohet se gjatë emërimit ata nuk kanë ekzistuar;
  - b) nuk jep deklaratë solemne;
  - v) punësohet;
  - g) me vendim të plotfuqishëm gjyqësor do t'i merret ose kufizohet aftësia afariste;
  - d) nuk e vazhdon rregullisht sigurimin e vet nga përgjegjësia;

gj) nëse përmbaruesi ka qenë i emëruar, me vetëdije duke e mbuluar ekzistimin e pengesave ligjore për emërimin e përmbaruesit;

e) nëse pa shkaqe të arsyeshme nuk fillon me punë në afatet e përcaktuara në nenin 35 paragrafët (6) dhe (7) të këtij ligji;

zh) e ka ndryshuar selinë e zyrës dhe ka pushuar me plotësimin e kushteve hapësinore, teknike si dhe të tjera për kryerjen e detyrës të përcaktuar në nenin 36 nga ky ligj dhe

z) nëse nuk e jep provimin profesional për kontrollin e njohurive në afatet e përcaktuara në nenin 35 paragrafët (9), (10) dhe (11) të këtij ligji.

(2) Vendimi për shkarkimin e përmbaruesit e miraton ministria. Para miratimit të vendimit, përmbaruesit duhet t'i mundësohet të prononcohet për shkaqet e shkarkimit.

(3) Kundër vendimit të ministrisë përmbaruesi mund të miratojë kontest administrativ.

Emërimi i përmbaruesit në rast ndërprerjes së detyrës së përmbaruesit

Neni 74

(1) Pas plotfuqishmërisë së aktvendimit për ndërprerjen e detyrës së përmbaruesit, Ministria menjëherë do të fillojë procedurë për emërimin e përmbaruesit për vendin e zbrazët për rajonin e gjykatës themelore, përpos nëse numri i përmbaruesve për rajonin e përcaktuar, të përcaktuar me aktin nënligjor është më i ulët nga numri ekzistues i përmbaruesve në atë rajon. Përmbaruesi i emëruar është i obliguar të ndërmerr dhe të propozojë të veprojë sipas lëndëve të përmbaruesit detyra e të cilit është ndërprerë. Procedura për emërimin do të fillojë më së voni në afat prej 60 ditëve llogaritur nga dita e konstatimit të ndërprerjes së detyrës së përmbaruesit.

(2) Nëse në shpalljen e publikuar nuk paraqitet asnjë kandidat i cili i ka plotësuar kushtet për emërim, përkatësisht nuk kryen emërim të asnjë kandidati, Ministria në afat prej 15 ditësh pas mendimit të marrë nga Oda do të miratojë aktvendim me të cilin do të përcaktojë përmbarues nga radhët e përmbaruesve të emëruar nga rajoni i njëjtë që menjëherë do t'i ndërmerr lëndët e përmbaruesit detyra e të cilit është ndërprerë dhe do ta vazhdojë punën për lëndët, me këto autorizime të cilat i takojnë përmbaruesit në pajtim me këtë ligj. Oda do të publikojë informim në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" dhe në dy gazeta ditore, prej të cilave njëra në gjuhën zyrtare që e flasin së paku 20% nga qytetarët e Republikës së Maqedonisë, të cilët gjuhën maqedonase dhe shkrimin e saj cirilik nuk e kanë gjuhë të nënës, se cili përmbarues do t'i merr lëndët nga përmbaruesi të cilit i është ndërprerë detyra.

(3) Kreditori i cili nuk dëshiron realizimin e lëndës së tij ta vazhdojë te përmbaruesi i sapoemëruar, mund ta tërheq kërkesën për realizim dhe t'ia besojë ndonjë përmbaruesi tjetër, me atë që të gjitha veprimet të cilat i ka ndërmarrë deri atëherë përmbaruesi kanë vlefshmëri juridike. Përmbaruesi do ta vazhdojë realizimin nga vendi prej ku gjendet. Kreditori ngrit kërkesë për shitje te përmbaruesi tjetër në afat prej 30 ditësh nga dita e publikimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" për emërimin e përmbaruesit të ri. Përmbaruesi te i cili gjenden dokumentet, lëndët dhe paratë e lëndës konkrete do t'i dorëzojë te përmbaruesi i zgjedhur.

(4) Harxhimet për përmbarim për të cilat ekziston prova se janë të paguara te përmbaruesi detyra e të cilit është ndërprerë i pranohen kreditorit, ndërsa përmbaruesi i cili do të vazhdojë me zbatimin e realizimit është i obliguar t'i paguajë nga debitori dhe t'i bartë te kreditori.

(5) Kryetari i Odës me aktvendim do ta autorizojë të emëruarin, përkatësisht kreditorin e përcaktuar të disponojë me llogari të veçantë të përmbaruesit detyra e të cilit është ndërprerë.

(6) Kryetari i Odës ose personi të cilin do ta emërtojë ai, do të kryejë pranim dorëzim të shkrimeve, regjistrave, evidencës elektronike dhe gjendjes së llogarive te përmbaruesi detyra e të cilit është ndërprerë, të përmbaruesit të emëruar. Nëse nuk emërohet përmbarues i ri, regjistrat, evidenca elektronike dhe gjendjen e llogarive e ndërmerr Oda dhe i ruan tre muaj duke llogaritur nga dita e shpalljes së ndërprerjes së detyrës së përmbaruesit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë". Pas kalimit të atij afati Oda i shpërndan lëndët e marra sipas radhitjes së alfabetit të të gjithë përmbaruesve kompetent nga rajoni përkatës. Vulat e marra të përmbaruesit detyra e të cilit është ndërprerë asgjësohen në pajtim me dispozitat e nenit 36 paragrafët (2) dhe (9) të këtij ligji.

(7) Përmbaruesi i emëruar ose i zgjedhur, i cili e vazhdon realizimin e lëndëve të përmbaruesit detyra e të cilit është ndërprerë për të gjitha veprimet e marra të realizuara ka të drejtë në kompensim të harxhimeve dhe shpërblim në pajtim me Tarifën, në bazë të vëllimit të punës së kryer që rregullohet me aktin e odës.

(8) Nëse në llogari të veçantë të përmbaruesit të cilit i është ndërprerë detyra janë hasur mjete në para për të cilat nuk dihet se prej kujt janë paguar, as për kë janë paguar, do të barten në llogarinë e Odës, pas kalimit të pesë viteve duke llogaritur pesë vjet nga dita e pagimit të këtyre mjeteve. Mjetet e tilla të bartura paraqesin të hyra të Odës.

Kreu i tetë

ORGANIZIMI I PËRMBARUESVE

Oda e përmbaruesve

Neni 75

(1) Përmbaruesit dhe zëvendëspërmbaruesit në Republikën e Maqedonisë, detyrimisht bashkohen në Odën e përmbaruesve.

(2) Selia e Odës është në Shkup.

(3) Oda e përmbaruesve ka cilësinë e personit juridik.

(4) Organi më i lartë i Odës është Kuvendi i Dhomës.

(5) Organet tjera të Odës janë: Këshilli Drejtues i Dhomës dhe kryetari i Dhomës.

(6) Anëtarët e Këshillit drejtues, kryetari i Odës dhe të organeve të tjera zgjidhen në kohë prej tre vjetësh.

Kuvendi i Odës

Neni 76

(1) Kuvendin e Odës e përbëjnë të gjithë përmbaruesit në territorin e Republikës së Maqedonisë.

(2) Kuvendi i Odës e mbron autoritetin dhe nderin e ushtrimit të profesionit dhe kujdeset që përmbaruesit t'i kryejnë autorizimet e tyre në mënyrë të ndërgjegjshme dhe në pajtim me ligjin.

(3) Organizimi, kompetencat, përbërja, mënyra e zgjedhjes, të drejtat dhe obligimet e organeve të Dhomës, rregullohen me këtë ligj, me Statutin dhe me aktet tjera të Odës.

Kompetencat e Kuvendit të Odës

Neni 77

- (1) Kuvendi i Odës:
  - a) miraton Statut dhe akte të tjera të Odës;
  - b) gjedh anëtarë të Këshillit drejtues, kryetar të Odës dhe anëtarë të organeve tjera të Odës, nëse me këtë ligj ose me Statutin e Odës nuk është caktuar ndryshe;
  - v) jep mendim sipas Tarifës për shpërblime dhe kompensime të harxhimeve të tjera për punët e kryera;
  - g) shqyrton propozime, kërkesa dhe rekomandime për punën e suksesshme të përmbaruesve;
  - d) i miraton llogaritë vjetore për vitin e kaluar dhe propozimi i llogarive për vitin e ardhshëm, e shqyrton dhe miraton raportin për aktivitetet e plota, të përgatitur nga kryetari i Odës;
  - gj) vendos për lartësinë e anëtarësisë dhe mënyrën e pagimit të saj;
  - e) vendos për përdorimin e dënimeve me para në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe
  - zh) vendos për të gjitha çështjet e parapara me këtë ligj dhe me Statutin e Odës.
- (2) Kuvendi i Dhomës mbledhet rregullisht një herë në vit edhe atë gjatë muajit shkurt. Në seancë nevojitet prania së paku e gjysmës nga numri i përgjithshëm i përmbaruesve, ndërsa vendos me shumicën e të pranishmëve.
- (3) Në seancën e rregullt vjetore Kuvendi i Odës vendos për Llogarinë vjetore dhe Propozim-përlllogaritjen për vitin e ardhshëm e shqyrton dhe e miraton Raportin për aktivitetet e përgjithshme të përmbaruesve.
- (4) Seancën e jashtëzakonshme të Kuvendit të dhomës mund ta thërrasë kryetari i Odës, në bazë të vendimit të Këshillit Drejtues ose me kërkesë me shkrim prej së paku 30 anëtarëve të Dhomës. Nëse kryetari nuk e thërret seancën në afat prej një muaji nga dita e marrjes së vendimit të Këshillit drejtues, respektivisht paraqitjes së kërkesës nga anëtarët e Odës, seancën do ta thërrasë anëtari i Këshillit drejtues i caktuar nga ky organ, respektivisht anëtarët e Odës të cilët e kanë paraqitur kërkesën.

Këshilli Drejtues

Neni 78

- (1) Këshilli Drejtues:
  - a) përcakton projektstatutin dhe aktet tjera të Odës;
  - b) përgatit dhe i paraqet ministrisë propozime dhe mendime që kanë të bëjnë me organizimin themelor të përmbaruesve, si dhe të gjitha çështjet tjera që kanë të bëjnë me detyrën përmbarues;
  - v) ndërmerr dhe zbaton iniciativa për shqyrtimin e çështjeve me interes të përmbaruesve, siç janë çështjet për mbrojtje sociale të përmbaruesve, themelimi i fondit solidar për ndihmë ekonomike të përmbaruesve, si dhe fond për ndihmë personave të cilët aftësohen përgjithmonë për kryerjen e pavarur të veprimtarisë dhe çështje për organizimin e sigurimit të përhershëm të përmbaruesve;
  - g) formon Komision për kryerjen e mbikëqyrjes mbi punën e përmbaruesve me qëllim të veprimit të balancuar të përmbaruesve dhe zbatimit të rregullt të tarifës dhe jep iniciativë për ngritjen e procedurës disiplinore;

d) miraton Program për edukimin e vazhdueshëm të detyrueshëm të përmbaruesve dhe zëvendësve të përmbaruesve të propozuar nga Komisioni për Edukim dhe kryen mbikëqyrje të aftësimit profesional të përmbaruesve dhe jep vërtetim për aftësimin e realizuar profesional, në bazë të vërtetimit të dhënë nga përmbaruesi tek i cili kryhet aftësimi;

gj) kujdeset për statusin e përmbaruesve dhe për marrëdhëniet ndaj organeve tjera, dhe institucionet me qëllim të avancimit të detyrës së përmbaruesit;

e) e organizon aftësimin profesional në vazhdimësi të përmbaruesve me organizimin e seminareve, ligjëratave dhe formave të ndryshme në pajtim me Programin për edukim. Pjesëmarrja në seminare dhe ligjëratat është e detyrueshme për përmbaruesit, zëvendëspërmbaruesit dhe ndihmëspërmbaruesit, ndërsa mungesa e tyre e paarsyeshme, paraqet cenim disiplinor;

zh) mban listë të emrave të zëvendësve dhe ndihmësve të përmbaruesve, praktikantëve dhe vullnetarëve të përmbaruesit në formë elektronike;

z) i përgatit mbledhjet e Kuvendit të Odës;

x) i zbaton vendimet e Kuvendit të Odës.

i) përpilon Propozim raportin financiar vjetor për punën e Odës dhe propozim-plan financiar për vitin e ardhshëm;

j) kujdeset për anëtarësinë dhe iniciacionin procedurë për pagim të detyrueshëm për anëtarësinë; dhe

k) vendos për çështje tjera të cilat me ligj ose me Statutin e Odës janë në kompetencë të tij, si dhe për të gjitha çështjet që nuk janë vënë në kompetencë të ndonjë organi tjetër të Odës.

(2) Numrin e anëtarëve të Këshillit drejtues e përcakton Kuvendi në pajtim me Statutin. Numri i anëtarëve të Këshillit drejtues, duke përfshirë edhe kryetarin e Dhomës, doemos duhet të jetë tek.

Kryetari i Odës

Neni 79

(1) Kryetari i Odës njëkohësisht është edhe Kryetar i Këshillit drejtues. Këshilli Drejtues nga anëtarët e vet zgjedh nënkryetarin e Odës.

(2) Kryetari e përfaqëson dhe prezanton Dhomën. Në rast të pengimit të tij, obligimet e tij i kryen nënkryetari, ndërsa në rast të pengimit të nënkryetarit, anëtari më i vjetër i Këshillit drejtues.

(3) Kryetari i Odës:

a) kujdeset dhe përgjigjet që Oda të veprojë në pajtim me ligjin;

b) jep vërtetim për stazhin e praktikantëve dhe volunteerëve në bazë të evidencës nga lista e emrave të praktikantëve dhe volunteerëve, si dhe vërtetime të tjera nga evidenca që i udhëheq Oda;

v) kujdeset dhe përgjigjet për mundësimin e mbikëqyrjes mbi Odën dhe për saktësinë e të dhënave dhe shkrimeve gjatë mbikëqyrjes, si dhe marrjen e masave për mënjanimin e mangësive të konstatuara në afatet e përcaktuara nga ana e Ministrisë;

g) i zgjedh konfliktet mes përmbaruesve, ose mes përmbaruesve dhe palëve të tyre të cilat kanë të bëjnë me zbatimin e këtij ligji dhe

d) kryen punë të tjera të parapara me Statutin e Odës;

(4) Këshilli Drejtues i Odës mund të autorizojnë kryetarin e Odës në raste urgjente të kryejë punë të caktuara që janë në kompetencë të tij. Kryetari i Odës është i detyruar që për secilin veprim të tillë të marrë, ta

informojë Këshillin Drejtues dhe të kërkojë leje për veprimin e marrë. Mosdhënia e lejes plotësuese nuk ndikon në vlefshmërinë e punës juridike ndaj personave të tretë.

Kompensim për anëtarët e organeve të Odës

Neni 80

Kryetari i Odës, kryetarët dhe anëtarët e Komisionit Disiplinor, anëtarët e Këshillit Drejtues dhe anëtarët e komisioneve në ç'rast Oda për kryerjen e funksionit pranojnë kompensime të mjeteve të Odës në pajtim me Statutin e Odës.

Mjete juridike

Neni 81

Kundër të gjitha vendimeve të organeve të Odës me të cilat vendoset për të drejtat dhe detyrat e përmbauesve, nëse ndryshe nuk është e caktuar me ligj, mund të ngrihet kontest administrativ.

Raporti i punës

Neni 82

Çdo vit deri në fund të muajit prill, Oda është e detyruar në ministri të dorëzojë raport për punën e vet, me mendime të ofruara, propozime dhe qëndrime për gjendjen e përmbauesve, si dhe propozim masa të cilat do të duhej të merrej për shkak të përparimit të atyre gjendjeve.

Ndarja e dytë

ZBATIMI I PËRMBARIMIT

Kapitulli i nëntë

DISPOZITAT E PËRBASHKËTA

Koha e përmbaimit

Neni 83

(1) Përmbaimit sipas rregullit zbatohet çdo ditë prej orës 06,00 deri 21,00.

(2) Me leje të kryetarit të gjykatës themelore në të cilin rajon zbatohet përmbaimit, përmbaimit mund të zbatohet në mënyrë të pavarur nga afatet kohore të përcaktuara në paragrafin (1) të këtij neni.

Veprimi i përmbauesit

Neni 84

(1) Përmbauesi është i detyruar që gjatë ndërmarrjes së veprimeve përmbauese në banesën e debitorit, gjatë kontrollimit të veshjes që e mban ai me vete dhe gjatë marrjes së veprimeve tjera përmbauese, të veprojë me respekt të duhur ndaj personalitetit të debitorit dhe anëtarëve të familjes së tij. Për ndërmarrjen e çdo veprimi në banesën e debitorit, i cili është person fizik, përmbauesi siguron leje të njëhershme me shkrim për veprim konkret nga kryetari i Gjykatës Themelore në rajonin e të cilit zbatohet përmbaimit, në të cilën nuk shënohet dita për marrjen në veprim, ndërsa vlen deri në përmbaimitin e veprimit që merret.

(2) Leja me shkrim vlen 30 ditë nga dita e lëshimit.

(3) Për veprimet e marra në banesën e debitorit në të cilën nuk merr pjesë debitori, përfaqësuesi i tij ligjor, i autorizuari ose anëtar i moshës së rritur i familjes së tij, detyrimisht duhet të jetë prezent policia dhe dy dëshmitarë të moshës së rritur. Nëse në këtë rast ndryshohet doreza e banesës, çelësi i saj lihet te kujdestari për raste të veçanta (në tekstin e mëtejshëm: kujdestar), i cili me kërkesë të përmbauesit e përcakton Qendra për Punë Sociale

(4) Kur veprimi duhet të zbatohet në lokal të personit juridik e cila nuk është e mbyllur, përmbauesi veprimin do të zbatojë në prani të cilido person i cili do të haset në hapësirë. Nëse nuk ka persona të pranishëm veprimi do të realizohet në praninë e dy dëshmitarëve të rritur.

(5) Kur vepra duhet të zbatohet në lokalit që janë të mbyllura, ndërsa debitori nuk është i pranishëm ose nuk dëshiron ta hapë lokalin, përmbauesi do ta hapë lokalin në prani të policisë dhe dy dëshmitarëve të moshës madhore.

(6) Nëse përfaqësuesi i personit juridik refuzon të veprojë në pajtim me kërkesën e përmbauesit ose nëse përmbauesi nuk e takon në lokalit e personit juridik gjatë marrjes së veprimit, veprimi do të merret në prani të policisë dhe dy dëshmitarëve të moshës së rritur.

(7) Nëse përmbauesi gjatë marrjes së veprimeve nga paragrafët (3), (4), (5) dhe (6) të këtij neni nuk mund të sigurojë praninë e dy dëshmitarëve të moshës madhore, ai mund të thërras noter.

(8) Përmbauesi për veprimet e marra nga paragrafët (1) deri (7) të këtij neni përpilon procesverbal të cilin e nënshkruajnë dëshmitarët e pranishëm dhe policia. Nëse përmbauesi veprimet i ka marrë në praninë e noterit, noterit përpilon procesverbal në pajtim me Ligjin për noterit.

Pengimi i përmbauesit gjatë marrjes së veprimeve

Neni 85

Përmbauesi është i autorizuar ta mënjanojë personin i cili e pengon zbatimin e përmbaimit, ndërsa sipas rethanës së rastit edhe të kërkojë ndihmë nga policia.

Parashtrësia kundër parregullsive gjatë përmbaimit

Neni 86

(1) Pala, pjesëmarrësi ose personi i tretë i cili konsideron se përmbauesi gjatë përmbaimit ka vepruar në mënyrë joligjore, ose ka lëshuar të ndërmarrë ndonjë veprim ligjor, mund të paraqesë kundërshtim në gjykatën themelore në rajonin e të cilit kryhet përmbaimit, ose një pjesë e tij. Kundërshtimin e veprimit të kryer për dokument përmbaimit vlera e të cilit për kërkesën kryesore është mbi 10.000 euro detyrimisht e përpilon avokati dhe përmba vullë dhe nënshkrim të avokatit, përveç në rastet kur kreditor në përmbaimit është Republika e Maqedonisë, banka, kursimorja, shoqëria financiare, dhënësi i lizingut financiar ose shoqëria për sigurim si person juridik.

(2) Ankesa e arsyetuar, e argumentuar dhe e nevojshme me prova përkatëse në numër të mjaftueshëm të shembujve, dorëzohet në afat prej tre ditëve nga dita e zbatimit paligjshmërisë përkatësisht marrjes së veprimit, por jo më vonë se tre muaj pas marrjes përkatësisht mos marrjes së veprimit. Kundërshtimi në asnjë rast nuk mund të ngritet pas kalimit të 15 ditëve duke llogaritur nga dita e miratimit të konkluzionit për barazim.

(3) Kundërshtimi menjëherë, ndërsa më së voni në afat prej 48 orëve pas pranimit të kundërshtimit në gjykatë dorëzohet për përgjigje, te përmbaruesi, i cili është i obliguar në afat prej 24 orëve të prononcohet për ankesën. Sipas nevojës ankesa në afatin e njëjtë dorëzohet edhe deri te palët dhe pjesëmarrësit. Nëse gjykata vlerëson se është e nevojshme të merret në pyetje pala, pjesëmarrësit dhe përmbaruesi para gjykatës, thirrja në të cilën janë të përcaktuara data dhe koha e marrjes në pyetje i dorëzon së bashku me kundërshtimin.

(4) Gjkata kompetente e përcaktuar me orarin vjetor për punën e Gjykatës, vendos për kundërshtimin në afat prej 72 orëve nga kalimi i afatit për përgjigjen e përmbaruesit.

(5) Gjkata, miraton vendim për kundërshtimin në afat të përcaktuar në paragrafin (4) të këtij neni, pa dallim të asaj nëse pala kundërshtuese në kohë ka dhënë përgjigje për kundërshtimin ose ka deklaruar se nuk e konteston atë.

(6) Me aktvendimin e paragrafit (5) të këtij neni kundërshtimi mund të hedhet poshtë, refuzohet ose miratohet.

(7) Gjkata me aktvendimin me të cilin e miraton kundërshtimin, i përcakton paligjshmëritë dhe i vendos jashtë veprimeve të marra dhe të kryera, ose e përcakton lëshimin e marrjes së veprimeve të përcaktuara ligjore.

(8) Gjkata me aktvendim nuk mund të ndërpresë përmbarimin, as ta detyrojë përmbaruesin të ndërmarrë veprime të kryera.

(9) Ankesa nuk e ndalon përmbarimin, përpos nëse nuk është më ndryshe e rregulluar me këtë ligj.

Ankesa kundër aktvendimit për kundërshtimin

Neni 87

(1) Kundër aktvendimit nga neni 86 i këtij ligji, pala pjesëmarrësi ose personi i tretë dhe përmbaruesit ka të drejtë të paraqesë ankesë në Gjykatën e Apelit në rajonin e të cilit gjendet gjykata themelore. Ankesën kundër aktvendimit të miratuar pas kundërshtimit të veprimit përmbarues në lëndët për dokumentit përmbarues vlera e të cilit të kërkesës kryesore është mbi 10.000 euro detyrimisht e përpilon avokati dhe përmban vulë dhe nënshkrim të avokatit, përveç në rastet kur kërkesën e paraqet përmbaruesi që ka ndërmarrë veprime përmbaruese, ose kur si palë gjatë përmbarimit paraqiten Republika e Maqedonisë, banka, kursimorja, shoqëria financiare, dhënësi i lizingut financiar ose shoqëria për sigurim si person juridik.

(2) Ankesa ngritët nëpërmjet gjykatës themelore që e vendosur aktvendimin në afat prej tri ditëve nga pranimi i vendimit të neni 86 të këtij ligji.

(3) Një ekzemplar nga ankesa dorëzohet te pala e kundërt në procedurë për ankesën, që mundet në afat prej tri ditëve të marrë përgjigje të ankesës.

(4) Pas marrjes së përgjigjes së ankesës ose pas kalimit të afatit për përgjigje, lënda menjëherë, ndërsa më së voni në afat prej tri ditësh dorëzohet në gjykatën e apelit, i cili është i obliguar në afat prej pesë ditësh të vendosë për ankesën.

(5) Ankesa nuk e ndalon përmbarimin, përpos nëse nuk është më ndryshe e rregulluar me këtë ligj.

(6) Dorëzimi i ankesës, përgjigjja e ankesës dhe aktvendimeve të gjykatës, tepalët dhe pjesëmarrësit, bëhet nëpërmjet përmbaruesit selia e të cilës është në rajonin e gjykatës ku është marrë veprimi i kontestuar.

(7) Gjkata e Apelit nga paragrafi (1) i këtij neni, duke vendosur për ankesën, mundet vendimin ta anulojë, konfirmojë ose ta kahëzojë.

(8) Kundër vendimit të plotfuqishëm të gjykatës, nuk lejohet revizion dhe përsëritje e procedurës.

Kapitulli i dhjetë

KUNDËRPËRMBARIMI

Shkaqet për kundërpërmbarim

Neni 88

(1) Kur përmbarimi është zbatuar, debitori mund të paraqesë në gjyq, propozimin për kundërpërmbarim, duke kërkuar që debitori t'ia kthejë atë që e ka fituar me përmbarimin nëse dokumenti përmbarues është shfuqizuar me forcë, ndryshuar, anuluar ose është vënë jashtë fuqisë ose debitori fillimin e përmbarimit të plotfuqishëm e ka barazuar kërkesën e përmbaruesit.

(2) Propozimi për kundërpërmbarim mund të paraqitet në afat prej 30 ditësh nga dita kur debitori është njoftuar me shkakun për kundërpërmbarim, ndërsa më së voni në afat prej një viti nga dita e përfundimit të përmbarimit.

(3) Debitori nuk mundet para kalimit të afatit nga paragrafi (2) i këtij neni ta realizojë kërkesën e vet në procedurën kontestimore.

Procedura për propozimin për kundërpërmbarim

Neni 89

(1) Propozimin për kundërpërmbarim gjyqi, do t'ia paraqesë kreditorit dhe do ta thërrasë të deklarohet në afat prej tetë ditësh nga dita e dorëzimit ,

(2) Nëse në atë afat kohor kreditori e kundërshton propozimin, gjyqi respektivisht organi me vendim do të vendosë për propozimin. Gjykata me përjashtim, duke i vlerësuar faktet e lëndës, për shkak të miratimit të vendimit mund të caktojë seancë gjyqësore.

(3) Nëse kreditori nuk ngritë ankesë të propozimit, me vonesë miraton përgjigje, ose deklaron se nuk e kundërshton propozimin, gjykata me vendim me të cilin e miraton propozimin do ta detyrojë kreditorit në afat prej 15 ditësh t'ia kthejë debitorit atë që e ka fituar me përmbarimin.

(4) Vendimet kryhen sipas dispozitave të këtij ligji.

Pamundësia e kundërpërmbarimit

Neni 90

Propozimi për kundërpërmbarim nuk do të miratohet nëse kërkohet kthimi i lëndës në drejtim të të cilit janë paraqitur ndryshime të tilla faktike ose juridike që kthimi është i pamundshëm. Në këtë rast debitori të drejtën e vet mund ta realizojë në procedurë kontestimore para kalimit të afatit nga neni 88 paragrafi (2) i këtij ligji.

Kreu i njëmbëdhjetë

SHTYRJA DHE NDËRPRERJA E PËRMBARIMIT

Shtyrja e përmbarimit

Neni 91

(1) Shtyrja e përmbarimit është e mundshme me kërkesë të kreditorit.

(2) Debitori mund të kërkojë shtyrje të përmbarimit për një periudhë të caktuar kohore, më së shumti dy herë me kohëzgjatje deri në 30 ditë.

(3) Kryetari i gjykatës, mundet më së shumti një herë me kërkesë të njëres nga palët ose pjesëmarrësve ta shtyjë realizimin për kohë të caktuar, por jo më gjatë se 90 ditë. Kryetari i gjyqit është i obliguar që vendimit me të cilën shtyhet përmbarimi ta cekë datën e fillimit dhe datën e fundit të shtyrjes.

(4) Ankesa e ngritur kundër vendimit të paragrafit (3) të këtij neni nuk e shtynë realizimin e vendimit për shtyrje.

(5) Sipas ankesës nga paragrafi (4) i këtij neni Gjykata e Apelit vendos në pajtim me dispozitat e nenit 87 të këtij ligji.

(6) Kryetari i gjykatës sipas fakteve të lëndëve, e kushtëzon shtyrjen e realizimit të deponimit të garancisë, me shumën e vlerës së kërkesave kryesore.

(7) Në periudhën derisa është i shtyrë përmbarimi, veprimet e marra deri në atë kohë mbeten në fuqi.

Pasoja nga shtyrja e kërkuar e përmbarimit

Neni 92

(1) Gjatë kohës për të cilën është shtyrë përmbarimi me kërkesë të kreditorit, kreditori nuk e humb rendin e fituar për pagesën parësore që e ka fituar në kohën e kërkesës së paraqitur për përmbarim.

(2) Pas kalimit të kohës për të cilën është shtyrë përmbarimi, përmbaruesi pa kërkesë të veçantë nga kreditori, vazhdon me përmbarim.

Ndërprerja e përmbarimit

Neni 93

(1) Krahas rasteve të tjera të parapara me këtë ligj, përmbaruesi do ta ndërpresë përmbarimin sipas detyrës zyrtare nëse.

- dokumenti i përmbarimit është anuluar me plotfuqishmëri, e kahëzuar, anuluar ose e vendosur jashtë fuqisë, përkatësisht nëse vërtetimi i përmbarimit është anuluar.

- në raste kur përmbaruesi është i përjashtuar nga përmbarimi i mëtejshëm,

- debitori ka kërkuar shtyrje më shumë se dy herë,
- kur përmbaruesi ka kërkuar avancim të harxhimeve të përmbarimit, ndërsa debitori nuk i avancoi harxhimet anë afat jo më të gjatë se 30 ditë.

(2) Kur para është person juridik dhe kur është miratuar aktvendim për përfundimin e procedurës falimentuese dhe shlyerje e përcaktuar nga regjistri tregtar përkatësisht ose tjetër, në të cilin është i shënuar debitori falimentues, me të cilën pala pushon së ekzistuari, përmbaruesi me përjashtim e ndërpret përmbarimin.

Ndarja e tretë

PËRMBARIMI PËR SHKAK TË KËRKESAVE NË PARA

Kreu i dymbëdhjetë

PËRMBARIMI MBI LËNDËT E TUNDSHME

Veprime për përmbarim dhe përjashtime nga përmbarimi

Neni 94

(1) Përmbarimi mbi lëndët e tundshme zbatohet me regjistrim, vlerësim, konfiskim dhe shtije të lëndëve dhe barazimin e debitorit nga shumata e marrë me shitjen.

(2) Lëndë e përmbarimit nuk mund të jetë:

1) veshja, këpucët, veshja e brendshme dhe lëndët tjera për përdorim personal, çarçafët, enët, mobilet, shporet, frigoriferi dhe lëndët tjera me vlerë të zakonshme që shërbejnë për përmbushjen e nevojave elementare për amvisëri, nëse janë të nevojshme për debitorin dhe anëtarët e amvisërisë së tij;

2) ushqimi dhe ngrohja për nevojat e debitorit dhe të anëtarëve të familjes së tij për tre muaj;

3) kafshët e punës dhe ato për shumim, makinat bujqësore dhe mjetet tjera për punë, fara, ushqimi i kafshëve, veglat, makinat dhe lëndët tjera, që për debitorin bujk ose zejtarin janë të domosdoshme për mirëmbajtjen e ekonomisë bujqësore, respektivisht për kryerjen e veprimtarisë së zejtarisë, në masë të të cilës ajo është e nevojshme të realizohen të hyra minimale për ekzistencën e tij dhe për asistencën e anëtarëve të familjes së tij;

4) librat dhe lëndët tjera që i nevojiten debitorit i cili kryen veprimtari shkencore, artistike ose veprimtari tjetër profesionale;

5) paratë e gatshme të debitorit deri në shumën mujore që sipas ligjit përjashtohet nga përmbarimi;

6) dekoratat, medaljet, kujtimet nga lufta dhe shenjat tjera të dekoratave dhe mirënjohjeve, unaza e kurorëzimit, letrat personale, dorëshkrimet dhe dokumentet tjera personale të debitorit, si dhe fotografitë familjare; dhe

7) veglat ndihmëse të invalidit ose të personit tjetër me të meta fizike i janë dhënë në bazë të dispozitave ose që i ka siguruar vetë, ndërsa janë të domosdoshme për përmbarimin e funksioneve të jetësore.

(3) Dispozitat nga paragrafi (2) pika 3) të këtij neni nuk kanë të bëjnë me përmbarimin për shkak realizimit të kërkesave në para të bankave në bazë të kredive destinuese për zhvillimin e veprimtarisë bujqësore, respektivisht zejtarisë me kusht që kjo mundësi të jetë e paraparë në mënyrë kategorike me marrëveshjen për kredi.

(4) Dërgesa postare ose çeku postar me para i adresuar për debitorin nuk mund të jetë lëndë e përmbarimit para se t'i dorëzohet.

(5) Me ligj mund të caktohet se edhe lëndë tjera më të rëndësishme nuk mund të jenë lëndë e përmbarimit.

Veprimet përmbaruese mbi automjetet

Neni 95

(1) Nëse lëndë e përmbarimit është automjet, për të cilin përmbaruesi ka dhënë kërkesë për hetuesi dhe ndërprerje, hetuesin dhe ndërprerjen e kryen Ministria e Punëve të Brendshme.

(2) Kur automjeti i cili është lëndë e hetuesisë, do të jetë gjendet dhe ndalohet, përmbaruesi është i obliguar që të njëjtën ta ndërmarrë nga nëpunësi policor menjëherë por jo më gjatë se tre orë nga momenti i ndërprerjes së automjetit. Nëse përmbaruesi nuk e merr automjetin në afatit e paraparë nëpunësi policor e liron automjetin.

(3) Nëpunësi policor ia dorëzon automjetin përmbaruesit ose personit të tij të autorizuar, me të cilin jepet vërtetimi për lëndën e kryer.

(4) Në rast kur lenda e hetuesisë është në barë të automjetit motorik, përmbaruesi është i obliguar me automjetin e tij motorik të hetuesisë ta merr edhe automjetin shoqëruar.

(5) Përmbaruesi është i obliguar të sigurojë transport për personat të cilët janë hasur në automjet deri në vendbanimin e parë.

(6) Harxhimet për çdo kërkesë të realizuar për hetuesi të automjetit motorik paraqesin harxhimet për përbarim.

1. REGJISTRIMI, VLERËSIMI DHE KONFISKIMI I SENDEVE

Njoftimi për regjistrim

Neni 96

(1) Përbaruesi para se të qaset drejt regjistrimit me urdhër do t'i imponojë debitorit ta paguajë shumën e përcaktuar në korrigjimin e kryer së bashku me kamatën dhe shpenzimet.

(2) Urdhëresa nga paragrafi (1) të këtij neni përmban:

- emrin/titullin e debitorit, vendbanimin/vendqëndrimin ose selinë dhe NP ose numri tatimor;
- emrin/titullin e debitorit, vendbanimin/vendqëndrimin ose selinë;
- numrin e dokumentit përbarues i cili përbarohet dhe organi i cili e ka miratojë;
- shumën debitoare si borxh kryesor;
- kërkesat dytësore;
- shpenzime të procedurës dhe përbarimit;
- ndalimin për disponim;
- afatin prej ditë punë për pagimin e borxhit pas korrigjimit të kryer;
- vendin e nënshkrimit; dhe
- mënyrën e kryerjes së nënshkrimit.

(3) Në urdhëresë detyrimsht sugjerohet se debitori nëse nuk e ka përmbushur borxhin drejt kreditorit në pajtim me korrigjimin e kryer, është i obliguar për atë menjëherë ta njoftojë përbaruesin. Në urdhëresë detyrimsht përcaktohet debitori se nëse nuk vepron në pajtim me korrigjimin e kryer në afatin e përcaktuar me urdhëresë, do të qaset drejt regjistrimit, vlerësimit dhe konfiskimit të sendeve të luajtshme.

(4) Për kohën dhe vendin e regjistrimit njoftohet kreditori, nëse e kërkon atë.

(5) Mungesa e kreditorit ose debitorit nuk e pengon të qasjen drejt regjistrimit.

(6) Për regjistrimin e kryer menjëherë do të njoftohet pala e cila nuk ka marrë pjesë në regjistrim.

Lënda e regjistrimit

Neni 97

(1) Mund të regjistrohen sende të cilat janë në posedim të debitorit, si dhe sendet e tyre që gjenden në posedim të kreditorit.

(2) Sendet e debitorit që gjenden në posedim të personit të tretë mund të regjistrohen vetëm në pajtim me atë person, përveç kur në pyetje është përbarimi mbi send të luajtshëm mbi të cilin veç më është realizuar e drejta e pengut në favor të kreditorit.

(3) Nëse personi i tretë nuk pajtohet të kryhet regjistrim, përbaruesi do t'i sugjerojë kreditorit të drejtën e tij ta realizojë para gjykatës.

Vëllimi i regjistrimit

Neni 98

(1) Do të regjistrohen aq sende që është e nevojshme për përmbushjen e kërkesave të kreditorit dhe të shpenzimeve për përbarim.

(2) Përparësi të regjistrimit të sendeve të cilat nuk kanë vërejtje për ekzistimin e të drejtës e cila do ta kish penguar kryerjen dhe sendet më lehtë mund të shndërrohen në para, gjatë secilës për atë do të merret parasysh edhe deklarata e palëve prezentë, pjesëmarrës edhe nga vende të tretë.

Ruajta e sendeve të regjistruara

Neni 99

(1) Përbaruesi do t'i lërë sendet e regjistruara në ruajtje te debitori, me propozim të kreditorit, nuk përcakton sendet e regjistruara t'i dorëzohen në ruajtje të kreditorit ose personi të tretë.

(2) Pasojat nga shkatërrimi ose dëmtimi i sendeve të dhëna për ruajtje të kreditorit ose të personit të tretë i bart kreditori, përveç nëse shkatërrimi ose dëmtimi është pasojë e fuqisë madhore.

(3) Në sendet e regjistruara që i janë lëndë debitorit në ruajtje, në mënyrë të dukshme do të shënohet se janë marrë në regjistrim.

(4) Paratë në dorë, letrat me vlerë dhe sendet e çmuara përbaruesi menjëherë i dorëzon në depozitën gjyqësore të cilat me procesverbal menjëherë i pranon.

Ndalimi për disponim me sendet e regjistruara

Neni 100

(1) Debitorit i është e ndaluar të disponojë me sendet e regjistruara.

(2) Në urdhëresën për përbarim futet ai ndalim, si dhe paralajmërimi i debitorit për pasoja juridike-penale nga veprimi në kundërshtim me ndalimin.

(3) Nëse ka pushuar nevoja e shlyerjes me sendet e përcaktuara përbaruesi është i obliguar menjëherë ta njoftojë debitorin për ndërprerjen e ndalimit për disponim me sendet e përcaktuara.

Fitimi i të drejtës së pengut

Neni 101

(1) Me regjistrim kreditori fiton të drejtën e pengut mbi sendet e regjistruara.

(2) Kur regjistrimi është kryer në favor të më shumë kreditorëve, radhët e përparësisë së të drejtës së pengut të fituar me regjistrimin ose me vërejtjet në procesverbalin për regjistrim me përcaktimin sipas ditës kur është kryer regjistrimi, respektivisht sipas ditës kur është vënë vërejtja.

(3) Kur regjistrimi i sendeve kryhet njëkohësisht në favor të më shumë kreditorëve, radha e përparësisë përcaktohet sipas ditës dhe koha kur kërkesa për përbarim është pranuar tek përbaruesi.

(4) Nëse kërkesa për përbarim është dërguar me postë me dërgesë më rekomandim, dita e dorëzimit të postës llogaritet si ditë e pranimit te përbaruesi.

Tentim i pasuksesshëm për regjistrim

Neni 102

(1) Nëse gjatë regjistrimit nuk gjenden sende të cilat mund të jenë lëndë e përbarimit, përbaruesi për atë do ta njoftojë kreditorin i cili nuk ka marrë pjesë në regjistrim.

(2) Përbaruesi në bazë të informatave se tek debitori gjenden sende të cilat mund të jenë lëndë e përbarimit, mund të qaset drejt regjistrimit të sërishëm.

Vlerësimi**Neni 103**

Njëkohësisht me regjistrimin e sendeve do të kryhet edhe vlerësimi i tyre, nga ana e vlerësuesit të autorizuar. Me përjashtim, vlerësimi mund të kryhet në mënyrë plotësuese pasi që përmbaruesi të sigurojë vlerësues të autorizuar.

Procesverbal për regjistrim dhe vlerësim**Neni 104**

(1) Për regjistrim dhe vlerësim përmbaruesi përpilon procesverbal.

(2) Në procesverbal, krahas tjerave, në veçanti theksohen individualisht sendet e regjistruara, vlera e tyre e përcaktuar, deklaratat e palëve dhe nga pjesëmarrësit në procedurë, si dhe deklaratat nga presona të tretë për ekzistimin e të drejtave që e pengojnë përmbarin.

(3) Procesverbal për regjistrim të kryer të sendeve të luajtshme me vlerë më të madhe se 1000 EURO, detyrimisht dorëzohen deri te regjistri i pengut për shkak të regjistrimit të së drejtës së pengut.

Vërejtje në vend të regjistrimit**Neni 105**

(1) Nëse pas regjistrimit përmbaruesi pranon kërkesën e më vonshme për përmbarin mbi sendet e përcaktuara për pagesë të kërkesave tjera të kreditorit ose për pagesë të kërkesave të kreditorit tjetër, nuk do të kryejë regjistrim të sërishëm dhe vlerësim të atyre sendeve.

(2) Në procesverbal për regjistrim të kryer detyrimisht vërehen dhe të dhënat nga korrigjimi i kryer nga kërkesa e më vonshme për përmbarin.

Qasje drejt regjistrimit të kryer nga përmbarues tjetër**Neni 106**

(1) Kur përmbarues tjetër ka dhënë urdhër për përmbarin me regjistrim dhe vlerësim të sendeve të luajtshme të debitorit ku paraprakisht është kryer regjistrim nga përmbaruesi, nuk do të kryhet regjistrim i sërishëm dhe vlerësim i atyre sendeve.

(2) Në rastin nga paragrafi (1) i këtij neni, kreditori qaset veç më drejt regjistrimit të zbatuar, ashtu që përmbaruesi do të miratohet konkluzion për qasje, i cili do të dorëzojë deri te regjistri i pengut për shkak të regjistrimit të të drejtës së pengut të cilën kreditori e fiton me momentin e pranimit të konkluzionit në regjistrin e pengut.

(3) Për qasjen përmbaruesi menjëherë e njofton përmbaruesin i cili i pari e ka zbatuar regjistrimin dhe kreditorët të cilët kanë përparësi të të drejtës së pengut, me dorëzimin e konkluzionit për qasje dhe kopje nga vërtetimi nga regjistri i pengut.

Shlyerja e të drejtës dhe ngarkesave në regjistrin e pengut**Neni 107**

Nëse kërkesa e kreditorit është përmbushur, ose kërkesa për pambarim është tërhequr, ose ka ndodhur pasoja juridike nga prolongimi i përmbarit me kërkesë të kreditorit nga neni 92 paragrafi (1) të këtij ligji, përmbaruesi me konkluzion, do të urdhërojë në regjistrin e pengut të shlyhen të drejtat e regjistruara dhe ngarkesa të sendeve të luajtshme mbi të cilat është zbatuar përmbarin.

2. SHITJA E SENDEVE**Koha e shitjes****Neni 108**

(1) Shitjen e sendeve të regjistruara e përcakton përmbaruesi. Mes ditës së regjistrimit dhe ditës së shitjes duhet të kalojnë së paku 15 ditë.

(2) Nëse si send i shitjes paraqitet send që nënshtrohet në prishje të shpejtë, ose nëse ekziston rrezik nga rënia e dukshme e çmimit të sendeve të regjistruara, shitja mund të zbatohet dhe para kalimit të afatit të përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni.

Mënyra e shitjes**Neni 109**

(1) Shitja e sendeve kryhet me ankand publik verbal ose me marrëveshje të drejtpërdrejtë mes blerësit, nga njëra anë dhe përmbaruesit, nga ana tjetër.

(2) Shitje nëpërmjet marrëveshjes së drejtpërdrejtë përmbaruesi përcakton nëse janë në pyetje sende vlera e të cilave është e barabartë ose më e vogël se 5.000 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit të mesëm të BPRM-së në ditën e shitjes.

(3) Në rast kur vlera e sendeve është më e madhe se 5.000 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit të mesëm të BPRM-së përmbaruesi shitjen e kryen në rrugë të ankandit publik, gjatë se cilës zbatohen dispozitat për dhënien e garancisë nga neni 183 i këtij ligji.

(4) Shitja publike e sendeve publikohet në mjetet për informim publik së paku shtatë ditë para mbajtjes së ankandit publik. Nëse është në pyetje shitja e më shumë se 50 lloje të sendeve, në shpallje individualisht nuk theksohen sendet, por shpallet informacion se specifika e sendeve të cilat janë lëndë e shitjes publike është e arritshme në zyrat e përmbaruesit i cili e kryen shitjen.

(5) Kreditori dhe debitori njoftohen për vendin, ditën dhe orën e shitjes.

(6) Për shitjen e kryer me ankand publik verbal përmbaruesi përpilon Procesverbal për shitje i cili dorëzohet te palët, kurse pjesëmarrësve të ankandit publik me kërkesën e tyre.

Çmimi i shitjes**Neni 110**

(1) Në ankandin e parë publik verbal çmimi fillestar shitës për sendet e regjistruara është vera e përcaktuar e sendeve.

(2) Nëse në ankandin e parë publik sendet nuk janë shitur, përmbaruesi do të përcaktojë ankand të dytë publik në të cilin çmimi shitës mund të ulet më së shumti për ½ nga vlera e tregut. Ankandi i dytë publik do të mbahet më së voni 30 ditë nga mbajtja e ankandit të parë publik.

(3) Nëse sendet nuk janë shitur as në ankandin e dytë kreditori në afat prej tetë ditësh mund të propozojë shitja të kryhet me marrëveshje të drejtpërdrejtë me çmim shitës të përcaktuar si për shitjen e dytë publike.

(4) Marrëveshja për shitje të drejtpërdrejtë lidhet me shkrim. Marrëveshjen e nënshkruan blerësi dhe përmbaruesi në emër dhe për llogari të debitorit.

(5) Marrëveshja nga paragrafi (4) i këtij neni prodhon veprim juridik nga dita e miratimit të vërtetimit për dorëzimin e sendeve të luajtshme në posedim të blerësit.

Ndalimi i procedurës për përmbarim ndaj sendeve të regjistruara

Neni 111

Përmbaruesi do të ndalojë përmbarimin ndaj sendeve të regjistruara të pa shitura nëse:

1) Sendet nuk kanë mundur të shiten as në ankandin e dytë publik;

2) kreditori pas mbajtjes së ankandit të dytë publik në afat prej tetë ditësh nuk propozon shitje me marrëveshje të drejtpërdrejtë; dhe

3) marrëveshja e drejtpërdrejtë për shitjen e sendeve të regjistruara nuk është realizuar në afat prej 60 ditësh pas propozimit të parashtruar nga kreditori.

Obligime dhe të drejtat e blerësit

Neni 112

(1) Blerësi është i obliguar çmimin ta paguajë menjëherë pas mbylljes së ankandit, respektivisht lidhjes së marrëveshjes për shitje me marrëveshje të drejtpërdrejtë, kurse sendet t'i merr menjëherë pas pagesës së kryer të çmimit shitës. Në rastin nga neni 110 paragrafi (3) të këtij ligji blerësi është i obliguar çmimin ta paguajë në afat prej tri ditësh.

(2) Kur natyra e lëndës kërkon përgatitje të caktuara për dhënien në zotërim, dorëzimi do të kryhet më së voni në afat prej tetë ditësh nga dita e pagesës së kryer të çmimit të shitjes.

(3) Blerësi bëhet pronar i sendit të blerë.

(4) Blerësit nuk i takojnë të drejtat në bazë të garancisë për shkak të mungesës materiale të sendeve.

3. SHLYERJA E KREDITORËVE**Shlyerja e kreditorit në rast të një kreditori**

Neni 113

(1) Nëse nga çmimi i shitjes shlyhet vetëm një kreditor, përmbaruesi me konkluzion do të përcaktojë shumën e marrë me shitjen e sendeve dhe nga mjetet e mara do të shlyhen me radhë: Shpenzimet për përmbarim, kamata e shpenzimeve të përcaktuara në dokumentin përmbarues, shpenzimet e përcaktuara në dokumentin përmbarues deri në ditën e shitjes së sendeve në para dhe kërkesa kryesor.

(2) Teprica e çmimit shitës e cila do të mbetet pas shlyerjes do t'i dorëzohet debitorit, përveç nëse te përmbaruesi kundër debitorit është dorëzuar edhe kërkesë tjetër për përmbarim dhe të dokument tjetër përmbarues.

(3) Nëse kundër konkluzionit për përmbushje nga paragrafi (1) i këtij neni është parashtruar kundërshtim, pagesa e mjeteve nga llogaria e veçantë e përmbaruesit e paraparë në nenin 36 paragrafin (5) të këtij ligji, do të kryhet pas plotfuqishmërisë së vendimit të gjykatës për ankesën.

Kur ka më shumë kreditorë

Neni 114

(1) Më shumë kreditorë shlyhen nga çmimi shitës sipas asaj radhe sipas të cilës e kanë fituar të drejtën e pengut, nëse me ligj për kërkesa të përcaktuara nuk është përcaktuar përparësia e përmbushjes, për çka përmbaruesi përgatit Konkluzion për përmbushje në pajtim me dispozitat nga neni 113 paragrafi (1) të këtij ligji.

(2) Kreditorët nga radha e njëjtë mund të përmbushin tërësisht nga çmimi shitës, përmbushen në përpjesëtim me kërkesat e tyre.

(3) Shpenzimet për përmbarim, shpenzimet e përcaktuara me dokumentin përmbarues dhe kamata kanë radhë të njëjtë të shlyerjes, si kërkesë kryesore.

(4) Nëse kundër konkluzionit për përmbushje nga paragrafi (1) i këtij neni është parashtruar ankesë, pagesa e mjeteve nga llogari e veçantë e përmbaruesit e paraparë në nenin 36 paragrafin (5) të këtij ligji, do të kryhet pas plotfuqishmërisë së vendimit të gjykatës për kundërshtimin.

Zbatimi i dispozitave për përmbarim mbi patundshmëritë

Neni 115

Dispozitat të këtij ligji për përmbarim mbi patundshmëritë që kanë të bëjnë me çështjen kush nuk mund të jetë blerës nga neni 184 nga ky ligj, pas kontestimit të kërkesës dhe të konkluzionit për shlyerje nga nenet 197, 202 dhe 203 nga ky ligj, zbatohen në pajtim dhe në pikëpamje të përmbarimit mbi sendet e luajtshme për shkak të shlyerjes së kërkesave me para.

Kreu i trembëdhjetë**PËRMBARIMI PA KËRKESA ME PARA TË DEBITORIT****1. Përfashtimi nga përmbarimi dhe kufizimi i përmbarimit****Përfashtimi nga përmbarimi**

Neni 116

Janë përfashtuar nga përmbarimi

1) pranimi në bazë të përkrahjes ligjore, kompensimi për dëmet që kanë ndodhur për shkak të problemeve shëndetësore, zvogëlimi apo humbja e aftësive të punës dhe kompensimi i dëmit për mbështetjen e humbur për shkak të vdekjes së dhënësit të mbështetjes;

2) pranimi në bazë të kompensimit për shkak të dëmtimit trupor sipas dispozitave për sigurim invalidor;

3) pranimi në bazë të drejtave të ndihmës në para të ndihmës sociale;

4) pranimi në bazë të papunësisë së përkohshme;

5) pranimi në bazë të shtesës për fëmijë;

6) pranimi në bazë të bursës, kredisë dhe ndihmës së nxënësve dhe të studentëve;

7) pranimi i kadetëve në Akademinë Ushtarake;

8) kompensim për punën e të dënuarit në shtëpitë korrigjuese ndëshkuese, përveç të kërkesave në bazë të mbajtjes ligjore, si dhe për kërkesat të kompensimit të dëmit të shkaktuar me vepër penale të të dënuarit;

9) pranimi në bazë të shpenzimeve të rrugës; dhe

10) mjete të llogarisë së veçantë e cila e posedon përmbaruesi në pajtim me nenin 36 paragrafin (5) të këtij ligji.

Kufizimi i përmbarimit

Neni 117

(1) Përmbarimi në rrogë dhe pension, si dhe mbi kompensimin në vend të rrogës, për kërkesat në bazë të mbajtjes ligjore, kompensim të dëmit të shkaktuar për shkak të shëndetit të rrënuar ose zvogëluar, respektivisht

humbjen e aftësisë së punës dhe kompensim të dëmit për humbjen e përkrahjes për shkak të vdekjes së dhënësit të përkrahjes, mund të zbatohet deri në shumë të gjysmës, kurse për kërkesa sipas bazës tjetër- deri në shumën një e treta e rrogës ose pensionit.

(2) Dispozitat nga paragrafi (1) i këtij neni zbatohen edhe mbi të hyrat e personave në përbërjen rezerve të armatës dhe policisë.

(3) Përmbartimi mbi të hyrat e invalidëve ushtarakë dhe paqeruajtës në bazë të invaliditetit, shtesës ortopedike dhe shtesës invalide mund të zbatohen vetëm për kërkesa në baze të mbajtjes ligjore, kompensim të dëmit të shkaktuar për shkak të shëndetit të rrënuar ose zvogëluar, respektivisht humbjen e aftësisë së punës dhe kompensim të dëmit për humbjen e përkrahjes për shkak të vdekjes së dhënësit të përkrahjes, edhe atë deri në shumë të gjysmës së atyre të hyrave.

(4) Përmbartimi mbi pranimin në bazë të marrëveshjes për mbajtje të përfjetshme dhe rentë të përfjetshme, si dhe mbi pranimin në bazë të marrëveshjes për sigurimin e jetës, mund të zbatohet vetëm në pjesën e tejkalimit të shumës së ndihmës më të ulët sociale e cila paguhet në rajonin ku debitori ka vendbanim.

2. Veprimet përmbartuese

Mënyra dhe vëllimi i përmbartimit

Neni 118

(1) Përmbartimi në bazë të kërkesës me para zbatohet me ndalim dhe me bartje, nëse me këtë ligj për raste të caktuara nuk është caktuar ndryshe.

(2) Ndalimi dhe bartja e kërkesës me para zbatohet në shumë që është e nevojshme për përmbartjen e kërkesës së kreditorit, përveç nëse është në pyetje kërkesë e pandashme nga neni 129 i këtij ligji.

(3) Nëse më shumë kreditorë kërkojnë përmbartim në bazë të kërkesës së njëjtë që është e ndashme, ndalimi dhe bartja zbatohet në shuma përkatese, posaçërisht në dobi të çdo kreditorit.

3. Ndalimi i kërkesës

Veprimi

Neni 119

(1) Me urdhëresën me të cilën zbatohet ndalimi mbi kërkesën me para i ndalohet debitorit të debitorit që t'ia përmbushë atë kërkesë debitorit, ndërsa debitorit i ndalohet që ta arkëtojë atë kërkesë ose të disponojë ndryshe me atë dhe me pengut që është dhënë për sigurimin e tij. Me lëshimin e urdhëresës vendoset e drejta e pengut në favor të kreditorit.

(2) Urdhëresa nga paragrafi (1) i këtij neni dorëzohet menjëherë te debitori i debitorit dhe te debitori.

(3) Urdhëresa nga paragrafi (1) i këtij neni menjëherë dorëzohet te regjistri i pengut për shkak të drejtës së pengut.

(4) Ndalimi është zbatuar me ditën kur urdhëresa për ndalim është dorëzuar te regjistri i pengut.

Ndalimi i kërkesës në letrat me vlerë

Neni 120

(1) Ndalimi i kërkesës i themeluar në bazë të letrave me vlerë që bartet me indosament ose për realizimin e të cilës është e nevojshme ajo letër, zbatohet në atë mënyrë që përmbartuesi atë letër do ta marrë nga debitori.

(2) Veprimet juridike të cilat janë të nevojshme për realizimin e të drejtave të letrave të shënuara në paragrafin (1) të këtij neni i kryen përmbartuesi në emër të debitorit.

Ndalimi për kërkesa mbi mjetet në para të personit fizik

Neni 121

(1) Ndalimi i kërkesës mbi mjetet me para të personit fizik si debitor, në bankë ose kursimore mund të zbatohet edhe pa heqjen e dokumentit në bazë të të cilit janë deponuar mjetet me para.

(2) Në rast të paragrafit (1) të këtij neni, nëse kreditori në kërkesën për përmbartim nuk i ka shënuar të dhënat e nevojshme për mjetet me para të debitorit, përmbartuesi do t'i kërkojë ato të dhëna nga banka ose nga kursimorja ku gjenden ato mjete.

(3) Banka ose kursimorja është e obliguar pa shtyrje t'ia japë përmbartuesit të dhënat e kërkuara dhe nuk guxon ta lajmërojë debitorin se janë kërkuar ato të dhëna.

(4) Përmbartuesi është i obliguar ta dorëzojë urdhëresën më së voni në afat prej 72 orëve nga dita e pranimi të të dhënave të nevojshme.

(5) Ndalimi është zbatuar me ditën e dorëzimit të urdhëresës për ndalim në bankë ose kursimore në të cilën mbahen mjetet me para.

(6) Përmbartuesi do ta dorëzojë urdhëresën për ndalim te debitori atëherë kur banka ose kursimorja në të cilën mbahen mjetet e tij me para do ta lajmërojë përmbartuesin se është zbatuar ndalimi.

E drejta e pengut mbi kamatat

Neni 122

E drejta e pengut e fituar në bazë të kërkesës sipas të cilës rrjedh kamata, u takon edhe kamatave të cilat arrijnë pas ndalimit.

Radha e përparësisë

Neni 123

(1) Radha e përparësisë së të drejtës së pengut të më shumë kreditorëve përcaktohet sipas ditës dhe kohës së pranimi të kërkesës për përmbartim te përmbartuesi.

(2) Nëse kërkesa për përmbartim është dërguar me postë me dërgesë me rekomandim, dita e dorëzimit të postës llogaritet si ditë e pranimi te përmbartuesi.

(3) Nëse kërkesat për përmbartim të më shumë kreditorëve pranohen te përmbartuesi në të njëjtën ditë dhe kohë, të drejtat e tyre të pengut kanë radhë të njëjtë të përparësisë.

(4) Në rastin e paragrafit (3) të këtij neni kërkesat përmbushen në mënyrë proporcionale, nëse nuk mund të përmbushen në tërësi.

Deklarimi i debitorit të debitorit

Neni 124

(1) Përmbartuesi, në afatin të cilin do ta përcaktojë vetë, do të kërkojë që debitori i debitorit të deklarojë për atë nëse e pranon dhe në çfarë shume e pranon kërkesën e ndaluar dhe nëse pajtohet që ta përmbushë, si dhe nëse obligimi i tij ta përmbushë atë kërkesë është i kushtëzuar me plotësimin e ndonjë obligimi tjetër.

(2) Deklarata nga paragrafi (1) i këtij neni dorëzohet te kreditori dhe te debitori në afat prej 72 orësh pas pranimit të deklarimit.

(3) Nëse debitori i debitorit deklaron se nuk e pranon ndalimin e kërkesës ose nuk janë shprehur në afatin e përcaktuar përmbartuesi do të ndalojë me përmbartimin me atë mjet.

Përgjegjësia e debitorit të debitorit

Neni 125

(1) Debitori i debitorit përgjigjet para kreditorit për dëmin që ia ka shkaktuar me atë që nuk është deklaruar ose që është deklaruar me gjëra të pavërteta dhe në mënyrë jo të plotë.

(2) Përmbartuesi do ta paralajmërojë debitorin e debitorit për atë përgjegjësi që ka.

Ndalimi i kërkesës i siguruar me të drejtën e pengut të shënuar në librin publik

Neni 126

(1) Ndalimi i kërkesës i siguruar me të drejtën e pengut të shënuar në librin publik në të cilin shënohen të drejtat e patundshmërisë, zbatohet me shënimin e ndalimit në ato libra.

(2) Shënimi bëhet në bazë të urdhëresës së përmbartuesit te organi që e udhëheq librin publik, me shënim se ndalimi në bazë të të cilit është arritur e drejta e pengut në kërkesë është caktuar për arsye të përmbartimit të kërkesës së kreditorit.

(3) Nëse ka më shumë kreditorë, radha e përparësisë së kërkesave të tyre përcaktohet sipas kohës së regjistrimit.

4. Bartja e kërkesës

a) Dispozita të përgjithshme

Lloji i bartjes

Neni 127

Kërkesa e ndaluar bartet mbi kreditorin, për arkëtim ose në vend të pagimit.

Urdhëresa për bartje

Neni 128

Pas dorëzimit të deklarimit të debitorit të debitorit te kreditori dhe te debitori, gjegjësisht pas kalimit të afatit të caktuar nga përmbartuesi për deklarimin e debitorit të debitorit, përmbartimi vazhdon me urdhër për bartjen e kërkesës për arkëtim ose në vend të pagimit.

Kushte të posaçme për bartjen e kërkesës së pandashme

Neni 129

(1) Kërkesa që shkruhet në letër me vlerë që bartet me indosament ose për realizimin e të cilës është i nevojshëm dërgimi i asaj letrë, ose nga shkaqe të tjera nuk mund të ndahet në aspekt të bartjes ose realizimit, mund të bartet vetëm në vlerën e saj të plotë.

(2) Nëse më shumë kreditorë kanë dërguar kërkesë për bartje në ditë të ndryshme, përmbartuesi do ta bartë kërkesën e kreditorit të parë i cili ka parashtruar kërkesë, por nëse më shumë kreditorë kanë parashtruar kërkesë të njëjtën ditë dhe në të njëjtën kohë kërkesa do të bartet mbi kreditorin kërkesa e të cilit është më e madhe.

Zbatimi i bartjes

Neni 130

(1) Bartja e kërkesës zbatohet kur urdhëresa për bartjen e kërkesës, dorëzohet te debitori i debitorit.

(2) Bartja e kërkesës e bazuar mbi letrat me vlerë që bartet me indosament ose për realizimin e të cilit është e nevojshme që ajo letër të dorëzohet, zbatohet kur përmbartuesi në atë letër do të bashkëngjisë deklarim për bartjen dhe letrën bashkë me atë deklaratë do t'ia dorëzojë kreditorit.

Obligime të debitorit dhe të kreditorit

Neni 131

(1) Debitori është i obliguar në afatin që do ta caktojë përmbartuesi, dhe me kërkesë të kreditorit mbi të cilin është bartur kërkesa, të japë sqarime që janë të nevojshme për kreditorin për arsye të realizimit të asaj kërkesë dhe t'ia dorëzojë dokumentet që kanë të bëjnë me atë kërkesë.

(2) Kreditori mbi të cilin është bartur një pjesë e kërkesës është i obliguar, nëse atë e kërkon debitori, në afatin që do ta caktojë përmbartuesi, të japë garanci se, pas realizimit të asaj kërkesë, do t'i kthejë dokumentet që kanë të bëjnë me kërkesën.

(3) Përmbartuesi, do të zbatojë përmbartimin kundër debitorit për arsye të dorëzimit të dokumenteve, nëse ai vetë nuk i dorëzon.

(4) Dorëzimin e dokumenteve që gjenden te personi i tretë kreditori mund ta kërkojë me padi, nëse debitori e ka atë të drejtë.

(5) Në dokumentin që i dorëzohet kreditorit, përmbartuesi do të shënojë se është zbatuar bartja e kërkesës për të cilën është imponuar përmbartimi.

Deponimi i kërkesës në Gjykatë

Neni 132

(1) Nëse në bazë të kërkesës së bartur, përveç kreditorit edhe persona të tjerë spikasin ndonjë të drejtë, debitori i debitorit ka mundësi që në dobi të të gjithë atyre personave në Gjykatë ta deponojë tërë shumën e asaj kërkesë, ose vetëm shumën e arritur.

(2) Kreditori mbi të cilin është bartur kërkesa, në bazë të së cilës edhe persona të tjerë spikasin ndonjë të drejtë, ka mundësi nëpërmjet përmbauesit ta thërrasë debitorin e debitorit që shumën e kërkesës së bartur ta deponojë në atë Gjykatë.

b) Bartja e arkëtimit**Autorizimi i kreditorit**

Neni 133

(1) Me bartjen e kërkesës për arkëtim, kreditori autorizohet të kërkojë nga debitori i debitorit pagimin e shumës së shënuar në urdhëresat për bartje, nëse ajo shumë ka arritur, t'i kryejë të gjitha veprimet që janë të nevojshme për arsye të ruajtjes dhe realizimit të kërkesës së bartur dhe t'i shfrytëzojë të drejtat në lidhje me pengun që është dhënë për sigurimin e asaj kërkesë.

(2) Me bartjen e kërkesës për arkëtim, kreditori nuk është i autorizuar që në barrë të debitorit të bëjë barazimin, debitorit të debitorit t'ia falë borxhin ose me kërkesën e bartur të disponojë ndryshe, si dhe me debitorin e debitorit të lidhë marrëveshje që vendimin për kërkesën, nëse është e kontestuar, ta miratojë gjykata e zgjedhur.

(3) Kreditorit mbi të cilin është bartur kërkesa për arkëtim, debitori i debitorit mund t'i parashtrohet vetëm kundërshtim, që do kishte mundësi t'ia vë në spikamë debitorit.

(4) Tërheqja e kërkesës së bartur e përmbaues nga debitori pas bartjes nuk ka veprim juridik mbi të drejtat që kreditori i ka fituar me bartje.

Bartja për arkëtimin e kërkesës të regjistruar në librin publik

Neni 134

Bartja për arkëtim të kërkesës të shënuar në librin publik në të cilin shënohen të drejtat e patundshmërive, do të shënohet sipas urdhëresës së përmbauesit.

Kushtëzimi i obligimit të debitorit të debitorit me dorëzimin e sendit

Neni 135

(1) Nëse obligimi i debitorit të debitorit për ta paguar kërkesën varet nga obligimi i debitorit për t'ia dorëzuar sendin e caktuar që gjendet në zotërim të debitorit, e ai

obligim është caktuar me aktgjykim të plotfuqishëm, përmbauesi, për arkëtim, do të kërkojë që debitori t'ia dorëzojë atë send përmbauesit, për dorëzim debitorit të debitorit.

(2) Përmbauesi ndaj debitorit, i cili nuk e ka dërguar sendin në afat të caktuar, do ta zbatojë përmbauesin për arsye të dorëzimit të sendit.

Vonesa e arkëtimit të kërkesës së bartur

Neni 136

(1) Kreditori i cili nuk kujdeset si duhet për pagesën e kërkesës së bartur, përgjigjet për dëmin që me atë i shkaktohet kreditorit tjetër dhe për atë kërkesë ndalohe kërkesa e debitorit, gjegjësisht është lëshuar urdhëresë për bartje të kërkesës ose të debitorit.

(2) Në atë rast, me kundërshtim të një kreditori tjetër, gjykata në afat prej 72 orëve, do ta abrogojë urdhëresën për bartje të kërkesës mbi kreditorin jo të përpiktë, që llogaritet se kërkesa është bartur mbi atë kreditor i cili ka dërguar kundërshtim në Gjykatë për abrogimin e urdhëresës për bartjen e kërkesës mbi kreditorin jo të përpiktë.

Shlyerja e kreditorit

Neni 137

Kreditori mbi të cilin është bartur kërkesa për arkëtim është shlyer me lartësi me të cilën e ka paguar atë kërkesë.

Arkëtimi i shumës mbi kërkesën e kreditorit dhe arkëtimi i kërkesës që është përjashtuar pjesërisht nga përmbauesi ose që është e ndaluar në dobi të personave të tjerë

Neni 138

(1) Debitori i cili nga kërkesa e bartur ka arkëtuar më shumë sesa është kërkesa e tij ose është arkëtuar kërkesa që pjesërisht është përjashtuar nga përmbauesi, ose që është e ndaluar në dobi të personave të tjerë është i obliguar atë tepriçë ose atë arkëtim pa bazë, ta deponojë te përmbauesi.

(2) Përmbauesi do t'ua dorëzojë atë tepriçë ose atë arkëtim pa bazë kreditorëve të tjerë peng dhe debitorit, nëse kanë të drejtë në të.

v) Bartja në vend të pagimit

Neni 139

(1) Kërkesa e ndaluar kalon me bartje në vend të pagimit ndaj kreditorit deri në shumën e bartur, me veprim të realizimit të kërkesës me kompensim.

(2) Nëse kërkesa e bartur është siguruar me të drejtën e pengut të regjistruar në librin publik në të cilin shënohen të drejtat e patundshmërive, përmbauesi do të japë urdhër për bartjen e të drejtave të debitorëve mbi kreditorët dhe për shlyerjen e të drejtës së pengut të regjistruar në dobi të debitorit.

(3) Kreditori mbi të cilin është bartur kërkesa në vend të pagesës, llogaritet si i përbushur dhe me vetë bartjen, me lartësi të asaj kërkesë.

(4) Me dispozitën e paragrafit (3) të këtij neni nuk tangohet në rregullat për përgjegjësinë e debitorit për vërtetësinë dhe arkëtimin e kërkesës së bartur.

5. Dispozita të posaçme për përmbarim mbi pagën dhe mbi të ardhurat tjera me para

Zbatimi i dispozitave të këtij kreu

Neni 140

Në aspekt të përmbarimit mbi pagën zbatohen dispozitat e këtij kapitulli, nëse me dispozitat e këtij ligji nuk është përcaktuar ndryshe.

Urdhëresa për përmbarim

Neni 141

(1) Me urdhëresën për përmbarim mbi pagën përcaktohet ndalimi i pjesëmarrjes së caktuar nga rroga dhe i imponohet punëdhënësit i cili debitorit ia jep rrogën, shumën e parave për të cilën është imponuar përmbarimi që t'ia paguajë, gjegjësisht t'ia paguajë kreditorit.

(2) Nëse urdhëresa për përmbarim i debitorit i imponon pagesë të të dhënave të përkohshme që arrin sipas intervalit të përcaktuar kohor (mbajtje ligjore, rentë me para për shkak të humbjes së jetës ose uljen e aftësinë punuese ose për shkak të privimit nga jeta e dhënësit të mbajtjes), përmbaruesi në bazë të urdhëresat do të kryejë pagimin e atyre të dhënave pas arritjes së tyre.

(3) Nëse punëdhënësi ka pranuar më shumë urdhra për përmbarim kundër debitorit të njëjtë, është i obliguar të njëjtat t'i evidentojë, ruajë dhe i zbaton sipas radhitjes sipas të cilës i ka pranuar. Me kërkesë të përmbaruesit, punëdhënësi është i obliguar ta njoftojë përmbaruesin për radhitjen e pagesës.

Rritja e rrogës

Neni 142

Përmbarimi zbatohet edhe mbi rritjen e pagës që do të ndodhë pas dorëzimit të urdhëresës për përmbarim.

Obligim për bashkëpunim të punëdhënësit

Neni 143

(1) Punëdhënësi është i obliguar me kërkesë të përmbaruesit të dorëzojë informacion të lartësisë së pagesës së debitorit.

(2) Kundër punëdhënësit, i cili nuk do ta dorëzojë informacionin për lartësinë e rrogës së debitorit në afatin të cilin e ka përcaktuar përmbaruesi, ose dorëzon informacion

të pasaktë, përmbaruesi nga gjykata do të kërkojë t'i shqiptohet dënim me para në pajtim me nenin 230 të këtij ligji.

(3) Përmbaruesi detyrimisht do ta paralajmërojë punëdhënësin për pasojat nga mosveprimi sipas kërkesës së tij.

Kur të drejtë asistence kanë më shumë persona

Neni 144

(1) Nëse të drejtë ligjore të asistencës, gjegjësisht të drejtë e rentës për asistencë të humbur për arsye të vdekjes së dhënësit të asistencës, ndaj të njëjtit debitor kanë më shumë persona, ndërsa shuma e përgjithshme e atyre kërkesave e tejkalon pjesën e rrogës që mund të jetë lëndë e përmbarimit, përmbarimi zbatohet në dobi të çdonjërit prej atyre kreditorëve në mënyrë proporcionale me lartësinë e kërkesave të tyre.

(2) Nëse pas fillimit të zbatimit të përmbarimit mbi rrogë, gjegjësisht mbi pranimin tjetër të përhershëm të parave, punëdhënësi pranon urdhër tjetër për përmbarimin e kërkesave nga paragrafi (1) i këtij neni, punëdhënësi në mënyrë proporcionale i përmbaron urdhëresat e pranuar.

Ndërprerja e marrëdhënies së punës

Neni 145

(1) Kur debitorit i është ndërprerë marrëdhënia e punës, urdhëresa për përmbarimin ka veprim edhe ndaj punëdhënësit të i cili debitori pastaj ka themeluar marrëdhënie të punës, dhe atë nga dita kur te ai punëdhënësi është dorëzuar urdhëresa për përmbarim.

(2) Punëdhënësi të i cili debitori më tutje nuk është në marrëdhënie të punës është i obliguar pa shtyrje me dërgesë të porositur ta dorëzojë urdhëresën për përmbarim të punëdhënësit të i cili debitori ka themeluar marrëdhënie të punës dhe për atë ta njoftojë përmbaruesin.

(3) Punëdhënësi të i cili debitori më nuk është në marrëdhënie të punës pa shtyrje e njofton përmbaruesin edhe kur nuk e ka të njohur te cili punëdhënësi debitori ka themeluar marrëdhënie pune.

Përgjegjësia për ndalim të lëshuar dhe pagesa e kësteve të arritura

Neni 146

(1) Punëdhënësi është i obliguar në mënyrë të rregullt ta zbatojë urdhëresat për përmbarim.

(2) Nëse punëdhënësi nuk e zbaton në mënyrë të rregullt urdhëresat për përmbarim, përmbaruesi me urdhër deri te bartësi i qarkullimit pagesor te i cili mbahet llogaria e punëdhënësit, do t'i imponojë punëdhënësit që t'ia përbushë kreditorit të gjitha këstet që i ka lëshuar, për të

cilën është lëshuar urdhër për përbarim, ta paguaj në llogarinë e veçantë të përbaruesit të përcaktuar në nenin 36 paragrafin (5) të këtij ligji.

(3) Punëdhënësi i cili nuk ka vepruar sipas urdhëresës për përbarim ose ka bërë lëshim gjatë veprimit sipas nenit 145 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji, përgjigjet edhe për dëmin që e ka pësuar kreditori për këtë.

Ndalimi me pajtim të debitorit

Neni 147

(1) Ndalimi i vendosur në rrogën e debitorit me pajtimin e tij (ndalimi administrativ) ka veprim juridik të urdhëresës për përbarim të rrogës.

(2) Me përjashtim të dispozitës nga paragrafi (1) i këtij neni, ndalimi administrativ nuk ka ndikim mbi zbatimin e përbarimit të rrogës për përmbushje të kërkesës në bazë të asistencës ligjore, për kompensim të dëmit të bërë në bazë të çrregullimit të shëndetit ose zvogëlimit të aftësisë gjegjësisht humbjes së aftësisë për punë dhe kompensim të dëmit në bazë të humbjes së asistencës për arsye të vdekjes së dhënësit të asistencës.

Zbatimi i dispozitave të këtij seksioni

Neni 148

Dispozitat e këtij seksioni në pajtueshmëri zbatohen edhe ndaj të ardhurave në bazë të sigurimit social dhe të ardhurave të tjera të përhershme me para.

6. Përbarimi mbi kërkesat sipas llogarisë të banka e personit fizik

Neni 149

(1) Përbarimi i kërkesës me para e cila në llogari në bankë i takon personit fizik, zbatohet ashtu që me urdhëresë për përbarim i imponohet bankës shumë me para për të cilën është lëshuar urdhëresë për përbarim ta paguajë në llogari të përbaruesit të paraparë në nenin 36 paragrafin (5) nga ky ligj. Njëkohësisht me dorëzimin e urdhëresës në bankë, përbaruesi obligohet që ta njoftojë debitorin për urdhëresën e dorëzuar.

(2) Mjetet e paguara nga llogaria e personit fizik në bazë të paragrafit (1) të këtij neni, përbaruesi është i obliguar t'i ruajë në llogari të veçantë 15 ditë pas bartjes së kryer të mjeteve.

(3) Personi fizik nga llogaria e të cilit janë paguar mjete ka të drejtë në afatin e përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni të qaset drejt përbarimit dhe të prezantojë ekzistim të bazave të përcaktuara në nenin 116 dhe nenin 117 të këtij ligji, për kufizim ose përjashtim nga përbarimi.

(4) Nëse personi fizik nuk vepron në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni, përbaruesi menjëherë, respektivisht ditën e ardhshme do të kryejë pagesën e mjeteve nga paragrafi (1) i këtij neni.

(5) Nëse personi fizik qaset në afatin e përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni dhe prezanton prova për ekzistimin e bazave për kufizim ose përjashtim nga përbarimi i mjeteve, përbaruesi menjëherë, respektivisht ditën e parë të ardhshme do të kryejë pagim të shumës përkatëse, duke e respektuar kufizimin dhe përjashtimin për përbarim të mjeteve nga nenet 116 dhe 117 të këtij ligji, kurse pjesëmarrja tjetër e mjeteve do t'i kthehet debitorit.

(6) Nëse kundër urdhëresës nga paragrafi (1) i këtij neni është parashtruar kundërshtim, pagesa e mjeteve nga llogaria e veçantë e përbaruesit e paraparë në nenin 36 paragrafi (5) të këtij ligji, do të kryhet pas plotfuqishmërisë së vendimit të gjykatës për kundërshtimin.

Kreu i katërbëdhjetë

PËRMBARIMI MBI KËRKESAT TË DORËZOHEN OSE DËRGOHEN SENDET E LUAJTSHME OSE TË DORËZOHEN PATUNDSHMËRITË

1. Dispozita të përgjithshme

Mënyra e zbatimit të përbarimit

Neni 150

Përbarimi mbi kërkesat e debitorit me dorëzimin e sendit të luajtshëm ose të paluajtshëm ose me dërgimin e sasisë së caktuar të sendeve të luajtshme zbatohet ndalimi i asaj kërkesë me bartjen e tij mbi kreditorin dhe me shitjen e sendeve.

Veprimi i bartjes

Neni 151

Bartja kërkesës së ndaluar të debitorit ka veprim të bartjes së kërkesës me para të debitorit për shkak të arkëtimit.

Mosarritja e kërkesës së debitorit dhe padia ndaj debitorit të debitorit

Neni 152

(1) Nëse kërkesa e debitorit ende nuk ka arritur, përbaruesi do të imponojë që lëndët të dorëzohen pas arritjes.

(2) Kundër debitorit të debitorit i cili nuk dëshiron që t'i dorëzojë sendet, kreditori ka mundësi që me padi të kërkojë dorëzimin, nëse për obligimin për dorëzim nuk ka dokument përbarues.

Zbatimi i dispozitave për përmbarim mbi kërkesën me para

Neni 153

Dispozitat për përmbarim mbi kërkesën me para në pajtim zbatohen edhe në përmbarimin mbi kërkesën të dorëzohen ose të jepen sendet e tundshme ose të dorëzohet patundshmëria, nëse me dispozitat e këtij kapitulli nuk është përcaktuar ndryshe.

2. Sendet e luajtshme**Dorëzimi i sendeve për ruajtje**

Neni 154

(1) Me urdhëresat për bartjen e kërkesës së debitorit, përmbaruesi do t'ia imponojë debitorit të debitorit që sendet e tundshme me të cilat ka të bëjë ajo kërkesë, t'ia dorëzojë përmbaruesit ose personit tjetër për t'i ruajtur.

(2) Sa i përket ruajtjes së sendeve, në pajtim zbatohen dispozitat e nenit 89 të këtij ligji.

Shitja e sendeve dhe përmbaruesit e kreditorit

Neni 155

Shitja e sendeve të tundshme, të dorëzuara te përmbaruesi ose te personi tjetër në kuptim të nenit 154 të këtij ligji, si dhe përmbaruesi e kreditorit bëhet sipas dispozitave të këtij ligji për përmbarim ndaj sendeve të luajtshme.

3. Patundshmëria**Dorëzimi te kreditori**

Neni 156

(1) Me urdhëresat për bartjen e kërkesës së debitorit, përmbaruesi do t'i imponojë debitorit të debitorit që patundshmërinë e cila i takon asaj kërkesë, t'ia dorëzojë kreditorit.

(2) Kreditori është i obliguar të menaxhojë me patundshmërinë në emër dhe në llogari të debitorit, si menaxher i mirë, gjegjësisht nikoqir i mirë dhe debitorit me kërkesë të tij, t'i japë llogari për udhëheqjen.

Shitja

Neni 157

Për arsye të përmbaruesit së kërkesës së tij, kreditori ka mundësi, në afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë nga dita kur patundshmëria i është dorëzuar, t'i propozojë përmbaruesit shitje të asaj patundshmërie.

Zbatimi i dispozitave për përmbarim mbi patundshmëritë

Neni 158

Shitja e patundshmërive, si dhe përmbaruesi e kreditorit kryhet sipas dispozitave të këtij ligji për përmbarim mbi patundshmëritë.

Kreu i pesëmbëdhjetë**PËRMBARIMI MBI LETRA ME VLERË DHE MBI PJESËT NË SHOQËRINË TREGTARE****1. Përmbarimi mbi letrat me vlerë****Veprime përmbaruese**

Neni 159

Mbi letrat me vlerë përmbarimi kryhet me ndalim për disponim dhe ngarkim, shitja e tyre dhe përmbaruesi e kreditorëve.

Ndalim për disponim dhe ngarkimin e letrave me vlerë

Neni 160

(1) Ndalimi për dispozicion dhe ngarkim të letrave me vlerë bëhet nëpërmjet dërgesës së urdhëresat për ndalim të dispozicionit dhe ngarkimit pranë Depozitarit të Letrave me Vlerë. Me regjistrimin e ndalimit kreditori fiton të drejtë pengu mbi letrat me vlerë. Shlyerja e shënimit kryhet me urdhër për shlyerjen e shënimit nga përmbaruesi.

(2) Depozitari qendror i letrave me vlerë është i detyruar që pa prolongim ta regjistrojë ndalimin për dispozicion dhe ngarkim dhe për regjistrimin e bërë ta njoftojë përmbaruesin.

(3) Pas dërgimit të urdhëresës për ndalim të dispozicionit dhe ngarkimit, Depozitari Qendror i Letrave me Vlerë, sa u përket aksioneve të përfshira me ndalimin, në librin e aksioneve nuk guxon të bëjë kurrfarë regjistrimesh mbi bazë të dispozicioneve të debitorit. Depozitari qendror i letrave me vlerë është i detyruar që pa prolongim ta njoftojë përmbaruesin për çdo ndryshim në lidhje me aksionet e përfshira nëpërmjet ndalimit të dispozicionit dhe ngarkimit, veçanërisht për përmbarimin me dhunë për arkëtimin e kërkesës tjetër apo për sigurimin e kërkesës së kësillë.

(4) Debitorit i ndalohet që t'i ketë në dispozicion aksionet e përfshira me ndalimin e dispozicionit dhe ngarkimit. Paralajmërimi për këtë ndalim do të futet në urdhëresë.

(5) Nëse kundër urdhëresës nga paragrafi (1) i këtij neni është parashtruar kundërshtim, ndalimi për disponim dhe ngarkim me letra me vlerë zbatohet, kurse shitja e tyre

dhe pagesa e mjeteve nga llogari e veçantë e përmbaruesit paraparë në nenin 36 paragrafi (5) të këtij ligji, do të kryhet pas plotfuqishmërisë së aktvendimit të gjykatës për kundërshtimin.

Shitja e letrave me vlerë dhe përmbushja e kreditorit

Neni 161

(1) Shitja e letrave me vlerë nga ana e përmbaruesit kryhet nëpërmjet bursës në pajtim me ligjin për letra me vlerë dhe aktet nënligjore të cilat dalin nga ai ligj.

(2) Përmbaruesi lidh marrëveshje për shitjen e letrave me vlerë me pjesëmarrës të autorizuar në tregun e letrave me vlerë në emër të debitorit. Përmbaruesi është i autorizuar ta nënshkruajë urdhëresën për shitjen e letrave me vlerë dhe dokumente tjera në lidhje me shitjen në emër të debitorit.

(3) Mjetet me para nga shitja e letrave me vlerë barten në llogari të veçantë të përmbaruesit.

(4) Përmbushja e kreditorit pas shitjes së letrave me vlerë kryhet në pajtim me dispozita nga nenet 113 dhe 114 të këtij ligji.

2. Përmbarimi i pjesëmarrjes në shoqëri tregtare

Veprimet

Neni 162

Mbi pjesëmarrjen në shoqërinë tregtare, përmbarimi zbatohet nëpërmjet konfiskimit të pjesëmarrjes, vlerësimit dhe shitjes së saj dhe nëpërmjet përmbushjes së kreditorit.

Konfiskimi i pjesëmarrjes

Neni 163

(1) Konfiskimi i pjesëmarrjes bëhet nëpërmjet dërgimit të urdhëresat për konfiskim të pjesëmarrjes pranë shoqërisë tregtare, e cila mban libër për pjesëmarrje. Urdhëresa për konfiskim të pjesëmarrjes dorëzohet edhe deri te Regjistrimi Qendror për shkak të shënimit në Regjistrin Tregtar. Me shënim të urdhëresat për konfiskim të pjesëmarrjes në Regjistrin Qendror kreditori e fiton të drejtën e pengut të pjesëmarrjes. Shlyerja e shënimit kryhet me urdhër për shlyerjen e shënimit nga përmbaruesi.

(2) Shoqëria tregtare nga paragrafi (1) i këtij neni, detyrimsht në librin e pjesëmarrjeve duhet të shënojë se pjesëmarrja është konfiskuar në ditën dhe kohën e njëjtë kur shoqërisë tregtare i është dërguar urdhëresa për konfiskim të pjesëmarrjes. Ajo është e obliguar pa prolongim ta njoftojë përmbaruesin për regjistrimin e bërë.

(3) Pas dërgimit të urdhëresës për konfiskim të pjesëmarrjes, shoqëria tregtare nga paragrafi (1) i këtij

neni, në lidhje me pjesën e konfiskuar nuk guxon që në librin e pjesëmarrjeve të bëjë kurrfarë regjistrimesh mbi bazë të asaj me të cilën disponon debitori. Ajo detyrimsht pa prolongim ta njoftojë përmbaruesin për çdo ndryshim që ka të bëjë me pjesën e konfiskuar, veçanërisht me përmbarimin e dhunshëm për arkëtimin e kërkesës tjetër apo për sigurimin e kërkesës së këtillë. Çdo dispozicion me pjesën në kundërshtim me urdhëresën për konfiskim të pjesëmarrjes, llogaritur nga dita e pranimi të urdhëresës, është i pavlefshëm.

(4) Shoqëria tregtare nga paragrafi (1) i këtij neni, përgjigjet për dëmin të cilin kreditori do ta pësonte për atë se shoqëria nuk ka vepruar në përputhje me dispozitat e paragrafëve (2) dhe (3) të këtij neni. Për dëmin në veçanti përgjigjet drejtuesi i shoqërisë, përkatësisht organi drejtues i shoqërisë. Në urdhëresën për konfiskim të pjesëmarrjes do të futet paralajmërimi për përgjegjësinë e shoqërisë tregtare, drejtuesit të shoqërisë përkatësisht të organit drejtues të shoqërisë. Kreditori të drejtën e tij për kompensim të dëmit mund ta realizojë nëpërmjet padisë.

(5) Debitori e ka të ndaluar që ta ketë në dispozicion pjesën e konfiskuar. Paralajmërimi për këtë ndalim do të futet në urdhëresën për konfiskim të pjesëmarrjes.

(6) Përmbaruesi ka të drejtë të bëjë këqyrje në librin e pjesëmarrjeve dhe në aktet e tjera të shoqërisë të nevojshme për përmbarimin.

(7) Kundër shoqërisë tregtare, drejtuesit e shoqërisë përkatësisht të organit drejtues të shoqërisë të cilët e pengojnë apo pamundësojnë përmbarimin, përmbaruesi mund të kërkojë nga gjykata që të shqiptojë dënime me para, sipas dispozitave të këtij ligji për përmbarim, për kryerje të veprimit të cilin mund ta kryejë vetëm debitori.

(8) Gjykata është e obliguar të prononcohet për kërkesën e përmbaruesit, brenda afatit prej 48 orësh, llogaritur nga dita e pranimi të kërkesës në gjykatë.

Vlerësimi dhe shitja e pjesëmarrjes dhe përmbushja e kreditorit

Neni 164

(1) Pjesëmarrja e konfiskuar shitet në shitje publike verbale.

(2) Pjesëmarrja e konfiskuar shitet me marrëveshje të drejtpërdrejtë, nëse vera e përcaktuar e pjesëmarrjes është e barabartë ose më e ulët se 5000 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit të mesëm të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë deri në ditën e shitjes. Përmbaruesi lidh marrëveshje për shitje të pjesëmarrjes, në emër të debitorit.

(3) Nëse pjesëmarrja shitet në shitje publike apo me marrëveshje të drejtpërdrejtë, ajo parapakisht patjetër duhet të vlerësohet. Përmbaruesi, vlerën e pjesëmarrjes e përcakton me vlerësues të autorizuar.

(4) Vlerësimi, përcaktimi i çmimit të shitjes dhe shitja e pjesëmarrjes, si dhe përbushja e kreditorit bëhen nëpërmjet zbatimit përkatës të dispozitave të këtij ligji, që kanë të bëjnë me shitjen e sendeve të tundshme.

(5) Blerësi i pjesëmarrjes i fiton të drejtat dhe obligimet në pajtim me Ligjin për shoqëri tregtare.

(6) Bashkëpronarët në shoqërinë tregtare kanë të drejtë për blerje me përparësi të pjesëmarrjeve në përputhje me nenin 180 të këtij ligji, dhe në përpjesëtim me pjesët e tyre në shoqërinë, përveç nëse ata nuk janë marrë vesh ndryshe.

(7) Nëse kundër urdhëresës nga neni 163 paragrafi (1) të këtij neni është parashtruar kundërshtim, konfiskimi i pjesëmarrjes zbatohet, kurse shitja e tyre dhe pagesa e mjeteve nga llogaria e veçantë e përmbaruesit e paraparë në nenin 36 paragrafin (5) të këtij ligji, do të kryhet pas plotfuqishmërisë së aktvendimit të gjykatës për kundërshtimin.

Kreu i gjashtëmbëdhjetë

PËRMBARIMI MBI TË DREJTA TË TJERA PRONËSORE

Mënyra e zbatimit të përmbarimit

Neni 165

Përmbarimi mbi të drejtat e autorit dhe të drejtat e afërta, mbi të drejtat në pronësinë industriale ose mbi ndonjë të drejtë tjetër të debitorit, zbatohet nëpërmjet ndalimit që atë të drejtë ta ketë në dispozicion, si edhe nëpërmjet shndërrimit të saj në para në përputhje me dispozitat për shitje të sendeve të tundshme dhe me përbushjen e kreditorëve.

Kreu i shtatëmbëdhjetë

PËRMBARIMI MBI PATUNDSHMËRITË

1. Dispozita të përgjithshme

Veprime për përmbarim

Neni 166

Përmbarimi mbi patundshmëritë zbatohet me shënimin e urdhëresës për përmbarim mbi patundshmëritë në librin publik, me përcaktimin e vlerës së patundshmërisë, me shitjen e patundshmërisë dhe me përbushjen e kreditorëve nga shuma e fituar prej shitjes.

Propozim i debitorit që përmbarimi të përcaktohet me mjete të tjera apo mbi patundshmëri tjetër

Neni 167

(1) Debitori, brenda afatit prej tri ditësh nga dita e pranimit të urdhëresës për përmbarim mbi patundshmëritë, mund të propozojë që përmbarimi të zbatohet mbi ndonjë

mjet tjetër për përmbarim apo përmbarimi të zbatohet mbi patundshmëri tjetër nga ajo që është përcaktuar në urdhëresën për përmbarim mbi patundshmëritë.

(2) Përmbaruesi do ta pranojë propozimin nëse debitori e bën të mundur që kërkesa të përbushet me mjet tjetër për përmbarim apo nëpërmjet shitjes së patundshmërisë tjetër.

(3) Nëse është pranuar ndonjë mjet tjetër për përmbarim, shënimi në urdhëresën për përmbarim mbi patundshmëritë mbetet në fuqi deri në përbushjen e kërkesës së kreditorit.

Shënimi për përmbarim

Neni 168

(1) Në librin publik do të bëhet shënimi i urdhëresës për përmbarim mbi patundshmëritë.

(2) Me këtë shënim, kreditori e fiton të drejtën që kërkesën e tij ta përbushë nga patundshmëria (e drejtë për përbushje) edhe në rast se ndonjë person i tretë më vonë, respektivisht pas shënit të urdhëresës për përmbarim në patundshmëritë e njëjta kur do vihet deri te realizimi i shënit me sugjerimin në librin publik në pajtim me dispozitat të ligjit për kadastrë të patundshmërive.

(3) Kreditori i cili ka kërkuar përmbarim, kurse më herët nuk e ka pasur të drejtën e pengut, me shënimin e urdhëresës për përmbarim mbi patundshmëri fiton të drejtën që nga patundshmëria ta përbushë kërkesën para personit, i cili më vonë do ta fitojë të drejtën e pengut mbi atë patundshmëri apo të drejtën për përbushje.

Qasja drejt përmbarimit

Neni 169

(1) Pas regjistrimit të shënit në urdhëresën për përmbarim mbi patundshmëritë, për përbushje të ndonjë kërkesë tjetër të kreditorit të njëjtë apo kreditori tjetër, nuk mund të zbatohet përmbarim mbi patundshmërinë e njëjtë.

(2) Kreditori për kërkesën e të cilit më vonë është lëshuar urdhëresa për përmbarim mbi patundshmërinë e njëjtë i qaset përmbarimit të filluar, me shënimin e urdhëresës për qasje në përmbarim në librin publik.

(3) Përmbarimit mund t'i qaset deri në fillimin e seancës për shitje publike verbale. Nëse shitja kryhet me marrëveshje të drejtpërdrejtë drejt përmbarimit mund të qaset deri në nënshkrimin e marrëveshjes për shitje.

(4) Për qasjen të përmbarimi, përmbaruesi do ta njoftojë kreditorin në dobi të të cilit më herët është bërë shënimi.

(5) Në rast të ndërprerit përmbarimi të cilit i është bashkuar përmbarues tjetër, atëherë urdhëresa e përmbaruesit për qasje të kreditorit drejt përmbarimit, do të llogaritet për urdhëresë për përmbarim, kurse urdhëresat për qasje nuk e mbajnë radhitjen sipas të cilës janë regjistruar në libra publike.

Përmbushja e kreditorit peng

Neni 170

(1) Me përbarimin mbi patundshmërinë përmbushet edhe detyrimi ndaj kreditorit peng, i cili nuk ka kërkuar përbarim.

(2) Përbaruesi kujdeset nëse mbi patundshmërinë, e cila është objekt i përbarimit është themeluar peng, në dobi të kreditorit tjetër, i cili nuk ka kërkuar përbarim.

(3) Për qasje kah përbarimi nga paragrafi (1) i këtij neni, përbaruesi do ta njoftojë kreditorin me kërkesë të të cilit zbatohet përbarimi.

Pushimi i pengut

Neni 171

(1) Blerësi i patundshmërisë dhe kreditori peng mund të merren vesh që pengut të mbetet mbi patundshmërinë edhe pas nxjerrjes së konkluzionit për shitjen e kryer, ndërsa blerësi ta ndërmarrë borxhin e debitorit ndaj atij kreditori në lartësinë e shumës, i cili do t'i takonte në përbarim. Në atë rast, çmimi zvogëlohet për shumën e borxhit të ndërmarrë.

(2) Marrëveshja nga paragrafi (1) i këtij neni e përpilon formën e aktit noterial ose e vërteton në noter.

(3) Pengu i regjistruar mbi patundshmërinë shuhet në ditën e nxjerrjes së konkluzionit për përmbushje (neni 189) edhe pse kreditorët e pengut nuk janë në tërësi të përmbushur.

Servitutet dhe ngarkimet reale

Neni 172

(1) Servitutet reale mbi patundshmërinë nuk shuhen me shitjen e patundshmërisë.

(2) Me shitjen e patundshmërisë nuk shuhen as servitutet personale e as ngarkimet reale që janë të regjistruara në librin publik, para të drejtave të kreditorëve peng dhe të drejtave të përmbushjes së kreditorit sipas kërkesës së të cilit është realizuar përbarimi.

(3) Servitutet e tjera personale dhe ngarkimet reale shuhen me shitjen e patundshmërisë, nëse ndërmjet bartësit të këtyre të drejtave dhe blerësit nuk ka ndonjë marrëveshje tjetër.

Qiramarrja e ndërtesës së banimit dhe apartamentit dhe ndërtesës dhe lokalit afarist

Neni 173

(1) Me shitjen e ndërtesës së banimit apo apartamentit, ndërtesës apo lokalit afarist nuk pushon qiramarrja e asaj ndërtese, apartamenti përkatësisht lokali afarist.

(2) Blerësi i merr të drejtat dhe obligimet e qiradhënësit.

(3) Marrëveshjet për qiramarrje të lidhura pas parashtrimit të kërkesës për përbarim nëpërmjet shitjes së objektit të patundshëm, nuk prodhojnë veprim juridik. Në rast të këtillë qiramarrësi detyrohet që ndërtesën e banimit ose apartamentin, ndërtesën afariste apo lokalin afarist menjëherë ta zbrazë.

(4) Nëse qiramarrësi nuk vepron në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni nuk e zbraz ndërtesën e banimit ose apartamentin, ndërtesën afariste apo lokalin afarist, përbaruesi sipas propozimit të blerësit do ta bëjë zbrazjen në përputhje me dispozitat për zbrazje dhe dorëzim të patundshmërive (nenet 226-228).

Shqyrtimi i patundshmërive

Neni 174

Personit të interesuar për blerje të patundshmërisë, sipas kërkesës së tij, përbaruesi do t'i lejojë që ta shqyrtojë patundshmërinë.

2. Përjashtimi nga përbarimi

Neni 175

(1) Objekt përbarimi nuk mund të jetë toka bujqësore dhe ndërtesat ekonomike të bujkut në vëllim të domosdoshëm për ekzistencën e tij dhe për ekzistencën e anëtarëve të familjes së tij më të ngushtë dhe të personave të tjerë, për të cilët sipas ligjit është i obliguar të përkujdeset.

(2) Dispozita e paragrafit (1) të këtij ligji, nuk ka të bëjë me përbarimin për shkak të realizimit të kërkesave me para të siguruara nëpërmjet të drejtës së pengut të kontraktuar mbi patundshmëritë (hipotekë).

3. Përcaktimi i vlerës së patundshmërisë**Mënyra e përcaktimit të vlerës**

Neni 176

(1) Përbaruesi me konkluzion do të përcaktojë vlerësues i cili në afat prej tetë ditësh pas pranimit të konkluzionit do ta kryejë dhe do t'i dorëzojë përbaruesit përcaktimin e vlerës së patundshmërisë mbi bazë të vlerës së saj të tregut në ditën e vlerësimit dhe mbi bazë të fakteve të tjera të cilat ndikojnë mbi lartësinë e saj.

(2) Sipas kërkesës së vlerësuesit, nëse ekzistojnë shkaqe të arsyeshme, përbaruesi mund ta vazhdojë afatin e përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni, por jo më shumë se 30 ditë.

(3) Gjatë përcaktimit të vlerës së patundshmërisë do të mbahet llogari edhe për atë se sa më pak vlen patundshmëria për shkak të faktit se mbi patundshmërinë mbesin disa të drejta edhe pas shitjes.

(4) Për shkak të identifikimit të patundshmërisë përbaruesi me konkluzion mund të përcaktojë ekspert.

Konkluzioni për përcaktimin e vlerës

Neni 177

Pas pranimit të vlerësimit nga ana e ekspertit, përbaruesi me konkluzion e përcakton vlerën e patundshmërisë.

Ndërprerja e përbarimit sipas propozimit

Neni 178

(1) Kreditori, i cili ka të drejtë t'i përmbushë kërkesat nga çmimi i shitjes së patundshmërisë dhe i cili sipas radhës së përparësisë vjen para kreditorit, i cili ka kërkuar përbarim, mund të propozojë që përbarimi të ndërpritet, nëse vlera e konstatuar e patundshmërisë as pjesërisht nuk e mbulon shumën e kërkesës së atij kreditori.

(2) Përbaruesi sipas rrethanave të rastit, do të vlerësojë a është shitja reale, duke e pasur parasysh lartësinë e shumës për përmbushje të pjesshme të kreditorit, i cili ka kërkuar përbarim.

4. Shitja e patundshmërive

Konkluzioni për shitjen me ankand verbal

Neni 179

(1) Përbaruesi nxjerr konkluzion për shitjen e patundshmërisë me ankand verbal me të cilin përcaktohen kushtet, koha dhe vendi i shitjes.

(2) Konkluzioni për shitje me ankand publik verbal publikohet në së paku një gazetë ditore e cila del në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë dhe në mënyrë elektronike në ueb faqen e Odës.

(3) Nga shpallja e konkluzionit për shitje në mjetet e informimit publik deri në ditën e shitjes, patjetër duhet të kalojnë së paku 15 ditë, por jo më shumë se 30 ditë.

(4) Çdo konkluzion për shitje u dërgohet palëve, kreditorëve peng, pjesëmarrësve në procedurë, personave të cilët kanë të drejtë ligjore për blerje me përparësi dhe organit kompetent të administratës.

(5) Dërgesa te personat që kanë të drejtë të regjistruar apo ligjore për blerje sipas përparësisë, me përjashtim të Republikës së Maqedonisë, kryhet me shpallje të njehershme në gazetë ditore.

E drejta për blerje me përparësi

Neni 180

(1) Personi, i cili ka të drejtë ligjore për blerje me përparësi të patundshmërisë, e cila është objekt përbarimi nëpërmjet shitjes, ka përparësi para ofertuesit më të

volitshëm në qoftë se menjëherë pas mbylljes së ankandit deklarohet se patundshmërinë e blen nën kushtet e njëjta.

(2) Nëse patundshmëria është shitur nëpërmjet marrëveshjes së drejtpërdrejtë, përbaruesi do ta thërrasë bartësin e të drejtës ligjore për blerje me përparësi, në procesverbal të prononcohet nëse dëshiron ta shfrytëzojë këtë të drejtë.

Mënyra e shitjes

Neni 181

(1) Shitja e patundshmërive bëhet nëpërmjet ankandit publik gojor ose me marrëveshje të drejtpërdrejtë.

(2) Ankandi publik gojor për shitje të patundshmërisë mbahet para përbaruesit në lokale të cilat ai do t'i përcaktojë.

(3) Ankandi publik i patundshmërisë do të mbahet edhe kur merr pjesë vetëm një ofertues.

(4) Palët dhe kreditorët peng në çdo kohë mund të bien dakord pas ankandit të parë të mbajtur të merren vesh shitja e patundshmërive të kryhet me marrëveshje të drejtpërdrejtë në afatin e përcaktuar.

Kushtet për shitje

Neni 182

(1) Kushtet për shitje, krahas të dhënave të tjera, përmbajnë:

1) përshkrim më të afërt të patundshmërisë me sendet përcjellëse;

2) caktimin e servituteve dhe të ngarkimeve reale të cilat i ndërmerr blerësi;

3) vlerën e patundshmërisë së përcaktuar me konkluzionin e përbaruesit;

4) çmimin sipas të cilit patundshmëria mund të shitet;

5) afatin brenda të cilit blerësi detyrohet ta paguajë çmimin;

6) mënyrën e shitjes; dhe

7) shumën e garancisë.

(2) Afati brenda të cilit blerësi detyrohet ta paguajë çmimin, nuk mund të jetë më i gjatë se 15 ditë, nga dita e shitjes.

(3) Me përjashtim, dhe sipas pëlqimit paraprakisht të dhënë nga kreditori, afati nga paragrafi (2) i këtij neni, mund të prolongohet deri në tre muaj.

Depozitimi i garancisë

Neni 183

(1) Në ankandin publik mund të marrin pjesë vetëm persona të cilët paraprakisht kanë depozituar garanci.

(2) Gjatë shitjes me marrëveshje të drejtpërdrejtë, blerësi i depoziton garanci përbaruesit dhe atë në mënyrë të drejtpërdrejtë para lidhjes së marrëveshjes.

(3) Nga depozitimi i garancisë lirohet kreditori sipas kërkesës së të cilit realizohet përbarimi dhe kreditori peng, në qoftë se kërkesat e tyre e arrijnë shumën e garancisë dhe nëse duke e pasur parasysh radhën e përparësisë dhe vlerën e përcaktuar të patundshmërisë, kjo shumë do të mund të përmbushej nga çmimi.

(4) Kreditori i pengut të kreditori nga paragrafi (3) të këtij neni i cili ka marrë pjesë në ankandin publik i ka ofruar çmim më të lartë, kurse çmimin nuk e ka paguar në afatin e përcaktuar, nuk është i liruar nga dhënia e garancisë për shitjen e ardhshme.

(5) Garancia është në lartësinë e një të dhjetës së vlerës së përcaktuar të patundshmërisë. Garancia është paguar në afatin që e ka përcaktuar përbaruesi.

(6) Ofertuesve, oferta e të cilëve nuk u pranua, garancia u kthehet menjëherë pas përfundimit të ankandit publik.

Kush nuk mund të jetë blerës

Neni 184

Blerës nuk mund të jetë as mbi bazë të ankandit e as mbi bazë të marrëveshjes së drejtpërdrejtë, debitori, përbaruesi apo ndonjë person tjetër, i cili zyrtarisht merr pjesë në procedurën e shitjes.

Çmimi i shitjes

Neni 185

(1) Në ankandin e parë publik, patundshmëria nuk mund të shitet nën vlerën e përcaktuar.

(2) Nëse patundshmëria nuk mund të shitet në ankandin e parë publik, përbaruesi do të caktojë ankand të dytë publik për të cilën çmimin fillestar do ta përcaktojë të zvogëluar për 1/3 nga vlera e përcaktuar.

(3) Nga ankandi i parë publik deri në të dytin, patjetër duhet të kalojnë më së paku 15 ditë, por jo më shumë se 30 ditë, përveç në kohën e zbatimit të shitjes së patundshmërive me marrëveshje të drejtpërdrejtë.

(4) Nëse patundshmëria nuk shitet pas kalimit të afatit nga paragrafi (3) i këtij neni, përbaruesi do ta ndërpresë përbarimin drejt kësaj patundshmërie.

Shitja e patundshmërive

Neni 186

(1) Pasi të konstatohet se janë përmbushur kushtet për mbajtje të ankandit publik, përbaruesi publikon se i qaset ankandit.

(2) Ankandi mbyllet pas kalimit të tre minutave në mënyrë të drejtpërdrejtë pas dhënies së ofertës më të volitshme.

(3) Pas ankandit të mbyllur, përbaruesi konstaton se cili ofertues ka ofruar çmim më të lartë dhe e bën publike se atij ofertuesi i shitet patundshmëria.

(4) Për shitjen e patundshmërisë, përbaruesi përpilon procesverbal në të cilin përmbahet konkluzion për shitje, të cilin ua dërgon palëve dhe të gjithë pjesëmarrësve në ankand.

(5) Nëse patundshmëria nuk ka mundur të shitet me ankand publik verbal, kreditori menjëherë mund të propozojë patundshmëria t'i shitet atij, me çmim fillestar për atë ankand publik. Nëse çmimi shitës është më i lartë se kërkesa e kreditorit, kreditori është i obliguar dallimin e çmimit ta japë te përbaruesi në afatin e përcaktuar në neni 182 nga ky ligj. Nëse çmimi i shitjes është më i ulët se kërkesa e kreditorit, ai është i obliguar përbaruesit t'ia paguajë shpenzimet e përbarimit, të cilat në Konkluzionin për përmbushje do të vihen në barë të debitorit.

(6) Pas pagimit të çmimit të patundshmërive për shitjen e kryer me ankand publik përbaruesi në afat prej tri ditësh miraton konkluzione për shitjen e kryer e cila paraqet bazë ligjore për fitimin e drejtës së pronësisë për regjistrimin në Agjencisë për Kadastër të Patundshmërive të Republikës së Maqedonisë.

Shitja me marrëveshje të drejtpërdrejtë

Neni 187

(1) Me plotësimin e kushteve nga neni 181 paragrafi (4) të këtij ligji përbaruesi do të miratojë Konkluzion për shitje me marrëveshje të drejtpërdrejtë në të cilin përcaktohen kushtet dhe koha e shitjes me marrëveshje të drejtpërdrejtë, e cila do të publikohet në së paku një gazetën ditore e cila del në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë dhe në mënyrë elektronike në ueb faqen e Odës së paku tetë ditë para ditës së shitjes.

(2) Shitja me marrëveshje të drejtpërdrejtë mund të lidhet në çdo kohë pas shitjes së parë të mbajtur, por jo më vonë se 90 ditë pas mbajtjes së shitjes së dytë publike.

(3) Marrëveshja për shitje të drejtpërdrejtë lidhet në formë me shkrim. Marrëveshjen e nënshkruan blerësi dhe përbaruesi në emër dhe për llogari të debitorit.

(4) Marrëveshja prodhon veprim juridik deri në ditën e miratimit të konkluzionit për dorëzimin e patundshmërive në zotërim. Marrëveshja, drejt të cilës është dorëzuar edhe konkluzioni për fitimin e patundshmërive në zotërim paraqet bazë juridike për fitimin e të drejtës të pronësisë me regjistrim në Kadastrën e Patundshmërive.

Dhënia e çmimit

Neni 188

(1) Blerësi është i obliguar çmimin ta paguajë në afatin e përcaktuar në nenin 182 paragrafin (2) të këtij ligji.

(2) Nëse blerësi në afatin e përcaktuar nuk e paguan çmimin, përbaruesi me konkluzion do ta shpallë shitjen si të pavlefshme dhe do të përcaktojë shitje të re.

(3) Blerësi i cili nuk e ka paguar çmimin shitës në afatin e përcaktuar nuk i kthehet garancia e paguar, kurse mjetet e deponuara llogariten për mjete të paguara në përbarim.

Dorëzimi i patundshmërive në posedim të blerësit

Neni 189

(1) Pas pagimit të çmimit në afat prej tetë ditësh përbaruesi miraton konkluzion për dorëzimin e patundshmërive në posedim të blerësit.

(2) Konkluzioni nga paragrafi (1) i këtij neni dorëzohet në palët dhe blerësit.

(3) Për dorëzimin e patundshmërive në posedim përpilohet procesverbal.

Mbrojtja e të drejtave të blerësit

Neni 190

(1) Prishja e konkluzionit që blerësit t'i shitet patundshmëria, pas nxjerrjes së konkluzionit që blerësit t'i dorëzohet patundshmëria, nuk ka ndikim mbi të drejtat e tij të fituara në përputhje me nenin 189 të këtij ligji.

(2) Pjesëmarrësi në ankandin publik mund të parashtrojë padi kundër Konkluzionit për shitje përmbajtur në procesverbalin nga neni 186 paragrafi (4) të këtij ligji në afat prej 15 ditëve, duke llogaritur nga dita e nënshkrimit të marrëveshjes për shitje me marrëveshje të drejtpërdrejtë.

(3) Nëse gjykata pas parashtrimit të padisë nga paragrafi (2) i këtij neni lëshon masë të përkohshme në afat prej 15 ditësh nga dita e parashtrimit të padisë, prolongohet fitimi i të drejtës së pronësisë mbi sendet e shitjes, në mënyrë që të prolongohet miratimi i Konkluzionit të shitjes së kryer dhe Konkluzioni për dorëzim në posedim, deri në ditën të cilën gjykata e ka përcaktuar me masë të përkohshme. Nëse paditësi e humb kontestin përgjigjet edhe për kompensim të dëmit të pronarit të tij. Kërkesa për lëshimin e masës së përkohshme në varshmëri nga rrethanat e sendit të bazuara me prova të besueshme, sigurohet me garanci jo më të vogël se 1/3 nga vlera e çmimit të arritur të sendit në shitje.

(4) Padia e paraqitur pas kalimit të afatit përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni, është pa veprim juridik në lidhje me pronarin e ri i cili e ka fituar të drejtën e pronësisë.

(5) Padia e parashtruar nuk e ndal zbatimin e konkluzionit për shitje nga neni 186 paragrafi (4) të këtij ligji.

(6) Pas pagimit të çmimit të patundshmërive, përbaruesi në afat prej tri ditësh miraton konkluzion për shitjen e kryer e cila paraqet bazë ligjore për fitimin e drejtës së pronësisë.

5. Përmbushja e kreditorëve

Kur i qaset përmbushjes

Neni 191

Përbaruesi i qaset përmbushjes, pas nxjerrjes së konkluzionit për dorëzimin e kryer të patundshmërisë ndaj blerësit .

Persona të cilët përmbushen

Neni 192

Nga çmimi i shitjes përmbushen kreditorët sipas kërkesës së të cilëve është zbatuar përbarimi, ndaj kreditorëve peng edhe pse nuk i kanë paraqitur kërkesat e tyre, ndaj personave që kanë të drejtë në kompensim për servitutet personale dhe ngarkime reale, ndaj organeve kompetente për kërkesat e shpenzimeve dhe ndaj personave të cilët kanë kërkesa të cekura në nenin 193 paragrafin (1) pikat 1) dhe 2) të këtij ligji.

Përmbushje me përparësi

Neni 193

(1) Nga shuma e fituar nëpërmjet shitjes, përparësi gjatë përmbushjes, kanë sipas kësaj radhitje:

1) shpenzimet e përbarimit dhe tatimi mbi vlerën e shtuar i llogaritur në pajtim me Ligjin për tatim mbi vlerën e shtuar.

2) tatimi mbi pronë i arritur në vitin e fundit i cili e ngarkon patundshmërinë e shitur.

(2) Kërkesat nga paragrafi (1) pika 2) të këtij neni, përmbushen nëse janë paraqitur në kohën e përmbushjes së kreditorit dhe nëse dëshmohen me dokument përbarues ose janë paraparë me Ligjin për tatim mbi vlerën e shtuar.

(3) Koha e përcaktuar në paragrafin (1) pika 2) të këtij neni, konsiderohet deri në ditën e dorëzimit të kryer të patundshmërisë në posedim.

Radhitja e përmbushjes së kërkesave të tjera

Neni 194

(1) Pas përmbushjes së kërkesave nga neni 193 të këtij ligji, përmbushen kërkesat e siguruara me të drejtën e pengut, kërkesat e kreditorëve sipas kërkesës së të cilëve është realizuar përbarimi dhe kompensimi për servitute personale dhe ngarkesa reale të cilat me shitje shuhet.

(2) Kreditorët nga paragrafi (1) i këtij neni, përmbushen sipas radhës së fitimit të të drejtës në peng dhe të drejtës së përmbushjes së detyrimit ndaj kreditorëve, të cilët kanë kërkuar përbarim, përkatësisht sipas radhës së evidentimit në librin publik të servituteve personale dhe ngarkimeve reale

(3) Shpenzimet dhe kamatat e përcaktuara me dokumentin përbarues llogariten deri në ditën e seancës për ndarje dhe përmbushen sipas radhës së njëjtë si edhe kërkesa kryesore.

(4) Pas përmbushjes së kërkesave nga paragrafi (1) i këtij neni, përmbushen kërkesat e cekura në nenin 193 paragrafi (1) pika 2) të këtij ligji, për kohën për të cilën nuk përmbushen sipas atyre dispozitave.

Lartësia e kompensimit për servitute personale dhe ngarkime reale

Neni 195

(1) Lartësinë e kompensimit për servitute personale dhe ngarkime reale të cilat shuhen, e përcakton përbaruesi me konkluzion, me ç'rast, në veçanti në konsideratë e merr kohën për të cilën servituti, përkatësisht ngarkimi ende do të zgjaste, vlerën e tyre dhe moshën e bartësve të atyre të drejtave .

(2) Nëse për lartësinë e kompensimit për servitutet personale ose për ngarkimet reale të cilat me shitje shuhen, nuk ekziston pajtueshmëri ndërmjet bartësve të atyre të drejtave dhe kreditorëve të cilët sipas radhës për përmbushje vijnë pas tyre, për dallimin nga shuma e caktuar deri në shumën e kërkuar të lartësisë së kompensimit, përbaruesi i udhëzon bartësit e të drejtave të ngritin kontest brenda afatit prej 30 ditësh.

(3) Blerësi dhe bartësi i të drejtës së servitutit personale ose ngarkimit real mund të bien dakord që blerësi ta ndërmarrë servitutit, përkatësisht ngarkimin real, ndërsa shuma e kompensimit, e përcaktuar sipas paragrafit (1) të këtij neni, të hiqet nga çmimi i blerjes.

Përmbushja proporcionale

Neni 196

Më shumë kërkesa të cilat kanë radhitje të njëjtë të përmbushjes, përmbushen proporcionalisht me shumat, nëse shuma e fituar nëpërmjet shitjes nuk mjafton për përmbushje të plotë.

Kontestimi i kërkesës

Neni 197

(1) Kreditori apo ndonjë person tjetër i cili përmbushet nga çmimi i shitjes, nëse kjo ndikon mbi përmbushjen e tij mundet që dikujt tjetër t'ia kontestojë ekzistimin e kërkesës, lartësinë dhe radhën sipas së cilës ka të drejtë ta përmbushë, në kohën e përmbushjes.

(2) Në qoftë se kreditori apo ndonjë person tjetër e kundërshton radhën e përmbushjes, përbaruesi nuk e ndërpret përmbushjen, ndërsa personin i cili e kundërshton radhën e përmbushjes e udhëzon të regjistrojë kontest, brenda afatit prej 30 ditësh.

6. Dispozita të veçanta për mënyrën e përmbushjes së disa kërkesave

Kërkesa e paarritur

Neni 198

(1) Kërkesa e kreditorit peng e cila nuk ka arritur deri në ditën e nxjerrjes së konkluzionit për përmbushje, dhe për të cilën nuk ka kamatë të kontraktuar, do të paguhet, pas pranimit të shumës e cila i përgjigjet kamatës ndëshkuese ligjore, nga dita e nxjerrjes së konkluzionit për përmbushje deri në ditën e arritjes së kërkesës

(2) Kërkesa e paarritur për të cilën kamata është e kontraktuar, do të paguhet së bashku me shumën e kamatës së kontraktuar e përlllogaritur nga dita e nxjerrjes së konkluzionit për përmbushje.

Kërkesa e paarritur mbi të ardhurat e përkohshme

Neni 199

(1) Kërkesat e të ardhurave të përkohshme mbi bazë të mjeteve të asistencës ligjore, mbi bazë të kompensimit të dëmit të shfaqur për shkak të përkeqësimit ose dobësisë të shëndetit, përkatësisht humbjes së aftësisë punuese dhe mbi bazë të kompensimit të dëmit për ndërprerjen e mjeteve të humbura të asistencës për shkak të vdekjes së dhënësit të mjeteve të asistencës, të cilat janë siguruar me peng, kurse arrijnë pas ditës së nxjerrjes së konkluzionit për përmbushje, përmbushen sipas kërkesës së prerë të kreditorit.

(2) Këto kërkesa përlllogariten në përputhje me mënyrën me të cilën përlllogaritet kompensimi për servitute personale apo për ngarkim real.

Kërkesa me kusht

Neni 200

(1) Shuma e kërkesës e cila është siguruar me të drejtë peng, kurse varet nga kushti, do të ndahet, do të vendoset në depozitë gjyqësore dhe do të paguhet kur do të paraqitet kushti i prolongimit apo kur do të dihet se nuk do të paraqitet kushti për prishje.

(2) Nëse kushti i prolonguar nuk paraqitet apo paraqitet kushti për prishje, shuma e ndarë shërben për përmbushjen e kreditorëve, kërkesat e të cilëve nuk janë në tërësi apo aspak nuk janë të përmbushura, ndërsa nëse kreditorë të këtillë nuk ka ose nëse e tërë shuma nuk është shterë me përmbushjen e tyre, ajo shumë, përkatësisht shuma që mbetet do t'i dorëzohet debitorit.

Shënimi për të drejtën e pengut dhe shënimi për kontest

Neni 201

(1) Nëse në librin publik është regjistruar shënimi për të drejtën e pengut, ndërkaq nëse personi në dobi të të cilit është regjistruar shënimi dëshmon se është në rrethë procedurë për arsyetimin e saj, përkatësisht se ende nuk ka kaluar afati për ngritjen e asaj procedure, kërkesa të cilës i dedikohet shënimi, përmbushet në atë mënyrë me të cilën përmbushet kërkesa nën kusht të prolonguar.

(2) Kërkesa, për të cilën në librin publik është regjistruar shënim për kontest për shkak të shlyerjes së të drejtës së pengut apo shënim për ndonjë kontest tjetër, përmbushet në mënyrën me të cilën përmbushet kërkesa nën kusht për prishje.

7. Ndarja, përmbushja dhe shlyerja e të drejtës dhe ngarkimit**Ndarja**

Neni 202

(1) Pas nxjerrjes së konkluzionit për dorëzimin e patundshmërisë për zotërim të blerësit, përbaruesi e cakton dhe e mban afatin për ndarjen e shumës së arritur nëpërmjet shitjes brenda afatit prej 15 ditësh.

(2) Për ndarjen e konvokuar, krahas palëve, njoftohen edhe personat të cilët sipas gjendjes së shkresave dhe sipas të dhënave nga libri publik, marrin të drejtë të shlyhen nga ajo shumë.

(3) Nëpërmjet thirrjes ato persona do të paralajmërohen se kërkesa e kreditorit i cili nuk do të vijë në procesin e ndarjes do të llogaritet sipas gjendjes e cila del nga libri publik dhe nga shkresat, si edhe atë se më së voni gjatë ndarjes, mund t'i kundërshtojë dikujt tjetër për ekzistimin e kërkesës, për lartësinë dhe radhën sipas të cilës ka të drejtë ta përmbushë

(4) Gjatë ndarjes shqyrtohen kërkesat për përmbushjen ndaj kreditorëve dhe personave të tjerë, të cilët paraqesin kërkesa për përmbushje.

Përmbushja

Neni 203

(1) Për përmbushje të kreditorëve dhe personave të tjerë, të cilët kanë të drejtë për përmbushje, përbaruesi vendos me konkluzion pas ndarjes së mbajtur dhe brenda afatit prej tetë ditësh ua dërgon kreditorëve dhe personave të tjerë të cilët kanë të drejtë në përmbushje, duke e pasur parasysh gjendjen e cila del nga shkresat dhe nga libri publik, si edhe gjendjen e verifikuar në procesin e ndarjes.

(2) Nëse kundër konkluzionit për përmbushje nga paragrafi (1) i këtij neni është i paraqitur kundërshtimi, pagesa e mjeteve nga llogaria e veçantë të përbaruesit e paraparë në nenin 36 paragrafi (5) të këtij ligji do të kryhet me aktvendim të plotfuqishëm në gjyq sipas kundërshtimit.

Shlyerja e të drejtave dhe ngarkimeve

Neni 204

Në konkluzionin për përmbushje, përbaruesi do të urdhërojë që në librin publik të shlyhen të drejtat dhe ngarkimet e regjistruara, përveç atyre që mbesin mbi patundshmërinë edhe pasi që blerësit t'i dorëzohet patundshmëria apo të cilat i ka ndërmarrë blerësi

8. Pushimi i të drejtës së debitorit mbi apartamentin e shitur

Neni 205

(1) Debitori i cili banon si pronar në ndërtesë banimi apo apartament të shitur, nuk e mban të drejtën që të banojë aty, dhe është i detyruar që ndërtesën, përkatësisht apartamentin ta zbrazë brenda afatit prej 30 ditësh nga dita e miratimit të konkluzionit për dorëzim në zotërim të patundshmërisë nga neni 189 paragrafi (1) të këtij ligji.

(2) Nëse debitori brenda afatit nga paragrafi (1) i këtij neni, nuk e zbraz ndërtesën përkatësisht apartamentin, përbaruesi sipas propozimit të blerësit do ta bëjë zbrazjen, sipas dispozitave për zbrazje dhe dorëzim të patundshmërive nga nenet 226-228 të këtij ligji.

Kapitulli i tetëmbëdhjetë**DISPOZITA TË VEÇANTA PËR PËRMBARIM MBI PRONËN E PERSONAVE JURIDIKË PËR SHKAK TË ARKËTIMIT TË KËRKESËS ME PARA****1. Përfashtimi dhe kufizimi****Objekte jashtë qarkullimit dhe pasurive natyrore**

Neni 206

Lëndë përbarimi nuk mund të jenë objektet jashtë qarkullimit dhe as pasuritë xeherore dhe pasuri të tjera natyrore.

Mjete të nevojshme për mbrojtje, siguri shtetërore dhe publike dhe për përbarimin e sanksioneve

Neni 207

Lëndë përbarimi nuk mund të jenë objektet, armatimi dhe pajisja të destinuara për mbrojtje, siguri shtetërore dhe publike dhe për përbarimin e sanksioneve.

2. Përmbarimi mbi mjetet në llogari të debitorit**Vëllimi i përmbarimit ndaj personit juridik**

Neni 208

Përmbarimi, për shkak të realizimit të kërkesës me para ndaj personit juridik, mund të zbatohet mbi të gjitha mjetet në dispozicion të llogarive të tij pranë bartësve të qarkullimit pagesor, atje ku debitori ka llogari.

Radhitja e arkëtimit

Neni 209

(1) Bartësi i qarkullimit pagesor arkëtimin e bën me radhitje, sipas kohës së pranimit të urdhëresave për përmbarim, në qoftë se me ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

(2) Bartësi i qarkullimit pagesor mban evidencë për radhitjen e urdhëresave për përmbarim sipas ditës dhe orës së pranimit dhe i lëshon kreditorit, me kërkesë të tij, vërtetim për vendin e kërkesës së tij në atë radhitje.

(3) Bartësi i qarkullimit pagesor nuk mund të përmbarojë urdhëresë të debitorit para pagimit të kërkesës sipas urdhëresës për përmbarim, në qoftë se me ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Urdhërpërmbarimi

Neni 210

(1) Përmbaruesi, me urdhërpërmbarim, e emëron njërin nga bartësit e qarkullimit pagesor ku mbahen mjetet në para të kreditorit dhe të debitorit, numri i llogarisë së kreditorit dhe të debitorit dhe nënllogaritë e tyre në qoftë se ekzistojnë, numri tatimor ose NUAQ i kreditorit dhe i debitorit dhe shumën e borxhit.

(2) Me urdhërpërmbarim mbi mjetet në para që mbahen në llogarinë e debitorit te bartësi i qarkullimit pagesor, bartësit i urdhërohet që shumën në para për të cilën është urdhëruar përmbarimi, ta transferojë prej llogarive të debitorit në llogarinë e përmbaruesit, të paraparë në nenin 36, paragrafin (5) të këtij ligji.

(3) Urdhërpërmbarimet, të cilat e ngarkojnë llogaritë e thesarit, përkatësisht llogarinë e debitorit e cila gjendet në suazat e llogarisë të thesarit, bartësi i qarkullimit pagesor i përmbaron në atë mënyrë që në bazë të urdhërpërmbarimeve përgatit urdhëresa të cilat ia dërgon Thesarit pranë Ministrisë së Financave ku debitorit i mbahet llogaria, përkatësisht Thesarit të Fondit për sigurimin shëndetësor ku debitorit i udhëhiqet llogaria.

(4) Thesari pranë Ministrisë së Financave, përkatësisht Thesarit të Fondit për Sigurimin Shëndetësor urdhëresat nga paragrafi (3) i këtij neni i përmbaron në përputhje me këtë ligj dhe në përputhje me rregullat e qarkullimit pagesor.

(5) Përmbaruesi është i detyruar ta dorëzojë urdhërpërmbarimin te debitori, pasi urdhërpërmbarimi mbi mjetet e llogarisë së debitorit është evidentuar te bartësi i qarkullimit pagesor.

Korrigjimi i urdhëresave të pasakta

Neni 211

(1) Urdhëresat e pranuar për përmbarim te të cilat bartësi i qarkullimit pagesor ka konstatuar të dhëna të pasakta nga të cilat nuk mund të identifikohet debitori ose kreditori, bartësi i qarkullimit pagesor i kthen te përmbaruesi në afat prej dy ditësh pune.

(2) Përmbaruesi është i obliguar që të dhënat e pasakta nga paragrafi (1) i këtij neni, t'i korrigjojë në afat prej tri ditësh dhe ta kthejë urdhërpërmbarimin me të dhëna të shënuara saktë.

Dhënie të kohëpaskohshme

Neni 212

(1) Në qoftë se me urdhër përmbarim, debitorit i urdhërohet pagimi me dhënie të kohëpaskohshme që arrijnë pas intervaleve të caktuara kohore (rentë në para për shkak të humbjes ose zvogëlimit të aftësisë për jetë ose për punë ose për shkak të privimit të dhënës të asistencës nga jeta dhe tjetër), bartësi i qarkullimit pagesor, pa kërkesë të përsëritur do ta bëjë pagimin e atyre dhënieve pas arritjes së tyre.

(2) Në rastin nga paragrafi (1) i këtij neni, radhitja e arkëtimit të të gjitha kësteve të ardhshme llogaritet sipas kohës së pranimit të urdhërpërmbarimit.

(3) Bartësi i qarkullimit pagesor mban evidencë të posaçme të urdhërpërmbarimeve për arkëtimin e dhënieve të ardhshme të kohëpaskohshme.

Pezullimi i përmbarimit nga llogaria

Neni 213

(1) Nëse bartësi para përmbaruesit pranon se largohet nga përmbarimi i mëtejshëm mbi mjetet e llogarisë të debitorit, përmbaruesi do të miratojë Konkluzion për pezullim të përmbarimit me këtë mjete.

(2) Konkluzioni nga paragrafi (1) i këtij neni menjëherë dorëzohet te bartësi i qarkullimit pagesor, për të cilin është dorëzuar urdhëresë për përmbarimin e mjeteve të llogarisë të debitorit.

Rasti kur nuk ka mjete në llogari

Neni 214

Nëse në kohën kur bartësi i qarkullimit pagesor e ka pranuar urdhërpërmbarimin, nuk ka mjete në llogarinë e debitorit, përmbaruesi nuk do ta pezullojë përmbarimin, ndërsa bartësi i qarkullimit pagesor do ta mbajë urdhëresën në evidencë dhe sipas saj do ta bëjë transferimin kur do të arrijnë mjete në llogari.

3. Përmbarimi ndaj kërkesave në para të debitorit**Mënyra e përmbarimit****Neni 215**

(1) Në pikëpamje të përmbarimit mbi kërkesën me para të debitorit ndaj debitorit të tij të mjeteve nga llogaria e tij të bartësi i qarkullimit pagesor, në përputhje zbatohen dispozitat e këtij ligji për përmbarimin pa kërkesë me para.

(2) Në atë rast, debitori i debitorit, në qoftë se do ta përmbushë detyrimin e vet, e përmbush në atë mënyrë që i jep urdhër bartësit të qarkullimit pagesor që ta transferojë shumën për të cilën është urdhëruar përmbarimi i llogarisë së veçantë të kreditorit nga neni 36 paragrafi (5) të këtij ligji.

Përmbarimi mbi kërkesë sipas llogarisë devizore për arkëtimin e e kërkesave në valutë të huaj**Neni 216**

Nëse detyrimi sipas dokumentit përmbarues është në valutë të huaj, përmbarimi do të zbatohet edhe mbi kërkesën që në atë valutë debitori e ka ndaj bankës sipas llogarisë devizore.

Përjashtimi i taksave nga përmbarimi**Neni 217**

Lëndë e përmbarimit nuk mund të jenë kërkesa të Republikës së Maqedonisë dhe të njëjstëve të pushtetit lokal dhe fondeve në bazë të taksave, tatimeve dhe taksave të tjera

4. Përmbarimi mbi sende të tundshme dhe të drejta ndaj Republikës së Maqedonisë dhe organeve të saj, njëjstëve të pushtetit lokal dhe ndërmarrjeve publike**Neni 218**

(1) Mbi sende dhe të drejta të Republikës së Maqedonisë dhe organeve të saj, njëjstëve të pushtetit lokal dhe ndërmarrjeve publike, nuk mund të zbatohet përmbarim për arkëtim të kërkesave me para, në qoftë se ato janë të domosdoshme për kryerjen e veprimtarisë së tyre respektivisht detyrave.

(2) Cilat sende dhe të drejta janë të domosdoshme për kryerjen e veprimtarisë dhe detyrave të debitorit, do të përcaktojnë kryetari i gjyqit në rajonin e të cilit zbatohet veprimi përmbarues, nëse gjatë zbatimit të përmbarimit, palët për atë çështje nuk pajtohen ose ndryshe theksohet kjo si nevojë.

Kreu i nëntëmbëdhjetë**PËRMBARIMI I PENALEVE GJYQËSORE****Neni 219**

(1) Arkëtimi i penaleve gjyqësore mund të kërkohej, përderisa nuk është kërkuar përmbarimi i dokumentit përmbarues

(2) E drejta mbi penalet gjyqësore nuk i takon kreditorit nga dita e paraqitjes së kërkesës për përmbarim.

Ndarja e katërt**PËRMBARIMI PËR SHKAK TË REALIZIMIT TË KËRKESËS PA ME PARA****Kreu i njëzet****DORËZIMI I DHE DËRGESA E SENDEVE TË LUAJTËSHME****1. Dorëzimi i sendeve të caktuara****Kur sendet gjenden te debitori ose te personi i tretë****Neni 220**

(1) Përmbarimi për shkak të dorëzimit të një ose më shumë sendeve të caktuara, të cilat gjenden te debitori, zbatohet në atë mënyrë që përmbaruesi lëshon urdhëresë me të cilat e urdhëron debitorin t'i dorëzojë ato sende në afat të përcaktuar nga përmbaruesi por jo më gjatë se 30 ditë nga pranimi i urdhëresës. Nëse debitori në afatin përcaktuar nuk i dorëzon sendet, përmbaruesi i qaset marrjes të sendeve dhe të njëjtat i dorëzon te kreditori i besueshëm për të cilën përpilon procesverbal. Ekzemplari i procesverbalit i dorëzohet palëve.

(2) Sipas dispozitës nga paragrafi (1) i këtij neni, përmbarimi zbatohet edhe kur sendet gjenden te personi i tretë, i cili do t'i dorëzojë përmbaruesit.

(3) Nëse personi i tretë nuk do t'i dorëzojë sendet, kreditori mund t'i propozojë përmbaruesit që mbi të ta transferojë kërkesën e debitorit ndaj personit të tretë të dorëzimit të sendeve.

(4) Në procedurën sipas propozimit nga paragrafi (3) i këtij neni, zbatohen dispozitat për përmbarim mbi kërkesë për dorëzim ose dërgim të sendeve të tundshme.

(5) Nëse në rastin nga paragrafi (1) i këtij neni, kreditori nuk është i pranishëm në veprimin në dorëzimin e sendeve, dorëzimi do të prolongohet, ndërsa shpenzimet të parapara me prolongim do të bijnë në barë të kreditorit.

Kur sendet nuk janë gjetur as te debitori as te personi i tretë

Neni 221

(1) Kur sendet nuk janë gjetur as te debitori as te personi i tretë, me propozimin e kreditorit përmbaruesi, do të autorizoj vlerësues në pajtim me nenin 103 paragrafi (2) të këtij ligji, do ta vlerësojë vlerën e sendeve dhe me konkluzion do të përcaktojë që debitori në afat të caktuar t'ia paguajë shumën e asaj vlere.

(2) Kreditori mund të japë propozim nu kuptim të paragrafit (1) nga ky nen, në afat prej tetë ditësh nga dita e lajmërimit se sendet nuk janë gjetur.

(3) Në bazë të këtij konstatimi, kreditori mund të propozojë përbarim kundër debitorit.

(4) Nëse kreditori, në afatin e përcaktuar nuk jep propozim që debitori t'ia paguajë vlerën e sendeve, përmbaruesi do ta ndalojë përbarimin.

2. Dërgimi i sendeve të zëvendësueshme kur sendet gjenden te debitori ose te personi i tretë

Neni 222

Kur dokumenti përmbarues titullohet si dërgesë e sasisë të përcaktuar të sendeve të zëvendësueshme, të cilët gjenden te debitori ose te personi i tretë, përbarimi zbatohet në mënyrën e përcaktuar për dorëzimin e sendeve të përcaktuara.

Kur sendet nuk janë gjetur as te debitori as te personi i tretë

Neni 223

(1) Kur sendet nuk janë gjetur as te debitori as te personi i tretë, përbarimi bëhet në atë mënyrë që përmbaruesi do ta autorizojë kreditorin që, në afat të përcaktuar në shpenzim të debitorit t'i furnizojë ato sende në vend tjetër ose po në mënyrë tjetër.

(2) Përmbaruesi, me konkluzion do t'i urdhërojë debitorit që paraprakisht t'ia dorëzojë përmbaruesit shumën e nevojshme për blerjen e sendeve.

(3) Propozim për blerjen e sendeve, kreditori mund të japë në afat prej tetë ditësh nga dita kur përmbaruesi e ka njoftuar se përbarimi nuk mund të zbatohet.

(4) Nëse kreditori, në atë afat nuk ka dhënë propozim për blerjen e sendeve as në vend tjetër as në mënyrë tjetër, përmbaruesi do ta pezullojë përbarimin, përveç kur kreditori në kohë ka dhënë edhe propozim që debitori t'ia paguajë vlerën e sendeve të cilat ka qenë i obliguar t'i dërgojë.

Kur sendet nuk mund të blihen as në vend tjetër, as në mënyrë tjetër

Neni 224

(1) Nëse kreditori nuk ka mundur që në afatin të cilin e ka përcaktuar përmbaruesi, sendet t'i blejë as në vend tjetër as në mënyrë tjetër ose nëse kreditori e ka siguruar se

sendet nuk mund të blihen as në vend tjetër as në mënyrë tjetër, me propozimin e tij përmbaruesi do të autorizoj vlerësues në pajtim me neni 103 paragrafi (2) i këtij ligji, do ta vlerësojë vlerën e sendeve dhe me konkluzion do të përcaktojë që debitori në afatin e caktuar t'ia paguajë shumën e asaj vlere.

(2) Propozim që debitori t'ia paguajë vlerën e sendeve, kreditori mund të japë në afat prej tetë ditësh nga dita e kalimit të afatit për blerjen e sendeve në vend tjetër, respektivisht në afatin të cilin përmbaruesi do t'ia përcaktojë kur kreditori e ka siguruar se sendet nuk mund të blihen në vend tjetër.

(3) Nëse kreditori në atë afat nuk jep propozim, përmbaruesi do ta pezullojë përbarimin.

3. E drejta për kompensimin e dëmit

Neni 225

Me dispozitat e këtij ligji për blerjen e sendeve të zëvendësueshme në vend tjetër dhe në mënyrë tjetër dhe për pagimin e vlerës të sendeve të përcaktuara ose të zëvendësueshme, nuk preket në të drejtën e kreditorit që në ndërgjyqësi të kërkojë nga debitori kompensim të dëmit që i është bërë me atë që dorëzimi, respektivisht dërgimi i sendeve nuk është realizuar.

Kreu i njëzetënjë**ZBRAZJA DHE DORËZIMI I PATUNDSHMËRIVE****Mënyra e zbatimit të përbarimit**

Neni 226

(1) Përbarimi, për shkak të zbrazjes dhe dorëzimit të patundshmërive zbatohet në atë mënyrë që përmbaruesi, pasi t'i mënjanojë personat dhe sendet nga ajo patundshmëri, ia dorëzon patundshmërinë në posedim kreditorit. Për zbrazjen dhe dorëzimin përpilohet procesverbal.

(2) Përbarimi nga paragrafi (1) i këtij neni, zbatohet ndaj të gjithë personave dhe sendeve të hasura në patundshmërinë në çastin e zbatimit të përbarimit.

(3) Me zbrazje dhe dorëzim të patundshmërive mund të fillohet pas kalimit të afatit prej tetë ditësh nga dita e dërgimit të urdhërpërbarimit te debitori.

(4) Nëse kundër urdhëresës nga paragrafi (3) të këtij neni është parashtruar kundërshtim, zbrazja do të realizohet me aktvendim të plotfuqishëm në gjyq sipas kundërshtimit.

(5) Nëse në rastin nga paragrafi (1) i këtij neni, kreditori nuk është i pranishëm në veprimin e dorëzimit në zotërim, veprimi i dorëzimit do të prolongohet, ndërsa shpenzimet e parapara me prolongim do të bien në barë të kreditorit.

Mënjanimi i sendeve të tundshme**Neni 227**

(1) Sendet e tundshme, të cilat duhet të mënjanohen, i dorëzohen debitorit, ndërsa nëse ky nuk është i pranishëm, anëtarit madhor të shtëpisë së tij ose të autorizuarit të tij.

(2) Nëse gjatë ndërmarrjes së veprimeve përmbarese nuk është i pranishëm asnjëri nga personat të cilëve mund t'u dorëzohen sendet ose ata persona nuk duan t'i pranojnë, sendet do t'i dorëzohen për ruajtje personit tjetër, në shpenzim të debitorit.

(3) Për këtë dorëzim dhe për shpenzimet e ruajtjes, përmbaresi e njofton debitorin, duke i lënë afat prej tetë ditësh në të cilin mund të kërkojë që sendet t'i dorëzohen, pasi që t'i kompensojë shpenzimet e ruajtjes.

(4) Përveç këtij lajmërimi, përmbaresi do ta paralajmërojë debitorin se, pas kalimit të atij afati, sendet do të shiten dhe nga çmimi i shitjes do të kompensohen shpenzimet e ruajtjes dhe të shitjes së sendeve.

Shitja e sendeve të tundshme**Neni 228**

(1) Përmbaresi, me konkluzion do të përcaktojë shitjen e sendeve për llogarinë e debitorit, në qoftë se ky, në afatin e lënë nuk kërkon dorëzim të sendeve dhe nuk i kompenzon shpenzimet e ruajtjes.

(2) Pjesë e çmimit të arritur me shitjen, e cila do të mbesë pas kompensimit të shpenzimeve për ruajtjen dhe shitjen e sendeve, jepet në gjyq në dobi të debitorit.

(3) Shitja e sendeve bëhet sipas dispozitave të këtij ligji për përmbarimin mbi sendet e tundshme.

(4) Nëse kundër konkluzionit nga paragrafi (1) i këtij neni është paraqitur kundërshtim, pagesa e mjeteve nga llogaria e veçantë të përmbaresit e paraparë në nenin 36 paragrafi (5) të këtij ligji do të kryhet me aktvendim të plotfuqishëm të gjyqit sipas kundërshtimit.

Kreu i njëzetedytë**OBLIGIMI PËR VEPRIM, DURIM OSE MOSKRYERJE****Veprimi që mund ta kryejë edhe person tjetër****Neni 229**

(1) Sipas dokumentit përmbarese, sipas të cilit, debitori është i obliguar të kryejë veprim të caktuar të cilin mund ta kryejë person tjetër, përmbarimi zbatohet në atë mënyrë që përmbaresi e autorizon kreditorin që në shpenzim të debitorit t'ia besojë personit tjetër kryerjen e atij veprimi ose ta kryejë ai vetë.

(2) Në kërkesën për përmbarim, kreditori mund të propozojë që përmbaresi me urdhëresë t'i urdhërojë debitorit paraprakisht ta depozitojë shumën e nevojshme për pagimin e shpenzimeve të cilat do të lindin me realizimin e veprimit nga ana e personit tjetër ose nga kreditori.

(3) Konkluzion për lartësinë e shpenzimeve nga paragrafi (2) i këtij neni, nxjerr përmbaresi me propozim të kreditorit, respektivisht debitorit. Në bazë të konkluzionit, përmbaresi përpilon urdhëresë për arkëtim ose për kthimin e shpenzimeve

Veprimi që mund ta kryejë vetëm debitori**Neni 230**

(1) Nëse sipas dokumentit përmbarese, debitori është i obliguar të kryejë veprim të caktuar të cilin në vend të tij nuk mund ta kryejë person tjetër, përmbaresi me urdhërpërmbarim do t'i lërë debitorit afat të duhur për përmbushjen e obligimit

(2) Me urdhërpërmbarim, përmbaresi e njofton debitorin se, në qoftë se debitori në afatin e caktuar nuk e përmbush detyrimin, gjyqi, në afat prej 48 orësh, me vendim do të shqiptojë dënim me para, edhe atë personit fizik, prej 20.000,00 deri në 80.000,00 denarë, ndërsa personit juridik prej 100.000,00 deri më 30.000.000,00 denarë dhe personit përgjegjës në personin juridik prej 20.000,00 deri në 80.000,00 denarë, ndërsa nga dënimi paraqesin të hyra në në Buxhetin e RM.

(3) Nëse debitori, në atë afat nuk e përmbush detyrimin, përmbaresi do ta zbatojë aktvendimin e shqiptuar për dënim me para.

(4) Në atë rast, përmbaresi njëkohësisht do të marrë urdhëresë të re me të cilën, debitorit do t'i lërë afat të ri për përmbushjen e detyrimit dhe do ta lajmërojë se në qoftë se debitori në afatin e caktuar nuk e përmbush detyrimin, gjyqi, në afat prej 48 orësh, me aktvendim do të shqiptojë dënim të ri me para në shumë më të lartë se sa aktvendimi paraprak

(5) Kundër debitorit i cili edhe përpos atij dënimi, nuk do e përmbushë detyrimin e vet, gjyqi edhe më tej do të veprojë në mënyrën e përcaktuar në paragrafët (2), (3) dhe (4) nga ky nen, derisa shuma e plotë e dënimeve me para për vendimet e veçanta nuk e arrin shumën dhjetëfish të dënimit të parë të shqiptuar

(6) Gjatë matjes së lartësisë të dënimit me para në kufijtë e përcaktuar, gjyqi do të mbajë llogari për rëndësinë e veprimit të cilin debitori ka qenë i obliguar ta kryejë, si edhe për rrethanat e tjera të rastit.

(7) Ankesa për aktvendimin për shqiptimin e dënimit me para, nuk e ndalon zbatimin e përmbarimit të aktvendimit.

Durimi dhe moskryerja**Neni 231**

(1) Në mënyrën e paraparë në nenin 230, paragrafët (1) deri (4) të këtij ligji, përmbarimi zbatohet edhe kur debitori sillet në kundërshtim me obligimin të durojë ndërmarrje të veprimit të caktuar ose të mos kryejë veprim të caktuar.

(2) Përmbaruesi, me propozimin e kreditorit, me urdhëresë do t'i urdhërojë debitorit të depozitojë garanci për dëmin, nëse kreditori e siguron se do të pësojë dëm me atë që debitori edhe më tej do të sillet në kundërshtim me obligimin e vet.

(3) Kohëzgjatjen e garancisë, sipas rrethanave të rastit, e përcakton përmbaruesi.

(4) Në bazë të urdhëresës për depozitim të garancisë, përmbarimi zbatohet me propozim të kreditorit.

Vendosja e gjendjes së mëparshme**Neni 232**

(1) Nëse për shkak të sjelljes të debitorit në kundërshtim me obligimin nga dokumenti përmbarues, ka ndodhur ndryshim i cili nuk është në pajtim me të drejtën e kreditorit, përmbaruesi do ta autorizojë kreditorin që, me propozimin e tij, vetë, e sipas nevojës edhe me ndihmën e tij, ta vendosë gjendjen e mëparshme në shpenzim dhe rrezik të debitorit.

(2) Sa i takon depozitim të shumës së nevojshme për pagimin e shpenzimeve për vendosjen e gjendjes së mëparshme dhe për përcaktimin e lartësisë përfundimtare të atyre shpenzimeve, zbatohen dispozitat për shpenzimet për kryerjen e veprimit të cilin, përveç debitorit mund ta kryejë edhe person tjetër.

Pengimi i përsëritur i pronës**Neni 233**

(1) Nëse në bazë të dokumentit përmbarues, të nxjerrë në procedurën sipas padisë për pengim në pronë, përmbarimi është zbatuar ose debitori në mënyrë vullnetare e ka përmbushur detyrimin e vet, mandej përsëri bën pengim në pronë, i cili në të vërtetë nuk dallohet nga i mëparshmi, përmbaruesi, me kërkesën e kreditorit, në bazë të dokumentit përmbarues të njëjtë merr urdhëresë të re me të cilën urdhërohet kthimi i sendeve në posedim ose vendosja e gjendjes para pengimit të zotërimit.

(2) Kërkesë për përmbarimin sipas paragrafit (1) të këtij neni, kreditori mund të parashtrojë në afat prej 30 ditësh nga dita e kuptimit për pengimin e përsëritur në pronë, ndërsa më së voni në afat prej një viti pas pengimit të përsëritur.

Kreu i njëzetetretë**KTHIMI I PUNËTORIT NË PUNË****Afati për paraqitjen e propozimit për përmbarim****Neni 234**

Kërkesë për përmbarimin e dokumentit përmbarues, sipas të cilit punëdhënësi është i obliguar ta kthejë punëtorin në punë ose përsëri t'ia besojë punët të cilat i ka kryer më parë, mund të paraqitet në afat prej gjashtë muajsh nga dita kur punëtori ka fituar të drejtë ta paraqesë atë kërkesë.

Mënyra e zbatimit të përmbarimit**Neni 235**

(1) Përmbarimi, sipas dokumentit për përmbarim sipas të cilit punëdhënësi është i obliguar që punëtorin përsëri ta kthejë në punë, zbatohet me shqiptimin e dënimit me para ndaj punëdhënësit dhe personit përgjegjës të punëdhënësi.

(2) Dënim me para zbatohet në përputhje sipas dispozitave të nenit 230 nga ky ligj, për kryerjen e veprimit të cilin mund ta kryejë vetëm debitori.

Kreu i njëzetekatërt**NDARJA FIZIKE E SENDEVE****Neni 236**

(1) Përmbaruesi me urdhëresë do t'i detyrojë palët ta zbatojnë ndarjen fizike në afat jo më gjatë se 30 ditë.

(2) Nëse në afatin e paragrafit (1) të këtij neni ndarja nuk është zbatuar, ndarjen do ta zbatojë përmbaruesi.

(3) Përmbaruesi do ti thërret palët të jenë të pranishëm në ndarjen.

Mënyra e ndarjes fizike**Neni 237**

Nëse në bazë të dokumentit përmbarues sendi i përbashkët duhet të shitet për shkak të ndarjes së tij, shitja do të zbatohet në mënyrën e përcaktuar me këtë ligj për përmbarim mbi sendet e tundshme, përkatësisht të patundshme, nëse palët për çështje të përcaktuara më ndryshe nuk pajtohen.

Shpenzimet e përmbarimit**Neni 238**

(1) Shpenzimet për zbatimin e përmbarimit sipas dispozitave të këtij kreu, i heqin të gjithë pronarët, përkatësisht bartësit e të drejtës në dispozicion në proporcion me vlerën e pjesëmarrjeve të tyre në sendin e përbashkët.

(2) Pronari i cili ka shkaktuar shpenzime të posaçme është i obliguar t'ua kompensojë atyre pronarëve të cilët i kanë pasur.

Kreu i njëzetepestë

DHËNIA E DEKLARIMIT TË VULLNETIT

Neni 239

(1) Obligimi për dhënien e deklarimit të vullnetit, të përmbajtur në vendimin i cili e ka cilësinë e dokumentit përmbarues, konsiderohet i përmbushur me plotfuqishmërinë e atij vendimi.

(2) Obligimi për dhënien e deklarimit të vullnetit, të përmbajtur në barazim (neni 15), do të konsiderohet i përmbushur me ditën e arritjes së tij

(3) Kur përmbushja e obligimit për dhënien e deklarimit të vullnetit varet nga përmbushja e ndonjë detyrimi të kreditorit, do të konsiderohet se debitori ka dhënë deklaratë kur kreditori e ka përmbushur detyrimin e vet.

Kreu i njëzetegjashtë

ARKËTIM I BORXHIT JASHTËGJYQËSOR NË BAZË TË DOKUMENTIT AUTENTIK

Kërkesa për arkëtimin jashtëgjyqësor të borxhit

Neni 240

(1) Kreditori për kërkesë që del nga shërbime komunale të përshkruara në nenin 11 pika 14 të këtij ligji, kundër debitorëve është i detyruar që drejtpërdrejtë, të parashtrijë kërkesë për arkëtimin jashtëgjyqësor të borxhit, para fillimit të procedurës për miratimin e aktvendimit me të cilën lejohet përmbarimi në bazë të dokumentit autentik, në pajtim me dispozitat e Ligjit për noteri, si vijon:

- për dokument autentik për ujë, bërlllok dhe mirëmbajtje të hapësirave të përbashkëta për shumë deri në 2.000 denarë,

- për dokument autentik për energji elektrike apo termike për shumë deri në 6.000 denarë,

- për dokument autentik për telefoni, operatorë mobilë ose operatorë kabllorë për shumë deri në 2.000 denarë.

Nëse shuma e shërbimeve komunale të papaguara e tejkalon shumën e përcaktuar në këtë paragraf, kreditori ngrit procedurë për miratimin e aktvendimit me të cilin lejohet përmbarimi në bazë të dokumentit autentik, sipas dispozitave të Ligjit për noteri.

(2) Kreditori para se ta dorëzojë kërkesën për arkëtimin e borxhit jashtëgjyqësor drejtpërdrejtë kërkon nga Dhoma e përmbarimit të nenit 75 të këtij ligji, të përcaktojë përmbarues, të cilit duhet t'ia dorëzojë kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Dhoma është e detyruar t'i përgjigjet kreditorit dhe t'i caktojë përmbarues, në afat prej 5 ditëve llogaritur nga dita e pranimit me shkrim nga paragrafi (2) i këtij neni, duke mbajtur llogari përmbaruesit ti vendosin në mënyrë të barabartë në rend alfabetik në Librin e emrave të përmbaruesve, duke mbajtur llogari për kompetencat e përmbaruesit sipas vendqëndrimit / vendbanimit të debitorit.

(4) Përmbaruesi është i detyruar me konkluzion ta refuzojë kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni, në qoftë se kreditori:

- me kërkesën nuk e dorëzon shkresën nga Dhoma se pikërisht ai drejtohet të veprojë me kërkesë të kreditorit për arkëtimin e borxheve jashtëgjyqësore,

- nuk dorëzon dëshmi Dhoma nuk i është përgjigjur në shkresën për veprim të përmbaruesit në afat nga paragrafi (1) i këtij neni,

- nuk e avancoi çmimin për administrim të kërkesës dhe shpenzimet materiale për dorëzim.

(5) Me aktin e Dhomës, të miratuar në bazë të pëlqimit paraprak të Ministrisë së Drejtësisë, më afër rregullohen: mënyra e shpërndarjes së sendeve me përmbarues nga ana e dhomës, përmbajtja dhe mënyrat e parashtrimit të dedikimit të kreditorit për Dhomën, përmbajtja e përgjigjes së Dhomës dhe mënyra e dorëzimit të përgjigjes së Dhomës për kreditorin.

Moszbatimi i dispozitave për përmbarimin e detyrueshëm

Neni 241

(1) Arkëtimin jashtëgjyqësor të borxheve për llogari komunale përmbaruesi e zbaton me pëlqim të debitorit.

(2) Dispozitat nga ky ligj për përmbarim të detyrueshëm nuk zbatohen gjatë arkëtimin jashtë-gjyqësor të borxheve nga nenet 240 deri në 244 të këtij ligji.

Fillimi me arkëtim jashtëgjyqësor të borxheve

Neni 242

(1) Pas pranimit të kërkesës për arkëtimin jashtëgjyqësor të borxheve nga kreditori, përmbaruesi e thërret debitorin ta shlyejë borxhin në afat jo më të gjatë se 15 ditë dhe ja tregon debitorit të gjitha procedurat dhe shpenzimet në rast të arkëtimin jashtëgjyqësor jo të suksesshëm.

(2) Me përjashtim dhe me pëlqim të kreditorit, arkëtimi i borxhit mund të kryhet dhe në afat më të gjatë se 15 ditë.

Mënyra e thirrjes dhe arkëtimin

Neni 243

(1) Thirrjen e debitorit për arkëtim jashtëgjyqësor, përmbaruesi e kryen me shkrim.

(2) Mjetet për arkëtim të borxhit debitori i paguan në llogari të veçantë të përmbauesit të përcaktuar me nenin 36 paragrafi (5) të këtij ligji.

Kompensime të përmbauesit për arkëtim jashtëgjyqësor të borxheve

Neni 244

(1) Për arkëtim të borxhit përmbauesi ka të drejtë të kompensimit për veprimet e marra dhe shpenzimet materiale të cilat avancohen nga kreditori në pajtim me Tarifën, ndërsa arkëtohen nga debitori.

(2) Shpërblimin përmbauesi e arkëton vetëm me arkëtim të suksesshëm të realizuar, vlera e të cilit tejkalon 5.000,00 denarë.

(3) Në rast të dështimit të arkëtimit jashtëgjyqësor të borxheve kompensimi për veprimet e ndërra dhe shpenzimet materiale bien në shpenzim të kreditorit dhe të njëjtat kreditori mund ti paraqesë në procedurën për lëshim të aktvendimit për urdhërpagesë të noterit sipas Ligjit për noter.

PJESA E TRETË

PROVIMI, KUNDËRVAJTJET, DISPOZITAT KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Kreu i njëzeteshtatë

Provimi kualifikues dhe provimi për rangim për përmbaues, provimi për zëvendëspërmbaues dhe provimi profesional për kontroll të diturive të përmbauesve

Kushtet për dhënien e provimit

Neni 245

(1) Provimin kualifikues mund ta japin juristë të diplomuar me provim të dhënë të jurisprudencës që janë paraqitur në Konkurs për emërim të përmbauesve dhe te Ministria e Drejtësisë kanë dorëzuar kërkesë për dhënien e provimit së bashku me dëshmi për:

a) arsim të lartë katërvjeçar të mbaruar në studime juridike VII/1 ose 300 kredi sipas Sistemit Evropian të Transferit të Kredive (SETK) në Republikën e Maqedonisë;

b) së paku dy vjet stazh pune në punë juridike pas dhënies së provimit të jurisprudencës;

v) për shumën e paguar të mjeteve të parapara për dhënien e provimit.

(2) Provimin për rangim mund ta japin kandidatët me provimin e dhënë kualifikues.

(3) Provimi për zëvendëspërmbaues zbatohet në përputhje me kushtet e përcaktuara në paragrafin (1) të këtij neni, dy herë gjatë një viti kalendarik.

(4) Me provimin kualifikues dhe provimin për rangim për përmbaues dhe provimin për zëvendëspërmbaues kontrollohet njohja e dispozitave juridike me të cilat rregullohet detyra e përmbauesit, mënyra e realizimit të dokumenteve përmbauese, rregullimi në fushën e shoqërive tregtare, ndërmarrjeve dhe personave juridikë, qarkullimi pagesor, evidenca e të drejtave të patundshmërive, trashëgimia, e drejta familjare dhe reale, e drejta penale, procedura kontestimore, procedura jashtëkontestimore dhe rregullat tjera të domosdoshme për kryerje e detyrës së përmbauesit.

(5) Kandidati për dhënien e provimit kualifikues dhe provimit për rangim për përmbaues dhe zëvendëspërmbaues dhe provimit profesional për kontrollimin e njohurive detyrohet t'i përmbushë shpenzimet për dhënien e provimit.

(6) Ministri e përcakton lartësinë shpenzimeve të bëra reale për dhënien e provimit kualifikues dhe provimit për rangim për përmbaues, provimit për zëvendëspërmbaues, të domosdoshme për zbatimin e pjesës së parë dhe të dytë të provimit, përgatitjen e bazave të pyetjeve dhe studimeve të rastit, si dhe për provimin profesional për kontroll të njohurive, zbatimin e testit elektronik, përgatitjen e materialeve dhe ftesave, dhe përgatitjen e certifikatave.

(7) Shpenzimet e dhënies së provimit paguhen në llogari të të ardhurave personale të Ministrisë së Drejtësisë.

(8) Nëse shpenzimet nuk janë paguar në llogarinë përkatëse të Ministrisë së Drejtësisë, më së voni shtatë ditë para ditës së përcaktuar për dhënien e provimit, kandidatit nuk i lejohet dhënia e provimit.

Programi për dhënien e provimit rangim, zëvendëspërmbaues dhe provimin profesional për kontroll të njohurive

Neni 246

(1) Provimi për rangim dhe provimi për zëvendëspërmbaues (në tekstin e mëtejshëm "provimi") përbëhet nga dy pjesë si vijon:

- pjesa e parë (pjesa teorike), e cila kontrollon njohuritë teorike të kandidatëve dhe

- pjesa e dytë (studim i rastit), i cili kontrollon aftësinë për zbatimin e ligjeve në praktikë.

(2) Provimi jepet me shkrim në mënyrë elektronike, duke iu përgjigjur numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes të testit elektronik në kompjuter.

(3) Pjesa e parë e provimit jepet për lëndët:

1) Organizimi i jurisprudence, administratës dhe vetadministrimit lokal

2) Përmbarimi, procedura kontestimore, procedura jashtëkontestimore, dhe noteriat;

3) E drejta penale (pjesa e posaçme);

- 4) E drejta reale dhe kadastra; dhe
- 5) E drejta tregtare dhe falimentimi.
- (4) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga:
  - përshkrimi i dy raste individuale nga zbatimi i përmbartimit të dokumentit përmbartues dhe
  - pyetjet të cilave duhet tu përgjigjet kandidati në bazë të analizës të rastit.

(5) Provimi jepet sipas Programit në të cilin janë të përmbajtur lënda dhe rregullat, që i miraton ministri. 20% e literaturës juridike të këtij paragrafi, detyrimisht kryesisht përbëhet nga literatura profesionale që është në përdorim të 100 institucioneve me renditje më të lartë të arsimit të lartë në fushën e shkencës juridike në botë, të renditura në listën e fundit të publikuar nga Qendra për Universiteteve të klasit botëror të Universitetit Xhiao Tong të Shangait.

(6) Provimi kualifikues për përmbartues dhe provimi profesional për kontrollin e njohurive të përmbartuesve zbatohet me modulë të veçantë që përmbajnë vetëm pyetje nga pjesa teorike e sferës së përmbartimit, pronësisë, pengut të kontraktuar, kadastrës, të drejtës tregtare, falimentimit, bujqësisë dhe tokës për ndërtim.

Formimi i bazës së pyetjeve për pjesën e parë dhe bazës së studimeve të rasteve për pjesën e dytë të provimit për rangim dhe kualifikues dhe provimit profesional për kontroll të njohurive

Neni 247

(1) Për përgatitje të pyetjeve nga pjesa e parë e provimit për rangim, studimet e rasteve, pyetjet e pjesës së dytë të provimit, dhe provimit kualifikues dhe provimit profesional për kontroll të njohurive ministri me propozim të Akademisë së Gjyqtarëve dhe Prokurorëve nga radha e edukatorëve angazhon përmbartues, noterë, gjyqtarë dhe profesorë të fakultetit juridik nga universitetet e akredituara në Republikën e Maqedonisë.

(2) Bazën e pyetjeve për pjesën e parë dhe bazën e studimeve të rasteve në pjesën e dytë të provimit për rangim e verifikon komisioni i përbërë nga:

- Kryetari i Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë,
- Kryetari i Gjykatës së Apelit Shkup,
- Kryetari i Gjykatës së Apelit Manastir,
- Kryetari i Gjykatës së Apelit Shtip,
- Kryetari i Gjykatës së Apelit Gostivar,
- Kryetari i Dhomës së përmbartuesve Republikës së Maqedonisë dhe
- Kryetari i Dhomës të Noterëve të Republikës së Maqedonisë.

(3) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni realizon revizion dhe azhurnim të bazave të pyetjeve dhe bazave të studimeve të rastit nga neni 249 paragrafi (4) të këtij ligji, të paktën një herë në vit. Në bazë të revizionit të kryer dhe

azhurnimit të bazës së pyetjeve dhe bazat e studimeve në rast. Komisioni nga paragrafi (2) vendos së paku 30% të pyetjeve dhe studimeve të rastit që të ndryshohet ose të hiqen plotësisht dhe të zëvendësohen me baza të reja nga neni 249 paragrafi (4) të këtij ligji. Pyetjet mund të jenë të përkthyer në mënyrë joformale edhe në gjuhë të tjera.

(4) Gjatë revizionit Komisioni veçanërisht merr parasysh ndryshimet në rregullat juridike në të cilat është themeluar pyetja përkatësisht rasti, numri i kandidatëve që i përgjigjen, në mënyrë të suksesshme janë përgjigjur në të njëjtat si në kriteret e tjera që mund të ndikojnë në përmirësimin e cilësisë së bazave nga neni 249 paragrafi (5) të këtij ligji.

(5) Personat nga paragrafi (1) të këtij neni dhe anëtarët e Komisionit nga paragrafi (2) i këtij neni kanë të drejtë për kompensim në para që e përcakton ministri.

(6) Shuma e kompensimit në para nga paragrafi (5) i këtij neni do të përcaktohet në bazë të numrit të pyetjeve të përgatitura dhe studimeve të rastit.

(7) Shuma vjetore e kompensimit në para nga paragrafi (5) i këtij neni nuk duhet të kalojë nivelin e pagës mujore e gjyqtarit në Gjykatën e Apelit, ndërsa sigurohet nga mjetet në para që kandidatët i paguajnë në emër kompensim i shpenzimeve për dhënien e provimit.

Dhënia e provimit

Neni 248

(1) Punët profesionale dhe administrative për nevojat e zbatimit të provimit për rangim dhe për provimin kualifikues dhe provimin profesional për kontroll të njohurive i kryen Ministria, me çka ministri cakton personin përgjegjës i cili përcakton nëse kandidati i plotëson kushtet për dhënien e provimit. Personit përgjegjës për çdo sesion provimi të mbajtur i takon kompensim në para në vlerë prej një të tretës së rogës mesatare neto në Republikën e Maqedonisë për të cilën Ministria do të miratojë aktvendim. Provimin teknikisht e zbaton personi juridik i regjistruar në Regjistrin Qendror të zgjedhur nga Ministria.

(2) Kandidatët të cilëve u është miratuar kërkesa për dhënien e provimit dhe në mënyrë publike janë të informuar për datën dhe kohën e provimit të paktën tetë ditë para provimit, nëpërmjet faqes së internetit të Ministrisë së Drejtësisë dhe të Servisit Radiodifuziv Publik.

(3) Provimi jepet në lokale për dhënien e provimit, të pajisura posaçërisht për dhënien e provimit profesional me pajisje teknike- materiale dhe pajisje informatike, lidhje interneti dhe regjistrimin e dhënies së provimit.

(4) Dhënia e provimit incizohet dhe drejtpërdrejtë transmetohet në faqen e internetit të Ministrisë, ndërsa në qoftë se për arsye teknike incizimi ndërpritet, incizimi i gjithë provimit do të vendoset në faqen e internetit të Ministrisë.

(5) Lokalin e nevojshëm dhe pajisjet materiale-teknike dhe informatike në lokalet për dhënie të provimit i përcakton ministri.

(6) Gjatë dhënies së provimit personit nuk i lejohet përdorimi i telefonit celular, pajisje portative kompjuterike dhe mjete të tjera teknike dhe informative, tekste ligjore, lëndë të para-përgatitura dhe të ngjashme. Gjithashtu nuk lejohet kontakte të ndërsjella të personave që e japin provimin.

(7) Në lokalet për dhënien e provimit, gjatë dhënies së provimit janë të pranishëm nga dy përfaqësues të Ministrisë dhe Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës, dhe një përfaqësues nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të Zyrës së Kryetarit të Qeverisë. Përfaqësuesve për çdo sesion të provimit të mbajtur u takon kompensim në para në shumë të një të tretës së rogës mesatare neto në Republikën e Maqedonisë, për çka Ministria do të miratojë aktvendim.

(8) Përfaqësuesit e autorizuar nga paragrafi (7) i këtij neni, gjatë dhënies së provimit nuk duhet të mbahen për më shumë se pesë sekonda në afërsi të personit që është duke e dhënë provimin, përveç në rast të largimit të problemit teknik që nuk mund të qëndrojë më shumë se pesë minuta.

(9) Nëse problemi teknik me kompjuterin do të mënjanohej për pesë minuta, testi vazhdon, dhe nëse nuk mënjanohej brenda këtij afati provimi vetëm për atë person ndërpritet dhe do të mbahet në afat maksimum prej tri ditëve nga dita e provimit të ndërprerë. Nëse ka probleme teknike në më shumë se pesë kompjuterë dhe ato nuk janë mënjanuara brenda pesë minutave provimi është ndërprerë për të gjithë personat që e japin provimin dhe do të mbahet në afat maksimum prej tri ditëve nga dita e ndërprerjes së provimit.

(10) Nëse personi që e jep provimin vepron në kundërshtim me paragrafin (6) të këtij neni, nuk i lejohet dhënia e provimit të mëtejshëm, dhe konstatohet se personi nuk e ka kaluar provimin në procesverbalin e dhënies të provimit dhe do t'i shqiptohet ndalim për dhënie të provimit për periudhë prej tre vjetësh, për çka Ministria miraton aktvendim kundër të cilit mund të ngritët kontest administrativ para gjykatës kompetente brenda 30 ditëve nga marrja e aktvendimit.

(11) Pjesa e parë e provimit jepet në secilën prej lëndëve të theksuara në nenin 246 paragrafin (3) të këtij ligji dhe përmban të paktën 50 pyetjeve me pesë opsione për të zgjedhur nga të cilat njëra është e saktë, të dy janë të ngjashme, një është e pasaktë në vëllim të vogël (aty humben disa pikë) dhe një është e pasaktë në vëllim të madh (aty humben numër më i madh i pikëve). Nëse personi gjatë dhënies së pjesës së parë të provimit fiton më shumë se 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve, atëherë fiton të drejtën për të dhënë pjesën e dytë të provimit.

(12) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga dy studime të rastit që kanë të bëjnë me zbatimin e përmbarimit të dokumentit përmbarues, marrjen e veprimeve përmbaruese që të kryhet dokumenti përmbarues dhe kanë dhjetë opsionet e mundshme të përgjigjeve një prej të cilave është e saktë, pesë të ngjashme dhe katër të ndryshme. Nëse personi gjatë dhënies së pjesës së dytë të provimit fiton më shumë se 70% të numrit të përgjithshëm të pikëve, konsiderohet se ai ka kaluar provimin, duke marrë Certifikatë për dhënien e provimit.

(13) Provimi profesional për kontrollin e njohurive është dhënë për secilën nga lëndët të theksuara në nenin 246 paragrafin (6) të këtij ligji, dhe përmban 30 pyetje me pesë opsione për zgjedhje nga të cilat një është e saktë, dy janë të ngjashme, një është e pa saktë në vëllim të vogël (në të humben disa pikë) dhe një është e pasaktë në vëllim të madh (në të humben numër më i madh i pikëve). Përmbaruesi e ka dhënë provimin profesional nëse ai merr më shumë se 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve dhe merr Certifikatën për provimin e dhënë.

(14) Certifikata nga paragrafi (12) dhe (13) të këtij neni do të lëshohet në afat prej 3 ditësh nga dita e përfundimit të provimit.

(15) Formën dhe përmbajtjen e Certifikatës nga paragrafi (12) dhe (13) të këtij neni, i përcakton ministri.

Mënyra e dhënies

Neni 249

(1) Dhënia e pjesës së parë nga provimi kryhet me përgjigje të pyetjeve, në formë të zgjedhjes së testit elektronik në kompjuter.

(2) Pyetje nga testi, në varësi të peshës, vlerësohen nga një numër i caktuar i pikëve.

(3) Dhënia e pjesës së dytë të provimit profesional kryhet duke studiuar studimin e rastit dhe duke iu përgjigjur një numri të caktuar pyetjesh që dalin nga studimi i rastit në formë të zgjidhjes elektronike, softuerike. Përgjigjet në varësi të peshës vlerësohen me pikë të caktuara në studimin e rastit.

(4) Çështjet e përfshira në testet për dhënien e pjesës së parë të provimit dhe përgjigjet e tyre, studimet e rastit dhe pyetjet që dalin nga studimet e rasteve dhe përgjigjet e tyre, si dhe pyetjet e provimit profesional ruhen në sistemin unik elektronik për dhënie të provimit (në tekstin e mëtejshëm sistem elektronik), që e vendos Ministria e Drejtësisë.

(5) Sistemi elektronik nga paragrafi (4) i këtij neni përmban bazë të dhënash për qasje publike të paktën prej 2000 pyetjeve nga sfera e lëndëve nga neni 246 paragrafi (3) të këtij ligji, për nevojat e pjesës së parë të provimit,

bazë me qasje publike prej së paku 100 studimeve të rastit për nevojat e pjesës së dytë të provimit si dhe së paku 500 pyetje për provimin profesional të nenit 246 paragrafi (6) të këtij ligji.

(6) Numri i pyetjeve dhe studimeve të rasteve në bazë të paragrafit (4) të këtij neni do të rritet me 10% në vit duke filluar nga viti 2015.

(7) Në sistemin elektronik përmbahet edhe referencë për rregullat dhe literaturën juridike në të cilat përmbahen përgjigje për pyetjet e pjesës së parë të provimit dhe rregullat për pjesën e dytë të provimit si dhe për provimin profesional.

(8) Rezultatet nga kalimi i pjesës së parë dhe të dytë të provimit si dhe të provimit profesional për të kontrolluar njohuritë i janë në dispozicion kandidatit në kompjuter në të cilin e ka kaluar provimin menjëherë pas përfundimit të tij.

(9) Sistemi elektronik nuk mund të lejojë ekzistencën e përmbajtjes identike të testit elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht studim elektronik të rastit për pjesën e dytë të provimit, si dhe për provimin profesional për kontroll të njohurive një afat për më shumë se një person.

(10) Personi juridik i autorizuar i cili teknikisht e kryen provimin është i obliguar për të bllokuar spektrin e radio frekuencave në lokalin për kryerjen e provimit gjatë zbatimit të sesioneve të provimit.

(11) Agjencia për Komunikime Elektronike (në tekstin e mëtejme AKE) kryen monitorim të vazhdueshëm të bllokimit të spektrit të radio frekuencave në lokalin për dhënie të provimit për të parandaluar çdo lloj komunikimi elektronik me mjedisin jashtë lokalit për dhënien e provimit.

(12) AKE në lokalin për dhënien e provimit instalon pajisje matëse që ofron një rekord elektronik të matjeve për 30 ditë, dhe ata janë të ruajtura në sistemin e kontrollit qendror të AKE.

(13) AKE formon komision treanëtarësh që përgatit raport në bazë të regjistrimeve elektronike, të magazinuara në sistemin qendror kontrollues të AKE dhe e dorëzon në Ministri më së voni në afat prej 15 ditësh nga mbarimi i sesionit të provimeve.

(14) Kushtet dhe mënyra e dhënies së provimit profesional dhe provimin për kontrollimin e njohurive i përcakton Ministri i Drejtësisë.

Kodi qasës dhe kohëzgjatja e provimit

Neni 250

(1) Në ditën e dhënies së pjesës së parë, përkatësisht pjesës së dytë të provimit, si dhe të provimit profesional për kontroll të njohurive, përfaqësuesi i Ministrisë së Drejtësisë i jep kandidatit kod qasës, përkatësisht fjalëkalim me të cilin i lejohet qasja, te sistemi elektronik nga neni 249 të këtij ligji.

(2) Pas miratimit të qasjes, kandidati merr test elektronik për pjesën e parë të provimit përkatësisht dy studime elektronike të rastit për pjesën e dytë të provimit, si dhe për provimin kualifikues dhe provimin profesional për kontroll të njohurive të gjeneruara kompjuterike, përmbajtjen e të cilave me zgjedhje të rastësishme e përcakton softueri i sistemit elektronik nga neni 249 paragrafi (4) të këtij ligji.

(3) Pjesa e parë dhe e dytë të provimit për rangim si dhe provimit kualifikues dhe provimit profesional për kontroll të njohurive përmbajnë udhëzim për mënyrën e zgjedhjes së të njëjtit, për të cilën përfaqësuesi i Ministrisë së Drejtësisë jep sqarim para se të fillojë dhënia e provimit.

(4) Zgjatja e përgjithshme e kohës së përcaktuar për pjesën e parë të provimit është 120 minuta, koha për t'u përgjigjur në pjesën e dytë të provimit është 180 minuta, ndërsa koha për t'u përgjigjur provimit kualifikues dhe provimit profesional për kontroll të njohurive është 60 minuta.

Komisioni për revizion të provimeve

Neni 251

(1) Ministri formon Komision për revizion të provimeve të mbajtura, i cili në punën e vet i shfrytëzon materialet nga neni 250 paragrafi (2) të këtij ligji dhe në të cilin, përveç anëtarëve tjerë bëjnë pjesë edhe përfaqësues nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë dhe informaticient nga Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës i përcaktuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë. Anëtarëve të Komisionit u takon kompensim me para i cili në nivel vjetor arrin një rrogë mesatare neto në Republikën e Maqedonisë, për çfarë Ministria miraton aktvendim.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni takohet për secilin sesion të mbajtur të provimit dhe kryen revizion të mënyrës së zbatimit të provimit, duke përfshirë edhe nëse provimin e kanë dhënë kandidatët të cilët i plotësojnë kushtet për dhënien e provimit në pajtim me nenin 245 të këtij ligji, për çfarë dorëzon raport te Ministria.

(3) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni ka të drejtë të kryejë revizion edhe të mënyrës së zbatimit të provimeve të mbajtura në pesë vitet e fundit deri në ditën e mbajtjes së mbledhjes së komisionit, por jo më herët se dita e zbatimit të këtij ligji.

(4) Nëse Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni konstaton parregullsi në zbatimin e provimit nga ana e individëve sipas nenit 248 paragrafi (6) të këtij ligji, propozon heqjen e Certifikatës nga neni 248 paragrafët (12) dhe (13) të këtij ligji.

(5) Ministria miraton aktvendim për heqjen e Certifikatës në bazë të propozimit të Komisionit nga paragrafi (1) i këtij neni në afat prej tri ditësh nga pranimi i propozimit.

(6) Kundër aktvendimit nga paragrafi (5) i këtij neni, mund të ngritet kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 30 ditësh nga pranimi i aktvendimit.

(7) Kushtet dhe mënyrën e dhënies së provimit dhe të provimit profesional për kontroll të njohurive i përcakton ministri.

Mbikëqyrja e zbatimit të ligjit

Neni 252

Mbikëqyrjen e zbatimit të këtij ligji, e kryen Ministria.

Kreu njëzetetë

DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE

DHE PENALE

Neni 253

(1) Gjobë në shumë prej 1000 deri 1500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet kryetarit të Odës për Kundërvajtje, nëse:

- nuk e cakton datën për fillim të punës së përmbaruesit në afatin e caktuar me këtë ligj (neni 35, paragrafi (5) të këtij ligji)

- nuk e regjistron përmbaruesin e emëruar në afatin e përcaktuar në këtë ligj neni 35 paragrafi (8) të këtij ligji.

- nuk e mban me rregull Librin e emrave të përmbaruesve, zëvendëspërmbaruesve, ndihmëspërmbaruesve, praktikantëve dhe volenterëve të përmbaruesit (neni 78 paragrafi (1) pika zh) e këtij ligji

- pamundëson qasje në lokalet e Odës ose shkresat gjatë kryerjes së mbikëqyrjes (neni 54, paragrafi (8) të këtij ligji);

- nuk vepron sipas kërkesës së Ministrisë së Drejtësisë në afatet për mënjanimin e mangësive të konstatuara gjatë mbikëqyrjes së Odës (neni 79, paragrafi 3, pika v) të këtij ligji);

- nuk dorëzon të dhëna për policat e sigurimit të Ministri i Drejtësisë (neni 43, paragrafi (6) të këtij ligji;

- nuk i kryen vendimet e Komisionit Disciplinor (neni 68 I këtij ligji)

- nuk dorezon raporte vjetore të Ministria e Drejtësisë (neni 56, paragrafi (3) dhe neni 82 të këtij ligji;

- nuk revokon mbledhje të jashtëzakonshme të Kuvendit të Odës në bazë të vendimit të Këshillit Drejtues ose me kërkesë me shkrim nga së paku 30 anëtarë të Odës (neni 77, paragrafi (4) të këtij neni); dhe

- Në mënyrë të pabazë nuk jep vërtetime për stazh të praktikantit dhe volenterit (neni 79 paragrafi (3) pika b) të këtij ligji).

(2) Gjobë në shumë prej 500 deri 1.000 euro në kundërvlerë me denarë do të shqiptohet për kundërvajtje përmbaruesit që nuk do të parashtrijë fletë anketuese të Komisioni Shtetëror për Parandalim të Korrupsionit (neni 35. paragrafi 11 të këtij ligji).

Neni 254

Për mosveprim në afatin e përcaktuar në nenin 34, paragrafin (7) të këtij ligji, anëtarët e komisionit nga neni 34 paragrafi (2) të këtij ligji bartin përgjegjësi penale në pajtim me dispozitat e kodit Penal të Republikës së Maqedonisë.

Neni 255

(1) Gjobë në shumë prej 3000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik që vepron në kundërshtim me nenin 41 të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 30% nga gjoba e matur për personin juridik do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga neni 41 paragrafi (1) të këtij ligji, personit përgjegjës në personin juridik i cili vepron në kundërshtim të nenit 41 të këtij ligji.

(3) Gjobë në shumë prej 500 deri 1000 euro në kundërvlerë me do t'i shqiptohet funksionarit i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore i cili nuk e thërret përmbaruesin të japë deklaratë solemne ose të dorëzojë kopje nga karta në afatin e përcaktuar në ligj (neni 35 paragrafi 1 dhe 3 nga ky ligj).

(4) Gjobë në shumë prej 300 deri 450 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet funksionarit i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore i cili vepron në kundërshtim me nenin 41 të këtij ligji

Neni 256

(1) Gjobë prej 5000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të personit të autorizuar nga neni 248 paragrafi (1) nga ky ligj i cili teknikisht e zbaton provimin nëse nuk e incizon emeton drejtpërdrejtë në ueb faqen e Ministrisë së Drejtësisë ose nuk e vendos incizimin të tërë provimit në ueb faqen e Ministrinë e Drejtësisë në pajtim me nenin 248 paragrafi (4) të këtij ligji.

(2) Gjobë prej 5000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit të autorizuar nga neni 248 paragrafi (1) nga ky ligj i cili teknikisht e zbaton provimin nëse nuk e ndërpret provimin në pajtim me nenin 248 paragrafi (9) të këtij ligji.

(3) Gjobë në shumë prej 10000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit të autorizuar i cili teknikisht e zbaton provimin nga neni 249 paragrafi (10) nga ky ligj, nëse nuk e bllokoi përfshirjen radiofrekuentuese në lokalet për dhënien e provimit.

Neni 257

(1) Gjobë në shumë prej 2000 deri 3000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet përfaqësuesit të autorizuar nga neni 248 paragrafi (7) nga ky ligj, nëse lejoni kandidati të veprojë në kundërshtim të paragrafët (6) dhe (8) të nenit 248 nga ky ligj.

(2) Gjobë prej 2000 deri 3000 euro në kundërvlerë me denarë do të dënohet personi nga neni 248 paragrafi (1) të këtij ligji, i cili do të lejojë të japë provimin i cili nuk i plotëson kushtet e përcaktuara nga ky ligj.

(3) Gjobë në shumë prej 100 deri 200 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet kandidatit i cili vepron në kundërshtim të nenit 248 nga ky ligj.

Neni 258

Gjobë në shumë prej 2000 deri 3000 euro në kundërvlerë me denarë do të dënohen anëtarët e komisionit nga neni 251 nga ky ligj nëse konstatojnë parregullsi në zbatimin e provimit, ndërsa nuk e konstatojnë atë në raport te ministria.

Neni 259

Për mosveprim në afatin e përcaktuar në nenin 34 paragrafin (7) nga ky ligj, anëtarët e komisionit bartin përgjegjësi penale në pajtim me dispozitat nga Kodi Penal i Republikës së Maqedonisë.

Neni 260

Mos veprimi i personit zyrtar të Ministrisë në afatin e përcaktuar në nenin 34 paragrafët (9) dhe 10 të këtij ligji, paraqet bazë për përgjegjësi penale në pajtim me dispozitat e Kodit penal të Republikës së Maqedonisë.

Organi kompetent për mbajtjen e procedurës kundërvajtëse

Neni 261

(1) Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj, procedurë kundërvajtëse mban dhe sanksione kundërvajtëse do të shqiptojë gjykata kompetente.

(2) Matja e lartësisë së gjobës për personin juridik kryhet në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

Kreu njëzetentë

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 262

(1) Aktet nënligjore të parashikuara me këtë ligj do të miratohen në afat prej dy muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të ligjit.

(2) Tarifa për shpërblimin dhe kompensimin e shpenzimeve tjera për punën e përmbaruesve do të miratohen në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(3) Deri në miratimin e akteve nënligjore të paragrafëve (1) dhe (2) të këtij neni, do të zbatohen aktet nënligjore të miratuara në pajtim me Ligjin për përmbarim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 35/05, 50/06, 129/06, 8/08, 83/09, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 dhe 187/13).

Neni 263

Oda e Përmbaruesve do t'i harmonizojë aktet e Odës me dispozitat e këtij ligji në afat prej 60 ditë nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 264

(1) Deri në arritjen e numrit dyfish më të lartë të personave me provim të kaluar për zëvendëspërmbarues nga numri i përmbaruesve të përcaktuar për secilin rajon të gjykatave themelore në pajtim me nenin 32 paragrafi (4) të këtij ligji dhe aktin nënligjor me të cilin përcaktohet numri i përmbaruesve për rajonet e gjykatës themelore, për zëvendës përmbarues mund të emërohet përmbarues tjetër.

(2) Për arritjen e numrit në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, Ministria e Drejtësisë e njofton Odën e përmbaruesve të Republikës së Maqedonisë e cila për të njëjtën i njofton të gjithë përmbaruesit e emëruar.

(3) Në afat prej tre muajsh nga dita e arritjes së numrit të personave në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, përmbarues të cilët për zëvendës të tyre kanë emëruar përmbarues, janë të obliguar të iniciojnë procedurë për emërimin e zëvendës përmbaruesit në pajtim me nenin 49 paragrafi (2) të këtij ligji.

Neni 265

Veprimet përmbaruese të filluara nga përmbaruesit për lëndë konkrete për përmbarim, procedurat e filluara për emërimin e përmbaruesve, si dhe procedurat disiplinore të filluara deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të përfundojnë në pajtim me dispozitat e Ligjit për përmbarim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 35/05, 50/06, 129/06, 8/08, 83/09, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 dhe 187/13).

Neni 266

(1) Përmbaruesit e emëruar deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji në pajtim me dispozitat e Ligjit për përmbarim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 35/05, 50/06, 129/06, 8/08, 83/09, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 dhe 187/13) vazhdojnë me punë, në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(2) Zëvendëspërmbaruesit e emëruar deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji në pajtim me dispozitat e Ligjit për përmbarim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 35/05, 50/06, 129/06, 8/08, 83/09, 50/10, 83/10, 171/10, 148/11 dhe 187/13) vazhdojnë me punë, në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(3) Lidhja elektronike e përmbaruesve me institucionet në pajtim me nenin 36 paragrafin (10) të këtij ligji do të bëhet në afat prej një viti duke llogaritur nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(4) Certifikatat për provim të dhënë për përmbarues në pajtim me dispozitat e Ligjit për përmbarim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 35/05, 50/06, 129/06, 8/08, 83/09, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 dhe 187/13), pranohen si certifikata për provimin e dhënë kualifikues dhe paraqesin kusht për paraqitje në konkurs për dhënien e provimit për rangim pas shpalljes së konkursit për emërimin e përmbaruesit.

(5) Oda e Avokatëve obligohet që ta harmonizojë Tarifën e avokatit sipas dispozitave të këtij ligji, në afat prej 2 muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(6) Tarifën për shpërblim dhe kompensim të shpenzimeve tjera të punës do ta miratojë ministri i Drejtësisë, në afat prej dy muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 267

Dhoma e Përmbaruesve të Republikës së Maqedonisë e formuar në pajtim me dispozitat e Ligjit për përmbarim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 dhe 187/13) vazhdon me punë, në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Neni 268

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji shfuqizohet Ligji për përmbarim numër 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 dhe 187/13).

Neni 269

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" ndërsa do të fillojë të zbatohet pas katër muajsh nga dita e hyrjes së tij në fuqi.

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

2062.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А

ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Ирена Мишева од Скопје,
2. Миле Јанакиески од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-510/1

12 април 2016 година
Скопје

Претседател

на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2063.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А

ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Миле Јанакиески од Скопје,
2. Живко Пејковски од Демир Хисар.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-511/1

12 април 2016 година
Скопје

Претседател

на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2064.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Гордана Јанкуловска од Скопје,
2. Миле Јанакиески од Скопје,
3. Љупчо Димовски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-512/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2065.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Мартин Протоѓер од Скопје,
2. Љупчо Тодоровски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-513/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2066.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Мендух Тачи од Тетово,
2. Бедредин Ибраими од Тетово.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-514/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2067.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Гордана Јанкуловска од Скопје,
2. Кирил Божиновски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-515/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2068.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А
ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Миле Јанакиески од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-516/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2069.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А
ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Миле Јанакиески од Скопје,
2. Ирена Мишева од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-517/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2070.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А
ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Сашо Мијалков од Скопје,
2. Миле Јанакиески од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-518/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2071.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А
ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Никола Груевски од Скопје,
2. Миле Јанакиески од Скопје,
3. Кирил Божиновски од Скопје,
4. Трајко Трпевски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-519/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2072.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А

ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ, БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Кирил Божиновски од Скопје,
2. Гордана Јанкуловска од Скопје,
3. Мирослав Јовановиќ од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-520/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2073.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А

ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ, БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Сашо Мијалков од Скопје,
2. Горан Грујевски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-521/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2074.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А

ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ, БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Никола Груевски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-522/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2075.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А

ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ, БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Никола Груевски од Скопје,
2. Миле Јанакиески од Скопје,
3. Тони Трајковски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-523/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2076.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Миле Јанакиески од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-524/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2077.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Жарко Луковски од Скопје,
2. Миле Јанакиески од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-525/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2078.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Мартин Протоѓер од Скопје,
2. Миле Јанакиески од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-526/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2079.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Зоран Заев од Струмица.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-527/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2080.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Гордана Јанкуловска од Скопје,
2. Трајко Вељановски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-528/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2081.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Зоран Верушевски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-529/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2082.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Никола Груевски од Скопје,
2. Гордана Јанкуловска од Скопје,
3. Миле Јанакиески од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-530/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2083.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Гордана Јанкуловска од Скопје,
2. Мартин Протоѓер од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-531/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2084.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А

ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ, БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Сашо Мијалков од Скопје,
2. Ивица Анчевски од Скопје,
3. Петар Милошевски од Скопје,
4. Филип Атанасов од Скопје,
5. Горанчо Тодев од Скопје,
6. Мегуш Шабани од Скопје,
7. Новица Станковски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-532/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2085.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А

ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ, БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Никола Груевски од Скопје,
2. Миле Јанакиески од Скопје,
3. Коце Трајановски од Скопје,
4. Владимир Тодоровиќ од Скопје,
5. Ристо Новачевски од Скопје,
6. Тодор Мирчевски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-533/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2086.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А

ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ, БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА

I

1. Никола Груевски од Скопје,
2. Миле Јанакиески од Скопје,
3. Сашо Мијалков од Скопје,
4. Горан Груевски од Скопје,
5. Гордана Јанкуловска од Скопје,
6. Мартин Протоѓер од Скопје,
7. Љупчо Тодоровски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-534/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2087.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Гордана Јанкуловска од Скопје,
2. Миле Јанакиески од Скопје,
3. Кирил Божиновски од Скопје,
4. Киро Тодоровски од Скопје,
5. Надица Велевска од Скопје,
6. Мунир Пеџиќ од Скопје,
7. Едмонд Темелко од Ресен,
8. Коста Митровски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-535/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2088.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Горан Грујевски од Скопје,
2. Тони Јаковски од Скопје,
3. Гордана Јанкуловска од Скопје,
4. Никола Бошкоски од Скопје,
5. Валентина Симоновска од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-536/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2089.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Владимир Талевски од Битола.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-537/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2090.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Зоран Верушевски од Скопје,
2. Ѓорѓи Лазаревски од Скопје,
3. Соња Верушевска од Скопје,
4. Зоран Заев од Струмица,
5. Бранко Палифров од Струмица.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-538/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2091.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Гордана Јанкуловска од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-539/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2092.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Гордана Јанкуловска од Скопје,
2. Анета Станчевска од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-540/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2093.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Миле Јанакиески од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-541/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2094.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Исмет Гури од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-542/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2095.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Дејан Митровски – Урко од Скопје,
2. Гордана Јанкуловска од Скопје,
3. Сашо Мијалков од Скопје,
4. Никола Груевски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-543/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2096.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Бранко Црвенковски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-544/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2097.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Коста Крпач од Скопје,
2. Владислав Стајковиќ од Скопје,
3. Христијан Панев од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-545/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2098.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Божидар Јанковски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-546/1
12 април 2016 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

2099.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Сашо Мијалков од Скопје,
2. Светлана Костова од Скопје,
3. Хаим Хакијни од Држава Израел.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-547/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2100.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Гордана Јанкуловска од Скопје,
2. Мартин Протоѓер од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-548/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2101.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), а во врска со член 114 став 1 од Кривичниот законик, Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ-ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ГОНЕЊЕ,
БЕЗ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА****I**

1. Лиле Стефанова од Скопје,
2. Фатиме Фетаи од Гостивар,
3. Гаврил Бубевски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-549/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

2102.

Врз основа на член 84 став 1, алинеја 9 од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91 и 91/2001) и членовите 1 и 11 од Законот за помилување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/93), Претседателот на Република Македонија ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ПОМИЛУВАЊЕ НА ОСУДЕНО ЛИЦЕ****I**

Потполно се ослободува од натамошно извршување на казната затвор осуденото лице:
Звонко Костовски од Скопје.

II

Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-550/1	Претседател
12 април 2016 година	на Република Македонија,
Скопје	д-р Ѓорге Иванов , с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА**2103.**

Врз основа на член 120 став (4) од Законот за судска служба („Службен весник на Република Македонија” бр. 43/14, 33/15, 98/15 и 6/16), министерот за правда донесе

О Д Л У К А**ЗА УТВРДУВАЊЕ НА БРОЈОТ НА ПРИПАДНИЦИ
НА СУДСКАТА ПОЛИЦИЈА ВО СЕКОЈ СУД****Член 1**

Со оваа одлука се утврдува бројот на припадници на судската полиција во секој суд.

Член 2

Бројот на припадниците на судската полиција, вклучувајќи ги и командирот на судската полиција и неговиот заменик, во основните судови со проширена надлежност предвидена со членовите 31 и 32 од Законот за судовите, се утврдува и тоа до дванаесет припадници на судската полиција, во:

1. Основниот суд во Битола;
2. Основниот суд во Прилеп;
3. Основниот суд во Охрид;
4. Основниот суд во Струга;
5. Основниот суд во Гостивар;
6. Основниот суд во Тетово;
7. Основниот суд во Куманово;
8. Основниот суд во Кочани;
9. Основниот суд во Велес;
10. Основниот суд во Струмица, и
11. Основниот суд во Штип.

Бројот на припадниците на судската полиција, вклучувајќи ги и командирот на судската полиција и неговиот заменик, за Основниот суд Скопје I Скопје како кривичен суд со основна и проширена надлежност предвидена со членот 32 од Законот за судовите, се утврдува до 30 припадници на судска полиција.

Бројот на припадниците на судската полиција, вклучувајќи ги и командирот на судската полиција и неговиот заменик, за Основниот суд Скопје II Скопје како граѓански суд со основна и проширена надлежност предвидена со членот 32 од Законот за судовите, се утврдува до 15 припадници на судска полиција.

Член 3

Бројот на припадниците на судската полиција, вклучувајќи ги и командирот на судската полиција и неговиот заменик, во основните судови со основна над-

лежност предвидена во членот 30 од Законот за судовите и во одделенијата на основните судови, се утврдува и тоа до десет припадници на судската полиција во:

1. Основниот суд во Берово;
  2. Основниот суд во Винаца;
  3. Основниот суд во Гевгелија;
  4. Основниот суд во Дебар;
  5. Основниот суд во Делчево;
  6. Основниот суд во Кавадарци;
  7. Основниот суд во Кичево;
  8. Основниот суд во Кратово;
  9. Основниот суд во Крива Паланка;
  10. Основниот суд во Крушево;
  11. Основниот суд во Неготино;
  12. Основниот суд во Радовиш;
  13. Основниот суд во Ресен;
  14. Основниот суд во Свети Николе;
- Одделение во Валаново на Основниот суд во Гевгелија;
  - Одделение во Демир Хисар на Основниот суд во Битола;
  - Одделение во Македонски Брод на Основниот суд во Кичево, и
  - Одделение во Пробиштип на Основниот суд во Штип.

Член 4

Бројот на припадниците на судската полиција, вклучувајќи ги и координаторот на судската полиција, командирот на судската полиција и неговиот заменик, во апелационите судови со стварна надлежност предвидена во членот 29 од Законот за судовите, се утврдува и тоа до десет припадници на судската полиција во:

1. Апелациониот суд во Битола;
2. Апелациониот суд во Гостивар;
3. Апелациониот суд во Скопје, и
4. Апелациониот суд во Штип.

Член 5

За Управниот суд и за Вишиот управен суд се утврдуваат до осум припадници на судска полиција, вклучувајќи ги и командирот на судската полиција и неговиот заменик.

Член 6

За Врховниот суд на Република Македонија се утврдуваат до осум припадници на судска полиција, вклучувајќи ги и командантот на судската полиција на Република Македонија, командирот на судската полиција и неговиот заменик.

Член 7

Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за утврдување на бројот на лицата за вршење на работите на судската полиција („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/11).

Член 8

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-1777/3

12 април 2016 година

Скопје

Министер за правда,
м-р **Валдет Цафери**, с.р.**МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ****2104.**

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11), министерот за финансии донесе

П РА В И Л Н И К**ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ВАЖЕЊЕТО НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ НА ВКЛУЧУВАЊЕ И РАБОТА НА СТРУЧНИТЕ ЛИЦА ВО РАБОТАТА НА СОВЕТОТ ПРИ ОДЛУЧУВАЊЕ ЗА ДАВАЊЕ НА СОГЛАСНОСТ**

Член 1

Со овој правилник престанува да важи Правилникот за начинот на вклучување и работа на стручните лица во работата на Советот при одлучување за давање на согласност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 72/14 и 129/15).

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-5695/1

6 април 2016 година

Скопје

Министер за финансии,
Зоран Ставрески, с.р.**2105.**

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11), министерот за финансии донесе

П РА В И Л Н И К**ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ВАЖЕЊЕТО НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ НА РЕГИСТАРОТ НА ЗАПИШУВАЊЕ И БРИШЕЊЕ НА СТРУЧНИТЕ ЛИЦА**

Член 1

Со овој правилник престанува да важи Правилникот за начинот на водење на регистарот на запишување и бришење на стручните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр. 72/14 и 129/15).

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-5696/1

6 април 2016 година

Скопје

Министер за финансии,
Зоран Ставрески, с.р.**2106.**

Врз основа на член 63 став (9) од Законот за Царинската управа („Службен весник на Република Македонија, број 46/04, 81/05, 107/07, 103/08, 64/09, 105/09, 48/10, 158/10, 53/11, 113/12, 43/14, 167/14, 33/15, 61/15, 129/15 и 23/16), министерот за финансии, донесе

П РА В И Л Н И К**ЗА НАЧИНОТ НА ПОЛАГАЊЕ НА СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ЦАРИНСКИ СЛУЖБЕНИК ВО ЦАРИНСКАТА УПРАВА**

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на полагање на стручниот испит за царински службеник.

Член 2

Стручен испит за царински службеник полага вработен во Царинската управа кој не е царински службеник, а согласно со Законот за административни службеници е распореден на соодветно работно место на царински службеник.

Член 3

(1) Стручниот испит се полага пред Комисија за полагање на стручен испит (во натамошниот текст: Комисија).

(2) Комисијата е составена од претседател и два члена и нивни заменици. За извршување на административните работи на комисијата се назначува административен секретар и негов заменик.

Член 4

(1) Стручниот испит се состои од прашања од областа на царинските прописи и други прописи поврзани со царинското работење.

(2) Стручниот испит се полага писмено.

(3) Времетраењето на полагањето на стручниот испит изнесува два часа.

Член 5

(1) Ако стручниот испит го полагаат едновременно повеќе кандидати, за време на одржување на испитот не е дозволен разговор, договарање и помагање меѓу кандидатите, нарушување на редот на полагањето и напуштање на просторијата во која се спроведува полагањето.

(2) Ако се констатира едно од наведените дејствија од ставот (1) на овој член, кандидатот може да биде отстранет од полагањето на испитот. Во тој случај се смета дека кандидатот не го положил испитот.

Член 6

(1) Ако кандидатот кој е уредно поканет не се појави на испитот за царински службеник или се откаже во текот на полагањето на испитот, се смета дека не го положил испитот.

(2) Царинскиот службеник кој од оправдани причини нема да се јави на испит или го напушти испитот (поради болест или други оправдани причини) има право во рок од 15 дена по престанување на причината да го полага испитот.

(3) Оправданоста се докажува со писмен доказ, кој се доставува до Комисијата.

(4) Доказот од став (3) на овој член се доставува најдоцна 15 дена по завршувањето на испитот или по престанување на причината за спреченост.

Член 7

Ако кандидатот, при полагањето на стручниот испит точно одговори на најмалку 70% од прашањата, се смета дека го положил стручниот испит.

Член 8

(1) Царинскиот службеник кој нема да го положи стручниот испит има право повторно да го полага стручниот испит најрано 15 дена од денот на полагањето на испитот кој не го положил.

(2) Ако царинскиот службеник не го положи поправниот стручен испит се смета дека не го положил стручниот испит.

Член 9

(1) За полагањето на стручниот испит, Комисијата изготвува записник за спроведен стручен испит кој содржи: датум, време и место на полагање на испитот, име и презиме на кандидатите, резултатите од испитот и други прашања поврзани со спроведувањето на испитот.

(2) Записникот од став (1) од овој член се доставува до организационата единица за управување со човечки ресурси на Царинската управа.

(3) Примерок од прашањата од стручниот испит и записникот од став (1) на овој член се чуваат во персоналното досие на царинскиот службеник.

Член 10

За постигнатите резултати кандидатот се известува најдоцна три дена по спроведениот стручен испит.

Член 11

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за постапката поврзана со третманот на царинскиот службеник на пробна работа, начинот на полагање на стручен испит и програма („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/12).

Член 12

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 20-1284/4

28 март 2016 година

Скопје

Министер за финансии,

м-р Зоран Ставрески, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО**2107.**

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16 и 37/16), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ ВО
СПРОВЕДУВАЊЕТО НА РАНО СКЕНИРАЊЕ (СКРИНИНГ) СО
ПУЛСОКСИМЕТРИЈА

Член 1

Со ова упатство се пропишува спроведувањето на рано скенирање (скрининг) со пулсоксиметрија.

Член 2

Спроведувањето на раното скенирање (скрининг) со пулсоксиметрија е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на спроведување на рано скенирање (скрининг) со пулсоксиметрија по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на спроведувањето на раното скенирање, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на ова упатство престанува да важи Упатството за практикување на медицина заснована на докази во спроведувањето на рано скенирање (скрининг) со пулсоксиметрија („Службен весник на Република Македонија“ бр.12/13).

Член 5

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 09-3162
6 април 2016 година
Скопје

Министер,
Никола Тодоров, с.р.

Прилог

РАНО СКЕНИРАЊЕ (СКРИНИНГ) СО ПУЛСОКСИМЕТРИЈА¹

- Претходни податоци
- Епидемиологија
- Рано скенирање (скрининг) на кислородна сатурација
- Референци

ПРЕТХОДНИ ПОДАТОЦИ

Кај живородените новородени деца треба да се направи ран постнатален преглед за да се откријат абнормалностите, а понатамошните прегледи и испитувања се потребни за да се откријат промени што не биле забележливи во најраниот период или не биле откриени на првичниот преглед. Една студија има изнесено дека при првичниот неонатален преглед во првите 24 часа абнормалности биле откриени кај 8,8 проценти од новородените деца, додека дополнителни абнормалности се откриени кај 4,4 проценти на вториот неонатален преглед. Од сите овие, 11 проценти се присутни на првиот преглед, а 11 проценти од нив се сметаат за многу важни. Така, важни абнормалности можат да бидат откриени кај едно на 200 новородени деца со вториот, комплетен неонатален преглед. Се препорачува сите новородени деца да имаат еден првичен брз преглед во тек на првите неколку минути од животот, а потоа да следува комплетен и детален преглед, а подоцна, во тек на првата недела треба да се направи следење (2).

Веројатно е дека здравите новородени деца можат да бидат примени на постнаталното одделение или на одделението за здрави деца со скриени малформации или непрепознаени симптоми на болест. Дури и кога изгледаат розови додека ги набљудуваат здравствените работници, новороденчињата можат да имаат ниска сатурација на кислород во артериската крв, како знак на болест. Скенирањето (скринингот) со пулсоксиметрија се претпочита и промовира како корисна стратегија за откривање на дефектите со намалена артериска кислородна сатурација (SpO_2) уште пред да се развијат срцевата слабост и циркулаторниот колапс. Исто така, можат да се откријат белодробни болести и други заболувања.

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА

Неочекуван ран ненадеен колапс, кој резултира со смрт или со одолжена потреба за реанимација се појавува кај 0,15 до 0,4 на 1.000 живородени деца (3-5). Дополнително, конгенитални срцеви заболувања се појавуваат кај 9 на секои 1.000 живородени деца (6). Приближно една четвртина од овие деца имаат критична срцева болест или аномалија, која, по дефиниција, бара хируршка интервенција или интервенција со катетер во тек на првата година од животот (7). Конгениталните аномалии се една од водечките причини за смртност на доенчињата во развиените земји, а конгениталните срцеви болести се одговорни за поголемиот дел од смртноста отколку кој било друг тип аномалија.

¹ Клиничките упатства во Royal Prince Alfred Hospital се развиени како дел на мултидисциплинарните напори на Комитетот за развој на упатства во неонаталната грижа наречен GRIP (Getting research into Practice), кој ги користи најновите информации во литературата (Cochrane Library, CENTRAL Library, MEDLINE, PREMEDLINE и други) за да се синтетизираат препораките базирани на докази во неонаталната грижа. Структурата на сите упатства е стандардна, со презентирање на клучни точки кои вклучуваат ниво на доказ (нид) и користена литература, како составен дел на препораките за нега и терапија на новородените деца.

РАНО СКЕНИРАЊЕ (СКРИНИНГ) НА КИСЛОРОДНА САТУРАЦИЈА

Скенирањето (скринингот) со пулсоксиметрија кај очигледно здрави деца во првиот ден од животот треба да го алармира персоналот за големиот број потенцијално тешки болести. Конгениталните срцеви аномалии (КСА) и пулмоналните болести се најчестите откриени состојби. Најголем број од КСА што се откриени можат да го загрозат животот ако се остават недијагностицирани.

Раното скенирање (скринингот) со пулсоксиметрија е проценето во големи проспективни повеќецентрични студии, кои се спроведувани во 14 болници во Норвешка (8). Изведувано е скенирање (скрининг) на постдуктална (на стапалото) кислородна сатурација (SpO_2) кај очигледно здрави новородени деца по пренесувањето од родилната сала на неонаталното одделение на средна возраст од шест часа (ранг 1-21 час). $SpO_2 < 95$ проценти било земено за клучна точка за натамошна дијагностичка процена. Од вклучените 57.959 живородени деца, биле 50.008 (86%) биле скринирани. Проспективно биле регистрирани сите конгенитални срцеви заболувања и биле дијагностицирани кај 658 новородени деца (1,1%) од кои 35 (5%) биле класификувани како критични (зависни од артерискиот канал, цијанотични). Од скенираните (скринирани) деца, 324 (0,6%) не го поминале тестот. Од нив, 43 (13%) имале конгенитални срцеви заболувања (27 критични, тешки), и 134 (41%) имале белодробни заболувања или други нарушувања. Другите 147 деца (45%) биле здрави со транзиција на циркулацијата. За препознавање на критичните конгенитални срцеви заболувања, скенирањето (скринингот) со пулсоксиметрија покажал сензитивност од 77% (95% CI 59-89), специфичност 99,4% (95%CI 99,3-99,5) и лажно позитивна стапка од 0,6% (95% CI 0,5-0,7). Авторите заклучиле дека раното скенирање (скрининг) со пулсоксиметрија ја промовира раната детекција на критичните конгенитални срцеви заболувања и други потенцијално тешки болести. Стапката на сензитивност за детекција на критичните конгенитални срцеви болести е висока, а стапката на лажно позитивни резултати е ниска.

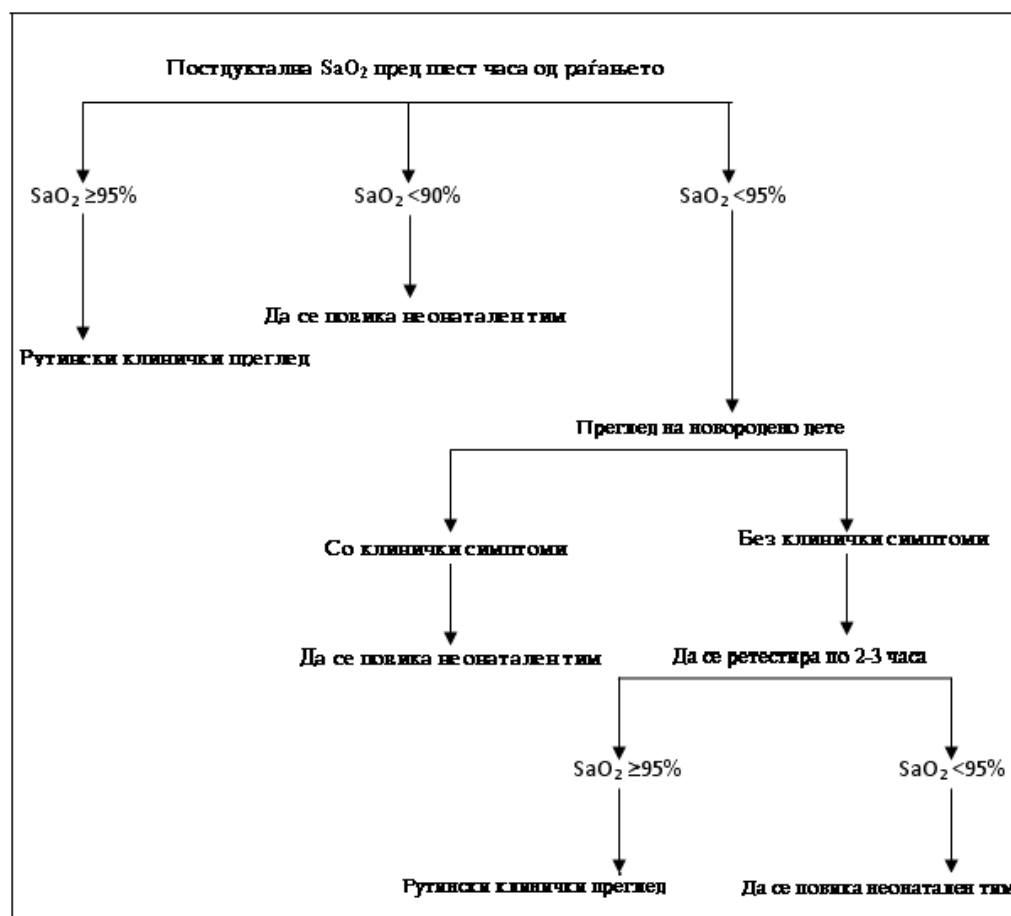
Кој и кога да се скринира?

Сите новородени деца мора да имаат неонатален преглед по раѓањето и пред навршени шест часа од животот, изведени и документирани во Историјата на новороденото дете од акушерката и/или докторот. За децата со откриени абнормалности или со кардиореспираторни абнормалности треба да се извести до неонаталниот тим. Сите новородени деца, исто така, треба да имаат скенирање (скрининг) со пулсоксиметрија направен пред првите шест часа по раѓањето. Најдобро е ако се направи со вклучување во вообичаената грижа за новороденото дете по раѓањето (односно во тек на првичниот неонатален преглед, со првиот оброк или во тек на приемот на постнаталното одделение). За децата што сè уште остануваат во родилната сала до шест часа од раѓање, тоа треба да се направи во тој дел.

Како да се спроведе скенирањето (скринингот)?

Скенирањето (скринингот) на постдукталната сатурација се изведува со ставање на сондата од пулсоксиметарот на стапалото од новороденчето. Пулсоксиметријата се изведува со преносни апарати наменети за овој метод. Се препорачува тестот да се изведе пред да се вознемири детето со другите интервенции, додека е мирно. Прво со антисептик се чисти сондата, која е за повеќекратна употреба, и се прицврстува со лента на стапалото од детето. Потоа се вклучува пулсоксиметарот и се остава извесно време за да се регистрира пулсот и да се стабилизира сигналот. Ова вообичаено трае околу 30 секунди. Најпосле се забележува резултатот во документацијата на детето и тоа, на пример „ SpO_2 98 проценти на стапалото”. Секогаш новороденото дете треба да е на собен воздух. Прифатената нормална сатурација SpO_2 е 95 проценти или повисока. Одговорот на резултатот од SpO_2 детално е прикажан на дијаграмот

подолу. Во сите случаи кога е потребна консултација со искусен доктор, тоа мора да се направи колку што е можно побрзо.

Процена на новородено дете со ниска сатурација при скенирањето (скрининг от)

Сите вклучени новороденчиња кај кои е утврдено дека имаат ниска кислородна сатурација треба да бидат репроценети од неонаталниот медицински тим. Треба да се проценува следново:

- да се земат анамnestички податоци за постоење фактори на ризик за неонатални инфекции, респираторни и срцеви проблеми
- набљудување на новороденчето: температура, фреквенција на пулсот, фреквенција на дишењето (абнормална е ако е $>60/\text{мин}$) и респираторни напори (да се внимава на назално треперење, стенкање, трахеален звук, вовлекување на градниот кош)
- состојбата на новороденчето - изгледа добро, будно и заинтересирано за хранење или слично
- да се повтори скенирањето (скринингот) на пулсоксиметријата на стапалото
- комплетен неонатален преглед

Ако новороденото дете е нормално за време на неонаталниот преглед без фактори на ризик и ако повтореното скенирање (скрининг) со пулсоксиметрија изнесува $SpO_2 \geq 95$ проценти, тогаш не е потребна никаква натамошна акција.

Ако новороденото дете постојано има $SpO_2 < 95$ проценти и/или има какви било абнормални знаци, тогаш е потребно мислење на поискусен доктор (консултант). Ако е можно и соодветно за состојбата, новороденчето треба да се испрати во единица за интензивна нега за постојано набљудување и следење.

Дијагнозата на транзиторна циркулација треба да се постави само ако е направена по процената на факторите на ризик и по комплетниот неонатален преглед, дополнето со соодветно тестирање и ехокардиографија.

РЕФЕРЕНЦИ

1. Moss GD, Cartlidge PH, Speidel BD, Chambers TL. Routine examination in the neonatal period. *BMJ*. 1991; 302: 878-9.
  2. Unit TRACoP-HP. Paediatric Policy: Examination of the Newborn. RACP. 2005.
  3. Rodriguez-Alarcon J, Melchor JC, Linares A, Aranguren G, Quintanilla M, Fernandez-Llebrez L, de la Gandara A, Rodriguez-Soriano J. Early neonatal sudden death or near death syndrome. An epidemiological study of 29 cases. *Acta Paediatr*. 1994; 83: 704-8.
  4. Peters C, Becher JC, Lyon AJ, Midgley PC. Who is blaming the baby? *Arch Dis Child Fetal Neonatal Ed*. 2009; 94: F377-8.
  5. Polberger S, Svenningsen NW. Early neonatal sudden infant death and near death of fullterm infants in maternity wards. *Acta Paediatr Scand*. 1985; 74: 861-6.
  6. Botto LD, Correa A, Erickson JD. Racial and temporal variations in the prevalence of heart defects. *Pediatrics*. 2001; 107: E32.
  7. Talner CN. Report of the New England Regional Infant Cardiac Program, by Donald C. Fyler, MD, *Pediatrics*, 1980; 65(suppl): 375-461. *Pediatrics*. 1998; 102: 258-9.
  8. Meberg A, Brugmann-Pieper S, Due R, Jr., Eskedal L, Fagerli I, Farstad T, Froisland DH, Sannes CH, Johansen OJ, Keljalic J, Markestad T, Nygaard EA, Rosvik A, Silberg IE. First day of life pulse oximetry screening to detect congenital heart defects. *J Pediatr*. 2008; 152: 761-5.
1. Royal Prince Alfred Hospital, www.cs.nsw.gov.au/rpa/neonatal, 16.5.2011 година
  2. Предвидено следно ажурирање до март 2017 година

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о. - Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
в. д. директор и одговорен уредник – Ангела Атанасова
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2016 година изнесува 10.100 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.
Цената на овој број е 280 денари.

ISSN 0354-1622

2016072